CONSTANTIN ARGETOIANU

ÎNSEMNĂRI ZILNICE

Volumul IX

21 aprilie — 31 decembrie 1941

Ediție și indice
de
STELIAN NEAGOE

EDITURA *MACHIAVELLI*
București, 2008

Colecţia
ISTORIE & POLITICĂ

DIRECTOR – FONDATOR
Prof. univ. dr. STELIAN NEAGOE

București-1, B-dul Banu Manta nr. 22

ISBN 973-96599-9-22

Notă asupra ediției

Încercăm să ducem la bun-sfârşit angajamentul ce ne-am luat în urmă cu cincisprezece ani: publicarea memoriilor-fluviu ale lui Constantin Argetoianu, scriitor fermecător şi cronicar modern ce dă seamă de lumea politică românească circumscrisă unui arc de timp de aproape o sută de ani.

Ne grăbim, aşadar, să edităm volumul IX din *Însemnările Zilnice* argetoiene ce însumează anul 1941.

Marcat teribil de cele pătimite de pe urma cutremurului şi a prigoanei din timpul fiinţării Statului Naţional Legionar, Argetoianu şi-a revenit cu greu în fire şi a putut să se aşeze din nou la biroul de lucru spre a continua opera de a cărei valoare pentru Istorie era atât de conştient. Aşa se face că *însemnările* încep abia cu data de 21 aprilie şi se încheie în ultima zi a anului 1941. Şi ca un făcut, cu cât ne apropiem de finalul ciclului memorialistic, această panoramare a vieţii politice româneşti devine tot mai interesantă, mai captivantă. Este drept că şi evenimentele internaţionale, interne i-au servit scriitorului politic material din abundenţă şi de excepţie.

Principala temă la ordinea zilei era războiul ce sta să capete caracter mondial. Rezistenţa engleză — pe mare, în aer şi chiar pe uscat — i-a impus lui Hitler să declanşeze, concomitent, războiul împotriva URSS. Garanţiile germane pentru România ciopârţită teritorial în vara anului 1940, au fost convertite în alianţă cu Statele Axei în războiul din răsărit. Conducătorul Statului român, generalul (din 23 august 1941, mareşalul) Ion Antonescu şi-a luat răspunderea unui act riscant, în nădejdea că eforturile vor fi încununate prin reîntregirea României Mari. *Însemnările Zilnice* din iunie–decembrie 1941 consemnează pas cu pas evoluţia războiului pe toate fronturile de luptă, cu precădere pe cel antisovietic, venerabilul om politic bucurându-se ca un copil mare la inserarea victoriilor împotriva armatelor lui Stalin, ori intrând în panică de-a dreptul, pentru soarta ţării sale, atunci când armatele Axei începeau să se împotmolească în drumul lor spre Moscova.

În plan intern, regimul antonescian n-a depăşit starea hibridă, fără putinţa de a se limpezi şi de a ctitori. Tânărului Rege Mihai I i se re-

trăseseră prerogativele esenţiale, fiind lăsat mai mult să domnească între palatele regale de la Bucureşti şi Sinaia. Guverna Conducătorul Statului, mareşalul Ion Antonescu, secondat într-ale scriptologiei, şi nu numai, de Mihai Antonescu.

Cum se întâmplă de când lumea, starea de război provoacă jertfe pe fronturi, generează viaţă nesigură supusă primejdiilor în spatele teatrelor de operaţii, orori inutile, erori tehnice sau umane cu implicaţii ce pot amaneta viitorul Statelor beligerante. Argetoianu a fost sensibil faţă de toate plusurile şi minusurile unei conflagraţii cumplite — fie că era vorba de eliberările triumfale ale Basarabiei şi Bucovinei de Nord, fie de dramatica cucerire a Odessei sau de excesele inumane, fără drept de apel, exercitate faţă de populaţia evreiască a cărei tragedii traversa întreaga Europă înstăpânită de Hitler.

Acestea fiind coordonatele majore ce jalonau contextul anului 1941, Constantin Agetoianu rareori a mai avut dispoziţia să exerseze muşcătorul său cinism, fiind mânat acum mai degrabă de un patriotism robust şi patetic, presărat pe alocuri cu amărăciune şi gânduri negre. Totuşi, reprezentativul moşier, din tată-n fiu, de la Breasta-Doljului, scruta adesea cerul încărcat de mană şi chinuit şi de accese ale unei gute rebele, nota şi comenta din când în când datele meteorologice, iar portretistul inspirat se ilustra printre lapidare necrologuri şi felurite cancanuri din cafeneaua politică.

STELIAN NEAGOE

1941

Luni, 21 aprilie. A doua zi de Paşti... Cu toate câte ne amenință încă, mă simt sufleteşte mai liniştit, şi reiau condeiul...

De la 30 decembrie trecut, n-am mai avut inimă să scriu nimic.

Despre viața pe care am dus-o închis în casa mea, sub paza unei gărzi de 39 de oameni, cu un ofițer[1]. Onofrescu m-a însoțit în automobil, la toate ieşirile mele; cu el m-am dus la Comisia de anchetă la Senat (Controlul averilor) şi la înfățişările de la Casație. La 8 aprilie mi s-a luat şi această ultimă gardă, şi a fost înlocuită prin doi sergenți de oraş, unul ziua, altul noaptea.), un reangajat (subofițer) şi doi gradați — gardă succesiv redusă la 29, la 18, la 7 şi în fine la 4 oameni —, despre încercarea de pătrundere şi de percheziție din ajunul Bobotezei, despre răvăşirea sertarelor şi dulapurilor din Breasta, despre fuga mea de acasă în seara de 21 ianuarie, desp 'e zilele de răzvrătire şi despre ascunzişul meu la Doamnele C. — despre calvarul proceselor mele, despre continuele alarme în care am trăit, voi povesti odată, dacă Dumnezeu îmi va mai reda răgazul să mai povestesc...

Deocamdată, îmi reiau însemnările mele, în stil şi mai telegrafic ca mai înainte...

Cu prilejul celei de-a 52-a aniversări a lui Adolf Hitler, Killinger, ministrul Germaniei, a făcut declarații categorice în cuvântarea ținută în fața reprezentanților coloniei germane — declarații privitoare la atitudinea sa şi a reprezentanților Reichului față de politica internă românească, adică față de generalul Antonescu şi de Mişcarea Legionară. Killinger a declarat ritos că nu se amestecă în treburile interne ale țării, că nu sprijină şi nu va sprijini nici un partid *sau mişcare politică*, că Germania dă tot sprijinul ei generalului Antonescu, şi numai lui.

---

[1] Am avut pe rând pe sublocotenentul Voinescu, om cumsecade, apoi pe sublocotenentul Mihăescu, un zvăpăiat, apoi pe locotenentul Călină şi pe sublocotenentul Bădescu, cel mai destoinic din toți. Băieți buni cu toții, m-au păzit ca pe un tată. Pe la mijlocul lui martie, mi s-a luat ofițerul şi mi s-a redus garda la 4 soldați comandați de subofițerul Onofrescu (care m-a părăsit de când m-au adus la Ministerul de Interne, la 2 decembrie.

Aceasta nu numai *fiindcă aşa sună instrucţiunile primite de la Führer,* dar şi fiindcă astfel, el, Killinger, e convins că slujeşte intereselor ambelor ţări aliate şi prietene. „La fidelitatea generalului, Führerul răspunde cu fidelitatea sa..." — a încheiat ministrul Reichului.

Declaraţiile lui Killinger sunt cu atât mai interesante, cu cât au fost intercalate într-o cuvântare în care n-aveau ce căuta, şi în care au fost încadrate numai ca să se pună capăt zvonurilor răspândite de cei interesaţi, după care „Nemţii susţin Mişcarea Legionară împotriva generalului Antonescu...".

Cuvântarea lui Killinger a fost redată ieri-seară la ora 9, la Radio, în traducere românească. Ea a fost precedată de o peltea nesfârşită a lui Ică Antonescu în cinstea lui Hitler. Acum ştim de unde vin lungimile, sarbedele comparaţii, înfloriturile de ouă roşii şi tot „bagajul" mărunţişurilor ieftine care înjosesc cuvântările şi „declaraţiile" Domnului Conducător...

Gino Quaranta[1] a venit ieri să-mi arate un curios document, adică două, o scrisoare adresată de Marie Mavrocordat (văduva generalului Leon Mavrocordat, născută Ghica-Comăneşti) ministrului Germaniei, von Killinger, şi o notiţă, scrisă tot de ea dar semnată „Şt.". „Şt." e Lucă Sturdza, deţinut la Malmaison. Scrisoarea, ca şi notiţa, denunţau lui Killinger intenţia generalului Antonescu de a ucide pe generalul Petrovicescu (ale cărui înalte însuşiri erau exaltate şi care era prezentat ca „singurul Salvator" posibil al Mişcării Legionare) şi cereau ajutor reprezentantului Reichului... Marie Mavrocordat, mătuşă prin alianţă a lui Gino, însărcinase pe acesta să înmâneze lui Killinger atât scrisoarea sa cât şi notiţa recopiată a lui ginere-său Lucă... Napolitanul a venit la mine să-mi arate documentele, căci plicul îi fusese încredinţat deschis. Am citit şi m-am minunat... Pe când noi cei de afară ne temem să nu fim împuşcaţi de legionari — legionarii închişi la Malmaison tremură să nu fie executaţi de Antonescu şi cer lui Killinger să-i scape! Panică de o parte şi de cealaltă a baricadei, după cum se vede!

Faţă de declaraţiile categorice prin care Killinger s-a aşezat de partea lui Antonescu, intervenţia lui Lucă Sturdza apare copilărească...

De altminteri sunt convins că generalul Antonescu n-are intenţia să execute pe nimeni.

---

[1] Contele Gino Quaranta di Zurlino, căsătorit cu Madeleine Lahovari, fiica lui Iancu Lahovari.

Lupte crâncene în Tesalia. Anglo-grecii pricinuiesc pierderi mari germanilor, dar aceştia câştigă mereu teren şi înaintează.

Londra a fost din nou grav bombardată. Şi Berlinul de către englezi...

De trei zile a intrat în funcţiune nou meu secretar, dl Ştefan Hintz, avocat. Cred că mă voi împăca foarte bine cu dânsul.

Marţi, 22 aprilie. Azi-diminează au reapărut gazetele, care s-au odihnit două zile. În fruntea lor decretul prin care *se suspendă* aplicarea condamnărilor până la 5 ani, pronunţate contra rebelilor care n-au luat parte la omoruri şi s-au purtat bine de când au fost arestaţi. Măsură bună, căci prea au fost multe arestări şi condamnări; ţara nu poate fi transformată într-o puşcărie.

Alături de decretul de suspendare, se publică, în toate gazetele, încă o dată declaraţiile lui Killinger, atât de categorice...

Regele Petru al Iugoslaviei a ajuns cu aeroplanul în Palestina. Ce viitor îl aşteaptă pe acest nenorocit de Rege fugar?

Pe frontul grecesc, în Tesalia şi Epir, nemţii înaintează. Au luat Larisa şi... Olimpul (proprietate Chrissoveloni!!).

Miercuri, 23 aprilie. Elisabeta Ghica, soţia fostului ministru de Externe, prietenul meu „Démètre", a fost numită damă de onoare pe lângă Regina Elena. Întrucât priveşte însuşirile ei personale, n-am nimic de zis, alegerea e perfectă. Dar atât dânsa cât şi bărbatu-său sunt în fruntea echipelor germanofobe şi anglofile, şi simpatica Elisabeta s-a mai convertit şi la catolicism. Din acest îndoit punct de vedere, alegerea generalului Antonescu mă miră.

La văduva lui Vasile Marin „eroul" din Spania s-au descoperit, ascunse, un număr destul de însemnat de revolvere noi-nouţe. Erau ascunse, în cutiile lor, în odaia da baie, într-o gaură făcută în zid şi închisă cu plăci de faianţă. Văduva Marin e fiică de ovreică din Dorohoi;

mamă-sa e născută Kaufmann (tată-său e român, Ropală). Pe vremea lui Corneliu Zelea Codreanu, după înmormântarea lui Moţa şi Marin, văduva Marin a fost declarată „ariană de onoare"!!!) D-na Marin mai e şi medic secundar, în funcţiune la spitalul Colţea...

Textele sunt precise: pentru ascunderea de arme — moartea. Doi tineri au fost executaţi pentru o asemenea crimă, de curând, la Brăila. Ce se va întâmpla cu văduva „eroului" Marin?

Joacă ursul în vecini. Hitler a fost la cartierul general german al armatei din Balcani şi şi-a sărbătorit acolo a 52-a aniversare. Nu se spune unde se află acest cartier general. Unii cred că e în Bulgaria şi cred că Hitler a zburat peste noi ca să ajungă la destinaţie. Alţii socotesc că, cartierul despre care este vorba e pe la Zagreb, sau pe la Niş. Mai probabil aşa, căci Regele Boris a făcut o vizită Führerului.

Suntem poftiţi să ocupăm Banatul sârbesc. Antonescu rezistă şi are dreptate: să nu ni se opună Torontalul ca o compensaţie pentru pierderea Ardealului...

Se zice că îndată ce vor sfârşi cu Balcanul, nemţii vor propune din nou englezilor pace...

Hotărârea Statelor Unite de a ajuta toate Statele care luptă împotriva Axei şi, *între altele China*, ar fi determinat pe japonezi să încheie pactul de neagresiune şi de neutralitate cu Sovietele...

E singurul mod de a explica încheierea unui pact în contradicţie cu planurile din ce în ce mai aparente ale Germaniei împotriva Rusiei...

Joi, 24 aprilie. Văduva Marin a fost condamnată la moarte, dar pedeapsa ei a fost comutată în 10 ani recluziune... Bine. Dar cum rămâne cu cei doi tineri împuşcaţi la Brăila pentru un delict identic? Excesele de severitate ale legilor duc la mari încurcături...

Armata grecească din Tesalia şi Epir a capitulat fără condiţii. În cuvântările pe care le-au ţinut, generalul german şi cel italian au recunos-

cut că trupele eline au salvat onoarea țării lor, și s-a permis ofițerilor greci să-și păstreze săbiile...

Regele George afirmă, printr-o proclamație adresată poporului său, că capitularea și armistițiul au fost semnate fără încuviințarea Guvernului din Atena. Regele mai anunță că dânsul, Moștenitorul Tronului, și Guvernul pleacă în Creta pentru a continua de acolo războiul.

Belgradul a fost groaznic bombardat (înainte de a fi ocupat). Se zice că o treime din edificiile orașului ar fi fost distruse. Palatul Regal, Ministerul de Război și alte construcții însemnate au fost prăpădite. Distruse asemenea și podurile peste Sava și peste Dunăre...

Pavelici, unul din asasinii Regelui Alexandru, actualmente șeful Statului croat (!!) a primit cu alaiul cuvenit pe primul ministru plenipotențiar acreditat de Germania pe lângă dânsul...

Ce o să trăim să mai vedem?

Vineri, 25 aprilie. Ieri au fost înmormântați la cimitirul militar doi locotenenți din aviația noastră care n-au avut noroc. Recepționaseră un avion la o fabrică din Germania și pe când făceau un zbor cu el au fost atacați și doborâți de un avion englez... Drama s-a petrecut deasupra localității Matgendorf. Bineînțeles, nu s-a făcut nici o publicitate în jurul acestui incident: cerul Germaniei nu poate fi bănuit de nesiguranță, pentru zborul aeronavelor...

Se anunță o molimă teribilă printre găini. Un fel de ciumă. Toate injecțiile și măsurile sanitare s-au arătat până acum ineficace. Atât ne mai lipsea. În carență de carne și alte alimente, trăiam cu păsările ce ni se trimiteau de la țară. Nu vom mai avea nici pe acestea...

Mareșalul Pétain a împlinit 86 de ani. Cei mulți înainte. În Franța liberă ca și în cea ocupată vajnicul om de Stat e sărbătorit de toată lumea.

Bardossy, fostul ministru al Ungariei la București, ajuns prin două salturi neașteptate ministru de Externe și prim-ministru al țării sale,

ne-a rugat să-i trimitem chitanța cotizației sale la Jockey-Club, *fiindcă dorește să rămână mai departe membru al cercului nostru!* Bre, bre! În ziarele de azi-dimineață citesc, pe de altă parte, că Excelența Sa a declarat în Camera de la Budapesta, că Ungaria vrea să trăiască *în pace și prietenie* cu toți vecinii săi, și că nu are altă intenție decât *să apere* teritoriul său.

Aceste manifestații pacifice ale ungurului sunt cu atât mai interesante cu cât acum 2–3 zile s-a dat maghiarilor peste nas, de către Guvernul nostru, printr-un comunicat radiodifuzat, în care se reamintea belferilor de la Buda, că numai mulțumită armatei române au scăpat de Bèla Kun și de comunism...

Sâmbătă, 26 aprilie. Precedenta informație e greșită în ce privește cererea lui Bardossy de a rămâne membru al Jockey-Clubului. Faptul îmi fusese comunicat de colegul meu Barbu Catargiu, care a început să se cam răscoacă și care a confundat pe Bardossy cu Banffy! Maghiarul doritor să rămână membru al Jockey-Clubului e Nicolae Banffy, seniorul de la Bonțida, fost ministru pe vremuri în Ungaria, și la noi șef al Partidului Unguresc. E și asta ceva, poate că prevede amicul Banffy o revenire a Clujului în granițele noastre — dar gestul lui nu are semnificația pe care ar fi avut-o din partea primului ministru unguresc în funcțiune...

Cuvântări în serie în Statele Unite: Roosevelt, Cordell Hull, Knox (secretar de Stat pentru Marină). Câteși trei (dar mai ales Cordell Hull) au fost de o violență de necrezut la adresa Statelor totalitare și în particular împotriva Germaniei. E de neînchipuit cum ambasadorul Germaniei mai rămâne la Washington după asemenea manifestări ale reprezentanților oficiali ai Statului Federal, și mai ales după cele spuse de Roosevelt pe lângă care e acreditat. Am impresia că americanii urmăresc tocmai ruperea relațiilor diplomatice cu Germania, ca să scape de focarul de propagandă grevistă și antibelică ce beneficiază de impunitate la adăpostul imunității diplomatice. Germania înghite însă și nu pleacă... Hull și Knox au declarat că convoiurile de armament și muniții pentru Anglia vor fi însoțite de vase de război americane, care vor trage în cei ce vor ataca sau amenința zisele convoaie... Roosevelt a afirmat că Lindbergh e un defetist, și că americanii se vor bate până la ultimul om de va fi nevoie să apere existența Imperiului Britanic...

D.N.B. ridiculizează veştile englezeşti după care Germania ar avea intenţia să atace Spania sau Turcia. Atunci contra cui sunt hotărâţi să pornească? Contra ruşilor? Să dea Dumnezeu...

N-au trecut două săptămâni de la uciderea librarului London şi de la executarea celor doi legionari care-l omorâseră — condamnaţi şi executaţi în 24 de ore — şi iată o nouă încercare de omor săvârşită de legionarul Ion Teodorescu împotriva evreului Solomon Şmilche, negustor din strada Cantemir. Tânărul cavaler a tras 3 focuri de revolver, dar nu şi-a nimerit ţinta. A fost arestat pe loc şi dovedit legionar din echipa morţii. Sub veston, avea cămaşa verde şi curelele de serviciu. În momentul în care a tras a strigat: „Aşa pedepseşte Garda pe trădători!“ Ce o fi trădat Solomon Şmilche? Teodorescu a fost judecat ieri-dimineaţă şi executat aseară...

Ce o fi în capul băieţilor ăştia de merg la moarte sigură, fără nici un rost?

După capitularea armatelor eline din Epir şi Tesalia, germanii au atacat munţii din sud de Lamia, apăraţi de neozeelandezi, şi în 48 de ore au cucerit Termopilele... Leonidas s-a întors în mormântul său, de pe malul Mării!! Neozeelandezi la Termopile! Ce ne-a mai fost dat să vedem!

La intrarea lor în Lamia, ştirile din Berlin pretind că trupele germane au fost aclamate de greci, care urlau: „Jos Anglia!“ O fi?

Regele George pleacă spre Creta. Prima etapă. Regele Petru al Iugoslaviei e în Transiordania, oaspetele Emirului. Probabil că-şi va continua tragica călătorie spre Indii, sub ocrotire britanică...

Duminică, 27 aprilie. Trupele germane au ocupat insulele Lemnos (în faţa Dardanelelor), Thasas, Samotrake şi Eubea. Din Eubea, din dreptul oraşului Chalkis, au retrecut strâmtoarea, în Grecia, şi cu o coloană motorizată au pornit şi au cucerit oraşul Teba. Nemţii erau ieri aproape de Atena. Probabil că azi vor ocupa şi această ultimă Capitală balcanică...

Trupele engleze se îmbarcă în grabă în porturile elene, sub bombardamentele avioanelor inamice, şi suferă mari pierderi...

Radio-Londra a anunţat ieri că germanii au ocupat aeroporturile din Spania, în vederea acţiunii contra Gibraltarului, despre care se vorbeşte de atâta vreme. Radio-Londra mai adaugă că Guvernul englez a

protestat pe lângă cel spaniol împotriva acestei ocupări. Ziarele noastre de ieri-seară şi de azi-dimineaţă sunt mute asupra unor asemenea evenimente...

Deşi *D.N.B.* ironiza ieri veştile britanice referitoare la o eventuală acţiune germană în Spania, pare că Londra a fost bine informată, şi numirea lordului Gort ca comandant al Gibraltarului îşi are cântecul ei.

După informaţii din Berlin, la Londra ar urma să se constituie un Cabinet *Imperial* de Război, în care şi Dominioanele să fie reprezentate, cu drepturi foarte largi...

Declaraţiile lui Cordell Hull şi ale lui Knox continuă să fie viu comentate. Roosevelt le-a aprobat din nou, într-o primire a reprezentanţilor presei străine. Statele Unite sunt din ce în ce trase în vâltoarea războiului, cu toată opoziţia lui Lindbergh, aviator, colonel şi părinte nefericit.

Monsieur Wohlthat a sosit la Tokio. Se vede că raporturile economice germano-japoneze vor fi radical revizuite.

Profetul regimului, dl Ică Antonescu a anunţat prin radio marea reformă legislativă în curs de pregătire. Toate Codurile noastre vor fi revizuite în vederea „dreptăţii“ (care? a inchiziţiei de Stat?). Se vor întocmi, prin contopire şi revizuire, cinci coduri:

1) Unul pentru raporturile de ordin administrativ, în care se va cuprinde întreaga organizare de Stat;

2) Unul privitor la drepturile şi obligaţiile individuale (dreptul privat);

3) Unul privitor la profesiuni şi la exerciţiul lor;

4) Unul care va cuprinde legile relative la Economia Naţională;

5) Şi unul referitor la raporturile dintre cetăţeni şi administraţiile de Stat (dreptul public).

Dacă nici după asta nu vom fi mulţumiţi, vom dovedi că sunt oameni ingraţi.

O broşură *de propagandă comunistă*, cu o copertă ciudată, circulă de câtva timp. Pe copertă se lăfăieşte „Svastica“, semnul antisemitismului şi al legionarilor, şi din contextul ei ar rezulta că, cărticica e scoasă la tipografia *Universului*, sub auspiciile Guvernului.

Preşedinţia Consiliului lămureşte printr-un comunicat clandestinismul acestei broşuri urmărită de Poliţie, iar *Universul* se leapădă de ea ca de Satana.

Dl Stelian Popescu şi-a adunat într-un volum, articolele scrise de alţii şi semnate de d-sa în *Universul*. Mi-a trimis şi mie un exemplar, pe care nu-l voi citi.

Luni, 28 aprilie. Trupele germane şi-au făcut ieri intrarea în Atena: drapelul cu Svastica fâlfâie pe Acropole... O coloană compusă dintr-un regiment „din garda personală a Führerului" a ajuns pe de altă parte la Patras, după ce a trecut canalul de Corint. Şi în Africa au mâncat bătaie englezii... Nimic nu rezistă nemţilor: în evoluţia lumii, e momentul lor...

Agenţia *Havas* pretinde că Amiralitatea britanică ar fi publicat următorul comunicat: „Marina Majestăţii Sale nu mai controlează Marea Egee".

Mussolini bate depeşe şi-şi felicită trupele, în Albania, în Africa, în Italia... pentru victoria germanilor care a dovedit o dată mai mult eroismul trupelor italiene...

Un funcţionar al Legaţiei noastre din Belgrad, sosit ieri, povesteşte groaza zilelor de urgie prin care a trecut Capitala Iugoslaviei. Cu începere din dimineaţa zilei de 6 aprilie avioanele germane au început să bombardeze fără milă oraşul. Valuri-valuri, în număr de 15 până la 30–40, avioanele au atacat din 2 în 2 ceasuri. Apărarea antiaeriană fiind inexistentă, avioanele coborau până la 100–150 de metri şi trăgeau ca în ţintă. Obiectivele militare, gara şi calea ferată, cartierele comerciale au fost luate la rând. Pe monumentala Şcoală Militară, câte o bombă a fost aruncată pe fiecare din cele patru colţuri... La Preşedinţia Consiliului, o bombă a trecut pe lângă sala de şedinţe şi a ucis un ministru. Postul de radiodifuziune, telegraful, telefoanele, uzina de electricitate, conducta principală de apă au fost distruse de la început. Adăposturile s-au arătat ineficace şi în mai multe din ele, bombele căzute au ucis pe toţi cei ce se refugiaseră în ele. După ce toate autorităţile au evacuat oraşul, a început jaful. Dezordinea, jalea, urletele erau de nedescris. Înspăimântată, lumea a fugit prin pădurile din jurul Belgradului. Intrarea nemţilor a fost primită de toţi ca o salvare...

Românii se refugiaseră la Legaţie, unde n-au avut nimic de suferit, în afară de sete şi de foame, până la un oarecare punct. Îndată ce au o-cupat oraşul, trupele germane au pus la dispoziţia Legaţiei noastre mij-loacele de comunicaţie necesare până la Semlin şi de acolo, un vapor a transportat colonia română la Baziaş.

Colonelul Serge Suţu, care comandă Regt. 1 Roşiori la Arad şi a venit la Bucureşti într-o permisie, povesteşte că nemţii — la Arad sunt trupe germane multe — sunt porniţi într-o ură neîmpăcată împotriva sârbilor, fiindcă aceştia ar fi săvârşit acte de înfiorătoare cruzime împotriva şvabilor şi puţinilor prizonieri făcuţi, mutilându-i. Prizonierii au fost trimişi înapoi în rândurile germane cu o svastică crestată pe frunte... Bombardamentele germane asupra Belgradului au pornit mai toate de la aeroportul construit lângă Arad, la pădurea din Ceala.

———

Molotov-Stalin pe de o parte, Matsuoka pe de alta, au schimbat scrisori de mulţumire, de amabilitate şi de... încredere. Japonezul Matsuoka scrie lui Stalin şi lui Molotov, fiecăruia în parte; tovarăşii Stalin şi Molotov răspund printr-o scrisoare comună. Să nu rămână toată treaba limitată la scrisori...

———

O puternică furtună s-a dezlănţuit ieri pe Marea Neagră şi pe coasta Dobrogei. Sunt pagube destul de mari. Vântul suflă puternic până şi la Bucureşti.

În Oltenia şi în Muntenia vremea e prielnică pentru semănături. Plouă, dar nu prea mult. În Moldova, agricultorii se plâng de prea multă ploaie, mai ales în Moldova de Nord. Până acum anul se anunţă bun.

———

Marţi, 29 aprilie. Generalul Speidel, şeful Misiunii aeronautice germane în România, a spus lui Witzleben că aproape toate trupele britanice din Grecia au putut să se îmbarce. Flancul (apărarea antiaeriană) din Pireu a fost foarte puternic, şi contrariu veştilor publicate de ziare, aviaţia germană n-a putut împiedica operaţiunile engleze de îmbarcare în acel port. Generalul Spidel a mărturisit chiar că aceste operaţiuni au fost un succes pentru britanici. Totalul trupelor britanice debarcate în Grecia n-ar fi trecut de 70 000 oameni. Oamenii s-au salvat, dar au lăsat mult material în prada nemţilor.

Witzleben mai povestea că Killinger e foarte plictisit de toţi ai lui, care în ciuda declaraţiilor sale şi a instrucţiunilor primite de la Berlin,

continuă să lucreze cu şi pentru Mişcarea Legionară. Mai ales cei foarte legaţi de „Partei“, în Germania. Pe Conradi, Killinger l-a expediat în Germania, dar cine ştie dacă „Partidul“ nu-l va trimite iarăşi la Bucureşti... Witzleben nu poate suferi pe „Nazi“, şi e cam pornit împotriva lor...

———

Pe fronturi, oarecare linişte, în afară de Africa de Nord, unde germanii şi italienii (!) atacă viguros pe englezi. Deşi Tobrukul n-a căzut încă, germanii au ocupat Sollum, pe teritoriul egiptean. Pe căldurile care încep, luptele trebuie să fie teribile în nisipurile din preajma Deltei. Axa va face sforţări supraomeneşti pentru a ajunge la Canalul de Suez.

Cu curăţirea Greciei, se va termina în câteva zile şi războiul balcanic. Încotro va porni Germania? Înspre Turcia şi Siria? Înspre Gibraltar? Înspre Rusia? Toate ipotezele sunt permise. În Moldova intră zilnic trupe germane. Pe linia Trotuşului intră 12 trenuri militare pe zi (controlate de Gogori Carp care a petrecut vacanţele Paştelui la Gârbovana), trenurile de la Adjud sunt îndreptate spre nordul Moldovei şi spre Prut. Arhivele, documentele, depozitele autorităţilor noastre din apropierea Prutului au fost evacuate. Evacuări identice au fost efectuate şi de ruşi în Basarabia şi Bucovina...

Din Statele Unite se anunţă că industria americană va putea livra cu începere din iulie, 80 000 avioane militare pe an...

Lindbergh — tratat de Roosevelt drept „trădător“, şi-a înaintat demisia din „Corpul Aviatorilor“ în care avea gradul de colonel. Se pare că aviatorului Lindbergh „i s-a urcat la cap“ şi că vrea să joace un rol politic...

———

Discursul lui Churchill de duminică, prin care Guvernul englez expune cu sinceritate greutăţile momentului, continuă să fie viu comentate. Axiştii văd într-însul deprimarea prevestitoare a înfrângerii, pe când anglofilii admiră dimpotrivă curajul cu care premierul englez mărturiseşte loviturile primite fără să se îndoiască de succesul final... După toate aparenţele, războiul va dura până ne vom curăţi cu toţii...

———

Ziarele de azi publică o citaţie a Justiţiei militare prin care Horia Sima, Iasinchi, N. Pătrăşcu (fostul secretar general al Mişcării Legionare), Papanace (finanţul), Trifa, Grozea, Gârneaţă (ajutorul legionar), Sârbu

(cooperaţia), Borobaru, Corneliu Georgescu (fost subsecretar de Stat) — toţi fugiţi sau ascunşi — sunt chemaţi să se prezinte până în 3 zile în faţa Parchetului militar. Care o fi rostul acestor citaţii? O condamnare în lipsă? O cerere de extrădaţie? (Mai toţi afară de Sima şi de Grozea sunt refugiaţi în Germania; despre Grozea, conducătorul Mişcării legionare muncitoreşti, faimosul M.L.M., se zice că ar fi la Moscova).

Mi se spune că odată cu văduva Marin ar fi fost arestată şi d-na Claudian, mama lui Tell — dar nu pentru port ilegal de arme, ci pentru alte buclucuri. Doctorul Popescu, legionar, mi-a confirmat ieri această arestare...

———

Tratatul de comerţ, negociat astă-iarnă la Moscova între Soviete şi noi, a fost ratificat, şi schimbul ratificărilor s-a făcut ieri. De astăzi tratatul intră în vigoare. Deocamdată vom trimite ruşilor benzină, da benzină! De necrezut, dar aşa e: ruşii, cu tot petrolul lor, nu pot rafina benzină cu înalt conţinut octanic — benzină pentru avioane! Până acum câtva timp ei importau benzina necesară aviaţiei lor din Statele Unite — dar acestea nu vor să le mai dea... Le dăm noi, *cu autorizaţia Germaniei*, cât le trebuie ca să nu poată face nimic împotriva noastră...

Noi vom da ruşilor benzină, dar ce ne vor dar ruşii? Ne-ar putea da ceai şi bumbac...

———

O delegaţie de români din Valea Timocului şi alta din Banatul sârbesc sunt aşteptate la Bucureşti... Ce vom putea noi face pentru aceşti nenorociţi români asupriţi? Nimic...

———

Ieri la orele 15 şi 3 minute, un uşor cutremur a fost înregistrat la Bucureşti. De la cutremurul cel mare din noiembrie, 1940 nu e aproape zi în care să nu se fi înregistrat uşoare oscilaţii pe pământul nostru. Ne-am obişnuit cu ele...

———

Printr-un nou decret-lege ni se arată cum trebuie să salutăm drapelele: să facem front, şi să stăm cu pălăria în mână până trece steagul cu garda lui...

Interesant nu e decretul în sine — interesant e că am ajuns în aşa hal încât a trebuit promulgat un asemenea decret...

———

În Germania se va înfiinţa în curând un Minister al Coloniilor. Pentru Africa... De confruntat cu campania începută din nou în ziarele germane contra Belgiei, pe tema Congo-ului.

———

Lovitura de Stat prin care Regenţa a fost înlăturată în Irak, acum câteva săptămâni, şi înlocuită printr-un Guvern Kaylani — pare să fi fost o lovitură provocată prin mişcări politice *interne*. Guvernul Kaylani declară ritos că nimic nu s-a schimbat în politica externă a Irakului şi că convenţia încheiată între acest Stat şi Anglia rămâne în picioare. Berlinul s-a bucurat degeaba, de cele întâmplate la Bagdad...

———

Cernăuţiul a fost cucerit într-o clipă, de către 4 ofiţeri nemţi chercheliţi! Un proprietar din Dorohoi, de pe lângă Vârful Câmpului, a dat o masă zilele trecute, la care a poftit şi 4 ofiţeri germani din Botoşani. S-a mâncat, s-a petrecut, s-a băut! Pe la ora 12 noaptea ofiţerii au pornit cu automobilul lor spre Botoşani, dar fiind cam afumaţi, s-au înşelat, şi în loc să o ia la dreapta pe şosea, au luat-o la stânga spre Mihăileni. În loc să ajungă la Botoşani au ajuns astfel la Cernăuţi! Când au sosit la linia de demarcaţie ruşii au luat-o la fugă, strigând: „Vin nemţii, vin nemţii!“ Nemţii nu s-au trezit decât în Cernăuţi, unde au constatat eroarea lor şi au luat-o înapoi spre Botoşani! Când au trecut peste linia de demarcaţie, ruşii nu se înapoiaseră încă la posturile lor!!!

———

Legionarii au organizat grevă la Petroşani. Prefectul a uitat că un decret-lege *interzice grevele* şi a început *să trateze cu greviştii!!*

Alte semne de anarhie: dl Pavel, numit în locul lui Caramfil la U.C.B. a fost ulterior arestat (Rebeliunea din ianuarie) e închis şi azi, dar n-a fost înlocuit în fruntea celei mai importante administraţii comunale...

La Banca de Credit, a fost numit în Consiliu, înainte de răscoală, legionarul Tulbure. Arestat şi dânsul după răscoală, n-a fost nici el înlocuit la Bancă, deşi şade în puşcărie...

———

Miercuri, 30 aprilie. Ziarele de azi-dimineaţă publică hecatomba de magistraţi, anunţată de atâta vreme. De la Casaţie zece consilieri şi doi procurori. Nu-i cunosc, şi nu ştiu ce le plăteşte pielea. Printre consilieri a fost ras şi Codin Ştefănescu, prea compromis în afacerile car-

liste. Prietenul meu Polichron a rămas. Din nefericire a rămas şi canalia de Petit. De ce? Toată lumea e de acord că e o lichea... De la Curţile de Apel, au fost scoşi peste o sută. Pe de altă parte, printr-un decret-lege s-au fixat noile circumscripţii ale Curţilor ca consecinţă a pierderilor noastre teritoriale... De ce atâta grabă?

Mândru că n-a fost executat, canalia de Petit îşi încură caii în *Universul*, în care scrie azi-dimineaţă „despre Dreptate". Ce îndrăzneală! Reclamagiul a mai pus pe Nedelescu, alt escroc, să scrie în acelaşi ziar despre o jurisprudenţă nouă a Curţii de Casaţie fixată într-un complet prezidat — din întâmplare — de dânsul! Şi asta e moralizarea despre care ne tot vorbeşte generalul Antonescu!

Elveţia e pe seletă. Campanie de presă împotriva ei în Germania, unde se declară că „atitudinea antigermană" a ziarelor elveţiene nu mai este tolerabilă. Conferinţele unui emigrant german, profesorul Karl Barth, ţinute în Elveţia în faţa unor săli îmbâcsite şi cuvântarea antigermană a colonelului Frey la Cercul de studii al partidelor politice din Berna — sunt viu criticate. Ziarul Ministerului de Externe din Berlin atrage atenţia Elveţiei asupra soartei Iugoslaviei; *şi acolo opinia publică a încălcat hotărârile cuminţi ale Guvernului...* Cu ce rezultate s-a văzut...

Să fie prefaţa unui atac german împotriva Elveţiei? Toate sunt posibile.

Comisia generală prevăzută la art. 4 din Pactul Tripartit s-a întrunit ieri la Roma sub preşedinţia lui Ciano, prezenţi fiind ambasadorii Germaniei şi Japoniei. O primă întrunire a avut loc zilele trecute la Berlin sub preşedinţia lui Ribbentrop şi alta va avea loc în curând la Tokio sub preşedinţia lui Matsuoka. Prin aceste întruniri, Axa vrea să dovedească eficacitatea Pactului... În discuţiile de la Berlin şi de la Roma s-a pus şi soarta Balcanului, dar s-a stabilit că pentru moment nu poate fi vorba decât despre o „reglementare provizorie" — graniţele definitive urmând să fie trase numai la sfârşitul războiului. Mai prudent aşa... În acest sens trebuie luată delimitarea Muntenegrului (luat în primire de italieni), ocuparea provinciei Bacika de către unguri şi a unei părţi din Macedonia de către bulgari...

În acest spirit al „reglementărilor provizorii“, s-a vorbit ieri cu insistență despre ocuparea Banatului sârbesc de către trupele noastre. S-a spus chiar că vom ocupa valea Timocului şi malul Dunării la Porțile de Fier... Situația lui Antonescu e grea, o recunosc. Dacă refuză, se va naşte îndoială la Berlin asupra încrederii sale în victoria germană... Să vedem cum vor decurge lucrurile; până acum nimic nu s-a hotărât încă...

Fiul lui Roosevelt a sosit la Ciung-King, însărcinat să înmâneze o scrisoare a ilustrului său părinte ilustrului mareşal Ciang-Kai-Şhek. Întrebat de gazetari dacă are o misiune specială pe lângă mareşal, junele Roosevelt a răspuns: „Am venit să culeg informații, nu să dau sfaturi...“. Vizita americanului a indispus totuşi pe japonezi, şi presa Axei înjură...

Fostul ministru britanic la Belgrad, Ronald Campbell, ataşatul său militar colonelul Clarke şi Brook, un gazetar american italofob au fost capturați în Marea Adriatică de un vas de război italian, pe când căutau să fugă în Creta pe un mic vapor iugoslav... Ce a mai rămas din dreptul internațional?

Joi, 1 mai. Telegrama lui Mussolini către generalul macaronarilor din Albania, după înfrângerea grecilor de către nemți, mi-a scăpat necitită. Un prieten mi-o aduce azi. E un cap de operă de „italianism“! Ducele declară fără ruşine *că victoria se datorește eroismului armatei italiene și geniului acelui caraghios de general*! A uitat Ducele că timp de 6 luni, grecii au bătut zilnic trupele sale, că acestea n-au făcut decât să dea înapoi şi că a trebuit să vină nemții să le scape? Să întrebe pe aliații săi de la Berlin, ce gândesc despra armata şi despre generalii italieni!

Generalul Ciolakoglu a constituit la Atena un Guvern de circumstanță, cu învoirea nemților, întemeiat, zice proclamația generalului, „pe voința poporului de a face față greutăților impuse Greciei de război“. Germania tratează de altminteri Grecia, spre deosebire de Iugoslavia, cu bunăvoință şi cu stimă. La Berlin se declară că îndată ce Gre-

cia va avea în fruntea ei oamenii *care trebuie*, ea va putea foarte bine colabora la organizarea Europei viitoare...

Comandantul militar al Serbiei, generalul de aviaţie Foerster a alcătuit „un consiliu de administraţie“ (sic) pentru guvernarea provinciilor ocupate din Iugoslavia. Diferiţi sârbi necunoscuţi, cel puţin peste graniţă, au fost numiţi comisari în fruntea departamentelor ministeriale.

La Sarajevo, Comandamentul militar german a scos din zid placa de bronz ce comemora cu o nejustificată mândrie asasinatul Arhiducelui Franz Ferdinand, săvârşit de Gavrilă Prinkip. Placa a fost dusă la Cartierul General şi Hitler s-a fotografiat în faţa ei...

La Berlin, războiul balcanic se consideră terminat. Toată lumea se întreabă încotro va porni acum Hitler, şi nimeni nu e în măsură să dezlege enigma... Cred că nu vom aştepta mult şi vom fi pliroforisiţi...

Demisia lui Lindbergh din Aviaţia americană şi din diferitele sale însărcinări a fost primită. Marea majoritate a poporului american e cu Roosevelt...

Acesta a declarat că patrularea convoiurilor va fi exercitată de forţele americane, oriunde interesele Statelor Unite o vor cere, iar nu numai până într-o depărtare de 2 000 de mile de la litoralul american, cum s-a spus...

Generalul Dumitrescu, de tristă memorie, a fost desărcinat ieri de orice răspundere, de către Comisia Prezidenţială, în ce priveşte gestiunea fondurilor secrete ce-i fuseseră încredinţate... Generalul Dumitrescu achitat, şi eu trimis în judecată pentru delapidare — am trăit să văd şi asta!

Vineri, 2 mai. Am ajuns la 70 de ani fără să fi participat vreodată la serbarea de 1 Mai. „Armindenul“ bătrânilor noştri. Cât am fost copil, mumă-mea, cu caracterul ei aristocratic şi sub influenţa covârşitoare a curentelor romantice franţuzeşti, a neglijat datinile româneşti. Când m-am făcut mai mare am plecat în străinătate. Şi apoi, chefurile, petrecerile fără confort şi mâncărurile ca vai de ele nu mi-au spus niciodată nimic...

Ieri, pentru prima oară, am luat şi eu parte la tradiţionalul chef câmpenesc de 1 Mai, la ferma lui Ionel Boambă, la Pipera. Erau vreo 60 de

persoane, vesele şi plăcute, de toate vârstele. Am stat lângă contesa Benckendorf, o frumuseţe ofilită dar simpatică.

Ferma lui Boambă, la câţiva paşi de Bucureşti e foarte bine amenajată. Are de toate: o serie de eleştee pentru creşterea peştelui, arbori roditori, prăsilă de porci, flori, găini etc. O foarte drăguţă casă în construcţie. Ionel Boambă şi soţia sa primesc cu inima deschisă. Am petrecut câteva ceasuri minunate. Singurele neplăceri ni le-au cauzat aeroplanele germane care ne-au zbârnâit într-una peste cap, la o mică înălţime. Alături de ferma lui Boambă se află un aeroport german, plin de aeroplane Messerschmidt de vânătoare, cu botul vopsit în galben.

Înainte de a merge la Pipera, am trecut la Preşidenţie, la Ică Antonescu. Îmi aranjase Rioşanu întrevederea. Scopul: să-l întreb pentru ce am ajuns eu ţap ispăşitor, dat în judecată în faţa nu ştiu câtor comisii, condamnat la moarte de legionari, când n-am nici o vină, pe când alţii *cunoscuţi prevaricatori şi profitori ai Camarilei Regale* (din care eu n-am făcut parte şi nici n-am avut contact cu ea) *nu sunt molestaţi întru nimic.* Dl Ică a părut că află aceste lucruri pentru prima dată şi a luat note ca să intervină unde trebuie. O fi sincer? Unii pretind că el ar fi capul răutăţilor... Lucru ciudat, la un moment dat mi-a spus: „Am să vorbesc cu Petit (!!) şi am să-i atrag atenţia asupra faptului *că d-ta vei face parte din viitorul Consiliu de Stat...*". Ce o mai fi şi asta?

Ca să nu mă angajez pe negândite la nimic, n-am cerut nici o explicaţie. Eram de altminteri zorit să plec la Pipera...

Întreaga armată greacă a demobilizat. Ieri s-a răspândit zvonul că turcii au încheiat un pact de neagresiune cu Germania. Confirmare a acestui zvon lipseşte încă. Se pare însă că războiul între Germania şi Turcia nu va fi.

Nemţii şi italienii au pătruns în incinta exterioară la Tobruk... Efortul lor tinde spre Suez. La Sollum englezii deocamdată rezistă... Vin căldurile şi nu se vor mai putea bate cu tancurile, cel puţin ziua. Se vor bate noaptea, şi cu aeroplanele...

În Irak, situaţia e totuşi tulbure. Deşi noul Guvern din Bagdad a declarat că va respecta şi aplica convenţia cu Anglia, el se opune acum totuşi la o nouă debarcare, mai masivă, de trupe, la Bassrah... Mâna Germaniei?

În porturile mexicane, 12 vapoare italiene au fost sechestrate de autorități. Protest din partea Italiei. Argentina afirmă, în schimb, că n-a dat ordin de sechestrare pentru nici un vas străin...

La Jurilovca s-a prins un „bogzar“, pește domiciliat în mările septentrionale (în special în Marea Nordului), de dimensiuni încă necunoscute. Bogzarul de la Jurilovca măsoară 2 m 35 lungime și cântărește 126 kilograme. Cel mai mare bogzar cunoscut până acum cântărește 80 kilograme... Nu se pricepe cum acest bogzar boreal a pătruns până la Marea Neagră. Muzeul lui Antipa l-a cumpărat pentru colecțiile sale.

Sâmbătă, 3 mai. Pasa rea continuă pentru englezi. Irakul și-a dat arama pe față și a intrat în război cu forțele britanice. Pretextul ar fi următorul: după convenția anglo-irakiană trupele imperiale au dreptul să treacă pe teritoriul Irakului. Irakul nu se opune la trecerea trupelor engleze în drum din Indii spre Transjordania, dar cere ca trupe noi să nu intre până cele deja sosite n-au părăsit teritoriul irakian. Trupele engleze au debarcat totuși, cu forța la Bassrah...

Propaganda și banii germani au pătruns departe, cum se vede...

Despre rezultatul primelor lupte nu se știe încă nimic...

La Tobruk, italienii și germanii pretind că înaintează, iar englezii anunță succese.

După unele ziare germane, 900 000 de tone britanice ar fi fost înecate în Marea Egee, în cursul ofensivei balcanice. După alte știri, tot germane, ar fi numai 300 000 tone...

De la Legația noastră din Londra s-a înapoiat un singur secretar, Wardala, după ruperea relațiilor. În afară de Tilea au rămas acolo Florescu, Stârcea, Matela Ghica, Dimăncescu etc. și, lucru mai grav, atașatul naval...

Acte de trădare, s-ar putea zice, dar care dovedesc încrederea acestor oameni în victoria finală engleză...

De altminteri Wardala povestește că viața în Londra e foarte suportabilă și aproape normală, *mai normală acum decât la începutul războiului*, cu toate bombardările zilnice. *Lumea s-a învățat cu ele...*

Ministerul Churchill s-a remaniat, fără să-și schimbe caracterul. Nu s-a procedat la alcătuirea unui Minister Imperial, cum a fost vorba.

Noii miniştri sunt necunoscuţi peste graniţă. Mai importantă e urcarea Lordului Beaverbrook în grad: trecut ca ministru fără portofoliu, va juca rolul unui fel de vicepreşedinte al Consiliului. Numirea lui e fără precedent constituţional, în Anglia. Lordul Beabergrook, care controlează o bună parte a presei britanice, e astăzi omul cel mai popular din Anglia, după Winston Churchill...

S-a reorganizat Subsecretariatul de Stat al Colonizării şi al Populaţiei Evacuate, transformându-se (tot cu Zwiedenek în frunte) în Subsecretariatul de Stat al Românizării, Colonizării şi Inventarului. S-a mai creat pe lângă acest subsecretariat şi „Centrul Naţional de Românizare", persoană juridică de drept public. Patrimoniul C.N.R.-ului e format din toate bunurile care au intrat în proprietatea Statului pe baza decretelor şi tratatelor promulgate sau încheiate cu începere de astătoamnă. Cu acest prilej s-a mai expropriat de la evrei fabricile de spirt, fabricile de medicamente, întreprinderile având de scop comerţul lemnului şi subsolul bunurilor rurale deja luate. S-a mai precizat că fermele şi pădurile intră şi ele în categoria bunurilor rurale expropriate...

Vai de bieţii ovrei...

Dl Horică Sima a fost declarat decăzut de la catedra de filosofie (!) pe care o ocupa la Colegiul Carol I din Craiova, din cauza absenţelor nemotivate... Cu acest prilej am aflat şi noi că „camaradul comandant" fusese numit profesor la liceul din urbea mea natală... Ce cinste!

Din toate colţurile ţării îmi vin veşti despre popularitatea în creştere a generalului Antonescu şi despre ura neîmpăcată împotriva Mişcării Legionare...

Se tot vorbeşte despre ocuparea Banatului sârbesc de către trupele noastre, dar până acum nimic. Dar, de ce nu se vorbeşte! Se spune că de 10 Mai ruşii ne vor restitui Basarabia, că ungurii ne vor da înapoi Transilvania, şi câte şi mai câte! Lumea e enervată...

Şoneriu s-a înapoiat de la Milano. În Italia depresiune mare. Toată lumea vrea pace. Ură mare împotriva nemţilor — ură motivată de pre-

potenţa germană, vizibilă. Astfel gara Verona, nod de linii pentru distribuirea trupelor Reichului, a fost transformată într-o gară nemţească: totul e scris pe nemţeşte şi anumite părţi ale staţiei puse la exclusiva dispoziţie a ofiţerilor germani.

În Austria (Şoneriu a trecut pe la Viena şi Budapesta) multă ordine, dar nici un entuziasm. La Viena restricţii multe şi scumpete mare. De la gară la Grand Hotel, o trăsură 5 mărci (360 lei)! Şi la Viena, deprimare şi dorinţă de pace. Marasm...

La Budapesta Şoneriu a aflat de la ministrul nostru G. Cruţescu că toate trupele germane, ce vin din Balcani, şi vin multe, sunt îndreptate spre frontiera Poloniei...

Nenumărate coloane sunt îndreptate de nemţi, cu automobilele, cu trenurile, spre Iugoslavia pentru repararea podurilor şi distrugerilor pricinuite de război. În această privinţă (a reparaţiilor, nu a distrugerilor!) organizarea germană e formidabilă, cum nu se poate aproape închipui! Ne omoară cu organizarea!

Duminică, 4 mai. Ieri am fost solicitat să intervin (!!) pe lângă Guvern pentru eliberarea lui Randa, legionar feroce (în vorbe) închis la Malmaison pentru că a înjurat pe generalul Antonescu. Deşi m-au condamnat la moarte, tot sunt bun la ceva! Tânărul Randa este fiul colonelului Randa, bucovinean, fost ataşat militar austriac la Bucureşti, înainte de război, şi „missus Domini“ (trimisul Domnului) în ianuarie 1918, la Iaşi, pe lângă Regele Ferdinand. Am făcut un demers ieri, şi sper să-l scap...

Azi se împlinesc 50 de ani de la moartea lui Ion Brătianu tatăl. Mare manifestare la Florica. Liberalii, şi toţi politicienii stătuţi, doritori să dovedească că mai există încă! N-am fost niciodată un admirator al bătrânului Brătianu, care putea să facă mult, date fiind împrejurările în care a domnit, şi n-a făcut nimic. Şi pentru acest motiv, mă ţin azi la o parte...

Între englezi şi Irak, adevărat război. După ştirile nemţeşti, ar fi fost doborâte 26 avioane britanice iar trupele Irakului, stăpâne pe Mosul (cu toată regiunea petroliferă) şi pe Bassrah, ar fi împresurat forţele engleze... Să vedem şi ştirile din izvorul celorlalţi...

În Italia s-a publicat decretul de *anexiune* a provinciilor slovene, cu capitala Laibach. Cum rămâne cu „provizoratul“, până la pace? Se vede că regimul fascist a avut nevoie de oxigen, de au consimțit nemții la această „operațiune“. Slovenia, după decret, va păstra oarecare autonomie. În școli, limba slovenă, cea italiană fiind facultativă; legile, ordonanțele, regulamentele, vor fi publicate în două limbi. Cetățenii sloveni nu sunt obligați la serviciul militar...

Evacuarea Istanbulului continuă, deși raporturile dintre Germania și Turcia par mai puțin încordate.

Paolo Badoglio, fiul mareșalului, a fost ucis în Cirenaica, unde lupta cu gradul de locotenent...

Mareșalul List a trecut în revistă trupele sale la Atena. Au asistat și reprezentanții *„țărilor amice“* (Germaniei). Și al nostru... Unde sunt vremurile Înțelegerii Balcanice?

Se telegrafiază din Atena că Guvernul Ciolakoglu n-a găsit nici un episcop sau mitropolit care să-i ia, conform obiceiului, jurământul... A fost *rechiziționat* un arhiereu pentru tragica solemnitate...

După telegramele *D.N.B.*, singurele care se publică în ziarele noastre, s-ar crede că Lindbergh e omul cel mai popular din Statele Unite. Dacă e așa, de ce nu e el Președinte al Republicii, în locul lui Roosevelt...

Eve Curie, produsul perechii încâlcite pe descoperirea Radiului, ține conferințe democratice și antigermane în U.S.A. și este mosafira lui Roosevelt la Casa Albă. Gurile rele, adică nemții, au spus și scris că noua Evă (fată frumoasă) *s-ar ține* cu Franklin Roose. Indignat, Președintele a pus să se publice un comunicat după care d-ra Curie ar fi la Casa Albă oaspele *Doamnei* Roosevelt...

D-ra Eva varsă produsul conferințelor sale operelor de ajutor social. Până acum a strâns 400 000 de dolari! În așa țară, cine n-ar vrea să fie conferențiar!

Generalul în rezervă Paplica a fost numit secretar general al Subsecretariatului Aprovizionării. Poate ca să se ieftinească „paprica“!

Pe lângă Societatea de Radiodifuziune pe care avem fericirea să o posedăm, s-a mai creat încă una sub numele de „Interradio“, pentru difuzările destinate străinătății. Nu pricep pentru ce era nevoie de o so-

cietate specială pentru asemenea emisiuni, pe care le putea foarte bine organiza şi Societatea de Radiodifuziune. Probabil că aşa au vrut nemţii...

Ministerul Propagandei a fost desfiinţat în septembrie trecut şi înlocuit printr-un Subsecretariat de Stat la Preşedinţia Consiliului. Nichifor Crainic (să scuipăm!) a fost numit mai târziu ministru de Stat şi însărcinat cu direcţiunea Subsecretariatului. Acum, printr-un decret-lege s-a reînfiinţat Ministerul Propagandei.

Prefecţii în funcţiune în momentul masacrelor din septembrie 1939 — toţi colonei — au fost scoşi din armată după înscăunarea legionarilor. Apoi au fost reprimiţi. Aflu acum că unul din ei, colonelul Craiu, fost prefect de Botoşani — şi excelent prefect — a fost numit prefect la Braşov... Foarte bine, dar de ce şi-o fi bătând aşa joc de el însuşi, Antonescu?

Patriarhul Serbiei, Gavrilă, a fost arestat — din ordinul Guvernului de ocupaţie, adică din al nemţilor...

Luni, 5 mai. Cuvântarea ţinută ieri după-amiază de Führer, în faţa Reichstagului, a decepţionat. Tot aia şi aia, dorinţa lui de pace, sforţările lui în acest sens, hotărârea Angliei întâi de a provoca şi apoi de a extinde războiul pentru a nimici Germania... „Bourrage de crâne“ (Împuiere a capului) menit să scuze, pentru opinia publică germană, prelungirea războiului „sine die“...

Lumea aştepta ceva nou: o ofertă de pace opusă îndârjirii Angliei, destăinuiri asupra viitoarei soarte a Balcanului — ba unii mergeau până a crede că Führerul convocase Reichstagul pentru a declara război Statelor Unite. Da. Statelor Unite, oricât ar părea lucrul de inverosimil. Căci între Germania şi Statele Unite război tot va fi (adică este!) şi atunci mai bine să-l declare Germania decât Roosevelt. O declarare de război din partea Americii ar impresiona adânc opinia publică germană, pe câtă vreme o iniţiativă a lui Hitler mai puţin (“Der Führer irrt sich nie!“) (Führerul nu se înşeală niciodată.) — iar pe de altă parte o provocare germană a războiului n-ar sili Japonia să intre în acţiune şi n-ar da pe faţă defecţiunea Guvernului din Tokio, care nici în cazul

unei provocări americane, n-ar lua armele, cu tot Pactul Tripartit. Or, o defecţiune impresionează întotdeauna în rău opinia publică... Hitler n-a vorbit însă nici de pace, nici de Statele Unite...

De subliniat că n-a spus nici o vorbă nici despre Rusia, nici de raporturile Germaniei cu Sovietele... Vorbe bune la adresa Ungariei, a Bulgariei şi a României *care a plătit scump încrederea ei în garanţiile britanice* (o lecţie pentru noi!). Cuvinte măgulitoare la adresa poporului grec şi a armatei sale. La adresa Italiei: Germania n-a mers în ajutorul ei, împotriva grecilor — căci Italia ar fi învins singură — ci numai împotriva britanicilor care au îndrăznit să debarce în Europa...

Poate că caracteristica esenţială a acestei cuvântări a lui Hitler *e ura neîmpăcată* împotriva lui Churchill, pe care-l tratează cu o violenţă de neînchipuit, şi-l face prost, diletant, nebun şi alcoolic! Să-i fie frică de dânsul?...

La pelerinajul de ieri de la Florica a fost lume multă. Ca personalităţi, liberali şi ţărănişti. Tătărescu şi toţi ai lui, însă, lipsă. Maniu prezent, a tăcut, deşi se anunţase *că va vorbi.* A vorbit în schimb Ică Frică Mică (Antonescu Mihai) ca reprezentant al Guvernului şi al generalului Antonescu. Discurs kilometric, înăbuşit în zorzoane, oratorie pretenţioasă de epileptic — încercare nereuşită de a stabili filiaţia între politica germanofilă de azi şi politica lui Brătianu alături de Germania şi de Tripla Alianţă, la umbra naţionalismului argeşan revendicat şi pentru I.C.B. şi pentru generalul Antonescu...

Au mai luat cuvântul, mitropolitul Bălan, un episcop unit, cu acelaşi nume, natural Sever Bocu... şi alţii...

Mitropolitul Bălan a sfinţit şi biserica de lemn a lui Horia, transportată în 1908 de Ionel Brătianu de la Albac (Transilvania) la Florica — biserică pentru care Goga a scris cunoscuta frumoasă pisanie în versuri...

Şi pentru toate, s-a lăsat Dumnezeu cu o ploaie care a udat ferfeniţă pe toţi cei de faţă...

Văzut ieri pe Dan Geblescu, secretarul Legaţiei noastre în Ungaria, sosit de la Budapesta. Intrarea trupelor maghiare în Bacica iugoslavă n-a determinat în opinia publică ungurească nici un entuziasm. Lumea şi-a dat seama că prin acest gest Ungaria şi-a închis orice posibilitate de a juca eventual, la pace, şi pe tabloul englezesc... Din punct de vedere militar, operaţia în Bacica a dovedit slăbiciunea armatei maghiare.

Ocupaţia ţinutului dintre Dunăre şi Tisa s-a făcut cu greutate; trupele maghiare soseau la punctele de legătură fixate cu germanii cu 12 sau 24 ore întârziere; în mai multe rânduri soldaţii unguri au tras în cei germani luându-i drept sârbi... După ce au pătruns în Bacica, ungurii n-au fost în stare să dezarmeze măcar populaţia: au urmat masacre!

Aflu tot de la Geblescu că în locul lui Bardossy a fost numit ministru la noi Nagy de Galantha, care a funcţionat deja în Bucureşti ca consilier de Legaţie. Unul burtos şi anost...

Geblescu pretinde că Bardossy încearcă o politică de destindere faţă de noi, dar că până acum această încercare nu are decât un caracter verbal. Faptele săvârşite în Ardealul ocupat dezmint cuvintele primului ministru de la Budapesta...

După câte aflu, generalul Antonescu a refuzat ocuparea Torontalului sârbesc, declarând că România nu râvneşte teritorii din ţări străine, dar că, în cazul în care un soldat unguresc ar trece Tisa, România ar considera această încercare ca un „casus belli". Nemţii au priceput şi au hotărât să ocupe deocamdată, ei, Banatul sârbesc.

Atitudinea generalului nu poate fi decât aprobată. Cu atât mai mult cu cât a avut să lupte şi cu Statul nostru Major, care a fost pentru ocupare, din punct de vedere strategic (în cazul în care ungurii ar fi ocupat Torontalul, Timişoara şi Aradul ar fi fost prinse în cleşte...).

Ce ne aşteaptă:

Întâlnit ieri la curse pe Lulu Starzenski[1], care-mi povesteşte despre frate-său, cumnată-sa şi nepoatele sale — toţi surprinşi de ruşi, la ocuparea Galiţiei... Pe Starzenski l-au luat şi până azi nu se ştie ce au făcut cu el. Pe contesa Starzenska şi pe fete le-au deportat la Semipalatinsk (femeia a putut trimite o scrisoare), în Turkestan, *unde păzesc o cireadă de cămile...*

În Brazilia, în statul Rio-Grande, inundaţii cum nu s-au mai văzut. Victime numeroase şi pagube mari.

În Filipine în schimb, la Manilla, foc mare. Vreo 25 000 de oameni ar fi fără adăpost...

Pretutindeni numai prăpăd. Sfârşitul lumii oare?

---

[1] Fiica lui Geneviève Bibescu căsătorită cu contele Starzenski.

Fleacuri — dar istorice:

Colonelul Dragomir, care a trăit ceasurile din preajma abdicării Regelui Carol, alături de generalul Antonescu, povestea zilele trecute lui Filip, că, în ajunul abdicării, Urdăreanu telefona mereu generalului dându-i de veste că mulţimea manifestează ostil la Palat şi ameninţă să pătrundă înăuntru. Comunicările telefonice erau primite la Preşedinţie de Dragomir. Acesta transmiţând generalului că Urdăreanu protestează împotriva stărilor de lucru care „ţin de la 10 ore pe Rege sub presiune" — Antonescu a răspuns: „Spune lui Urdăreanu că ţara e de 10 ani sub presiunea pungăşiilor şi porcăriilor regale...".

Urdăreanu continuând să telefoneze după ajutoare, Dragomir comunică, din ordinul lui Antonescu, generalului Coroamă să trimită ceva trupe la Palat, ca să împrăştie lumea fără să tragă. Dar Coroamă răspunde la telefon: „Nu pot domnule, căci sunt asediat în casă... Oamenii mă confundă cu Argeşanu, căci am mustaţă la fel cu el! *Te rog, dă comunicat la Radio că generalul Coroamă are mustaţă la fel cu generalul Argeşanu şi să nu se mai facă confuzie!...* " — „Să şi-o rază ..." a urlat Antonescu înveselit de asemenea neghiobie.[1]

Tot Dragomir povesteşte că luni 20 ianuarie, când legionarii au manifestat la Preşedinţie strigând: „trăiască generalul Antonescu, vrem pe Sima!" — dacă Antonescu ar fi apărut la geam să le mulţumească, sau s-ar fi coborât în mijlocul lor, *ar fi fost împuşcat...*

Marţi, 21 ianuarie, când generalul a dat ordin să fie curăţaţi verzii, a venit Neubacher la Preşedinţie şi a fost întâmpinat de general cu cuvintele: „Acum veţi vedea cine este generalul Antonescu...". Împăciuitor (?), Neubacher i-a replicat: „Desigur, domnule general, că regretaţi măsurile ce sunteţi nevoit a lua..."

— „Deloc — a răspuns Antonescu — regret că am fost silit să le iau atât de târziu...".

Dragomir, care a însoţit pe ex-Regele Carol până la Căcăuda Mare, a confirmat lui Filip toate cele însemnate de mine cu privire la acest dramatic exod. A mai adăugat: „Abia ajuns pe teritoriu sârbesc, Regele Carol şi-a regăsit curajul. Vesel că scăpase de primejdie, ne-a mulţumit la toţi, *fără un* cuvânt de regret pentru ţară, Coroană sau armată... Temperatura 0 grade! Generalul David Popescu şi cu mine ne-am întors cu prefectul Timişoarei, care venise după tren cu automobilul. Ne-am întors pe drumuri de tarlale, evitând drumul mare, pe care alergau verzii. Ne-am întâlnit cu 2 automobile pline de legionari. Prefectul a scos capul pe geam (era bine cu ei) şi le-a spus: Eu sunt, mă băieţi, ce

---

[1] Mutat la Iaşi, generalul Coroamă a fost „scos" la pensie după evenimentele din ianuarie...

vreţi? L-au lăsat să treacă. Generalul Popescu şi cu mine ne ascundeam în batiste... Soldaţii care au însoţit trenul regal, s-au întors din Iugoslavia pe Dunăre, după săptămâni...".

———

Marţi, 6 mai. Doctorul Lupu a văzut de mai multe ori, în ultima vreme, pe Ică Antonescu şi pe generalul Antonescu. Acesta din urmă l-a reţinut chiar la dejun împreună cu fostul deputat Hudiţă, din Fălticeni, care a luat locul lui Madgearu la secretariatul grupării ţărăniste. După spusele lui Lupu, generalul ar dori foarte mult să facă un Guvern cu elemente civile, din fostele grupări politice. Se pare că sfaturile nemţilor l-au hotărât în această direcţie. Nemţii pretind *că trebuie un cheag* între general şi ţară, că numai cu militari nu merge, că dacă generalul nu se înţelege cu alte forţe, va cădea fatal din nou în mâinile legionarilor... De legionari, Antonescu nu vrea să audă însă. E turbat. A povestit lui Lupu, că la Viena Göring l-a întrebat dacă n-ar putea lua în Guvern 2–3 legionari din cei cuminţi. „Am răspuns lui Göring prin interpret (a precizat Antonescu), că să nu creadă că nu-mi cunosc bine valoarea cuvintelor, şi i-am spus că în afară de mine mai sunt 100 de formule de guvernământ posibile în România, dar că nici una din ele n-ar putea cuprinde o urmbră de legionar. Nimeni, după cele ce s-au întâmplat, n-ar mai putea colabora cu asemenea indivizi — eu mai puţin decât oricare altul... Am vorbit apăsat, şi Göring a crezut că m-am supărat, şi nu mai ştia cum să-mi ceară scuze, repetând că el nu se amestecă în politica noastră, că a vorbit aşa ca să spună ceva, şi câte altele..."

Eu cred că nu teama de gardişti împinge pe nemţi în sfaturile lor, *ci dorinţa de a băga cât mai multe elemente politice româneşti în politica germană*, ca să nu mai rămână nimeni alături de Anglia...

Lupu a observat lui Antonescu, că oricât ar crede el că vor învinge până în cele din urmă nemţii, tot trebuie lăsată ţării şi o rezervă pentru ipoteza victoriei engleze şi a democraţiei. „Ai dreptate — a răspuns Antonescu — deşi eu cred că şansele de victorie finală germană sunt de 90%, nu mă gândesc să distrug rezerva eventuală pentru o politică opusă celei pe care o slujesc eu. Dovadă că, deşi există un decret-lege care condamnă la moarte pe cei care fac politică, eu vă poftesc la dejun!..."

Amândoi Antoneştii ar fi insistat mult pe lângă Lupu ca să intre în Guvern, el şi alţi ţărănişti[1]. Lupu pretinde că *el* nu vrea să intre, dar că

[1] Insistenţe analoge pe lângă G. Brătianu şi alţi liberali, sunt cunoscute.

e de părere să intre alţii, din ai lor. Aşa vorbeşte dânsul; în realitate moare după un potofoliu, dar vrea să fie silit. Maniu e absolut contra, negativ ca întotdeauna şi Lupu îl înjură de mamă. Povesteşte că, cu prilejul intrării sârbilor în război, Maniu a vrut să facă o mare manifestaţie populară la Ambasada Iugoslaviei şi că n-a renunţat la ea decât sub ameninţările lui Antonescu, că pune mitralierele împotriva lui. Maniu e furios pe Antonescu, între altele fiindcă acesta nu l-a primit, deşi Maniu a cerut de două ori să-l vadă. Lupu întrebându-l de ce n-a primit pe Maniu, generalul i-a răspuns: „Am fost foarte ocupat, n-am avut vreme. De altminteri, pe când eram la Statul Major, şi el era prim-ministru, i-am cerut şi eu două audienţe, şi nu m-a primit — suntem chit...".

Mihalache e şi el contra unei colaborări cu Antonescu, dar mai puţin hotărât ca Maniu. De la Florica, Ică Antonescu a mers la dânsul, la Topoloveni să-l mai docănească. Generalul a trimis şi pe nevastă-sa, care, din nenorocire însoţită de câteva Veturii, a fost şi dânsa în fieful lui Mihalache să viziteze „operile sociale" înfăptuite de fosta Excelenţă în iţari. Cucoana generalului s-a lăsat chiar cu un discurs, pe care ziarele de azi-dimineaţă îl reproduc in extenso pe când pomenesc numai în treacăt despre răspunsul fostei Excelenţe...

Lupu e de părere că trebuie să ajutăm toţi pe Antonescu să răzbată prin greutăţi. În ce mă priveşte, de acord, dar ministru nu...

Împlinindu-se ieri 120 de ani de la moartea marelui Napoleon, mormântul său a fost acoperit cu flori. Sute de persoane au manifestat astfel nădejdile lor sub cupola Invalizilor. A trebuit să le ajungă francezilor cuţitul la os ca să-şi aducă aminte de Eroul lor Naţional...

Din Irak, ştiri contradictorii. Nemţii pretind că englezilor le merge rău, şi că Irakul poate mobiliza 300 mii oameni şi face singur faţă atacului britanic. Ştirile englezeşti, dimpotrivă, sunt favorabile britanicilor şi arată că rezistenţa Guvernului din Bagdad va fi în curând înfrântă. După unele ştiri, Guvernul din Bagdad joacă pe două tablouri, în concurenţa ce-şi fac „bancherii" celor două forţe inamice... Şeful Guvernului irakian ar fi declarat chiar că atacul împotriva englezilor e datorat *trupelor răzvrătite,* iar nu ordinelor din Bagdad... După altă ştire, Marele vizir va pleca cu avionul la Berlin, sau cel puţin până la Ankara, să întâlnească pe Papen...

De pe frontul de luptă din Africa de Nord, ştiri contradictorii. Nimic prea important.

Matsuoka, ministrul de Externe japonez, dezminte că s-ar gândi să meargă la Washington. Faţă de Statele Unite, politica japoneză e pacifică, dar dacă americanii doresc să stea de vorbă, e mai natural să vin Roosevelt (!!) sau Cordell Hull la Tokio, decât să meargă el la Washington. Cum se vede, galbenii s-au obrăznicit!

Roosevelt a mai ţinut un discurs la locul de naştere al fostului Preşedinte Wilson (cel care a intrat în războiul mondial) a cărui casă a fost transformată în muzeu. Se vede că cuvântarea a fost piperată, căci ziarele noastre nu o reproduc. Reproduc în schimb comentariile pline de dispreţ ale presei berlineze...

În oraş a început să se vorbească despre înfiinţarea unui Consiliu de Stat din care am face parte, noi, foştii demnitari. De confruntat cu aluzia mie făcută de Ică Antonescu, în ziua de 1 Mai. Să o vedem şi pe asta!

De mâine se va putea merge în 30 de minute la Braşov, în 1 oră şi ½ la Sibiu (oprirea în Braşov cuprinsă) şi în 1 oră şi 45 la Turda. O nouă linie de avioane va realiza aceste minuni

---

Miercuri, 7 mai. Radio Moscova vesteşte lumii ieşirea lui Stalin din umbră... Sovietele consideră ele situaţia atât de gravă încât au nevoie la cârma oficială a Statului de omul care s-a mulţumit să conducă până acum prin alţii — sau nu mai are acesta încredere în nimeni? În tot cazul, evenimentul este senzaţional...

După comunicatul publicat la Moscova, dl Molotov *ar fi prea obosit* ca să ducă în acelaşi timp sarcinile de ministru de Externe şi de preşedinte de Consiliu. Şi în ipostaza aceasta de „om obosit" a hotărât să renunţe la preşedinţie şi să nu mai rămână decât ministru de Externe... Sovietul Suprem a încredinţat preşedinţia tovarăşului Stalin, iar lui Molotov, i-a mai dat, ca fişă de consolare, titlul de înlocuitor al preşedintelui Consiliului Comisarilor Generali...

Cântecul acestei schimbări, îl vom afla în curând...

Şeful Statului croat, asasinul Pavelici, a cerut generalului Antonescu să recunoască noul Stat, pe care l-a recunoscut deja Germania. Generalul a răspuns afirmativ, în numele Guvernului român. Telegramele sunt publicate în ziarele de azi. Pricep că nu putem face altfel, dar păcat că nu putem...

Noul Stat croat se întinde pe o suprafaţă de 42 540 kilometri pătraţi, cu o populaţie de 2 700 000 de suflete (suflete cam băşinoase...).

A nins în Predeal, şi zăpada s-a aşezat, temperatura fiind de zero grade. În mai!

Nemţii fac gălăgie mare în jurul luptelor din Irak şi caută să provoace populaţiile arabe vecine din Transjordania, Siria, Arabia la „război sfânt" împotriva Imperiului Britanic. Reuşi-vor? Nu-mi vine să cred...

Edenicul Anthony *a explicat* pe lung în faţa Camerei Comunelor toate întârzierile britanice din ultima vreme... Vorba lui Nicu Filipescu: „pe ăla care explică, dă-l în p.m.!"

Agenţia D.N.B. anunţă că Irakul a respins mediaţiunea Egiptului şi a Turciei, în conflictul cu Anglia...

Pelegrino Ghigi, ministrul Italiei, a fost rechemat fără mult zgomot. Ziarele de azi anunţă că personalul Legaţiei i-a dat aseară o masă de adio, şi astfel am aflat despre plecarea lui.

Deşi inteligent şi simpatic, Ghigi n-a ştiut să atragă în jurul Italiei decât antipatii. A fost foarte nedibaci în misiunea lui, şi nu m-ar mira dacă dizgraţia sa n-ar fi datorată greşitei sale politici şi simpatiei arătate Mişcării Legionare şi după ianuarie...

La noi, Ghigi nu va lăsa regrete.

Se vorbeşte cu insistenţă despre etatizarea uzinelor de fier şi a minelor aparţinând astăzi marilor noastre societăţi. De ce nu? De la Stat le vor putea lua mai uşor şi mai ieftin — nemţii...

După inundaţiile din Brazilia (Rio Grande del Sol) peste 70 000 de oameni ar fi rămas fără adăpost...

Înainte de a pleca la Madrid, fostul ministru legionar Ghenea s-a prezentat în audienţă la Regele Mihai. „Probabil că pe d-ta te-au interesat foarte mult studiile istorice?" — a întrebat Regele. „Nu, a răspuns Ghenea, n-am avut vreme să mă ocup cu Istoria..." Şi conversaţia a mers mai departe: „Atunci, te interesează Dreptul internaţional, sau Geografia?" — „Nu, eu sunt avocat, şi afacerile..." — „Atunci, numirea d-tale...?" — „Să vedeţi Majestate, am o soră care a suferit mult de prigoană, sub regimul trecut..." „Bine — a conchis Regele — dar atunci de ce n-a fost numită sora d-tale?" (autentic).

Joi, 8 mai. Ghigi n-a căzut în dizgraţie, dimpotrivă. Plecarea lui repede şi bruscată se datoreşte chiar încrederii Guvernului italian într-însul, căci a fost numit comisar general în Grecia.

În locul său a fost numit Bova-Scoppa, ministrul Italiei în Portugalia. Dl Bova-Scoppa este căsătorit cu o rusoaică, pe care a luat-o la Moscova. E nepoata colonelului Kwitka, şi de familie bună, dar crescută în Soviete. Se zice că ar fi „roşie"...

Discursul ţinut alaltăieri la Radio de către Stimson, ministrul de Război al Statelor Unite, a impresionat adânc, prin violenţa lui verbală şi prin concluziile la care a ajuns. Stimson a înjurat trivial pe Hitler, a declarat că soarta ambelor Americi depinde de soarta Angliei şi că americanii nu înţeleg ca materialul de război trimis de dânşii englezilor să se piardă în fundul mării. Ministrul a mai cerut ca „patrularea" în jurul convoaielor trimise peste Ocean să înceapă imediat. Marina americană va trebui să garanteze înainte de toate ruta U.S.A.–Tera Nova–Groenlanda–Islanda–Anglia.

Cuvântarea lui Stimson a enervat mult la Berlin — reiese limpede din tonul presei. De fapt, Statele Unite pot fi considerate ca intrate în război...

Şefii de Stat Major ai armatelor diferitelor State sud-americane au fost poftiţi la Washington. E probabil că se va lua o hotărâre comună...

O sută de marinari germani debarcaţi de pe vasele petrolifere ale Societăţii Standart Oil au fost arestaţi din ordinul autorităţilor americane...

La Berlin se publică un comunicat prin care se recunoaşte că Turcia n-a călcat nici una din dispoziţiile convenţiei de la Montreux şi n-a lăsat să treacă prin Strâmtori vase beligerante străine (adică engleze, după mentalitatea germană). În asemenea condiţii, o problemă a Strâmtorilor nu e la ordinea zilei pentru Guvernul Reichului. Ar mai fi şi alte indicii că turcii încep să se dea spre nemţi...

Acest comunicat berlinez trebuie pus în legătură cu declaraţiile lui Lloyd George în Camera Comunelor, care, criticând moţiunea de încredere în Guvern propusă de majoritate, a afirmat că turcii au lăsat vase germane să treacă prin Strâmtori, din Marea Neagră în cea Egee, şi să ocupe astfel insule greceşti. Ar fi vorba de submarine aduse de nemţi demontate şi remontate la Constanţa. Din nefericire aceste submarine n-au existat decât în imaginaţia englezilor.

Răspunzând lui Lloyd George, Churchill a contestat faptul şi a sfârşit prin a afirma *„că totul va fi mai bine în 1943"*. Pentru moment, a adăugat primul ministru, „nu pot oferi englezilor *decât sânge, lacrimi şi năduşeli..."*

În *1943!* Frumoasă perspectivă!

Ieri s-a răspândit zvonul că Guvernul din Atena a proclamat republica, în Grecia. Ziarele de azi-dimineaţă ne informează însă numai că de aci înainte *„Vasillion Hellas"* (Regatul Grecia) se va numi *„Helliniki Politia"* (Statul elenic). Toţi prizonierii greci au fost trimişi liberi, la vetrele lor, sub conducerea ofiţerilor elini...

Academia Română va comemora solemn, la 15 mai, pe Iorga. Comemorarea se va difuza prin Radio şi va fi ascultată în toate şcolile din ţară. Înainte de comemorare se va sluji un parastas. Au trebuit aproape 6 luni ca regimul să-şi vină în fire şi să dea victimei din noiembrie onorurile datorite... Dar când se vor condamna asasinii?

Boian Axinte, zis şi Badea Mircea, cunoscut sub numele de George Moisescu sub teroarea legionară, a fost arestat. A „ocupat“ funcţiile de şef al Poliţiei de Ordine... Şi are mulţi şi multe pe conştiinţă...

A apărut decretul-lege prin care se ridică aparatele de radio de la evrei... Cei ce vor încerca să eludeze legea vor fi pedepsiţi cu închisoare şi cu amendă.

Printr-un alt decret naţionalitatea română a fost ridicată lui Tilea, şi averea sa din ţară, confiscată...

Cu prilejul deschiderii succesiunii lui Victor Iamandi, ziarele publică fragmente din testamentul fostului ministru de Justiţie, din care reiese toată recunoştinţa lui pentru „binefăcătorul său Malaxa“! De unde până unde? Cu un singur prilej, Malaxa a dat fetei lui Iamandi mai bine de 500 000 lei...

Înlocuirea lui Molotov prin Stalin nu a fost deloc comentată în presa germană, care s-a abţinut de la orice judecată... Simptomatic.

Gerstenberg, ataşatul Aerului german, a sfătuit pe prietenul său Lupu Kostake să-şi facă rost de un adăpost în jurul Bucureştilor, în vederea bombardamentelor eventuale ruseşti... Simptomatic, şi asta...

Vineri, 9 mai. Din ziare şi telegrame reiese că lumea întreagă e încă sub impresia cuvântării lui Stimson. Cu atât mai mult cu cât ea a fost ţinută, cum se ştie acum, după o prealabilă înţelegere cu Roosevelt.

La discursul atât de războinic al lui Stimson, se mai adaugă acum altul al lui Willkie, contracandidatul republican al lui Roosevelt, tot atât de violent...

În Statele Unite, cu tot numărul destul de mare al „neintervenţioniştilor“, atmosfera e tot mai prielnică intrării în acţiune. De fapt, Statele Unite sunt deja în război, alături de Anglia...

Economistul John Maxnard Reynes publică un manifest prin care dovedeşte că în cazul unei victorii germane, sistemele financiare anglo-americane se vor prăbuşi...

Un număr de 17 personalităţi proeminente americane publică alt manifest prin care caută a dovedi că Germania va pierde războiul, fiindcă:

1) Nu are acces la materiile prime din regiunile din afară de Europa;

2) Stabilimentele industriale germane sunt în raza de acţiune a R.A.F.-ului, pe când cele engleze *nu* (Statele Unite şi Canada);

3) Producţia germană e la maximum de potenţial, cea americană numai la început;

4) Lupta decisivă nu se poate da decât în Anglia, şi toate celelalte victorii şi cuceriri germane sunt inutile;

5) Marina americană va decide de soarta convoaielor (?);

6) Poporul american e un popor *pe roate* şi când porneşte ajunge la ţinta propusă.

Camera Reprezentanţilor din Washington a votat legea prin care Preşedintele Roosevelt a fost împuternicit să sechestreze, să cumpere sau să confişte vasele străine aflate în porturile americane. E vorba de 83 de vase de tonaj mare adăpostite în porturile Statelor Unite...

Bugetul Marinei Statelor Unite a fost urcat pe anul în curs la 3 ½ miliarde dolari (700 miliarde lei, după cursul oficial şi 3 500 miliarde lei după cursul din bursa neagră!!).

———

Englezii au oprit un vas spaniol în Atlantic, l-au dus la Bermude şi acolo au debarcat pe amiralul Lais, fost ataşat naval italian la Washington, care se înapoia în Europa fiind rechemat — şi l-au arestat. Guvernul italian a protestat, dar cel englez a răspuns că va ţine pe amiralul Lais zălog până se va lămuri soarta ministrului britanic de la Belgrad, internat undeva în Italia...

———

În Camera Comunelor dezbaterile asupra conducerii războiului s-au terminat printr-un vot de încredere: 447 de voturi contra 3. Lloyd George s-a abţinut de la vot.

Canalul de Suez a fost bombardat timp de 2 ore. La Alexandria mai multe alarme. Totuşi, italo-germanii pare că au fost opriţi pe loc...

Şi în Irak, pare că englezii au recumpărat pe irakieni şi că lucrurile se liniştesc, deşi *D.N.B.* anunţă că ministrul de Război al Irakului e la Ankara, unde va rămâne câteva zile. Poate tocmai ca să încaseze livrele engleze?

———

Agenţia T.A.S.S. dezminte pe lung, cu amănunte, ştirile date de agenţia japoneză *Domei* după care Sovietele ar concentra armată multă

şi avioane pe graniţa occidentală a Rusiei. Sunt dezminţite mişcările de trupe de la est spre vest, concentrarea de avioane în Ucraina, transportul submarinelor (?) din Baltica în Marea Neagră. *Agenţia T.A.S.S.* merge până a afirma că nu există nici măcar o intenţie pentru o asemenea mişcare de forţe, în viitor...

Numirea lui Stalin continuă să nu fie comentată nici la Berlin, nici la Roma. La Tokio se afirmă că gestul lui Stalin a fost dictat de gravitatea situaţiei. Eu zic că preluarea puterii pe faţă de către Stalin dovedeşte în tot cazul o criză în regimul moscovit, căci din două una: sau Stalin nu mai are încredere în oamenii prin care a lucrat şi ia frânele în mână — sau conducătorii Sovietelor nu mai se tem destul de Stalin şi l-au somat să iasă din umbră şi să-şi ia *răspunderea directă* a conducerii Statului...

Rămânerea lui Molotov la Comisariatul Afacerilor Străine ar dovedi totuşi că politica externă a Sovietelor nu s-a schimbat şi că rămâne mai departe bazată pe *neutralitate armată*...

Ca să combată efectul cuvântării lui Stimson, agenţiile germane au răspândit ştirea că Roosevelt s-a îmbolnăvit. Ziarele filo-germane au publicat chiar manşete de o şchioapă anunţând că Preşedintele Statelor Unite era pe moarte...

Telegramele americane anunţă astăzi că Roosevelt a avut o uşoară indispoziţie şi că e complect restabilit...

Generalul Ciolakoglu a dat un interviu amărât prin care constată că germanii n-au intrat în Grecia ca învingători, ci ca prieteni. Generalul socoteşte că Guvernul german, plin de simpatie pentru poporul grec şi civilizaţia elină (!), va fi generos în hotărârile sale... Rostul Guvernului Ciolakoglu e să repare greşelile făcute şi să pregătească o colaborare intimă a Greciei cu Germania. Despre Italia interviul nu vorbeşte...

Logică:

Am primit ieri o invitaţie oficială (adresă a Preşedinţiei Consiliului) să asist la parada de mâine în tribuna Guvernului. Nu sunt eu unul şi acelaşi cu Argetoianu dat în judecată de acelaşi Guvern *pentru delapidare de fonduri secrete în valoare de 60 milioane?* Dat în judecată şi nejudecat. Atunci?

Fiindcă e vorba de procesul meu, însemnez că am citit cu plăcere înlocuirea Comisiei de anchetă prezidată de Petit (licheaua) prin alta în

fruntea căreia a fost numit consilierul Căpăţână, de la Casaţie. Expunerea de motive pentru înlocuirea Comisiei Petit, constituie o serie de palme pentru canalia cu nume franţuz. Beau lapte. Nu cunosc pe Căpăţână, nici pe ceilalţi membri ai Comisiei, dar presupun că sunt oameni drepţi. Nădăjduiesc cel puţin...

Traian Brăileanu, P.P. Panaitescu (rectorul, sub legionari) şi Ion Sân Giorgiu, profesori universitari, *fiind în cercetarea Justiţie,* au fost suspendaţi din funcţie şi lăsaţi fără leafă, pe ziua de 1 martie. Despre Sân Giorgiu, care continuă să publice fiţuica lui de şantaj *Chemarea*, nu ştiam că era „cercetat de Justiţie". Plăcută surpriză...

S-au împlinit 50 de ani de la întemeierea Fundaţiei Carol. Vremea trece şi pietrele rămân...

Sanatoriul Elisabeta, cumpărat de la dr. Hoenig pe 22 de milioane din fondurile secrete ale Preşedinţiei Consiliului (afacerea d-nei văduve Goga) — a fost reinaugurat ieri de Veturii. Sanatoriul a devenit proprietatea Societăţii *Patronajul.* Nimic de zis. Dar noi suntem daţi în judecată fiindcă n-am întrebuinţat fondurile secrete *exclusiv pentru ordinea publică!* Tot logica regimului.

Linia Făurei–Brăila e sub apă, inundată. Alături, în Bărăgan, n-a plouat de 2 luni, şi agricultorii îşi frâng mâinile!

Sâmbătă, 10 mai. M-am dus la paradă. Aşa zece Mai n-am mai văzut... Parada a avut loc pe Şoseaua Jianu între monumentul Aviatorilor şi Bulevardul Prezan. De la mine şi până acolo, afară de şpalirul de trupe, nimeni. Poliţia golise tot... Acolo, două tribune meschine, faţă în faţă. Lume foarte puţină. Damele fuseseră excluse; sexul feminin reprezentat numai de Regina Elena, d-na Antonescu, damele Reginei (Elisabeta Ghica şi Nelly Catargi) şi... Madelena Quaranta! Unde nu se vâră urâta asta! În afară de lumea oficială, dintre foştii primi miniştri Gigurtu şi cu mine — dintre foştii miniştri dr. Lupu, Petrovici, Valer Pop, Manoilescu, Savu şi Bujoiu. Nu ştiu dacă ceilalţi n-au fost invitaţi sau dacă au „manifestat" prin abţinere. Eu am spus la toţi cei ce erau pe lângă mine că am venit în calitate de „delapidator"!

Români puţini (invitaţiile fuseseră trimise cu mare economie) dar droaie de ofiţeri nemţi... Atmosferă penibilă, de înfrângere şi de îngrijorare — la care a contribuit şi vremea rece şi posomorâtă. Parada s-a sfârşit sub ploaia glacială de toamnă. Aşa Zece Mai să nu ne mai dea Dumnezeu!

M.S. Rica Antonescu a sosit cea dintâi, şi a primit după zece minute pe Regina Elena, care a sosit cu damele ei într-un automobil închis. După alte zece minute a sosit şi Regele cu generalul Antonescu, amândoi într-un automobil deschis, în picioare „à la Hitler"...

Parada propriu-zis a fost scurtă (în Bucureşti n-au mai rămas decât puţine trupe), trupele nemţeşti au defilat după şcolile militare, înaintea alor noastre. S-au suprimat ofiţerii de rezervă, ofiţerii fără trupă şi alte categorii de caraghioşi. Regimentele noastre au părut alcătuite din pigmei, după trupele germane. Vlăjganii nemţi au defilat într-un mod impresionant, ai noştri mai puţin „mecanizaţi". O impresie excelentă a făcut suprimarea uniformelor de operetă, născocite de fostul Rege. Generalul Antonescu ca şi ofiţerii din front decoraţi cu Mihai Viteazul au apărut fără teatrala pelerină albă, pe care au arborat-o totuşi vreo 2–3 „cavaleri", printre spectatori... Ce aşteaptă Antonescu ca să o suprime?

O excelentă impresie au făcut trupele noastre motorizate şi bateriile anti-tanc şi anti-aeriene.

Dacă parada propriu-zis a fost scurtă, Guvernul a avut nefericita idee să introducă un prolog cu discursuri. După o prea lungă liturghie ce nu se mai sfârşea (popii ar trebui puşi să lucreze la şosele, nu lăsaţi şi plătiţi ca să plictisească lumea), generalul Iacobici a citit un discurs kilometric, în care cu prilejul jurământului noilor ofiţeri, a îndemnat pe aceştia să recucerească ţinuturile pierdute şi să reîntregească hotarele României Mari. Reprezentanţii Rusiei, Ungariei şi Bulgariei, prezenţi, n-au priceput se vede nimic, căci n-au cerut cuvântul. A vorbit apoi, tot kilometric, un june ofiţer, din cei promovaţi, care a sfârşit prin a declara „că armata are ochii pe Rege, urechile la hotare şi inima... nu mai ştiu unde". Seria discursurilor — difuzate la Radio şi sporite, în ce priveşte tăria glasului, la faţa locului, prin megafoane — a fost încheiată printr-o cuvântare a generalului Antonescu. Prin ea am aflat că Regele Mihai a fost înaintat „de către întreaga Armată" la rangul de mareşal. Regele şi-a luat bastonaşul în primire! Cred că am bătut toate recordurile. Niciodată, nicăieri, n-a mai fost creat un mareşal la vârsta de 20 de ani! Dar vorba aia, ca la noi la nimeni...

Unii spuneau că această numire alandala se datora dorinţei lui Antonescu să fie numit şi el mareşal... Laurii, sau mai bine zis galoanele lui Prezan, nu-l lasă să doarmă...

Suntem aşa de ridicoli!

A murit Natalia, fostă Regină a Serbiei, născută Ketsko. A murit uitată de lume, la vârsta de 82 de ani. Prin Franţa, undeva...

Ieri la Fundaţia Carol a fost alai mare. Regele, Antonescu şi toţi păduchii culturali. A vorbit şi Mihăiţă (adică a citit: mneh, mneh, mneh — cu indiferenţă şi cu nasul plin de polipi. Ce bleg!). A vorbit şi generalul şi a amintit că studenţii au fluierat pe Regele Carol I în ziua inaugurării fundaţiei — şi a mai vorbit, pe lângă alţi, Tzigara Samurcaş şi Ion Petrovici, unsurosul Petrovici, readus nu se ştie pentru ce în cadrul actualităţilor ca să ureze Regelui Mihai „să aibă mintea lui Carol I şi norocul (!!) lui Ferdinand!“ Bietul Ferdinand! A ajuns să fie prostit şi de licheaua de Petrovici!

Luptă mare aeriană deasupra oraşului Hull, în Anglia. Nemţii afirmă că au doborât 36 de avioane britanice şi că n-au pierdut decât 27 — pe când englezii pretind că au doborât 79! În Africa de Nord, ofensiva Axei pare deocamdată oprită, iar în Irak englezii sunt stăpâni pe situaţie...

La ordinea zilei e tot America. Se aşteaptă torpilarea primului vas american...

Ca să se ia bine cu nemţii, Sovietele au făcut cunoscut ministrului Gavrilovici că nu-l mai consideră ca reprezentant oficial al Iugoslaviei la Moscova...

La parada de azi-dimineaţă n-a luat parte nici Colas, ambasadorul Greciei, nici Avakumovici, reprezentantul Iugoslaviei, intrată în adormire...

Duminică, 11 mai. În enumerarea foştilor miniştri prezenţi ieri la defilare am omis pe dumnealor domnii Ion Mihalache, Halipa, Leon, Al. Lapedatu, Radu Portocală şi Voicu Niţescu. Le cer iertare pentru scăparea din vedere... Ziarele au dat pe Mihalache ca „fost prim-ministru“ — dar n-a fost...

Ştiri postume, de după sărbătoare:

Führerescu şi Ribbentropescu au trimis calde telegrame de felicitare Regelui şi Conducătorului.

Înainte de revistă, a fost remis Regelui la Palatul Regal, în sala Tronului, în prezenţa Curţii, a Conducătorului, a ministrului Apărării Naţionale şi a subsecretarilor de Stat de la acel departament, bastonul de mareşal. E bastonul Regelui Carol I. Decretrul e semnat de generalul Antonescu şi contrasemnat de generalul Iacobici. Antonescu a ţinut o scurtă cuvântare.

Rămâne ca bastonul Regelui Carol al II-lea, să-l ofere Regele Mihai generalului Antonescu...

Principele Frederic de Hohenzollern, şeful Batalionului 3 de vânători, cu rang de general de brigadă, a fost înaintat general de divizie...

Un grup de studenţi a cântat ieri la Universitate cântece legionare. Un comunicat al Guvernului veşteşte că dacă până poimâine, marţi seara, cei vinovaţi nu vor fi daţi pe faţă, se va închide Universitatea, căminele şi nu se vor ţine examenele anuale... Straşnic s-a făcut generalul... Numai cu pâinea o duce greu!

Ziarele americane pretind că la Universitatea din Roma au avut loc manifestaţii antigermane din partea studenţilor. Italienii dezmint...

Triumfătorul:

Regele-Mbret[1] Victor Emmanuel şi-a făcut prima descindere în Albania. A zburat până la Tirana, unde a fost primit cu entuziasm, şi a ţinut acolo un Consiliu de Miniştri.

Pare că Ghigi n-a fost numit tocmai comisar general în Grecia. Acest post ar fi fost dat lui Grandi, şi Ghigi ar fi numai ajutorul comisarului. Chiar Grandi ar fi cerut pe Ghigi, la care ţine foarte mult. A lucrat cu Ghigi pe când acesta era al 3-lea şef de cabinet al lui Mussolini iar el, Grandi, subsecretar de Stat la Externe...

Hecatombă:

Vineri, tribunalele militare din Bucureşti au condamnat 192 de legionari, din 225 câţi au fost judecaţi. Toţi implicaţi în atacul săvârşit împotriva Ministerului de Justiţie, cu prilejul Rebeliunii din ianuarie. Mulţi au fost osândiţi la muncă silnică pe viaţă... Cam excesiv!

---

[1] Titlul albanez de Împărat!

Nicu Trăsnea-Grecianu pretinde a şti de la Statul nostru Major că mai multe vase goale se află la Constanţa, gata să transporte — cu consimţământul Rusiei — trupe germane la Batum...
Deşi ştirea mi-a mai fost comunicată şi de alţii, nu-mi vine a crede...

———

Decapitarea lui Petit (scos de la ancheta Fondurilor secrete) a încântat pe toţi magistraţii Curţii de Casaţie... Licheaua e dispreţuită de toată lumea...

———

Citesc în Chateaubriand (*Mémoires d'outre tombe*) (*Memorii de dincolo de mormânt*): „Fiind fidel inspiraţiilor Tronului său, Ludovic al XVIII-lea spunea despre domnul Decazes: *Am să-l ridic atât de sus, încât are să stârnească invidia celor mai mari seniori.*Aceste cuvinte, pe care le-a împrumutat de la un alt Rege, nu erau decât un anacronism; ca să-i ridici pe alţii, trebuie să fii sigur că nu vei cădea tu însuţi; or, ce erau monarhii pe vremea lui Ludovic al XVIII-lea? Dacă ei mai puteau să-l facă bogat pe un om, în schimb nu mai puteau să-i dea şi mărirea; ei nu mai erau decât bancherii favoriţilor lor".
Mă gândesc la Regele Carol şi la Urdăreanu...

———

Luni, 12 mai. Halal de mai! De trei zile sforăie caloriferul ca iarna! Azi pare că vrea să se îndulcească; a ieşit în fine soarele pe cer, şi se luptă cu norii...

———

Alaltăieri, sâmbătă, Radio-Londra ne-a consacrat două şedinţe, la orele 17 şi la 22. Ni s-a vorbit cu prietenie. Suntem prieteni de clasa a II-a. De clasa I sunt grecii, sârbii, belgienii, olandezii şi norvegienii „care au rezistat". Ei vor fi readuşi, după victoria britanică, în stările în care se aflau înainte de război... Şi România Mare va fi reîntregită, dar cu condiţia ca la momentul oportun să dea din mâini. Adică să ia armele contra Germaniei când aceasta va fi pe punctul de a se prăbuşi! La punctul ăsta să ajungem noi, şi despre însuşirile noastre de şacali, să n-aibă nici o grijă englezii!

———

Chestiunea cu studenţii, în ziua de 10 Mai pare să fi fost mai serioasă decât s-a crezut la început. Lucrurile s-au petrecut aşa: în Aula cea mare a Facultăţii de Drept, pentru comemorarea zilei de 10 Mai a vor-

bit rectorul Oteteleşanu, după care studenţii au început să cânte Imnul Regal, dar în acelaşi timp s-a intonat din fundul Aulei un cântec legionar, care, prin numărul celor care cântau, *a acoperit Imnul Regal.* Rectorul în loc să ridice şedinţa şi să ia măsuri de ordine, a stat în picioare ca un bleg, cei cu Imnul Regal au tăcut şi toată lumea a ascultat cântece legionare, căci au fost două... Rectorul spune că a fost surprins, şi că a aşteptat să termine legionarii ca să reia cântarea oficială... Tristă scuză, slabă scuză, ar fi spus Titu Maiorescu. Stăpânirea, pe lângă comunicatul despre care am vorbit ieri, a mai rostit aseară prin Radio o lungă predică adresată studenţimii şi tineretului — exortaţie în care sfaturile sunt amestecate cu ameninţările...

Azi sau mâine începe şi procesul „căpeteniilor" care au organizat Rebeliunea din ianuarie...

Rioşanu, întâlnit ieri, era încântat: „Mă cer nemţii ministru de Interne, mi-a spus-o Clodius aseară!..." Mai la locul lui ar fi la un Minister al Ordinei Publice — ca administrator cred că ar fi alţii mai indicaţi. Dar şi aşa ar merge, cu un specialist ca Goma, de pildă, ca subsecretar...

În ajunul lui 10 Mai, Regele s-a dus să viziteze un nou aeroplan german, de un model special, sosit de curând la noi. Pilotul a oferit „un tur" Majestăţii Sale — au plecat şi nu s-au înapoiat decât după 2 ore. Lumea oficială începuse să creadă că Mihai „a şters-o" — şi îngrijorarea a fost mare... S-o chemăm „îngrijorare"!

Pentru a doua oară, Arhiducesa Ileana vine anul acesta să petreacă câteva săptămâni la moşia ei Poeni, lângă Iaşi. Gurile rele, dar bine informate, pretind că A.S.I. şi R. se ţine cu un ofiţer german, întâmplător întrebuinţat în Moldova...

Radu Polizu, deliciosul peşte, a fost internat într-un lagăr de concentrare. Se zice că Polizu a obţinut reprezentanţa unei firme iugoslave furnizoare aproape exclusivă de aluminium, şi că prima lui grijă a fost să îndoiască preţurile. A fost pedepsit pentru sabotaj economic...

De azi înainte vom avea la Bucureşti 2 zile pe săptămână de mămăligă, lunea şi marţea. Excepţional, azi şi mâine se va vinde *şi* pâine,

câtă o fi... La Craiova, pâinea se găseşte în abundenţă — încă o dovadă de buna noastră organizaţie economică...

În Croaţia, comerţul materiilor textile a fost redus şi reglementat. Din lipsă de benzină şi de cauciucuri *s-a suprimat* circulaţia automobilă, pentru particulari.

Roosevelt, bolnav de câteva zile de gripă, s-a restabilit. Medicii i-au impus totuşi odihnă până azi. Conferinţa cu şefii de Stat Major sud-americani, ce trebuia să aibă loc ieri, a fost amânată.

Două „istorioare" nostime:

Un ofiţer german cumpăra flori de la o ţigăncuşă, şi cum nu se tocmea şi îi da tot ce cerea, ţigăncuşa îi trăgea cu glas tare şi pe tonul ei de văicăreală. „Sărut mâinile conaşule, boda prostii, mânca-ţi-aş c....., *de te-aş vedea cu ele pe piept!"*

La Sibiu, la Centrul de instrucţie, un ofiţer german, din misiunea specială, inspecta împreună cu un ofiţer român o tranşee în care oamenii învăţau să mânuiască mitralierele. Ofiţerii întreabă pe un soldat cum aşează mitraliera, cum o pune în funcţiune, cum o încarcă. Soldatul răspunde la toate, şi atunci vine întrebarea: „Ei, şi acum ce faci?" — „Aştept *să vină nemţii*, şi trag!"

Marţi, 13 mai. Marţi şi 13, o zi ploioasă şi posomorâtă... De ar trece mai iute să nu se întâmple cine ştie ce catastrofă!

Anglofilii noştri se gudură: Rudolf Hess, „înlocuitorul" Führerului, personajul nr. 2 al partidului, a dispărut. Se pare că s-a sinucis. A decolat sâmbătă cu un avion, la Augsburg, şi nu s-a mai întors... Nici avionul, nici corpul lui n-au fost găsite până acum. Din comunicatul Partidului Naţional-Socialist reiese că Hess era de mai multă vreme bolnav, şi că în vremea din urmă ar fi dat chiar semne de demenţă. Hitler îi interzisese zborul cu avionul, şi aghiotanţii săi au fost arestaţi fiindcă l-au lăsat să plece... Hess a lăsat o scrisoare, al cărui conţinut n-a fost publicat încă... Pentru Hitler, dispariţia devotatului său om de încredere e o lovitură grea...

Bombardamentul „de represalii“ efectuat de nemţi asupra Londrei în noaptea de sâmbătă spre duminică a fost teribil. După înseşi mărturisirile engleze sala Camerei Comunelor, în palatul Parlamentului a fost complect distrusă. Asemenea turnul Palatului, şi „Big Ben“ a încetat să sune orele... A fost lovită şi Westminster Abbey, şi Britisch Museum (colecţiile au fost de mult evacuate). Până unde va merge distrucţia ţărilor celor mai civilizate? Căci şi loviturile englezilor asupra Germaniei sunt crunte, mai ales când au început să întrebuinţeze bombe cu helium. „Represaliile“ de la Londra au avut loc tocmai după aceste bombardări cu bombe încărcate cu helium, care, după cât se spune, *distrug tot* pe o rază de 500 metri...

Bombardarea Parlamentului englez va face desigur o adâncă impresie asupra opiniei publice americane. În Statele Unite opinia continuă să fie agitată. Minoritatea antiintervenţionistă nu se lasă, şi urlă cât o ţine glasul. Şi fostul Preşedinte republican Hoover s-a dat de partea lui Lindbergh. În schimb, subsecretarul de Stat Sumner Welles a ţinut o cuvântare la banchetul dat şefilor Marinelor sud-americane, în care a afirmat din nou datoria Statelor Unite şi a tuturor Statelor din ambele Americi să apere civilizaţia lumii occidentale... Viceamiralul Guisasola, şeful flotei argentiniene, a răspuns că Statele Americii de Sud sunt de aceeaşi părere...

———

Sovietele au sictirit şi pe miniştrii Belgiei şi Norvegiei la Moscova, pe lângă al Iugoslaviei — spre marea satisfacţie a Berlinului. Pe de altă parte Moscova negociază stabilirea unor raporturi diplomatice normale cu Irakul. În 1940, asemenea nenorociri au mai fost începute, dar Irakul punând condiţia intangibilităţii graniţelor sale, ruşii au refuzat. Acum, pare că sunt gata să primească această clauză, spre mai puţina încântare a Berlinului.

Papen s-a înapoiat la Ankara, după o lungă şedere la Berlin... Cu ce va fi venit în traistă?

Port-Saidul (cu un salt în lături spre Mosul) şi Gibraltarul continuă să fie cele două ţinte de război ale nemţilor...

———

Victor Emmanuel, Împăratul, petrece se vede bine în Albania, căci nu se mişcă de acolo...

———

În Brazilia de Nord, mare cutremur. Peste 16 000 de case ar fi fost distruse...

Mareşalul Ciang-Kai-Shek cere ajutor ţărilor amice (Statele Unite şi Anglia). Nu cere trimitere de trupe nici acţiune navală — ci numai arme şi muniţii...

Pe de altă parte se vesteşte că în sudul Chinei, japonezii ar fi încercuit două armate chinezeşti, una de 120 000 oameni, alta de 60 000....

Quaranta-mi povesteşte că a avut o lungă conversaţie cu Killinger. Ministrul Germaniei a vorbit italianului din nou despre legionari cu dispreţ şi ură. Interesant... Aprobă în totul politica lui Antonescu şi găseşte chiar că generalul e prea bun cu ei. „Die Leute kann man nicht laufen lassen..."(Aceşti oameni nu pot fi lăsaţi de capul lor...), sunt cuvintele neamţului. Sima şi ai lui care s-au refugiat în Germania sunt închişi într-un lagăr şi nu vor fi lăsaţi să se agite. Quaranta pomenind despre ciuda legionarilor „care au fost împinşi de germani la răscoală şi acum sunt abandonaţi de aceştia" — Killinger s-a înfuriat, şi a întrerupt: „să-mi dea domnii legionari numele unui singur german cu răspundere care să-i fi împins la răscoală şi eu mă oblig în acest caz să obţin de la generalul Antonescu liberarea tuturor..."

Pe studenţi, dacă ar fi el şeful Guvernului român, i-ar concentra pe toţi, ca să înveţe ordinea, în armată...

Declaraţiile lui Killinger sunt interesante fiindcă au fost făcute unui italian, iar nu unui român — caz în care diplomatul german ar fi putut fi bănuit de oportunism. Faţă de Quaranta n-a putut fi decât sincer...

Printre bancherii mei nemţi mai există însă bănuiala că *partidul,* la Berlin, continuă să susţină pe legionari... Se poate, dar Killinger nu poate fi decât ecoul lui Hitler — prin urmare...

Duminică au fost încăierări la Obor, şi prin alte mahalale, din cauza lipsei de pâine şi de alimente... Ieri şi azi, s-a mai lăsat liberă vânzarea pâinii, deşi zile de mămăligă, *fiindcă nu s-a făcut aprovizionarea cu mălai!* Frumos funcţionează serviciile Coordonării!

Duminică seara s-a răspândit zvonul că Ghelmegeanu a fost atacat acasă de către legionari... Informaţii luate n-a fost nimic, şi nimeni n-a

turburat liniştea domiciliară a fostului ministru carlist de Interne... Siguranţa a întrebat ieri şi la mine, dacă a fost ceva. Am răspuns şi eu, că n-a fost nimic! Cine o fi născocind asemenea ştiri?

La Preşedinţia Consiliului şi la Ministerul de Interne s-a discutat serios arestarea lui Oteteleşanu rectorul... ar fi bănuit de... simpatizare, sau în tot cazul de complicitate involuntară, în chestiunea manifestării legionare din ziua de 10 Mai, la Universitate. Până acum n-a fost arestat, dar cei „informaţi“ cred că *va sări* şi el de la Rectorat, şi frate-său de la Instrucţie (subsecretar de Stat).

Procesul matadorilor, care trebuia să înceapă ieri, s-a amânat iarăşi, până la sfârşitul săptămânii. Se zice că generalul Petrovicescu şi tovarăşii săi, au cerut şedinţe publice pentru procesul lor, şi prezenţa câte unui delegat al Legaţiilor germană şi italiană (!!), pentru control... Bineînţeles că întârzierea proceslui nu se datoreşte acestor cauze, ci altora — ascunse pentru noi simpli muritori...

Unde am ajuns!

Noaptea de duminică spre luni s-a jucat „écarté“ la Jockey Club până dimineaţa... Paul Zănescu a pierdut 2 milioane, Şerban Geblescu 180 000 — iar tânărul Mircea Solacolu a câştigat 1 200 000 lei!!!

Ora 12. Radio-Londra anunţă că Rudolf Hess a aterizat în Anglia. A fost găsit fără cunoştinţă alături de avionul său, şi transportat la spitalul din Gloucester. Acolo şi-a revenit în fire şi şi-a spus numele!!!!!!!

Miercuri, 14 mai. Fuga lui Rudolf Hess în Anglia continuă să fie obiectul tuturor conversaţiilor şi pasionează lumea în cele două emisfere... Hess n-a căzut lângă Gloucester, cum s-a spus, ci lângă Glasgow în Scoţia. A zburat singur din Germania, fără pilot şi pare că n-a putut ateriza pentru un motiv sau altul. Fiind pe sfârşitul benzinei şi nerecunoscând locurile, a sărit cu paraşuta, iar aparatul, un Messerschmidt, s-a prăbuşit. În căderea sa Hess şi-a fracturat o gleznă. A fost găsit de un plugar, care a dat alarma, şi transportat în căsuţa acestuia. La început Hess n-a vrut să-şi dea identitatea şi a declarat că-l cheamă *Hort.* Sosite la faţa locului, autorităţile au cercetat hârtiile şi documentele omului căzut din cer şi astfel au aflat despre Herr Rudolf Hess... S-a

telefonat imediat la Londra, şi Foreign Office a trimis la faţa locului pe Kirkpatrick, fost secretar la Ambasada engleză din Berlin[1], care cunoştea bine pe Hess. Kirkpatrick a recunoscut numaidecât pe fostul conducător al N.S.D.A.P.-ului...

Fuga lui Hess s-a întâmplat sâmbătă 10 mai, şi noi n-am aflat nimic până ieri-dimineaţă... Dar nici în Germania nu s-a dat nimic în vileag până luni... Se vede că la Berlin şi-au pierdut capul, căci spun prostii. În primul comunicat, în comunicatul în care îl dau ca dispărut şi mort, probabil sinucis, se scrie că Hess suferea *de plămâni* (!) şi că din această cauză Hitler îi interzisese să zboare! Comunicatul sfârşeşte însă prin a afirma că Hess suferea *de nervi,* şi că plecarea lui era un act de demenţă! Şi dacă a comis un act de demenţă, de ce au fost arestaţi aghiotanţii săi? Comunicatul german de azi renunţă, faţă de debarcarea în Anglia, la versiunea sinuciderii, şi insistă asupra demenţei. Începuturile acestei demenţe ar fi fost observate de mult, precizează comunicatul, şi din cauza ei, la începutul războiului, Führerul n-a pus pe Hess al 2-lea pe lista succesiunii, ci *al 3-lea!* Apoi dacă era ţicnit ce căuta şi la locul al 3-lea?

Se vede că nemţii sunt foarte plictisiţi şi dau din colţ în colţ... Englezii în schimb sunt încântaţi, şi anglofilii şi mai şi. Din Londra se anunţă că Hess a fost dus „undeva" în Anglia şi pus în siguranţă. Tot din Londra se mai anunţă că în curând Hess va vorbi la Radio şi va explica motivele plecării sale din Germania. Din câte se află din Anglia pare că nebunia e total exclusă din motivele care au determinat gestul fostului tovarăş intim al lui Hitler... Să aşteptăm explicaţiile sale...

La Berlin s-au întrunit toţi gau-leiterii din Germania sub preşedinţia lui Hitler care a dat următorul ordin: *„Serviciul de până acum al locţiitorului Führerului se desfiinţează şi se înlocuieşte prin Cancelaria Partidului care va funcţiona sub ordinele mele personale* şi va fi condusă *ca şi până acum* de Martin Bormann[2].

Ars o dată, Hitler n-a vrut să se mai păcălească o dată... Trebuie să fie furios...

Captura lui Hess a consolat puţin pe englezi, tare impresionaţi prin dărâmarea Camerei Comunelor. Telegramele britanice vestesc că s-a găsit un alt local, tot în Londra, pentru Camera Comunelor, şi chiar un al doilea, dacă actualul ar fi dărâmat şi el... „Perseverare diabolicum"

[1] În 1933.
[2] Martin Bormann a fost „până acum" secretarul general al partidului...

(A persevera e diabolic) — spun latinii. Englezii rezistă într-adevăr ca nişte draci!

Von Papen înapoiat la Ankara a avut o lungă întrevedere cu Sărăcăcioglu. Nu se ştie rezultatul ei. Numai atât: Papen a declarat la ieşirea sa de la Ministerul de Externe că va pleca la Bosfor *unde va petrece toată vara... Rămâne de știut sub cine...*

Marele discurs pe care Roosevelt trebuia să-l ţină azi în faţa reprezentanţilor armatelor sud-americane, a fost amânat la 27 mai — din cauza stării Preşedintelui, care se simte încă cam slab, după gripa ce l-a trântit la pat.

Dl James Roosevelt, fiul, a declarat la un banchet în Cairo că „practic, America e ca şi în război". Declaraţii cam identice a făcut la New York şi dl Knox, ministrul Marinei. Presa germană şi cea germanofilă din Statele Unite sunt indignate...

Führerul a primit la Paris, sau undeva în Franţa, pe amiralul Darlan, vicepreşedintele Consiliului de Miniştri. Deşi presa comentează mult această vizită, nu se ştie exact nici scopul, nici rezultatul ei. Darlan ar fi ieşit mulţumit de la Hitler... „C'est qu'il se contente de peu..." (Pentru că se mulţumeşte cu puţin)

Un comunicat al Guvernului ne aduce la cunoştinţă că „din cercetările făcute şi din declaraţiile studenţilor[1] au putut fi identificaţi cel mai mare număr al manifestanţilor de sâmbătă 10 Mai" — în consecinţă, Universitatea, căminele şi cantinele nu vor fi închise, nici examenele suprimate. Se vor lua sancţiuni împotriva manifestanţilor care au fost deferiţi Justiţiei.

Ieri se vorbea la Club de o bombă care ar fi explodat în libraria Bucholtz, noua librărie germană deschisă lângă Pasajul Roman — dar nimeni nu vrea să creadă, căci trecuseră unii din cei prezenţi pe acolo şi nu văzuseră nici o stricăciune.

Un comunicat al Guvernului ne informează astăzi că o „petardă" a exploadat în faţa librăriei Bucholtz şi alta în strada Regală, fără să facă

---

[1] Se dăduse acestora termen până ieri-seară ca să-şi denunţe camarazii...

nici o pagubă deoarece erau „cartuşe inofensive". Totuşi autorii vor fi urmăriţi şi deferiţi Justiţiei. Dacă vor fi găsiţi... Poliţia pretinde că sunt legionari, care au voit prin acest gest să întărâte pe nemţi împotriva generalului...

Schimbările în Guvern, despre care se vorbea zilele acestea cu atâta insistenţă, pare că au fost amânate „sine die". Nu se găsesc miniştri, cel puţin pe placul generalului Antonescu, şi care să fie mai buni decât generalii actuali. Se zice că numai Nichifor Crainic va sări, şi că Ică Antonescu va lua şi Propaganda...

Joi, 15 mai. Rudolf Hess n-a vorbit încă, nici Guvernul englez n-a comunicat nimic — Churchill va expune întreaga afacere, azi, la Camera Comunelor — în schimb a vorbit Berlinul...

Acolo se spune că Hess era urmărit de idei fixe, umanitare. Una din aceste idei era pacea imediată cu Anglia. Deşi Hess nu era în toate secretele Comandamentului german[1], ştia destul ca să-şi dea seama că Anglia va fi complect distrusă. Şi această distrugere a poporului înrudit anglo-saxon îi rupea inima. Ca să-i scape, pe englezi, a hotărât să meargă în Anglia, şi graţie prietenului său lordul Hamilton (pe care-l cunoscuse la Olympiade!) să convingă Imperiul Britanic să facă pace! Din hârtiile pe care le-a lăsat, rezultă că Hess avea intenţia să stea două zile în Anglia şi să se înapoieze în Germania... Nu se îndoia că misiunea sa va reuşi... Nimeni din anturajul său n-a cunoscut proiectele sale[2]...

Basm copilăresc, care tinde să prezinte pe Hess sub trăsăturile unui maniac cu idei fixe, unui seminebun! La urma urmelor o fi — dar până acum misterul acestei extraordinare aventuri a rămas tot nepătruns... Ce e mai ciudat, e că nu vorbeşte nici Hess...

Pe nemţii din Bucureşti, cele întâmplate i-au deprimat adânc... Nebun, nebun — dar era al doilea după Hitler! Să fie şi acesta nebun?

Presa germanofilă din Statele Unite dă un atac viguros ca să contrabalanseze formidabilul efect al debarcării lui Hess în Anglia. Această presă pretinde că amânarea discursului lui Roosevelt constituie o dare înapoi, că manifestaţii antiintervenţioniste importante sunt pe cale de a

---

[1] Precauţie pentru a se putea dezminţi ulterior destăinuirile pe care le-ar face Hess...

[2] Atunci de ce au fost arestaţi 40 de ofiţeri?

izbucni, că Mr. X sau Mr. Z, sau Mr. Y s-au pronunţat hotărât contra războiului, că greve „catastrofale“ vor începe pretutindeni. Se afirmă chiar că Roosevelt e atât de descurajat de starea Angliei, încât a renunţat chiar la proiectul convoaielor americane în Atlantic...

Numai că adevărul e cu totul altul...

Ambasadorul german von Papen a fost primit într-o lungă audienţă de Preşedintele Inonü, în prezenţa ministrului de Externe, Sărăcăcioglu. De la Ankara se telegrafiază că Preşedintele şi ministrul de Externe au făcut apoi importante declaraţii asupra situaţiei Turciei, în faţa Comitetului de direcţie al partidului guvernamental. Destăinuirile lor n-au ajuns însă până la noi...

Din Libia şi din Irak, ştiri contradictorii. Dacă facem media, ajungem la concluzia că lucrurile stau cam pe loc.

Reginald Hoare, fostul ministru al Angliei la Bucureşti a fost acreditat la Ierusalim, pe lângă Regele Petru al Iugoslaviei, instalat împreună cu Guvernul său în cetatea pătimirii lui Isus Christos... La Ierusalim, a plecat ieri şi Avacumovici, cu tot personalul Legaţiei iugoslave de la noi...

Institutul nostru Meteorologic a înregistrat ieri la ora 10,37 dimineaţa un cutremur mai mare şi la ora 15,45 altul mai mic... N-am simţit nici pe unul, nici pe altul.

Consulul nostru general Popovici, de la Milano, a fost rechemat. Nu mă miră. Mă miră cum a fost numit, căci într-un post precedent, la Alexandria, în Egipt, s-a dovedit escroc... Dar la noi ca la nimeni...

Un foc mare a izbucnit ieri la moara Gagel, unde ar fi ars o importantă cantitate de grâu. Ziarele de azi-dimineaţă nu spun nimic despre acest incendiu... Pentru ce?

Vineri, 16 mai. În fine avem şi noi cartele: decretul a apărut astăzi; în Bucureşti şi în suburbane se instituie cartele pentru consumaţia pâinii, cărnii, zahărului, făinei şi uleiului... De când trebuia să se facă! o nouă „bursă neagră“ în perspectivă!

———

Ieri a avut loc comemorarea lui Iorga. Şase luni după uciderea lui, era şi timpul. De dimineaţă a fost un parastas la biserica Amzei, celebrat de mitropolitul Nifon al Olteniei — după-amiază, o şedinţă solemnă la Academie.

La parastas, lume destulă, dar mai mult păduchi. Mai mult o manifestare de oroare împotriva crimei săvârşite, decât un act de simpatie pentru defunctul poligraf. Foarte nimerit a spus mitropolitul Nifon: „A fost în lume şi a lucrat ca nimeni altul să cunoască lumea şi neamul — dar lumea nu l-a cunoscut. *L-a urât în viaţă şi l-a ignorat după moarte!*“

La Academie, în afară de membrii — lume oficială. Guvernul reprezentat prin generalul Rosetti. Antonescu absent, în schimb a fost prezent Regele, care a prezidat pentru prima dată Academia. Comemorarea lui Iorga a fost astfel împletită cu prima apariţie a Regelui Mihai în „înalta societate“ şi cu deschiderea sesiunii academice a anului în curs... În cuvântarea sa, Regele n-a spus nimic despre Iorga — cuvântarea a fost de altminteri foarte scurtă. Rădulescu-Motru, în salutul adresat Regelui, a avut câteva cuvinte calde. Panegiricul, în faţa fotoliului gol al lui Iorga — gol dar învelit în tricolorul românesc şi cu câteva flori pe masă în dreptul lui — l-a făcut profesorul Nicolae Bănescu, searbăd şi rece, fără o vorbă despre tragicul sfârşit al răposatului... Decât o astfel de comemorare mai bine nimic!

———

Deşi „chestiunea Hess“ continuă să fie la ordinea zilei, în lumea întreagă, nimic precis nu s-a spus încă. De la Berlin, ştirile o lasă mai moale cu nebunia, şi, blajine, insistă asupra „idealismului“ lui Hess şi asupra „obsesiunii“ sale cu privire la o repede încheiere a păcii... Dar printre rândurile ce pornesc de la Berlin, reiese totuşi „că e ceva putred în Danemarca“!

Din Anglia, contrar primelor ştiri, pare că Churchill n-a destăinuit nimic în faţa Camerei Comunelor, *în aşteptarea unui memoriu al lui Hess...* pe care starea de sănătate a acestuia nu i-a permis încă să-l redacteze. În realitate, fiecare parte caută să silească pe cealaltă să vor-

bească întâi: germanii fiindcă vor să vadă ce va spune Hess — englezii ca să încurce pe nemţi în explicaţii ridicole şi compromiţătoare...

———

Sonetele lui I. Gr. Perieţeanu — un caraghioslâc — au fost traduse în italieneşte şi publicate în volum! Ca să ne facă de râs! Asemenea delicte ar trebui prevăzute în Codul penal!

———

Guvernul Statelor Unite a consimţit la un export de maşini-unelte în Rusia, în valoare de 1 milion de dolari. Să mulţumim respectuos d-lui Roosevelt!

———

Cu prilejul ultimei bombardări „de represalii“ prin care nemţii au pedepsit Londra şi au lovit Camera Comunelor şi Westminster Abbey — au mai suferit mari pagube palatul St. James, palatul Lambeth (al arhiepiscopului din Canterbury), Queen's Hall (sala de concerte), biserica St. Clement Dane şi un mare hotel din Westend...

———

Radio-Budapesta a anunţat că Ducele de Spoleto (fratele Ducelui de Aosta) va fi numit Rege al Croaţiei... Ducele de Spoleto e căsătorit cu Principesa Irina, sora Principesei noastre Elena...

———

Întâlnirea dintre Führer şi amiralul Darlan n-a avut loc nici în Paris, nici în Franţa — ci în Germania. Negocierile între cele două ţări nu sunt încă terminate, dar importanţa lor reiese din comentariile ce se fac mai ales la Berlin şi din agitaţia din Franţa... Se pare că, în schimbul unei serioase reduceri a indemnităţii zilnice plătite de francezi pentru întreţinerea trupelor germane în teritoriul ocupat, Guvernul din Vichy va pune Siria la dispoziţia Reichului, pentru bazele sale navale, spun unii, pentru orice operaţie armată, declară alţii...

Mareşalul Pétain a dat o proclamaţie privitoare la aceste negocieri, proclamaţie ce se termină prin cuvintele: „Urmaţi-mă, francezi, pe căile onoarei şi ale interesului naţional...“

Dacă forţele germane ar ocupa Siria, Turcia ar fi pe de o parte paralizată, iar pe de alta un ajutor Irakului şi un atac asupra Suezului ar deveni nu numai lucruri posibile dar şi probabile...

Aceste perspective au muiat de tot avântul turcilor... În ultima audiență, von Papen ar fi transmis Preşedintelui Inonü un mesaj amical din partea Führerului...

Judecătorul de instrucție Rosnovanu, însoțit de comisarul Vasiliu, a venit să-mi ceară informații asupra ridicării mele de acasă şi ducerii la Poliție în dimineața zilei de 27 noiembrie. Amândoi sunt însărcinați cu instruirea uciderilor de la Jilava în noaptea de 26 noiembrie spre 27. Le-am dat o copie după însemnările mele relative la acea tragică zi...

În preziua fugii lui Rudolf Hess a dispărut şi Jimmy Mironescu din Bucureşti, fără urmă. Fiul lui Moş Ghiță (prietenul nostru Pojghiță!) a plecat şi nu s-a mai întors acasă... Să nu fie el, cel care a aterizat la Glasgow, sub numele de Rudolf Hess? Mai probabil că se ascunde undeva în țară şi că s-a repus pe băutură, departe de nevastă şi de familie, care-l plictiseau...

Dispariția lui Jimmy a avut ca urmare un incident între Mihail Sturdza şi Pojghiță. Acesta a cerut Parchetului să-i caute băiatul, iar primul procuror n-a găsit altă cale decât să emită *un mandat de aducere* împotriva lui Sturdza, ca să-l întrebe dacă ştie ceva despre cel dispărut. Sturdza a răspuns că n-a văzut de doi ani pe junele Mironescu — dar a trimis apoi o scrisoare celui bătrân, să nu o mănânce porcii... Şi a avut dreptate!

Sâmbătă, 17 mai. De ieri pare să se fi schimbat vremea; am dat în cald şi ploile par să fi încetat. Agricultorii s-au înveselit.

„Valul Hess“ s-a mai liniştit, dar misterul continuă să planeze asupra acestei aventuri. Churchill a declarat că posedă un memoriu amănunțit din partea lui Hess, dar că nu va destăinui confidențele fostului „alter ego“ al Führerului decât în momentul în care va socoti că această publicare va fi utilă intereselor Angliei...

Berlinul însă continuă cu istorioara „idealismului“. Fără nici o violență la adresa lui Hess, presa germană afirmă că acesta era convins de victoria complectă germană şi a vrut să salveze Anglia de la o totală distrugere... Ziarele germane mai adaugă că foarte în curând Reichul

va înregistra astfel de succese pe câmpurile de bătaie, încât toată vâlva făcută în jurul „incidentului“ Hess se va potoli şi va fi uitată...

Prezicând asemenea succese, probabil că publiciştii germani au în vedere Apropiatul Orient. Se pare într-adevăr că chestiunea Siriei a fost reglată, că forţele germane vor putea să se concentreze în toată regiunea pusă sub mandatul Franţei şi că avioane nemţeşti s-au şi concentrat acolo pentru a porni mai departe spre Irak...

Se mai zice că Germania ar fi promis Siria Turciei, după război, cu condiţia să abandoneze Anglia, şi că întrevederile Papen-Inonü ca şi mesajul adresat de Hitler Preşedintelui turc au avut drept obiect aceste negocieri.

Ziarele din Berlin mai anunţă că o colaborare germano-rusă în Mesopotamia a fost pusă la cale, şi că avioane ruseşti au şi sosit în Irak... Dacă e aşa, cum rămânem noi, cu ruşii? Cred că războiul nu se poate termina fără o răfuială între nemţi şi ruşi; Germania nu poate lăsa o Rusie puternică şi intactă să arbitreze pacea într-o Europă istovită. Aştept liniştit...

Pentru Anglia, care trebuie să se lupte pe 8 fronturi, situaţia a devenit grea... Totuşi, războiul nu se decide nici în Mediterana, nici în Apropiatul sau Extremul Orient: războiul se decide în Anglia...

Pavelici, asasinul lui Alexandru I şi dictachiorul Croaţiei, va sosi mâine, duminică, la Roma să ceară Regelui Victor Emmanuel desemnarea unui principe italian pentru Tronul noului regat de pe malurile Savei. De dragul Croaţiei, Regele-Împărat a consimţit să părăsească Albania şi să se înapoieze la Roma... Se pare că desemnarea Ducelui de Spoleto e sigură...

Seismografele noastre au înregistrat şi ieri-dimineaţă un uşor cutremur, la orele 3,29. Pe acesta l-am simţit şi eu, şi mi s-a părut că am mai simţit unul pe la ora 4,45...

Tensiune destul de serioasă între U.S.A. şi Franţa; se vorbeşte chiar de rechemarea ambasadorului american de la Vichy, amiralul Leahi, a cărui misiune pe lângă mareşalul Pétain a ratat. Supărarea vine, de partea Americii, de la capitularea mareşalului faţă de Germania în cererile relative la Siria — iar de partea Franţei, de la sechestrarea navelor franceze aflate în porturile americane. La Washington se vorbeşte nu

numai de o ruptură cu Franța, dar și de ocuparea Dakarului în Africa și a Insulei Martinica în Antile. La Martinica s-ar afla 160 avioane franceze „depozitate“, multe vase și material în valoare de 60 milioane dolari... Americanii mai amenință pe francezi cu afamarea, în caz de ruptură... De la metoda făgăduielilor (care n-a reușit) au trecut astfel la a amenințărilor. Probabil că nu vor reuși nici pe această cale...

Un bun cunoscător al stărilor de la Moscova mi-a explicat astfel *preluarea puterii oficiale* de către Stalin:

„În situația lui Stalin nu s-a schimbat nimic. A fost până acum stăpânul Rusiei și va fi mai departe. Trecerea lui *de la partid* (unde funcționa ca secretar general) *în fruntea Guvernului,* se explică prin modificările foarte însemnate aduse în ultimele luni raporturilor dintre Partid și Guvern. Ani de-a lungul Partidul a fost tot; Guvernul comisarilor nu era decât emanația lui. Delegații partidului controlau toate unitățile armatei, toate administrațiile, întreaga producție industrială și agricolă. Cât timp a fost așa, Stalin din fruntea partidului avea toate firele de comandă în mână. Dar nu mai mergea; la incuria generală s-a mai adăugat de când a început războiul și s-a aliat Rusia cu Germania, *sabotajul ovreilor*, care, deși eliminați din fruntea Sovietelor (unde n-a mai rămas decât Kaganovici), *au rămas în mai toate posturile medii ale resorturilor economice.* Stalin s-a văzut încetul cu încetul silit să deparaziteze organele publice și centrale de producție și să suprime controlul partidului, treptat. A început cu armata, a trecut apoi la comunicații și a ajuns acum la industria grea... În asemenea condiții, din cușca partidului, Stalin nu mai era stăpân pe situație, și a trebuit să se așeze pe capra căruței publice și să ia el frânele în mână...“

„Că hotărârea sa a fost poate determinată și de considerații de ordin extern, se poate. Dar motivul principal al apariției lui Stalin în fruntea Guvernului sovietic a fost radicala modificare a raporturilor Partidului cu Guvernul, modificare datorită lui Stalin însuși, și care a început cu suprimarea sovietelor regimentare și a controlului partidului asupra armatei...“

Ne zbatem cu alcătuirea cartelelor. Instrucțiunile sunt așa de tâmpite, încât nu știi cum să procedezi. Declarațiile sunt legate de foaia de recensământ din aprilie. Ce se face cu cei care s-au adăugat în fiecare casă, cu cei care au plecat?

Deşi instrucţiile oficiale sunt confuze, pare că deocamdată se vor distribui numai cartelele, intrarea lor în funcţiune urmând să se determine ulterior.

A fost arestat din nou Costi Greceanu, nulitatea umflată în posturile de ministru la Berlin şi de preşedinte la „Reşiţa“ şi la „Astra“ — sub legionari. Greceanu mai fusese arestat după Rebeliunea din ianuarie şi pus în libertate, după intervenţia nemţilor, căci soţia lui e germană. De astă dată ar fi fost arestat fiindcă a ajutat cu bani, pe Sima şi pe alţii, să fugă din ţară. În ziua în care a fost arestat, se povesteşte că era poftit de Killinger la un dejun în onoarea lui Clodius. Arestarea a avut loc două ore înaintea dejunului. D-na Greceanu a alergat la Neubacher, care s-a eschivat, spunând că nu poate face nimic şi că s-a terminat cu Mişcarea Legionară... D-na Greceanu ar fi telefonat atunci lui Killinger ca să scuze pe bărbatul ei *împiedicat* să vină la dejun. Killinger ar fi răspuns: „Nu face nimic, e mai bine bărbatul d-tale acolo unde e decât la mine!“

Duminică, 18 mai. Atmosfera noastră politică s-a schimbat mult. Ieri am fost la Automobil-Club, să votez. Nu mai fusesem de un an. Când am sosit, toţi şoferii m-au ovaţionat! Sus în club, de la fecior până la cel mai simandicos membru, alte manifestaţii de simpatie! Pierdusem obiceiul popularităţii... Înainte de septembrie şi pe vremea Guvernului revoluţionar, toţi şoferii erau legionari — acum îi înjură de-i spurcă! Şoferul care m-a dus la Automobil-Club, un tânăr tocmai de tipul celor care „înainte“ erau cei mai înverşunaţi gardişti, şi-a dat drumul împotriva mişcării „care ne-a adus pe nemţi (!!) să ne mănânce şi urechile!“ După invectivele contra foştilor săi tovarăşi, şoferul meu, necăjit că s-a scumpit benzina şi nu se mai găseşte pâine, a început să ne laude pe noi şi să ne ceară la Guvern...

Şi la nemţi s-a schimbat atmosfera. Dombrowski a stat ieri de vorbă cu colonelul Gerstenberg, până aci cel mai cald apărător al Mişcării Legionare — acum furios împotriva lor... „Trebuie terminat cu aceşti incapabili, cu aceşti tulburători ai ordinei care ne-au amăgit prea multă vreme...“ Apoi, colonelul Gerstenberg a mai adăugat că „s-a terminat cu legionarii, Germania nu se mai interesează de ei...“ Desigur, Mişcarea Legionară a dat faliment: să nu o reînvie comunismul, luând-o ca vehicul pentru otrava de peste Prut şi Nistru...

Lucrurile se lămuresc. Războiul se circumscrie, în faza lui actuală, în bazinul mediteranean. Franța a cedat Germaniei Siria, ca bază militară. Avioanele germane și italiene au apărut deja în Irak. Turcia, momită probabil — sau terorizată, nu se va mișca. Axa va putea trimite forțe însemnate în ajutorul Irakului și ataca Suezul din două părți. Bani și agenți germani caută să ridice arabii într-un „război sfânt" împotriva Imperiului Britanic. Cu rușii s-au împăcat iar lucrurile[1] pentru moment, și Moscova publică un comunicat prin care Sovietele declară că voluntari ruși se pot înscrie în aviața Irakului și că această măsură nu poate supăra pe englezi deoarece și ei au autorizat înscrierea voluntarilor britanici în armata finlandeză...

Atitudinea Franței e aspru criticată la Londra și în America. În Statele Unite mai ales, unde curentul intervenționist e în creștere, se vorbește tot mai mult de rechemarea ambasadorului Leahy, de ruptura raporturilor diplomatice, de ocuparea Dakarului etc. Presa din Vichy polemizează cu cea engleză și afirmă că toată Franța urmează pe mareșalul Pétain. La argumentul englez că Franța se dezonorează prin politica ei, francezii răspund că dezonorant a fost să bagi o țară în război și apoi să o abandonezi (reîmbarcarea de la Dunkerque), să ataci vasele de război dezarmate ale fostului aliat, să bombardezi cu avioanele orașele lui deschise...

Desigur — *Frumos* nu e nici gestul de azi al Franței. Dar dacă în schimb a primit anume asigurări cu privire la granițele ei? „Primum vivere..." (Întâi să trăiești...)

Oricum, zile grele se prepară pentru Anglia. Puterea ei mediteraneeană va fi probabil distrusă. Adio Egiptul, Suezul și alte bunătăți — cel puțin pentru câtăva vreme...

Gerstenberg afirmă că Gibraltarul nu va fi asediat, *ci tăiat și izolat* (abgeschnitten). Suprimarea căii directe prin Suez, către Indii și Orient va fi desigur o grea lovitură pentru Anglia. Dar războiul nu se va tranșa prin această lovitură...

Ministrul de război al Irakului a părăsit Ankara. Se vede că s-a înțeles cu turcii care trec din ce în ce spre nemți... Deocamdată, știrile din Turcia se mărginesc la asigurarea că pacea nu va fi turburată în Anatolia. Dacă e așa, asta spune totul...

---

[1] „Partie remise", cum zice francezul. După etapa actuală va veni și rândul Rusiei. Germania nu poate tolera o Rusie tare la încheierea păcii...

Misterul Hess tot nu e încă lămurit. La Berlin se vorbeşte mai departe de „idealismul“ fostului conducător nazi — iar la Londra, oficial se tace. Neoficial, se povestesc istorioare. Hess ar fi cerut acum câtva timp prietenului său Hamilton[1] o întâlnire într-o ţară neutră, în Elveţia de pildă... Hamilton a refuzat însă, ceea ce ar fi determinat pe idealistul de la Berlin să ia avionul şi să plece spre Glasgow...

Deocamdată, pe Hess îl înjură cei de la Berlin pentru că a plecat cum a plecat, şi-l înjură şi englezii fiindcă nu vorbeşte aşa cum ar dori ei... Unul care a nimerit-o, bietul Hess...

Roosevelt junior a fost primit de Petru, la Ierusalim. Dar Petru nu este apostolul lui Christos, ci numai regişorul Iugoslaviei sfărâmate...

Luni, 19 mai. Teatrul cu Croaţia s-a terminat ieri cu bine, la Roma. „Poglavnicul“ Ante Pavelici, a sosit de dimineaţă împreună cu delegaţia lui de croaţi şi a fost primit la gară de Duce şi de Ciano. Mai târziu, delegaţia s-a prezentat Regelui, în sala Tronului, de la Quirinal, şi broaştele de pe malul Savei au cerut Împăratului Etiopiei un Rege din Casa de Savoia. Victor Emmanuel a desemnat pe Aimone, Duce de Spoleto...

Cu acest prilej s-au semnat şi tratate între cele două ţări. Unul prin care s-a fixat graniţa dintre noua Croaţie şi Italia sporită cu ţări pe care nu le-a visat niciodată şi pe care nu le va putea păstra, probabil... Altul prin care Italia se obligă să apere cu armele în mână noul Regat şi integritatea frontierelor specificate în celălalt tratat; în schimb Croaţia autorizează stabilirea anumitor baze militare pe teritoriul său, şi se obligă la încheierea unor convenţii speciale vamale, economice şi culturale... Cu alte cuvinte, Croaţia devine ţară de protectorat italian! Să-i fie de bine!

Anglo-americanii sunt foarte supăraţi de politica lui Pétain şi de concursul pe care Franţa îl dă Axei în Siria. Dar pe când englezii înjură pe francezi şi polemizează cu ei, americanii se răzbună pe germani şi pe italieni, pe care îi arestează în masă, sub pretext că sunt ilegal sta-

[1] Hamilton este fiul Ducelui. Aviator, ar fi doborât până acum 16 avioane germane. Amator boxeur, ca şi Hess — această patimă comună l-ar fi dus la câteva întâlniri sportive, înainte de război, cu Stellvertreter-ul Führerului...

biliți în Statele Unite. La Londra, sunt ziare care cer bombardarea Parisului!

Ziarele berlineze pretind că prețurile alimentelor au crescut în Statele Unite cu 20% din cauza cumpărăturilor masive în contul Angliei...

Ghigi pare că a fost totuși făcut din cal măgar: ar fi fost numit ministru la Atena, pe când Germania n-ar avea acolo decât un consul general...

———

Un decret-lege complectează procedura față de suspendarea „unor pedepse pronunțate de instanțele civile și militare". E vorba de legionarii condamnați la mai puțin de 5 ani și puși în libertate provizorie. Noul decret îi obligă la un control polițienesc de două ori pe lună și încuviințează reîncarcerarea lor prin simplă ordonanță prezidențială, dată fără apel și fără recurs, în Camera de Consiliu...

———

Cartelele pentru alimente au fost distribuite ieri, cu multă încurcătură, cum era de așteptat. Distribuția continuă azi și va mai ține câteva zile...

———

Marți, 20 mai. Petrecut o seară și o noapte oribilă. N-am închis ochii... Ieri la Jockey-Club, Andrei Balș, magistrat și secretar la Comisia Controlului Averilor, îmi spune: „Ai citit *Monitorul* de azi?" — „Nu, dar pentru ce?" — „E un nou decret-lege prin care se încurcă și mai mult situația foștilor demnitari, se extinde controlul și pe timpul cât au ocupat funcții elective, și se confiscă tantiemele — dar aci nu e clar dacă numai pe timpul cât au ocupat înalte demnități sau și pe timpul cât au fost aleși, fără să ocupe astfel de demnități..."

M-au trecut năduşelile. Am fost parlamentar tot timpul de la 1914 până astă-toamnă la suprimarea Parlamentului. Dacă trebuia să plătesc Statului cât am încasat în acest răstimp ca tantieme — se duce și Breasta și tot ce am. Rămân cerșetor...

Toată noaptea m-am întrebat de ce această prigoană contra oamenilor cinstiți, pe când potlogarii sunt netulburați. Nu tantiemele legal și cinstit încasate trebuiesc restituite, *ci sperțurile și comisioanele care au îmbogățit pe netrebnici...*

Azi-dimineață am citit noul decret în *Universul.* E confuz redactat, dar din el reiese clar că se confiscă numai tantiemele încasate în timpul funcțiilor precizate prin decretul din septembrie (funcțiile de ministru,

subsecretar de stat, secretar general). M-am mai liniştit... Dar asta nu e viaţă; scapi de una şi dai de alta...

———

Jimmy Mironescu a fost găsit. Poliţia l-a ridicat dintr-o cârciumă, la Galaţi, şi l-a dus acasă într-o stare deplorabilă, neras, cu hainele murdare, nespălat... Şi completamente tâmpit: băuse opt zile de-a rândul...

———

Franţa n-a recunoscut încă Statul croat. Pétain a declarat că nu poate recunoaşte pe Ante Pavelici în calitate de „poglavnic" cât timp zisul individ este condamnat la moarte în Franţa (asasinatul Regelui Alexandru). După insistenţele Germaniei s-a ordonat revizuirea procesului zisului Pavelici. După ce va fi scos basma curată, va recunoaşte şi Franţa noul regat din Europa Centrală...

———

S-a sfârşit cu Abisinia. Ultima armată italiană s-a predat, împreună cu Ducele de Aosta, la Amba Alagi. Englezii au recunoscut vitejia ultimilor combatanţi italieni şi le-au acordat toate onorurile militare. Predarea celor circa 7 000 prizonieri şi a Ducelui de Aosta va avea loc astăzi...

Micile corpuri italiene care mai rezistă, pe ici, pe colea nu mai au nici o importanţă... Ducele de Aosta a trimis o telegramă lui Mussolini, prin care arată că a făcut tot ce a putut, dar că salvarea miilor de răniţi şi a câtorva supravieţuitori impune predarea... Nu se îndoieşte de victoria finală şi de reînstăpânirea Italiei asupra teritoriilor pierdute...

Ducele a răspuns felicitând pe comandantul forţelor italiene din Abisinia pentru eroica rezistenţă şi a încheiat cu aceeaşi asigurare, în ce priveşte viitorul...

Probabil că englezii, ca compensare pentru înălţarea Ducelui de Spoleto la Tronul Croaţiei, vor repune pe Neguţ pe Tronul din Adis Abeba. Păcat că nu-l pot face şi principe di Savoia...

În Libia şi Irak, nimic important.

———

Se zice că s-a interzis în Germania tuturor membrilor Partidului Naţional-Socialist să zboare — de când cu aventura Hess. Unii pretind că nici Göring nu se mai poate mişca fără învoirea Gestapo-ului. Exagerări...

Polemică violentă de presă între Germania şi Statele Unite... Până să pornească tunurile, se înjură gazetarii — la Berlin, din ordin.

Ieri s-a vorbit mult în Bucureşti de plecarea lui Günther, ministrul Statelor Unite...

Vaida mi-a făcut ieri o lungă vizită, a stat 2 ceasuri. Nu-l mai văzusem de la abdicarea Regelui Carol...

Mi-a povestit verzi şi uscate. Singurul punct interesant: conversaţia lui cu Killinger. Ministrul Germaniei s-a arătat foc împotriva Mişcării Legionare, şi a beştelit pe Sima. „Am fost trimis aci — a spus Killinger — ca să ajut pe generalul Antonescu, şi-i voi da tot sprijinul meu, împotriva oricui..."

La moşia lui, Olpret, de lângă Dej — Vaida pretinde că n-a avut neplăceri din partea ungurilor. I-a păzit bine averea un agronom sas, pe care-l are de mulţi ani ca administrator. Pentru casele din Cluj, se oferă voievodului două case în Braşov — sau bani. El ar prefera bani *ca să-şi cumpere pământ,* în vechiul Regat...

Ralea pretinde că Ică Antonescu a făcut o nouă vizită, joia trecută, lui Mihalache, la ţară. Generalul vrea să formeze un Guvern cu delegaţi de ai Partidului Ţărănesc, de ai Partidului Liberal, cu Vaida, cu Gigurtu şi *cu mine* (!!!). Ca să bage în sosul nemţesc reprezentanţii tuturor curentelor româneşti... Pentru ceilalţi o fi cum o fi, dar în ce mă priveşte, văd că dl general îmi dă numai la cap!

Ralea adăuga că Maniu e tot contra oricărei combinaţii, dar că Mihalache s-a ruinat mult...

Titulescu a legat Academiei Române moşia sa Tituleşti din judeţul Olt — o casă şi 200 pogoane. Academia a primit legatul şi a hotărât să instituie din venitul moşiei un premiu de Drept Internaţional şi din casă să facă o bibliotecă populară... Cum am copii, şi mai sunt ameninţat şi cu confiscarea averii, nu pot lăsa nici moşie, nici casă Academiei; îi voi lăsa provizia mea de hârtie de şters la c-r — ca să-şi poată scria pe ea operele, domnii academicieni...

Miercuri, 21 mai. *Sfântul Constantin*! Pentru prima oară petrec ziua scumpei mele mame, departe de Breasta, deşi sunt în ţară! Dar n-am avut curajul să fac drumul... Sunt de ieri în stare de prostraţie... Am recitit decretul... Dacă se va aplica, va trebui să restitui peste 10

milioane şi cu datoriile ce mai am, aceasta înseamnă lichidarea întregii mele averi; va trebui să vând şi Breasta, scumpa Breastă, şi să întind mâna... Se va putea săvârşi, până în cele din urmă, atâta nedreptate? Pentru ce această prigoană şi această năpastă asupra mea? Pentru că am fost toată viaţa un om bun şi cinstit? Pentru că am luptat din răsputeri să duc pe Regele Carol pe calea cea bună şi să-l scot din ghearele Camarilei? Pentru că m-am căznit, pe timpul prigoanei, să scap cât mai mulţi legionari şi să impiedic—recunosc fără succes — omorurile şi ororile inutile? Fiindcă am luptat necontenit să împac pe Carol cu generalul Antonescu şi am contribuit să fie readus în două rânduri în fruntea Armatei? Pentru ce? Pentru ce?

Dar poate că Dumnezeu îndrumează astfel lucrurile spre ce trebuie să fie... N-avem noi oare de ales între bolşevismul rusesc, cel nemţesc şi cel local? Oricare din aceste trei soluţii, la aceeaşi prăbuşire duce. Azi sau mâine, tot una e...

———

Ziarele de azi-dimineaţă publică un fel de articol-comunicat al Guvernului în care se face istoricul ultimelor evenimente care au caracterizat politica noastă internă, pentru a da cea mai caracteristică dezminţire zvonurilor răspândite de propaganda legionară. În acest articol se arată că nici o colaborare nu mai e posibilă între generalul Antonescu şi Mişcarea Legionară. Acesta e nu numai punctul de vedere al Guvernului, dar şi al forurilor competente germane...

În legătură cu această nouă atitudine a Berlinului, trebuie semnalată mobilizarea lui Schickert şi trimiterea lui ca „Gefreiter" în Grecia. Schickert era reprezentantul *Agenţiei D.N.B.* în Bucureşti, şi fusese ales preşedinte al Asociaţiei corespondenţilor de presă străini din România. Şi mai era şi un călduros partizan al legionarilor, în favoarea cărora acţiona, ca şi Conradi, trimis şi el la plimbare.

———

Se vorbeşte mult de o iminentă întâlnire între Hitler şi Stalin, în vederea încheierii unui acord militar privitor la o acţiune în Mesopotamia şi prin Iran spre Indii... Tot aparatul militar german din Moldova s-ar explica astfel, fie ca o acţiune de intimidare împotriva Rusiei, fie ca o masare de trupe menite să treacă prin Rusia spre Asia... Se poate. Raţiunea mă face totuşi să cred că Germania nu poate lăsa Rusia în picioare la sfârşitul războiului ca să devină arbitra păcii. Poate Hitler să se înţeleagă *acum* cu Stalin în vederea campaniei de pe Eufrat — până

în cele din urmă, neamţul tot va da la cap muscalului. Altfel, chiar în caz de victorie germană, Führerul istovit ar pierde războiul...

Churchill a vorbit ieri. A spus că germanii au încercat o debarcare în Creta, prin paraşutişti *îmbrăcaţi în uniforme neozeelandeze.* Mai toţi au fost prinşi şi încercarea a dat greş. Victorie complectă engleză în Abisinia. La Sollum şi la Tobruk lupte cu succese engleze, pretinde Churchill. În Irak nimic nou.

Nemţii în schimb pretind *că au bombardat numai* poziţiile militare din Creta, că revoluţia se întinde în lumea arabă — că Birminghamul a fost făcut terci de avioanele germane...

Scufundarea vaporului egiptean „Zamzasu", în Oceanul Atlantic, a făcut multă vâlvă în America. Nemţii explică că vaporul era încărcat cu muniţii engleze şi că toţi pasagerii au fost salvaţi şi debarcaţi la St. Jean de Luz...

Afacerea Hess a căzu pe planul al doilea. Churchill ironizează aventura în cuvântarea sa de ieri, fără a da amănunte. La Berlin, în ziarul *Das Reich*, Goebbels publică un articol important în care, fără a numi pe Hess, demonstrează că în război *năzuinţele politice trebuie să cedeze pasul necesităţilor militare.* Englezii acuză pe Führer de inconsecinţă fiindcă a dat mâna cu Rusia comunistă, dar ar fi fost gata ei să comită această inconsecinţă...

Un răspuns la încercările de pace atribuite lui Hess, şi o pregătire mai mult la proiectata înţelegere militară cu Moscova...

Generalul Dentz, guvernatorul francez al Siriei, a dat un ordin de zi prin care vesteşte că Franţa nu hrăneşte intenţii ostile contra nimănui, dar că, dacă englezii vor continua să atace cu avioanele porturile franceze din Siria, li se va răspunde cu tunul... La Berlin, manifestarea guvernatorului Dentz e preţuită şi aprobată — în schimb, în Anglia şi în America e tratată de act de trădare...

La Roma s-a publicat decretul de organizare a noilor provincii de pe coasta dalmată. S-au creat provinciile Fiume, Zara, Spalato şi Cattaro. Guvernatorul general al Dalmaţiei va avea reşedinţa în Zara şi va depinde direct de Duce.

Generalul Dentz a expulzat pe consulul general britanic din Beyruth, ca represalii pentru expulzarea consulului general francez din Londra. Celelalte consulate engleze din Siria şi Liban au fost închise şi suprimate...

Filotti, ministrul nostru la Sofia, a fost numit la Budapesta. În locul lui a fost trimis la Sofia Victor Cădere, fostul nostru ambasador la Belgrad. Ghiţă Cruţescu, de la Budapesta, a fost rechemat în administraţia centrală.

Islanda, care de la 1918 nu mai era unită cu Danemarca decât prin uniunea personală, a hotărât să devină Republică independentă şi să rupă şi ultima legătură cu continentul, renunţând la suveranitatea nominală a Regelui Crhistian. Mâna Angliei?

Regele Italiei a decorat pe Ducele de Aosta cu „Medaglia d'oro all'valore militare" — cea mai înaltă distincţie de război italiană... Slabă compensaţie pentru nenorocirile suferite de A.S.R.

Se anunţă că Roosevelt vrea să proclame în Statele Unite „starea de criză naţională" — un pas mai mult spre starea de război, virtual deja existentă... Se vorbeşte serios de ocuparea coloniilor franceze din America Centrală (Antile) de către forţele navale ale Statelor Unite...

Cutremurele — cutremure mici — au început să se ţină lanţ, şi aproape în fiecare zi Institutul nostru Meteorologic înregistrează câte unul. Să ne mai pândească vreo catastrofă seismică? Atât ne-ar mai trebui...

Pe ziua de azi s-a suprimat — şi până la noi ordine — camuflarea luminilor pentru locuinţele particulare şi birourile publice şi particulare. Era şi vremea, căci trebuia să ne închidem ermetic, cum se întuneca, de frica unui atac la care nimeni nu se gândeşte...

Joi, 22 mai. Ieri-dimineaţă s-au adunat la mine foştii preşedinţi de Cameră şi Senat, Vaida, Al. Lapedatu, N.N. Săveanu şi C. Dimitriu. Au

mai fost prezenţi Pavlu, prietenul meu, şi Dobrescu, fostul secretar general al Camerei şi ginerele lui Cicio Pop. Toţi împreună am redactat o petiţie către generalul Antonescu, rugându-l să rectifice decretul de luni, scoţând din numărul celor vizaţi pe preşedinţii Corpurilor Legiuitoare care n-au ce căuta acolo. A semnat cererea noastră şi Pompeiu. Am mai scris, eu, şi o scrisoare personală lui Antonescu. Hârtia noastră şi scrisoarea mea au plecat aseară la Predeal, cu Rioşanu care mi-a promis să vorbească şi el cu generalul...

Chirculescu a fost azi-dimineaţă la Stoicescu, ministrul Justiţiei. Acesta era indignat. El n-a semnat decretul, care a apărut numai cu semnătura generalului şi a lui Ică... Stoicescu ţine de trei luni decretul în loc. Acum trei zile a mai avut o lungă discuţie asupra lui cu Conducătorul, care, în cele din urmă, convins, i-a restituit decretul. Spre marea mirare a ministrului de Justiţie, decretul a apărut totuşi, dar fără semnătura acestuia...

Chirculescu, care e şi el atins — adică ruinat — prin noul decret, în calitatea sa de fost preşedinte al Monopolului Spirtului, a făcut un documentat memoriu şi l-a trimis generalului...

N-am nici o nădejde că încăpăţânatul să revină asupra hotărârii sale. În voia Domnului!

Încercarea de debarcare a nemţilor în Creta, prin paraşute, pare că a ratat[1]. O spun englezii, iar nemţii tac. Protestează numai asupra acuzării portului uniformei neozeelandeze. Ei pretind că uniformele paraşutiştilor sunt uniforme germane stabilite acum 3 ani şi cunoscute de toţi ataşaţii militari străini...

Ziarele din Berlin declară că Creta împiedică Puterile Axei de a se înstăpâni asupra Mediteranei şi că Creta va fi luată sau tot ce e pe dânsa — distrus. Cu aviaţia lor, nemţii vor ajunge mai repede la acest rezultat decât la cel dintâi...

Jumătate din Guvernul grecesc din Creta a zburat în Egipt. Regele George şi primul ministru au rămas deocamdată la Canea.

În Irak nimic nou, ca şi în Libia. Lupte, bombardări, fără mari rezultate.

În Abisinia, după rediţiunea Ducelui de Aosta şi armatei sale, a mai rămas o mână de italieni spre Gondar. Azi sau mâine se vor preda şi ei.

---

[1] În aceste „Însemnări" ştirile sunt înregistrate după cum soseau. De multe ori ele se adevereau inexacte — cum a fost cazul cu ofensiva germană în Siria, dată ca sigură, de cei mai bunui informatori.

Grosul forțelor britanice părăsește Abisinia și se îndreaptă spre Siria și Libia...

Autoritățile germane au pus în vedere reprezentanților diplomatici ai Statelor Unite din Paris să părăsească orașul și Franța ocupată — deoarece aceste regiuni sunt „zone de război".

La Washington a avut loc o întrevedere între secretarul de Stat Hull și ambasadorul francez Henry Haye. Discuția a fost foarte animată și neînțelegerea reciprocă, complectă.

Francezii au hotărât să apere Martinica cu forțele refugiate acolo, în cazul în care ar fi atacată de americani... Nemții sunt indignați de amenințările acestora, *și o acțiune militară comună germano-franceză nu e exclusă!!!* Să o vedem și pe asta!

Cu privire la mobilizarea din Rusia, despre care s-a vorbit zilele trecute — un comunicat al Moscovei lămurește că nu e vorba decât de concentrarea anuală a câtorva contingente, în vederea manevrelor...

Printre sași și printre șvabi își face drum un curent de autonomie... Un comunicat al conducerii centrale a Grupului Etnic German din România, pune lucrurile la punct și sfătuiește și pe sași și pe șvabi să se astâmpere, lealitatea poporului german din România netrebuind să fie bănuită. Elemente germane din Ardeal și Banat înțeleg să se încadreze, conform intereselor lor și poruncii Führerului, în Statul unitar român... Până or hotărî altfel!

Vineri, 23 mai. A murit Werner Sombart, marele economist german, analistul genial al problemelor de după război. Era căsătorit cu o domnișoară Leon, din Iași, soră cu fostul ministru Leon — și în această calitate mare filoromân...

În Creta, sau mai bine zis deasupra Cretei, după ultimele știri, lupte înverșunate... Germanii atacă de moarte cu aeroplanele și se aruncă cu parașutele. Trupele britanice se apără cum pot, ajutate și de câteva vase de război. De la Berlin ne vin informații precise în ce privește sfârșitul luptei: nemții sunt siguri că se vor înstăpâni pe Creta, și prin aceasta vor da desigur o mare lovitură Angliei... În ultima sa cuvântare, Alexan-

der, primul lord al Amiralității engleze, nu se arată prea optimist. Și în Atlantic, torpilarea vaselor britanice n-a putut fi oprită... Despre întâlnirea dintre Hitler și Stalin nu se mai vorbește (poate că de aceea va avea loc) — și se dezminte chiar întrevederea lui Ribbentrop cu Molotov, anunțată de unele ziare. Sau că Germania s-a înțeles cu Sovietele pe cale diplomatică, sau că problemele de tranșat nu sunt încă puse la punct — așa explică Berlinul amânarea întâlnirilor proiectate. Berlinul este de altminteri foarte rezervat în momentul de față, atât asupra operațiilor militare cât și asupra acțiunii diplomatice a Reichului.

Măsura expulzării Ambasadei Statelor Unite din Paris n-a fost o măsură specială împotriva acestei ambasade: 34 de Misiuni rămăseseră în Paris, și au fost toate rugate să treacă la Vichy, Parisul fiind zonă militară... Dar probabil că măsura tot de dragul Statelor Unite a fost luată...

Guvernul francez a luat toate măsurile pentru a respinge orice atac în Siria, unde trupele au rămas în întregime credincioase mareșalului Pétain...

Dacă e să ascultăm pe cei ce vin din Franța, se confirmă știrea că în regiunile ocupate de nemți, jumătate populația e cu de Gaulle și jumătate comunistă — iar cu Vichy-Pétain nimeni...

În Germania tranzacțiile imobiliare au fost interzise. Nimeni nu mai poate angaja un servitor, dacă n-are cel puțin 3 copii în casă. Pentru camuflarea acestor măsuri comuniste și a altora, se aruncă în schimb banii pe fereastră. Bani care nu costă decât spezele de imprimat și n-au decât o valoare fictivă ce e drept, dar în fine ăștia sunt banii lor. Toate muncile, toate prestațiile de serviciu sunt larg, foarte larg remunerate. Dacă o casă e avariată sau distrusă de avioanele engleze, a doua zi o comisie e la fața locului și după alte câteva zile proprietarul e despăgubit cu bani peșin. Lumea e plină de bani, dar n-are ce face cu ei, căci imobilele nu se mai vând, iar obiectele mobile nu pot fi cumpărate decât cu cartelă, și tranzacțiile astfel permise sunt reduse la un minimum... Neavând ce face cu banii, oamenii s-au aruncat asupra băuturii, berea și vinul nefiind contingentate în consumul lor. Majoritatea nemților se dă astfel beției...

Câtă dreptate am când spun că vom avea de ales între comunismul rusesc, cel german și cel valah...

Căci pe căile comunismului pășim și noi. În fiecare zi un decret-lege ne-o dovedește. Luni a apărut decretul cu confiscarea tantiemelor

chiar legal încasate — ieri a apărut altul prin care Statul poate dispune de camerele neocupate, în orice casă sau în orice apartament...

Vai de noi...!

Insulele Samotrace și Tasos, vecine de coasta meridională a Peninsulei balcanice, au fost ocupate, cu voia nemților, de trupe bulgare... Toți foștii aliați ai Germaniei din 1914 se unflă. Nouă nu ni se uită că am fost adversari în 1914–1918 — cu toată prietenia de azi, nemții *ne iau, nu ne dau nimic*... Poate că e mai bine așa...

Dl Nichifor Crainic a fost primit ieri la Academia Română. Răsuflații au acum și escrocul lor... A vorbit despre Goga, prost, cum s-a priceput. I-a răspuns Blaga, altă ilustră mediocritate...

Ieri, la Președinția Consiliului s-a povestit lui Filip că Horia Sima a scăpat prin Bulgaria, trecând Dunărea pe la Giurgiu și luând cu sine 123 milioane lei (!!). La Sofia l-au prins nemții, pe când voia să schimbe ceva parale. L-au prins, l-au dus în Germania și l-au închis în lagărul de la Frankfurt pe Oder, lagăr închis cu sârmă ghimpată, așezat în mijlocul unei păduri de pini și vizitat zilnic de către un funcționar al Ministerului Afacerilor Străine (?). În acel lagăr, din care nimeni nu poate ieși, ar mai fi 98 de legionari. Acum în urmă, Sima ar fi scris o scrisoare foarte obraznică Führerului, scrisoare în care se plângea că legionarii au fost abandonați după ce s-au devotat trup și suflet Germaniei și idealului ei... Hitler a fost atât de supărat de această scrisoare, încât a poruncit expulzarea imediată a lui Sima din Germania. Nu se știe acum dacă Sima va fi expulzat spre Elveția sau spre România... Toată această poveste seamănă a basm. Am transcris-o aci fiindcă a fost garantată autentică lui Filip, de cei mai înalți funcționari ai Președinției...

Tot acești domni au mai povestit că asupra celorlalți legionari internați la Frankfurt/Oder, s-au mai găsit 60 milioane lei... O fi?

Pare de necrezut — am primit ieri o telegramă de felicitare, de ziua mea, de la generalul Antonescu... Îmi urează sănătate... Dar ce să fac cu sănătatea dacă-mi ia până și pâinea din gură?

De câteva zile se critică mult discursul rostit de Killinger la Braşov. Se trece peste pasajele în care ministrul Reichului a declarat că Germania dă sprijinul său necondiţionat generalului Antonescu, că Mişcarea Legionară *s-a sinucis,* că România nu poate de acum înainte aştepta nimic bun decât de la Germania cu care e strâns unită „în bine şi în rău" — şi se insistă asupra ameninţărilor adresate celor care continuă să clevetească, în ţara noastră, împotriva Reichului, a Führerului şi a nemţilor. A făcut senzaţie asemenea declaraţie că germanii supuşi români nu pot fi trataţi în armată *ca ţiganii...* Aluzie la maltratările de care s-au plâns unii saşi...

În general *tonul* cuvântării a displăcut. Killinger a vorbit ca un stăpân. Oare nu e?

Sâmbătă, 24 mai. În Creta, şi mai ales deasupra Cretei, luptele continuă îndârjite şi teribile. Germanii au pus piciorul în două colţuri ale insulei, şi pretind că au distrus 4 crucişătoare britanice şi un vas de linie. Englezii pretind la rândul lor că au izgonit în parte pe germanii debarcaţi, că au doborât un mare număr de avioane inamice şi că n-au pierdut atâtea vase... Pierderi mari sunt în tot cazul de o parte şi de alta. Poziţia englezilor pare foarte ameninţată. Până în cele din urmă, după cum reiese chiar din declaraţiile engleze, germanii se vor înstăpâni asupra Cretei. Ca şi în Norvegia, se dovedeşte aci, că armata aeriană domină pe cea navală...

Cât timp vor domina aerul, nemţii vor fi stăpâni pe soarta războiului...

După telegramele britanice, Regele George şi primul ministru Tsuderos au părăsit Creta şi au sosit în Egipt.

Amiralul Darlan a vorbit la Radio despre ultimele „pertractări" pe care le-a dus la Berchtesgaden cu Führerul. Amirarul a declarat că Franţa e pentru Europa împotriva coaliţiei anglo-americane, că Germania nu a cerut flota franceză, nici cesiuni teritoriale coloniale, nici cedarea unei părţi din suveranitatea ţării. Germania n-a cerut Franţei nici să declare război Angliei... Atunci ce a cerut? Amiralul promite să ne-o spună în curând. Deocamdată se mărgineşte la declaraţiile de mai sus...

După ştirile sosite din America, pare că Roosevelt proiectează abrogarea legii neutralităţii, în jurul votului căreia s-a făcut atâta vâlvă,

acum câteva luni. Abrogarea ar fi menită să dea Preşedintelui şi mai multă libertate de mişcare în ajutorarea Angliei...

———

Boala zvonurilor:

Ieri se povestea pretutindeni — şi fiecare da izvorul sigur din care se adăpase — că 300 ofiţeri nemţi au fost arestaţi şi expediaţi în Germania! Cam mulţi! Dacă ar fi adevărat, ar însemna că armata Führerului e în plină descompunere — şi nu se vede!

———

Pentru trecerea perioadei critice până la noua recoltă, Statul a preluat grâul, secara, orzul şi făina din recolta anului trecut, cât se mai găseşte. Nimic de zis, decât asupra formei. Decretul-lege începe prin a declara (şi această declaraţie constituie şi titlul legii) că cutare, cutare şi cutare marfă trec pe ziua de... în proprietatea Statului! De ce această formă de confiscare, şi nu cuvântul de preluare sau rechiziţionare? Alunecăm din ce în ce pe panta revoluţionară a bolşevismului, cu toate declaraţiile lui Antonescu contrare...

Preţurile stabilite pentru preluarea cerealelor şi făinei sunt de altminteri foarte remuneratorii: pentru grâu 117 mii lei vagonul — pentru făină 140 000, pentru secară 87 000, pentru orz 69 000. Păcat că mi-am vândut grâul astă-toamnă cu 40 000 lei vagonul!

———

A apărut şi decretul prin care preţul zahărului s-a urcat la 47 lei kilogramul, în bucăţi, şi la 44 în tos...

———

Printr-un Decret-lege s-a modificat art. 157 din Codul Penal, admiţându-se circumstanţele atenuante în materie de crimă. Se enumeră şi schimbările de pedeapsă, sau al gradului pedepsei, în cazul admiterii circumstanţelor atenuante. Prea se abuzase, în ultimele decenii, de pedeapsa cu moartea...

———

A fost arestat şi junele Ilie-Vlad Sturdza, fiul lui Lucă, în momentul când era să treacă Dunărea în Bulgaria, la Giurgiu. Mamiţica Zoe, zisă Zozo, şi papiţicu Lucă sunt deja de vreo trei luni la Malmaison, şi procesul lor începe zilele astea.

———

Reacţiunea:

Sub legionari, o comisie prezidată de umflatul de Panaitescu, rectorul de pe acele vremuri, a examinat situaţia profesorilor universitari din întreaga ţară, pentru „purificarea" cadrelor. S-a propus astfel eliminarea a peste 300 de profesori acuzaţi de incapacitate, de imoralitate sau de vrăjmăşie faţă de Mişcarea Legionară. Ancheta a fost condusă în mod scandalos şi hotărârile s-au dat pe baza criteriului „ai noştri" sau „nu ai noştri"...

Generalul Antonescu a numit, după ianuarie, o nouă comisie care a anchetat procedura şi concluziile primei comisii... Raportul profesorilor C. Stoicescu, S. Lambrino şi Hulubei — membrii noii comisii — e publicat în ziarele de azi, cu următoarea rezoluţie a generalului Antonescu:

„Sunt de perfect acord cu concluziile la care a ajuns comisia. Ruşinos că s-au găsit profesori universitari şi un ministru, universitar şi el, să conceapă sau să se preteze la astfel de infamii. Şi este tragic că corpul universitar nu a reacţionat cum trebuie şi pe loc la aceste infamii. Dacă eram universitar, nu aş fi acceptat să mă prezint în faţa unei astfel de instrucţii odioase, sau dacă mă duceam, mă transformam în acuzator. Este în special dureros că s-a găsit o comisie de universitari care să se preteze la astfel de anchete. Este evident că în Universitate trebuie o purificare, trebuie o reparare a trecutului, trebuie înlăturat tot ce a pătruns ilegal şi tot ce dăunează. Sunt de părere ca raportul să fie publicat. Vor decide dl general Rosetti şi universitarii. Va apare în orice caz în lucrarea maiorului Marin, împreună cu rezoluţia mea".

(s.s.) General Antonescu

Duminică, 25 mai. Dările de seamă privitoare la atacul Cretei prin avioane şi paraşutişti care cad din cer cu tunurile în spinare — par culese dintr-un roman al lui Jules Verne! Citeşti şi nu-ţi vine să crezi! Nemţii, care tac până ce o operaţiune militară intră în faza ei finală, au început să vorbească. După comunicatul lor, jumătatea occidentală a insulei Creta e deja ocupată de dânşii. Cucerirea restului insulei e o chestiune de zile. Pare că englezii au suferit pierderi navale foarte serioase pentru apărarea insulei. Pe lângă cele 4 crucişătoare scufundate acum câteva zile, nemţii mai vorbesc astăzi de alte 3 „distroyers" trimise la fund, precum şi de numeroase vase mai mici.

Pare că şi germanii au avut mari pierderi, în oameni şi avioane, în aceste lupte, cele mai îndârjite şi mai sângeroase, de la începutul răz-

boiului. A căzut şi un colonel-general, comandant al forţelor aeronautice...

Buletinele germane — confirmate de comunicatul britanic — mai anunţă un succes în Atlantic, pe coastele Groenlandei, unde flota germană s-a întâlnit cu o escadră engleză. Cuirasatul german „Bismarck" a nimerit în plin vasul-amiral englez „Hood", pe care amiralul Holland îşi avea arborat drapelul, şi l-a trimis la fund. Englezii mărturisesc că foarte puţină lume a putut să scape, deoarece lovitura a pătruns în magazia muniţiilor care a făcut explozie...

Cum se vede, bilanţ prost pentru Anglia. Consecinţele nu pot însă fi prevăzute, căci repet aci, războiul acesta se duce pe două planuri: Germania se bate pe planul militar, iar anglo-americanii pe planul economic — şi fiecare din beligeranţi pare invincibil pe planul său...

Ştiri sosite din Germania par a confirma că populaţia şi partidul sunt în mare parte pentru pace. Zborul lui Hess pare din ce în ce rezultatul acestei stări de spirit. În Germania, mai toată lumea crede că Hess a fost trimis — nu se ştie însă bine dacă ca propunător de înţelegere sau ca microb al păcii (pentru contaminarea englezilor !!!). Ceea ce ar fi speriat profund pe nemţi, sunt efectele unui bombardament al Bremenului, în care englezii ar fi întrebuinţat bombele noi americane, faimoasele bombe cu un efect pe o rază de 500 metri — bombardament care ar fi determinat încercarea lui Hess... Bremenul a fost distrus, iar forţa exploziilor a fost atât de îngrozitoare, încât cadavre au fost proiectate şi încastrate în ziduri...

Până unde va merge nebunia oamenilor şi această luptă de distrugere totală?

Primit ieri vizita lui Collas, ambasadorul Greciei, care pleacă diseară. Pleacă cu inima frântă din cauza vechilor sale legături cu Hari Negroponte. N-a fost rugat de noi să plece, ci chemat de Guvernul său (Regele George). Pleacă deocamdată *în concediu*, lăsând un însărcinat cu afaceri *interimar* (Capitanides, cred) — pleacă lăsându-şi toate lucrurile în Bucureşti şi n-aşteaptă decât să se întoarcă, fie şi ca simplu particular. Se duce în Egipt, căci aşa i s-a poruncit. Până la Constantinopol cu vaporul nostru, apoi prin Anatolia până la Alexandreta cu trenul. Prin Siria probabil că nu va putea trece, dar speră să găsească un vapor de la Alexandrete la Jaffa, iar de la Jaffa va putea lua din nou trenul până la Cairo...

Bietul moş Collas era oribil de trist. Îşi dă şi el seama, ca şi noi, că s-au sfârşit toate, câte le-am iubit şi cu care ne obişnuisem să trăim... De la Atena, despre fraţii şi prietenii lui, nu ştie nimic...

Demestikos — era să scriu Domesticos — noul ministru de Interne al Guvernului filogerman din Grecia, dă un interviu în care, printre alte prostii spune că *plutocrații* au împins Grecia în război de frică să nu le confiște Anglia depozitele de bani de la Londra... Și Hitler, în ultimul său discurs a declarat că războiul a fost declarat de „plutocrații" din Londra și Paris! Noi, plini de datorii suntem plutocrați; dar ce e dl Göring, cu castelele, cu milioanele, cu colecțiile lui?

———

Negocierile între Franța și Germania sunt încă în curs, pe liniile indicate de amiralul Darlan în ultimele sale declarații difuzate prin Radio. Negocierile se duc înainte de toate pe terenul economic. Tratativele au loc la Paris, între Bouthillier, ministrul francez al Economiei Naționale și contele de Schwerin-Krossigck, ministrul de Finanțe al Reichului.

———

În momentul plecării Regelui Victor-Emmanuel din Albania a avut loc un atentat. Un grec „fanatic" a tras asupra primului ministru albanez Șefket Verlaci, dar nu l-a nimerit. Arestat, asasinul a declarat că a vrut să se răzbune... Știrea acestui atentat n-a fost dată decât acum, „în interesul instrucției, care a cerut secretul"! Idiot, căci, acolo unde se făcea instrucția, în Albania, atentatul era cunoscut de toată lumea...

———

Zavistie mare în Guvern. Generalii s-au revoltat împotriva lui Antonescu și și-au dat demisia. Potopeanu și-a dat demisia pentru a 7-a oară... Dar de data asta e serios, și pare că suntem în plină criză (!). Consiliul de Miniștri de joi, prezidat de Ică, „Consiliu Economic", scriu gazetele — a fost o lungă ceartă pe chestiunea raporturilor cu Germania. În capul răzvrătiților a fost generalul Stoenescu, de la Finanțe. Nemții ne cer 1 miliard de lei pe lună, pentru plățile lor, miliard ce ni l-ar rambursa în mărci prin clearing, ca preț al importurilor noastre de la ei... Cu drept cuvânt Stoenescu a declarat că n-are de unde da miliardul lunar. Toți generalii sunt foarte îndârjiți contra nemților, cu care unii din ei au ajuns chiar să aibă relații încordate...

Rioșanu, aseară, fără să-mi spună cât știa, mi-a confirmat starea de criză a Guvernului și a adăugat că generalul Antonescu era furios. Din cauza crizei, n-a dat încă hârtiile noastre generalului, și nici nu s-a mai dus la Predeal... M-a sfătuit să mai așteptăm, *căci acum generalul nici n-ar citi întâmpinările noastre* (!!), „așa e de supărat pe generali, care

îi sabotează politica lui de înțelegere cu nemții..." Rioșanu îmi cere să-l las pe el să aleagă momentul când să dea lui Antonescu și scrisoarea mea, și cererea președinților... Bineînțeles că am consimțit...

Rioșanu pretinde că de data asta „va crăpa" și că criza se va rezolva prin mari schimbări printre titularii ministerelor, chiar în cursul săptămânii care vine...

Și Filip Lahovari, care a văzut pe Coti Stoicescu, ministrul Justiției (prietenul și avocatul său), îmi confirmă criza. Și Coti Stoicescu și-a dat demisia. E a patra... Ministrul Justiției i-a vorbit și lui cu indignare despre ultimul decret-lege care ne izbește (confiscarea tantiemelor) și i-a repetat că convinsese pe general să renunțe la el, explicându-i ilegalitatea procedurii... „Ai dreptate" a conchis generalul, și i-a dat decretul nesemnat, ca să i-l ceară după câteva zile și să-l publice numai cu semnătura sa și a lui Ică...

Ică a mai făcut una lată. A convocat, *nu pe directorii gazetelor*, ci de la fiecare doi redactori și le-a ținut o conferință de nebun, în care le-a explicat că „proprietatea" este o noțiune perimată, *un paravan* în dosul căruia se ascunde „viața reală a omenirii" — în două cuvinte o conferință bolșevică... Și le-a cerut să înceapă o campanie pe această temă. Escrocul de la *Porunca Vremii*, doctorul Rădulescu-Lăptărie, i-a și tras un articol „adecvat". A doua zi — ordin la toate gazetele să nu mai înceapă sau să înceteze această campanie...

Aflase generalul și intervenise?

De demisia generalilor și de înlocuirea lor, puțin îmi pasă... Sunt „interschimbabili", ca piesele automobilelor aceleiași firme. De plecarea lui Stoicescu de la Justiție, mi-ar părea însă rău. Ar fi ultima noastră garanție pierdută.

Optimismul lui Maniu:

Întâlnit ieri, dl prezident Jules se arăta încântat de situație: descompunerea Germaniei e pe cale de săvârșire, victoria Angliei e asigurată — iar o epocă de un nemaipomenit belșug ne stă înainte!!! De notat că Maniu, fără să fie un „jeniu", nu e un prost — și că nu e nici nebun... Atunci?

Luni, 26 mai. Din Creta vin vești tot mai îngrozitoare. E iadul pe pământ, acolo. Nemții progresează în cucerirea insulei — britanicii

rezistă cât pot, dar sunt siliți să dea înapoi. Pretutindeni, pe pământ, pe mare și în aer, forțele germane domină și sunt pe cale să dovedească că stăpânirea aerului poate duce și la stăpânirea celorlalte elemente...

Catastrofa vasului britanic „Hood", „cel mai mare cuirasat din lume", e exploatată de nemți după toate regulile artei. Escadra germană, cu *Bismark* în frunte, n-ar fi suferit nici o pagubă. Propagandă la o parte, se pare că pierderea lui „Hood" a impresionat destul de serios America... Natural că nici o schimbare nu va rezulta din acest „accident" în conducerea războiului... Mergem înainte pe calea pieirii...

În Turcia au loc o serie de cutremure destul de serioase. S-au înregistrat și la noi, dar mai ușoare... Să fim iarăși în preziua unor mari cataclisme?

———

Turcii s-au liniștit de tot în ce privește veleitățile lor belice. Alimănescu, care a petrecut opt zile la Constantinopol, povestește că mai toate trupele din Turcia au fost retrase, că o convenție economică cu substrat politic e pe punctul să fie semnată între Germania și Turcia și că nimeni nu se mai gândește pe malurile Bosforului, să se opună atotputerniciei nemțești... Campania din Balcani și Grecia, neputința englezilor de a se împotrivi tehnicii și avântului german, au dat mult de gândit celor care la începutul războiului luaseră poziție pe temeiul unor nădejdi care nu s-au adeverit...

Collas a plecat ieri-seară, cu toate nenorocirile Greciei în spinare...

———

Criza din Guvern nu s-a rezolvat încă. Neînțelegerea continuă, deplină — ca și cum am fi liberi să avem păreri, și n-am fi sub călcâiul cotropitorului...

———

Marți, 27 mai. Se împlinește azi o jumătate de an de când am scăpat ca prin minune de moarte. Dacă am trăit 6 luni mai mult decât Iorga și Madgearu o datoresc numai lui Rioșanu... Șase luni, și parcă sunt șase ani! Câte zile am trecut, stau ca tâmpit și mă întreb pentru ce? Pentru că am fost un om cinstit și mi-am făcut datoria? De ce m-or fi prigonit verzii? Fiindcă am fost protectorul lor pe vremea lui Carol?

Oribilă iarnă! Groaza din ziua de 27 noiembrie — așteptarea înfrigurată a posibilității de plecare (4 săptămâni cu valizele făcute în odaie), viața de prizonier cu 39 de soldați și un ofițer în casă, plimbarea de deținut în curticica mea, iscodirea tuturor trecătorilor și a celor ce

intrau în casele din faţă sau ieşeau din ele (Ralea mai ales îşi petrecea vremea la fereastră), încercarea de pătrundere a verzilor din ziua Bobotezei, procesele, sechestrele, alarmele — şi încoronarea tuturor, teroarea din zilele de 22 ianuarie şi următoarele, cu fuga la prietenele mele X, cu muzica mitralierelor şi tunurilor!

Cred că n-aş mai fi în stare să suport o asemenea serie...

Ministerul se primeneşte şi criza ia sfârşit în rate. Aseară a fost înlocuit la Economia Naţională generalul Potopeanu prin I. Marinescu, de la „Concordia". Şi Ghiţulescu, subsecretarul, a fost înlocuit prin Negel. Pe de altă parte a fost suprimat Subsecretariatul Petrolului deţinut de Dimitriuc. Asta e mai greu de priceput: Dimitriuc e omul nemţilor, pe care i-a slujit ca o slugă plecată... Probabil că au încredere şi în Marinescu, şi Dimitriuc se cam deochiase...

Pentru mine schimbarea e plăcută, Marinescu e un prieten, iar Negel e omul meu. Eu l-am făcut preşedinte al Camerei de Comerţ... Pe Potopeanu şi pe Ghiţulescu, nici nu-i cunoşteam! Şi Marinescu şi Negel au fost senatori ai F.R.N.-ului: ce zice „conştiinţa" domnului Conducător?

Vor mai fi şi alte schimbări în Guvern: fiecare zi cu noul său ministru! Se vorbeşte de generalul Vasiliu (comandantul jandarmilor) la Interne. Ca şi Marinescu şi Negel, Vasiliu nu e mai rău ca altul... Ar fi bine să fie numit şi Rioşanu la Siguranţă... Se caută un ministru de Finanţe şi nu se găseşte...

Ieri-seară Roosevelt şi-a ţinut discursul său „la colţul sobei" (deşi e vară). Ziarele noastre nu dau încă nimic... anunţă numai că discursul va fi tare. Telegramele americane, anterioare cuvântării, previn că va fi o *manifestare epocală* (!!!). Să nu fie o decepţie...

Regele Greciei abia a scăpat cu fuga din casa în care se afla în Creta, *şi pe care au căzut paraşutişti germani...* A scăpat printr-o uşă dosnică, a petrecut o noapte în munţi, ascuns, şi a doua zi şi-a luat zborul spre Egipt...

Telegramele şi propaganda germană continuă să facă mare tărăboi în jurul scufundării vasului „Hood" — cel mai mare cuirasat din lume! „Cel mai mare cuirasat din lume" era în realitate o semirablă, lansată

în 1911, şi *neblindată* tocmai în dreptul magaziilor de muniţii... Era celebru pentru dimensiunile lui, atât. Englezii plâng mai mult decât vasul, pe cei 1 300 de ofiţeri şi marinari care au pierit odată cu el, în în frunte cu amiralul Holland, unul din cei mai de seamă comandanţi britanici...

La Galaţi s-a lansat de către şantierele navale de acolo al 2-lea submarin românesc, construit în ţară — aşa încât avem 3 în tot. Gurile rele pretind că submarinele lansate la Galaţi sunt submarine germane, sosite domontate şi remontate în şantierele noastre... O fi?

Laval-escu a rostit un mare discurs în care a polemizat cu Statele Unite, a declarat că singura politică franceză raţională pentru Franţa e mână în mână cu Germania, a atacat democraţia şi a încheiat sfătuind pe francezi să ajute la organizarea Europei Noi, menită *să inaugureze o perioadă de mare fericire pentru toţi*"!!!

A murit subit, ieri la dejun, pe când mânca şi vorbea cu veselie Elisa Antonescu, născută Corbescu, şi soţia lui Victoraş Lată-Rău. Era o femeie ştearsă şi cumsecade, plină de calităţi, bruftuită de bărbatu-său. Tradusese din englezeşte operele Reginei Maria. Regele Ferdinand o numise „the little fly", poreclă ce i se potrivea de minune.

A murit şi Christache Musceleanu, profesorul Regelui Mihai. Musceleanu a debutat în politică ca averescan, a ajuns profesor la Universitate şi „s-a încurcat în socoteli" ca rector al Academiei de Agricultură de la Herăstrău...

Decretul-lege de azi e privitor la automobile. Toate vehiculele automobile, de orice speţă, sunt blocate în mâinile actualilor lor posesori, şi nu mai pot fi vândute decât cu autorizaţie Ministerului Economiei Naţionale...

Miercuri, 28 mai. Ambasadorul turc Tanriör, înapoiat de la Ankara, a venit să mă vadă şi mi-a povestit lucruri foarte interesante, menite să schimbe întrucâtva optica noastră, cu privire la evenimente pe care până acum nu le vedeam decât prin prisma informaţiilor *D.N.B.*

Tanriör mi-a declarat *apăsat* că Turcia rămâne, *fără nici o rezervă*, credincioasă tratatului ei cu Anglia. De o înțelegere cu Germania, în sensul unei schimbări de front, *nu poate fi vorba*. Turcia se va opune cu armele la orice încercare de trecere a forțelor germane prin Anatolia, deși știe bine că în asemenea caz, oricât de dârz ar lupta, va fi bătută... Până acum, Germania n-a adresat nici o cerere de trecere Turciei — și nu i-a trimis nici un ultimatum. Comunicările lui Papen ca și mesajul lui Hitler către Inonü sunt cât se poate de amicale: Germania repetă pe toate tonurile că vrea să trăiască în pace și prietenie cu Turcia — și aceasta e și dorința Turciei. De se va schimba partitura Berlinului, cei de la Ankara se vor găsi automat, conform angajamentelor luate, alături de Anglia... Germania necerând nimic Turciei, nu i-a oferit nimic și prin urmare nici Siria, cum s-a spus. Ambasadorul turc adaugă că o asemenea ofertă ar fi imediat respinsă deoarece pe de o parte Turcia e fidelă alianței cu Anglia, iar pe de alta nu înțelege să profite de nenorocirile Franței, de care se consideră încă legată prin tratatele semnate, cu toate câte s-au întâmplat...

În ce privește situația în Orientul Apropiat și în Germania, Tanriör aduce de la Ankara următoarele informații:

Lupta nemților în Mediterana orientală e grea, și nu se poate încă prevedea rezultatul final. În Africa de Nord, înaintarea spre Suez trebuie considerată ca oprită (Ankara vorbește). Forțele germano-italiene nu vor putea trece de linia Tobruk-Bardia... Suezul va putea fi atacat și mai greu prin Siria. Chiar dacă nemții ar străbate prin Anatolia, ar găsi în drumul lor din Siria înainte o armată britanică foarte solidă și deșertul... „În ultimul război am încercat noi — povestește Tanriör — să ajungem la Suez. Expediția a fost condusă de germani, a fost încadrată de ofițeri germani, noi n-am contribuit decât cu soldații noștri obișnuiți cu căldura, cu foamea și cu setea — și totuși a trebuit să renunțăm... Nu văd pomeranieni și westfalieni trecând prin pustiurile muntelui Sinai, fără apă și fără pâine, căci nu se vor putea transporta și muniții și aprovizionamente de tot soiul..."

Cu Irakul, chestiunea ar fi terminată. Cu arabii, nu e nimic de făcut. „Sunt niște cerșetori care nu cunosc nimic în afară de cămilele lor și de deșertul lor. Îi cunoaștem foarte bine căci i-am administrat timp de nu mai puțin de 900 de ani... A crede în posibilitatea unei mobilizări generale a lumii arabe ar fi o copilărie. Ar putea desigur să fie cumpărați câțiva uneltitori pentru a ridica câteva triburi; astfel au reușit germanii să provoace o mișcare de revoltă împotriva englezilor luna trecută.

Dar este de ajuns ca englezii să plătească mai bine, pentru ca mâine aceiași răsculați să se întoarcă împotriva acelor care i-au angajat și i-au plătit ieri..."

În Creta luptele sunt teribile, îngrozitoare. Nu se știe care va fi rezultatul final nici acolo (tot Ankara vorbește), dar e foarte posibil ca nemții să ocupe toată Creta. Și apoi?... Turcul pretinde că în Grecia e foamete, că trupele germane *suferă și ele foarte mult* de lipsa de alimente... Atât în Grecia cât și în Africa soldații Reichului ar începe să murmure (?), nemaipricepând pentru ce sunt duși să moară atât de departe de țara lor, fără ca pacea să se apropie cu un pas...

Tanriör e convins că după campania Mediteranei, *oricare ar fi sfârșitul ei*, Germania va merge împotriva Rusiei. Dacă nu va câștiga partida în Mediterana, ca să-și repare prestigiul atins printr-o înfrângere — prima de la începutul războiului — iar dacă va goni pe englezi din Mediterana, ca să-și răzbune decepția, căci de sfârșitul războiului tot nu va fi vorba. Și această decepție va trebui compensată printr-o nouă victorie... Căci așa e soarta dictaturilor: au nevoie de cotinue succese...

Turcii sunt convinși că Stalin va ceda asupra tuturor chestiunilor afară de una: niciodată nu va consimți ca un soldat german să intre sau să treacă prin Rusia, căci știe bine că o dată armata germană introdusă în Rusia, s-a sfârșit cu Sovietele... Stalin va primi mai iute războiul decât să lase trupe germane să treacă spre Caucaz, în drum spre Irak! De altminteri un asemenea itinerar n-ar fi practicabil din cauza obstacolelor geografice. Că nemții se gândesc la o intrare în Rusia ar dovedi-o faptul că au convocat de curând la Berlin, într-o conferință secretă, căpetenii politice antisovietice (refugiate în Europa Centrală), căpetenii din Georgia, din Caucaz și din ținuturile învecinate, ca să *le consulte asupra posibilităților unei noi organizări în acele regiuni...*

În fine, din informațiile pe care le aduce Tanriör de la Ankara mai rezultă *că în Germania domnește o mare dorință de pace.* Fuga lui Hess e simptomatică. „Vezi d-ta, — spunea ambasadorul turc — vezi d-ta un englez luând avionul și debarcând în Germania ca să propună pace? Pentru ca un om cu situația lui Hess să facă un asemenea pas, *e că atmosfera din țara lui e prielnică unui astfel de gest...*" La Ankara, toată lumea e convinsă *că Hess a plecat în perfectă înțelegere cu partidul, și nu fără știința lui Hitler...*

Din tot ce mi-a povestit reprezentantul Turciei reieșea o robustă încredere în victoria anglo-saxonilor... Toate convingerile sunt respectabile — dar, de...

S-a înapoiat Moș Codreanu, simpaticul răzeș de la Soroca, din Basarabia. A fost schimbat cu Ana Pauker, cunoscuta comunistă...

Codreanu a fost arestat în iulie trecut, îndată după intrarea rușilor în Basarabia. A fost dus de la Soroca la Bălți și de acolo la Chișinău, unde

a stat închis până în februarie trecut, când a fost transferat la Tiraspol — de unde vine. Povestește multe...

De reținut:

Pământurile sătenilor n-au fost confiscate și sunt toate muncite;

Armata rusească s-a purtat foarte bine, n-a brutalizat sau ucis pe nimeni, dimpotrivă a intervenit de câte ori ajutorul ei a fost cerut împotriva derbedeilor, care s-au dat la jafuri și la omoruri după plecarea armatei române și până să sosească cea sovietică.

Rușii au arestat dintre români pe toți cei care au avut legături cu Sfatul Țării și cu Unirea din 1918 (în această calitate a fost arestat și Codreanu). Au fost închiși și foarte mulți evrei. Țara Sovietelor — raiul jidanilor este o legendă...

În închisoare toată lumea a fost bine tratată. Nici o brutalizare sau violență. Mâncare: o pâine albă și un borș bun cu carne, pe zi. Numai strâmtoare la locuință: în Chișinău erau 20 închiși într-o cameră de 7 metri pe 4... și dormeau pe jos...

Sovieticii au inventat un neam nou de oameni: moldovenii, pe care îi consideră deosebiți de români. Au făcut anchete, au adus specialiști să scrie și au publicat lucrări ca să dovedească că moldovenii, *corciți cu sânge slav,* sunt deosebiți de români... Și ei pretind că n-au nici o pretenție asupra *românilor*, dar că au drept la *moldoveni*... Aceasta e teoria nouă... La instrucție, pe toți ai noștri care se declarau *români*, judecătorul îi înjura și le dovedea că nu sunt *români,* ci *moldoveni*...

Moș Codreanu e om cinstit și nu minte. Oricât de triste sunt cele povestite de el — atitudinea rușilor față de români mă liniștește puțin, în ipoteza întinderii dezastrului până la noi...

Moș Codreanu a fost primit și de generalul Antonescu, care, încântat de simplicitatea și franchețea lui, i-a oferit o moșioară din cele luate de la evrei — dar bătrânul a refuzat...

M-am înșelat în însemnările mele de ieri: Roosevelt n-a vorbit alaltăieri-seară, ci abia ieri-seară 27 mai. Mi se telefonează că cuvântarea sa se poate rezuma în două puncte: a cerut pentru Statele Unite „starea de pericol de război“, ceea ce înseamnează puteri dictatoriale pentru dânsul — și că Statele Unite nu vor lăsa Imperiul Britanic să fie învins...

Război pe zece ani...

Englezii mărturisesc că au pierdut în luptele din jurul Cretei 2 crucișătoare, 6 distrugătoare și alte vase mai mici. Chiar adăugând „Hood“-ul,

e floare la ureche pentru flota britanică, plus ale Dominioanelor, plus a Statelor Unite — pe când pierderea „Bismarck"-ului înseamnă pentru nemți pierderea a 25% din flota lor. Căci a fost prins și „Bismarck"-ul de flota engleză și scufundat, la 400 mile vest de gura Loirei, în Oceanul Atlantic...

După ultimele știri, ar fi debarcat în Creta până acum 25 000 germani și ar mai fi acolo 50 000 britanici (?). Luptele sunt teribile, marea e plină de cadavre pe care le aruncă la mal — și Iráclion plin de nebuni, furnizați de aviația germană...

Ambasadorul francez Henry Heye a remis o notă la Washington, prin care declară că Franța nu va ceda Germaniei sau altei Puteri, nici flota ei, nici colonii, nici posesiuni (țări sub mandat). Informația e din izvor *D.N.B.* ...

Guvernul grec (Regele George) va fi instalat la Ierusalim, deoarece Egiptul se consideră țara neutră și refuză să găzduiască un Guvern beligerant. Instalarea Guvernelor iugoslav și grec la Ierusalim dovedește că Anglia nu se teme de germani pe drumul Siria–Egipt — nici de arabi...

Dl Aristotel Ghiorghiu, epavă legionară rămasă în fruntea CAM-ului (ca președinte al Consiliului de Administrație), a fost *destituit* și destituirea a fost publicată în ziare. „Mieux vaut tard que jamais"... (Mai bine mai târziu decât niciodată).

„Studențimea română creștină" adresează un act de supunere generalului Antonescu, act de o rară platitudine politică și de stil... Ce o fi aia: „Studențimea Română Creștină"?

„Nimeni nu e profet în țara sa", zice un proverb francez. Și totuși bulgarul Ivașcu Dobre, cunoscut în îngăduitoarea noastră țară sub numele de Nichifor Crainic, a fost primit peste Dunăre și la Sofia ca un împărat. Escrocul a pornit cu alai, „să cucerească moralmente pentru România" țara usturoiului...

Regele Boris l-a decorat și toate prazurile oficiale l-au sărbătorit... Ce scârbă!

O serie de legionari dintre „rebelii" din ianuarie, printre care Ilie Vlad Sturdza (fiul lui Lucă), Andrițoiu și Constantin Petre, au fost arestați, în momentul când erau gata să treacă în Bulgaria. Poliția reproduce capetele lor în ziarele de azi-dimineață: nu sunt frumoși și Petre și Sturdza sunt chiar mutre sinistre...

Fost ieri după-amiază la Mogoșoaia să văd pe G. V. Bibescu. Pentru prima oară revăd acest frumos loc de când nu mai sunt printre cei vii...

Cu inima strânsă mi-am adus aminte de ceasurile bune petrecute în colțul de rai al Martei... Am găsit pe Marta îmbătrânită grozav. A trecut și ea prin multe: lupta cu familia Leonte, cu boala lui bărbatu-său, cu legionarii care i-au răscolit tot...

Cât despre G.V.B. ce să mai spun? Un cadavru, pielea pe oase — mintea clară dar greoaie. În ianuarie intrase în comă: cancer la plămâni, spuneau medicii... N-a murit și plămânii s-au vindecat! Acum îl dor, îngrozitor, picioarele și partea de jos a șirei spinării... Nimeni nu știe exact ce are. Marta pretinde că l-a ucis Titi Leonte, după ce nevestică-sa Elenuța îi storsese un testament în care îi lăsa ei toată partea disponibilă a averii sale... Titi Leonte îi făcea într-adevăr injecții aproape zilnice, din mai trecut, cu un ser misterios. De la ianuarie, de când Marta a oprit orice contact al Leonților cu bietul G.V. B. — bolnavul n-a mai avut crize, dar se prăbușește progresiv...

Duminică, 1 iunie. Plecat joi dimineață la Breasta, m-am înapoiat ieri-seară la București. Dus și întors cu automobilul, prin Roșiori–Caracal, însoțit de fiică-mea, de Mișu Vaias și de Hintz.

Am revăzut Breasta cu mare emoție, căci calc pentru prima dată pământul scump de când sunt un cadavru-viu... Ultima dată am fost acolo anul trecut, la 14 octombrie, înaintea evenimentelor sinistre... Breasta m-a primit cu toată frumusețea și cu toată liniștea ei... M-am închinat la mormintele scumpilor mei părinți... Locul meu mă așteaptă, fi-vor evenimentele destul de îngăduitoare ca să-mi permită odihna de veci, între tată-meu și mumă-mea?

Bestiile care m-au călcat astă-iarnă — Popa Vârvănescu (de la Radovan), Vâlcu (chestor (!!) la Craiova) și încă unul, au făcut mai puțin

„ravaj“ decât îmi era teamă... În camera mea de culcare au răvăşit toate hârtiile de prin sertare, pe care le-am găsit încurcate, dar n-au luat nimic. Testamentul scumpei mele mame, terfelit, dar intact. Numai plicul în care era păstrat, a fost rupt... Jos, în bibliotecă, în birouri, în dulapuri, au scotocit pretutindeni, au încurcat cărţi şi documente — dar n-au luat nimic... Cred că şi corespondenţa părinţilor mei şi a mea e intactă... Ce păcătoşi! Ce era să găsească la mine?

La Breasta toată lumea liniştită. Puţinii oportunişti care se dăduseră cu gradiştii pe vremea guvernării lor, se lepădau ca de Satana de Mişcarea Legionară, care n-a avut niciodată aderenţi în satul nostru — şi spun că s-au dat din greşeală, „după curent“ ca să fie cu stăpânirea...

Aceeaşi linişte e şi la Craiova şi în tot Doljul, după câte mi-a spus prefectul Petroianu, care a venit sâmbătă dimineaţa să mi se prezinte. E un om simpatic şi dezgheţat — mi-a plăcut mult. E plin de bune intenţii pentru judeţ, dar se plânge că nu prea are concursul Ministerului de Agricultură, unde elementele legionare sunt încă favorizate...

Recolta, pe tot drumul de la Bucureşti la Breasta, mi s-a arătat mediocră. Ovezele şi mazărea foarte frumoase; grâul scund de pai şi rar. Porumbul mizerabil, abia răsărit. Inul şi cânepa foarte scunde, deşi au dat în floare... La Breasta nu e mai rău ca aiurea; poate chiar grâul să fie ceva mai bun...

Prefectul Petroianu mi-a spus ieri că au venit ordine ca toate rechiziţiile să înceapă de mâine, la regimente. El socotea că începe mobilizarea, şi se întreba pentru ce... Sosit aseară la Bucureşti, mi se spunea că tot oraşul vorbeşte de mobilizare, că pornim cu nemţii împotriva ruşilor... Azi-dimineaţă am întrebat pe Rioşanu la telefon dacă ştia ceva. Enigmatic mi-a răspuns: „Nu e exclus...“ E ceva în aer, misterul planează — până mâine voi fi lămurit.

După ştirile germane, confirmate în mare parte de cele engleze, Creta e ca şi pierdută pentru britanici, care au început să evacueze ce brumă de trupe le-a mai rămas acolo. Nemţii au mai scufundat crucişătorul *York* — iar englezii au doborât pe boxeurul Max Schmelling transformat în paraşutist.

Dacă sunt pe punctul de a pierde Creta, în schimb englezii au lichidat chestiuna Irakului. Noul Guvern irakian a cerut armistiţiul şi a fugit în Iran. Regentul a fost reinstalat în fruntea Guvernului, cu oamenii săi...

Mare vâlvă în jurul bombardării portului Sfax, din Tunisia de către englezi. Amiralul Darlan polemizează cu Guvernul englez, protestează şi acuză, prin interviuri reproduse cu drag de *Agenţia D.N.B.* Englezii pretind că au bombardat la Sfax vase italiene refugiate acolo, şi că era dreptul lor...

———

În toate ţările comentarii aprinse asupra ultimului discurs al lui Roosevelt. Berlinul fulmină. Londra precizează că cuvântarea Preşedintelui Statelor Unite a fixat patru principii pe baza cărora se va stabili viitoarea pace, după victoria Angliei, despre care nimeni nu se îndoieşte în America:

1) libertatea de gândire şi de exprimare a gândirii prin vorbă şi scris;

2) libertatea religioasă, pentru orice om;

3) libertatea de trai, asigurată prin convenţii economice, care să permită tuturor popoarelor să se dezvolte şi să progreseze;

4) libertatea *de teamă*, care să permită omenirii să trăiască fără ameninţarea popoarelor hrăpăreţe şi a aventurierilor politici.

———

Guvernul publică un comunicat prin care ni se aduce la cunoştinţă că se vor lua măsuri aspre împotriva „trândavilor" care nu muncesc şi împroaşcă ministerele cu petiţii şi cereri de ajutor. Sunt aşa-zişti „refugiaţi" din Ardeal, Bucovina şi Basarabia, care încasează subvenţii din 4–5 locuri, dar refuză orice muncă. Pe lângă cea de „şmecher" a devenit o profesiune şi starea de „refugiat"...

———

Academia Română şi-a ales un nou preşedinte, pe dl I. Simionescu, în locul lui Rădulescu-Motru. Preşedintele, împreună cu alţi 3 caraghioşi aleşi viţei-prezidenţi şi cu secretarul general Al. Lapedatu — „Delegaţia" Academiei.

Biblioteca Academiei a ajuns la 600 000 volume.

———

În *Universul* de azi, o pagină întreagă, cu seducătoare reclame pentru Loteria Statului. Regim de moralizare, nu e vorbă...

———

Se vorbeşte mult despre sănătatea precară a d-lui Conducător. Se zice că ar fi avut, zilele trecute, o sincopă...

Noroc că generalii sunt „interchangeables" (Pot fi schimbaţi între ei).

Luni, 2 iunie. Ieri s-a alergat la Băneasa Derby-ul. Au asistat Regele Mihai, Regina Elena, Conducătorul şi a trebuit să mă pun la jachetă şi să-i primesc... Erau de faţă şi câţiva miniştri generali, cei doi Popeşti de la Interne, Stoenescu de la Finanţe şi... Rioşanu. Am fost mulţumit să constat că Rioşanu, şi în prezenţa lui Antonescu, dă ordine şi directive la Poliţie ca şi când ar fi încă în capul ei...

Regele Mihai s-a mai subţiat puţin, ca fizic; partea de sus a feţei începe să semene teribil cu a tatălui său... S-a mai subţiat ca fizic, şi ceva-ceva e în progres şi ca „moral", dar e încă tare bleg. Când a apărut în tribună, mulţimea — imensă, cum n-am mai văzut la un Derby — a început să aplaude, dar la calda manifestare a publicului n-a răspuns nici măcar cu un salut...

Regina Elena, în schimb, a fost numai graţie şi amabilitate. Mi-a strâns mâna cu căldură, mi-a spus cât de mulţumită era să mă vadă — o întâlneam pentru prima dată de când s-a înapoiat în ţară — cât s-a gândit la mine în zilele tragice prin care am trecut şi a încheiat felicitându-mă că nu m-am schimbat deloc... Poate n-o fi gândit nici jumătate din câte mi-a spus, dar a fost foarte drăguţ din partea ei să le spună... Blegul, tăcea, el. Regina, aflând că nevastă-mea e în pat şi că zace de reumatism, m-a însărcinat să-i transmit urări de sănătate şi asigurarea prieteniei ei... De ce nu l-o fi învăţând şi pe fiu-său Mihai să se poarte cu lumea cum trebuie?

Generalul Antonescu a sosit câteva minute înaintea Regelui şi s-a înfăţişat cu o mutră de un cot... Numai pe franţuzeşte găsesc calificativul ce i se cuvine: „il est *hargneux*" (este un arţăgos). Cum a coborât din automobil a chemat pe generalul Popescu, ministrul de Interne şi pe generalul Gheorghe, prefectul Poliţiei şi foarte enervat i-a întrebat: „Ei, ce aţi făcut cu ăia care vor să cânte?" I se raportase că un grup de legionari voia să cânte cântece de ale lor la Anef, unde urma să aibă loc la ora 6 meciul Germania-România... Generalii şi Rioşanu i-au spus să n-aibă nici o grijă (de fapt, legionarii au cântat, dar au fost huiduiţi de public şi arestaţi, cum voi arăta numaidecât). Generalul Antonescu a dat din cap... şi colonelul Capşa plin de tact a găsit acel moment ca să-l poftească să vină într-o zi să viziteze şi grajdul regal de curse: „Regal? — a răspuns cu ură Antonescu — „Regal sau al Statului? Toţi caii d-tale

sunt rezultatul tâlhăriilor săvârşite..." — şi întorcându-se spre mine: „Sute de milioane *a cheltuit*, cu grajdurile şi cu construcţiile nebuneşti!..." Şi cum Barbu Catargiu, om plin de tact şi el, amestecându-se în vorbă îi cerea sprijinul pentru aducerea de cai pur sânge în ţară, lotul nostru fiind foarte diminuat — Antonescu i-a răspuns şi lui, plin de amabilitate: „Asta să ne lipsească nouă, cai de rasă pur sânge, că din celelalte avem berechet!..." Şi-a făcut de drag, cu toţi — apoi s-a calmat şi tot restul timpului a fost de o gentileţă surprinzătoare, cu mine îndeosebi!!! În particular n-am putut vorbi cu el, căci am fost „salon" cu Regele, cu Regina, cu miniştrii... N-am putut vorbi cu el nici politică, nici de afacerile mele (urmare la petiţia „Preşedinţilor" şi la scrisoarea mea) — dar am avut impresia netă, confirmată de Rioşanu[1] *că nu mi-e vrăjmaş*. Ce ar fi dacă ar fi?

Cum calul de la Periş, *Boier Bibi,* era câştigător sigur al Derby-ului, n-am putut să mă opresc de a întreba pe Antonescu, ca să-i dau peste nas pentru ieşirea lui faţă de Capşa: „Dacă câştigă Boier-Bibi, pe cine trebuie să felicit, pe Rege sau pe reprezentantul Statului?" Generalul a râs şi mi-a răspuns: „Ei, felicită pe Rege..."

Aşa am şi făcut, căci calul a câştigat uşor...

Vorbind cu ministrul de Finanţe, general Stoenescu, despre recoltă, şi fiind de acord cu dânsul că recolta de grâu se arăta cam slabă, simpaticul general m-a întrerupt: „Poate găsim una mai bună în Basarabia..." *Er hatte sich Überschnappt* — dar eu l-am apucat de scurt: „Ce? intrăm în război?" Stoenescu a priceput că spusese prea mult, şi a intrat în reticenţe...

Toată lumea vorbeşte numai de mobilizare şi de război. Trupe germane cu grosul vin şi trec spre Moldova... Rechiziţii au început; concediile ofiţerilor concentraţi au fost suprimate — alte contingente au fost chemate. În jurul Guvernului atmosferă de război. În afară de ieşirea lui Stoenescu, şi ceilalţi miniştri se arătau ieri războinici. Numai general Pantazi, întrebat de mine, s-a arătat mai rezervat, dar n-a negat cu hotărâre...

[1] Rioşanu i-a remis patalamalele noastre, generalul le-ar fi citit în faţa lui şi ar fi părut surprins de efectele unei legi pe care avea aerul că nu o cunoaşte bine. Rioşanu e convins că faimosul decret-lege nu va avea urmări. „N-ai nici o grijă" mi-a spus Alecu. În ce priveşte audienţa cerută, ne va primi, dar nu acum fiind foarte ocupat... Mobilizarea?

Ottescu îmi spune azi — vine de la Braşov — că acolo oraşul mişună de ofiţeri nemţi şi chiar italieni, care toţi nu mai ascund că până la 15 iunie vor intra în Rusia. Ottescu mai spune că prin gara Braşov trec într-una trenuri cu tancuri, cu trupe, cu muniţii germane — spre Moldova.

Ottescu e prieten bun cu generalul Pantazi şi cu colonelul Mazarini (şeful biroului operaţiilor de la Marele Stat Major): aceştia i-au spus că războiul cu Rusia e o certitudine, *dar că nu se poate şti când va izbucni.*

Noi am redus diviziile noastre la 15, dar 15 complect înarmate şi încadrate, după planul nemţesc. Cele 30 de divizii considerate complecte *după sistemul nostru din anii trecuţi,* au fost astfel reduse la jumătate, dar aceste 15 divizii noi *sunt complecte după sistemul german...* Ruşii ar avea, după spusele lui Pantazi, 22 de divizii la Prut... Or fi divizii după sistemul rusesc, şi mai prost ca al nostru...

În tot oraşul e fierbere mare. Decretul privitor la tranşeele de săpat în curţi şi locuri virane, suprimarea unui număr de trenuri de persoane „pentru înlesnirea transporturilor economice“, examenele în şcoli fixate pentru începutul lui iunie, rechiziţiile şi concentrările au înnebunit lumea...

Sunt însă şi unii care cred într-un „bluff“ din partea nemţilor ca să intimideze pe ruşi şi să le mai stoarcă ceva alimente şi materii prime...

Tensiunea e mare şi pregătirea de război certă...

Contra războiului cu ruşii pledează faptul că germanii n-au isprăvit cu Mediterana şi, metodici cum sunt, nu au obiceiul să alerge după doi iepuri deodată...

La acest argument se poate răspunde însă, că cu Creta până în două zile vor fi isprăvit, că în Irak nu mai e nimic de făcut deoarece englezii au restabilit liniştea şi au reinstalat la Bagdad pe Regele Faisal şi pe Regentul Ali Raşid, că în Africa Septentrională căldurile tropicale întrerup forţat operaţiile — aşa încât nemţii ar avea acum 3 luni disponibile ca să o termine şi cu ruşii...

Interesant că Rioşanu, care e ecoul anturajului lui Antonescu, *e convins că până la 15 suntem în război...*

În Creta, englezii sunt gata. O mărturisesc chiar ei. O parte din armata lor, 15 000 oameni, ar fi şi fost îmbarcaţi şi transportaţi în Egipt... Dintr-un lagăr şi din altul se mărturisesc pierderi enorme...

La Tobruk, linişte relativă.

Preşedintele Republicii Mexicane a declarat că dacă Statele Unite intră în război, Mexicul va face ca Statele Unite... Mare pericol pentru nemţi...

Portugalia a luat măsuri pentru apărarea insulelor Azore şi ale Capului Verde împotriva unui eventual atac american. Berlinul aplaudă...

Nemţii au refăcut podul căii ferate peste Sava, de la Belgrad şi l-au redat în circulaţie, înlesnind astfel transporturile militare spre Salonic şi Grecia.

Refacerea — record; în 35 de zile, imensul pod peste Sava, complect distrus, a fost refăcut...

Alex. Oteteleşanu a fost scos din Rectorat. Când mă gândesc la el, îmi aduc aminte de altă namilă universitară de la Roma, Pierantoni, poreclit „L'Himalaxa dell'ignoranza!... (Himalaia ignoranţei)

În locul lui Oteteleşeanu a fost numit rector Hulubei, poate singurul nostru „savant", fost „chef des recherches" (director de cercetări) al profesorului Perrin, la Sorbona. Hulubei a descoperit un corp simplu, căruia i-a dat numele de „Moldavium". Poate că va descoperi şi ceva ca să sterilizeze nebuniile corpului nostru studenţesc...

E vorba să se organizeze sistematic pescuitul delfinilor în Marea Neagră. Pe lângă grăsime, atât de necesară în vremurile anormale pe care le trăim, delfinii ne pot da o sumă de produse din oasele şi cartilagiile lor...

S-a încercat acum câtva timp pescuitul lor, aducându-se pescari turci de la Constantinopol... Acum se zice că acest pescuit va fi „organizat" după sistem german, intens...

Generalul Vasiliu refuză Ministerul de Interne. Ar fi spus lui Antonescu să-l lase la Jandarmerie, pe care o are în mână. Antonescu plângându-i-se de Siguranţă, Vasiliu i-a dat pe colonelul Zorzor, foarte priceput, ca să dubleze pe generalul Leoveanu...

Ieri, la meciul germano-român de fotbal (au câştigat nemţii cu 4 la 1), legionarii şi-au provocat scandalul lor. Vreo 800 de studenţi zic unii — 400 alţii, au început să intoneze cântece legionare... Un comunicat al Guvernului ne spune astăzi că cântăreţii au fost arestaţi de Poliţie imediat şi că vor fi judecaţi mâine... Comunicatul *atrage atenţia* asupra faptului că legionarii au fost nu numai huiduiţi de public, dar luaţi chiar la bătaie de lumea dimprejurul lor... Şi Guvernul se felicită *de starea sănătoasă a marii majorităţi a spiritului public*...

O fi, dar Greceanu (fostul ministru la Berlin, Costi) arestat şi dat în judecată acum câteva săptămâni, a fost achitat şi pus în libertate... Pare că printre magistraţi domneşte un spirit mai puţin „bun", ca în publicul de la Anef...

———

Marţi, 3 iunie. Se îngroaşă gluma... Cecropid — care e în contact cu nemţii — îmi dă ştiri senzaţionale:

Misiunea militară germană a luat sfârşit şi generalul Hansen pleacă. În locul lui vine „un general-Oberst", ca şef al armatei germane din Moldova. *Comandant şef al armatelor germane şi române din România va fi numit generalul Antonescu*... Generalul Oberstul german va lucra *sub ordinele lui*... Aşa, şi abia acum se explică pentru ce Antonescu a fost numit *general de armată*, acum o lună — ca să poată fi pus deasupra unui „general Oberst" (general de corp de armată).

Antonescu aşteaptă avionul german ca să meargă la Berlin, unde este chemat de Hitler, pentru ultimele consfătuiri...

Ipoteza „bluffului" cu Rusia devine din ce în ce mai şubredă, şi cealaltă ipoteză, că germanii vor să termine cu Rusia pe timpul căldurilor care îi sileşte la o pauză în Africa şi spre Suez — ia tot mai multă consistenţă...

De confruntat cu:

Întâlnirea de ieri pe Brenner, între Mussolini şi Hitler, care a durat *5 ore* şi la care au asistat şefii de Stat Major ai celor două ţări;

Rechiziţiile de căruţe, de cai, de automobile (ni s-au luat chiar tractoarele de la ţară, în ajunul secerişului) — care au început de ieri pe tot întinsul ţării;

Avalanşa de trupe germane, de tancuri, de muniţii care inundă liniile şi şoselele ce duc spre Moldova. Ottescu, care a petrecut 5 zile la Braşov, povesteşte că oraşul e plin, nu de zeci, ci de sute de ofiţeri aviatori germani, sosiţi de curând — printre care şi italieni — şi că a trebuit să ia un taxi ca să se înapoieze la Bucureşti, deoarece trenurile au fost reduse şi sunt aşa de tixite încât nu se mai găseşte un loc;

Ordinele date ca toate procesele legionarilor să fie sfârşite până la 12 iunie — şi de asemenea rasolirea proceselor foştilor demnitari, toţi retrimişi înaintea Comisiei de anchetă, ca să li se claseze — zice-se — dosarele;

Închiderea tuturor şcolilor pe ziua de 10 iunie cel mai târziu;

Şi altele...

Acum, cum o vrea Dumnezeu... Şi Hitler!

———

Cu Creta s-a terminat. Cucerirea Cretei înseamnă un punct capital în evoluţia artei războiului. Pentru prima dată, în istoria lumii, o insulă a putut fi cucerită printr-o armată căzută din cer! Supremaţia armei aerului şi-a făcut astfel definitiv dovada. Se duc tradiţiile! Stăpânirea mărilor şi a pământului nu mai înseamnă nimic! Anglia, dacă va scăpa din acest război, va trebui să-i revizuiască toate bazele de existenţă. Lumea veche se duce — adevăr, şi pentru stările de pace, dar şi pentru cele de război!

———

Ca înainte:

A apărut un decret de reorganizare al Ministerului Educaţiei Naţionale. Toate aceste *reorganizări* nu fac decât să dezorganizeze... Mania legiferării e fără leac, în ţara noastră!

———

Statistica Generală a Statului a fost trecută la Preşedinţia Consiliului de Miniştri. Toate serviciile de statistică particulare ale ministerelor au fost trecute la serviciul general. De câte ori am trecut prin Guvern m-am străduit să obţin această unificare, fără să pot ajunge la un rezultat: au fost mai tari „profitorii" ca mine...

Un punct bun al lui Antonescu!

———

Dintr-un comunicat oficial reiese că numărul celor cu cântece legionare de la Anef a fost exact de 155, iar nu de 800 sau 400 cum s-a spus. Au fost toţi arestaţi. Interesant e ce s-a petrecut cu acest prilej; faptele mi-au fost raportate în mod identic de trei spectatori care nu se cunosc între ei. Când au început legionarii[1] să cânte, toată lumea s-a

[1] Au fost: 23 studenţi, 13 studente, 41 elevi de liceu, 13 eleve idem, 46 muncitori, 14 funcţionari publici şi 5 femei fără profesie — total 155.

pus pe huiduială, iar cei mai apropiați de cântăreți au tăbărât cu bătaia pe ei. Iar soldații, când au sosit să dea pe tulburători afară, i-au stâlcit cu loviturile. Ofițerii nu izbuteau să-i oprească, atâta ură era în ei. După ce s-a terminat scandalul, mulțimea a intonat într-un singur glas Imnul național.. Cum s-au schimbat lucrurile! În locul popularității de acum câțiva ani, Mișcarea Legionară nu întâmpină decât ură...

———

Două comunicate:

Printr-unul generalul Iacobici, ministrul Apărării Naționale, se ridică împotriva zvonurilor false care otrăvesc opinia publică cu legenda că germanii ne ridică și ne mănâncă făina...

Printr-altul, ni se spune că ieri a fost aniversarea nașterii generalului Antonescu, dar că acesta a refuzat să o serbeze *și că așteaptă, ca să fie sărbătorit, să fi refăcut fie și în parte România dinaintea ultimelor ciopârțeli...*

Încă o dovadă că ne îndreptăm spre evenimente capitale...

———

Elena Perticari a dăruit Academiei Române, cu prilejul împlinirii a 75 ani de existență (a Academiei, căci ea biata fată a sărit deja hopul celor 75 de ani!) corespondența și amintirile Goleștilor, ce mai erau în posesiunea ei. Cu acest prilej, a vârât Academiei și scrisorile Reginei Maria, și ale generalului Perticari (?) — și tronc Mărițo, amintirile contesei d'Agoûlt!!

———

Comisia de judecată a foștilor demnitari judecă pe capete, dar retrimite toate dosarele la Comisia de anchetă, atât de serioase sunt ordonanțele de urmărire ale acestei instanțe de cercetare! În fine au redactat și sentința mea (procesul fondurilor de la Interne), pronunțată la 8 mai!

Fiecare frază a sentinței e o palmă dată Comisiei de anchetă, prezidată de licheaua de Petit! Să-i fie de bine!

———

În insulele Hawai s-au adus broaște din Porto-Rico, un fel de broaște zise râioase, care distrug insectele ce atacă trestia de zahăr... Față de aceste insecte succesul a fost deplin, dar locuitorii din Hawai nu mai puteau să doarmă de răcnitul broaștelor. Un specialist a descoperit că nu răcnesc decât broaștele mascule și numai dacă pot să-și moaie „posteriorul" în apă... S-au închis toate bălțile cu garduri de sârmă împle-

tită, şi broscoii, nemaiputând să-şi scalde curul, au amuţit ca prin minune, lăsând oamenii să doarmă...

Miercuri, 4 iunie. Şi ieri toată ziua barometrul politic a fost tot la război. Rechiziţiile merg strună, de luni. Se iau căruţele, caii, automobilele, tractoarele... La Breasta mi s-a rechiziţionat Lincolnul, vechiul meu Lincoln, şi un tractor Dearing. La Bucureşti, am scăpat până acum... Şi concentrările ofiţerilor de rezervă s-au înmulţit — dar nu sunt încă chemaţi toţi...
Ieri pe la ora 6, ştire sigură că trupele noastre au trecut în Basarabia — ştire dezminţită după 2 ore, de către chiar cei care o răspândiseră... Enervare mare, în toate cercurile...

Presa ţărilor axiste comentează pe larg întrevederea de la Brenner... Ziarele italiene îi dau o mare importanţă şi sunt mai expansive ca cele germane. La Roma se pretinde că în cele 5 ore de consfătuire dintre Duce şi Führer s-au făcut „paşi înainte“ în organizarea Europei (?) şi că, şi de data asta întrevederea celor doi conducători ai Axei va fi urmată *de fapte noi şi importante* (?)

Englezii au bombardat din nou, violent, Berlinul şi oraşele Rinului de Jos. Această bombardare pune capăt zvonurilor de negocieri de pace, însufleţite prin faptul că de la aterizarea lui Hess în Anglia, n-au mai bombardat nici nemţii Londra, nici englezii Berlinul. Probabil că erau şi unii şi alţii ocupaţi în Creta...

Despre Hess nu se mai spune nimic, nici în Anglia, nici în Germania. Să fie totuşi „anguille sous roche“ (ceva putred în Danemarca.) — cum zice francezul?

Din Statele Unite vin ştiri de tot mai mare fierbere, de tot mai mari pregătiri de război. Toată industria americană e pe picior de război. Incendii de magazine de aprovizionări, de fabrici — greve şi sabotări, sunt puse zilnic la cale de agenţii Axei. Deşi exagerate de către *D.N.B.*, aceste acte enervează serios opinia publică locală. Noi legi de apărare se propun şi se votează zilnic la Washington. Printr-una, Roosevelt e

autorizat să exproprieze pentru apărarea națională orice proprietate particulară — prin alta să numească oricâți viceamirali (!) și să-i întrebuințeze în misiuni speciale.

Nici în America, nici în Anglia, emisiunile radiofonice nu pomenesc despre posibilitatea unui conflict între Germania și Rusia... Un asemenea conflict ar conveni de minune anglo-saxonilor pentru planurile lor, căci ar reprezenta un adversar mai mult pentru Germania și o câștigare de timp în lupta anglo-germană. Domnii de la Londra și de la Washington nu se uită mai departe, și nu par a-și da seama de toate avantajele pe care Germania le-ar trage de pe urma unei victorii asupra Rusiei și a unei ocupări a Ucrainei. Pentru moment, pare că nu vor să facă nimic care să împiedice pe nemți să se arunce asupra muscalilor...

De aci, poate, discreția posturilor radiofonice...

În Irak, după ce au semnat pacea, englezii au instalat un Guvern filobritanic, cum era de așteptat. Șantierele petrolifere sunt intacte...

Și Regele George, în Egipt unde se află încă, și-a reînnoit Ministerul (!) însărcinând tot pe Tsuderos cu formarea noului Cabinet...

Ziarele de azi publică telegramele pe care generalul Antonescu le-a primit de ziua lui de la Hitler, de la Ribbentrop, de la Göring și de la... generalul Popescu, ministrul de Interne — împreună cu răspunsurile Conducătorului. E și o telegramă (cu răspuns plătit!) de la Killinger! Cea mai călduroasă, și *plină de încredere*, e a lui Hitler...

Iulian Hațeganu (doftorul) a fost numit rector al Universității din Sibiu, în locul lui Sextil Pușcariu. Dacă s-a căutat un om energic, apoi s-a găsit!

Misiunea d-lui Gane la Atena a încetat, pe ziua de 15 iunie. Cele mai bune glume, sunt cele mai scurte...

Arhimandritul Veniamin Nistor, consilier eparhial al Mitropoliei din Sibiu, a fost ales ieri episcop la Caransebeș. Bălan, mitropolitul, și-a plasat omul... Alegerea episcopului de Argeș (loc vacant prin trecerea lui Leu la Huși) are loc astăzi.

Printr-un nou decret-lege se extinde suspendarea pedepselor celor osândiți fiindcă nu și-au declarat armele — dar nu și celor găsiți cu

arme asupra lor... Decretul e cam încurcat, și nu va încuraja pe oamenii pașnici...

Rectificări:

Boxeurul Max Schmelling n-a fost ucis în Creta, ca parașutist — ci numai rănit...

Vasul *Bismarck* n-a costat echivalentul a 70 miliarde lei, după cum s-a spus pe baza unor informații greșite, ci numai echivalentul unei sume de 10–12 miliarde — după câte mă asigură amiralul Bălănescu. Frumos și așa! Câți bani aruncați în apă!

Joi, 5 iunie. Cazanul zvonurilor senzaționale a fiert ieri toată ziua... Către seară enervarea ajunsese la culme. Mai erau câțiva războinici, dar marea majoritate era convinsă „că Rusia a cedat" și că războiul pe Prut era evitat... Fiecare din cei ce veneau la Club cu precizări văzuse, ba pe șeful Marelui Stat Major, ba pe un ministru, ba pe generalul Hansen, ba pe nu mai știu cine. Și versiunea tuturor era identică, sau aproape identică: Rusia consimțise *să arendeze* (!) pe 25 de ani, Germaniei, întreaga Ucraină cu ținuturile ocupate la vest de această provincie — prin urmare Basarabia și Bucovina, pe care Germania ni le-ar trece imediat nouă! Radian pretindea chiar că la Statul Major i se spusese că un comunicat ar urma să apară azi în acest sens...

N-a apărut nici un comentariu la noi, azi-dimineață, dar a apărut unul la Berlin, reprodus de gazetele noastre, în care se spune scurt, „că nici o înțelegere militară între Rusia și Germania n-a fost încheiată"...

Deocamdată să reținem următoarele puncte, care par certe:

1) Germanii au masat și masează în continuu trupe în Moldova;

2) Noi am mobilizat și mobilizăm pe ale noastre în aceeași direcție;

3) Negocieri între germani și ruși *există* — oricât s-ar dezminți de unele cercuri;

4) Germania, dacă războiul se prelungește, nu poate lăsa Rusia în picioare, să arbitreze pacea...

A murit ieri la Doorn, împăratul Wilhelm al II-lea. Bolnav greu de câtva timp, starea sa se ameliorase acum câteva zile, și copiii săi, cre-

zându-l scăpat, plecaseră. A murit înconjurat de câțiva nepoți și nepoate, a doua sa soție, Principesa Hermina fiind de față.

A murit uitat de toți, acest om care decenii de-a rândul a fost pivotul în jurul căruia s-a învârtit lumea...

În istorie, Wilhelm al II-lea va rămâne ca omul nefast căruia i se datoresc toate catastrofele suferite de omenire de la 1914 încoace...

Presa din toate țările, dar mai ales cea germană, publică articole în cinstea (?) defunctului perimat, dar numai elogioase nu se poate spune că sunt. Dispare o ultimă epavă a unui regim înmormântat demult...

Generalul Dănilă Papp, fostul rezident regal de la Alba Iulia, a fost numit ministrul Țării pe lângă Vatican... Neașteptată numire, dar mai bine un Papp cinstit și prost decât un Papp necinstit și șmecher... Amicul Valer Pop, candidatul de până acum, rămâne „să lucre" mai departe în mijlocul nostru.

Ieri, cu prilejul alegerii episcopului de Argeș, a fost mai întâi balotaj. Mai mulți candidați au întrunit între 25 și 30 de voturi. Printre ei, semn al timpurilor, și arhimandritul Scriban, „trădătorul" din 1916, care până acum, la alegerile episcopale, nu căpăta decât un vot — pe al lui! La a doua votare, a fost ales arhimandritul Filaret Jocu, o lichea fără demnitate, un scârbos ce se milogea după voturi la fiecare alegere, în anii din urmă...

Azi începe procesul Petrovicescu et consorți. Am fost convocat ca martor (?) de zisul Petrovicescu și de Zăvoianu. M-am făcut bolnav...

Cântăreții de la Universitate din ziua de 10 Mai au fost judecați și condamnați ieri la diferite pedepse, până la 15 ani muncă silnică. Cam mult, pentru un simplu concert. N-au fost condamnați însă decât conducătorii concertului... vreo 15–20. Plevușcăria a fost achitată.

Pentru prima dată — după 6 luni — se vorbește astăzi în ziare despre „asasinatele" din pădurea Snagov și de la Strejnic — despre uciderea lui Madgearu și a lui Iorga. Aflăm astfel că amândouă asasinatele au fost comise de aceeași bandă compusă din Ion Tucan, Ștefan Cojocaru, Tudor Dacu și Șt. Iacobuță sub conducerea lui Traian Boeru. Comunicatul explică întârzierea trimiterii în judecată prin *„mutismul"*

lui Ştefan Cojocaru, *singurul arestat dintre ucigaşi.* Dosarul a fost înaintat Consiliului de Război pentru judecare...

———

Procesul lui Tătărescu înaintea Comisiei speciale (Fonduri secrete Interne) a început ieri; în continuare miercurea viitoare...

———

Se zice că Nichifor Crainic a demisionat de sâmbătă, a doua zi după înapoierea sa din voiajul triumfal în Bulgaria. În lipsa sa, interimarul său Ică Antonescu a publicat câteva comunicate privitoare la *inspecţiile* pe care le-ar fi făcut la Propagandă şi la starea deplorabilă în care ar fi găsit serviciile... Când am citit aceste comunicate, şi am văzut amestecul atât de crunt al unui interimar în afacerile titularului, mi-am zis că zilele bulgarului erau numărate... Nu m-am înşelat. Dar de ce nu se publică demisia?

Departamentul Propagandei va fi preluat tot de factotumul Ică...

Peste Nichifor Crainic a mai căzut o nenorocire: fata sa, legionară, a fost arestată printre cântăreţii de la Anef... În schimb a avut plăcerea să fie lăudat de un ziar din Sofia, *ca bulgar genial ajuns la o înaltă situaţie în România!*

Solacolu (directorul Agenţiei Rador) care vine de la Berlin, povesteşte că în Germania, în sferele politice şi ziaristice, se doreşte cu tot dinadinsul o înţelegere de colaborare militară cu Franţa. Nemţii au nevoie de coloniile franceze ca baze strategice. Solacolu pretinde că Berlinul e dispus să plătească colaborarea cu Franţa cu cele mai mari avantaje: s-ar restitui Lorena şi o parte din Alsacia, s-ar garanta imperiul colonial francez afară de Djibuti (italienilor) şi nu li s-ar lua francezilor nici Savoia, nici chiar Tunisia (în schimbul acestor „renunţări“ s-ar da Italiei protectoratul asupra Egiptului!). Solacolu pretinde că e serios, povestind aceste lucruri şi adaugă că negocierile merg totuşi greu, deşi Darlan e pentru înţelegere — dar sunt contra şi Pétain şi cei din jurul său...

———

Un comunicat — încă un gest pripit al lui Antonescu — ne anunţă că de la 1 iunie nu se vor mai plăti lefurile funcţionarilor *care nu-şi fac datoria*... Dar cine va judeca dacă şi-o fac sau nu?

Un alt comunicat ameninţă cu moartea pe cei care *nu înţeleg* că o ordine trebuie stabilită în distribuirea materiilor alimentare. Neînţelegătorii sunt trataţi de „corbi“ (?). Comunicatul pretinde că de astă-toamnă

și până acum 13 000 de vite (?) au fost tăiate clandestin și 16 000 de vagoane de cereale, dosite...

Démè Ghica (Boticelli) pretinde a ști că generalul Antonescu ar fi declarat că vom recăpăta și Cadrilaterul! Nemții s-ar fi convins de duplicitatea bulgarilor și socotesc că Bulgaria mărită ar putea „deveni un pericol" pentru România lor supusă și fidelă, și că din motive strategice Cadrilaterul ar trebui să ne fie iar alipit...

Să o vedem și pe asta!

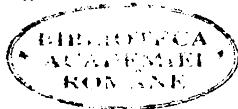

Vineri, 6 iunie. Ca să ne mai distrăm, am avut ieri o după-amiază de alarmă. Eu nu prea pun radio, și tocmai ieri l-am lăsat închis. De pe la ora 3 înainte mi s-a telefonat din mai multe locuri să deschid postul la ora 6, căci se va da o știre senzațională, așa s-ar fi difuzat la ora 2... Am telefonat în mai multe locuri să aflu ce putea fi știrea senzațională. Cei în măsură să știe, nu știau nimic — alții îmi dau diferite versiuni, ba că se va anunța înțelegerea între Germania și Rusia și retrocedarea Bucovinei și Basarabiei ca consecință, ba că se va comunica dimpotrivă intrarea trupelor germane în Rusia și alor noastre în Basarabia, ba că era vorba de proclamarea mobilizării sau de formarea unui nou Guvern! Au mers oamenii în oraș până a afirma că nemții cer un Guvern Argetoianu în locul Guvernului Antonescu!! (Ar fi trebuit să știu și eu ceva!) În fine, până la ora 6 am așteptat toți cu înfrigurare... La ora 6 a început însă — „ora copiilor", fără nici o veste senzațională... Mi s-a telefonat iarăși, că „vestea senzațională" a fost amânată de la ora 6 la ora 8... La ora 8, am avut în fine explicația enigmei: s-a repetat la radio anunțul de la ora 2, adăugându-se *că lumea îl pricepuse prost,* că nu era vorba de nici o veste senzațională actuală, ci numai de o înștiințare de principiu, anume că, *în cazul în care ar fi o veste senzațională de difuzat, ea va fi precedată de o sonerie de trompetă, întocmai cum se face și în mai multe țări străine.* Ne-am dus să ne culcăm, mai liniștiți...

Azi-dimineață, din știrile pe care le aflu situația e neschimbată: concentrările și rechizițiile continuă, și nimic nu se spune. Bat evenimente la ușă — dar noi nu știm care... Evident, *ceva* se pregătește spre răsărit. Răbdare...

După atâtea zile de tăcere asupra chestiunii Hess, *Radio-Londra* a difuzat ieri următoarele: „Dacă Germania a crezut că propunerile de

pace aduse de dl Hess vor impresiona Guvernul și anumite cercuri în Anglia — s-a înșelat. Dl Hess e considerat în Anglia ca un simplu prizonier de război, și tratat ca atare".

De la Berlin, nici un cuvânt!

Bizară totuși, rămâne întreaga afacere!

În cercurile italiene din București domnește oarecare enervare și nemulțumire de pe urma ultimei întrevederi de la Brenner. Se pare că Hitler a tăiat Ducelui orice nădejde de sporire a Italiei în dauna Franței...

Să mai fie o dreptate pe pământ?

Noul buget al Armatei, în Statele Unite, a fost fixat la 10 miliarde de dolari, ceea ce în lei ar însemna 2 000 de miliarde pe cursul oficial și 10 000 de miliarde pe cursul dolarului în bursa neagră!!!

Deși Crainic e demisionat de sâmbătă, demisia lui nu e încă publicată... Se zice că Ministerul Cultelor va fi din nou creat și portofoliul încredințat lui Crainic. După câte aflu, pușlamaua a fost trimisă în Bulgaria cu misiunea de a împiedica un gest inamical din partea Guvernului din Sofia. Ungurii vor într-adevăr să numească episcop ortodox la Oradea marea, un renegat român, și cum nu-l pot băga pe gât nici bisericii autocefale române, nici patriarhului sârb din Belgrad, s-au gândit să obțină hirotonisirea lui din partea bisericii bulgare... Crainic ar fi reușit în misiunea lui și ar fi obținut ca bulgarii să nu ajute pe unguri... Față de acest succes, îi vine greu lui Antonescu să dea cu piciorul lui Crainic, fără a-i oferi cel puțin o compensație... Norocul lichelei!

Curtea noastră a luat doliu pentru 6 zile, în urma morții împăratului Wilhelm. Pe lângă Führer au mai telegrafiat familiei mareșalii Göring, Keitel și Brauchitsch. Al 3-lea Reich, cinstește cu mari onoruri pe Șeful celui de-al 2-lea: generalul comandant al forțelor germane din Olanda, va reprezenta pe Führer la înmormântare și va depune o cunună. O gardă compusă din detașamente din toate armele, va da onorurile. Armatele de uscat, de apă și din aer vor fi reprezentate prin delegații. Un tren special va fi pus la dispoziția invitaților din Germania

care vor să meargă la Doorn. Funeraliile vor avea loc luni. După dorința defunctului, ele vor fi cât se poate de simple...

Sf. Sinod s-a întrunit ieri și a validat alegerea episcopului Veniamin Nistor la Caransebeș; a invalidat însă pe a caraghiosului de Filaret Jocu la Argeș... Bravo Sinodul! Mă miram și eu... așa secătură să ajungă episcop!

Sâmbătă, 7 iunie. Un comunicat furios al Guvernului înjură pe „zvoniști", care încurcă lumea și agită țara cu știri de tot soiul, mai ales de război. Concentrările, precizează comunicatul, nu trec de o treime a efectivelor și corespund programului stabilit pentru familiarizarea oamenilor cu noul armament... S-a concentrat o treime din efective în aprilie, alta în mai și cea din urmă acum în iunie... Și asta e tot!

Comunicatul Guvernului e pur și simplu ridicol, căci în aprilie și mai nu s-a rechiziționat nimic, iar trupele germane *plecau* din România... Acum se ridică cai, căruțe, care, automobile — până și tractoarele agricole, iar Moldova mișună de trupe nemțești...

În realitate, mergem vădit spre o mare „decizie" față de Rusia. Militarii noștri nu o mai tăgăduiesc, iar nemții noștri *nu o dezmint...*

Se negociază încă, între nemți și ruși — dar șanse de înțelegere par a fi puține... Rioșanu mi-a spus aseară că ultima cerere germană pretinde retragerea trupelor rusești *cu 1 000* (o mie) de kilometri de la granițele occidentale, adică până dincolo de Moscova!!!

Ziua de ieri a fost ceva mai liniștită; se așteaptă totuși plecarea lui Antonescu spre Berchtesgaden sau Berlin, în fiecare moment. Ieri, Führerul a primit la Berchtesgaden pe Ante Pavelici, asasin de meserie și „poglavnic" al Croației pentru moment. Șeful croaților a adus lui Hitler un steag al lui Frederic cel Mare și un joc de șah întrebuințat de marele Rege. Pavelici a furat ambele relicve de la muzeul din Zagreb; Führerul s-a bucurat ca un copil de jucăriile primite...

Poate azi sau mâine să vină rândul și lui Antonescu — până la 15–20 iunie tot nu se prevede începutul „mișcării"...

Despre evenimentele ruso-germane, depeșele și radiodifuziunile străine sunt mute. Se vede că secretul negocierilor e foarte bine păstrat... Nemții nu vorbesc, și muscalii n-au cu ce să se laude...

Totuși, în legătură cu Rusia, două știri: Sir Stafford Cripps, ambasadorul englez la Moscova, a fost chemat la Londra „ad informandum"

(pe unde o trece?) — şi, Molotov a anunţat o călătorie la Tokio „în cursul acestei veri“, pentru „adâncirea“ raporturilor nipono-sovietice...

Războiul cu ruşii e o invenţie a „zvoniştilor“ — totuşi se sapă tranşee *în grabă* pe aleea înierbată de pe Bulevardul Lascăr Catargiu...

A murit mitropolitul Blajului, Alexandru Nicolescu. Fire blândă şi preot cu vocaţie de sfânt, mitropolitul unit al Blajului a trecut ca o umbră printre oameni, căci n-a ajuns în fruntea bisericii sale decât istovit de boală şi de privaţiunile ce-şi impunea... Pentru Biserica Unită e o mare pierdere, căci cei ce vin la rând, n-ajung la călcâiele lui...

Revoluţie la Clubul agricol. Au trântit pe Iliuţă Niculescu-Dorobanţu, care prezida clubul de 30 de ani. La ultima alegere a fost ales cu 93 voturi contra 89... Dezgustat omul şi-a dat irevocabil demisia. Au hotărât să aleagă în locul lui pe Gheorghiţă Deşliu (frate cu defunctul Mişu), om cumsecade, dar şters, care nu stă în calea nimănui. Între ederii clubului e indignare mare — căci lovitura pare să fi fost dată de membrii cei noi, simpli jucători de bacara, ce n-au nici o legătură cu agricultura. Nu e vorbă, Clubul agricol n-a fost niciodată o „societate centrală agricolă“ cum îl definesc statutele sale, ci un simplu tripou...

În Egipt criză de Guvern. Regele a însărcinat pe Hussein Sarri Paşa cu formarea noului Guvern. Partidul Naţionalist Egiptean (partidul Wafd-ului) refuză însă să intre în noul Guvern.

Fostul şef al Marelui Stat Major care încercase să părăsească cu un avion Egiptul, împreună cu doi ofiţeri, a fost prins şi arestat... Contra presiunii britanice, opoziţia creşte din ce în ce pe malurile Nilului, căci nimeni nu vrea să audă de război...

Ziarele reproduc un decret din *5 iunie* (alaltăieri) semnat de Ică Antonescu *ca interimar la Propagandă* (prin care se dau anumite delegaţii secretarului general, maior C. Măhilescu) deşi Nichifor Crainic s-a înapoiat de 8 zile din Bulgaria... Dacă dl Nichifor e demisionar, de ce nu se spune oficial? Căci este, o ştie toată lumea... Ce regim de făţărnicie!

Fățărnicie și ocultism până și în Justiție. Nici despre procesul asasinului maiorului Doering nu s-a spus nimic, deși a avut loc.

Ieri am aflat că Tribunalul Militar a admis o expertiză psihiatrică..., fapt pentru care judecătorii au primit aspre mustrări din partea comandamentului Justiției militare. Bébé Grădișteanu, unul din judecători, a răspuns cum merita domnului general. Pentru această ieșire a fost suspendat din postul său și supus unei anchete. Toți magistrații și ministrul de Justiție s-au solidarizat cu el și pare că afacerea se va aranja... Grădișteanu ar fi spus între altele: „Nu admit să judec sub teroarea mitralierelor germane.." — *căci Consiliul de Război a fost realmente păzit, pe teritoriul românesc, de mitraliere germane!!!* În frumos hal am ajuns!

De altminteri, comisia de experți a conchis la responsabilitatea grecului ucigaș, care va fi condamnat zilele acestea...

Un comunicat în doi peri al Guvernului ne informează că 6 studenți au fost exmatriculați de la Facultatea de Agricultură, și excluși din toate școlile din România, fiindcă n-au vrut să denunțe autorul faptului regretabil și încadrat etc., etc. — care s-a petrecut în ziua de, în localul zisei facultăți. Nici cuvintele de „legionar“ sau de „mișcare legionară“ nu sunt întrebuințate, nici faptul săvârșit nu e definit. Pare că Guvernului i-ar fi frică de propriile sale acte...

Ziarul american *New York Times* publică un interviu acordat de Hitler gazetarului Cudahy. Führer-ul își bate joc de fantezia celor care vorbesc de o invazie germană în Statele Unite, și explică imposibilitatea unei asemenea operațiuni pe care nimeni nu o urmărește, nici măcar în vis. Vorbește apoi de problemele industriale și se întreabă de ce americanii se tem de concurența germanilor și nu de a englezilor, de a japonezilor sau de a rușilor, mult mai numeroși decât nemții... Führerul ridică de asemenea problema coloniilor și a organizației economice de după războiul actual, pentru a dovedi că pe nici un teren interesele americane nu se izbesc de cele germane.

Întreg interviul e o încercare de a lămuri spiritele în Statele Unite și de a combate curentele războinice care au cuprins marea democrație transatlantică. Efort inutil, căci zarul a căzut...

Duminică, 8 iunie. *Rusalii.* Aniversarea „Restaurații“, cu prilejul căreia lăturile celei mai oribile platitudini se revărsau la picioarele

Regelui Carol... Am scăpat cel puţin de asta, şi copiii de şcoală de cântecul „Marelui Străjer".

Zi înnorată şi posomorâtă, ca şi orizontul nostru politic, de trei zile neschimbat...

Nimic nou, într-adevăr. Comunicatul de ieri n-a liniştit spiritele, dimpotrivă. Tot ce nu se spune acolo se complectează de fiecare, după temperament şi imaginaţie. Nu s-au găsit oameni care să spună că ruşii dau nemţilor tot ce cer, cu condiţia să le garanteze Basarabia şi Bucovina şi să le mai dea şi Moldova?

Nimic nou, dar mobilizarea şi rechiziţiile continuă. Spre Moldova nu vor mai circula de mâine, decât aproape numai trenuri militare...

Generalul Antonescu n-a plecat la Berchtesgaden — în schimb Führerul a primit ieri acolo pe... Regele Bulgariei!

Radio-Londra pretinde că Hitler va rosti mâine, luni, un discurs în care „va explica" raporturile politice dintre Germania şi Rusia.

———

Vineri seara, generalul Hansen a oferit o masă de adio, autorităţilor româneşti, în frunte cu dl Ică. Discursuri. Generalul Antonescu a trimis o scrisoare foarte călduroasă prin care mulţumeşte lui Hansen pentru tot ce a făcut în fruntea Misiunii germane şi insistă asupra atitudinii sale *leale şi cavalereşti* în momentele Rebeliunii din ianuarie. Generalul Antonescu se felicită că *colaborarea cu dânsul nu va înceta şi că raporturile dintre cei doi conducători vor deveni şi mai intime* — de unde trebuie să deducem că Hansen a fost numit comandantul unui Corp de armată staţionat în România...

———

Alexandria (Egipt), Canalul de Suez şi Gibraltarul au fost serios bombardate de aviaţia Axei. Tunurile grele de pe coasta Franţei au tras cu foc asupra coastei engleze. În Irak domneşte încă anarhia. O încercare de bombardament masiv britanic asupra portului Bengazi ar fi dat greş... Toate acestea ni le spune *D.N.B.* (Do Not Believe!).

D.N.B. mai spune totuşi că ambasadorul american la Londra, Winant, sosit la Washington, a făcut o expunere în faţa Comisiei Afacerilor Străine a Senatului, expunere din care rezultă că Anglia crede că va putea apăra Suezul şi Africa Septentrională şi că forţele aeriene britanice sunt stăpâne pe spaţiul deasupra Mânecii. Ambasadorul a adăugat însă că pierderile navale engleze sunt serioase, dar că scufundarea vaselor de comerţ de către nemţi a fost redusă, mulţumită şi ajutorului dat de patrulările americane în Oceanul Atlantic.

———

Cântăreţii de la Anef (meciul româno-german) au fost condamnaţi — cei cu răspundere — la rândul lor. Condamnări între 3 ani închisoare şi 15 ani muncă silnică. Au fost osândiţi 45 de indivizi, printre care şi doi elevi de liceu la câte 8 ani închisoare. Au fost achitaţi 49...

———

În gara Albeşti (Prahova) acceleratul din Moldova a dat peste un tren de persoane. Sunt 7 morţi şi 20 de răniţi.

———

Decretul-lege pentru mobilizarea agricolă a fost pus în aplicare printr-o ordonanţă a Ministerului Agriculturii. Să sperăm că seceratul va fi asigurat...

———

Luni, 9 iunie. Plouă şi e frig... Nici cu Rusaliile n-au oamenii noroc anul acesta! Ieri, Radio-Londra ne-a adus la cunoştinţă că trupele „francezilor liberi“, adică regimentele „gaulliste“ care se concentraseră în Egipt sub comanda generalului Catron — trupe provenite în cea mai mare parte chiar din Siria —, că trupele „gaulliste“ plus contingente britanice au pătruns în Liban şi Siria. Faptul este important. Mai întâi se pregăteau nemţii să ocupe Siria şi, dacă ar fi izbutit, se curăţau englezii şi din Irak. Dar Hitler a vrut să ocupe Siria paşnic şi s-a încurcat în negocieri cu Darlan... Apoi, gestul bruscat al britanicilor poate să fie bogat în consecinţe. Nu e exclus ca Franţa să declare în fine război Angliei, să se alinieze alături de Germania şi să pună la dispoziţia Axei imperiul său colonial, pentru baze aeriene şi navale... Aci ar fi lovitura!

———

Tot Radio-Londra, pentru prima dată ieri, vorbeşte despre raporturile germano-ruse şi afirmă că Germania vrea să obţină de la Soviete, *prin presiuni armate*, o nouă serie de avantaje (fără să precizeze care), dar că Moscova nu se lasă impresionată...

Eu n-am auzit, dar mi s-a spus de către mai mulţi, că Radio-Moscova ar fi declarat că aviaţia sovietică va bombarda Bucureştii, dacă un singur soldat român va trece în Basarabia. N-avea nevoie Radio-Moscova să o spună: ştim bine că în caz de război cu Rusia, Bucureştiul va fi ciocănit şi ne aşteptăm şi la această bucurie...

———

După ce Consiliul de Război a hotărât examenul psihiatric al ucigaşului maiorului german Doering şi după ce comisia de experţi a decla-

rat pe grec responsabil — *acesta a fost remis de autoritățile noastre autorităților germane, care l-au transportat cu un avion în Germania...* Mai mare dovadă de umilita noastră stare de supunere față de nemți, nu se putea da. Circulă două zvonuri: după unul, nemții vor să judece ei pe asasinul maiorului lor — după altul, vor să-l schimbe cu un agent de spionaj foarte pețios, arestat de englezi...

Anglofilii noștri sunt furioși pe oamenii de la Vichy și pe „exponenții" politici francezi de la Paris. Ei pretind că ambasadorul (francez) de Brinon ia parale de le nemți, că Abetz (ambasadorul german în Paris) îi dă în fiecare lună un plic cu o subvenție serioasă, că și Laval (e totuși atât de bogat!) și Darlan sunt plătiți... Pétain rezistă cât poate, dar e bătrân și slăbit...

Cert este că e mare încurcătură în Franța. Acum în urmă a fost un mare Consiliu de Miniștri la Vichy, la care a luat parte și generalul Weygand. Spre mirarea tuturor, amiralul Darlan n-a luat parte la acest consiliu: se odihnea — așa spun depeșele — într-o vilă lângă Vichy...

Până să ia o hotărâre Guvernul francez, englezii au ocupat Siria. O fi și asta o politică...

Marți, 10 iunie. Situația neschimbată, la noi. Pregătirile de „acțiune" (acesta este acum termenul consacrat) continuă cu febrilitate. Spre Moldova nu mai circulă decât trenuri militare. Noi avem acolo concentrate 15 divizii, și nemții, se zice, 16. Asupra negocierilor germano-ruse, tăcerea e absolută. Lucru ciudat, nici emisiunile antiaxiste nu spun nimic. Probabil că negociază și englezii cu Moscova... Dacă trebuie să credem pe cei care ar fi în măsură să știe ceva, Germania a cerut Rusiei să se pronunțe dacă înțelege, și cum, să se încadreze în planul noii organizări a Europei. Germania a adăugat că în această nouă organizație, Ucraina trebuie să se bucure de o autonomie absolută și de o constituție în acord cu tendințele național-socialiste. În fine, Berlinul mai cere un control al producției rusești, pe terenul agricol ca și pe cel industrial...

Se afirmă că nemții nu vor aștepta prea mult răspunsul Sovietelor (chestiune de a se asigura utilizarea recoltei noi) și că „o acțiune" germană de ordin militar trebuie așteptată între 15 și 20 iunie, în cazul în care răspunsul rusesc n-ar fi satisfăcător...

Prietenul meu, ambasadorul Tanriör, e sigur de război între cele două mari Puteri, mi-a mai spus-o și ieri...

Trupele anglo-franceze au intrat duminică dimineață în Siria, pe 4 direcții. Comunicatele engleze nu mai ascund prezența trupelor engleze în coloanele de atac. Armata din Siria a fost pusă sub comanda generalului Wilson, iar peste trupele din Egipt a fost numit comandant generalul John Maxwell Cornwall. Ambii generali lucrează sub ordinele generalului Wavell, comandantul suprem al forțelor din Orientul Apropiat, căruia e subordonat și generalul Catron, șeful trupelor franceze gaulliste.

Englezii declară în comunicatul lor că au fost siliți să intre în Siria și Liban, deoarece Guvernul din Vichy a pus aceste teritorii la dispoziția forțelor Axei, care amenințau de acolo liniștea Irakului și a posesiunilor britanice. Germanii neagă și fac pe indignații. Totuși, mai multe aeroplane germane și italiene au aterizat în Anatolia, venind din Siria. Turcii au internat personalul și sechestrat avioanele. Germanii au încercat să distrugă pe ale lor, incendiindu-le.

Atacul Siriei pare să fi fost făcut de englezi în înțelegere cu Washingtonul. Trupele britanice înaintează fără mare rezistență din partea francezilor, pe cele 4 căi pe care au pornit. În direcția Beirut, de-a lungul mării, au ocupat deja orașul Tyr. Beirutul a fost greu bombardat.

Până acum forțele Axei n-au dat nici un ajutor trupelor franceze încolțite în Siria. Singurul ajutor pe care l-ar putea da, ar fi pe calea aerului — și pe această cale au arătat ce pot, în Creta. Poate că evenimentele ce se pregătesc în Rusia împiedică pe nemți să se mai încurce și în Siria...

Tanriör e convins că ceva se discută și între Germania și Anglia, cu toate bombardamentele aeriene care au reînceput între cele două țări. El crede că Hess are o misiune și n-a renunțat să o aducă la îndeplinire. Unde e norocul...

La înmormântarea Kaizerului, care a avut loc la Doorn ieri, Führerul a fost reprezentat prin guvernatorul Olandei, Seyes Inquart. Acesta a depus o splendidă coroană, în numele lui Adolf Hitler, pe scriul fostului Împărat. Vechea armată germană a fost reprezentată prin mareșalul Mackensen, iar armata celui de al 3-lea Reich, prin delegați ai fiecărei arme. Alai mare, pe cât se putea, în vreme de război. *Agenția D.N.B.* pretinde că ultimele cuvinte ale Împăratului ar fi fost: „Dacă veți continu a-mi aduce vești atât de bune, mă voi restabili în cu-

rând...". Se vede că veştile ulterioare n-au fost atât de bune, căci Împăratul nu s-a restabilit, şi a murit...

Ambasada Statelor Unite la Paris a fost închisă. Interesele americane în teritoriul francez ocupat de nemţi, vor fi ocrotite de aci înainte de Ambasada americană din Berlin. Cât o mai fi una şi acolo...

Neuw Leipziger Tageszeitung consacră un articol ditirambic generalului Antonescu, credinciosul aliat al Führerului, şi afirmă că „România e o ţară cu viitor fericit"! Să dea Dumnezeu!

În Statele Unite s-a trimis armată să ocupe uzinele *Northamerican Aviation,* unde greva s-a întins. Pentru prima dată în America, se ia o astfel de măsură... A cincea coloană germană lucrează bine în Statele Unite...

A fost inaugurat serviciul de ferry-boat, pentru calea ferată, între Giurgiu şi Rusciuc. Discursuri, prietenie... Ferry-boatul, ultima perfecţiune, poate transporta 6 vagoane deodată.

Partea contributivă a României: 125 milioane lei...

A murit şi bietul Nicu Minovici, ultimul din fraţii Minovici — răpus de o boală oribilă, cancer la limbă.

Era cel mai simpatic din fraţii Minovici. De pe urma lui rămân societatea „Salvarea" şi „Spitalul de urgenţă" pe care le-a organizat minunat...

A început grindina. Ieri a prăpădit judeţul Constanţa — alaltăieri a făcut stricăciuni în Ilfov, Vlaşca şi Teleorman. Azi am asigurat grâul de la Breasta...

Miercuri, 11 iunie. Situaţia neschimbată. Mobilizarea în toiul ei. Şi rechiziţiile. Luni, alaltăieri, Marele Stat Major, secţia operaţiunilor, a fost instalat la Buzău... Situaţia neschimbată, dar enervarea creşte. Oraşul e plin de nemţi, de camioane şi de automobile nemţeşti. Coco-

netul nu mai trage limbi englezilor; toate preocupările şi conversaţiile sunt îndreptate numai spre „bombele ruseşti". Fiecare caută un adăpost prin jurul Bucureştiului, sau chiar şi mai departe la ţară... „Pentru copii, înţelegi d-ta, căci eu...!". Ministrul Statelor Unite, Günther, îmi spunea ieri că nu se mai găseşte o odaie nici la Sinaia, nici la Predeal, nici la Braşov: le-au închiriat pe toate italienii, care, urmând vechea lor tradiţie, *au şters-o cei dintâi*!

Prin „cercurile bine informate" se povestea aseară că Antonescu a plecat ieri-dimineaţă cu avionul în Germania. N-am putut avea nici o confirmare a acestei ştiri pe care nu o cred întemeiată. Suntem gata să intrăm în „acţiune"; generalul Antonescu n-ar fi aşteptat acest moment ca să ia toate înţelegerile cu Berlinul — ca să zic aşa „post factum" — şi e probabil că s-a înţeles *dinainte*, şi deja de mult.

În Siria, englezii înaintează către Beirut, după ce au ocupat Sur, vechiul Tyr. Ieri-seară se zvonise că au intrat în Damasc, că trupele franceze ale lui Delhomme trec în masă la gaullişti. Comunicatele de azi-dimineaţă nu confirmă decât înaintarea năvălitorilor, tac asupra predărilor în masă şi nu vorbesc încă de ocuparea Damascului...

De la Berlin se anunţă oficial că luptele din Siria, dintre englezi şi francezi nu privesc Germania, care *n-are nici o pretenţie asupra imperiului colonial francez*. Berlinul mai adaugă că simpatiile germane sunt alături de francezi, dar că despre un ajutor al forţelor Reichului, în Siria, nu poate fi vorbă, cu atât mai mult cu cât francezii au declarat că vor să se apere singuri...

În realitate, interesul nemţilor în Siria e mare, dar probabil că nu vor să se încurce în noi lupte în momentul în care se pregătesc să dea lovitura Rusiei...

Amiralul Darlan a vorbit pe lung la Radio şi a explicat rostul negocierilor cu Germania. Franţa trebuie *să-şi înfrângă înfrângerea*, după cum Germania trebuie *să-şi înfrângă victoria*, pentru ca să se poată proceda la reconstruirea unei Europe noi, *cu concursul tuturora*. Rostuirea acestui nou ordin de lucruri, iată sarcina pe care el a primit-o de la mareşalul Pétain, şi pe care vrea să o aducă la îndeplinire...

Se subliniază, în diferite cercuri, fraza mareşaului Pétain, în manifestul pe care l-a adresat apărătorilor Siriei, frază în care mareşalul vorbeşte de *integritatea teritorială a Franţei şi a posesiunilor ei*...

Irakul a rupt relațiile diplomatice cu Italia. Un fapt divers interesant numai prin comentariile germane din care rezultă „că faptul era de așteptat deoarece *Anglia e stăpână pe Irak și pe Guvernul lui"*... Până ieri, presa germană pretindea că în Irak luptele continuă și că Anglia e departe de a stăpâni evenimentele...

Ridicarea lumii arabe împotriva Angliei, pusă la cale de nemți cu multă cheltuială, a dat greș...

Pe celelalte fronturi din bazinul Mediteranei și din Africa, nimic important, deși bombardamentul Alexandriei pare să fi fost destul de important. În Abisinia, nu s-a terminat. Ultime detașamente italiene mai luptă cu înverșunare, și, dat fiind și anotimpul ploilor, întreaga cucerire a „imperiului" etiopian va mai cere vreme. La Tobruk, lupte fără amploare, la *vest* de această localitate...

Între Anglia și Germania, bombardamente, ca de obicei...

Günther, cu care am dejunat ieri la Spitzmuller, se arată foarte optimist... „Victoria finală a Angliei nu face nici o îndoială. Nu se poate preciza *când* va fi, dar va fi, e matematic sigur. Germania *coboară* vizibil (?) scara succeselor sale inutile... Deocamdată trebuie să înregistrăm că de doi ani de când ține războiul, germanii n-au parvenit să ocupe *nici un metru pătrat din teritoriul Imperiului Britanic..."* Așa e, dar nici englezii, din teritoriul Imperiului german...

Croația poate de acum înainte să fie sigură de existența ei ca Stat independent: noul Regat a fost recunoscut și de Japonia.

Telegramele de azi anunță un nemaipomenit dezastru în Iugoslavia. Un fort, plin de muniții și de explozive, a sărit în aer la Smederevo, oraș de 12 mii locuitori situat pe Dunăre mai jos de Belgrad. Ar fi pierit 4 000 de persoane! Fabrica de vagoane din localitate, singura din Iugoslavia, ar fi complect distrusă... Toate nenorocirile pe captul bieților sârbi!

Ducușorul Mussolini a rostit un lung discurs, în fața Camerelor fasciste. Nu vorbise de mult; ultimele evenimente și munificența germanilor, care a sporit în mod neașteptat teritoriul Italiei, au redat glas amicului Benito...

Totuși, puțină măsură ar fi fost la locul ei. Dar de unde! Toate victoriile Axei sunt — după Mussolini — datorită italienilor! Toate înfrân-

gerile macaronarilor au fost eroice rezistențe și eforturi încununate cu succes! Croația e opera lor! Victoria finală de mâine va fi o victorie italiană — și așa mai departe! Ce scârbă!

———

Sâmbătă seara a căzut prăpădul asupra Galaților... O rupere de nori și o grindină care a durat 20 de minute a distrus tot... Am făcut bine că am asigurat cel puțin grâul de la Breasta!!

———

Joi, 12 iunie. Afirmată, dezmințită și afirmată iar în fiecare zi, de o săptămână, plecarea generalului Antonescu în Germania a avut în fine loc ieri. Plecat după-amiază cu avionul, generalul a sosit aseară la München unde a fost primit de Ribbentrop, cu armată, cu fetițe, cu băieți și cu steaguri împletite ale celor două națiuni. Antonescu a fost găzduit la „Vierjahreszeiten" și a avut o lungă întrevedere cu ministrul de Externe al Reichului. Comunicatul adaugă că dl v. Ribbentrop a oferit o mare masă Conducătorului Statului român. Despre scopul vizitei, despre cele discutate, despre eventualitatea unei întâlniri cu Führerul, comunicatul ca și depeșele sosite, sunt mute. Vom vedea astăzi...

———

Șvabii au devenit foarte obraznici în Banat. Vor autonomie, și pace! Mulți trec în partea Torontalului fostă sârbească și acum un fel de „no man's land" (țară a nimănui), în care ei vor să organizeze un stat autonom. Killinger a fost trimis la Timișoara să-i liniștească, dar n-a reușit. A fost apoi trimis „Volksgruppenführerul" Schmidt (șeful Grupului Etnic German din România) dar și acesta a fost luat cu huiduieli. Șvabii, înnebuniți, sunt conduși de unul Peter Anton. Se zice că Killinger a plecat acum două zile la Berlin să raporteze asupra situației...

———

Discursul de marți al lui Churchill (în Camera Comunelor) e impresionant prin sinceritatea și simplitatea lui. Dintr-însul trebuie reținut:

Că din 100 mii de oameni căzuți în război în operațiile din Africa și Mediterana, 80 de mii sunt fii ai Metropolei — că nu e prin urmare adevărat că Anglia se bate până la ultimul neozeelandez sau australian;

Că Guvernul își ia toată răspunderea luptelor din Creta, unde pierderile au fost grele de o parte și de alta, dar că din experiența făcută acolo armata a tras serioase învățăminte pentru apărarea insulelor;

Că, dacă situația nu va fi mai rea timp de câteva luni, și Anglia va putea apăra Valea Nilului — victoria britanică va fi asigurată...

Richtohoffen, ministrul Reichului la Sofia, un om foarte de treabă dar un P.G. (Parteigenosse), a fost rechemat. Va fi înlocuit printr-un membru al Partidului. Pretutindeni schimbări în același sens (și la noi: Killinger în locul lui Fabricius). Această politică e în legătură cu noua așezare a Europei plănuită de germani în spiritul național-socialist...

Radio-Cairo a anunțat că un general Gauger, sau așa ceva, care a facilitat fuga lui Rudolf Hess — a fost asasinat. E drept că același post de emisie anunță că România mobilizează împotriva Ungariei și că nemții sunt furioși de această mobilizare...

Vasul Serviciului nostru maritim, „Regele Carol", părăsește azi Constanța, încărcat cu trupe germane, în direcția Mării Egee. Se zice că vasele *Basarabia* și *Transilvania,* care au transportat și ele trupe germane, ar fi fost scufundate dincolo de Dardanele. Că au transportat trupe e sigur, că au fost scufundate, mai puțin...

Tătărescu, care fusese dat în judecată Comisiunii Speciale (ca ministru de Interne) pentru plata sumelor de 6 milioane Prințului Nicolae și 4½ milioane Bibliotecii Brătianu — a fost achitat ieri pentru prima sumă, dar condamnat să ramburseze Statului pe a doua... Încep și „integrii" de la Casație să se dea pe brazdă... Vai de noi!

Un comunicat ne informează că se va deschide o expoziție cu obiectele și documentele (!!) găsite în lojele masonice și că o carte cu istoricul acestei „asociații complotiste" (sic!) va fi publicată. Toate din ordinul generalului Antonescu, care a dat autorizația cerută cu condiția ca să se publice numele tuturor masonilor, fără excepție, și dumnealor domnii Zwiedenek și Păiș (subsecretari de Stat) „să explice" cum și-au dat demisia din Masonerie, în care intraseră din „Înalt Ordin" (Inexact: sunt amândoi masoni vechi și intrați în Ordin fără nici un îndemn de „Sus")...

À quoi bon? (La ce bun?)

---

12 iunie, ora 12,45. Cecropid îmi telefonează că i se comunică de la Berlin *că Franța, Spania, Turcia și Rusia au fost invitate la o conferință, la München, pentru mâine sau poimâine*... Înțelegere cu Rusia?? De confruntat cu faptul că acum 15 minute mi-a telefonat Ulea de la Palat, că atât Regele cât și generalul Antonescu ar dori *să schimbe masa din seara zilei de 22 iunie, de la Jockey-Club* (Premiul Regal) *într-un dejun* ce ar avea loc aceeași zi la ora 12½... Cum rămâne cu „acțiunea"??

Până poimâine vom ști cum se descurcă lucrurile...

Lumea e enervată la extrem...

Vineri, 13 iunie. Senzaționala știre sosită ieri de la Berlin nu e confirmată, dar nici dezmințită. Până mâine seară vom fi lămuriți. Ieri după-amiază, și seara, atmosfera politică era totuși mai puțin încordată. Se spunea că rușii primesc condițiile nemților, afară de una: demobilizarea. Care condiții? Nimeni nu le știe, afară de câțiva inițiați. La Externe, la noi, nimeni.

Nu se știe nici măcar *unde* se negociază, și nu se știe *cine* negociază. Secretul e așa de ermetic încât nici Radio englez sau Radio american, de obicei așa de bine informate, nu spun nimic. Se zice totuși că negocierile au loc la Przemysl și la Kiev... Nici Gafencu, la Moscova, nu știe nimic și cere telegrafic lămuriri la București...

Generalul Antonescu s-a înapoiat aseară de la München și se pretinde că s-a înapoiat mulțumit. E un fapt, că a fost primit cu mare alai, că pentru prima dată toate ziarele germane sunt pline de laude la adresa lui și de dragoste la adresa noastră. Cu prilejul celorlalte călătorii, și presa noastră a fost mai sobră; de data asta, ca și cea germană, își dă și ea drumul. La München, seara de miercuri a fost consacrată lui Ribbentrop — dimineața de ieri lui Hitler. Führerul a primit în „Führer's Haus", pe general, într-o lungă audiență, în prezența lui Ribbentrop, apoi a avut loc o recepție. Generalul a părăsit München alaltăieri la orele 16 și ieri seară la ora 21 a sosit în București, împreună cu Killinger, care a luat parte la întrevederi, ca și Bossy, ministrul nostru la Berlin.

În afară de literatura obișnuită, ziarele noastre de azi-dimineață publică un comunicat prin care suntem informați că Führerul și Conducă-

torul au examinat toate problemele ce interesează România — şi au căzut de acord asupra tuturor soluţiilor actuale şi viitoare... Până într-o zi-două tot vom afla noi ceva mai precis...

———

Văzut ieri pe Mihai Popovici, care a venit să mă pună în curent cu politica lor. Maniu e intransigent pe punctul său de vedere: victoria Angliei. Se rezervă pentru ziua acelei victorii, dar îşi dă seama că până atunci, până să trecem râul cu nemţii, nu e alt Guvern posibil decât al lui Antonescu. Că prin urmare nu trebuie să i se facă dificultăţi, ci să i se dea ajutor, dar numai indirect, din afară, fără un contact direct sau o împărţire de răspundere.

Mihalache e mai puţin intransigent. În ultima vreme a avut mai multe întâlniri cu Mihai Antonescu şi cu generalul Antonescu — cu acesta, cea din urmă vinerea trecută. Antoneştii cer cu insistenţă lui Mihalache să intre în Guvern, cu câţiva prieteni. Baronul de Topoloveni îşi dă seama că până la victoria englezilor trebuie să lichidăm problema cu ruşii, şi că pe aceasta nu o putem lichida decât cu ajutorul nemţilor. De aci o dorinţă mai vie ca la Maniu de a veni în ajutorul lui Antonescu. La întrebarea precisă a generalului, dacă vrea sau nu să intre în Guvern, Mihalache a răspuns că, mai întâi, el nu e om de unul singur şi că nu va hotărî nici o mişcare fără autorizaţia partidului din care face parte — apoi că n-ar vrea *să ocupe un post de răspundere într-o situaţie de care nu e întru nimic vinovat*... Cu alte cuvinte că n-ar vrea nici el să fie ministru, dar să recomande Guvernului tehnicieni etc. La întrebarea precisă a generalului: „Bine, dar dacă intrăm în război cu ruşii, tot nu vrei să primeşti să intri în Guvern?" — Mihalache a răspuns: „Dacă intrăm în război, e altă chestiune, *trebuie să reexaminăm situaţia*..."

Popovici e convins că Antonescu vrea cu tot preţul un Guvern naţional, mai ales dacă intrăm în război cu Rusia... Doctorul Lupu a văzut pe Antonescu marţi, în ajunul plecării acestuia la München. Doctorul Lupu e pentru o colaborare cu generalul dar nu se desparte de Maniu şi de Mihalache mai ales... Dar nu s-a dus marţi la Antonescu pentru politică, ci ca să intervină în favoarea lui Filaret Jocu, ales episcop la Curtea de Argeş şi invalidat de Sf. Sinod. Invalidarea a fost obţinută de mitropolitul Bălan, nu că ar avea ceva cu Filaret, dar nu admite ca un episcop să fie ales cu majoritate relativă... E drept că *legea* spune că trebuie majoritatea alegătorilor, dar *Regulamentul* se bate în cap cu legea şi prevede că în cazul în care nu s-ar obţine o majoritate absolută, se va putea proceda la alegere şi cu majoritate relativă... Generalul An-

tonescu a răspuns lui Lupu, că pentru Jocu nu se poate pune în conflict cu Sf. Sinod. Popovici a calmat apoi pe Lupu — principalul agent, nu se știe pentru ce (fiindcă așa i s-a năzărit...) al alegerii lui Filaret — lămurindu-i că ar fi o greșeală să se indispună Bălan care s-a purtat așa de bine, cu un curaj de care n-a dat până acum dovadă nici un vlădică peste munți, în chestiunea sfâșierii Ardealului și față de unguri. Bălan s-ar fi schimbat cu totul; de unde a fost un simpatizant al Mișcării Legionare, nu vrea să mai audă de verzi, după nelegiuirile pe care le-au săvârșit... Fratele Mihai mi-a vorbit despre întrevederea lui Lupu cu Antonescu, ca să-mi spună că, cu acest prilej, generalul a afirmat doctorului că avem Basarabia și Bucovina asigurate, și că vom dobândi și Banatul (Torontalul), și Timocul (?) și, *înapoi, tot ce ni s-a luat din Ardeal*[1]. Lupu a fost adânc impresionat de cuvintele generalului...

Vorbindu-mi despre politica generalului, Mihai Popovici a observat cu mult bun-simț că e greșită. A închis sute și mii de legionari împreună, ca să-i solidarizeze și a condamnat câțiva dintre ei, ca să facă martiri... Nu astfel se distruge o mișcare, ci dimpotrivă se întărește... Pentru a distruge Mișcarea Legionară trebuie pus *altceva în locul ei.* Generalul nu pune nimic, și lasă un gol... Și se poate pune ceva. El, Popovici, i-a trimis un memoriu arătându-i că tineretul românesc trebuie îndreptat numai spre *iredentism*, numai spre scopuri ideale *și scos din preocupările materiale ale problemelor de guvernământ...* Să se facă cu tineretul politica care s-a făcut decenii de-a rândul în Ardeal, pe timpul iobăgiei unguresti: ochiii tuturor să fie îndreptați numai spre granițele Neamului... Ei, foștii naționaliști ardeleni, sunt gata să se înhame la o asemenea luptă, și nu încape îndoială că vor reuși... Mihai Popovici speră un răspuns favorabil de la Antonescu. Vorba lui Iorga: e Mihai Popovici cum e, dar nu este lipsit de bun-simț...

În ce privește persecuțiile regimului împotriva noastră, a foștilor demnitari, Popovici e convins că nu se va ajunge la nimic... Să dea Dumnezeu! Dar deocamdată ne scoate sufletul!

De la Londra se comunică că Churchil a avut o consfătuire cu reprezentanții Dominioanelor și cu ai „Guvernelor aliate" (comitetele de „răzvrătiți" din Anglia) și că s-a hotărât *în unanimitate* război până la desăvârșită victorie...

[1] De confruntat cu cele spuse de generalul Pichi Vasiliu lui Pavlu, anume că Antonescu este hotărât, sau să readucă România în vechile ei hotare, recâștigându-i Basarabia și Ardealul, *sau să se împuște.* Dacă reușește, pleacă, căci politica nu-l interesează. Să sperăm că va reîntregi România căci de împușcat nu se va împușca, *nici politica nu va abandona-o...*

Mi se semnalează de asemeni o declaraţie făcută de Churchill în ultimul său discurs, ca răspuns unei întrebări ce i-a fost adresată în Camera Comunelor — declaraţie referitoare la acţiunea lui Hess: „Nu pot încă spune nimic despre această acţiune, *dar Guvernul din Washington e ţinut zilnic la curent cu ea...*"

Această declaraţie a fost auzită la Radio-Londra — care a reprodus-o — de Caramfil, care mi-a repetat-o aseară...

———

Toate Misiunile străine din Paris, nu numai Ambasada Statelor Unite, au fost evacuate în Franţa neocupată. Un exod de vreo 2 000 de persoane... Din lipsă de loc la Vichy, Misiunile din Paris au fost instalate la La Bourboule.

———

Nu se confirmă ocuparea Damascului de către englezi. Ieri se răspândise ştirea că trupele anglo-gaulliste, cu generalul Catron în frunte, pătrunseseră în acest oraş şi fuseseră aclamate de întreaga populaţie.

În schimb, Haifa a fost violent bombardată *de avioane germane*, care ar fi pricinuit mari pagube, distrugând rezervoarele de petrol în care se devarsă pipe-line-ul englez de la Mossul... *D.N.B.* pretinde că lumina incendiului se zărea până la Ankara...

———

Noi numiri în diplomaţia noastră. La Stockholm a fost numit ministru Noti Constantinidi, o secătură pentru înaintarea căruia s-a sărit peste zece consilieri mai vechi. Am întrebat pentru ce? Mi s-a răspuns: „fiindcă s-a logodit cu fata lui Mareş" (fostul ministru, prieten intim al generalului Antonescu). Regimul moralităţii...

La Praga a fost numit consul general, Zaborovski...

———

S-au publicat primele date provizorii ale Recensământului. Numărul locuitorilor României ciuntite se urcă la 13 492 983. Dacă România n-ar fi fost sfâşiată, am fi trecut de 20 000 000. Bucureştiul a ajuns la milionul de locuitori (exact: 999 658). Ploieştii şi Timişoara au trecut suta de mii. Iaşul, deşi lumea spune că piere, a câştigat 10 000 locuitori de la 1930 şi a ajuns la peste 110 000. Şi Craiova a câştigat 9 000 (69 000). Constanţa şi Braşovul au trecut de 85 000...

———

Un comunicat aduce la cunoştinţă că de mâine înainte nu se va mai putea călători pe calea ferată *decât cu autorizaţie*, eliberată de Poliţie în centrele urbane, şi de Jandarmerie în cele rurale. Pentru evitarea aglomeraţiei în trenuri şi bătăilor în gări... Cei ce călătoresc povestesc într-adevăr lucruri de necrezut. E mai rău ca în 1916!

Sâmbătă, 14 iunie. Şi ziua de ieri a fost o zi de înfrigurată enervare. Până către seară, destindere vădită; pe la ora 3 mi s-a telefonat că se aflase de la Legaţia germană (!) că ruşii primiseră condiţiile nemţeşti (care?) şi că războiul putea fi considerat ca evitat. Aceste veşti n-au fost totuşi confirmate, nici aseară, nici azi-dimineaţă. Ele fuseseră probabil provocate printr-o emisiune a postului radiofonic din Moscova, emisiune prin care se afirma că nu există nici o neînţelegere, şi cu atât mai puţin pericol de război între Germania şi Rusia...

În schimb, Dombrovski mi-a spus la Club că dejunase cu Neubacher, care i-ar fi afirmat că războiul este inevitabil. „Es geht los!“ (Porneşte) — au fost textual cuvintele neamţului. Călătoria lui Antonescu la München ar fi avut de scop fixarea ultimelor amănunte pentru declanşarea acţiunii...

Azi-dimineaţă a apărut în ziarele noastre comunicatul rusesc al *Agenţiei T.A.S.S.*, difuzat deja ieri la Radio, după cum arăt mai sus. Comunicatul e ciudat şi nu poate fi decât cu tâlc. În el se afirmă că nu există nici o neînţelegere între Germania şi Rusia, că ambele ţări execută cu precizie convenţiile încheiate între ele, că Germania *n-a făcut nici o cerere nouă pe care Rusia ar avea să o primească sau nu,* că, dacă Germania a masat trupe la graniţa Rusiei, trebuie să o fi făcut în alt scop decât un atac împotriva Sovietelor — că, în fine, Rusia nu a concentrat trupe la graniţa ei, ci numai pentru manevre ca în toţi anii! Comunicatul pune informaţiile războinice răspândite în diferite ţări ale Europei pe contul propagandei engleze, care încearcă în zadar să strice bunele raporturi dintre Rusia şi Germania!

Câte afirmări, atâtea minciuni! Rostul acestui comunicat poate să fie multiplu:

1) Să permită Guvernului din Moscova să câştige timp;

2) Să dea un avertisment Germaniei — un fel de: „Te văd, te văd! şi-mi iau şi eu măsurile mele...“;

3) Să dovedească lumii intenţi paşnice, şi să stabilească că, în caz de atac, agresorul e Germania...

Pentru mine situaţia e clară: acţiunea germană împotriva Sovietelor e hotărâtă. Rămâne de văzut dacă nemţii vor intra în Rusia cu forţa,

prin război — sau prin consimțământul Moscovei, ca Putere ocupată pentru garantarea convenției ce s-ar stabili. Căci s-ar putea ca Rusia să încerce să-și scape viitorul, consimțind la o umilire momentană și provizorie, cu rezerva unui „retour offensif" (întoarceri ofensive) în ceasul în care puterea germană s-ar prăbuși... Parcă nemții sunt proști să lase o Rusie înarmată și amenințătoare în flancul lor...

În realitate, Rusia are acum de ales între sinucidere și prăbușire... Plăcută alternativă! Anul trecut, ne-a răstignit ea pe noi — acum a venit rândul ei și o răstignește Germania...

Candu Săulescu și Dan Sărățeanu vin din Moldova: totul e gata pentru trecerea Prutului. Ei pretind că rușii în Basarabia ar fi în panică și că nu vor opune rezistență, dacă vor opune, decât de la Nistru încolo.

Contrar tuturor așteptărilor, francezii pétainiști rezistă în Siria. Anglo-gaulliștii n-au ocupat încă nici Damascul, nici Beirutul, după cum s-a pretins deja de 3 zile. Generalul Dentz a fost înaintat general de Armată. Pétain și Darlan luptă și ei, prin manifeste. Nemții se țin la o parte, nu ajută pe Dentz, declară că e un conflict care nu-i privește, dar sunt încântați de atitudinea Guvernului din Vichy, de dârzenia francezilor din Siria și mai ales de șanțul tot mai adânc care se sapă între Franța oficială și Anglia, care, socotește Berlinul, va duce la o declarare formală de război între cele două foste țări aliate. Deocamdată Mareșalul Pétain a adresat un vehement protest Guvernului englez, care a răspuns că s-a hotărât să ocupe Siria ca să nu o ocupe nemții...

Se zice că, după cucerirea Siriei, englezii vor instala acolo pe generalul de Gaulle care va proclama Guvernul său, „adevăratul și legitimul Guvern al Franței" și va pune la dispoziția Angliei imperiul colonial francez...

Senatul american a votat o lege prin care Președintele Roosevelt este autorizat să naționalizeze Uzinele de Armament și să dea afară din fabrici pe oricine face propagandă pentru grevă sau împotriva sporirii producției...

Gibraltarul a fost din nou bombardat de mai multe avioane germane, fără mari pagube.

Cardinalul Gerlier, Primat al Franței, a fost primit la Madrid, cu mari onoruri de generalul Franco și a remis dictatorului spaniol „un mesagiu de prietenie" din partea mareșalului Pétain. La întrevedere a asistat și ambasadorul Pietri.

Ziarul *Le Petit Journal* publică un lung și foarte amical articol asupra României în care arată că raporturile dintre Franța și România au rămas excelente și călduroase, și-și exprimă nădejdea că crearea noii Camere de Comerț, frano-române, va întări și mai mult aceste raporturi...

Cunoscutul publicist nazist Megerle publică în *Berliner Börsen Zeitung* un articol în care subliniază cu mulțumire protestul adresat de Portugalia Statelor Unite cu privire la proiectele americane de ocupare a insulelor portugheze din vecinătatea coastei africane. Secretarul de Stat Cordell Hull ar fi răspuns că Statele Unite sunt singure judecătoare despre ce trebuie să facă sau să nu facă pentru apărarea intereselor lor... Și agenția italiană *Stefani* dă mare importanță acestui conflict între Portugalia, satelit al Angliei, și Statele Unite.

Noti Constantinidi, mirele d-rei Mareș, n-a fost numit la Stockholm, ci la Helsinki, după cum se anunță în ziarele de azi.

Au mai fost numiți, fără să fie gineri: profesorul Lambrino, ca director al Școlii noastre de la Roma, și profesorul C. Marinescu la Școala de la Fontenay-aux-Roses.

Aceste sunt numiri bune.

Episcopul Veniamin Nistor, ales pentru Caransebeș, va fi hirotonisit astăzi. E mai norocos ca pușlamaua de Filaret Jocu...

Ieri s-a comemorat la Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale nenorocitul de Virgil Madgearu. Lume multă. Maniu, Mihalache și toți foștii prieteni ai defunctului... Au vorbit mai mulți, printre care, *oficial*, și Vulcănescu, subsecretar de Stat la Finanțe... De notat că Academia de Comerț și Industrie a fost un cuib de legionari...

Azi a apărut ziarul *Vremea* în întregime consacrat lui Iorga, cu prilejul a 70 de ani de la naşterea lui...

Acte de curaj, care merită să fie înregistrate...

Una bună: Lecca, de la Externe, îmi spunea alaltăieri, la Legaţia Franţei, că au primit la minister o notă de la Legaţia Sovietelor, prin care se cerea să li se trimită mai iute ciment şi nisip pentru construcţia „adăpostului“ lor contra bombardamentelor aeriene! Le e frică de bombele ruseşti??

O delegaţie de comandanţi legionari, din cei ce nu sunt arestaţi, au fost acum câtva timp la Maniu să-i propună o asociaţie sau chiar o fuziune politică cu resturile Partidului Naţional Ţărănesc. Maniu a mulţumit frumos şi a opus dezamăgirea ardelenilor care au putut să constate că, pe când li se sfâşia ţara, legionarii cântau la Bucureşti şi aclamau autorii arbitrajului de la Viena... Şi a mai adăugat: „Între noi mai este şi un cadavru: Virgil Madgearu...“. A doua zi legionarii au adus lui Maniu o declaraţie scrisă din care reieşea că Madgearu n-a fost ucis din ordinul „Organizaţiilor Legionare“ şi că asasinarea lui se datoreşte unei răzbunări personale... Atunci de ce nu s-au urmărit şi arestat imediat ucigaşii?

În dosarul lui Petrovicescu, la Curtea Marţială, există un raport al său adresat generalului Antonescu, raport prin care zisul general Petrovicescu arată pericolul de a se înarma individual legionarii fără nici o putinţă de control al actelor lor. Pe acest raport, zisul general Antonescu a pus rezoluţia: *„Nu sunt de părere. Ministrul de Interne e pesimist. Socotesc că legionarii pot fi înarmaţi, dar să nu se folosească de arme decât în formaţiune colectivă“.*

Mai e ceva de zis?

Judecătorii sunt foarte jenaţi faţă de acest act...

Mai grea decât a lui Petrovicescu e situaţia lui Brăileanu. În calitatea sa de ministru al Cultelor, această oaie a devenit lup şi a trimis un ordin arhimandritului din fruntea Seminarului Nifon, cerându-i să înarmeze pe seminarişti cu revolvere, „căci nu e adevărat că preoţii nu trebuie să tragă, sunt şi ei militanţi şi trebuie să-şi apere idealurile (!!!)...“

La Consiliul de Război din Ploiești, un legionar a fost condamnat zilele trecute la 5 ani închisoare. După ce i s-a citit sentința, condamnatul a cerut voie să cânte un cântec... Crezând că era vorba de un cântec legionar, președintele s-a răstit la el: „Nu se poate, domnule, s-a terminat cu bazaconiile voastre...! — „Dar, domnule colonel, nu vreau să cânt un cântec legionar, ci cu totul altceva..." — „Ei bine, atunci cântă, domnule..." a încheiat colonelul...

Și tânărul a început cunoscuta ritornelă:

„Roata morii se învârtește,
Pac, pac, pac!"

(schimbând numai țac, țac, țac în pac, pac, pac...)

Dar colonelul a continuat, cântând și el:

„Și din cinci se face zece,
Țac, țac, țac"!

Și astfel melomanul și-a văzut îndoită pedeapsa...

E bună!

Duminică, 15 iunie. Situație neschimbată... Pe când lumea e în freamăt, augurii tac și ziarele sunt insipide. Căutăm zadarnic o lămurire în foile de azi-dimineață. Asupra comunicatului rus, nici un comentariu... Atât numai: știrea că ziarele din Germania nici nu l-au reprodus!

Din informațiile culese până aseară ar părea să rezulte: 1) că generalul Antonescu s-a înapoiat de la München „nu numai încântat, dar în al noulea cer" — expresia e a lui Mareș, prietenul lui Antonescu, care a avut prilejul să-l vadă chiar ieri sau alaltăieri... și, 2) că „acțiunea" împotriva Rusiei ar fi amânată cu 8–10 zile, și ar urma să se declanșeze după 20 curent... Întârzierea ar fi datorată faptului că nemții „nu sunt încă gata de atac" — cel puțin așa pretind oameni din jurul Legației germane, de obicei bine informați...

Telegrame de la Roma și de la Helsinki informează că o convenție foarte importantă ar fi pe punctul să fie semnată între Germania și Finlanda... S-a vorbit de un atac german al Rusiei și prin Finlanda... Dăm și noi ajutor Germaniei pe această cale: am trimis pe Noti Constantinidi la Helsinki...

În Anglia și în Statele Unite nu se dă mare importanță comunicatului rusesc. Acolo se crede că toată afacerea e un bluf, o presiune mai energică a Germaniei pentru a obține „suplimente" din partea Rusiei. La Londra supărare mare pe ruși din cauza părții comunicatului care acuză pe englezi de răspândire de știri false. Englezii ripostează: „Cine a răspândit știrile concentrărilor de trupe pe granița rusească, noi sau

prietenii germani ai Sovietelor?“ Se spune că Cripps nu se va mai întoarce la Moscova. S-ar părea de altă parte că Anglia nu e deloc nemulţumită de eventualitatea unui război între Germania şi Rusia...
Julie Ghica, care vine de la Ankara unde a făcut o vizită prietenilor ei Prat (ministrul Spaniei), şi care a văzut acolo pe Saracioglu, pe Inonü, pe Papen şi pe toţi oamenii mai de seamă din Turcia — Julie Ghica pretinde că acolo nimeni nu crede într-un război între Germania şi Rusia, nici chiar Papen. Poate că turcii *nu ştiu,* dar Papen dacă vorbeşte numai de pace, e că blufează *el*...
În Turcia, spune Julie, se fac afaceri mari, mai ales cu Germania, se câştigă bani mulţi, e abundenţă de toate — şi turcii nu se gândesc să intre în război cu nici un preţ...

———

Ca să distreze galeria şi să o îndepărteze de la afacerile serioase, gazetele şi agenţiile Axei fac mare vâlvă în jurul incidentului portughezo-american. Protestările Portugaliei la Washington, părerile presei sud-americane (favorabile Portugaliei) sunt viu comentate — deşi toată chestiunea e de ordin secundar...

———

Ribbentrop e de ieri-dimineaţă la Veneţia, unde l-a aşteptat dansatorul Ciano. În cursul după-amiezii a sosit la Veneţia şi poglavnicul Ante Pavelici. Scopul întâlnirii nu e încă cunoscut. Neînţelegerile asupra împărţirii prăzii?
Pe de altă parte, tot pentru împărţirea prăzii a fost şi Regele Boris la Roma. Primit fără surle şi tobe, a făcut o lungă vizită lui Maţolini...

———

Japonezii ameninţă Indiile Neerlandeze. Până acum tratau cu ele o convenţie comercială. Tratativele s-au rupt şi japonezii arată dinţii. E puţin probabil să meargă mai departe: un atac japonez asupra coloniilor olandeze ar însemna război cu Statele Unite. Dacă Japonia are nevoie de Indiile Neerlandeze pentru petrol, Statele Unite au nevoie de ele pentru cauciuc. Şi mai e şi chestiunea echilibrului de forţe în acea parte a lumii...

———

Ieri trebuie să fi apărut în Franţa un decret-lege prin care profesiunea de bancher, ca şi meseriile în legătură cu presa, cu teatrul, cu cinematografele — sunt interzise evreilor... Aşa persecuţie generalizată

în Europa întreagă n-a mai trăit neamul lui Israel de când e... După datele franceze, în Franța ar fi fost în 1930 cam 1 400 000 evrei. Numărul lor ar fi crescut până în 1939 la 1 800 000 (din cauza refugiaților din Germania).

Radu Demetrescu-Gyr, director general al Teatrelor sub regimul legionar, și Haig Actarian, directorul Teatrului Național sub același regim, au fost condamnați la cât 12 ani închisoare, pentru participarea la Rebeliunea din ianuarie. Cam mult, pentru ce au făcut... Dl Gyr e unul și același cu Demetrescul care a scris cuvintele imnului F.R.N., în 1938...

Procesul protipendadei legionare e aproape sfârșit. Azi sau mâine se termină. Generalul Hansen, citat ca martor de apărare, a refuzat să vină pretextând obligațiile noului său comandament, care-i interzic deplasările...

Ieri s-a răspândit vestea în oraș că la Palat s-a întrunit un Consiliu de Coroană!!! Lumea a confundat investitura episcopului Veniamin, cu fierberea obișnuită sub Regele Carol, de câte ori confidentul lui, Urdăreanu, ne aduna ca să nu ne asculte sfatul...

Azi-dimineață a apărut în ziare un nou comunicat à la Antonescu. Toți cei care intervin pentru a fi scutiți de concentrare sau de rechiziții sunt declarați „răi patrioți“ și numele lor va fi dat în vileag... Adică de ce ar fi cineva „rău patriot“ fiindcă nu vrea să-și pună automobilul la dispoziția pesmeților să-și plimbe nevestele și țiitoarele la Snagov? Și de ce ar fi „rău patriot“ agricultorul care caută să-și scape tractorul scump plătit, sau unul care-și întreține întreaga familie și nu vrea să fie pus să taie frunze câinilor pe la părțile sedentare ale armatei?

Exagerări inutile — căci „cei care se învârtesc“ nu le pasă de afișarea numelor lor, și tot se vor învârti. Măsura, ca toate măsurile pripite ale domnului general, nu va atinge decât oamenii cinstiți...

Luni, 16 iunie. Situația neschimbată. Suntem în sala de așteptare și pândim trenul, care întârzie... Dar până să plece trenul, merg zvonurile... Ieri se spunea „din sursă sigură“, că ultimatumul va fi dat Rusiei joi sau vineri, și că, cam pe duminica viitoare, pornim și noi și nemții.

Până atunci, toate unităţile germane vor fi la locul lor. Se mai spunea că o armată germană va ataca şi din Finlanda, că Ţările Baltice sunt înarmate (?) şi gata şi ele să pornească. „Iniţiaţii“ ştiau că Petrogradul va fi dat Finlandei, că Letonia, Estonia şi Lituania vor fi considerabil mărite...

În schimb *Radio-Moscova* a dezminţit ieri orice conflict sau posibilitate de conflict între Rusia şi Germania, iar *Radio-Londra*, deşi anunţă, *fără să insiste*, concentrările de trupe la graniţa Rusiei, pare să creadă încă, că toată afacerea nu e decât un bluf...

Generalul Antonescu şi-a fixat cartierul, după începerea ostilităţilor, la Butimanul, în conacul lui C. Osiceanu. Butimanul e pe şoseaua Bucureşti–Buftea–Crevedia–Bilciureşti.

———

„Nuca siriană e greu de spart“, scrie ziarul elveţian *La Tribune de Lausanne*. Într-adevăr, anglo-gaulliştii înaintează foarte încet. De partea engleză se spune că generalii trupelor de atac vor să menajeze trupele franceze de sub comanda generalilor Dentz şi Delhomme, şi că tratează cu comandanţii de pe front... O fi!

Pe celelalte fronturi nimic senzaţional...

———

Întâlnirea de la Veneţia ne-a fost lămurită: ea a avut de scop aderarea formală a Croaţiei la Pactul Tripartit... Probabil că „evenimentul“ s-a ţinut secret ca să se evite eventuale bombardări britanice...

Actul a fost semnat de poglavnicul Ante Pavelici, în Palazzo Ducale, cu mare alai, în prezenţa dansatorului Ciano, a lui Ribbentrop, a ambasadorului Japoniei la Roma şi a miniştrilor României, Ungariei, Bulgariei şi Slovaciei acreditaţi pe lângă Quirinal... Discursuri — în care s-a vorbit despre Europa Nouă dar nimic despre Rusia... Toate adeziunile precedente la Pactul Tripartit s-au făcut pe teritoriu german (la Berlin sau la Viena). Croaţia fiind prin defininţie un satelit al Italiei, adeziunea ei s-a săvârşit pe teritoriu italian. Nemţii lasă cu plăcere rolurile ridicole Italiei...

———

Roosevelt, pe baza împuternicirilor ce le are, a hotărât „congelarea“ complectă, adică a ce mai scăpase până acum, a averilor sau avuturilor germane şi italiene sau aparţinând ţărilor, sau supuşilor acestora — ocupate de forţe germane sau italiene...

———

Regele Gustav al Suediei a împlinit 83 de ani. Cei mulţi înainte!

Procesul matadorilor legionari s-a terminat târziu azi-noapte. Rezultatul n-a fost încă publicat. Mi se spune că cei aflaţi în Germania ar fi fost condamnaţi în lipsă la muncă silnică pe viaţă. Dintre cei prezenţi condamnările au variat, pedeapsa cea mai mare fiind de 15 ani închisoare. Petrovicescu ar fi fost condamnat la 7 ani. Zozo Sturdza a fost achitată. Pentru dânsa şi pentru C. Greceanu, Ministerul Public ceruse achitarea.

Am parcurs volumul publicat de un anume Toma Petrescu: *Conspiraţia Lojilor*... E o ignominie. Pune în sarcina Masoneriei Naţionale prostiile şi porcăriile Marelui Orient şi publică de-a valma numele membrilor Lojei Naţionale şi Marelui Orient. Face cu noi şi cu evreii din Marele Orient o salată în care nu se mai cunoaşte nimic. Deşi s-a cerut individului să publice toate numele, parcurg lista şi nu găsesc nici pe Octavian Goga, nici pe Gh. Brătianu, nici pe Ică Antonescu... De ce o mai fi zgândărind regimul lucruri moarte, în folosul câtorva lichele şi şantajişti? *Conspiraţia* Lojelor! Ceva mai tâmpit nu se poate închipui! În România, Masoneria a fost o caraghioasă imitaţie din străinătate, dar fără scopurile sau vlaga din străinătate. Noi, câţiva, am intrat în ea *ca să putem servi ţara printr-însa în ţările occidentale*, unde era într-adevăr o forţă...

Marţi, 17 iunie. Aflu dintr-un *izvor sigur*, din anturajul lui Antonescu, ştiri lămuritoare asupra călătoriei generalului la München şi asupra evenimentelor în curs. Deşi izvorul este de aşa natură *încât nu-mi permite să mă îndoiesc de exactitatea informaţiilor*, nu-mi vine să le cred... Le însemn totuşi aci — şi vom vedea dacă viitorul le va confirma...

Antonescu s-a înapoiat de la Hitler, nu numai cu Bucovina şi Basarabia în buzunar, *dar şi cu tot Ardealul afară de o strâmtă zonă la graniţa de vest*, care ar cuprinde oraşele Oradea Mare, Careii Mari, Satu Mare şi Sighetul Marmaţiei — lăsate ungurilor... Vom primi, în plus, Torontalul sârbesc, în care se va transfera populaţia românească din Timoc; apoi Pocuţia (dincolo de Nistru) (??) şi tot dincolo de Nistru, la sud o bună porţiune din Ucraina... Scriu, şi mă întreb dacă sunt treaz!

Nu este exact că comandamentul trupelor germano-române din Moldova va fi pus sub ordinele mareşalului Reichenau, cum s-a zvonit.

De la Marea Neagră până la nordul Bucovinei, trupele germano-române *vor fi puse sub comanda generalului Antonescu*, care va avea sub ordinele sale pe general oberstul Ritter von Schobert. Generalul Antonescu este azi, marți, la Piatra Neamț la cartierul generalului von Schobert, care îi prezintă Statul său Major și pe diverșii comandanți ai unităților mai importante...

Intrarea în acțiune este hotărâtă pentru sfârșitul săptămânii...

Este adevărat că generalul Antonescu a voit să alcătuiască un Guvern național pentru vremurile solemne ce se prepară. N-a izbutit, în parte și din cauza îndărătniciei oamenilor politici pe care i-a solicitat — dar mai ales din cauza sabotării planului din partea lui Ică Antonescu, care vede în alcătuirea unui Guvern național o fatală diminuare a situației sale. Problema a fost discutată și la München și, din cauza greutăților întâmpinate de Antonescu în negocierile sale, s-a ajuns la hotărârea *să nu se schimbe nimic*, înainte de evenimente... Formula adoptată a fost: Armata a prezidat la pacificarea țării și la instaurarea politicii de colaborare cu Germania — armata să prezideze și la reîntregirea granițelor României renăscute...

Întrucât privește raporturile nemților cu Mișcarea Legionară, informatorul meu îmi povestește că Sima și ai lui au trimis Führerului, de ziua lui, o telegramă de felicitări. Hitler n-a răspuns. Sima a scris atunci o scrisoare, socotind că telegrama n-a sosit la destinație... Nici un răspuns, nici de data asta! Iar lui Antonescu Führerul a spus, că ține pe toți „domnii“ din lagărul de la Frankfurt/Oder la dispoziția lui... Generalul a mulțumit, a rugat însă pe Hitler să-i mai țină în Germania, căci nu vrea să se încurce cu „chestiunea lor“ acum când are atâtea probleme mai importante de rezolvat — dar îi va primi cu plăcere, *după*... Pare că schimbarea totală a nemților față de Mișcarea Legionară se datorește unui dosar remis de generalul Antonescu lui Killinger acum câtăva vreme, dosar din care s-ar fi desprins dovada că Mișcarea își îndrepta nădejdile către Anglia... Acest dosar, ar fi determinat chiar pe Killinger să spună la Brașov *că Mișcarea Legionară s-a sinucis...*

Dacă informațiile de mai sus sunt exacte, nu ne mai rămâne decât să spunem: „Să ne ajute Dumnezeu!...“

În afară de aceste informații, n-am putut culege nimic... Totul e ermetic, nimic în ziare, nimic la radio — nimeni nu știe nimic... Dar vorbesc faptele: concentrările de trupe spre Moldova continuă în ritm febril, rechizițiile merg strună și ele — iar măsurile de camuflare a luminilor aplicate de aseară nu mai lasă îndoială asupra scopului: războiul bate la ușă!

Numai emisiunile de radio de la Londra mai continuă să vorbească de „bluff" — iar cele de la Moscova sunt senine şi nici nu pomenesc de conflict, de înarmare sau de o încordare a relaţiilor sovietice cu Germania sau cu noi...

Radio-Londra a anunţat ieri că Statele Unite au închis toate Consulatele germane de pe teritoriul lor, precum şi toate asociaţiile sportive şi culturale germane (ca de pildă bibliotecile populare) şi că a invitat pe toţi nemţii împiegaţi în aceste instituţii să părăsească teritoriul „Uniunii" în cel mai scurt timp... Bineînţeles în ziarele noastre nici o urmă despre această veste...

Război, şi din partea Americii?

Pe de altă parte Japonia continuă să se agite. Chestiunea Indiilor Neerlandeze, şi mai ales intervenţia eventuală a Statelor Unite în război... Amiralul Suyetsugu, preşedintele „Mişcării pentru apărarea Imperiului", a rostit un mare discurs în care a declarat că intrarea Statelor Unite în război, ar fi imediat urmată de intrarea Japoniei în luptă...

În insulele Filipine, se anunţă foamete... N-ar mai fi orez decât până la sfârşitul lui iunie, şi noua recoltă nu poate fi folosită decât în noiembrie. Posibilităţi de import, aproape nu sunt... Aceste ştiri de foamete, ca şi răţoielile Japoniei, par destinate să ţină pe americani pe loc...

Ziarele de azi publică condamnările pronunţate în seara de duminică de Curtea de Casaţie Militară:

Horia Sima, V. Iaşinschi, N. Pătraşcu, C. Papanace, V. Trifa, D. Grozea, Ilie Gârneaţă, G. Sârbu, T. Borobaru şi Corneliu Georgescu au fost osândiţi, în lipsă, la muncă silnică pe viaţă;

Al. Ghica şi colonel Zăvoianu la 15 ani idem;

Victor Biriş şi dr Ilie Niculescu la 10 ani idem;

Radu Mironovici la 11 ani temniţă grea, generalul Petrovicescu la 7, Maimuca la 5;

Lucă (Mihail) Sturdza la 5 ani închisoare corecţională şi P. P. Panaitescu (fostul rector) la 6 luni.

Dr Al. Popovici, Tr. Brăileanu, ing. Ion Nicolau, dr Şerb. Milcoveanu, C. Greceanu şi general de rezervă Dl. Mehedinţi — au fost achitaţi. Despre Zozo Sturdza, nici o vorbă.

În fond, toate aceste condamnări nu prea au sens. O revoluţie îşi găseşte sancţiunile ei în modul cum se sfârşeşte. Dacă izbuteşte, cei care

au făcut-o devin eroi — dacă nu izbuteşte, protagoniştii ei dispar. Revoluţie cu sancţiuni juridice postume şi atât de întârziate, e lucru fără rost...

———

Se dezmint zvonurile de convocare a Parlamentului german...

———

În războiul acesta multe lucruri sunt de neînţeles. Francezii, care n-au apărat Parisul şi linia Maginot, apără cu îndârjire Siria, unde au oprit pe anglo-gaullişti pe loc... Atitudinea francezilor nu e însă tocmai clară: generalul Delhomme, care comanda trupele oficiale în Siria, se înapoiază la Bucureşti, cel puţin aşa mi-a afirmat-o ieri Dem. Ghica, în curent cu toate secretele Legaţiei Franţei...

Agenţia D.N.B. pretinde că Anglia vrea să creeze un Stat arab ce ar cuprinde Siria, Libanul, Transjordania şi Palestina — Stat ce ar fi pus sub sceptrul Emirului din Transiordania, om supus intereselor britanice. Nuri Said Paşa, ministrul Irakului în Egipt, ar fi însărcinat să convingă pe arabi. În planul englezilor ar intra o autonomie pentru evrei în Palestina şi o regiune din jurul muntelui Sinai de cedat Egiptului. Majoritatea arabilor din Palestina ar fi evacuaţi în celelalte provincii al noului Stat...

———

Italienii urmăresc îmbunătăţirea raporturilor lor cu Turcia. Ambasadorul Italiei la Ankara are dese întrevederi, în acest scop, cu Sărăcăcioglu...

La Berlin şi la Roma se studiază represalii împotriva măsurii blocării avuturilor germane şi italiene în Statele Unite...

———

Duminică a avut loc la sala Wagram, la Paris, o mare întrunire a tineretului francez pe care cei de la Vichy vor să-l strângă în jurul mareşalului Pétain şi a politicii sale. Se pretinde că a fost însufleţire. Şedinţa a fost prezidată de dl Lamorand, subsecretar de Stat...

———

Camuflarea luminilor aseară a fost groaznică — nu se mai vedea nimic! Ieri a plouat, dar azi o să înceapă să urle bucureştenii, căci s-au închis, din cauza interzicerii luminatului, toate grădinile, restaurantele şi teatrele! Câtă lume necăjită, câte pagube — dar aşa e războiul. Ce să-i faci?

De ieri s-a declarat și Snagovul zonă militară și s-a interzis accesul publicului în pădure și la lac...

———

S-a înăsprit legea rechizițiilor: pușcărie pentru toți contravenienții, pentru toți chiulangii și toți învârtiții... Numai să se aplice cu dreptate!

———

Va apărea un decret-lege pentru demisionarea generalilor Vârtejanu și Aldea... Vârtejanu, numit Comisar Special la procesul Petrovicescu „et consorts" (și compania) — și cerându-i-se să facă Rechizitoriu în 4 zile, a refuzat față de teancurile de dosare despre care nu putea lua cunoștință în așa scurtă vreme... Despre Aldea se spune că ar fi refuzat să semneze Ordonanța definitivă...

———

Contractele de pomină între C.F.R. și Societatea Malaxa au fost reziliate — câte mai erau în ființă — deoarece zisa Societate a intrat în patrimoniul Statului... Dreptate târzie, dar totuși dreptate!

———

În fine!

Programul meu pentru organizarea de asociații agricole, program pentru care am scris și conferențiat atâta, program pe care mi l-a dat gata Ionescu-Sisești în 1931–1932 — va fi realizat! Generalul Antonescu a lansat astăzi un manifest către săteni, prin care *le cere* să se organizeze în obști de cultivatori, obști cărora Statul le va da mașini, vite etc. ca să se poată ajunge la o cultură rațională și în oropsita noastră țară!

Dacă Antonescu va aduce la îndeplinire acest mare plan, va fi făcut mai mult pentru Țara românească decât dându-i Basarabia și Bucovina înapoi!

De ce n-am avut și eu „norocul împrejurărilor", căci cap am mai mult ca alții...

———

Doctorul Angelescu publică o scrisoare în *Curentul* în care, referindu-se la destăinuirile domnului Toma Petrescu privitoare la Masonerie, lămurește *că a făcut parte dintr-o asociație națională și creștină și că a aderat la ea* după stăruințele *lui Octavian Goga* (al cărui nume a fost omis în listele publicate de domnul Toma Petrescu)!! Mâine va

publica și Vaida o scrisoare de lămurire a rostului său în Masonerie... (a aderat la Paris, în 1919, ca să obțină sprijinul puternicei Masonerii franceze pentru revendicările noastre naționale...). Eu unul nu voi polemiza cu domnul Toma... Dacă tot trecutul meu nu e o chezășie suficientă pentru curățenia actelor mele — nu văd pentru ce aș mai vorbi...

Miercuri, 18 iunie. Bilanțul după-amiezii de ieri, realități și fantezii:

— *Radio-Moscova*, emisiune pe franțuzește, ditirambică pentru Axă și pentru bunii prieteni ai Sovietelor, germanii! Înjurături la adresa Angliei care vrea să tulbure apele între aliați (sic)!!!

— Decret-lege privitor la restricția întrebuințării vehiculelor automobile. Toate permisele de circulație anulate — altele de scos de la Subsecretariatul Armamentului, într-un termen de 5 zile...

— Hitler s-a întâlnit cu Stalin la Sofia!! Tocmai la Sofia! (mare fantezie).

— Generalul Delhomme s-a înapoiat din Siria în București (realitate), în trecere spre Vichy, unde va fi numit ministru de Război (probabil fantezie), ca și cum generalul Huntziger ar fi fost limojat, el omul lui Pétain!

— Ofițerii care au făcut parte din lojile masonice au fost trecuți în cadrul disponibil... Bietele loje masonice, seau pe ele! De notat că zișii ofițeri au fost autorizați de șefii lor ierarhici să se înscrie în lojele naționale...

Știrile din Berlin:

În capitala Reichului nu se discută prea mult raporturile dintre Germania și Rusia, care trec pe planul al doilea (!!!) față de încordarea dintre Statele Unite și Puterile Axei, încordare întreținută de întreaga presă, dezlănțuită împotriva ultimelor măsuri americane. Au fost închise 28 de Consulate și Consulate generale; au fost închise toate agențiile de vapoare și de turism... După cifrele americane valoarea avuturilor Axei, „congelate“, s-ar ridica la 2 500 000 000 de dolari (??). În Germania și în Italia s-au sechestrat, prin decrete apărute ieri, avuturile supușilor Statelor Unite. Presa germană pretinde că avuturile acestea, în țările Axei sau supuse influenței Axei, sunt de 4 ori mai mari (??) ca avuturile blocate în America... A apărut și la noi un decret pe baza căruia măsurile edictate în Germania *cu privire la capitalurile străine se* aplică și în România...

Cu toată indiferența *poruncită* a Berlinului în ce privește situația pe granița rusească, efervescența pe această graniță a ajuns la maximul ei și, la noi cel puțin, nu se mai face nici un mister că peste câteva zile, cu sau fără voia lui Stalin, trupele germano-române vor trece în Basarabia și în Bucovina...

———

Știrile unei tensiuni între Germania și Turcia sunt categoric dezmințite la Berlin și puse pe seama intrigăriilor britanice.

———

Camuflare:
Ziarele de azi-dimineață anunță că generalul Antonescu se află în inspecție... în Oltenia și în Banat — ca să ascundă deplasarea sa la Piatra-Neamț...

———

Până și ziarele germane din provincie ridică osanale generalului Antonescu și-l laudă pe toate tonurile, comentând întâlnirea sa cu Führerul, la München...
De notat că și în Italia s-au schimbat boierii: revista *L'Europa Sud Orientale* publicase acum câtăva vreme un articol puțin plăcut pentru noi datorat propagandei unguerești; ultimul număr conține însă un articol al lui Gino Lupi, prin care se pun lucrurile la punct și se protestează împotriva încercării maghiare de denaturare a faptelor...
Am ajuns în fine la preț în țările Axei — de confruntat cu rezultatele vizitei lui Antonescu la München, înregistrate ieri în acest caiet...

———

Ducele a trimis lapte la Atena pentru copii... Minerva recunoscătoare mulțumește cu recunoștință...

———

Cu prilejul împlinirii unui an, de la preluarea Puterii, mareșalul Pétain publică un manifest către francezi, plin de amărăciune, de duioșie dar și de nădejde — manifest în care arată tot ce s-a dres și câștigat de un an și cere tuturor să se strângă în jurul programului de refacere întreprins de Guvernul de la Vichy. Franța nu va pieri, dacă va ști să părăsească căile greșite din trecut și să pășească pe altele noi și sănătoase...

———

Lupte dârze la Sollum, în Libia. Englezii atacă viguros şi au succese. Au mai puţine în Siria, unde rezistenţa pe care o întâlnesc e neaşteptată.

În Abisinia, deşi „totul s-a sfârşit" după cum a comunicat Londra de o lună, luptele continuă, disperate. Ultimele forţe italiene, răzleţe, nu se predau decât cu greu...

Între Anglia şi Germania, bombardamente reciproce, fără mare efect... ca să nu se piardă contactul şi... obiceiul.

Radio-Londra de aseară pretinde că pe graniţa rusească germanii *însceneazā* o ofensivă ca să ascundă un mare atac împotriva Angliei... Se poate să se plănuiască un atac şi împotriva Angliei, dar pe graniţa rusească, nu e glumă... Se va vedea în curând!

———

Giurescu a fost numit administrator al Fundaţiilor Regale... A fost totuşi „omul" Regelui Carol... Regimul procedează cu o logică uimitoare! Dar de ce pentru unii mumă şi pentru alţii ciumă? De ar alege barem pe cei mai buni!

———

Lefter, legionar de seamă, a fost destituit din postul de director general la *Monitorul Oficial*... Aş fi priceput acum 4 luni, după Rebeliune, dar după atâta vreme?

———

Primit ieri-seară vizita d-nei Stângă, soţia fostului chestor legionar despre care s-a vorbit mult astă-iarnă... O femeiuşcă drăguţă, simpatică, timidă: „Domnule Argetoianu, iertaţi-mi îndrăzneala, dar iată. Soţul meu a fost achitat şi, când să-i dea drumul, judecătorul de Instrucţie l-a reţinut, fiindcă, spune dânsul, ar exista o reclamaţie a dvs., sau o declaraţie prin care-l învinuiţi..." — I-am răspuns că n-am reclamat nimic, n-am declarat nimic împotriva soţului ei, pe care nu-l cunosc, nu l-am văzut niciodată, şi împotriva cui n-am nimic de declarat... Am profitat de prilej, ca să mă plâng d-nei Stângă de atitudinea legionarilor împotriva mea, după câte le-am făcut pentru ei... Dânsa a recunoscut că aveam dreptate, dar a adăugat că *adevărații legionari* (şi printre ei număra şi pe Stângă) nu numai că nu aveau nimic împotriva mea, dar mă stimau şi au fost dezolaţi de cele întâmplate şi datorate elementelor indezirabile intrate în Legiune după septembrie...

În cele din urmă, m-am declarat gata să dau în scris că personal nu aveam nimic de împărţit cu camaradul Stângă...

———

Ora 12.

Filmul continuă să se desfăşoare, într-o sală în care n-avem acces...

Dinu Brătianu *ştie* că generalul Antonescu a plecat azi-dimineaţă să întâlnească pe Mussolini!...

Banatul, Oltenia? Asta să fie?

———

Joi, 19 iunie. Dimineaţă de apelpiseală... În fiecare zi scumpul nostru Conducător ne dă un pumn în ceafă. Acum vrea să ne ia şi automobilele. Mă lupt să scap pe al meu, dar reuşi-voi? Şi, ca şi cum n-ar fi fost de ajuns atât, am mai fost convocat şi la Controlul Averilor, ca urmare la decretul prin care ni se confiscă tantiemele pe vremea cât am fost „demnitari". Amicul meu Nicolau, foarte gentil, m-a pus să semnez o declaraţie, redactată de el, prin care afirm că de câte ori am fost ministru am demisionat din Consilii — iar ca preşedinte al Senatului *nu*, fiindcă legea nu mă obliga... După câte am priceput, dosarul meu nu va fi reluat decât în septembrie; până atunci, câte se pot întâmpla...

———

Plouă ca în noiembrie, de trei zile. Timp favorabil pentru a intra cu forţe motorizate în Basarabia şi în Rusia!

Marele eveniment al zilei este încheierea „tratatului de amiciţie" între Germania şi Turcia... Deşi, ambele ţări *îşi rezervă poziţiile determinate prin tratatele lor anterioare* — nu încape îndoială că prin noul tratat, Turcia evoluează sensibil în politica ei. Obligaţie reciprocă de neagresiune şi de abţinere a fiecăruia de la orice act dăunător celuilalt...

Pe lângă protocolul publicat, semnat la Ankara, se vor mai încheia şi alte convenţii economice, culturale, politice. E vorba să se încheie imediat o convenţie privitoare la presă şi la radiodifuziune...

La Berlin, zgomot mult în jurul acestui tratat, prezentat ca un mare succes diplomatic german şi ca un insucces britanic. Şi aşa şi este...

———

Guvernul german a publicat a 7-a „Carte Albă", de la începutul războiului, cu documentele găsite la Belgrad. Scopul: explicarea evoluţiei politicii iugoslave care a dus la dezastru. Multe documente engleze şi poloneze. Nu se vorbeşte — în telegramele berlineze ce dau seamă de publicaţie, cel puţin — despre documente ruseşti...

———

Roosevelt a explicat presei motivele care au determinat închiderea oficiilor germane: acţiunea lor *subversivă* trebuia înfrântă. La întrebarea „ce înţelege prin *subversiv*", Preşedintele a răspuns că există mai multe definiţii, dar n-a dat nici una. La o altă întrebare, dacă măsura se va extinde şi la alte naţionalităţi, Roosevelt a răspuns: „După împrejurări!"

În Statele Unite se face caz mare şi se exploatează cu măiestrie torpilarea vasului american de comerţ *Robin Moore*, torpilat acum câtva timp în Atlanticul de Sud...

Un avion *Lares* a decolat ieri-dimineaţă la Băneasa, spre Sofia, şi s-a prăbuşit după câteva sute de metri... Toţi pasagerii, 12 la număr, şi 3 impiegaţi au fost carbonizaţi... Oribil! Printre morţi e şi Voss, reprezentantul Presei germane, şi Mănescu, ataşatul nostru comercial...

Mănunchi de ştiri:

Radio-Budapesta anunţă că negocierile germano-ruse s-au întrerupt, dar că comisarii (??) au rămas pe loc... Unde?

Ministrul Bulgariei spunea aseară că ruşii primesc toate condiţiile Germaniei, afară de cedarea Basarabiei (!!) şi că pe ziua de ieri perspectivele de pace erau crescute....

Radio-Londra a anunţat ieri că 120 de divizii germane erau gata pe frontul rusesc...

D.N.B. şi italienii anunţă victorie la Sollum, pe când englezii pretind un succes pentru ei... Fapt este că până acum britanicii au putut apăra graniţa Egiptului în care armatele Axei n-au putut pătrunde.

Corpul diplomatic (şefii de Misiuni), afară de miniştrii Germaniei şi Italiei, au protestat la Ministerul de Externe împotriva faptului că nu sunt ţinuţi la curent cu „evenimentele". Ce li se putea spune de la Externe, când nici Externele nu ştiu nimic?

Vineri, 20 iunie. După 3 zile de potop, de parcă era să ne înecăm cu toţii, azi ne-am deşteptat pe soare şi senin. Să se fi sfârşit urgia lui Dumnezeu?

Cu inima strânsă mi-am făcut ieri bilanţul:

Sunt de 6 luni ameninţat de pistoalele legionarilor; Dacă scap de legionari, pot să cad strivit de cutremur, căci „ursul joacă prin vecini";

Dacă scap şi de cutremur, pot să fiu sfâşiat de bombele ruseşti;
Dacă scap şi de bombele ruseşti, pot să mor de foame căci regimul Antonescu, prin diferitele sale comisii, vrea să-mi ia tot ce posed;
Dacă-mi va mai rămâne o pâine — mai rămâne însă şi tăvălugul anilor (duc 70 în spinare), care nu iartă...
Numai perspective frumoase!
Amin. Plăcut sfârşit de viaţă!

———

Toată ziua de ieri am trăit drama automobilului. La vârsta mea şi a soţiei mele, cu toate ameninţările sub care trăiesc, lipsa de automobil ar fi însemnat pentru mine o claustraţie completă. În fine mi s-a lăsat uzajul maşinii mele, în Bucureşti şi pe o rază de 20 kilometri în jurul oraşului... Bodea prostii...

———

Generalul Delhomme a trecut prin Bucureşti. Nici vorbă de numirea sa ca ministru de Război şi nici o legătură între plecarea sa de la Beirut şi războiul din Siria. A părăsit Siria *înainte* de începerea ostilităţilor, pur şi simplu fiindcă a fost înaintat general de divizie şi că i s-a dat un comandament în Franţa — unde se duce...

Sevin, ataşatul Aerului francez, e încă în Bucureşti, deşi nemţii au cerut rechemarea lui sub pretext că ar fi destăinuit la Atena locurile unde se aflau concentrate în România forţelor germane aeriene. Sevin a protestat şi se zbate; până acum n-a fost rechemat... Sevin n-a destăinuit nimic grecilor, pretinde el — dar a spus ieri lui Dimitrie Ghica că nemţii au 600 de avioane de vânătoare în România şi că principalul atac aviatic contra Rusiei se va da din Polonia şi din Finlanda...

———

Situaţie neschimbată. Înfriguratele pregătiri de război şi mai accentuate. Apărarea pasivă a înăsprit sancţiunile privitoare la camuflarea luminilor; de azi înainte nu se va mai face avertisment scris — delincvenţii vor fi de-a dreptul trimişi înaintea tribunalelor militare (puşcărie şi amendă)...

Radio-Londra a anunţat ieri că Germania cere Rusiei: cedarea Ucrainei pe un timp nelimitat, retrocedarea Basarabiei şi Bucovinei către România, eliberarea Statelor Baltice şi rectificarea graniţelor lor ca şi ale Finlandei, controlul tuturor uzinelor industriei grele şi a minelor de orice soi pe tot cuprinsul Rusiei — în fine demobilizarea şi dezarmarea a jumătate din Armata roşie...

În Germania şi în Italia — şi până la un punct chiar în Turcia — se face mare vâlvă în jurul tratatului germano-turc. Führerul a primit în audienţă pe ambasadorul turc, care i-a remis o scrisoare autografă din partea Preşedintelui Inönü. Sărăcăcioglu şi Papen au făcut declaraţii presei, şi ministrul de Externe turc, după ce a mulţumit d-lui von Papen pentru toată activitatea sa, a confirmat că se va semna imediat o convenţie pentru punerea presei şi radiodifuziunii celor două ţări la unison...

În Anglia şi în Statele Unite, semnarea tratatului de la Ankara a produs enervare , şi presa anglo-saxonă „fait bonne figure à mauvais jeu"... (îşi ascunde nemulţumirea). Incontestabil, tratatul germano-turc e un succes diplomatic şi politic pentru nemţi...

Finlandezii anunţă că au început manevre cu armata lor, ca să ascundă că au mobilizat-o, toată...

Dl Schmidt, de la Banca Chrissoveloni, a sosit de la Berlin şi spune că acolo ruşii sunt consideraţi ca „mari inamici", *dar că nu se vrea în acest moment războiul*... În schimb, Alecu Rioşanu îmi telefonează că *lucrurile merg strună* (după dorinţele războinice ale generalului Antonescu) şi că foarte probabil dejunul de duminică cu Regele, la Jockey-Cluj, (premiul Regal, masa anuală) nu va mai avea loc...

Ofensiva britanicilor la Sollum a fost respinsă cu pagube mari pentru aceştia — iată ce reiese ca bilanţ adevărat al ştirilor contradictorii date de o parte şi de alta... O luptă cu forţe motorizate pe o temperatură de + 55° — trebuie să fi fost un adevărat infern!... Biata omenire!

În Siria, stare staţionară...

În Germania (ca şi în ţările ocupate de aceasta: Norvegia, Danemarca, Olanda, Belgia, Franţa neliberă, Iugoslavia şi Grecia) precum şi în Italia s-a cerut Statelor Unite să-şi închidă Consulatele şi să-şi retragă personalul dincolo de graniţe. Măsuri identice vor fi luate şi împotriva societăţii *American Express Company* (Import şi Export) şi a agenţiilor sale pe aceleaşi teritorii...

După cererea Guvernului german, ministrul Bulgariei la noi, Petrov-Ciomakov, a fost mutat la Tokio, unde bulgarii au creat o Legaţie. Ciomakov este fiul unei rusoaice, fosta mare maestră a Curţii Reginei Eleonora (a doua soţie a lui Ferdinand) şi este căsătorit cu o englezoaică. Două surori ale lui Ciomakov, domnişoare de onoare ale Reginei actuale, au fost îndepărtate şi ele, au sosit la Bucureşti, şi pleacă cu fratele lor în Japonia... Sunt toţi învinuiţi de „anglofilie“ şi de propagandă în acest sens... Pentru noi nu e nici o pagubă: Ciomakov nu ne iubea şi vorbea de sus...

Se anunţă un puternic cutremur în Iran. Epicentrul ar fi la 3 500 kilometri de noi, cam prin colţul de nord-est al Iranului...

Ziarele de azi-dimineaţă publică in extenso sentinţa prin care Tribunalul Militar a condamnat la 1 an închisoare şi 2 000 lei amendă pe toţi cei care în momentul Rebeliunii din ianuarie au semnat un manifest împotriva generalului Antonescu, acuzându-l pe dânsul şi pe colaboratorii săi, că ar fi uneltele „judeo-masoneriei“... Considerentele sentinţei sunt pline de date inexacte împotriva Masoneriei, confundând şi ele Masoneria Naţională cu cea internaţională şi cu Marele Orient...

Acum pricep toată înscenarea din ultima vreme împotriva inexistentei Masonerii româneşti şi toate balivernele care s-au debitat în jurul aşa-zisului „complot“ (!!!) masonic...

D-na Pangal, mama vitregă a lui Pangal, locuieşte la ministrul Justiţiei Coti Stoicescu. Petrecând aseară târziu la nişte prieteni, s-a întors cu un taximetru acasă. Taximetrul era condus de un şofer tânăr, şi lângă dânsul se afla un tovarăş. După ce d-na Pangal a coborât şi a plătit maşina, şoferul i-a spus: „Ştim că aici locuieşte dl ministru al Justiţiei; sunt orele 2 noaptea; suntem amândoi legionari (!!) şi totuşi nu v-am făcut şi nu vă facem nimic! Vedeţi că nu suntem aşa de răi cum se zice!“

Poate să fi fost şi doi glumeţi?

Nou decret azi-dimineaţă: se rechiziţionează toate magaziile de cereale, afară de cele ce servesc proprietarilor pentru strângerea propriilor lor recolte...

Aşteptăm să se rechiziţioneze şi toate ţucalele...

———

Totul este întunecat, totul este cenuşiu în faţa mea; am senzaţia că totul se năruie, că mă îndrept cu paşi repezi spre neant...

Un controlor financiar vine să se certe cu mine asupra scăderilor de impozit pe care le-am cerut... Toate veniturile se duc, şi fiscul te strânge tot mai tare de gât... Vai de viaţă! Poate e mai bine aşa, ca să o regretăm mai puţin în clipa plecării...

———

Luni, 23 iunie, Breasta. Înfrigurarea a ajuns vineri la Bucureşti, la paroxismul ei. Simţeam cu toţii că sorocul marilor hotărâri ajunsese la scadenţă... O zi-două, poate ceasuri ne mai despărţeau de pasul decisiv. Toate informaţiile mele confirmau părerea că până duminică vom fi în război...

Pe la amiază, m-a chemat Palatul Regal la telefon. Era colonelul Mardare care mi-a făcut cunoscut că, „dată fiind atmosfera generală şi enervarea opiniei publice, nu era bine ca *cei mari* să benchetuiască pe când cei mici se luptau cu nevoile (argumentele mele din ziua Derby-ului, de care însă nu s-a ţinut seama atunci) şi că era mai bine să nu aibe loc dejunul de la Jockey-Club de duminică“. În acest sens, i se telefonase de la Sinaia. Am răspuns că dorinţele Majestăţii Sale erau pentru noi, ordine. Am dat acest răspuns cu atât mai voios, cu cât fusese părerea mea de la început... Colonelul Mardare a adăugat că un aghiotant regal va veni la curse duminică, să remită câştigătorului Premiul Regal, în numele Regelui, pocalul obişnuit...

Am priceput că până duminică va începe dansul...

Ducându-mă pe la orele 6 la Jockey-Club, ca să decomand dejunul, am aflat că se tăiaseră telefoanele, la mai toată lumea. Nu mai încăpea nici o îndoială...

Înapoiat acasă am constatat cu plăcere că amândouă telefoanele mele funcţionau. Am fost mirat de această favoare, în însuşirea mea de

prigonit... Am încercat să telefonez la mai mulţi prieteni: nici un răspuns, aparatele mute. Nu s-au lăsat aparate în funcţiune decât autorităţilor, funcţionarilor superiori, medicilor creştini şi câtorva favoriţi (printre care şi eu!!). Intrarea în război era, evident, iminentă...

Noapte fără somn. Am chibzuit cu nevastă-mea şi cu fiică-mea. Eu vream să nu mă mişc din Bucureşti, ele insistau să plec. Soţia mea se aranjase cu d-na Negroponte să petreacă primele zile ale războiului la Afumaţi. Fiica mea trebuia să plece a doua zi dimineaţa, sâmbătă, la Breasta, unde îşi are fetiţele. După multă ezitare, m-am hotărât şi eu să plec cu dânsa. M-am hotărât fiindcă n-am văzut pentru ce să rămân în Bucureşti, unde nu aveam nici o însărcinare, nici treabă, nici datorie de îndeplinit. M-am hotărât, nu atât de frica bombelor (sunt fatalist şi nu mi-e teamă de o lovitură care să mă curețe; la vârsta mea, o zi mai devreme, sau o zi mai târziu...) cât de a gazelor. Bestiile de ruşi, în ura lor împotriva noastră, şi în lipsa lor de orice scrupule internaţionale, ar fi în stare să ne verse iperită sau altă porcărie. O agonie în cele mai oribile torturi mă înspăimânta...

M-am hotărât. Alţii şi-au golit casele şi şi-au dus ce aveau mai preţios la ţară. Eu am lăsat tot pe loc, mi-am făcut un geamantan pentru zece zile şi am plecat sâmbătă la amiază, convins că duminică probabil nu se va mai putea trece. M-am înţeles cu nevastă-mea, să stea ea la Afumaţi şi eu la Breasta până vom vedea *cum se prezintă afacerea*. Dacă ruşii nu întrebuinţează gazele, să ne înapoiem la Bucureşti...

Am plecată sâmbătă la amiază, cu automobilul fiicei mele, scăpat nu ştiu cum de rechiziţie, şi seara de masă am fost la Breasta. Pe drum, nici o neplăcere...

Ieri toată dimineaţa am ascultat la Radio. Am aflat astfel trecerea Prutului, am ascultat manifestul generalului Antonescu (părţi frumoase, dar prea lung şi prea bombastic), manifestul d-lui Ică în numele Guvernului — peltea zemoasă şi lipsită de autoritate; am luat cunoştinţă de decretul de mobilizare şi de promovarea domnului Ică la rangul de Vice-preşedinte al Consiliului...

La amiază, ni s-a citit manifestul lui Hitler către poporul german (cu o jumătate de oră înainte, prinsesem câteva fragmente prin postul din Sofia), concis, precis, şi fără garnitură literară ca al Antoneştilor — prin urmare mult mai impresionant...

Hitler arată „că Rusia a rupt şi a trădat pactul de amiciţie dintre cele două ţări“.

Hitler mărturisește că și-a dat seama de la începutul războiului de reaua credință a Sovietelor, dar că Germania, în dorința menținerii păcii n-a reacționat cum ar fi putut împotriva călcărilor înțelegerii din 1939. În tratatul din acel an, sau mai bine zis cu prilejul acelui tratat, Germania și-a fixat „sferele sale de interese". Ocuparea Lituaniei și a Bucovinei, războiul cu Finlanda — au jignit aceste sfere de interese... Reichul dorind o clarificare a situației a invitat pe dl Molotov la Berlin (astă-primăvară), și cu prilejul acestei vizite comisarul Externelor sovietic a pus Führerului patru chestiuni:

1) Care ar fi atitudinea Germaniei dacă Rusia ar trece dincolo de Prut;

2) Idem în cazul unui nou război cu Finlanda, care amenință (!) siguranța U.R.S.S.-ului;

3) Idem dacă Rusia ar garanta independența Bulgariei și ar instala garnizoane rusești în această țară pentru punerea în aplicare a acestei garanții (ocupare ce ar putea avea de scop și detronarea Regelui Boris);

4) Care ar fi reacția Germaniei în cazul ocupării unor porturi de-a lungul Strâmtorilor de către forțele sovietice, pentru garantarea libertății navigației în Marea Neagră.

Hitler a răspuns lui Molotov:

La nr. 1. Garanția dată României *e generală*, și va juca în fața unui atac din partea oricui.

La nr. 2. Führerul nu vede ce amenințare (!) poate constitui Finlanda pentru Republicile Sovietice — dar că, în nici un caz, Germania nu va putea tolera un nou război în bazinul Mării Baltice.

La nr. 3. Bulgaria este un Stat suveran, și poate încheia orice convenție, *în cadrul legăturilor sale.* Pentru a da un răspuns precis la această întrebare, Führerul are nevoie să se consulte cu aliatul său (Italia).

La nr. 4. Hitler dorește ca și Rusia libertatea navigației Mării Negre — nu va putea însă tolera instalarea nici unei Puteri Străine pe malurile Strâmtorilor...

Rusia și-a urmărit tot timpul politica ei de duplicitate, de la începutul războiului, tratând cu Anglia împotriva Germaniei, cum tratase cu Germania împotriva Angliei.

Interesant pentru noi: Hitler acuză Sovietele de a fi pus la cale Rebeliunea legionarilor, din ianuarie, pentru a răsturna pe Antonescu și a arunca România într-o stare de anarhie care să permită Moscovei să intervină... (Toată acțiunea elementelor comuniste în răzmerița legionarilor e aci dată pe față).

Din documentele găsite la Belgrad reiese clar că lovitura de Stat din Iugoslavia n-a fost pusă la cale numai de Anglia, ci și de Moscova, care

a promis avioane şi arme sârbilor prin Salonic, şi a încheiat un tratat de amiciţie cu Iugoslavia, a doua zi după lovitura de Stat... Numai înaintarea rapidă a forţelor germane spre Salonic a împiedicat ajutorul rusesc făgăduit...

Mai spune multe Hitler; dar manifestul lui e de domeniul istoriei, şi nu este locul să-l comentez aci, rând cu rând...

Două observaţii numai:

1) Afirmaţia lui Hitler că am cerut garantarea graniţelor noastre de către Germania după lovitura din iunie trecut cu luarea Basarabiei şi Bucovinei nu este exactă. N-am cerut atunci nici o garanţie, cu atât mai mult (după cum mărturiseşte chiar Hitler) cu cât Germania ne-a sfătuit să primim ultimatumul rusesc şi ne-a ameninţat chiar cu atacul Ungariei şi al Bulgariei în cazul în care ne-am opune. *Garanţia germană ne-a fost oferită de Guvernul Reichului odată cu arbitrajul de la Viena, când ni s-a luat Ardealul...*

2) „Eufemismul" întrebuinţat de Führer, când vorbeşte de garanţiile Angliei şi nu spune că le-a cerut *România* ci *Basarabia* (!?). O gentileţe la adresa noului şi scumpului său aliat, generalul Antonescu...

În cuvântarea sa, Führerul anunţă că armata germano-română de la Prut şi Dunăre va fi condusă de generalul Ion Antonescu — iar armata germano-finlandeză de mareşalul Mannerheim...

Şi o ultimă observaţie la manifestul generalului Antonescu. Făcând aluzie la cedarea Basarabiei şi a Bucovinei din anul trecut — Conducătorul nostru, cu patima care-l caracterizează, vorbeşte de „trădătorii regimului trecut şi de proasta lor politică". *Proastă politică*, da. Am spus-o destul. *Trădare* însă n-a fost. Cum era să ne luptăm deodată cu Rusia, cu Ungaria şi cu Bulgaria — acestea două din urmă susţinute de Germania?

Mai puţin politicianism, mai puţină ură personală, domnule General — şi mai multă obiectivitate şi dreptate... Politică proastă, da, s-a făcut *mai ales* în toamna anului 1938 şi în primăvara anului 1939 — dar de trădare şi de laşitate să nu vorbim. Şi-a ispăşit Regele Carol greşelile, şi le-am ispăşit şi noi, nu pe ale noastre, ci pe ale lui...

S-a hotărât evacuarea în masă a evreilor dintre Siret şi Prut, şi internarea lor în lagăre, în judeţul Gorj... Exagerat! Ni se umple Oltenia de jidani, atât ne mai trebuie...

Printr-un decret regal s-a interzis vânzarea sau cumpărarea oricărei vite, în viaţă sau tăiată — miei, oi, capre, porci, vite cornute etc... Mer-

gem bine — unde o să ajungem? Un articol al aceluiaşi decret dă de înţeles că armata germană de pe frontul nostru se va aproviziona numai de la noi... Vai de pielea noastră! Cu leu coborând „en vrille" (vertiginos) şi cu foametea, cine ştie ce ne mai aşteaptă...

———

Radio ne-a descris ieri marile manifestări de entuziasm ce au avut loc la Bucureşti... Cântece şi hora Unirii de la Piaţa Episcopiei şi până la Piaţa Teatrului, flori la monumentul Regelui Carol I, defilare şi aclamare la Legaţia Germaniei... Nimic de zis; protocolul patriotic cerea toate aceste manifestări. În sufletele oamenilor domneşte mai multă grijă decât entuziasm...

———

Niciodată Breasta nu mi-a părut mai frumoasă ca anul acesta. Ploile abundente au fost prielnice vegetaţiei. Parcul e o încântare, şi florile se întrec ca niciodată, cu notele lor de lumină şi de veselie... De ce nu mă pot bucura de tot ce văd? Natura impasibilă e indiferentă faţă de grijile şi de nenorocirile oamenilor, dându-ne astfel o lecţie de înaltă moralitate. Ce-i pasă Eternităţii de zbuciumul unei clipe?

———

Georgescu B. Ion, primarul Craiovei, Gogu Adam Popescu, ajutorul său şi Nicu Defleury au venit aseară pe la ora 6 să mă vadă. Până atunci nu se ştia nimic precis, despre ofensivele germano-române... Trupele noastre ar fi înaintat în Basarabia 50 kilometri, fără rezistenţă. Un aeroport din Basarabia (Ismail) ar fi fost nimicit. Kiev, Sevastopol şi Odessa ar fi fost bombardate. De la noi numai Tecuciul... Dar nu erau ştiri oficiale, confirmate. Să dea Dumnezeu să fie bine!

———

Şi Italia s-a declarat în stare de război cu Rusia Sovietică...

Ora 12. Primele ştiri ale războiului: B. Ion, primarul, îmi telefonează de la Craiova primele informaţii sosite de pe front. Încă în cursul nopţii trecute, trupele noastre au ocupat Cernăuţiul, Chişinăul şi Ismailul — fără mari rezistenţe. La Bolgrad au fost lupte mai serioase. Odessa a fost bombardată cu escadrilele noastre, şi am fi pierdut acolo 6 avioane. Aviaţia rusească a bombardat la rândul ei Iaşii, Galaţi şi Tecuci, fără pagube. Grosul armatei germane, în Polonia ar fi întâmpinat ceva rezistenţă mai serioasă, dar a trecut peste... Aviaţia germană macină aeroporturile ruseşti, precum şi trenurile cu muniţii şi formaţiile motorizate pe drumuri...

Dumnezeu să ne ajute, şi să ţină tot aşa! Bucureştii n-au fost încă atacaţi...

Britanicii au luat Damascul...

Bombardamente puternice pe coastele Angliei, cu avioanele. Şi englezii au încercat o acţiune masivă împotriva portului Boulogne dar au fost respinşi...

Marţi, 24 iunie. Emisiunile radio de ieri-seară şi de azi-dimineaţă nu ne-au adus nimic precis: „operaţiunile în curs". Am adoptat şi noi metoda germană, de a nu da informaţii precise decât după sfârşitul unei operaţiuni. Faptul că la emisiunea de azi-dimineaţă nu s-a spus nimic despre Bucureşti, mă face să cred că Capitala noastră a scăpat până acum de bombardament.

În emisiunea germană de ieri am subliniat afirmaţia că „aviaţia germană e stăpână pe spaţiul zonei de luptă, că aviaţa rusească e slabă, că aeroporturile inamice sunt sistematic distruse". Încolo, şi nemţii nu spun decât „că luptele continuă cu succes conform planului stabilit".

În afară de aceste ştiri laconice, presa şi emisiunile Reichului insistă asupra următoarelor două puncte: scopul umanitar al războiului contra Sovietelor şi potenţialul de luptă al Germaniei.

Lupta împotriva Sovietelor este prezentată ca o nouă cruciadă contra comunismului. Germania în acest război nu apără numai interesele sale, ci ale omenirii întregi ameninţată de flagelul comunist. În Anglia deşi s-a declarat oficial că Imperiul Britanic va ajuta dictatura de la Moscova împotriva inamicului comun (cu imediata reticenţă că Anglia nu e în măsură să dea un ajutor eficace) — opinia publică e încă nedumerită. Hitler e vrăjmaşul nr. 1, desigur, dar şi bolşevismul e alt vrăjmaş, şi englezul nu poate uita atitudinea Rusiei de la 1939 şi până acum...

În Statele Unite, opinia publică pare buimăcită. Nici acolo, vrăjmăşia împotriva lui Hitler şi a hitlerismului nu va fi domolită, dar ura şi scârba împotriva bolşevismului e poate şi mai mare ca în Anglia. La Londra se exprimă nădejdea că noua cotitură a evenimentelor nu va schimba politica lui Roosevelt şi se adaugă că Hitler şi-a luat o mare răspundere primind război pe două fronturi. În celelalte ţări neînfeudate Angliei sau Statelor Unite, războiul germano-rus e privit cu mare satisfacţie. La Moscova se vorbeşte de campania lui Napoleon din 1812 şi de Kutuzov...

În ce priveşte potenţialul de luptă, presa şi comunicatele germane dau amănunte cât de multe asupra atacurilor aeriene efectuate masiv în

Anglia (până în Scoția), asupra apărării antiaeriene din vestul Germaniei împotriva britanicilor, asupra luptelor înverşunate de la Sollum (unde englezii au suferit pierderi însemnate) — toate concomitent cu ofensiva contra Rusiei...

Trebuie mărturisit că de când e lumea nu s-a văzut un asemenea efort militar şi o armată atât de formidabilă, ca cea pusă în linie în acest război de către Hitler...

Pentru binele nostru, să dea Dumnezeu să izbândească în planurile sale...

Am spus-o şi o mai repet: între bolşevismul moscovit, cel german şi cel românesc — căci între ele avem de ales — prefer pe cel german. Cel puțin nemții sunt oameni de ordine şi civilizați...

———

Declarațiile lui Hitler privitoare la rolul de unealtă a Rusiei pe care l-a jucat Mişcarea Legionară, în Rebeliunea din ianuarie trecut, au făcut o adâncă impresie în toată țara. Şi bruma de simpatie ce mai rămăsese pentru unele din îndrumările legionare s-a dus... Acum abia pricepem adevăratul rost al cuvintelor pronunțate de Killinger la Braşov: „Mişcarea Legionară s-a sinucis..." Adevăratul conducător al Mişcării din septembrie şi până în ianuarie, a fost Grozea, omul Moscovei...

———

Ziarele sosite azi la Breasta îmi aduc textul notei prezentate de Ribbentrop la Moscova, ca lămurire a intrării Germaniei în război. E un adevărat rechizitoriu, în care duplicitatea, reaua credință şi călcarea cuvântului dat sunt documentat expuse. Pentru noi, documentul e de o imensă valoare, fiindcă ne arată din ce am scăpat... Instinctiva mea teroare, confirmată în lipsă de informație precisă numai de raționament, sub care trăiesc de doi ani de zile — e pe deplin justificată. Fără rezistența Germaniei, Moldova ar fi fost cotropită...

În fine, bine că a revenit Hitler la „Mein Kampf"...

———

De la comunicatul nr. 1 de ieri-dimineață, n-a mai apărut altul. Aflăm ce putem, pe cale particulară şi prin radiodifuziunile străine. Nemții au avut mari succese pe fronturile poloneze. O spun emisiunile germane şi o confirmă cele englezeşti care recunosc inferioritatea vădită a aviației ruseşti. Radio Stockholm anunță că revoluția locală, înăbuşită în Estonia, a reuşit nu numai în Lituania, dar şi în Letonia. Şi adaugă că starea de asediu cu drepturi de reprimare pentru autoritățile

civile egale cu ale autorităţilor militare — a fost proclamată în toată Rusia, ceea ce ar dovedi că răzvrătirea se întinde...

Se pretinde că nemţii au distrus deja 1 200 (!?) de avioane ruseşti.. O ştire *D.N.B.* vorbeşte de doborârea a 35 de avioane sovietice, din 37 câte au atacat, în formaţie strânsă, un punct din Prusia Orientală...

Radu Romanescu, care a prânzit aseară la mine, Mitică Angelescu venit să mă vadă azi la amiază şi I. B. Georgescu care mi-a telefonat la orele 14 — îmi confirmă ocuparea oraşelor din Basarabia şi că, până acum Bucureştii n-au fost atacaţi. În schimb, ar fi fost destul de tare bombardamentul Galaţilor... Ar fi fost bombardată şi Constanţa. *Radio-Londra* dă şi Bazargicul şi Balcicul ca bombardate, uitând că nu mai sunt româneşti...

Germania a însărcinat pe ministrul Bulgariei la Moscova cu ocrotirea supuşilor săi. Ungaria şi Slovacia au rupt relaţiile diplomatice cu Sovietele, dar numai Italia le-a declarat război (în afară de beligeranţi). Turcia s-a declarat neutră. Portugalia, deşi anglofilă, e *sufletește* alături de noi în războiul întreprins împotriva comunismului. De asemenea, Spania, Elveţia şi Turcia — aceasta din urmă cu toată anglofilia ei... Punând chestiunea pe terenul exterminării comunismului, Hitler a fost foarte abil. Şi Ribbentrop a fost abil, căci prin nota sa adresată Sovietelor, *nu declară război, ci precizează că Germania, ca să-şi apere existenţa, ia măsurile necesare pentru a preveni atacurile ruseşti...* Aşa se explică de ce Germania n-a trimis un prealabil ultimatum, cum s-a crezut că va face, şi a pornit la război cu o simplă dar voluminoasă notă explicativă...

Cu prilejul reformei agrare se dăduse fiecărei episcopii (de orice rit creştin) şi unor mănăstiri păduri destul de întinse (câte 500 hectare de fiecare). Mitropoliţii şi episcopii ca şi mănăstirile şi-au bătut joc de aceste păduri, date fără nici o noimă. Printr-un decret-lege apărut ieri, se lasă beneficiarilor veniturile, dar pădurile se trec în administraţia Casei Pădurilor. Excelentă măsură...

---

9 seara. S-a sfârşit cu Rusia: i-a declarat şi Slovacia război...

Miercuri, 25 iunie. Zi proastă... relativ. M-am sculat cu presimţiri rele, că voi primi veşti proaste, şi le-am şi primit. Mi le-a telefonat Ion B. Georgescu primarul, şi Gogu Adam Popescu, câteva minute după ce vorbise la telefon cu generalul Pichi Vasiliu[1], la Bucureşti.

Ruşii au bombardat ieri-seară la ora 7 Bucureştii, dar n-au nimerit nici un obiectiv important. Bombele au căzut toate la Dămăroaia... După spusele lui Vasiliu pare că ruşii au aviatori nepricepuţi şi material prost, căci mai nicăieri nu nimeresc obiectivele. La Constanţa bombele au căzut la Anadolkioi, la Râmnicu-Sărat în afară de oraş (căci au bombardat şi Râmnicul Sărat). Mare parte din bombe nu explodează... Au bombardat şi câteva sate din Ialomiţa...

Nu este adevărat că am ocupat Cernăuţii, Chişinăul şi Ismailul. Armatele noastre au trecut Prutul, dar întâmpină mare rezistenţă. Ruşii nu fug şi nu se predau, ci se bat. Şi germanii înaintează greu în Polonia, dar înaintează, şi ar avea şi ei mari pierderi. Cu un cuvânt, nu se intră în Rusia ca în unt, cum s-a crezut la început... Dacă deşteptii ar fi publicat comunicate (comunicatul nr. 2 n-a apărut nici până acum), lumea nu s-ar fi ambalat pe ştiri false şi optimiste...

Un singur lucru pare cert pentru moment: superioritatea aviatică germană faţă de cea rusească. Şi e mult...

Să ne dea Dumnezeu sprijinul său...

Ieri, Şerban Geblescu a telefonat din Bucureşti că în toată Rusia a izbucnit revoluţia. Georgescu B. Ion îmi spune însă că în cele ce-i telefonează Bucureştiul, ştirea nu se confirmă. Se confirmă numai revoluţiile din Lituania şi Letonia.

Pare că până acum Finlanda n-a intrat în război, cu toată afirmarea din manifestul lui Hitler. Cel puţin aşa pare să rezulte din ştirile date prin radio, care sunt contradictorii. Cele de azi-dimineaţă afirmă că Legaţia rusească de la Helsinki şi-a încărcat calabalâcul şi pleacă. Dacă poate să plece în voia ei, e că războiul n-a fost încă declarat, şi acest lucru (nedeclararea de război) îl afirma ieri nu mai ştiu care post.

Summer Welles, subsecretarul de Stat din Washington, declarase alaltăieri că pe baza legii neutralităţii, Republica Sovietelor intră în rândul ţărilor democratice ce au dreptul să-şi procure material de război în Statele Unite.

[1] Comandantul Jandarmeriei.

Ieri, dl Summer Welles şi-a rectificat declaraţia, în sensul *că nu ştie dacă Republicile Sovietelor vor putea fi numărate printre Statele democratice etc., etc.* Nu trebuie într-adevăr pierdut din vedere că opinia publică americană e hotărât contra comunismului şi comuniştilor... Nici Roosevelt nu s-a pronunţat încă dacă va da sau nu concursul său Sovietelor. Declaraţia Germaniei de război împotriva Sovietelor a cam încurcat pentru moment lucrurile, în America.

Deşi „proscris", pare că lumea din Craiova nu m-a uitat... Primesc vizite întruna — chiar prea mult, şi dimineaţa şi după-amiază. Vin şi cei câţiva refugiaţi din Bucureşti, care se plictisesc în Craiova...

Joi, 26 iunie. În fine aseară ni s-a dat la Radio comunicatul nr. 2. Nu-mi prea place. „Operaţiunile se desfăşoară conform programului..." — o frază care-mi reaminteşte comunicatele austriace de pe vremea Marelui Război... Comunicatul confirmă bombardarea Galaţilor, a Constanţei şi a Sulinei. Câteva bombe au căzut şi la Iaşi şi Tulcea. În comunicat se afirmă că nu s-au făcut mari stricăciuni; la Iaşi şi Tulcea, sau şi în celelalte oraşe bombardate? Forţele aeriene germano-române (tot comunicatul) au distrus 400 aparate inamice (nu 1 200 cum s-a spus), din care 30 au fost doborâte de români. Tânărul aviator Horia Agarici a doborât trei avioane, luptând singur cu o escadrilă inamică... Despre bombardarea Bucureştilor (Dămăroaia) — nici o vorbă...

Azi-dimineaţă mare emoţie. Nervii noştri sunt „à fleur de peau" (foarte sensibili) şi nu suportă nimic. La emisiunea de la ora 6,30, după o fanfară de trâmbiţă, ni s-a cerut să trecem imediat pe unda scurtă (3.27). Imposibil să o prindem... Am văzut înaintea ochilor toate prăpastiile... Bucureştiul în flăcări, aparatul de emisie pe undă lungă distrus, şi câte altele. Pe la ora 9½ m-a liniştit băcanul Janischevski: un ofiţer german, prieten de al lui, a telefonat la Bucureşti şi a aflat că nu se întâmplase nimic, dar că nu se vor mai da emisiuni pe undă lungă nici dimineaţa nici seara, deoarece aceste emisiuni puteau fi folosite de inamic, ca informaţie.

Gogu Adam Popescu îmi telefonează conţinutul comunicatului oficial german (ora 10). E cam ăsta: „De la Baltică la Marea Neagră, trupele noastre înaintează conform programului. Pierderile ruşilor, în oameni şi material, sunt *fabuloase* (chiar expresia comunicatului). Vom

da peste câteva zile numele localităţilor ocupate...". Doamne, Doamne numai să fie aşa...

Tot Adam Popescu telefonează că de o oră Bucureştii sunt sub bombardament... Adam Popescu a avut legătură cu Direcţia Telefoanelor. Toată lumea e prin beciuri... Suntem în mâna lui Dumnezeu!

Emoţiile de azi-dimineaţă au luat sfârşit la amiază: la ora 12 ½, *Radio-Bucureşti* a început din nou să cânte, şi la ora 13 obişnuitul radio-jurnal... La ora 3½ mi-a telefonat şi nevastă-mea de la Bucureşti, unde a petrecut noaptea. Bombardamentul a fost mai puţin teribil în realitatea lui de cât se aşteptau oamenii... A durat 4 ore, de la ora 5 la ora 7 şi de la ora 9 la ora 11. În cartierul nostru nimic... Au căzut câteva bombe în jurul Mitropoliei şi pe strada Văcăreşti... La Radio nu s-a spus nimic despre acest prim bombardament rusesc (cel de alaltăieri cu bombele de la Dămăroaia a fost mai mult un zbor de recunoaştere decât un adevărat bombardament) ... Nevastă-mea, care a petrecut noaptea la Bucureşti, mai rămâne până mâine în oraş şi nu se înapoiază la Afumaţi — cea mai bună dovadă că bombardamentul n-a terorizat-o. Venise în Bucureşti pentru nunta lui Nicki Chrissoveloni cu Dodoi Lakeman, ce are loc azi...

Primit şi de la Filip o scrisoare, expediată ieri din Bucureşti, plină de optimism şi de entuziasm! Tanto meglio! O avea milă Dumnezeu de noi...

Vineri, 27 iunie. Ora 8,30 dimineaţa. Radio de aseară (ora 22½) ne-a informat că atacul de ieri al aeroplanelor ruseşti asupra Bucureştilor a ucis 3 persoane, a rănit ale 12 şi dărâmat 6 case... Şi nici un alt amănunt. Tot aseară ni s-a spus că şi infanteria germană a pătruns adânc în teritoriul inamic...

Azi-dimineaţă la ora 6,30 şi la ora 7,30 a vorbit postul de Bucureşti ca de obicei; s-a cântat, s-au dat veşti tresvite, s-au comunicat măsuri interne — dar nici un comunicat militar. Poate vom avea unul la amiază...

Explicaţia neamţului, transmisă nouă prin Janischevski, cu privire la tulburarea emisiunii de ieri-dimineaţă nu era prin urmare întemeiată. S-a întrerupt ieri-dimineaţă emisiunea probabil din cauza bombardamentului... Faptul că nu s-a întrerupt azi-dimineaţă, ne face să nădăjduim că a fost linişte la Bucureşti... Sau că s-au obişnuit manipulanţii de la radio cu avioanele...

Cutremure sensibile de pământ în Turcia, la Belgrad şi în Maroc. Pare că în Maroc a fost serios de tot. Atât ne mai lipseşte, să ne mai vină şi aşa o pacoste pe cap...

Ieri s-a instalat în parcul nostru un post de observaţie în vederea unui posibil atac aeronautic sau a unei căderi de paraşutişti. Mi-a părut bine să văd că se iau şi aceste precauţii. Lângă Craiova, la Hanul Doctorului, pe aeroport s-au instalat un număr destul de însemnat de avioane, care ar putea atrage un eventual atac...

Faptul că nu se uită nimic şi modul liniştit în care s-a făcut mobilizarea, fără zăpăceală şi încurcătură de ordine — dovedeşte mari progrese faţă de 1916, şi e în mare parte meritul lui Antonescu.

Şi italienii trimit trupe pe frontul rusesc. Ducele a trecut în revistă la Verona, cu mare alai după obiceiul italian, contingentele gata să plece. E probabil mai mult o colaborare simbolică...

Guvernul suedez a autorizat trupele germane din Norvegia să treacă prin Suedia spre Finlanda, după cererea Guvernelor german şi finlandez. Soldaţii germani nu vor avea dreptul să coboare din trenuri pe teritoriul suedez...

Finlanda, luând act de atacurile aeriene ruseşti, a părăsit starea de neutralitate şi a intrat în război. Asta aştepta şi ea, să fie atacată, ca să nu apară ca „stat agresor". Forme...

Ora 17. Nici azi nu s-a publicat comunicat asupra mersului ostilităţilor... Comunicatul nr. 2 a fost dat alaltăieri, şi de altminteri nu spunea lucru mare... Caut să prind ceva la Radio, prin diferite posturi, dar nu cad pe nimic precis. Noi tăcem, iar nemţii povestesc „des prouesses" (acte de vitejie!), bombardări, atacuri de aeroporturi şi câte altele, dar nu dau nici ei precizări geografice...

Această stare de incertitudine e foarte enervantă... Mi-e inima cât un purice — nu cumva să dea kix invincibila armată germană...

Nu s-a publicat comunicat, dar în schimb, la emisiunea de la ora 14, Ică Antonescu a citit un omagiu, pe care a vrut să-l facă mişcător fără să reuşească, adus celor morţi pentru „dezrobirea" neamului... A vorbit de jertfă, de moarte, de pământ şi de sânge — dar nici un cuvânt de victorie... Numai cuvântul „dezrobire" putea fi interpretat în sens de nădejde... încolo, pelteaua era sinistră...

La orele 13½, iar soţia mea la telefon. Au fost şi astă-noapte la Bucureşti 3 alarme... dar de data asta ruşii n-au lăsat bombe ci... paraşutişti! Sper că au fost prinşi...

De la Craiova ne vine ştirea că Regimentele 51 şi 52 (?) de artilerie, ar fi fost decimate în Basarabia...

La telefon, soţia mea mi-a transmis din partea lui Rioşanu *că e mulţumit*, dar Rioşanu e aşa de optimist!

Radio de la orele 14 ne-au mai anunţat că ruşii au bombardat oraşul Kassa (Kaschau) în Ungaria şi un tren accelerat plecat din Kaschau spre Budapesta... Kassa e lângă graniţa Slovaciei, şi probabil că ruşii au crezut că e *în* Slovacia... Vor declara oare şi ungurii război Sovietelor?

De ieri, măsuri noi pentru corespondenţa poştală şi telegrafică. De telegrafiat nu se mai poate telegrafia; scrisorile simple şi recomandate permise numai pentru transmitere de acte, fără comentarii. Ne rămân cărţile poştale, şi — celor care-l mai au — telefonul! Mulţumesc dinastiei Antonescu că până acum nu mi l-au luat!

Toată ziua circulă avioane peste capul nostru. Ce o mai fi şi asta? Alt motiv de enervare...

Sâmbătă, 28 iunie. Am trăit ziua de ieri, până către seară, cu nervii încordaţi — mai rău ca în zilele precedente. Nici un comunicat nici ieri, nici o precizare cu privire la situaţia frontului contra ruşilor... Faptul că optimistul Rioşanu era mulţumit, ca şi ştirile descusute date de emisiunile germane şi române despre succesele locale şi *nedeterminate* ale aviaţiilor celor 2 armate, nu puteau să ne liniştească. Succese, succese... dar unde? Nu ştiam precis nici cât au înaintat germanii pe teritoriu rusesc, nici dacă trupele noastre trecuseră sau nu Prutul, căci contrariu tuturor zvonurilor de înaintare, comunicările oficiale erau contradictorii... Mai venise şi ştirea cu paraşutiştii de la Bucureşti, care mă turburase şi ea; paraşutiştii nu se întrebuinţează în defensivă, ci în ofensivă... Atunci?

Către seară un mănunchi de ştiri a venit să ne mai liniştească. Am aflat că nemţii au trecut de Lemberg şi de Bialystock (ştire confirmată indirect la orele 20 de emisiunea germană) şi că trupele noastre înaintează în concordanţă cu cele germane, a căror superioritate nu mai poate fi pusă la îndoială faţă de forţele ruseşti... Am răsuflat, şi m-am

culcat cu atât mai voios cu cât, din izvor oficial, am aflat în acelaşi timp, că atacul aviatic de ieri-noapte nu produsese nici o stricăciune la Bucureşti şi că acolo atmosfera era excelentă şi încrederea în victorie desăvârşită...

Azi-dimineaţă însă, iar una rece: emisiunea de la ora 6,30 şi cea de la ora 7,30 n-au avut loc — postul Bucureşti a rămas mut... A început să vorbească la ora 8: un copil a spus Tatăl nostru, crainicul a pomenit pe cei morţi pentru ţară şi au urmat cântece... La ora 9,20 s-a reluat emisiunea şi s-a desfăşurat primul jurnal al zilei, cu ştiri (bune) de pe toate fronturile, dar despre Bucureşti nu s-a spus nimic, deşi nu încape îndoială că tăcerea de la ora 6,30 şi de la ora 7,30 a fost pricinuită de un nou atac aerian... Până la orele 10½, când scriu aceste rânduri, n-am putut afla nimic despre acest nou atac...

Se împlineşte un an de la pierderea Basarabiei şi Bucovinei... Ce an de groază şi de frământări sufleteşti! După pierderea acestor două provincii, pierderea Ardealului şi a Cadrilaterului, revoluţia de la 6 septembrie, dările în judecată atât de nedrepte pentru mine cel puţin (cu tot cortegiul lor de umiliri şi de emoţii), cutremurul, drama de la sfârşitul lui noiembrie (moartea văzută în faţă), claustrarea de două luni, răscoala de la sfârşitul lui ianuarie — în fine, războiul! Cum pot nervii unui om bătrân ca mine să reziste la atâtea încercări?

Să fi sfârşit Dumnezeu, cu mânia lui, odată cu încheierea anului? Număraţi pe zile, am împlinit în martie 70 de ani; îmi simt însă pe umeri 80 — cel din urmă an poate fi socotit cât 10!

Şi totuşi: fereşte-ne Doamne de mai rău! cine ştie ce ne mai aşteaptă...

Presa şi emisiunile germane insistă mult asupra răscoalei Europei întregi împotriva bolşevismului şi justifică prin această cruciadă anticomunistă, războiul întreprins împotriva Sovietelor... Ieri-seară, după bombardamentele ruseşti pe teritoriul maghiar, a declarat război Moscovei şi Ungaria. În războiul contra Rusiei sunt acum: Germania, România, Italia, Finlanda, Ungaria, Slovacia, Spania (cu un contingent) — iar Danemarca, Bulgaria şi Croaţia au rupt relaţiile diplomatice cu Sovietele. Elveţia, Suedia, Turcia, Norvegia sunt simpatizante cu acţiunea germană. Anglia *declară* că va ajuta Sovietele, dar până acum a trimis numai o misiune la Moscova. Statele Unite sunt foarte rezervate...

Tactica germană (mobilizarea anticomunism) s-a adeverit foarte abilă. Noroc să ne dea Dumnezeu pe câmpul de luptă...

Luni, 30 iunie. N-am însemnat nimic pe ziua de ieri, fiindcă am trăit clipe de emoţie prea intensă ca să mai apuc condeiul şi am avut şi toată ziua lume. *Je me suis laissé à la joie de vivre...* (M-am lăsat cuprins de bucuria de a trăi). Emisiunile germane, şi apoi ale noastre, ne-au adus veştile oficiale ale nemaipomenitei victorii germane în Rusia... Manevra genială a Statului Major german, atacul pe sus prin Lituania spre Minsk — de unde credeam că ofensiva principală se îndreaptă prin Lemberg spre Kiev — a dat mai mult decât rezultatele prevăzute. *În opt zile*, puterea militară a Sovietelor a fost doborâtă! Numai în prima zi, de 22 iunie, 1 800 de avioane ruseşti au fost distruse, iar nemţii n-au pierdut decât 35! La auzul miilor de tancuri, de aeroplane, de prizonieri, de tunuri — mi se părea că urmăresc un basm! Acum mi s-a lămurit totul. Noi n-am mişcat de pe Prut, formând pivotul de rezistenţă, cu nemţii din Moldova, în jurul căruia s-a învârtit gigantica mişcare de încercuire pe la nord...

Aşa se explică şi lipsa de comunicate germane şi laconismul rarelor noastre comunicate — al 3-lea, apărut sâmbătă nu depăşise nici el „consideraţiile generale“ — spre furia noastră...

Până aseară am mai aflat „că drumul Moscovei era deschis“, „că două mari armate ruseşti erau încercuite“, că Leningradul (Petersburgul) căzuse în mâinile germane...

Sunt încă buimăcit... Prăbuşirea germană în 1918 ne-a dat emoţii de mândrie în perspectiva întregirii României Mari; victoriile germane actuale ne salvează existenţa ca Stat, ne salvează viaţa fiecăruia din noi, ne salvează tot tezaurul nostru moral de popor cumsecade...

E cea mai mare victorie din toate timpurile, şi rămâi tâmpit faţă de puterea acestui popor german, în stare să facă astfel de minuni... Aci nu mai este geniul unui singur om, ca pe vremea lui Napoleon, e avântul formidabil al unui neam întreg îndrumat de acela care i-a priceput menirea şi i-a cântărit fără să se înşele potenţialul! Adolf Hitler se aşează azi printre cei mai mari eroi ai omenirii... „Heil Hitler!“ — şi din toată inima recunoscătoare...

Radio-emisiunea New York, ascultată la Craiova aseară, a confirmat toate datele victoriei germane...

Ziua de Sân Petru, ziua de 29 iunie 1941, trebuie însemnată cu litere de aur în calendarul nostru! Nu îndrăznesc să conturez încă toate prevederile ce decurg din această nemaipomenită cotitură a istoriei. Pen-

tru moment, suntem salvați de ororile bolșevismului — și în genunchi, mulțumesc lui Dumnezeu și lui Hitler!

———

Cripps și misiunea engleză au sosit la Moscova... Ce să mai dreagă? În tot cazul, rușine să-i fie Angliei, pentru mâna de ajutor pe care o întinde comunismului în agonie...

———

Persoane sosite de la București afirmă că în afară de joi dimineața, n-a fost nici un atac aerian asupra Bucureștilor. Au fost numai alarme, dar neurmate de atacuri. Îndată ce un avion trece spre noi linia frontului, tot sectorul dinapoi până la București e alarmat. De multe ori avioanele nu se îndreaptă spre Capitală, alteori sunt doborâte până să ajungă la ea, sau gonite. Și azi-dimineață pare să fie așa ceva, căci Radio-emisiunea Bucureștilor a fost mută...

———

La București, ni s-a telefonat aseară, că entuziasmul e de nedescris... Cred și eu!

———

Un ofițer sosit ieri în Craiova ne-a adus vestea că Matei Cantacuzino (primul soț al Ioanei Perticari) a fost ucis într-un raid asupra Moscovei!! Escadrila noastră a întâlnit 18 avioane rusești din care ar fi doborât 17... De la noi n-a căzut decât un avion, al lui Matei Cantacuzino. Matei era o secătură, era pasionat de aviație și curajos. Moartea lui răscumpără toate prostiile câte le-a făcut în viață...

———

B. Ion mi-a povestit ieri despre admirabila ținută morală a răniților din Creta, internați în Spitalul militar german din Craiova. Acest spital, instalat în 7 săli din Școala George Chițu (sunt vreo 350 de răniți) e perfect organizat. Medici, surori de caritate, aparatele cele mai moderne, săli de operație model — nimic nu lipsește. Un profesor de la Facultatea de Medicină din Berlin e în fruntea Lazaretului, și un alt chirurg celebru Schwartz — marele operator. B. Ion s-a dus cu directorul spitalului să viziteze bolnavii. *Toți sub 20 de ani*, mulți oribil mutilați. Întrebând dacă „se iau“ și oamenii sub 21 de ani, B. Ion a primit răspunsul că nu, *că toți parașutiștii erau voluntari*... În ochii lor, până și în ai celor mai grav atinși, licărea entuziasmul; toți se declarau *în-*

cântați, și gata să reînceapă... Cu astfel de material omenesc, și numai cu astfel de material, se pot înfăptui lucruri mari...

La Craiova, s-a transformat și liceul *Frații Buzești* în spital militar german — dar spital de boli venerice... Medicii germani sunt speriați de proporțiile acestori boli în binecuvântata noastră țară...

———

Știrea că Regele Mihai ar fi de 8 zile la Segarcea se dezminte.

Se dezminte, asemenea, și știrea că un avion rusesc ar fi aterizat tot la Segarcea și că pilotul său s-ar fi predat, istorisind orori de pe frontul bolșevic...

———

Ora 19, seara. Emisiunile de radio de azi nu ne-au adus nimic nou, de pe câmpul de luptă, în afară de ocuparea orașului Lemberg de către nemți. De data asta știrea e oficială; se mai zvonise o dată despre luarea Lembergului, dar știrea nu fusese confirmată oficial.

La București n-a fost nimic azi-dimineață. Tăcerea postului de radio se datorește capriciilor celor care tot schimbă orele de emisie...

La ora 2, Radio ne-a mai dat un comunicat ca să ne anunțe că 500 de judeo-comuniști din Iași au fost împușcați fiindcă, urmând sfaturile unor parașutiști sovietici căzuți din cer[1], au tras asupra trupelor româno-germane în trecere prin oraș... Se pune întrebarea: cu ce? N-a fost dezarmată toată lumea după evenimentele din ianuarie?

Să sperăm că n-au fost împușcați 500 de nenorociți (ce oroare, ce măcel) și că se spune numai așa, ca să „se învețe minte“ jidanii care n-au fost transportați în Gorj...

———

Dl Ică, interimar La Președinția Consiliului, a fost numit și la Externe (tot interimar) printr-un decret cu data de azi... Se uitase de acest minister în primul decret! S-a profitat de prilej, să se dea d-lui Ică și dreptul de a semna numiri... Până acum, le făcea el dar le semna altul...

———

Se zvonește că Papen, la Ankara, caută să îndrume, prin turci, o pace între Germania și Anglia... Dacă ar pricepe englezii! E numai un zvon, dar un zvon puternic căci a ajuns până la Craiova...

[1] Prinși și executați și ei!

E drept că la Craiova se răspândise azi-dimineață și zvonul că la orele 11 nemții vor intra în Moscova. *Radi-Londra*, emisiunea românească (orele 17,30), recunoștea însă că unitățile motorizate germane au ajuns spre Moscova la 280 km de Minsk, adică la jumătatea drumului... Din sursă oficială germană, nici o știre. Nu s-a confirmat în cursul zilei nici ocuparea Leningradului...

———

Alt zvon: Unele aeroplane care au atacat România s-ar fi ridicat din Bulgaria... De aci, mare supărare la nemți, de duplicitatea bulgărească și ca o consecință — promisiunea restituirii Cadrilaterului, către noi! Prea frumos, numai că toată povestea pare iverosimilă...

———

Marți, 1 iulie. Trăim încă din avântul știrilor minunate de duminică... Știm că armatele germane își desvârșesc zi și noapte victoria, dar n-avem amănunte.. Așteptăm cu încredere și răbdare viitorul comunicat al Marelui Cartier german și ne întrebăm dacă nu cumva îl va da din Moscova... Căci într-acolo pare că se îndreaptă armata de nord, care după Dunaburg a ocupat Vitebsk. Atât ni s-a spus; ni s-a mai spus azi oficial că Minsk și Lemberg sunt deja la „vest" de front...

Nu știm dacă armata noastră a trecut Prutul. Atât numai: generalul Vasiliu a telefonat azi-dimineață lui Gogu Adam Popescu că peste 10 zile vom fi la Odessa... Mi-e frică să scriu, să nu fie cu ghinion...

Peste parcul din Breasta, în numeroase formațiuni, în 3, în 9, în 12 au trecut de la vest spre est vreo sută de avioane... Să vină avioane italiene, în zbor spre teatrul de război? La Craiova se pretindea că erau germane — dar de unde să vină pe linia Belgrad–București, atâtea avioane nemțești?

———

În aceste vremuri de smerenie, o singură pată: discursurile lui Ică Antonescu difuzate la Radio. Poate fi ceva mai „autofecal" (vorba lui Al. Iliescu de la Olt) și mai scârbos? Da — răspunde ecoul, ale lui Ion Antonescu generalul, fiindcă le face tot Ică Antonescu și când suflă în trâmbița generalului se întrece pe el însuși...

———

Franța de la Vichy a rupt relațiile diplomatice cu U.R.S.S. Mai bine le rupea acum 10 ani, ar fi evitat poate pe Blum și catastrofa din anul trecut. Totuși, războiul acesta este extraordinar: după ce am văzut pe

francezi luptându-se contra francezilor în Siria, pe englezi alături de ruşi împotriva Germaniei, poate că vom vedea şi pe francezi alături de nemţi împotriva Sovietelor!!!

Bătrânul Mannerheim, după ce s-a asigurat de victoria nemţilor asupra muscalilor, a dat drumul unui glorios manifest adresat finlandezilor — şi a pornit spre Leningrad, dar n-a ajuns încă...

La vârsta de 82 ani, la New York, a murit Paderewski, formidabilul pianist, care a trăit destul să-şi vadă Polonia „restituită", şi prăbuşită din nou...

Câteva luni a fost chiar Preşedintele (prim-ministrul) reîntemeiatei Republici. Despre ce a făcut în politică, nu-mi aduc aminte — dar nu voi uita niciodată sunetele pe care le scotea din pian...

A murit şi d-na Maria Baiulescu, la Braşov — ortodoxă notorie, naţionalistă şi femeie de bine şi de bunt-simţ.

Miercuri, 2 iulie. Postul de Radio-emisie Bucureşti a difuzat azi la ora 14 un comunicat prin care se anunţă că atacul aerian de aseară asupra Capitalei n-a avut nici un efect: nici o bombă n-a căzut asupra oraşului propriu-zis, deoarece apărarea antiaeriană a dat rezultatele dorite. Nouă bombe au căzut la Tei, din care *numai una* a explodat, fără să atingă pe nimeni şi fără să facă vreo pagubă. Cu prilejul acestui atac, artileria antiaeriană a întrebuinţat obuze speciale *cu dâră roşie în aer, după ele, pentru rectificarea tirului.* Aceste dâre roşii au alarmat multă lume, şi s-a născut chiar panică, socotindu-se că erau semnale date de complici inamicului... Autorităţile militare au fost năpădite de apeluri telefonice, prin care bieţii oameni speriaţi, şi înşelaţi prin iluzii optice, indicau până şi imobilele din care se dau semnalele „trădătoare"... Comunicatul de azi pune lucrurile la punct şi roagă pe cetăţeni să nu se mai emoţioneze de „dârile roşii"... Un aviz *prealabil* ar fi fost mai nimerit.

E al doilea comunicat ce se publică cu privire la atacurile aeriene asupra Bucureştilor. Cel dintâi a fost privitor la atacul din ziua de 26 iunie, care a făcut — singur de altminteri — câteva victime.

În comunicatul de azi nu se spune câte avioane au atacat ieri. Din două una: sau au fost puţine şi neexperimentate, sau apărarea noastră

antiaeriană e bună. S-a spus că mai multe escadrile germane ne apără Capitala...

De pe frontul ruso-german, știri bune dar răzlețe, după metoda nemțească, care nu dă vederi de ansamblu decât după atingerea unui rezultat mai important. Acțiunea victorioasă a armatelor germane continuă de la vest spre est. Riga a fost ocupată. De asemenea și Luck, la nord-est de Lemberg. Smolensk a fost împresurat și bombardat (ieri, forțele germane trecuseră abia Berezina, atât de fatală lui Napoleon) așa încât nemții nu mai sunt decât la vreo 300 kilometri de Moscova... Linia ferată Tarnopol–Odessa a fost distrusă în mai multe locuri (important).

De pe frontul de la Prut — nimic. Metoda germană, sau n-am mișcat încă?

Un alt comunicat revine asupra atacurilor din spate „judeo-comuniste“ și previne pe amatori că pentru fiecare soldat german sau român lovit, se vor împușca „50 de judeo-comuniști“. Cum jidanii n-au arme, rămân comuniștii înarmați de Mișcarea Legionară... Să fie un mijloc întrebuințat de generalul Antonescu pentru a se „debarasa“ de foștii săi tovarăși de guvernare? Toate sunt posibile într-un regim care a suprimat legalitatea...

În Statele Unite, războiul germano-rus a produs mari nedumeriri sufletești. Până și Roosevelt se arată în ultima sa cuvântare mai puțin intervenționist. Hoover, într-un important discurs arată imposibilitatea morală de a se ajuta comunismul, iar Lindbergh descrie în altul babilonia creată de actualul război în care se vor vedea francezii luptând alături de germani contra comunismului, iar capitaliștii englezi și americani dând ajutor bolșevismului...

Mare șmecher a fost Hitler cu lovitura lui împotriva Moscovei...

În Franța se constituie un corp de voluntari care se va bate, alături de nemți (!!!) contra comunismului rusesc!

Puterile Axei și cele aderente la Pactul Tripartit au recunoscut „de jure“ Guvernul chinezesc de la Naking. O arvună dată Japoniei.. Nu e

exclus să vedem pe japonezi în Siberia şi pe germani importând cauciuc din Indo-China!

———

Ionel Perlea a avut mare succes la Berlin, la Staats-Oper, dirijând „Aida". Reprezentaţia s-a transformat într-o mare manifestaţie de prietenie germano-română!

———

Dl vice-preşedinte Mihai Antonescu a pedepsit cu reţinerea lefii pe 10 zile pe un funcţionar al Preşedinţiei care a dat la gazetă date biografice măgulitoare asupra personalităţii d-sale... „Nu e vremea acum de reclamă personală", precizează nota oficială...

Mare şmecher mai e şi dl Ică! Dar nu „în linia" lui Hitler...

Probabil că suma reţinută, *cu un justificat spor*, a fost restituită funcţionarului din „fondurile" Preşedinţiei... Iar noi, care n-am încurajat niciodată asemenea reclamă — la Comisie!

———

Joi, 3 iulie. Colonelul Lambru, şeful de Stat Major al Corpului I de Armată teritorial din Craiova, a venit aseară să ia masa cu mine. Îl poftisem ca să aflu prin el ştiri mai precise de pe front, reduse cum sunt aci la Breasta, la Radio, la gazete (răsuflate) şi la zvonuri imposibil de controlat. Cu părere de rău am constatat că acest inteligent ofiţer superior de Stat Major nu e mai bine informat decât mine. Nu ştie nici el dacă am trecut Prutul sau nu. *Crede* mai mult că nu. Poate am ocupat câteva capete de poduri, dincolo în Basarabia. Despre Cernăuţi, nu ştie asemenea nimic! M-am consolat de ignoranţa mea! Ca şi mine, nici Lambru nu-şi dă seama dacă imobilitatea noastră este conformă planului general german, în care acţiunea armatei române se încadrează — sau neputinţă... Trebuie să aşteptăm de la evenimente lămurirea... Un lucru îngrozitor am aflat totuşi de la Lambru: sunt temeri ca ruşii să întrebuinţeze gaze, iperită şi fosgen... Corpul I a primit ieri un ordin ca toţi ofiţerii din acest comandament trimişi pe front să fie chivernisiţi cu măşti contra ziselor gaze. Precauţie numai, sau crudă experienţă? Înaintarea vertiginoasă a nemţilor care continuă, victoriile lor masive, mă fac însă să cred că utilizarea gazelor din partea ruşilor, dacă există, n-a fost folosită cu succes. E o sabie cu două tăişuri: îndată ce ruşii ar arunca gaze pe front, sau înapoi pe oraşe, nemţii, care sunt altfel utilaţi în această privinţă, ar asfixia Moscova şi Kremlinul... Totuşi n-am dormit liniştit.

———

Aseară la 10½, *Radio-București* a anunțat o mare victorie germană la Bialystock. Bialystock fiind cu mult înapoi de Minsk și de Smolensk, e probabil vorba de una din armatele rusești încercuite de care vorbea comunicatul german de duminica trecută. *Opt sute* de care de asalt nimicite, tunuri, autovehicule, armament, cai și oameni uciși cu grămada — toate ororile războiului...

Iar forțele motorizate aleargă spre Moscova... Dă Doamne!

———

La Tokio, după sfârșitul marelui Consiliu de Coroană care a deliberat despre atitudinea Japoniei față de conflictul germano-rus, s-a dat un important comunicat. Japonia nu va sta indiferentă față de acest conflict, și e pregătită să-și determine acțiunea, în sensul Pactului Tripartit. Cu alte cuvinte: la pândă, și cu ochii pe Statele Unite...

———

A murit și bietul G. V. Bibescu... O agonie ce ținea de astă-toamnă a fost astfel curmată... Bietul băiat, cu toate cusururile lui era simpatic. L-a iertat Dumnezeu, să-l ierte și cei pe care i-a supărat! Marta, glorioasa Martă, se va liniști acum: rămâne pe viață principesă Bibescu. Familia Leonte trebuie să fie inconsolabilă...

Trimit Martei o carte poștală de condoleanțe — e singurul mijloc de comunicare care ne-a mai rămas...

———

Trec aeroplanele, trec toată ziua pe cerul Breastei, și mă înnebunesc... Lambru mi-a afirmat că avioanele care au trecut în masă spre est, alaltăieri, nu erau avioane italienești, cum am crezut, ci „Stuka" germane... De unde or fi venit?

———

Mi se comunică acum amănunte asupra percheziției legionare efectuate la Breasta în ajunul Bobotezei, astă-iarnă.

Ordinul de percheziție a venit de la Ministerul de Interne, a fost aprobat de parchetul militar din Craiova al Corpului I de Armată.

Delegația, semnată de colonelul Stavrache, pe baza telegramei cifrate nr... (de la Interne) a fost dată chestorului Vâlcu, preotului (!!) Pârvănescu de la Radovan și unui Trifănescu, șofer (!!)...

Prin câte am mai trecut și noi!

———

Ora 17. Înfrângerea ruşilor de la Bialystock ia proporţii de catastrofă. Radiodifuziunea de la orele 14, dă ştiri impresionante. Şi cu acest prilej recapitulează pierderile sovieticilor de la 22 iunie la 1 iulie: 5 557 tancuri, 2 792 tunuri de mare calibru, 4 000 mitraliere ultimul tip, 4 770 avioane; 200 000 soldaţi ucişi sau răniţi, peste 160 000 prizonieri...

Nevastă-mea mi-a telefonat de la Rioşanu (Bucureşti) că *toate merg bine* şi că nemişcarea noastră pe Prut e conformă planului german...

Generalul Wavel care comanda armata anglo-franceză din Africa Septentrională şi Orientul Apropiat a fost numit comandantul trupelor britanice în Indii. Ispăşire pentru Creta, sau pericol în Indii? Căci depeşele *D.N.B.* tot vorbesc de tulburări adânci în populaţia indigenă, şi mai e şi posibilitatea (?) unei invazii germane prin Iran...

Titeanu a fost achitat de Comisia Specială Prezidenţială de la Casaţie, pentru gestiunea fondurilor secrete de la Subsecretariatul Propagandei. Mai rămâne să fie judecat pentru afacerile făcute în complicitate cu Alboteanu. Acest proces e pendinte înaintea instanţelor ordinare şi, pentru matrapazlâcurile făcute cu fostul său şef de cabinet, e domnul fost subministru arestat în prevenţie, încă de astă-toamnă...

Vineri, 4 iulie, dimineaţa. Încă o noapte fără somn... Aseară la ora 8, Radio-Bucureşti a tăcut, după ce s-a auzit în depărtare alarma în aparat — şi n-a mai reluat emisiunea până la miezul nopţii. Nevastă-mea, venită de la Afumaţi, îmi telefonase după-amiază de la Rioşanu şi-mi spusese că petrece noaptea la Bucureşti...

Azi-dimineaţă emisiunea a fost reluată normal.. Nimic despre alarma de aseară. Dar dacă s-ar fi întâmplat ceva la mine aş fi fost vestit, până la ora 9 când scriu aceste rânduri. Dă Doamne să nu se fi întâmplat nimic şi în alte părţi ale oraşului!

În fine, am pornit şi noi peste Prut... Ne-a spus-o ieri la ora 17½ o emisiune de la Berlin — a confirmat-o la ora 19,50 emisiunea germană de la Bucureşti şi posturile noastre româneşti azi-dimineaţă... Cu ajuto-

rul lui Dumnezeu înainte! Singurele amănunte date: am trecut Prutul *împreună cu germanii*, la nord şi la sud. Unde, nu se spune. Se afirmă însă că tot frontul de la Marea Neagră la Marea Baltică înaintează şi că sovieticii sunt în plină retragere... Poate că vom căpăta ceva precizări în cursul zilei de azi...

Pe lângă tensiunea nervoasă provocată de evenimentele războiului şi de ameninţarea aeriană a Bucureştilor, ne mai chinuieşte şi vremea. Am intrat ieri în secetă şi cerul ne ameninţă în fiecare zi cu o ploaie sau cu o furtună... Dar ce să ne mai plângem noi: în jurul Lembergului nemaipomenite furtuni în iulie, cu zloată de zăpadă (care îngreunează enorm operaţiunile militare) — iar la Sofia a fost un adevărat cataclism care a pustiit totul. Grindină ca oul de porumbel, oameni şi vite ucise, case dărâmate, arbori dezrădăcinaţi... Pagube de milioane! Să nu ne plângem şi să zicem: Doamne fereşte-ne de mai rău!

Logica regimului:

La Radio s-a vorbit frumos despre G. V. Bibescu, arătându-se binele făcut de el automobilismului şi aviaţiei româneşti. Lăudatul este unul şi acelaşi cu omul pus ieri la stâlpul infamiei, ca Mare Maestru al Lojei Naţionale Masonice din România! Mai multă omenie şi cinste sufletească, domnilor reformatori[1]!

Ora 15. Pe la amiază m-am mai liniştit: am aflat de la Bucureşti că n-a fost nimic aseară: alarmă, alertă care a durat cam mult — dar nici un avion inamic!

Emisiunile de azi dau informaţii generale, comentează victoria de la Bialystock, confirmă înaintarea spre Nistru — dar nici un amănunt. Metoda, sfânta metodă de exasperare a bieţilor noştri nervi lăsaţi pradă puterilor intunericului...

Generalul Wavell a fost înlocuit în Africa prin generalul Auchinleck, generalul pe care dânsul îl înlocuieşte în Indii... Probabil că generalul Auchinleck s-a odihnit destul în Indii şi că generalul Wavel are şi el nevoie de repaus...

---

[1] Bibescu a fost insultat în pamfletul lui T. Petrescu, apărut sub auspiciile d-lui Ică Antonescu.

Achitat de dumnealor domnii de la Casaţie, Titeanu e judecat la Tribunal pentru fraudele săvârşite împreună cu Alboteanu. În şedinţa de ieri, Tribunalul a aprobat punerea provizorie în libertate a acuzatului, probabil sub influenţa sentinţei domnilor de la Casaţie. Procesul nu s-a terminat însă ieri — în continuare la 14 iulie.

Sâmbătă, 5 iulie. Situaţia Rusiei trebuie să fie disperată, dacă s-a hotărât Stalin să vorbească la Radio... A spus — ce să spună? — că n-a provocat el războiul între Rusia şi Germania, dar s-a lăudat totuşi *că a câştigat aproape doi ani ca să-şi înarmeze ţara* (mai bine n-o înarma!) — apoi a făcut un călduros apel la rezistenţă şi a cerut armatei să distrugă tot în retragerea ei, ca să nu găsească nimic vrăjmaşul de ce s-ar putea folosi. Şi a mai cerut bolşevicilor săi să înceapă un război de „guerilla", în flancul şi în spatele inamicului...

Germanii răspund la aceste îndemnuri că populaţia rusească va muri de foame dacă nu va avea cu ce să se hrănească, căci nu Reichul blocat pe mare de Anglia va putea procura muscalilor grâu din Argentina — iar în ce priveşte „guerilla" experienţele făcute de alţii nu sunt încurajatoare...

Până acum îndemnurile lui Stalin au fost urmate de unii, respinse de alţii. Ştirile germane ne aduc vestea de totale devastări prin unele locuri din Ucraina şi Rusia Albă. S-ar fi format „companii de distrugere" conduse de militanţi bolşevici, care dărâmă şi strică tot, şi ucid ţăranii ce se opun. Pe de altă parte, în *armata înconjurată la Minsk* (şi astfel aflăm că mai este o armată înconjurată la Minsk, în afară de aceea nimicită la Bialystock) vreo 20 000 soldaţi au trecut la nemţi, după ce au ucis pe comisarii poporului care îi îndemnau la luptă şi la distrugere...

Emisiunea de radio germană ne-a dat astăzi primele ştiri despre trecerea armatelor germane şi române peste Prut. Înaintarea merge încet, din cauza drumurilor desfundate de ploi, dar trecerea a reuşit de-a lungul întregului Prut — iar ruşii se retrag pe tot frontul. Alte amănunte nu se dau...

Şi Vaias mi-a telefonat de la Bucureşti, „că merge bine", dar că amănunte nu se cunosc... Vaias îmi mai confirmă că de lunea trecută (moara Mareş) n-a mai căzut nici o bombă la Bucureşti...

Rămânem în întuneric până la „proximul" comunicat... Cel din urmă, nr. 3, a apărut acum opt zile, exact...

Nemţii au trecut Berezina şi cu grosul trupelor lor, în mai multe locuri. Fabricile de avioane, de muniţii, de armament de la Smolensk au fost distruse prin bombardamentele germane.

Din toate ştirile răzleţe ce se dau publicităţii, apare „că merge bine" — dar nu ne putem face o icoană exactă despre starea lucrurilor...

Rusia ar fi cedat Kamciatca americanilor, ca să-şi facă o bază de ravitaliere cu armament şi muniţii pentru Soviete. O fi oferit Stalin Kamciatca, dar nu-mi vine a crede că Statele Unite să o fi primit. Ar însemna război pentru acestea cu Japonia — şi nu văd încă pe Roosevelt şi pe anticomuniştii de la Washington „ravitaliând" Sovietele...

S-a mai anunţat la Radio că Statele Unite au ocupat Islanda — ca bază de ravitaliere a Angliei. O asemenea ocupaţie e mai probabilă, ca a Kamciatcei.

Saydam, primul ministru turc, a făcut o expunere în Parlament, în care a subliniat importanţa înţelegerii germano-turce, semnată în toată sinceritatea şi cu dorinţa celor mai bune raporturi, de către Guvernul turcesc... Cine nu e gata să tragă limbi nemţilor învingători!... Dar să vedem până la sfârşit!

Duminică, 6 iulie. Deşi s-au împlinit ieri opt zile de la publicarea comunicatului nr. 3, comunicatul nr. 4 nu a apărut nici azi... Continuăm să fim în ignoranţa celor ce se întâmplă lângă noi. Deocamdată să ne mulţumim cu ce ştim despre victoria germană care se amplifică pe zi ce trece. Chiar dacă nu ar fi lucrurile tocmai în regulă în Basarabia, ştim că vin nemţii de la nord şi potrivesc toate. Acest gând ne împiedică să ne agităm şi ne face să aşteptăm cu încredere soarta noastră. Nu e vorba, la ofensivă n-am pornit în Basarabia decât de 3 zile, şi vremea pe acolo a fost infamă. Apele şi nămoalele trebuie să îngreuieze grozav mişcările... La Radio, ni s-a spus azi să nu ne impacientăm, că lucrurile merg conform planului, că generalul Antonescu are ochiul pretutindeni *de la Cernăuţi până în sudul Basarabiei*, şi că în curând vom fi lămuriţi...

De *finală* nu mă mai îndoiesc acum, dar ar fi păcat să înregistrăm *numai noi* un insucces când până şi armata ungară a ocupat ieri Stanislav şi Kolomna! Ce dracului, n-am ocupat noi până acum nici măcar Reni, ca să o spunem?

Şerban Geblescu sosit ieri de la Bucureşti a venit să dejuneze azi la Breasta şi povesteşte că nici în Capitală nu se ştie mai mult despre mişcările noastre ca aci în singurătatea mea. Dar toată lumea e plină de încredere... Bombardamentele nu mai sperie pe nimeni. Cele câteva bombe căzute asupra Bucureştilor au lipsit de precizie, şi majoritatea lor n-a explodat. La Iaşi, din 98 bombe aruncate au explodat 8, *iar 90 erau pline cu nisip şi cu cenuşă...*

Şi în Siria merg englezii încet de tot. Beirutul nici până azi n-a fost luat. Au luat în schimb Palmyra...

Luni, 7 iulie. Şi azi, gazetele şi emisiunile radiofonice sunt mute asupra acţiunii din Basarabia. La Bucureşti — după câte ni se telefonează — nu este deloc deprimare, dimpotrivă toată lumea e convinsă că lucrurile merg bine. Se zice chiar că se fac mari pregătiri pentru „realipirea“ Basarabiei şi Bucovinei, care va fi sărbătorită cu mare alai...

Şi de pe frontul german, ştirile sunt iarăşi mai puţin precise, dar atmosfera de victorioasă înaintare neschimbată. Ni se spune numai că forţele nemţeşti au atacat „linia Stalin“ (?) şi că ruşii se predau cu miile...

Încolo, emisiunile radiofonice sunt pline numai de ororile găsite de nemţi în localităţile ocupate... Infernul bolşevic e zugrăvit în culori îngrozitoare!

Să aşteptăm. Într-o zi sau două vom avea poate veşti senzaţionale!

Radio de ieri:

Germanii atacă „linia Stalin“ pe la Smolensk, care pare să fie deja ocupată.

De la începutul ostilităţilor s-au făcut peste 300 000 prizonieri ruşi.

În ziua de 5 iulie au fost doborâte 280 de aeroplane sovietice.

S-au mai predat, în regiunea Minsk, alţi 50 000 de muscali...

Prietenul meu Bichi Lupu Kostaki a donat 10 hectare de pe moşia lui (Dealu Mare, jud. Tutova) pentru împroprietărirea unui soldat sau gradat inferior dintre cei care s-au distins în Basarabia... E un gest frumos, căci Lupu Kostaki nu e om bogat, şi pământul lui e pământ strămoşesc...

Dl Bova Scoppa, noul ministru al Italiei, a sosit şi şi-a prezentat scrisorile de acreditare la Sinaia. Nu ştiu de ce, în toate manifestările italiene e ceva comic. Pe când alţii se bat şi mor pe câmpul de luptă, ei fac discursuri...

A murit doctorul Nic Duma. De 50 de ani îl pierdusem din vedere. La Paris, pe când ne făceam cu toţii studiile, el locuia cu cei trei fraţi Brătieni, Ionel, Dinu şi Vintilă, în al 5-lea etaj dintr-o casă din rue Mazarine. Acolo, sus, pe când Ionel visa după dame şi-şi croia deja cariera, pe când Vintilă tâmpea cartea, iar Dinu se „prefăcea" că face ceva — Duma ţinea menajul şi îngrijea vlăstarele marelui Domn Brătianu, al căror trai îl mai îndulcea din când în când şi G. Bengescu urcând într-o lungă gâfâială cele cinci scări, cu borcane de dulceaţă şi cu alte bunătăţi în braţe... Prototip al devotamentului, Duma n-a profitat decât foarte puţin de ilustrele sale prietenii. A fost un om cumsecade, şi nenorocit: a pierdut acum câţiva ani o fată, turbată de pe urma muşcăturii unui câine. Şi altfel, n-a prea cunoscut zile bune...

Din generaţia noastră de la Paris, am rămas aproape singur, cu Dinu Brătianu şi cu Nicu Filitti... Trist, oribil de trist!

Marţi, 8 iulie. În fine, în fine, ştiri de pe frontul nostru! Un comunicat? Ferească Dumnezeu! Pentru generalul Antonescu, dacă muscalul e inamicul nr. 1, noi valahii suntem inamicul nr. 2! Pe noi să ne liniştească cu o vorbă bună? Mai bine piară Ică, decât aşa ceva!...

Ne-a liniştit aseară Marele Cartier German care a difuzat ştirea „că armatele româno-germane au ocupat Cernăuţiul, au ajuns pe Nistrul superior unde au luat contact cu armata ungară — iar în Basarabia, după ce au respins contraatacurile inamicului, sunt în urmărirea sovieticilor care se retrag cu mari pierderi..."

Uf!

Azi-dimineaţă am putut telefona lui Filip, la Bucureşti. După ce mi-a spus că în Bucureşti „e linişte" (adică, că n-au mai venit avioane ruseşti), mi-a mai precizat că *ştirile* (de pe front) sunt *foarte* bune...

Uf, şi iarăşi uf!

Un prieten îmi scrie de la Bucureşti, pe data de 5 iulie:

„Linişte în Capitală, scumpete ceva mai accentuată, dar multă încredere. Atacurile aeriene au fost de o slăbiciune neprevăzută şi ne-au

răpit ocazia de a fi şi noi, cei de aci, eroi. Singura plictiseală în timpul unui atac aerian provine din faptul că nu e voie să circuli pe stradă, lumea fiind presupusă a sta în adăposturi. Se pare că ruşii nu au aparate de bord pentru zburat noaptea, căci nu se orientează bine. Se presupune că ei vin direct Odessa–Cadrilater, taie Dunărea şi se rătăcesc prin Vlaşca sau Ilfov. Numai astfel se explică faptul că într-o seară au stricat bombele pe un sat (Vidra, sau Drăgăneşti) care nu constituia o ţintă de război, dar care, în raport de poziţie cu Dunărea le-a părut ruşilor că trebuie să fie Bucureştii. În totul au venit de 2 ori într-o noapte şi câte o dată în alte trei zile, uneori fără să lase bombe. Chiar calitatea bombelor, zvârlite numai la periferie, lasă mult de dorit. Din 9 bombe aruncate pe un teren viran (lângă cărămidăria Mareş), a explodat una singură. Acum însă, când sunt încleştaţi în luptă pe tot frontul, nu mai au răgaz de excursii pe la noi.

De pe front, veştile sunt excelente. Moralul şi armamentul trupelor sunt la înălţime. Am mobilizat, după pilda nemţilor, numai soldaţi tineri la care entuziasmul nu este scăzut de grijile de gospodărie şi de copii...

Se pare că ruşii luptă cu mare îndărătnicie, printre ei existând mulţi comandanţi fanatici, care ştiu că e mai bine să moară pe loc, — şi mor. De aceea şi germanii au trebuit să facă un serios efort ca să-i căsăpească. Stalin a lansat un vibrant apel ordonând să nu se lase un fir de iarbă intact în urmă. Radio-Moscova a anunţat că-şi va continua emisiunile din altă staţiune...

O rudă a mea s-a împrietenit cu un ofiţer aviator neamţ. Acesta spunea că francezii au voit să lupte, dar au avut un armament prea inferior, ceea ce i-a descurajat; că ruşii au armament bun[1] şi luptă dârz — aviaţie multă, dar inferioară. În Cehoslovacia nemţii fabrică bombe de 3 500 kg. Zisul ofiţer adăuga că pentru prima oară în acest război este un adevărat război terestru[2]; că el, pilot pe „Stuka", a crezut că înnebuneşte până s-a deprins cu zgomotul sirenei în momentul picajului, căci atunci se dă drumul la o sirenă pe fiecare avion, care face un zgomot ce îngheaţă pe cei de jos, dar care rupe şi nervii aviatorului...

Lacurile de lângă Bucureşti au fost secate, pentru ca luciul apei să nu ajute pe ruşi la descoperirea oraşului, în timp de noapte"...

---

[1] (?)
[2] Vrea să zică ofiţerul „război de mişcare, de manevră". A fost şi în Franţa...

Ora 16. De ruşinea nemţilor, mai comunicativi, s-a dat aseară „Comunicatul nr. 4", prin care ni se confirmă ştirile date de Marele Cartier german, complectându-se în parte. Ziarele sosindu-ne cu 24 ore întârziere, l-am aflat prin radiodifuzare la emisiunea de la orele 13...

Am fost astfel oficial puşi în cunoştinţă că Cernăuţiul a fost ocupat în ziua de 5 iulie (şi nu ni se spune decât în ziua de 8! De ce?), că întreaga Bucovină e în stăpânirea noastră, *că pe Prutul inferior şi în Deltă continuăm cu succes urmărirea inamicului*, că pe frontul nostru au fost doborâte 121 de avioane inamice (din care 74 de noi), că am pierdut 9.

Probabil că faptul că nu am putut elibera încă Basarabia l-a făcut pe Antonescu să tacă prosteşte. N-am însă grijă de sfârşitul operaţiunilor de pe *„Prutul inferior"*...chiar dacă nu i-am goni noi (ceea ce, cu ajutorul nemţilor îmi pare improbabil) se vor retrage ei dincolo de Nistru, căci altfel riscă să fie tăiaţi pe la spate de forţele germane de la nord. Acestea înaintează într-adevăr spre Kiev, iar şi mai la nord, au atacat şi vor străpunge „linia Stalin", după cum se anunţă la emisiunea radiofonică de la orele 14... „Linia Stalin" reprezintă, după cum se spune, ultima rezistenţă a Sovieticilor...

O escadrilă română a doborât 23 de avioane inamice, şi n-a pierdut nici un aparat! Bravo!

Diplomaţii sovietici din diferitele ţări care au rupt relaţiile sau au intrat în război cu Rusia, au fost îndreptaţi spre Turcia, prin Bulgaria, unde vor fi schimbaţi cu diplomaţii ţărilor beligerante din Moscova. Sunt peste 1 700, care se îndreaptă spre Turcia, şi din cauza împrejurărilor călătoria va fi anevoioasă şi lungă... De l-am vedea scăpat şi pe bietul Gafencu şi pe ai lui; cu Moscova nu se ştie niciodată...

Nemţii au început să dea pe faţă nemaipomenitele orori şi cruzimi pe care le descoperă pe urma sovieticilor, în oraşele pe care le ocupă. Se face omului părul măciucă, şi atâta sălbăticie nu putea fi nici măcar închipuită

În Statele Unite, unanimitatea împotriva oricui ajutor de dat Sovietelor. În schimb, Edenicul Anthony, într-un discurs la Leeds, a făgăduit Moscovei tot ajutorul Angliei! Să-i fie ruşine, deşi sunt mai mult vorbe decât intenţii serioase...

În Abisinia, ultimele retranşamente italiene s-au predat... Englezii nu sfârşesc însă uşor cu Siria, unde situaţia e aproape neschimbată şi rezistenţa francezilor lui Dentz — dârză...

Două decrete.

Printr-unul se modifică Statutul Casei Regale în sensul că pretențiile patrimoniale ale Statului față de Casa Regală, sau față de unii foști membri ai Casei Regale (citește Carol și Nicolae), sau pretențiile acestora între ei sau față de Stat — vor fi judecate de Colegiul Prezidențial al Curții de Casație...

Prin altul, se reglementează conferirea decorațiilor de război, dându-se inițiativa și răspunderea comandanților de unități, de la Regimente până la Armată, și se arată *precis* categoriile de fapte ce urmează să fie recompensate. Decretul este excelent; să sperăm că mulțumită lui, nu vom mai avea să roșim, ca în 1916–1917, de numiri scandaloase sau fără nici un rost (între altele decorarea d-lui Antonescu, care n-a văzut frontul, cu „Mihai Viteazul"...)!

Miercuri, 9 iulie. Azi la ora 12, emisiunea Radio-București, de obicei consacrată muzicii, a început prin fanfara anunțătoare de evenimente importante, și imediat ne-a dat știrea *că Berlinul anunță* (!!!) „că armata condusă de generalul Antonescu, a ajuns în Basarabia la Nistru, la vechiul hotar al României — fără alt comentariu. Am așteptat cu înfrigurare emisiunile de la orele 13 și 14, pentru amănunte complementare... dar, decepție, nu ni s-a mai spus nimic! Știrea nu poate fi însă de domeniul fanteziei, căci presupun că emisiunile de la Radio sunt controlate, și că „fanfara bucuriei" nu e la discreția domnilor din strada Berthelot... Mai adaug că Georgescu B. Ion mi-a telefonat pe la ora 11 „că știrile sunt excelente" (nu știa nici el precis *ce*) și că primise ordinul să pregătească *o chetă* în oraș pentru ziua intrării trupelor noastre în Chișinău, *intrare iminentă*. Iar azi-dimineață la orele 7,30, se comunicase la Radio că în fiecare zi sunt ședințe ale Consiliului de Miniștri pentru reorganizarea Autorității românești de Stat în *Bucovina și Basarabia...*

Să așteptăm emisiunile de la orele 17,30 și 20 — poate că ne vor lămuri!

La București continuă să fie liniștite, avioanele rusești n-au mai venit.

Escadrila care a doborât 23 de avioane inamice, fără să piardă unul, e escadrila nr. 53 comandată de căpitanul Georgescu Emil...

De pe frontul germano-rus, mizilicuri — dar mizilicuri destul de importante și îmbucurătoare. Probabil că și acolo e o mare acțiune în

curs, şi după metoda nemţească se aşteaptă rezultatul ei pentru a se da un comunicat rezumativ...

Până atunci noi fierbem în oală seacă, ca nişte nenorociţi valahi ce suntem!

———

Se vorbeşte de un ultimatum trimis de ruşi... japonezilor; Moscova ar cere Guvernului din Tokio să se pronunţe pe faţă dacă înţelege sau nu să respecte ultimul pact de neagresiune încheiat cu prilejul trecerii lui Matsuoka prin Capitala sovietică. Dată fiind situaţia Rusiei, e puţin probabil că întrebarea, dacă întrebare a fost, să aibă, caracterul unui ultimatum. Dar e natural ca atitudinea de pândă a Japoniei să îngrijoreze pe ruşi...

———

Ieri-seară trebuia să vorbească la Radio din Moscova, Litvinov. În emisiunile pe care le putem prinde aci la Breasta, n-am găsit nimic despre această cuvântare. Evit să prind Londra şi Moscova, fiindcă spun minciuni, şi mă enervează.

———

Mare vâlvă în jurul ocupării Islandei de către forţele navale americane. Berlinul şi Roma urlă şi declară că această ocupare a unei insule în afara emisferei americane, şi în plină zonă de operaţiuni militare germane, e menită să atragă Statele Unite în război, punând opinia publică transoceanică faţă de un fapt îndeplinit... Din jurul lui Roosevelt se răspunde că forţele navale americane înlocuiesc forţele navale britanice, menite să apere transporturile dintre cele două continente şi că această înlocuire a fost făcută cu consimţământul Guvernului islandez. Nu încape însă îndoială că la prima ciocnire între forţele americane şi cele germane, situaţia va deveni delicată...

———

Incidentul bombardării vasului „St. Didier“[1] continuă să plictisească rău pe turci. Pe de o parte englezii sunt „aliaţii“ lor — pe de alta Guvernul din Ankara s-a angajat să ia armele împotriva oricărui agresor al teritoriului turcesc... La Berlin se speră că acest incident va duce la o evoluţie şi mai pronunţată a Guvernului turcesc... Turcii ar trebui să-şi

[1] Vasul francez „St. Didier“ a fost bombardat şi scufundat de englezi în portul turcesc Adalia, de pe coasta meridională a Asiei Mici.

dea seama că după campania din Rusia va veni rândul lor, şi ar face mai bine să se înțeleagă de pe acum şi definitiv cu Germania. Mai bine o ocupație amicală decât un război cu toate ororile lui, război al cărui deznodământ nu poate fi decât unul...

Joi, 10 iulie. Din emisiunile de radio, din ce pot afla prin telefon la Craiova şi la Bucureşti, rezultă că pe tot frontul, de la Baltica la Marea Neagră, se înaintează metodic. Se zice că am ocupat întreaga Basarabie, şi Chişinăul, dar *oficial*, la Radio — încă nimic... Pregătirile de reocupare administrativă sunt însă atât de active, încât nu încape îndoială că *merg bine* — şi m-am liniştit şi eu... Persoanele cu care am putut vorbi la Bucureşti nu ştiau însă nimic precis. Şi ocuparea Cernăuților a fost oficial comunicată numai după 3 zile... La Craiova, prietenii mei de la Primărie şi de la Prefectură sunt categoric afirmativi. Tot de la ei aflu că nemții au trecut de Kiev, la sud şi la nord fără să ocupe încă oraşul...

Despre discursul lui Litvinov la Radio, emisiunile noastre ca şi ziarele din Bucureşti sunt încă mute. Atât am putut afla, că a vorbit pe englezeşte, pentru America... Mobilizarea lui Israel... Slabă nădejde, dacă atât a rămas Sovietelor!

În Siria, generalul Dentz, sleit printr-o luptă eroică de o lună împotriva unui adversar de zece ori mai puternic — a cerut armistițiu. Presa franceză, ca şi a Axei, laudă rezistența Franței coloniale, care a salvat onoarea țării şi adaugă că lupta va continua dacă condițiile armistițiului nu vor fi onorabile...

În jurul ocupării Islandei, presa celor două lumi continuă gălăgia ei. Churchill pretinde că trupele britanice aflătoare în Islanda vor rămâne pe loc — în opoziție cu afirmările de la Washington că contingentele americane sunt menite să înlocuiască pe cele englezeşti.

Presa Axei subliniază faptul că ocuparea Islandei trebuie considerată ca *o agresiune* a Statelor Unite împotriva Europei... Şi dă-i comentarii....

Bujoiu, fostul ministru, în treacăt prin Dolj, s-a oprit azi-dimineață la Breasta. Deşi sosit ieri din Bucureşti, n-are nici dânsul *preciziuni*

asupra ocupării întregii Basarabii, dar crede că suntem la Nistru... Cum ar putea Antonescu să ne facă plăcerea unei veşti bune! O ţine pentru el, cât va putea mai mult!

Bujoiu mi-a adus o serie de veşti interne şi personale. Numirea lui Buşilă la Ministerul Comunicaţiilor e sigură şi va avea loc îndată după „comunicatul victoriei". Felicitat de Bujoiu, Buşilă l-a rugat să fie discret, să nu-i compromită numirea. Generalul Voiculescu (subsecretar la Muncă) a fost numit guvernator, sau director, sau aşa ceva (se ţin şi aceste numiri secrete) în Basarabia, şi Rioşanu în Bucovina. Antonescu vrea să acorde Basarabiei şi Bucovinei un fel de autonomie administrativă provizorie până la repararea ruinelor pricinuite de bolşevici... Se zice că Cornăţeanu va fi însărcinat cu redresarea agricolă, şi încă cineva cu cea administrativă...

Din câte a putut afla Bujoiu, în Bucovina nu s-ar fi găsit lucrurile prea rău. Nicu Mavrocordat pretindea chiar că la el, la Crasna, a găsit în fabrica sa de cherestea mai mult material decât lăsase... Dar date sigure, n-a putut căpăta nimeni până acum... Să ne fi ocrotit Dumnezeu?

Tot de la Bujoiu — şi de la nevastă-mea — aflu că bietul Aldea Cerkez (fiul Ivonei Burileanu) a căzut prizonier, cu avionul său, în rândurile sovietice. Nenorocitul! Vai de el, şi de toţi prizonierii noştri, în mâinile sălbaticilor! Şi Vintilică Brătianu, unicul fiu al lui Vintilă, aviator şi el, a căzut mortal rănit, dar în rândurile noastre. Nu e nici o speranţă să fie scăpat... În Bucureşti, presă excelentă pentru generalul Antonescu — detestabilă pentru dl Ică...

———

Vineri, 11 iulie, dimineaţa. *Agenţia D.N.B.* a publicat aseară un comunicat de la Berlin prin care se precizează că armata germano-română sub comanda „învingătorului general Antonescu" (sunt propriile expresii ale comunicatului) a ajuns la *Nistrul inferior*, respingând pe bolşevici dincolo de vechea graniţă. Din acest comunicat s-ar părea că n-am ajuns încă şi pe Nistrul mediu, şi că n-am ocupat încă Chişinăul... Azi-dimineaţă m-am sculat prea târziu şi am scăpat emisiunea Bucureşti de la ora 6½–7½. Vom vedea ce ni se spune prin radiodifuziune de la ora 12 încolo.

———

Miercuri seara la ora 10 a fost o nouă alarmă la Bucureşti, dar fără bombardament.

O divizie italiană motorizată a trecut azi-noapte prin gara Craiova, în drum spre front. Autorităţile din Craiova au primit ieri un ordin con-

fidențial prin care li se punea în vedere să nu tolereze vreo eventuală manifestație legionară la trecerea aliaților noștri prin gară. Din acest ordin rezultă că generalul Antonescu, cu toate preocupările acțiunii din Basarabia, nu-și pierde din vedere foștii săi tovarăși de Guvern și că ura sa rămâne neîmpăcată...

Dacă soarta bietului Gafencu este încă incertă, a d-nei Nușeta, simpatica sa soție, este asigurată: Excelența Sa a sosit la București, cu un formidabil „apropont", două zile înainte de declararea războiului... Vorba francezului: „Mauvaise herbe ne périt pas...!" (Iarba rea nu piere).

Chemarea tineretului la „Muncă de folos obștesc" — care face obiectul ultimei decizii ministeriale a generalului Closetti nu e o idee nouă, nici o idee proastă. Totul depinde însă de modul cum ideea va fi pusă în practică și de controlul moral la care cetele de tineri vor fi supuse. În Germania încercarea a dat bune rezultate fiindcă exista o ideologie socială și politică în care s-a încadrat acțiunea. Dar la noi? Să nu se refacă iar cuiburile legionare abia dizolvate. Și dacă ar fi numai cuiburi cu adevărat legionare n-ar fi nimic — dar recentul trecut ne arată că sub haina legionară se ascunde azi propaganda și acțiunea comunistă...

Sâmbătă, 12 iulie. Suntem tot fără precizări de pe fronturi... Probabil că armatele se regrupează, după istovitoarele bătălii de la Bialystock și de la Minsk, în vederea unei noi acțiuni. Poate chiar că această acțiune să fie în curs... Nici la București, nu știe nimeni nimic. Nu se știa ieri nici măcar dacă întreaga Basarabie a fost reocupată, dar pare probabil. Lumea nu știe nimic, dar e optimistă și întreaga atmosferă e atmosferă de biruință. Despre Cernăuți și Bucovina, au început să vină știri mai precise. Rușii au devastat mult, dar n-au distrus cât se aștepta, căci au trebuit să părăsească Bucovina la repezeală. Pentru refacerea Basarabiei, Guvernul cere concursul tuturor, mai ales al industriei...

Dacă nu vin știri de pe frontul rusesc, germanii fac în schimb bilanțul bătăliilor date până acum, și acest bilanț e formidabil. Peste 7 000 care de asalt, peste 6 000 avioane, peste 2 000 tunuri grele, au fost distruse sau luate. Ca material omenesc, se socotește că rușii ar fi pierdut peste un milion de oameni — din care 400 000 prizonieri, restul morți, răniți, dispăruți...

După calculele germanilor, sovieticii n-ar mai avea decât maximum 2 000 de avioane intacte...

Şi ieri şi alaltăieri seară, ca şi miercuri alarmă în Bucureşti — dar în nici una din aceste seri avioanele ruseşti n-au ajuns asupra Capitalei. Explicaţia este simplă: îndată ce avioane inamice trec liniile frontului se dă alarma — am mai spus-o — fără să se cunoască intenţiile agresorilor, care de cele mai multe ori sunt mărginite la simple recunoaşteri. Se mai spune că aviatorii ruşi sunt foarte puţini experţi, în operaţiunile de noapte mai ales. Vin de obicei de la Odessa peste mare, trec cum pot peste Dobrogea, urmează Dunărea şi se îndreaptă spre nord către Bucureşti pe care-l confundă pe întuneric cu alte localităţi. Aşa se explică bombele aruncate la Drăgăneşti, la sud şi la Tâncăbeşti, la nord de Bucureşti. Ceea ce e mai puţin explicabil e că mai toate bombele nu fac explozie...

Numai de n-ar învăţa meseria lor şi de n-ar găsi, cine ştie pe unde, bombe încărcate cum trebuie...

Guvernul francez a respins condiţiile engleze de armistiţiu în Siria. Lupta va continua şi se va termina probabil prin cucerirea provizorie a Siriei de către forţele britanice.

Guvernul din Vichy a găsit mai ales 3 condiţii inadmisibile: emanciparea imediată a Siriei, negocierea cu gaullştii şi amnistia lor. În comunicat, se spune textual că generalii Catron şi de Gaulle sunt trădători şi că urmează să fie trataţi în consecinţă.

În toată Franţa, înscrieri numeroase în legiunea de voluntari destinată să lupte pe frontul de Răsărit împotriva bolşevicilor.

Nemţii sunt încântaţi de atitudinea francezilor, care, prin hotărârea de a rezista englezilor în Siria şi de a lupta contra ruşilor alături de forţele germane, dau dovadă de lealitatea lor şi se încadrează în planul unei Europe noi... Ca să-şi arate mulţumirea, nemţii au mai eliberat 500 000 de prizonieri francezi, subliniind că o asemenea eliberare din partea învingătorului, înainte de încheierea păcii e fără precedent... Sunt şi 500 000 de guri mai puţin, de hrănit.

Duminică, 13 iulie. De zece zile trăim tot cu ochii pe cer. Ploi violente, altele mai domoale, furtuni cu ameninţare de grindină — de toate. Aceste emoţii agricole ne mai lipseau, că alte motive de enervare

nu aveam. În fine, de ieri-seară barometrul în urcare și azi o zi splendită. Pare că seria potoapelor s-a sfârșit. Suntem în plin secerat, așa încât soarta noastră e pe o muchie de cuțit...

———

De pe front, tot numai mizilicuri. Așteptăm cu înfrigurare încheierea capitolului în curs. Din câte aflăm, rezultă că lucrurile merg bine și trebuie să ne mulțumim deocamdată cu atât... Știm că suntem stăpâni în Basarabia, dar nu ni se confirmă nimic. Poate că Antonescu vrea să fie întâi sigur că rușii nu mai pot reveni — sau poate că nemții nu ne lasă încă să procedăm oficial la o re-anexiune...

Trupele germane înaintează pe tot frontul. Tancuri multe, trenuri încărcate, autovehicule se distrug zilnic inamicului — cu duiumul. S-au distrus și linii ferate, poduri etc. pe drumul sovieticilor în retragere. Pe frontul finlandez, s-a străpuns „linia umedă", o linie de apărare analogă cu „linia Stalin".

Ca de obicei, înfrângerea a avut drept consecință înlocuirea „țapilor ispășitori". Moscova a trimis în locul comandanților învinși pe cei trei mareșali ai ei, Voroșilov, Budionnâi și Timoșenko. Fiecare a primit comanda unei treimi a frontului. În fața noastră a fost numit mareșalul Budionnâi...

În război, ca și la alegeri, „corentele" nu se schimbă însă...

Rușii cer Angliei crearea unui front în Apus!!!

———

S-a aliniat și Portugalia în frontul anticomunist. S-a creat o legiune de voluntari. Deocamdată, fiind destui combatanți pe front, Legiunea portugheză va rămâne pe loc, gata însă de plecare, dacă va fi nevoie. E mai mult o manifestare morală din partea Portugaliei, manifestare importantă însă, date fiind legăturile acestei țări cu Anglia...

———

Muntenegru s-a proclamat independent, a anulat toate legăturile sale legale cu Iugoslavia și a cerut Regelui Italiei să-i desemneze un Regent...

———

Dacă Anglia a trimis o misiune militară la Moscova, au trimis și Sovietele una la Londra. La sosirea acestei misiuni pe malurile Tamisei, comuniștii englezi s-au dedat la mari manifestații, cu pumnii încleștați. Și la New York s-au adunat comuniștii și au cerut decapitarea... lorzilor

englezi! În mare încurcătură au intrat cele două State capitaliste şi plutocratice! U.S.A. şi Anglia luptând alături de bolşevici, iată ce n-aş fi crezut să văd niciodată!

În Franța, în schimb — în Franța lui Blum — politica anticomunistă și antidemocratică se conturează pe fiecare zi mai mult. O serie de vedete ale defunctului Front Popular au fost lovite zilele acestea prin diferite măsuri. Multora li s-a retras cetăţenia franceză. Printre acestea, fostul ministru al aerului Pierre Cot, şi putoarea putorilor Gaultur, zis Pertinax! De ăsta îmi pare bine, căci prea era mare lichea!

Ştirea rănirii grave a băiatului lui Vintilă Brătianu s-a lămurit în sensul că nu e vorba de răni mortale, ci de o fractură a ambelor picioare (ca urmare a unui accident) ce nu pune viaţa în pericol. Cu atât mai bine. Despre Aldea Cerkez, căderea lui la bolşevici e din nefericire confirmată...

Journal de Genève publică două documente sovietice din 1939, procurate de ziaristul Henri Ruffin, documente ce pun în evidenţă duplicitatea lui Stalin în tratativele lui din acel an cu Puterile europene. Primul document este protocolul dării de seamă făcute de Stalin la Sovietul Politic Suprem chiar în seara zilei în care a semnat cu Germania. Dictatorul Roşu explică tovarăşilor săi că o convenţie cu Franţa şi cu Anglia ar fi împiedicat Germania să intre în război — pe când convenţia semnată cu Guvernul Reichului va determina pe Hitler să atace Polonia şi să dezlănţuiască astfel războiul european, *mulţumită căruia revoluţia comunistă se va putea întinde asupra întregului continent.* Rusia va trebui să-şi întărească armata şi să aştepte momentul în care Puterile occidentale vor fi pe deplin mistuite şi sleite. Atunci va suna ceasul bolşevismului...

Acest document confirmă întocmai punctul de vedere pe care l-am susţinut tot timpul, nu pe baze de informaţii, ci de bun-simţ...

Al doilea document e din noiembrie 1939. E o circulară trimisă tuturor nucleelor comuniste din Europa şi conţine un întreg program de pregătire al acestor celule *în vederea zilei decisive...*

A sosit şi ziua decisivă, dar nu cum o aştepta Moscova!

Luni, 14 iulie. Ieri 13 a fost o zi mare: la amiază ni s-a difuzat de la Bucureşti comunicatul Marelui Cartier german! Şi aşa am aflat com-

plectarea marilor victorii de la Bialystock şi de la Minsk... „Linia Stalin“ străpunsă în toate punctele ei principale, frontul mutat la 200 kilometri est de Minsk, în Basarabia ruşii respinşi până la Nistru şi dincolo de Nistru, Vitebskul ocupat, Leningradul ameninţat de la sud, Kievul gata să fie luat, care de asalt, avioane etc. distruse sau capturate cu sutele şi cu miile...

În ce priveşte Basarabia, comunicatul spune „pe un larg front“, aşa încât nu se poate pricepe bine dacă s-a ajuns la Nistru pe toată graniţa noastră sau numai *pe un larg front*. Cu atât mai mult că Marele nostru Cartier e mut... Chiar dacă n-ar fi încă *toată* Basarabia curăţită, nu face nimic. *Va fi*. Căci chiar de ar rezista sovieticii în faţa noastră, i-ar tăia nemţii pe la spate venind de la Kiev.

Heil Hitler!

După informaţiile germane, la Moscova ar fi început panica. Ambasadele engleză, americană şi japoneză, ca şi Misiunea militară britanică s-ar fi mutat la Nijni Novgorod. Ca să înşele opinia publică anglo-americană (ce naivitate!), Sovietele au autorizat un serviciu religios la o catedrală ortodoxă din Moscova unde s-au făcut, din ordin, rugăciuni pentru victoria Rusiei Sovietice... Ca şi cum lumea întreagă n-ar şti nimic despre bisericile transformate în grajduri şi despre cei 1 100 de preoţi catolici găsiţi de nemţi masacraţi, în Lituania...

Şi în Belgia, atât în provinciile valone cât şi în cele flamande, se constituie legiuni de voluntari pentru combaterea bolşevicilor... E o adevărată cruciadă a întregii Europe împotriva comunismului, pe care — am impresia — anglo-americanii îl ajută ca funia pe spânzurat...

Divizia, sau diviziile italiene, ce trebuiau să treacă joia trecută, noaptea, prin Craiova — n-au trecut. N-au trecut nici până azi... Să fi luat alt drum — sau le-a interzis Hitler accesul frontului ca să nu-l demoralizeze?

În schimb, s-a mobilizat şi se expediază în Basarabia Divizia noastră, a II-a, din Craiova, compusă din Regimentele 1 Dolj, 26 Rovine, 31 Calafat. În satul nostru e jale mare la muieri şi bătrâni — dar tinerii pleacă cu însufleţire... Probabil că această divizie e destinată să acopere dosul frontului de operaţii...

Guvernul a luat o măsură foarte bună: succesiunile celor căzuţi pe front au fost scutite de plata taxelor fiscale...

Consiliul de Miniştri prezidat de Dogele Ică s-a ocupat de acţiunea politică în Basarabia şi Bucovina, care trebuie să urmeze acţiunii militare. Această acţiune va avea două ţeluri:

1) Debolşevizarea ţinuturilor şi repararea stricăciunilor pricinuite de ocupaţia sovietică;

2) O serie de noi alcătuiri administrative, pentru asigurarea unei mai bune colaborări a diferitelor organe de Stat, pe bază de descentralizare.

Nimic de zis asupra primului punct. Întrucât priveşte pe al doilea, aşa cum l-a expus Dogele, e simplă poezie. Parcă aud vechile programe liberale...

La toate acestea se mai adaugă — dar nu se dau precizări, o reformă agrară în cele două provincii, pentru naţionalizarea lor şi exoflisirea elementelor străine... Prigoana ovreilor e modă. A slavilor, de diferite viţe, e însă altceva. Să nu uite cei cu răspunderea de azi, că pentru noi, *pericolul nu-l reprezintă slavii dinăuntru, ci cei din afară.* Cele câteva milioane de români nu vor putea rezista zecilor de milioane de slavi din jurul lor, decât printr-o alianţă atât de intimă cu Germania, încât să facem *un tot* cu ea, un tot de interese economice şi *politice.* Am mai spus-o şi altă dată...

Un alt Consiliu de Miniştri, special, a fost ţinut sâmbătă după-amiază pentru fixarea preţului grâului din recolta nouă. Preţul s-a fixat, dar nu se va da în vileag decât în cursul acestei săptămâni... Ca să se mai încurce agricultorii în tranzacţii ce vor trebui apoi revizuite sau anulate! Guvernul actual caută parcă cu lumânarea toate prilejurile de a plictisi lumea. Şi apoi principiul ocultismului...

După ce au rezolvat problema grâului, Guvernul s-a dus „in corpore“ să primească un tren de răniţi în gara Băneasa. După ce au înfruntat pe bolşevici, bieţii noştri ostaşi au trebuit să mai înfrunte şi pe menşevici...

Oltul s-a revărsat ca niciodată în urma ploilor din ultima decadă. Oltenia e de alaltăieri complect tăiată de Muntenia. Apele au trecut peste platforma podului de cale ferată de la Slatina. Nu se poate trece

nici peste podul de la Stoeneşti (Şoseaua Caracal-Roşiori), nici peste cel de la Slatina (şoseaua naţională), nici peste cel de la Râmnic. Nu mai putem comunica cu Bucureştii decât prin avion... Am 70 de ani, şi de când sunt n-am mai pomenit aşa ceva — şi nici n-am trăit să văd inundaţii *în iulie*. Din fericire, de ieri-dimineaţă timpul s-a pus pe frumos şi pe secetă.

———

Marţi, 15 iulie. Din păcate 14 nu e 13. După bucuria ştirilor de pe frontul german (străpungerea „liniei Stalin", înaintarea frontului cu 200 de kilometri spre est) comunicate duminică 13, ieri au avut ştiri mai îngrijorătoare, de la noi. Ruşii au dat sâmbătă 12 un contraatac în Basarabia, teribil. Pare însă că l-am oprit şi că am respins chiar pe inamic spre Nistru, dar am suferit mari pierderi. Generalul Antonescu a citat în ordinea de zi pe armată Aviaţia română, Diviziile 21 şi de Gardă şi ostaşii corpului 5 de Armată, care „au bine meritat de la Patrie". Bucureştiul s-a umplut de răniţi, spitalele sunt pline...

Tăcerea Marelui Cartier nu era indiferenţă din partea comandamentului, nici răutate: n-aveam nimic bun, nici definitiv de anunţat... Fac amendă onorabilă generalului Antonescu şi adaug, să ne ajute Dumnezeu!

Chişinăul pare că nu e încă ocupat. Luptele în Basarabia sunt de o dârzenie nemaipomenită. Sovieticii apără palmă cu palmă pământul cotropit de ei; luptă până la ultimul om, baricadaţi prin case şi ascunzişuri şi au presărat tot locul cu lucrări de apărare şi rezistenţă. Când se retrag distrug tot ce pot. Ridică şinele de pe calea ferată, le fac mormane şi le aruncă în aer cu dinamită, aşa încât nu mai sunt de întrebuinţat. Acelaşi procedeu pentru deteriorarea macazurilor şi plăcilor turnante... Toată reţeaua din Basarabia şi Bucovina e de refăcut...

Îndârjirea ruşilor e îndreptată mai ales contra noastră. Şi când mă gândesc că ni s-a reproşat că am cedat faţă de ultimatumul de anul trecut, şi că am fost trataţi de trădători fiindcă n-am intrat în război, căci am fi pătruns în ruşi ca în unt!!! Acum, alături de nemţi, cu imensul front victorios al acestora, fără grijă din altă parte — abia ţinem puhoiul în cale! Ce ar fi fost anul trecut, faţă de *întreaga armată sovietică*, cu ungurii şi cu bulgarii în spate, şi cu Germania indiferentă de soarta noastră! Dacă nu ne-am fi supus anul trecut, Stalin ar fi ajuns în Timişoara, şi toată ţărişoara noastră ar fi fost ruinată. Nu mai vorbesc de noi, nenorociţii, „burjuii" români...

Tot ieri-dimineaţă am aflat de bombardarea Ploieştilor, de duminică seară. Şase avioane sovietice au lăsat mai multe bombe în periferia

oraşului. Dintre ele, unele n-au explodat, altele au nimerit rezervoarele de la rafinării. Trei din aceste rezervoare au luat foc... Din cele 6 avioane care au pătruns până deasupra Ploieştilor, 4 au fost doborâte de A.C.A. românească... Bombardamentul s-a repetat şi în ziua de ieri, după câte mi-a telefonat pe la orele 4 ministrul Comunicaţiilor, Buşilă. Rezultatele nu le ştiu, nu le ştia nici el. Atât ştia, că de dimineaţă până la ora la care-mi telefona, Ploieştii sunt contiuu bombardaţi... Ce fac escadrilele de vânătoare germane? Nu-şi apără benzina?

Buşilă îmi telefonase ca să-mi spună că nevastă-mea[1] plecase chiar în acel moment la Sinaia... Presupun că a dat prin Târgovişte...

Deşi ruşii distrug cât pot în retragerea lor, nu parvin să strice tot. Buşilă a spus lui Gogu Georgescu (Capelmaistrul), care a petrecut ziua de ieri cu noi şi mi-a povestit-o, că trupele noastre au găsit dincolo de Prut mari aprovizionări de făină şi de carne conservată. Nu îndrăznesc însă să se atingă de aceasta din urmă de frică să nu fie otrăvită...

Ţăranii basarabeni sunt toţi aprovizionaţi cu mălai... Bine că le-au lăsat ruşii şi atât...

———

Schulemburg, ambasadorul Germaniei la Moscova, cu tot personalul său şi cu vreo 100 de nemţi a sosit la graniţa ruso-turcă din Caucaz... Emisiunea de Radio germană care ne anunţă faptul e mută asupra reprezentanţilor celorlalte ţări beligerante. Să sperăm că Schulemburg a luat cu el cel puţin pe Gafencu cu care era prieten personal, şi pe ai noştri...

———

Englezii au renunţat la clauzele politice pe care voiau să le impună francezilor în Siria şi generalul Dentz a semnat cu ei un armistiţiu pur militar, fără nici o clauză politică... Armata franceză va fi repatriată, acordându-i-se toate onorurile. Armistiţiul n-a fost semnat cu gaullîştii, ci de generalul de Verteilhac, în numele lui Dentz, cu generalul englez. Semnătura a avut loc la St. Jean d'Acre... După 35 de zile de rezistenţă eroică din partea francezilor, s-a terminat şi campania din Siria... Un succes incontestabil pentru britanici. *Dar toamna se numără bobocii...*

———

Revărsarea Oltului a întrecut toate inundaţiile acestui râu de până acum. Toată valea e transformată într-un lac... Comunicaţiile n-au pu-

[1] Soţia mea a petrecut 3 săptămâni la Afumaţi la Negroponte şi acum se mută la Sinaia cu fiu-său Ion şi cu copilul acestuia...

tut fi restabilite nici până acum. Recolte, gospodării, case au fost ruinate — vite numeroase au fost ucise. Gogu Georgescu povestea ieri că apele au venit atât de repede în noaptea de sâmbătă spre duminică, încât nu s-a putut scăpa mai nimic. La vecinul său de moșie Ionel Marian (Piatra), puhoiul a luat 600 de oi și 200 de porci...

Din fericire de duminică dimineața vremea s-a schimbat. Norii au dispărut și s-a pus, pare-se, pe secetă. Mulțumim lui Dumnezeu că putem să ne terminăm seceratul. Se crede că mâine, miercuri, se va putea restabili comunicația pe calea ferată pe la Slatina — căci apele Oltului sunt în scădere...

Miercuri, 16 iulie. Aseară ni s-a comunicat la Radio că în noaptea de 14 spre 15, avioane rusești au aruncat bombe incendiare asupra Bucureștilor, între orele 22 și 24. Mai multe începuturi de incendii au fost imediat stinse, unde a fost nisip. Unde n-a fost, au stins pompierii. Un mort și mai mulți răniți, prin schijele obuzelor apărării antiaeriene. Un avion a fost doborât... Atât am priceput, căci abia am putut auzi emisiunea, așa hârâia aparatul. Într-adevăr, de unde credeam că o pornise pe secetă, s-a dezlănțuit aseară o formidabilă furtună, la apus de Breasta, furtună care n-a ajuns până la noi decât sub forma câtorva picături de ploaie. Azi cerul e din nou senin...

De pe fronturi, succese germane continue, la est de Vitebsk și la Jitomir spre Kiev mai ales. De pe frontul nostru din Basarabia, continuă tăcerea...

Aflăm aci în Tebaida noastră cu întârziere stricăciunile făcute de potopul de deunăzi. Linia ferată București–Craiova nu a fost întreruptă numai prin revărsarea Oltului, ci și prin a Argeșului, a puhoaielor dintre Argeș și Olt... Aseară a plecat primul tren din Craiova, care spera să ajungă la București, *cu 5 transbordări* între Piatra Olt și Pitești... La Copșa Mică, linia a rămas pe o bună distanță în aer, balastul și terasamentul fiind luate de ape. Pe linia Jiblea–Câineni, circulația a fost întreruptă printr-o stâncă mare prăbușită pe linie. Astea le-am aflat ieri la Craiova — dar mai sunt desigur și altele. Ce ghinion avem și noi, să pornim la război în singurul iulie ploios pe care l-a cunoscut țara noastră de 50 de ani încoace... Ce trebuie să fie circulația motorizată în Basarabia!!!

Ieri, la Radio, s-a repetat — la amiază și seara — comunicatul privitor la bombardamentul Ploieștilor cu următoarea rectificare: cele 4 avioane sovietice, din 6, care au fost doborâte, au fost doborâte de o escadrilă de vânătoare germană, *iar nu de A.C.A. românească*... Ca să se știe... Prefer așa, căci absența escadrilelor de vânătoare nemțești mă îngrijorase...

———

Sovietele au încheiat un pact de ajutor mutual cu Anglia, prin care ambele Puteri s-au obligat să lupte împreună, să se ajute *și să nu încheie pacea decât împreună*. Să se ajute. Rușine pentru capitalismul britanic, și atâta tot. În ce privește pacea, Germania nu o va încheia nici cu Stalin, nici cu comunismul, ci cu o Rusie reînnoită ce nu va avea nimic comun cu pactul neputincioșilor de azi...

Negocierile s-au încheiat foarte repede, toată discuția n-a durat decât două zile. Se zice că această repezeală a fost cerută de Soviete, ca să influențeze prin Pactul semnat opinia publică rusească, dezamăgită prin înfrângerile suferite. În Ucraina cel puțin, pare că o mișcare de revoltă împotriva comuniștilor a și început. După știrile primite la Berlin, la Kiev au fost mișcări serioase vineri și duminică. Vreo zece mii de oameni au manifestat tumultuos și au încercat să cucerească sediul Sovietelor. Armata roșie a intervenit însă și a putut împrăștia mulțimea. Peste 1 000 de persone ar fi fost ucise... Mișcări analoge ar fi avut loc și la Odessa și la Harkov. Și în armată disciplina și coeziunea scad cu fiecare înfrângere...

Presa germană califică pactul anglo-sovietic drept *un atentat împotriva Europei.*

———

Ne vin cifre fantastice cu privire la propaganda Kominternului în Franța. De când Guvernul francez a rupt relațiile cu Sovietele și de când Germania a intrat în război cu ele — ceea ce a avut drept urmare expulzarea Ambasadei rusești din Paris, și a agenților acoperiți sovietici — s-au identificat aproape 30 000 agenți bolșevici răspândiți pe tot teritoriul francez și plătiți de Komintern. Din aceștia aproape 25 000 au și fost arestați. La fosta Ambasadă sovietică s-au găsit urmele unui post de emisie, documente revelatoare și broșuri de propagandă... Pe lângă fosta Ambasadă, foarte numeroasă, mai funcționau 180 de „agenți comerciali“, ce se bucurau toți de imunitățile diplomatice și de exteritorialitate...

———

De când a izbucnit războiul cu bolşevicii atei, raporturile dintre biserici şi Guvernul nazist s-au încălzit grozav, în Germania. S-au dat autorizaţii cu zecile pentru construiri de biserici noi, autorizaţii cerute de ani de zile, dar nerezolvate. Presa germană stigmatizează fărădelegile săvârşite de Moscova împotriva bisericii catolice mai ales, şi laudă spiritul de jertfă şi de colaborare de care reprezentanţii bisericilor au dat dovadă în războiul cu Rusia. Preoţi, pastori şi călugări s-au prezentat la serviciul militar, ori s-au angajat ca voluntari în număr mare, şi s-au purtat eroic. Un comunicat oficial arată că 350 preoţi şi călugări catolici şi peste 1 700 pastori, au fost deja decoraţi cu Crucea de Fier...

De unde sare iepurele! Înainte de război Hitler se angajase aproape într-un „Kulturkampf" cu reprezentanţii bisericilor, şi iată-l acum devenit mai „pravoslavnic" ca oricine...

Comunicatul citat mai sus afirmă cu satisfacţie că şi printre paraşutiştii care au cucerit Creta au fost un număr destul de însemnat de tineri preoţi... Oameni cu vocaţie, se vede!

Buşilă a telefonat astăzi soţiei sale, bolnavă de apendicită în Craiova, că linia Slatina–Bucureşti nu va fi gata decât la 25 iulie!

Tot dânsul a mai telefonat că dl Ică i-a spus la orele 12 *că ştirile din Basarabia sunt foarte bune*... Mi s-a umflat inima, căci era cât un purice faţă de persistentul mutism al emisiunilor de radio. Acest mutism, lucru ciudat, se mărgineşte la sectorul nostru, căci despre celelalte părţi ale frontului se vorbeşte destul. Azi la orele 14, s-au redat însă în rezumat laudele publicate de presa berlineză la adresa generalului „recuceritor de ţară"... Mutismul Guvernului nostru ar fi justificat (?) de mersul operaţiunilor militare, care continuă, greu, dar cu succes.

La Bucureşti au fost alarme şi noaptea asta, dar fără urmare. Incendiile provocate în noaptea de 14 spre 15 nu par să fi fost lucru mare...

Nevastă-mea îmi telefonează de la Sinaia (unde a ajuns cu bine şi cu tot calabalâcul) că şi acolo sunt alarme în fiecare zi, dar neurmate de vreun atac...

În pactul de armistiţiu pe care l-au semnat cu englezii în Siria, francezii şi-au rezervat toate drepturile lor politice asupra acestei provincii. Nu e vorba, toate se vor hotărî la pace, de cei care vor hotărî pacea...

Joi, 17 iulie. Trăim într-o stare de încordare nervoasă de nesuferit. Abia se mai liniştise puţin coarda frontului şi a războiului, ne-a căzut alta pe cap. După trei zile de vreme senină, ieri şi alaltăieri-seară vijelii înspăimântătoare. Cea de marţi–seară s-a abătut la Gemeni (Mehedinţi), la moşia fiicei mele, cu o grindină formidabilă care a distrus tot, până şi porumbul. Fiica mea avea o recoltă superbă — e pentru dânsa o pagubă de 2 milioane... La Breasta vijelia s-a lăsat cu ploaie, dar fără grindină. Ieri pe la ora 5 a început iar să se înnoreze. Ceasuri întregi am stat cu ochiii pe cer privind cum se apropia continuu de noi, dezastrul. Dar numai pe la ora 10 noaptea a izbucnit furtuna. În pat, mă întrebam ce am să mai găsesc în picioare a doua zi. Din mila lui Dumnezeu, furtuna s-a lăsat numai cu ploaie, şi n-a făcut stricăciuni... Barometrul e însă tot jos, nu vrea să se urce deloc. În opt zile a coborât cu 10 linii şi se menţine la acest nivel scăzut.

Cu tot timpul rău, trupele germane sunt în continuă înaintare pe frontul rusesc şi semne de descompunere tot mai vădite în armata sovietică... De pe frontul Basarabiei, nici o ştire, şi azi-dimineaţă la prima emisiune radiofonică. Răbdare, nădejde şi... tutun!

Nemţii afirmă că de la începutul ostilităţilor şi până acum, au doborât 7 182 de avioane ruseşti...

O ştire americană: autorităţile din Moscova sunt în evacuare la Kazan, pe Volga, la 500 kilometri de Capitală. La Moscova n-ar fi rămas decât Ministerul de Externe şi corpul diplomatic. După ştirile germane evacuarea se face la Nijni-Novgorod. Ştirea americană e poate menită să înşele pe nemţi; e cu atât mai dubioasă cu cât se afirmă că corpul diplomatic a rămas la Moscova — or corpul diplomatic e de obicei primul evacuat.

Şi diplomaţii italieni din Moscova au ajuns la graniţa turcească. Despre ai noştri, continuă să nu se spună nimic...

Orele 16. În fine, o mare şi bună ştire de pe frontul nostru! Trupele noastre au ocupat Chişinăul astă-noapte! Ştirea mi-a fost comunicată telefonic la ora 12 de Gogu Adam Popescu şi a fost confirmată la Radio, la emisiunea de la orele 14! De câte ori nu s-a zvonit că Chişinăul

a fost ocupat! Chiar a doua zi după trecerea Prutului! În realitate au fost lupte grele, care au ţinut 15 zile, până am ajuns în capitala Basarabiei. Pare că Chişinăul a fost atins de armatele care veneau de la nord, dinspre Bucovina, căci informaţia de la Radio — informaţie nu comunicat — precizează că forţele noastre au intrat în Chişinău şi ocupă întreaga Basarabie septentrională şi mijlocie... Slavă Domnului, slavă Domnului! Curăţirea restului Basarabiei e acum o chestiune de zile...

O piatră mi s-a luat de pe piept. Nu mai suntem în întuneric!...

Dacă *în general* şi în ce priveşte Basarabia (până vom afla şi de acolo amănuntele banditismelor bolşevice) ne putem lăsa în scările bucuriei — din Bucovina ne vin precizări oficiale ce ne umple sufletul de jale...

Pe acolo totul e răvăşit. La Cernăuţi sute de case au fost jefuite, dărâmate sau incendiate. Uzina de electricitate, uzina de apă, au fost distruse. Magazinele devastate, fabricile puse în imposibilitatea de a lucra... Pe uliţe, lume puţină, afamată (înfometată) şi în zdrenţe!

———

De pe frontul germano-rus, vin tot ştiri liniştitoare şi îmbucurătoare. Arma aeriană germană e stăpână absolută a aerului şi a distrus mai toate căile de comunicaţie în dosul frontului rusesc, pe sute de kilometri. Trupele sovietice nu mai pot fi transportate pentru o încercare de constituire a unui nou front. O unitate de comandament, tactică, nu mai există la ruşi, căci prin diferitele încercuiri, urmăriri, retrageri, unităţile lor au fost atât de încurcate încât nu se mai pot regăsi şi regrupa. Apoi distrugerea totală a serviciului sovietic de informaţii, a cablurilor de legătură, a birourilor de comandament a sporit şi mai mult încurcătura. Ofiţerii prizonieri mărturisesc că 36 de ore după începerea ostilităţilor, serviciul rus de informaţii nu mai exista...

———

Formidabila escadrilă Mölders a doborât al 500-lea avion rusesc (în total, cu celelalte fronturi: 1 200) şi n-a pierdut decât 3! Mölders personal a doborât pe front *105* avioane, ceea ce, cu cele 14 pe care le-a doborât în Spania pe timpul războiului civil, face un total de 119 avioane doborâte... Fantastic!

———

Şi printre cazacii de la Don se zice că ar fi izbucnit revolta... Vin toate, la timpul lor!

———

La posturile de radio engleze şi americane, în loc să se cânte „Internaţionala", imnul oficial al noului aliat, s-a dat ordin să se cânte „Les bateliers de la Volga"!!! (Luntraşii de pe Volga). Tipic şi simptomatic pentru frăţia de cruce dintre capitaliştii „per excelentiam" şi comunişti!

În fine, a trecut graniţa turcească şi Gafencu cu tot personalul Legaţiei noastre... Îmi pare bine pentru Gafencu, şi-mi pare bine să constat că sovieticii tot mai au puţină ruşine... Poate că nu vor merge nici până la întrebuinţarea gazelor...

În opinia publică, în Statele Unite, luptă mare pe terenul politicii de război... Pare că neintervenţioniştii sunt în câştig faţă de Roosevelt...

Vineri, 18 iulie. Marele nostru Cartier a publicat astăzi comunicatul nr. 5. Trei rânduri. Dacă nu mă înşel, ultimul comunicat, cel cu nr. 4 a apărut acum două săptămâni. Un mai mare dispreţ al opiniei publice nici nu se poate concepe. Marele Cartier german publică un comunicat pe zi. Faptul că nu avea victorii de anunţat nu e o scuză pentru dl Antonescu. Trei rânduri să ne liniştească, să ne spună că luptele sunt în curs, că sunt grele, că nădejdea era cu noi — ar fi fost de ajuns. Dar pentru aceasta ar fi trebuit ca sufletul generalului nostru să nu fie plămădit numai în venin şi fiere...

Comunicatul ne spune că masivul Corneştilor, „cheia strategică a Basarabiei" (?), e în stăpânirea noastră, că am ocupat Hotinul, Soroca, Orheiul şi Chişinăul, precum şi întreaga Basarabie de nord şi de mijloc.

Şi noi care credeam că tocmai în sudul Basarabiei ajunsesem la Nistru! pare că acum, şi ocuparea ultimei părţi a ţinutului de peste Prut nu va mai întârzia. Să vedem cât, căci mai e un alt masiv la sudul Chişinăului, mai înalt şi mai important ca al Corneştilor...

Ruşii au rezistat în mod neaşteptat în centrul Basarabiei. Pentru cucerirea Chişinăului, luptele au ţinut 15 zile. Armata noastră s-a purtat de minune. Nemţii spun: „armată admirabilă, dar comandament slab". Să nu afle Antonescu, că trece cu englezii...

O luptă gigantică e în curs de sus de la Plotzk până mai jos de Kiev. După străpungerea „liniei Stalin", ruşii au strâns toate rezervele lor şi le-au aruncat împotriva inamicului. Comunicatele germane subliniază că 9 milioane de oameni se încaieră pe un front imens. De când e lu-

mea nu s-au văzut lupte de o asemenea proporție... Germanii prevăd o ultimă și mare victorie care va determina cursul istoriei pentru veacuri...

———

Azi s-au împlinit 3 ani de la moartea Reginei Maria. Parcă au trecut 3 veacuri, atâtea s-au întâmplat de atunci...

———

Au apărut decretele cu noul regim al grâului. Comerțul liber, dar sub controlul Comisiei Centrale a Cerealelor și comisiilor județene cărora trebuie să se comunice toate tranzacțiile. Prețul: 110 000 lei vagonul. Măsuri mai serioase pentru culegerea datelor statistice. La prima citire legea îmi pare chibzuită.

———

Prințul Konoye a demisionat ieri ca să-și refacă Cabinetul fără unii reprezentanți ai partidelor. De la Tokio se telegrafiază că până diseară noul Cabinet Konoye va fi reconstituit.

———

Cu prilejul aniversării revoluției spaniole, generalul Franco a ținut o cuvântare în fața Consiliului Superior al Falangei prin care, sub cuvânt de combatere a comunismului, se dă definitiv și fără rezerve de partea Axei.

———

În anunțurile mortuare ale *Universului* citesc pe al lui Horia Zelea Codreanu *„omorât duminică"*. Cine l-o fi omorât? Horia Codreanu, frate mai mic al lui Corneliu era o secătură. În disperarea lui de om care se îneacă, Regele Carol îl convocase la ultimele două Consilii de Coroană (cu prilejul arbitrajului de la Viena), spre marea indignare a lui Iorga și spre scârba noastră a tuturor... Dar repet: cine l-o fi omorât? Legionarii? Știu că nu puteau să-l sufere...

———

Sâmbătă, 19 iulie. Emisiunile de radio germane și române nu ne-au dat aseară și azi-dimineață decât o singură veste, de ordin general: lupte îndârjite pe tot frontul care se desfășoară în favoarea nemților... Să așteptăm cu încredere și cu răbdare sfârșitul.

Stalin a reînființat printr-un ukaz comisarii politici pe lângă fiecare unitate, pe lângă fiecare comandament. Acest sistem de control sovie-

tic fusese desfiinţat acum doi ani. Reînfiinţarea lui e viu comentată, până şi în presa americană. Măsură disperată în ceasul înfrângerii, sau lipsă de încredere în comandamentele militare — fie una, fie alta, hotărârea Moscovei e o mărturisire de neputinţă...

Noul Cabinet Konoye a fost constituit aseară. Telegramele ne informează că noul Guvern se deosebeşte de cel vechi numai printr-o întărire a principiului de autoritate de Stat şi că politica Japoniei rămâne neschimbată.

După telegramele de ieri s-ar părea că oarecare neînţelegeri s-ar fi ivit între Guvernul Churchill şi Parlament. Se vorbeşte de o remaniere a Ministerului. Churchill rămâne omul de încredere al întregului Imperiu, dar sunt şi nemulţumiri care-şi fac drum...

Nu ştiu pentru ce (ca să nu afle ruşii!!?), ziarele sunt mute asupra dezastrelor produse de potoapele de ploaie şi de grindină.

Prăpădul a fost mare, şi aflăm cu ţârâita din amănuntele lui. Grindina de marţi–seara trecută a ras recolta de la Gemeni, a prăpădit tot de la Gemeni prin Risipiţi şi până la Afumaţi. Aci s-a transformat într-un adevărat ciclon. Lui G. Dinopol i-a distrus nu numai toată recolta, dar şi casa şi acaretele... La Brânceni, în Teleorman, puhoiul apelor a luat toată recolta de pe moşiile Vârvorenilor; pe valea Oltului, sate întregi au fost luate de ape...

Duminică, 20 iulie. După două zile de vânt istovitor de la vest, care de obicei aduce seceta şi vremea frumoasă, azi tot cerul e înnorat şi ameninţă a ploaie. Tot e bine, căci e Sf. Ilie, şi ar fi putut să vină cu fulgere şi trăznete. Ieri-seară am terminat tot seceratul, cu emoţii dar fără pagube. Doamne ajută!

Emisiunile radiofonice ne-au adus ieri vestea îmbucurătoare că trupele germano-române „au trecut Nistrul în mai multe puncte". Probabil că planul comandamentului nostru e să coboare pe dincolo de Nistru

spre Odessa şi să învăluiască armata sovietică din sudul Basarabiei. Planul e îndrăzneţ şi dacă — cum e probabil — reuşeşte, nu mai rămâne ruşilor decât să se predea sau să piară cu toţii în lupte disperate. Cum au pornit-o, spre mirarea tuturor, această ipoteză e mai probabilă...

De pe restul frontului, ni s-au comunicat succese germane continue dar de amănunt. Aşteptăm ştiri decisive. Alaltăieri seară se dăduse ocuparea Smolenskului, ceea ce ne cam decepţionase, căci îl crezusem ocupat de mult, după cum ni se anunţase într-un comunicat. Ieri am fost informaţi că Smolenskul a fost ocupat în ziua de 16...

Se spune că Divizia italiană, aşteptată de mai bine de o săptămână, va trece azi sau mâine prin Craiova, şi că vor mai trece prin aer 400 de avioane... Până la ora care scriu (10 diminenaţa) n-a trecut nici unul...

Generalul Antonescu a dat un manifest îndreptat către bucovineni şi basarabeni. Deşi cam bombastic, e bun. Le promite toate fericirile, şi le făgăduieşte că se va ocupa personal de reorganizarea celor două provincii şi de binele lor „până la moarte“ (?).

În schimb a vorbit ieri la Radio „boborului“ dl Ică în cadrul comemorării intrării trupelor noastre în Chişinău. Ca de obicei, „cuvântul“ d-lui Ică a fost o nenorocire. Însemnez aci această perlă: „Limba română buciumă (?) de 2 000 de ani pe coamele Carpaţilor!“ Dar bine onorată corcitură ţigănească, nici atât nu ştii, că acum 2 000 de ani, dacă existau coamele Carpaţilor, nu existau nici buciume, nici limbă românească? Eforturile oratorice la care se dedă zilnic dl Ică sunt din ce în ce mai penibile...

Toată ziua de ieri a fost consacrată marilor evenimente de peste Prut. Te Deum la Patriarhie, impunător, transmis prin posturile de Radio — alte Te Deum-uri în fiecare oraş, discursuri (mai toate proaste), conferinţe etc. Bine intenţionată, comemorarea n-a fost la înălţimea faptelor. Face omul ce poate, şi cei doi organizatori ai acestei comemorări dl Ică şi profesoarele Petrovici-Fifi, pot puţin.

Azi e comemorarea — a 14-a — a morţii Regelui Ferdinand. Ieri a fost celebrat la Curtea de Argeş un mare parastas, slujit de episcopul Dionisie al Ismailului, asistat de arhiereul Antal. Au asistat inveitabilii cavaleri „ai Ordinului Mihai Viteazul“ (perimaţi definitiv în urma fap-

telor războiului actual) şi din partea Regelui, colonelul Mardare. Ar fi putut să se deranjeze Majestăţile Lor în persoană...

Azi în toată ţara, se va celebra un parastas în amintirea Regelui Ferdinand şi a Reginei Maria...

Prin telegramele de aseară aflăm că dl Matsuoka nu mai face parte din noul Minister Konoye... În locul său a fost numit un amiral. De ce o fi fost debarcat? Fiindcă a semnat pactul cu Sovietele şi i-ar fi fost greu să-l rupă? Sau — poate — fiindcă nu era de acord cu Konoye asupra eventualelor intervenţii pe care le aşteptăm cu toţii?

Din declaraţia noului Guvern rezultă că politica japoneză rămâne mai strâns legată de a Axei ca oricând, că prima grijă a Guvernului va fi să termine războiul cu China, spre a-şi recâştiga libertatea de acţiune, şi că această acţiune va fi determinată de atitudinea Statelor Unite...

Luni, 21 iulie. Buşilă, noul ministru al Comunicaţiilor, ne-a adus ieri la Breasta pe buna noastră prietenă, d-na M.M. Cu acest prilej, ne-a povestit multe.

În cursul luptelor pe Prut, pare că am trecut printr-un moment critic. Pe Prutul inferior, noi am stat pe defensivă, n-au făcut nici o încercare de înaintare. Ne-am mulţumit cu un cap de pod în Fălciu, iar în direcţia Galaţi-Reni, nici cu atât. La un moment dat ruşii au pornit o ofensivă extraordinar de puternică în direcţia oraşului Huşi. Proporţia dintre trupele române şi cele ruseşti era de la 1 la 3. Câteva ceasuri cei 150 aviatori români instruiţi recent de nemţi au ţinut singuri piept trupelor sovietice pe care le-au bombardat aşa de bine încât le-au ţinut pe loc, până a sosit ajutorul german — mai ales avioane Stuka — şi a restabilit situaţia... Din aceste lupte care au durat câteva zile, nemţii au rămas cu o admiraţie adâncă pentru soldatul român. Generalul Schobert nu pierde un prilej să aducă cele mai mari laude românilor; s-a legat pe front o înfrăţire între soldaţii germani şi români, înfrăţire pecetluită prin admiraţia celor dintâi pentru felul magnific în care au luptat şi au murit românii. Căci au murit mulţi de tot, şi la Huşi, dar mai ales în Basarabia cu prilejul curăţirii dealurilor de la Corneşti, presărate de mici posturi de mitraliere, camuflate, ce deschideau focul pe nevăzute şi pe neaşteptate. Au mai fost şi şosele minate pe lungimi de kilometri, şi coloane întregi au fost aruncate în aer. Aşa a pierit un regiment de infanterie întreg, altul de artilerie. Divizia de Gardă a pierdut mai mult de 60% din efective. Era Divizia lui Carol şi era compusă aproape toată

din bucureşteni. Citarea pe ordin de zi a anumitor unităţi, de către generalul Antonescu, se referă mai ales la luptele de la Huşi în care românii *singuri* au rezistat neclintiţi în faţa unui inamic de trei ori mai numeros şi bine, foarte bine, înarmat — şi de o nemaipomenită dârzenie la atac.

Germanii, ca şi noi, am avut în acest război două mari decepţii: întâi, am crezut că imediat ce vom declara război ruşilor va izbucni revoluţia la ei, ceea ce nu s-a întâmplat — şi al doilea, am subpreţuit pregătirea militară a ruşilor. Anul trecut, când ruşii au ocupat jumătate din Polonia, au trimis soldaţi cu puşca legată cu sfoară, cu tancuri care sunau a cutie de conserve. Tot trupe de aceeaşi proastă calitate au ocupat vara trecută Basarabia. În actualul război, ruşii s-au prezentat însă foarte bine înarmaţi. Aviaţie foarte multă, dar inferior calitativă mai ales în ce priveşte elementul omenesc, nemţilor. Artilerie multă şi bună. Soldatul rus se luptă cu îndârjirea sălbaticului. În 1918 actualii soldaţi ruşi erau în vârstă de mai puţin de 5 ani; au crescut în ideile şi în mediul revoluţiei şi-şi închipuie că ei posedă raiul, că restul Europei este barbar, şi că, dacă se predau vor fi ucişi. În spate stau ofiţerii şi comisarii care-i omoară dacă fug, sau îi închid în cazemate ca să nu poată fugi. Li se mai spune că dacă se lasă să fie luaţi prizonieri, familia de acasă va fi omorâtă. Atunci ei se luptă cu sălbăticie; nemţii şi românii trebuie să-i cureţe din fiecare tranşee, din fiecare groapă, din fiecare cuib de mitraliere. Utilizează o tactică nouă, eficace: câmpul de bătaie e presărat cu mici gropi camuflate în care se ascund cu mitralierele şi alte arme automate. Trag ai noştri cu tunul cât pot, apoi înaintează. Dar tunul n-a putut distruge toate cuiburile şi din ele ruşii rămaşi vii deschid focul şi curăţă... De aceea avem pierderi mari, şi înaintăm greu. Spitalele din Bucureşti sunt deja pline de răniţi. Este cert că germanii vor învinge, dar au şi ei pierderi mari. De altmineri, moralul trupelor noastre este excelent... Şi apoi acum lucrurile merg, merg bine de tot.

Bombardamentele Bucureştilor n-au făcut mari stricăciuni. Nici la Galaţi, unde se bombardează mai mult cu tunul, nu s-a stricat mult. La Constanţa s-a găurit o magazie, s-a luat colţul unui siloz — nu s-a dărâmat lucru mare. Mai mult au suferit Ploieştii, unde a ars rafinăria Orion, şi aceea mai mult prin neprevederea noastră. Cele 6 avioane despre care s-a vorbit, au venit *din spre Predeal*[1] — trei camuflate în avioane româneşti şi trei în avioane germane. Nimeni n-a tras asupra lor, iar ele, nestânjenite, au tras cu mitraliera asupra publicului adunat

---

[1] Probabil că au luat drumul Marea Neagră–Bărăgan–Vrancea–Braşov–Predeal, ca să evite barajele de la Buzău. Adoptarea acestei rute explică şi alarmele de la Sinaia, despre care mi-a telefonat nevastă-mea cu mirare...

în piață și au lăsat vreo 80 de bombe din care numai câteva au explodat. Una din acestea a aprins un rezervor la rafinăria Orion, și incendiul s-a întins la întreaga rafinărie *căci nimeni n-a intervenit să-l stingă.* Era duminică, și nimeni nu era la postul său, căci nimeni nu mai credea într-un atac rusesc. Comandantul escadrilelor de vânătoare germane nu era în Ploiești; comandantul pompierilor germani la un chef — al pompierilor români la altul... Focul a durat 24 de ore până a putut fi stins. A ars un milion de litri de benzină, au ars 55 vagoane cisterne... Raportată la Marele Cartier german, incuria comandanților de la Ploiești ar fi înfuriat pe Hitler; s-au luat sancțiuni severe — unii ofițeri au fost aspru pedepsiți și mutați, alții deferiți curților marțiale. Bușilă pretinde că situația generalului Speidl e grav compromisă — unii vorbesc chiar că s-ar fi sinucis...

După acest atac din ziua de 13, a mai fost unul reușit zilele trecute: o bombă a căzut într-un rezervor al rafinăriei Vega, l-a găurit, dar nu a explodat... Artileria antiaeriană veghează acum așa cum trebuie. Veghează chiar atât de bine încât a doborât un avion german, luându-l drept rusesc camuflat... S-au luat în fine măsurile ce ar fi trebuit să fie luate de la început: avioanele germane și românești se vor semnaliza prin rachete speciale, când trec asupra unui câmp de tragere, și zborurile lor vor fi dinainte anunțate bateriilor de tragere.

Lângă Ploiești, pe drumul Buzăului, nemții au construit un Ploiești în decoruri artificiale, pe care noaptea îl lasă puțin luminat, astfel că rușii vin acum aproape în fiecare noapte și-l bombardează, iar a doua zi posturile de Radio engleze și rusești anunță că Ploieștii sunt în flăcări. Căci nemții după fiecare bombardament dau drumul la puțină benzină în orășelul-fantomă, care arde, astfel încât aviatorii ruși văd cu ochii incendiul și pot raporta că au avut mare succes. Se pare că nemții au construit câteva câmpuri cu sonde artificiale, ca să poată fi bombardate în liniște de aviația inamică...

La Iași a fost măcel mare; n-au fost uciși numai 500 de ovrei, cum s-a spus, ci mai multe mii. Ai noștri prinsese o misivă a rușilor către comuniștii și evreii din Iași, prin care aceștia erau încunoștiințați că atunci când se va da semnal cu rachete de la Prut să înceapă și ei „rivoluția" la Iași, pentru ca românii și germanii să fie prinși între două focuri. Cu mai multe zile înainte se trimiseseră arme comuniștilor, prin parașute (!?). Noi n-am mai așteptat să dea rușii semnalul, ci l-am făcut noi, ca din cele două atacuri să nu se producă decât unul. Și s-a produs:

din casele evreilor, ba chiar din casele românilor ocupate cu forța de comuniști și evrei (?) înarmați, au prins să curgă gloanțe, asupra trupelor românești și germane. Au fost chemați nemți specialiți în deparazitare care au ucis din casă în casă toată familia celui găsit cu vreo armă. Alții au fost culeși, aduși la Prefectură și împușcați acolo. La Prefectură, evreii au început să dea bani ca să scape. Nemții au surprins un ofițer „de ai noștri" în momentul când încasa o sumă, și l-au împușcat pe loc... Alți ovrei au fost îmbarcați în vagoane, în vagoane de marfă, și înghesuiți ca sardelele au fost plimbați o săptămână fără să se deschidă vagonul (oribil!). Din vagoane n-au mai ieșit decât câțiva vii, cei mai rezistenți. Cum există dovezi certe că ovreii au favorizat pe toate căile acțiunea rusă, bărbații lor au fost ridicați din toate satele și târgurile moldovenești și internați în lagăre sau dați la munca câmpului[1].

Despre Horia Zelea Codreanu, Bușilă îmi povestește că a fost ucis de un sergent de oraș, pe la Tei. Probabil că Codreanu era beat, și somat să se legitimeze, a refuzat și a insultat pe sergent, care a tras... Înmormântarea lui a dat loc la manifestații gardiste. Mai întâi, înmormântarea s-a făcut *„în verde"* — adică dricul și femeile erau îmbrăcate în verde (bărbații însă nu). Deși nu se dăduse voie decât familiei să asiste la funeralii, au năpădit la cimitir o sumă de „legionari" și au ascultat discursul bătrânului Zelea care a afirmat că generalul Antonescu „i-a ucis băiatul". În ajun Ică făcuse o vizită de condoleanțe bătrânului, iar sergentul fusese arestat. Slăbiciune... La înmormântare tot dl Ică a hotărât ca Guvernul să fie reprezentat, și după refuzul ministrului de Interne, general Popescu, a fost delegat ministrul Sănătății! Slăbiciune, slăbiciune! Manifestarea legionară a impresionat rău opinia publică... și pe Bușilă!

În Bucovina și în Basarabia liniile ferate (dărâmate de bolșevici, după ce le lărgiseră conform tipului rusesc) se refac repede. Până la Cernăuți s-au refăcut deja, în 15 zile. Au lucrat zi și noapte, un regiment român de C.F.R. și 12 companii de pionieri germani. Și în Basarabia, s-a refăcut linia până la Călărași (podul de la Ungheni a scăpat intact) și în curând se va ajunge până la Chișinău.

Liniile se refac pe dimensiunile noastre, normale. Tot așa și în regiunile din Polonia și Ucraina, ocupate de germani.

---

[1] Au fost aduși până în Oltenia și dați la muncă. Se dă acestor nenorociți 300 gr pâine pe zi, o ceapă și 30 gr legume. Și nici un salariu. Nu e vorbă că nici nu muncesc lucru mare. Dar procedeul e sălbatic și e o rușine pentru noi!

La o rafinărie din Bucovina (Lujani?) s-au găsit 150 vagoane de zahăr; la Cernăuţi 22 vagoane de carne congelată, 4 vagoane de săpun. În Basarabia ocupată de trupele noastre s-au găsit două fabrici de ulei intacte. Recoltele n-au putut fi stricate nici în Bucovina, nici în Basarabia, şi sunt bune. Cam 5% din locuri n-au fost cultivate. Grâul e frumos, nu e încă copt. Porumbul de asemenea, dar n-a fost prăşit a doua oară...

La Cernăuţi, au fost devastate mai ales prăvăliile. Nu mai e nici una. Nu e un restaurant. Rioşanu a deschis 3 popote şi dă oamenilor de mâncare cu 35 lei masa. Populaţia Cernăuţilor e foarte redusă. Căci au fost evacuaţi toţi nemţii, *apoi cei mai mulţi ovrei au plecat odată cu ruşii.* Şi din oraşele basarabene, reocupate, s-au dus mai toţi ovreii cu ruşii. Sunt unele oraşe complect pustii... La Soroca, la Bălţi, nu mai e nimeni...

Cine s-a purtat foarte bine, a fost Marina noastră! Nu numai în Marea Neagră, dar şi pe Dunăre. Zilele trecute a mai scufundat dincolo de Reni un submarin rusesc, şi a capturat unul intact... Ca şi Aviaţia, rudimentara noastră marină şi-a câştigat loc de onoare în aceste eroice lupte...

Buşilă mi-a mai povestit multe despre dezastrele suferite de căile ferate prin ultimele ploi. În nenumărate locuri balastul şi chiar terasamentele au fost luate de ape... Pe linia Craiova–Bucureşti, stricăciunile mai mari sunt la Goleşti şi la Pârvu. Linia nu va fi complect reparată decât la sfârşitul săptămânii...

Se pare că la ruşi, în uzinele militare, sabotajul e în floare. Cel puţin în ce priveşte bombele. Aşa la Ploieşti din peste 100 de bombe n-au explodat decât 4. La Bucureşti aceeaşi porţie. O bombă neexplodată, căzută în Capitală, a fost demontată şi s-a găsit că de la focosul ce se aprinde la contactul cu pământul şi până la cutia cu explozibile la care vine scânteia de la focos, în loc să fie o ţeavă, ca să vină focul, era montată o vergea de fier, *plină*, astfel că focosul lua foc dar nu putea provoca aprinderea explozivelor...

Pe zidurile Bucureştilor s-a placardat de câteva zile următoarele cuvinte:

„Români aveţi încredere. *Nici o brazdă nu se uită*!" Probabil că ungurii au fost foarte încântaţi de acest eveniment...

Un prieten din Bucureşti îmi scrie:

„La noi nu există mai mare plăcere decât să asistăm seara la vizita avioanelor ruseşti. Stăm pe balcon şi ascultăm ţăcănitul mitralierelor şi oftatul tunurilor. Sus pe cer, mici nori albi fixează sfârşitul călătoriei unui obuz. Şi începe feeria. De jos pornesc în chip de artificii obuzele „trasante", adică luminoase, care se ţin unele de altele ca mărgelele înşirate pe un fir nevăzut, până sus de tot, de arată ţintaşilor direcţia loviturilor şi le permite să o corecteze. Aceste obuze luminoase ce trag urme de toate culorile, la care se adaugă rachetele ce se aprind pe cer ca nişte sori efemeri, se întretaie pe cerul întunecat, aruncă frânturi de zi în noapte şi se joacă cu toate nuanţele... Dar şi această plăcere a încetat, căci ruşii au treburi mai serioase acasă la ei, şi nu mai au timp să vină la noi..."

Cum se vede, bucureştenii au devenit poeţi şi... optimişti!

La Bucureşti se spune că germanii sunt foarte indispuşi contra bulgarilor, care manifestă simpatii pentru ruşi şi mai ales pentru comunism; toate atacurile aeronautice asupra Capitalei, asupra Ploieştilor, asupra Buzăului, vin dinspre Bulgaria, unde nu s-a luat nici o măsură ca să fie oprite. Se povesteşte că germanii vor dezarma pe bulgari şi vor ocupa serios litoralul Mării Negre, ca să oprească o eventuală debarcare a ruşilor... Vorbe!

„Linia Stalin" e unică de la Leningrad la Kiev. De aci, ea s-ar bifurca: o ramură ar merge pe Nipru iar cealaltă în jos de-a lungul Nistrului...

Stalin a preluat portofoliul — sau mai bine zis Comisariatul — Apărării Naţionale, având ca ajutor pe mareşalul Timoşenko, căruia i s-a luat astfel comanda armatei Centrale... Semn că lucrurile merg rău pentru Soviete.

Ieri a avut loc la Bran, în bisericuţa de lemn transportată de Regina Maria de la Lueş, un parastas pentru defuncţii Suverani, la care au asistat Regele Mihai, Regina Elena şi A. S. Imperială Principesa Ileana. Locul lor ar fi fost însă la Curtea de Argeş...

La Curtea de Argeş s-a dus, tot ieri, generalul Antonescu şi a depus o coroană pe mormintele Regelui şi Reginei. Bine şi atât...

În Bucovina s-au găsit 123 de locomotive (cedate anul trecut de noi) în stare bună, dar fără osii, osiile fiind trimise la Lemberg să fie lungite pe măsura liniilor rusești. Aceste osii ne sunt restituite de nemți, și vom recupera astfel locomotivele în stare de funcționare.

Ne certăm însă cu ungurii. Vagoanele cedate de noi anul trecut au fost găsite parcate pe un teritoriu cucerit de unguri și liftele de la Budapesta vor să le considere pradă de război. Am încredințat afacerea spre rezolvare, prietenilor noștri, germanii...

Ungurii se mai ceartă cu noi și pe o cantitate de zahăr. Uită grofii că noi am lăsat anul trecut 1 500 de vagoane de zahăr rușilor, care ni l-au luat cu japca...

În Anglia, Ministerul Churchill a fost remaniat. Mai importante schimbări: Duff Cooper a trecut de la Propagandă la Ministerul pentru Ducatul de Lancastre, și a fost însărcinat cu coordonarea intereselor britanice în Extremul Orient. În locul lui, la Propagandă, a fost numit ministru Butler, până acum subsecretar la Foreign Office...

Marți, 22 iulie. Radio-București a anunțat ieri că trupele germano-române, care au trecut Nistrul, urmăresc pe „inamicul bătut“ care se retrage.

Radio-Roma anunța azi-dimineață că trupele noastre au încercuit pe sovietici în sudul Basarabiei și că au ocupat Reni, Cahul și Ismail. Această știre n-a fost confirmată de emisiunea noastră.

Astă-primăvară, a venit Radu Mandrea la mine să se plângă că elemente bune (cu el în frunte...) care au făcut totdeauna politică germanofilă sunt înlăturate, în actualul regim și neîntrebuințate. Se cita pe el, pe Garoflid, pe Gr. Carp, pe Gigurtu (!), pe mai mulți alții — și mă cita și pe mine. Mandrea mi-a propus atunci să iau eu inițiativa unei grupări a tuturor acestor elemente și să încerc apoi să o pun în slujba Guvernului actual și să o apropii de Antonescu. Mandrea sublinia că între general și țară e un gol și că gruparea la care se gândea ar fi putut să-l umple.

Fără a descuraja pe Mandrea, i-am expus că golul despre care vorbește trebuie umplut printr-o acțiune *vie*, pornită de jos în sus, și că pentru moment, față de nesiguranța și dibuielile lui Antonescu pe terenul politicii interne, nu-mi puteam da seama care putea fi această ac-

țiune. Nu i-am ascuns însă că o acțiune *de sus în jos*, o acțiune artificială și de „comitete“, n-ar reuși mai bine ca cea întreprinsă de Regele Carol cu F.R.N.-ul. L-am sfătuit pe Mandrea să mai aștepte, căci momentul înființării unui nou partid nu-mi părea oportun; dar să ia contacte cât de multe și să prepare un stat-major în vederea zilei de mâine.

Încât mă privea pe mine, i-am declarat că eram prea bătrân, că trecusem prin prea multe, mai ales în vremea din urmă, că nu mai eram eu omul de vlagă care să întreprindă răscolirea maselor. Acest om nu trebuie căutat; el se va ivi de la sine dacă cumva ar fi unul printre noi. Pentru perioada pregătitoare, i-am recomandat pe Garoflid, nu că-l socoteam organizatorul ideal, dar era om fără pată, constant în anumite doctrine și care putea fi un îndrumător al unor începuturi...

Mandrea m-a ascultat numai în parte, căci, împreună cu prietenii lui și cu Garoflid în frunte nu s-a mulțumit la lucruri pregătitoare, ci au și întemeiat, cu oarecare alai (dar nu destul pentru pornirea unei asemenea acțiuni) „Liga pentru dezvoltarea Economiei Naționale“. Garoflid a adresat o scrisoare-program lui Ică Antonescu; acesta i-a răspuns politicos, și „Liga“ a luat ființă cu Garoflid ca președinte și vreo 20 de vicepreședinți, pe secții!! Mai toți băieți buni (printre ei și câteva capre râioase), dar incapabili să determine un curent. „Un coup d'épée dans l'eau“ (Tentativă inutilă), mi-e frică... Nu cu cocoșei ca Mandrea, Gigurtu, Penescu-Restsch și Gogori Carp se poate pune opinia publică în mișcare. Au plecat domnii cu stângul, și la un moment prost ales... Nu „Liga“ lui Garoflid va putea înlocui pentru Antonescu, Mișcarea Legionară... Păcat de eforturile ce se fac degeaba!

———

Pe lângă escadrila Mölders, a mai fost o escadrilă germană sărbătorită zilele acestea: escadrila Lützow, care a doborât și ea 1 200 de avioane inamice! Formidabil!

———

Populația Italiei a trecut de 45 de milioane... Se înmulțesc macaronarii ca păduchii...

———

În Germania și în toate țările ocupate de Axă, sau aliate, certitudinea Victoriei se manifestă prin litera *V* ce se afișează pretutindeni, pe edificiile publice, pe geamurile prăvăliilor, pe tramvaie, pe autobuze. Litera apare pretutindeni, în negru, în alb, în alb și roșu (culorile

Reichului) iar noaptea, luminoasă. Pe turnul Eiffel, un imens V luminos domină spațiul parizian...

Victoria o vedem cu toții; am vrea să vedem și Pacea, și V-ul înlocuit printr-un strălucitor *P*...

Prințul Konoye, după ce și-a refăcut Guvernul, s-a dus la templul Ise să primească binecuvântarea De Sus. Templul Ise e cel mai venerat sanctuar din Japonia; e închinat zeiței Amaterasu, din care se trage Dinastia Imperială... Acest amestec de misticism și de realism, de respect evlavios al tradiției naționale și de pasiune pentru modernismul european — transformă mai totdeauna problemele politice în Japonia, în enigme greu de dezlegat. Și de multe ori deznodământul ne pare neprevăzut...

Ziarele ne aduc la cunoștință că dl Ică s-a plimbat ieri pe podul Mogoșoaiei, fără agenți după el și neînsoțit. Ilustrul bărbat s-a coborât în mulțime ca să dovedească că legionarii l-au iertat și că „între Guvern și *bobor* e cea mai strânsă legătură". E chiar formula dată de ziare... Ce a ajuns dl Ică — dar ce am ajuns și noi!

Primul ministru bulgar, dl Filov și ministrul de Externe Popov sunt în vizită la Roma unde au fost primiți pe rând de Ciano, de Duce, de Regele-Împărat și de soldatul necunoscut. Pentru ce vor fi venit să se mai milogească, ei milogi la alți milogi?

Fiul lui Stalin, locotenentul Iacob Stalin, s-a predat împreună cu alți ofițeri și cu trupele lor generalului Schmidt — undeva la est de Vitebsk. Junele Stalin (e născut la 1908) a declarat că orice rezistență față de germani fiind inutilă, s-a predat. După legea sovietică, care impune execuția familiilor celor care se predau sau cad prizonieri, tata Stalin ar trebui trimis pe lumea cealaltă.

Gestul fiului marelui dictator, dovedind încrederea pe care chiar cercurile cele mai apropiate de Kremlin o au în puterea de rezistență a Sovietelor, va impresiona adânc pretutindeni...

Se fac chete pentru ostași. Au venit și la mine și am dat. E o nenorocită idee. Armata, soldații, nu trebuie nici întreținuți, nici răsplătiți din

mila oamenilor. Prin impozitele enorme pe care le plătim dăm obolul nostru, şi mai mult decât putem, armatei şi apărării ţării. Statul prin urmare să acopere din veniturile sale toate cheltuielile necesitate de apărarea naţională. Dacă veniturile Statului nu sunt suficiente, să se mărească, să ni se ia tot, *dar prin lege* nu prin cerşetorie. Nu e demn. Aş fi priceput o chetă pentru devastaţii din Bucovina şi din Basarabia — dar pentru armată, *nu*.

Ieri s-a inaugurat la Şoseaua Kiseleff, în casa escrocului Wieder, expoziţia masonică. Adică expoziţia obiectelor şi documentelor găsite în lojele Marelui Orient. Un fapt divers. A asistat însă dl Ică, *tot Guvernul* şi nelipsită d-na Antonescu la inaugurare. Acesta e un fapt grav. Masoneria, în România, a fost un caraghioslâc fără ecou. A-i da o asemenea importanţă, înseamnă o putere de cântărire a lucrurilor îngrijorătoare pentru celelalte probleme de guvernământ!

Doamne, pe ce mâini ne-ai dat!

Prin diferitele străpungeri şi învăluiri, armatele sovietice au fost tăiate şi izolate unele de altele, aşa încât nu mai există unitate de comandament. Rămăşiţele armatelor sovietice, reformate în noi unităţi duc lupte aprige dar locale, cu totul autonome unele de altele. Armatele germane şi aliate urmăresc acum distrugerea lor pe rând. Aşa ne spune comunicatul Marelui Cartier german, care nu dă însă o precizare...

Ca represalii pentru bombardamentele capitalelor ţărilor aliate, România şi Finlanda, aviaţia germană a bombardat sever Moscova, pentru prima dată ieri. Comunicatul german pretinde că s-au obţinut serioase rezultate distrugându-se gări şi fabrici militare şi provocându-se incendii considerabile în oraş. Civilizaţie...

Miercuri, 23 iulie. Buşilă ne-a comunicat aseară la telefon ocuparea Renilor, Cahulului şi Ismailului. Uf, şi Ura! Să sperăm că în cursul zilei de azi ni se va da ştirea şi la Radio — cu garnitură. Din ştirile de ieri, lipsite însă de precizări, rezultă că ruşii sunt pretutindeni în plină retragere, probabil şi în Basarabia. Nemţii continuă să ia sau să distrugă material enorm de la sovietici...

Dovadă că merge bine, e că s-a demobilizat Divizia a 2-a (Craiova), pusă pe picior de război şi gata să fie expediată săptămâna trecută. Rechiziţiile sunt restituite şi oamenii trimişi la vatră.

———

Se spune că cu prilejul înmormântării lui Horia Zelea Codreanu au fost ucişi mai mulţi legionari care au căutat să pătrundă cu sila în cimitir, unde în principiu nu fusese admisă decât familia... Acţiunea legionară, cât a mai rămas, continuă să fie împletită cu moartea... Nu e bine.

———

Avioanele sovietice au apărut luni seara din nou la Bucureşti. A căzut o bombă la Pantelimon... Nu e lucru mare. Dea Dumnezeu tot aşa să fie, sau şi mai puţin!

———

Roosevelt a cerut votarea unei legi prin care să se sporească serviciul militar (actualmente fixat la 12 luni). Pe această chestiune se dă mare luptă în Statele Unite, unde numărul neintervenţionismului în război a crescut sensibil de când a început „cruciada anticomunistă"...

———

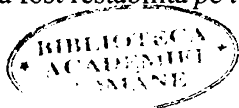
În unele lucruri nemţii sunt mari copii, dar şi când e vorba de o copilărie — mari organizatori. Presa, emisiunile radiofonice, cuvântările de propagandă — toate s-au aruncat acum pe simbolismul literei *V* afişată pretutindeni, ca şi cum această literă şi nu avioanele de la Minsk sau soldaţii de la Smolensk, ar fi menite să dea VICTORIA forţelor germane...

———

Un decret-lege hotărăşte că *toate* oleaginoasele produse anul acest vor fi vândute *numai* Societăţii „Solagra". „Solagra" va distribui mai întâi fabricilor noastre produsele ce le sunt necesare pentru fabricarea uleiului — iar restul va fi exportat în Germania. După cum se vede, regimul actual e mai tare în afaceri ca al lui Urdăreanu care n-ar fi îndrăznit niciodată să creeze un asemenea monopol... Heil Hitler!

———

Prefectul Doljului, colonelul Petroianu, a primit înştiinţarea că navigaţia românească a fost restabilită *pe toate braţele la gurile Dunării.*

Ar rezulta că ruşii au părăsit acele maluri... Dar nici un comunicat oficial nu ne-o spune. De ce?

Joi, 24 iulie. Azi, parastas de 7 ani de la încetarea din viaţă a iubitei mele mame. Vom pomeni şi pe tată-meu, împlinindu-se anul acesta 100 de ani de la naşterea sa (5 ianuarie 1841). În ianuarie, din cauza evenimentelor, n-am putut veni la Breasta să fac o slujbă. O fac acum...

Nu mă pot împăca cu fuga vremii, şi cu dispariţia fiinţelor scumpe...

Zi de reculegere. E o vreme dumnezeiască.

Moscova a fost bombardată de nemţi, pentru a doua oară, alaltăieri-seară. S-au nimerit şi distrus multe obiective militare şi feroviare.

Nemţii anunţă succese mari pe toată linia, dar nu dau precizări în ce priveşte înaintarea. Ei vorbesc numai de liniile ferate şi de trenurile distruse de către avioanele lor. Pare că acţiunea în curs se va termina pe la sfârşitul săptămânii. Comandamentul nostru continuă să fie mut. Se vorbeşte de descurajarea şi de debandada trupelor sovietice, dar noi constatăm că rezistenţa lor îndârjită continuă...

Gafencu, şi întreg personalul Legaţiei noastre din Moscova, a sosit alaltăieri, marţi, la Bucureşti. *Il vient de loin...* (Vin de departe...)

Mareşalul Timoşenko, care fusese numit adjunct al lui Stalin în calitatea acestuia de ministru, adică de comisar al Apărării Naţionale, a fost înlocuit prin tovarăşul din fruntea Poştelor şi Telegrafelor. La Berlin se vede în această schimbare o sancţiune pentru înfrângerile suferite de Armata roşie...

În Germania se face mare caz de declaraţiile fiului lui Stalin care dovedesc descurajarea ce domneşte pe frontul bolşevic...

I.B. (*Illustrirter Beobachter*), foaie populară nazistă, publică un instantaneu al trinomului Carol-Urdăreanu-Lupeasca, instantaneu luat la Cuba, într-un restaurant de lux. E primul document ce-mi cade sub ochi de la plecarea Regelui. Faţa Regelui şi a lui Urdăreanu sunt neschimbate, parcă nimic n-a trecut peste ei. Doamna Duduia apare slăbită, cu faţa cam trasă. Dar e plină de scule, şi elegantă... Fericiţi oameni... Or fi fără suflet?

Vineri, 25 iulie. Slavă şi recunoştinţă gazetarilor străini! Mulţumită lor am ajuns şi noi valahii dispreţuiţi de generalul Antonescu-Bonaparte să aflăm ceva şi să ne mai liniştim sufletele. Ieri, la Cernăuţi, unde a fost să plimbe pe Mihăiţă Blegul, generalul a convocat pe gazetarii străini — poftiţi şi ei în Bucovina recucerită — şi le-a spus: „*Până în două-trei zile nu va mai fi picior* de muscal în Basarabia...". Va să zică, merge. Atât vrem să ştim şi noi — dar dospitul în venin şi fiere, pentru nimic pe lume nu ne-ar fi spus-o... De ce atâta mister?

În Rusia, „pe tot frontul se înaintează", a spus comunicatul german de aseară şi a adăugat că până la sfârşitul săptămânii (mai avem două zile) evenimente de cea mai mare şi „istorică" importanţă, vor fi înregistrate... Ocuparea Moscovei?

Şi italienii au avut în fine un mare succes: au prins un convoi în strâmtoarea Siciliei şi au scufundat mai multe vapoare mari, vreo două crucişătoare şi un număr respectabil de avioane.

Nemţii, între timp, au doborât 54 de avioane engleze pe coasta Mânecii, într-o singură zi.

În Abisinia, deşi englezii au anunţat până acum de trei ori *că s-a sfârşit* cu italienii — aceştia tot mai rezistă prin regiunea din jurul oraşului (!) Gondar...

Ruşii au înnebunit, sau sunt proşti şi confundă ţările şi oraşele: au bombardat Rusciucul şi Plevna... în Bulgaria!

Despre Timoşenko se spune că a fost omorât. Înlocuitorul său se numeşte Tiresitin, sau aşa ceva...

Până unde poate merge patima omenească — şi prostia:

Un jidan american, Theodor (!) Kaufmann, preşedintele *Ligii americane pentru Pace*, a scris o carte prin care propăvăduieşte desfiinţarea Germaniei şi a poporului german. Germania ar urma să fie împărţită: Berlinul s-ar da Poloniei, Dresda şi Viena Cehoslovaciei, München (!) şi toată partea de vest Franţei, iar partea de nord şi Hamburgul — Olandei! În ce priveşte poporul german, toţi soldaţii, toţi bărbaţii şi toate femeile sub 45 de ani ar fi *sterilizaţi*! Pentru „operaţiile" necesare s-ar concentra 20 000 de medici! Şi astfel, după 2 generaţii, poporul german ar fi şters de pe faţa pământului!

Că un idiot poate scrie asemenea lucruri nu e de mirare: e de ajuns să aibă parale. Ce e mai simptomatic însă, e că mai toată presa americană aprobă şi comentează favorabil aceste năzbâtii...

După cele două bombardamente suferite de Moscova pe rând din partea aviaţiei germane, a mai avut loc un atac tot atât de puternic în a 3-a zi. La acest atac, ca şi la cele precedente, au participat 100–150 de avioane. Apărarea antiaeriană a fost nulă, şi distrugerile pricinuite de nemţi, enorme.

Azi la amiază, la Radio, s-a început prin a ni se spune câte ceva din Basarabia. Se vede că generalul Antonescu a avut scaun favorabil... Am aflat că trupele sovietice fugărite lasă pe urma lor un material de război atât de considerabil, încât n-a putut fi până acum inventariat. Un convoi de ambarcaţiuni, pline de ruşi, ce cobora din Nistru în Liman, a fost atacat de avioanele noastre şi în mare parte înecat. Avioanele s-au înapoiat nevătămate la bazele lor...

În Dobrogea, sovieticii au lăsat câţiva paraşutişti însărcinaţi să arunce în aer podul de la Cernavoda... au fost bineînţeles prinşi...

Intemperiile care, în anul acesta apocaliptic, au devastat Japonia, par să fi fost teribile. Pe lângă ele, ce am suferit noi se înfăţişează ca o simplă glumă. Peste 13 000 de case au fost distruse în regiunea Tokio. Yokohama e sub apă, şi mai bine de 150 000 de oameni sunt fără adăpost...

Se duc tratative serioase între Franţa şi Japonia pentru apărarea Indo-Chinei. Pare că francezii au forţe insuficiente în domeniul lor din Extremul Orient, şi că japonezii sunt gata să coopereze pentru salvarea lui. Numai că odată ce vor „sări" în Indo-China, e puţin probabil să mai plece...

Dar când toate se dărâmă, ce importanţă mai are Cambadjul şi Anamul pentru Franţa cu Tonkin cu tot?

Sâmbătă, 26 iulie. Înainte să se împlinească termenul fixat la Cernăuţi de generalul Antonescu — şi ştirea, copleşitoare ştire, a eliberării

întregii Basarabii a sosit! Azi-dimineață a apărut comunicatul nr. 6 al Marelui nostru Cartier care ne vestește că întreaga Basarabie a fost curățită de ruși, că războiul dus de trupele româno-germane pentru alungarea cotropitorilor de pe pământul românesc a luat sfârșit, *și că trupele noastre au pătruns adânc dincolo de Nistru*!

Ura! Ura! Ura! Slăvit fie numele tău, Doamne!

Alte știri ne informează că în ultimele zile retragerea trupelor sovietice spre Nistru a fost o adevărată debandadă, și că un enorm material abandonat de fugari încurcă toate drumurile...

Am mai rămas cu amenințarea bombardamentelor aeriene. De nu ne-ar juca astea un renghi. Mă gândesc la posibilitățile de întrebuințare a gazelor toxice: bolșevicii sunt în stare să facă orice și nu cunosc legile...

———

De ieri s-a reînființat postul de observație aeronautic, în parcul nostru. Presupun că e o precauție, față de bombardările săvârșite de ruși în teritoriu bulgăresc. Dacă au confundat Rusciucul cu Bucureștii, ar putea să confunde și Craiova cu Ploieștii...

———

La Craiova circulă o sumă de zvonuri. Astfel se spune că în Bulgaria ar fi izbucnit revoluția și că trupele noastre ar fi intrat în Cadrilater, împreună cu trupe germane, pentru a înăbuși mișcarea comunistă; zvoniștii explică astfel bombardările de la Rusciuc și Plevna — la Rusciuc pentru dărâmarea podului, iar la Plevna pentru distrugerea concentrărilor de armată antibolșevice...

Se mai spune că nu am trecut și că nu vom trece Nistrul decât cu 6 divizii — mai mult simbolic — și că restul armatei va fi demobilizat...

Se spune în fine că Zăvoianu, Boeru și alții amestecați în omorurile lui Iorga și Madgearu au fost osândiți la moarte — 14 în tot — și că recursul lor în grație ar fi fost respins de generalul Antonescu (mai exact de Rege)... Această din urmă știre a fost dată lui Gogu Adam Popescu de către generalul Vasiliu, comandantul Corpului de Jandarmi. După câte știam, Boeru era printre cei scăpați peste graniță...

———

Presa din Berlin și în general a Axei comentează pe larg și face mare caz de înțelegerea franco-japoneză privitoare la Indo-China — înțelegere încheiată și comunicată azi-dimineață, prin câte o declarație făcută la Tokio și la Vichy. Înțelegerea urmează să mai fie complectată

prin încheieri de amănunt lăsate la hotărârea unei comisii mixte ce se va întruni la Hue, capitala Anamului.

Importanța pe care o dă Berlinul acestei înțelegeri, dovedește că prevederile mele — anume că Germania, odată aparatul sovietic de Stat dărâmat, își va întinde tentaculele până la cauciucul indo-chinez și la bumbacul chinez — erau întemeiate.

Indo-China devine acum centrul preocupărilor beligeranților. Puterile Axei vor să se agațe de acest punct strategic și economic de primă importanță, iar Anglia și U.S.A. vor să le împiedice. Se zice că deja o armată a lui Cian-Kai-Shek e în drum spre sud, spre Indo-China.

Pe de altă parte, Statele Unite au interzis orice export de petrol sau derivate spre Japonia, au sechestrat vapoarele încărcate în porturile americane, vapoare destinate porturilor japoneze și au declarat „înghețate" toate avuturile japoneze. Aceste avuturi s-ar ridica la 130 milioane dolari. În Japonia, americanii au și ei solduri în valoare de circa 217 milioane dolari. E probabil că la rândul lor, japonezii vor bloca avuturile americane...

Pentru japonezi, lipsa de petrol va fi o încercare grea... Să nu meargă după benzină în Indiile Neerlandeze...

Nori grei se strâng în Extremul Orient. Dar nu acolo se va hotărî victoria finală.

Duminică, 27 iulie. Pe tot frontul rusesc trupele germane și aliate înaintează vijelios. Sovieticii sunt înfrânți pe toată linia, materialul capturat sau distrus e imens. În ultima săptămână au fost distruse peste 1 000 de care de asalt rusești. Prizonierii mărturisesc că armata sovietică deja lipsită de conducerea unitară, mai duce și lipsa de hrană și de muniții. Descurajarea a intrat în rândurile trupei... La Moscova, au început să se formeze „comitete cetățenești" care sub pretext de apărare a orașului se încurcă între ele... Comuniștii moscoviți declară că rezistența orașului va uimi lumea (!?) și că Moscova va fi un nou Madrid...

Postul de emisiune din Moscova a tăcut câteva zile, fiind lovit de o bombă germană. Reparat, și-a reluat emisiunile până va fi din nou redus la tăcere... Postul radiofonic din Leningrad a anunțat arestarea soției lui Moruzov[1], subsecretar de Stat al Aprovizionării... care „nu mai este ce a fost odată". (Era prezidenta operelor de asistență din Moscova). A intrat debandada în cetate...

[1] O fi neam cu Moruzov al nostru, de tristă și tragică amintire?

Generalul Galicov, şeful Misiunii militare sovietice la Londra, a plecat la Washington spre a lua contact cu Preşedintele Roosevelt şi a vedea ce ajutor poate obţine Moscova din America...

Într-o cuvântare ţinută de marchizul Ito la Tokio, cunoscutul bărbat de Stat japonez a declarat că ţara sa e pacifică, că forţele japoneze ce ar debarca în Indo-China nu au mai multe intenţii de cucerire ca cele americane care au intrat în Islanda. Tratatul încheiat cu Franţa prevede respectarea desăvârşită a drepturilor de suveranitate ale acestei ţări asupra posesiunilor sale din Extremul Orient. În ce priveşte blocarea capitalurilor japoneze în Statele Unite, dl Ito a declarat că această măsură nu va avea nici o influenţă asupra situaţiei economice a Japoniei. Ea era prevăzută. La Tokio a fost mirare că n-a fost pusă în aplicare o dată cu blocarea capitalurilor celorlalte ţări semnatare ale Pactului Tripartit, Germania şi Italia...

După ştiri sosite din Moscova prin Ankara, Stalin ar fi hotărât să se arunce într-o propagandă deşănţată în scop de a determina o revoluţie socială în Anglia şi în Statele Unite. Dacă e vorba să piară Statul sovietic din Moscova, apoi să se prăbuşească lumea întreagă. Stalin crede că situaţia ar fi foarte favorabilă pentru o revoluţie comunistă, atât în Anglia din cauza suferinţelor războiului, cât şi în Statele Unite din cauza exasperării straturilor muncitoreşti prin dictatura lui Roosevelt. Bolşevicii vor însărcina cu această propagandă multiple *comisii de cumpărare* pe care le vor expedia în cele două împărăţii anglo-saxone. Aceste comisii vor lucra pe bază de instrucţiuni speciale, în afară de controlul ambasadelor sovietice. În fruntea lor, ca să le îndrumeze, va fi numit Litvinov, deoarece Stalin crede că acest ilustru jidov e omul indicat, prin multiplele sale relaţii, înnodate pe vremea cât a fost ministru de Externe. *Il faut espérer qu'il trouvera à qui parler...* (Trebuie să se tragă nădejdea că va găsi cui să vorbească...).

Nemţii au forţat să amerizeze şi au capturat unul din marile avioane noi englezeşti, cu 4 motoare. Au putut să remorcheze intact avionul într-un port al Mânecii şi să-l demonteze. Perfecţionările tehnice ale acestui avion vor fi folosite de constructorii germani...

Superioritatea tehnică aeronautică se menține atât pe coastele Mânecii cât și în Africa, în favoarea Germaniei. În ultima lună pentru 10 avioane pierdute, germanii au doborât 100...

Atât Anglia cât și Alexandria în Egipt și Suezul au fost mai greu bombardate de la izbucnirea războiului germano-sovietic, ca înainte.

Avut și azi-dimineață vizita ministrului Bușilă, venit la Craiova să-și ia nevasta[1]. Bușilă mi-a povestit următoarele:

Asupra situației generale a frontului dincolo de Nistru, nu știe nici el — ca și întreg Guvernul, afară de dl Ică probabil — nimic precis. Formula lui e „că merge greu dar bine". Crede că Moscova va cădea în curând. Probabil că nemții au trecut mult de Kiev; ei ocolesc obstacolele, pe care le distrug apoi — la curățire. Obiectivul trupelor noastre e Odessa. Înaintăm mai ușor acum deoarece rezistența rusească a slăbit. Nu știe câte divizii au trecut Nistrul...

În cursul luptelor pentru cucerirea Basarabiei, Regimentul 6 Mihai Viteazul și încă unul au fost nimicite. Comandanții au fost dați în judecată, căci catastrofa s-a datorat dispozitivelor lor stupide de luptă...

Ungurii au publicat articole în două ziare prin care arătau că armata ungară „a salvat Basarabia" (unde n-a călcat picior de honved!!!), căci soldații români au dezertat sau au fugit... Generalul Antonescu a trimis la Budapesta o notă foarte dură, prin care, între altele, sublinia *că nici un șef de Guvern român n-a trebuit să se sinucidă din cauza politicii sale antinaționale,* și că nimeni la noi nu s-a milogit la Marile Puteri pentru teritorii asupra cărora nu avea nici un drept... Bardossy a răspuns lui Antonescu printr-o notă de scuze, arătând că articolele cu pricina au apărut în două ziare de provincie care au scăpat cenzurii... Bușilă crede a ști că raporturile dintre Ungaria și Germania sunt cam încordate — ca și cele dintre Germania și Bulgaria de altminteri. După unele versiuni, germanii ar urmări dezarmarea armatei bulgare, bănuită de simpatii comuniste. Și n-ar fi exclus să ni se redea Cadrilaterul. Dar toate acestea sunt știri care circulă printre membrii Guvernului, fără să fi fost confirmate. Despre mișcări revoluționare în Bulgaria, nu se știe nimic — și probabil că nu sunt.

Ordinul de zi, prin care generalul Antonescu a citat mai mulți aviatori și unități de aviație, a fost dat ca răspuns la infamiile unguerești.

[1] D-na Bușilă s-a îmbolnăvit grav în ziua de 14 iulie după ce a dejunat la Breasta și a fost nevoită să se oprească la Craiova, la vară-sa, d-na dr. Mateescu. S-a crezut întâi că avea apendicită, dar în cele din urmă s-a constatat o ușoară infecție septicemică...

Iar aceste infamii n-au fost date în vileag ca să nu se întărâte şi mai mult opinia noastră publică...

Stricăciunile în Basarabia sunt mult mai impresionante ca cele din Bucovina. Tot ce e clădire a fost dărâmat. În Chişinău 70% din case nu mai sunt nici măcar reparabile. Autorităţile n-au unde să se adăpostească. Stau toate grămădite într-o sală a „Propagandei Comuniste", rămasă din întâmplare pe trei sferturi în picioare. Oamenii, câţi mai sunt, stau şi petrec noaptea pe un scaun, în faţa ruinelor ce au mai rămas din ce fuseseră casele lor... Străzi întregi au fost doborâte cu dinamită... Prin sate, pe unde au trecut trupele bolşevice, aceeaşi distrucţie. În oraşe nu se găseşte nimic de mâncare; sătenii însă, au mai toţi provizii pe care au izbutit să le ascundă. Recoltele sunt intacte şi frumoase, pe unde nu le-au stricat tancurile şi trupele. Erau prea verzi ca să fie arse. Dar lipsesc uneltele pentru secerat...

Drumurile, mai ales drumurile de fier, toate distruse. Se refac pe capete, şi merge bine căci lucrează şi armata şi civilii.

La Bucureşti şi la Ploieşti, alarme în toate zilele, dar fără bombardamente. La Giurgiu, în jurul unei cazărmi, s-au găsit 53 de bombe, *toate neexplodate...*

Vineri a avut loc la Bucureşti un Consiliu Economic. Au luat parte toţi miniştrii sub preşedinţia d-lui Ică. Un comunicat înşiră problemele discutate, fără să dea nici o soluţie... Rahat cu apă rece!

Cu ocazia înmormântării lui Horia Zelea Codreanu au fost arestaţi la cimitir peste 200 legionari. Erau toţi înarmaţi. Acest fapt a provocat publicarea unui nou decret privitor la portul armelor. S-au anulat toate permisele existente şi trebuie să o începem d'a capo...

Nici o confirmare sau dezminţire cu privire la cele 14 condamnări la moarte (cu Zăvoianu în frunte). Nici Buşilă nu ştia nimic...

Ţara întreagă înjură de-l spurcă pe dl Ică Antonescu. Ca să-i facă o situaţie, generalul-Conducător a dat un interviu unei gazete germane, în care face portretul colaboratorului său, sub culori de neînchipuit. Din vechilul şi ciracul lui Gheorghe Brătianu scoate un mare om de Stat! „Opera d-lui Ică la Ministerul de Justiţie"... Îţi vine să râzi, sau mai bine să plângi! Şi au tâmpit o lume, azi la Radio, cu citirea acestui interviu... Au înjurat oamenii şi mai rău!

Zvonuri despre arestarea lui Göring... Probabil răspândite de Londra și de amicii Londrei...

Luni, 28 iulie. Știrile de pe front, comunicate azi-dimineață prin radiodifuziune arată că înaintarea forțelor germane merge metodic. Pentru moment se curăță tot terenul cucerit, se capturează sau se distrug ultimele forțe inamice încercuite sau despărțite de grosul armatei, se organizează etapele refăcându-se căile ferate, podurile, drumurile — și se regrupează unitățile în vederea noului salt. Avangarde au ajuns departe în teritoriul inamic, iar aviația e în plină acțiune de distrugere pregătitoare în dosul inamicului. Moscova e zilnic bombardată, și legăturile ei feroviare sunt sistematic distruse...

Prin orașele Basarabiei, derbedei și comuniști lăsați în urmă de forțele sovietice atacă pe neașteptate ofițerii și autoritățile noastre. Bușilă îmi povestea că într-o singură Divizie, au fost omorâți astfel 8 comandanți de batalion... Jandarmeria și soldații noștri „fac acum curățenie". Evrei și presupuși comuniști sunt împușcați cu zecile... Dintr-un exces într-altul! Refacerea morală a Basarabiei va fi tot atât de grea ca refacerea ei materială...

Pare că toate incursiunile avioanelor ce vin asupra Bucureștilor și Ploieștilor pleacă din Sevastopol și trec peste mare. Ar trebui distrus cât mai repede și acel cuib de pirați.

Acum aflăm că porturile din Indo-China au fost ocupate de japonezi încă de acum opt zile, în perfectă înțelegere cu francezii, de altminteri. Toată presa mondială nu se ocupă aproape decât de această ocupare. La Berlin se spune că s-a evitat astfel „o nouă Sirie" — și că suveranitatea Franței asupra Indo-Chinei nu e nici măcar pusă în discuție. Acțiunea japoneză e o acțiune de „securitate", întreprinsă de comun acord cu Puterile Axei și cu Franța.

Blocarea creditelor japoneze în U.S.A. a fost determinată de această ocupare a Indo-Chinei. Se pare că deocamdată Washingtonul nu va lua alte măsuri de coerciție față de Japonia.

Marți, 29 iulie. Ziarele de azi ne aduc veşti de încordare mare în America. Comisia Apărării Naționale a Senatului din Washington a votat cu 9 voturi contra 1 proiectul de prelungire a serviciului militar, cerut de Roosevelt. Flota americană din Hawai a plecat pentru o destinație necunoscută. În cercurile americane se crede că tensiunea dintre U.S.A. şi Japonia va duce repede la conflict armat şi că greutățile ivite în ultimele 15 zile nu vor putea fi înlăturate pe cale paşnică...

———

Pe frontul rusesc, germanii şi aliații lor continuă să înainteze, iar sovieticii suferă zilnic pierderi enorme, în material şi în oameni. Cracul occidental al „liniei Stalin", de-a lungul Nistrului, a fost cucerit şi distrus. Lupte grele se dau deja în jurul oraşului Viasma, dincolo mult de jumătatea drumului dintre Smolensk şi Moscova. Moscova, pe trei sferturi evacuată de administrațiile sovietice, e greu bombardată în fiecare zi.

———

Ziarele sunt pline de descrieri din Bucovina şi Basarabia. În Basarabia mai ales aproape tot ce a putut fi distrus, a fost distrus. Un asemenea vandalism e fără precedent în istoria modernă a lumii. Suntem o țară săracă, numai noi ştim cum am scos banii necesari înarmării noastre. De unde vom mai putea noi găsi sutele de milioane şi miliardele necesare refacerii acestor două provincii? Victoria are de data asta pentru noi un gust amar şi, cu toată silința pe care ne-o dăm, nu izbutim să ne bucurăm de recucerirea pământului ce ne-a fost smuls anul trecut... Pierderile în oameni au fost enorme, *şi ne mai gândim şi la ziua de poimâine, căci slavii sunt puhoi, şi noi, o mână de oameni!*

———

Nenorocitul de Pântea, prapurcicul făcut general şi ministru de Război basarabean, în 1918, a fost ucis la Chişinău. În momentul în care a vrut să intre în casa lui, o mină a explodat, a dărâmat casa şi l-a ucis pe el!

Regimentul care a fost distrus împreună cu Regimentul 6 Mihai Viteazul — este Regimentul de infanterie 11 Siret...

Generalul Dăscălescu, care a făcut minuni cu divizia lui, a fost decorat pe loc cu Mihai Viteazul, de către generalul Antonescu.

———

Revoluția din Bulgaria nu se confirmă — dar *e fierbere,* peste Dunăre. Bolşevismul s-a infiltrat adânc, nu numai în populație, dar şi în

armată. Se vorbeşte tot mai serios de intenţia Germaniei de a dezarma armata bulgară. Prieteni care vin din Bucureşti îmi povestesc că au întâlnit trupe germane îndrepându-se spre Giurgiu... Se afirmă că vizita lui Filov şi Popov la Roma nu e străină de noua situaţie din Bulgaria, şi că Guvernul din Sofia ar cere ajutorul Italiei...

Arestarea lui Göring pare să fi fost o simplă invenţie a oficinelor din Londra şi New York. Simplă dar de prost gust...

S-au comemorat la Bucureşti 10 ani de la moartea lui Paulescu, cel cu Cahalul. Comemorarea a fost organizată de „generaţia naţionalistă din 1922“ cu Dănulescu, subsecretarul de la Muncă în frunte. O lume enormă, generaţia din 1922, crescând spontan. Această sporire îmi reaminteşte sporirea automată şi anuală a „victimelor din 2 decembrie (1852)“ în Franţa. De unde, pe la 1910 (când eram la Legaţia din Paris) ar fi trebuit să fie toţi năpăstuiţii din 1852 morţi — *erau de cinci ori mai numeroşi ca în 1860.*Toţi clienţii pe care politicienii radicali nu-i puteau satisface, erau vărsaţi la „Victimele din 2 decembrie“ şi înzestraţi cu o pensie...

Ziarul *Soldatul,* destinat frontului, publică un nou jurământ „de credinţă“, adresat de generalul Antonescu lui Hitler... Era nevoie?

Azi-dimineaţă la Radio s-a confirmat ştirea executării lui Zăvoianu şi a altor 6 necunoscuţi — condamnaţi la moarte pentru uciderile de la Jilava şi de a doua zi. Executarea a fost îndeplinită ieri... De? Cine i-a pus?

Printre cei executaţi e şi fiorosul Creţu, care s-a lăudat că a împuşcat 17 inşi cu mâna lui...

Au mai fost condamnaţi şi alţi 9, dar în lipsă, fiind fugiţi. Printre ei, ucigaşul lui Madgearu, şi Grozea şeful comuniştilor din Legiune...

Ce a ajuns biata noastră ţară... Trist, trist, trist...

Vineri, 1 august. *Sinaia.* Am plecat alaltăieri, miercuri dimineaţa, din Breasta la Bucureşti ca să mă înfăţişez ieri înaintea Comisiei de Cercetare a mânuirii fondurilor Ministerului de Interne.. O ploaie torenţială, care în unele locuri s-a transformat într-o adevărată rupere de nori, desfundase în nopţile precedente tot drumul. Mai ales de la Ca-

racal și până la Alexandria, am mers printr-o baltă aproape continuă. Am pus 7 ceasuri, de la Craiova la București, deși cei 86 kilometri de minunată șosea asfaltată de la Alexandria până în Capitală au fost străbătuți în 5 sferturi de ceas... Pe valea Neajlovului, pe a Argeșului — mai ales la Buda lângă Bragadirul — am putut constata dezastrele inundațiilor de acum trei săptămâni. La Buda, casele de pământ bătut stau cocoțate pe stâlpii lor, căci apele luaseră toată tencuiala și paiantele, până la o înălțime de un metru, un metru jumătate. Pe toate gardurile stau încă aninate paiele de grâu și de orz aduse de puhoi...

Am găsit Bucureștiul gol și sinistru. Circulație foarte redusă de vehicule — iar oamenii, numai mutre nenorocite și obosite. O căldură umedă, de nesuferit. Seara a fost și mai rău, căci nu s-a răcorit și s-a mai adăugat cea mai cumplită beznă impusă de frica aeroplanelor rusești. Am petrecut o noapte groaznică, a curs apa de pe mine leoarcă. N-am putut să dorm de căldură și de grija ca nu cumva a doua zi la ora 4, când eram convocat la Comisie să nu vină o alarmă și să mă pironească în casă — că îndată ce sună alarma nu mai poate circula nimeni, sub pedeapsă de imediată arestare...

Din fericire, alarmă n-a fost, cât am stat în București, și ieri la ora 4 m-am putut duce în isihie la Senat. Noua Comisie, prezidată de consilierul de Casație Căpățână, e compusă din oameni de treabă de o desăvârșită omenie și politețe. Se jenau de funcțiile pe care le exercitau față de mine. Președintele Căpățână, pe care-l vedeam pentru prima dată, e un om delicios, mi-a plăcut mult, și mi s-a părut că și eu i-am plăcut. Am spus tot ce aveam de spus; am avut impresia că multe lucruri au interesat adânc Comisia — altele au amuzat-o. Poate mă înșel, dar am plecat cu credința că vor clasa afacerea...

O zi plină. Dimineața o petrecusem luptându-mă cu armata să-mi scap automobilul pe care deștepții veniseră să mi-l ia din garajul Ciclop, unde-l adăpostisem. Mi l-a scăpat generalul Mazarini, gata încolonat să fie expediat la Iași... De-aș putea să-l mai scap o lună-două, cât ține vara...

La București mă aștepta o veste tristă (una mai mult). Bietul Finkelstein, omul de treabă, și ovreiul meu de casă fusese ucis trei zile înainte. Încercase să se agațe de un tramvai care pornise: a alunecat, a căzut și a fost călcat de un automobil... Evreu băștinaș, cu sentimente românești, s-a ținut de mine 20 de ani, ca omul cel mai credincios... Fie-i țărâna ușoară! El, cel puțin, a scăpat de griji...

Sosit la Sinaia azi, de dejun, unde am găsit un timp splendid — dar orașul mort. N-am văzut un asemenea aspect de jale, în plin sezon, în Sinaia, niciodată. Parcă am fi în noiembrie, și încă și mai rău. Hotelul Caraiman și al Băilor sunt transformate în spitale; Cazionul e închis. Se va instala un spital și la Palace-Hotel, într-unul din etaje. Aproape toate prăvăliile închise; vilele, jumătate goale. Nici un ovrei n-a mai fost tolerat anul acesta în Sinaia: ieri a fost expulzată o fetiță de 3 ani, care se afla la vila Giani cu o „nurse" germană... Ce bestialități!

Puțina lume ce se mai plimbă prin parc și pe Bulevardul Ghica pare să vină de la o înmormântare. Fiecare oftează și toate mutrele sunt sinistre. E o jale. Și de la mine din vilă (am găsit pe Poulet Ghika, pe Alecu Zănescu, pe Grigore Duca cu nevastă-sa, oaspeți ai soției mele) a dispărut orice veselie... „Nous vivons tous des journées d'angoisse" (Trăim cu toții zile de neliniște) — o asemenea atmosferă de victorie este iarăși un lucru nemaipomenit. Dar fiecare se gândește la prigoana zilnică, la mizerie, la ziua de mâine... Și cum ar putea fi altfel?

———

La Berlin, după toate știrile sosite până acum, se constată că distrugerea armatelor sovietice continuă în mod metodic. Până ieri, se înregistraseră mai bine de 9 500 avioane rusești distruse. Cercul înconjurător se strânge din ce în ce în jurul armatelor rusești care merg spre o pieire sigură.

În ce privește modul cum se desfășoară operațiunile germane pe frontul de est, se subliniază la Berlin că ele nu se execută mai încet decât s-au desfășurat anul trecut operațiunile pe frontul de vest — însă spațiile întinse de pe frontul oriental necesită mai mult timp pentru realizarea planurilor Comandamentului Suprem.

Probabil că în momentul de față se reorganizează tot frontul în vederea unui salt înainte. Germanii sunt metodici, și nu pornesc până nu au toate munițiile, tot aprovizionamentul, toate unitățile „à pied d'oeuvre" (la îndemână). Se gândește cineva ce formidabile cantități de benzină sunt necesare pentru aviație și pentru trupele motorizate?

Că e o scurtă pauză în ofensivă, o dovedește și faptul că generalul Antonescu a părăsit pentru câteva zile frontul și e la Predeal, unde se odihnește. Bușilă mi-a spus ieri la București că l-a văzut alaltăieri, *și că e foarte mulțumit.* Tot Bușilă mi-a mai spus, confidențial, că se pregătește o mare ofensivă care trebuie să se termine cu ocuparea Leningradului, Moscovei și Harkovului... Kievul nu va fi atacat ca să nu fie distrus, de dragul ucrainenilor...

———

Vizita d-lui Hopkins (omul de încredere al Casei Albe) la Moscova e urmărită cu mult interes la Berlin. Se crede că dl Roosevelt n-a făcut decât un gest de aparentă mărinimie, răspunzând în modul acesta la cererile disperate de ajutor ale Uniunii Sovietelor. Acest ajutor apare însă ca foarte îndepărtat, căci Guvernul american a declarat în repetate rânduri că nu poate fi vorba de o extindere a ajutorului dat Angliei şi asupra Sovietelor şi că toate materialele pe care acestea le vor primi din partea Statelor Unite, vor trebui imediat plătite.

Pare în acelaşi timp că dl Churchill este acela care a insistat ca dl Hopkins să fie trimis la Moscova, spre a linişti cel puţin în modul acesta pe conducătorii sovietici. Se crede de asemeni că dl Hopkins ar avea intenţia să convingă pe bolşevici să întreprindă o acţiune împotriva japonezilor.

Situaţia în Extremul Orient continuă să fie încordată. Declaraţiile prinţului Konoye că Japonia trebuie să fie gata pentru orice eventualitate şi că Guvernul japonez face tot posibilul ca să mobilizeze în cea mai mare grabă toate forţele sale — sunt o dovadă concludentă despre această încordare.

Acordul încheiat între Anglia şi mareşalul Ciang-Kai-Shek n-a surprins pe nimeni. El e o continuare directă a politicii antijaponeze a Guvernului din Londra.

Nici acordul anglo-rus n-a surprins. Interesantă clauza prin care Sovietele renunţă la orice pretenţie asupra teritoriilor din fosta Polonie... Despre Ţările Baltice, despre Finlanda, despre Basarabia şi Bucovina — nici vorbă!

După ce au rupt relaţiile cu Finlanda, englezii au bombardat Petsamo, portul finlandez la Oceanul Îngheţat... Au bombardat în acelaşi timp şi coastele de nord ale Norvegiei... Germanii au doborât vreo 40 de avioane britanice, în acele regiuni — şi altele vor mai fi doborâte...

Maniu a trimis un nou memoriu lui Antonescu, în care arată că trecerea Nistrului de către trupele româneşti a fost o greşeală (aceeaşi observaţie a făcut-o şi Radio-Londra), că în nici un caz nu trebuie să ocupăm şi *să păstrăm* o palmă de pământ dincolo de Nistru (are dreptate), atât pentru că ni s-ar putea considera noile achiziţii, ca compensaţii pentru pierderea Ardealului, cât şi fiindcă *nu trebuie să supărăm democraţiile occidentale. Nu trebuie să provocăm Anglia.* Maniu e convins că pacea se va încheia repede (la toamnă!!) şi că va fi o pace de

compromis. Maniu mai e convins că după pace va fi o revoluţie generală, în mai toate ţările, dar desigur în Ungaria. Trebuie să ne păstrăm armata intactă, căci ne vor chema „grofii" să-i scăpăm, *şi atunci va fi prilejul să ne reluăm Ardealul...*

Nu ştiu dacă a fost un răspuns la acest memoriu, dar alaltăieri, dumnealor domnii Leucuţia, Răchiţan şi Ilie Lazăr — toţi „benjaminii" lui Maniu, au fost arestaţi...

În Basarabia şi în Bucovina, au luat nemţii în mână direcţia administrativă. Pe deasupra generalului Voiculescu şi a lui Rioşanu, taie şi spânzură dl ministru de Stat Pflaumer. Nimeni nu poate trece în Basarabia sau în Bucovina decât cu „Ausweiss" german. Şi e natural să fie aşa: ai noştri nu fac decât să se certe. Generalul Voiculescu pretinde că este pe deasupra şi a lui Rioşanu; acesta a protestat, a reclamat la general (îl persecută Ică, care nu-l poate suferi) şi a obţinut titlul de „reprezentant personal al d-lui general Antonescu"...

Radio-Moscova a declarat că sovieticii nu mai bombardează Bucureştii, *fiindcă toţi boierii au fugit şi că nu vor să ucidă numai pe săraci...* La Statul Major se crede că nu mai vin fiindcă nu mai au cu ce — iar unii pretind că bombardamentele Bucureştiului n-au fost niciodată serioase, ci numai diversiuni, ca să permită paraşutiştilor să cadă aiurea... De fapt, au căzut destui paraşutişti (vreo 12 au fost prinşi şi zilele trecute, pe Bărăgan) — mai toţi propagandişti, vorbind curent româneşte...

Max Dormoy, fost ministru de Interne sub Guvernul Blum, a fost ucis prin explozia unei bombe ascunsă în casa în care sta la Avignon, unde avea domiciliu forţat. A avut un moment de glorie, când s-a luptat la St. Denis, cu răzvrătiţii lui Doriot. Trec toate...

Trec toate şi se schimbă toate... Turcii au doborât un avion al bunilor prieteni englezi — avion care îndrăznise să facă o recunoaştere pe teren turcesc...

Despre Marta Bibescu am aflat ieri la Bucureşti că a expus trei zile la Mogoşoaia cadavrul nenorocitului G.V.B., *şi că în fiecare zi l-a îmbrăcat altfel*: într-o zi în aviator, în alta în cavaler de Malta şi a treia zi în uniformă de maior sau de colonel, căci nu mai ştiu ce grad avea... Lipsă de gust: a făcut şi face pe văduva neconsolată — când toţi ştiu ce a fost între ei... Elenuţa Leonte s-a curăţat de moştenire!

Văzut la Bucureşti pe Şoneriu, care a fost la Cernăuţi, şi la el la Herţa — şi povesteşte lucruri interesante. La Cernăuţi dărâmările nu sunt importante. Prăvăliile devastate şi de multe ori incendiate şi cartierul din jurul Sinagogei celei mari distrus (împreună cu Sinagoga) de nemţi. Ruşii au plecat în aşa grabă — pare chiar în noaptea în care a pornit o ofensivă germană — încât n-au avut vreme să distrugă. Hotelele (Palace şi Vulturul Negru) *sunt intacte*, cu veselă, lenjerie şi tot dichisul neatinse. A rămas chiar personalul de serviciu de pe vremea ruşilor, personal care de altminteri era acelaşi de pe vremea noastră, dinainte de 1940. Nici unul din marile edificii publice n-a fost atins. În casele particulare, de asemenea, foarte puţine stricăciuni. La profesorul Vântu, s-a găsit *tot*, nu lipsea nimic. În sufragerie, pe un scaun tunica ofiţerului care locuia acolo, masa pusă *şi un dejun pe jumătate consumat*, ceea ce arată repeziciunea cu care au plecat domnii, de groaza sosirii trupelor germane. Şoneriu a fost şi în casa lui Paul Verona, şi la Sauciuc Săveanu — nicăieri nu lipsea nimic... La Verona, când au intrat în salon au dat de ramele fostelor tablouri care încadrau însă portretele lui Lenin, Stalin, Kalinin, Voroşilov etc. Uitându-se mai de aproape au constatat că zisele portrete *fuseseră lipite* pe pânzele de valoare agăţate pe ziduri, pânze care au fost astfel toate salvate.

Şi Ionel Bombă mi-a confirmat că edificiul Băncii de Credit a avut foarte puţin de suferit, că fabrica de zahăr de la Lujani ca şi cea de la Juricica sunt neatinse şi că numai cea din Crisciatic a fost distrusă.

Se poate ca sovieticii să nu fi avut timpul să distrugă, se poate însă să fi fost la Cernăuţi oameni mai cumsecade, căci nu numai că, casele n-au prea avut de suferit, dar şi din punct de vedere edilitar s-au găsit *ameliorări* faţă de stările dinainte de ocupaţia rusească. Astfel, Grădina publică şi piaţa Unirii au fost frumos amenajate şi întreţinute cu grijă; la toate răscrucile din centru s-au instalat aparate automate de semnalizare — şi în general, toată ţinuta oraşului părea ireproşabilă.

În schimb, ai noştri cum au venit s-au pus pe jaf[1]. Şoneriu a văzut soldaţi ieşind dintr-o drogherie pe jumătate jefuită, cu buzunarele pline

---

[1] Probabil că de aceea au luat nemţii administraţia în mână...

de cutii cu vax, cu unsori de tot felul, cu tuburi de paste. Văzând în faţă o ceasornicărie, soldaţii au aruncat cutiile şi au dat năvală să-şi umple buzunarele cu ceasornice, cu lanţuri, cu fel de fel de obiecte mai preţioase decât cele găsite în drogherie...

La Herţa, Şoneriu şi-a găsit casa intactă, şi tot aşa şi Paul Verona. Intacte ca clădire, dar toată mobila şterpelită... Vechiul administrator rămas acolo le-a spus şi unuia şi altuia (casele sunt vecine) că atât timp cât au fost ruşii nu se luase nimic — cum au plecat bolşevicii însă, s-au năpustit românii şi au spart şi luat tot... Şoneriu avea în şopru trei trăsuri; muscalul a pus lacăt la şopru şi nimeni nu s-a atins de nimic. Cum au sosit românii, a venit un ofiţer, a spart lacătul şi înhămând cai la trăsură, a plecat cu ele...

În Basarabia în schimb, sovieticii s-au purtat ca sălbaticii şi au distrus tot ce au putut. Chişinăul, Bălţi, Soroca, aproape nu mai există. Dar şi aci au fost excepţii. Generalul Dombrovski a găsit, spre pildă, totul în bună stare, la moşia lui...

Ţăranii n-au fost pretutindeni năpăstuiţi, cum se scrie la gazete. În cele mai multe locuri ruşii i-au lăsat stăpâni pe pământurile lor şi le-a mai permis să cotropească şi pe ale celor plecaţi şi pe ale „boerilor". Acum, Statul român vine să le ia pământurile astfel cotropite şi ţărănimea mârâie, în multe locuri...

Însemnez şi eu aci cele ce mi s-au povestit, aşa cum mi s-au povestit...

Să dea Dumnezeu să nu fie aşa!

Sâmbătă, 2 august. *Sinaia.* Ministrul Statelor Unite pretinde că nemţii s-au poticnit la Smolensk, că ruşii opun o rezistenţă pe care armata germană nu o poate învinge... Eu nu cred, eu cred că nemţii se reformează pentru un nou salt — de aci încetinirea înaintării lor. Dar am întrebat pe dl Günther: „D-ta te bucuri de acest fapt? Ai fi mulţumit dacă nemţii n-ar înfrânge pe comunişti?" Dl Günther s-a cam fâstâcit şi mi-a răspuns că americanii nu pot suferi pe comunişti, care chiar până acum în urmă le-au sabotat fabricile de muniţii şi armament — cu concursul foştilor lor prieteni, germanii, de altminteri — *dar că Hitler trebuie învins...*" Alandala! Nenorociţii ăştia de capitalişti anglo-saxoni nu mai ştiu pe unde să scoată cămaşa!

Fiul mareşalului Keitel a fost ucis pe frontul rusesc... Avea gradul de locotenent.

Mi se spune că Lucă Sturdza (fostul ministru de Externe legionar) a fost eliberat şi trimis pe front. Faptul nu mi-a fost însă confirmat...

La moşiile lui Neagoe şi Şerban Flondor, la Grigorcea (Carapciu) şi la Nicu Mavrocordat (Crasna) — toate în Bucovina — nu s-a dărâmat nimic, nu s-a tăiat un pom. Au fost numai devastate casele, şi încă nu se ştie ce au luat bolşevicii şi ce au luat capitaliştii români... În schimb, oraşul Storojineţ în vecinătatea acestor moşii, a fost incendiat şi complect distrus...

Duminică, 3 august. La emisiunea de radio de aseară ni s-a anunţat că o luptă mare e în curs, în Ucraina, la 250 kilometri sud de Kiev. De mirare, căci ar fi lângă noi, şi generalul Antonescu e la Predeal. Poate o fi plecat ieri pe front, fără să o ştim noi, aci la Sinaia.

Henri Catargi, mareşalul, care e cam zaharisit, are mania telegramelor. A telegrafiat lui Hitler, lui Mussolini etc. cu fiecare prilej. După cucerirea Chişinăului, a telegrafiat generalului Antonescu felicitându-l şi a terminat cu cuvintele: „Trăiască generalul Antonescu, trăiască Sfântul Anton *care regăseşte obiectele pierdute*!" Antonescu, pricepător de glumă (!!) cum îl ştim, a trebuit să facă mare haz...

Căci glumeşte şi el, şi cu cât duh... Alecu Rioşanu i-a cerut acum în urmă un portret. Mai avea o colecţie, cu dedicaţii prieteneşti, dar n-avea pe general „în Conducător". „Mă, Alecule, i-a spus Antonescu, dacă ţi-oi da unul, am să scriu pe el *haisictir*!" — „Bine, scrie..." i-a răspuns Rioşanu. Şi a primit astfel o frumoasă fotografie cu următorul lapidar autograf: „H.S., general Antonescu!"

Când au sosit primele detaşamente româneşti la Chişinău, au fost primite de o delegaţie de cetăţeni la barieră care se îmbrăcaseră în uniformă F.R.N. şi purtau în alai... portretul Regelui Carol! Românii din Chişinău nu aflaseră încă despre schimbarea de regim din România... Probabil că tot astfel, la 200 kilometri de front, ruşii nu ştiu că armatele lui Stalin au fost bătute şi că nemţii sunt gata să intre în Moscova...

Regina Elena mi-a trimis vorbă prin nevastă-mea că ar vrea să mă aibă la dejun. Foarte mişcat de această atenţie, am mulţumit călduros,

dar am rugat-o să nu mă invite: aş compromite-o faţă de Antonescu — şi m-aş compromite şi eu faţă de el, şi s-ar pune din nou cu prigoana pe mine.

Raporturile dintre Regină şi Rege pe de o parte şi Antonescu de alta, sunt reci, şi neplăcute. Regina Elena e cât se poate de montată împotriva vagmistrului: de trei ori a trecut prin Sinaia, de la front la Predeal, de la începutul războiului, şi n-a găsit un minut să se oprească să pună familia Regală în curent cu evenimentele... Regina Elena a vrut să ia direcţia spitalelor militare din Sinaia — şi generalul s-a opus... Sunt lucruri pe care o femeie nu le iartă!

N-au lăsat pe Regină să se amestece în spitale, dar în schimb au dat Adinei Voroniecka însărcinarea să conducă spitalul Crucii Roşii (hotel Caraiman) fără să consulte Centrala Crucii Roşii. Costinescu e furios, damele de la Spital şi din Sinaia se înjură cu Adina, care a înnebunit de tot. Acum nu mai e principesa Voroniecka ci *doamna Take Ionescu* — din nou!!!

Bietul Voroniecki, suferă, pentru o pâine. Adina l-a instalat în vila lui Take, într-o odaie mică, cu un pat mititel... Un prieten se mira cum putea dormi în acel pat minuscul, fiind om voinic şi-i spunea: „Vous devez vous coucher en chien de fusil!" (Trebuie să vă culcaţi ghemuit) - „Dites en chien tout court..." (Spuneţi ca un câine, pe scurt).

A găsit dulcea Adină sat fără câini, şi-şi face de cap...

Barbu Catargiu a petrecut 4 zile la München, unde a fost invitat la marea alergare anuală „Braune Band" — şi povesteşte din cele văzute şi auzite. A văzut acolo pe Principesa de Hohenzollern (soţia marinarului), pe Goebbels, pe Auner (consulul nostru, mare industriaş foarte informat), şi pe alţii. Atmosferă liniştită dar nedumerită, lumea cam sătulă de război şi plictisită că nu vede, nu sfârşitul, dar măcar „începutul sfârşitului"... Victorii, victorii, dar nici una nu duce la pace... „Wir werden uns *zum Tod siegen...*" (Vom câştiga până vom muri!) îi spune Auner. Sărăcie, privaţiuni, ordine perfectă. Se mănâncă mediocru, dar se mănâncă. Venise la München şi Bossy de la Berlin. Ungaria stă foarte rău cu Germania. Spiritul grofilor nu se împacă cu al naziştilor. Şi cu Italia s-a cam stricat căruţul Budapestei... Bun pentru noi.

Nemţii sunt furioşi pe italieni, care îi încurcă. Apoi mai sunt şi pungaşi şi vând în Elveţia din cărbunii pe care Germania îi transportă cu atâta greutate în Italia... Şi inflaţia monetară deşănţată pe care Guvernul italian o face supără mult cercurile politice şi economice din Berlin... Noi avem o atmosferă excelentă.

La München erau şi francezi sportivi, printre care cunoscutul proprietar de cai de curse Boussacq şi... antrenorul lui Rotschild! Foarte mulţi cai francezi au fost „preluaţi" sau „cumpăraţi" (cu banii francezilor) de nemţi. Mai toţi caii ovreilor... Boussacq şi alţii au povestit lui Catargiu despre Paris. Acolo „viaţa" s-a reluat într-o măsură neaşteptată, *şi banii curg*. Toate fabricile în funcţiune, chiar cele care închisese înainte de război. Parisul plin. Mulţi nemţi care varsă bani cu nemiluita. Teatrele, restaurantele, „boatele" — pline. În fiecare zi se deschide un teatru sau un restaurant nou... Cursele au reînceput la Longchamps, Auteuil, Maisons Lafitte şi se joacă sume fantastice... Cu un cuvânt Parisul a renăscut din cenuşă...

Călătoria de la Bucureşti la München se face cu vagon-lit Bucureşti–Budapesta, apoi tren direct (ziua) Budapesta–Wien (Ostbahnhof) şi vagon-lit (Mitropa) Wien (Westbahnhof)–München. Toate bune, dar lipsă totală de hamali şi de trăsuri sau automobile, aşa încât trecerea de la o gară la alta, sau transportul de la gară la hotel e o nenorocire...

———

Poulet Ghica a stat mult de vorbă cu Gafencu. Grégoire al nostru e încă siderat de puterea armamentului rusesc. El spune că a trimis într-una rapoarte prin care a insistat asupra forţei armatei bolşevice şi a arătat cât de grea ar fi o campanie împotriva ei. Din fericire materialul omenesc, mai ales cel tehnic şi cadrele, e inferior mult celui german, altfel...

Gafencu povesteşte că a fost foarte bine tratat. De unde Schulemburg şi nemţii au fost izolaţi chiar din ziua declaraţiei războiului, el a fost lăsat liber 3 zile şi chiar Molotov l-a chemat şi a vorbit prieteneşte cu dânsul... A treia zi a fost transportat cu toată Legaţia, într-un sat, la vreo 100 kilometri de Moscova — apoi la graniţa turcească, unde a aşteptat sfârşitul negocierilor pentru schimbul diplomaţilor. Călătoria dintâi, organizată la repezeală au făcut-o în vagoane de clasa a III-a — dar de la satul al cărui nume Ghica l-a uitat, şi unde diplomaţii români au fost foarte bine găzduiţi, până la graniţă — tren cu vagon-lit şi vagon-restaurant. O dată cu Gafencu au sosit la graniţă şi bagajele sale, în 22 de lăzi...

Nu este exact că copoaica de Nuşeta sosise la Bucureşti cu câteva zile înainte de 22 iunie, cum mi se spusese. O expediase Gafencu, la Berna, prin Germania, cu două săptămâni înainte de declararea războiului, şi la Berna e şi acum. Gafencu face demersuri să fie lăsat şi el să meargă acolo, să se odihnească...

Până acum trei zile Gafencu nu văzuse pe generalul Antonescu — dar avusese o audiență de 2 ore la dl Ică căruia nu i-a putut povesti nimic, fiindcă timp de 2 ore n-a vorbit decât dl Ică!...

Marți, 5 august. *Breasta.* Părăsit Sinaia ieri-dimineață la ora 8, sosit la București la ora 10, de unde, după ce am expediat câteva afaceri, văzut câțiva prieteni și îmbucat ceva la Filip — am plecat la ora 1 spre Breasta cu doamnele Costescu (Elena și fiică-sa Mariuca). Am sosit la Breasta la vreme, la ora 6½ — căci pe la ora 7½ s-a dezlănțuit o ploaie diluviană! A plouat cu întreruperi toată noaptea. Așa vară n-am mai văzut! Azi, bate vântul din apus și pare că timpul caută să se îndrepte — dar barometrul e tot jos...

Am părăsit Sinaia cu bucurie, căci dacă Bucureștii în aceste vremuri sunt siniștri, Sinaia, cu tot timpul frumos și cu decorul ei de verdeață, mi s-a înfățișat și mai sinistră...

De la Alexandria încoace, am ieșit din atmosfera de război, și răsuflăm iarăși...

Deși reluarea ofensivei germane pe frontul de est, pe care mi-a anunțat-o Bușilă de vineri, pe care Radio-Londra a trâmbițat-o duminică dimineață și pe care mi-au confirmat-o „știutorii“ din București — pare un lucru cert, suntem în întuneric, căci date precise n-are nimeni, și nu se dau... La Radio și în gazete se spune că trupele germane și aliate înaintează, *conform planului*, cu succes. Și atât...

La București, din izvor *aproape* sigur, am aflat că trupe germane ar fi intrat în Bulgaria și ale noastre în Cadrilater, pentru stăvilirea mișcărilor comuniste. O afirmă și Emil Grigorescu, inspectorul nostru administrativ din Dobrogea, în ce privește trupele românești, și mi-a povestit la Sinaia și Alexandru Rănescu (rechiziționat la Cenzura Poștii din București) că a citit o carte poștală de la un soldat care scria: „Am trecut cu bine granița bulgărească și mă aflu sănătos...“ Cu toate astea, *oficial nu se dă nimic* cu privire la o asemenea mișcare de trupe...

Tot la București, și de data asta din izvor guvernamental, mi s-a spus că Direcția Căilor noastre Ferate ar fi fost însărcinată cu facerea unui plan pentru sporirea și refacerea gărilor de triaj din Cluj, Sf. Gheorhge și alte localități din Ardealul ocupat de unguri — *și că însărcinarea ar fi fost dată de nemți.* La observația noastră că localitățile în chestiune nu mai făceau parte din teritoriul României, nemții ar fi răspuns: „Faceți cum vă spunem noi — și nu vă preocupați de ce e

azi...". Cu toată seriozitatea informatorului meu, nu-mi vine să cred cele spuse de el; dacă totuşi sunt adevărate, să strigăm: ura!

Mi-am terminat tot treieratul, aşa încât ploaia de ieri nu mi-a făcut nici un rău, şi mi-a făcut bine la porumb...

Miercuri, 6 august. Sărbătoarea „Schimbării la faţă". Dar de pe front, nici o schimbare... Continuăm să nu ştim lucru mare. Din câte ni se spune la Radio, pare că luptele decisive şi finale între forţele germane şi ce a mai rămas din armatele sovietice se dau în jurul Smolenskului, şi la sud de Smolensk până la Marea Neagră. Pare că unităţile armatei ruseşti, decimate, cu elementele motorizate tocate, cu aviaţia aproape nimicită sunt împresurate pâlcuri-pâlcuri şi distruse sau capturate. *Pare*, căci un tablou precis de ansamblu nu ni se dă... Despre diviziile româneşti, barem, nu ştim absolut nimic. Se spune *că e bine* şi că înaintează „conform planului". Să ne mulţumim şi cu atât.

Pare de asemeni că aviaţia germană ar fi făcut mari ravagii la Moscova. Azi-dimineaţă s-a radiodifuzat că mai toate marile uzine militare, concentrate în jurul Capitalei sovietice, peste 200 la număr, ar fi fost distruse sau puse în imposibilitate de a lucra. La Bucureşti, ruşii n-au mai bombardat de mai bine de 12 zile. Sau nu mai pot — sau pregătesc ceva în stil mare. Vom vedea...

La 15 mai 1919, generalul Greenby, şeful unei Misiuni militare britanice, a rostit într-o alocuţiune ţinută la Coţmani următoarele cuvinte: „Astăzi nu apăraţi cu piepturile ostaşilor români cauza dvs.; *apăraţi cauza Europei întregi contra primejdiei distrugătoare a bolşevismului...*"

Am trăit să citesc acum în marele ziar englez *Times* un articol prin care se declară că Rusia Sovietică *e menită să menţină ordinea în sud-estul Europei...*

Unde poate duce patima omenească!

Se zică că holera a izbucnit în armatele lui Ciang Kai Shek... Norocul japonezilor, dacă o fi adevărat!

În ce priveşte Extremul Orient, încordarea se menţine între U.S.A. şi Japonia, dar deocamdată nimic mai mult...

Se vorbeşte de cedarea Vladivostokului Statelor Unite, ca bază navală...

Nu pricep de ce nu ocupă japonezii Vladivostokul. Sunt convins că de ar face-o, americanii n-ar declara război.

După furtuna şi ploaia diluviană de luni seară, ieri a bătut toată ziua un vânt puternic. Azi vreme minunată. E răcoare ca în mai...

La Berlin se afirmă că Winston Churchill a zburat în Canada — unde ar fi şi sosit — ca să se întâlnească cu Roosevelt. Întâlnirea va avea loc fie în Canada, fie pe vasul „Potomac", iahtul Preşedintelui american.

Nici Londra, nici Washingtonul n-au confirmat ştirea. Ba la Washington s-a spus chiar că nu se ştie nimic despre o călătorie a lui Churchill în America...

Joi, 7 august. Ieri-seară la radioemisiunea de la ora 5½, „taratata"! — trâmbiţa ne-a chemat la „ştiri senzaţionale în legătură cu războiul". Moment de emoţie! Am crezut că ni se va anunţa ocuparea Odessei.. Nu ni s-a anunţat nici ocuparea Odessei, nici a Kievului, nici a Leningradului şi cu atât mai puţin a Moscovei! Dar ni s-a dat un foarte clar şi amănunţit expozeu asupra rezultatelor obţinute până acum, pe frontul rusesc, specificându-se situaţia armatelor, numele generalilor comandanţi, prada luată, armamentul rusesc distrus — pierderile totale suferite de ruşi...

Întregul expozeu dovedeşte destoinicia comandamentului şi trupelor germane, care au făcut într-adevăr minuni — dar mai dovedeşte şi puterea de rezistenţă a trupelor sovietice...

În şase săptămâni s-a distrus puterea ofensivă a Sovietelor; intrăm acum în faza a doua a războiului: distrugerea puterii defensive. Nu e vorbă, distrugându-se puterea ofensivă, s-a dărâmat şi o bună parte din puterea defensivă; dar mai e de luptat. Cel puţin, acum nu mai suntem în întuneric. Ştim că lupta va mai fi încă lungă şi grea — dar mai ştim că victoria finală nu mai poate scăpa germanilor.

Din comunicatul, atât de lămurit, de ieri — un punct rămâne confuz. S-ar părea că dincolo de Nistru, armata germano-română (cu contingent român redus) nu mai e sub comanda lui Antonescu, ci a generalului Schobert. Informaţii ulterioare ne vor lămuri.

Generalul Antonescu a fost decorat de Führer cu Crucea de Fier. Cu prilejul sosirii trupelor italiene la nordul frontului nostru, generalul Antonescu s-a pupat și hiritisit cu generalul macaronarilor, mărturisindu-i încredere și supunere. Italianul ne-a asigurat de victorie, grație protecției Ducelui. Până acum nici un italian n-a fugit de pe front...

Cu cât ne batem vârtos împreună cu nemții împotriva vrăjmașului comun, pe când „fratelli" se mulțumesc să ne aplaude, cu brațele încrucișate — cu atât raporturile dintre italieni și noi se încălzesc. O să ajungem să spunem că „ei și noi" am scăpat lumea de bolșevism... Latinitatea nu-și pierde niciodată prilejul să se umfle în pene! Regretabil!

Presa germană subliniază faptul că generalul Antonescu este primul străin decorat cu Crucea de Fier în gradul de cavaler. Italienii pot fi mulțumiți...

Trei comandanți de mari unități germane, de pe frontul Nistrului, au fost decorați cu Ordinul Mihai Viteazul. Iată trei cruci bine plasate...

———

Azi, ni s-a dat la Radio bilanțul pierderilor rusești până în ziua de 3 august: 900 000 prizonieri, 13 500 care de asalt, 10 500 tunuri, 9 500 avioane. Cifrele sunt rotunjite și aproximative — sub realitate... Marele Cartier german evaluează numărul morților sovietici la 3 milioane! E înspăimântător! Dar liniștitor...

———

În porturile Mării Negre au fost scufundate multe vase sovietice. Un vapor de 8 000 tone, altul de 5 000 — în total vreo 20 000 tone — numai în zilele trecute...

———

Churchill a sosit în Canada. Întrevederea cu Roosevelt va avea probabil loc la New Brunswick (Canada) pe bordul iahtului „Potomact".

———

Se vorbește de înlocuirea lui Cordell Hull, secretarul de Stat american, a cărui demisie nu mai poate fi ocolită, din cauza stării sănătății sale. În locul său ar fi să fie numit Stimson, actualul ministru de Război. Acesta fiind un personaj șters, Secretariatul de Stat ar urma să fie condus de fapt de Roosevelt și de Sumer Welles (subsecretarul) — ca și până acum. Stimson ar urma să fie înlocuit la Război de către Willkie...

———

Generalul Antonescu a rămas în fruntea armatei germano-române şi dincolo de Nistru: o ştire difuzată azi la amiază ne anunţă capturarea unui însemnat număr de care de asalt sovietice, efectuată de către o brigadă de cavalerie românească din armata germano-română comandată de generalul Antonescu (comunicat german). De altminteri, din câte am putut să aflu la Bucureşti, nemţii au pe Antonescu în mare stimă ca militar şi decorarea lui cu Crucea de Fier o dovedeşte.

———

Radio-Londra răspândeşte tot felul de ştiri false, cu privire la războiul germano-sovietic. În ce ne priveşte, se difuzează că nemţii ne-au luat cu forţa în lupta lor împotriva Sovietelor, că în ţară e stare de revoluţie împotriva vexacţiunilor germane, că s-a cerut darea Guvernului în judecată etc. Radio-Bucureşti a răspuns azi prin cuvenita dezminţire şi punere la punct — şi a făcut-o în mod drastic. Se insistă, cu drept cuvânt, asupra popularităţii războiului împotriva bolşevicilor şi asupra faptului că de 4 luni nici o cereală n-a mai fost cumpărată de nemţi, precum şi asupra numirii generalului Antonescu în fruntea unei armate germano-române — numire ce dovedeşte respectul Germaniei pentru suveranitatea României, pe care, după englezi, Hitler, ar fi călcat-o în picioare...

———

La Cernăuţi s-a restabilit curentul electric pretutindeni şi tramvaiele au reînceput să circule. Dovadă că Uzina electrică din Capitala Bucovinei n-a fost atât de radical distrusă de bolşevici, cum s-a zis.

Rioşanu a semnat un decret teribil împotriva ovreilor, probabil din ordinul altora. Îmi pare rău de el...

———

Vineri, 8 august. Regimurile totalitare sunt, ca toate tiraniile, regimuri de moravuri oculte: oamenii de rând nu află evenimentele ce nu se petrec în imediata lor apropiere decât în măsura şi în timpul socotite oportune de stăpâni. Astfel, deşi am trecut prin Bucureşti lunea trecută (4 august), nu mi-am dat seama că ovreimea din Capitală a trecut în acea zi şi în ajun printr-o panică de nedescris. Comisari de poliţie, şi alţi emisari, au mers din casă în casă la ovrei şi i-au prevenit că vor fi toţi ridicaţi şi expediaţi fie în lagăre, fie la muncă obligatorie, oriunde va fi nevoie. Până în Basarabia, unde toţi erau convinşi că vor fi împuşcaţi... În fine, după 3 zile de chin, a apărut ordonanţa pe care am citit-o fără să-i pricep rostul, prin care toţi ovreii erau chemaţi să se prezinte Auto-

rităţilor militare, cu hârtiile lor, în serii (după litera iniţială a numelui) la diferite date fixate până la jumătatea lunii septembrie. Aflu acum că a fost o neînţelegere, un abuz de putere, nu sunt bine lămurit dacă din partea autorităţilor civile sau din a celor militare — dar fapt e că nu se prea ştie cine a dat primele ordine. Sau a intervenit generalul Antonescu? Fapt e, că după ce ovreii au fost terorizaţi de moarte, toată lumea se leapădă de răspundere, şi unul aruncă iniţiativa măsurii asupra altuia. Toată lumea acuză însă pe Ică Antonescu, devenit atât de odios opiniei publice, încât toate porcăriile i se aruncă în spinare...

Cu aceeaşi întârziere aflăm:

Că Hitler a venit în persoană pe frontul nostru şi a decorat cu mâna lui pe generalul Antonescu;

Că mai multe divizii italiene (cel puţin două, una motorizată, alta de infanterie) au sosit pe frontul dinspre Nistru şi Bug şi că de ieri-dimineaţă au intrat în luptă (să sperăm că nu vor da dosul cu inamicul);

Că am ocupat Rasdelnaia, ultima staţie mare feroviară pe linia spre Odessa — deoarece în această localitate am liberat 2 000 de români, deportaţi acolo (ne-o spune o dare de seamă relativă la samavolniciile bolşevice din timpul ocupării Basarabiei);

În fine, că generalul ce comandă trupele italiene pe frontul nostru se numeşte Messe, şi că generalul Antonescu i-a făcut o lungă vizită după care a tras cunoscutele telegrame lui Mussolini şi lui Ciano...

Nu s-ar putea spune dacă moartea lui Bruno Mussolini, cel mai tânăr fiu al Ducelui, trebuie considerată ca o nenorocire sau un noroc pentru acesta. Cred mai mult ca un noroc: căderea căpitanului Bruno, la datorie, pe când încerca un avion nou, ca orice alt ofiţer-aviator, va consolida popularitatea lui Mussolini, pe care evenimentele de pe fronturile italiene şi privaţiunile dinăuntru, o clătinase rău. Italienii sunt oameni sensibili, şi un eveniment relativ mărunt poate avea consecinţe neprevăzute... Bruno Mussolini era o figură îndrăzneaţă şi simpatizată. Dacă ar fi murit fiica lui Mussolini, cu Ciano cu tot, efectul n-ar fi fost acelaşi — căci fiica şi ginerele Ducelui sunt urâţi de toată lumea în Italia...

Regele Victor Emmanuel a trimis o călduroasă telegramă „vărului său“ (Ducele e decorat cu Ordinul Sf. Anunciade) — iar din toată lumea Axei s-au trimis la Roma condoleanţe ca pentru un fiu de împărat...

Anunţată şi dezminţită de agenţiile telegrafice din cele două părţi ale baricadei, sosirea lui Churchill la New-Brunswick nu este oficial nici confirmată, nici infirmată, la Londra şi la Washington. Zilele ce vin ne vor lămuri asupra acestei senzaţionale întrevederi...

———

Replica noastră, la bazaconiile repetate de Radio-Londra, a primit cea mai largă publicitate în presa noastră şi în presa Axei. Toate ziarele noastre o reproduc, adăugând cuvinte de indignare. Francezul zice: „qui veut trop prouver, ne prouve rien... (cine vrea să dovedească prea mult nu dovedeşte nimic).

———

Încă o amintire şi o tradiţie care se duc... Palatul Regal din Şoseaua Kiseleff a fost dat „în folosinţă" Ministerului Educaţiei, ca să-l folosească în interesul studenţilor... De Palatul din Kiseleff, era legată amintirea anilor buni şi răi petrecuţi acolo de Principesa Elena. Tradiţia unor vremuri scurte, dar istorice, se şterge astfel. Şi de ce în interesul studenţilor? Studenţii încep să ne plictisească, să ne mai slăbească cu ei regimul tuturor contradicţiilor...

———

Colonelul Lambru îmi mărturiseşte că încetinirea operaţiunilor pe front se datoreşte faptului că comandamentele nu vor să mai expună trupele la marile pierderi pe care le-au suferit la începutul ofensivei. Lucrările de apărare ale sovieticilor sunt într-adevăr foarte numeroase şi foarte abil dispuse, aşa încât atacurile prin surprindere ne-au nimicit, şi nouă şi nemţilor, mulţi soldaţi... Nu se va mai înainta de acum înainte decât pe teren total curăţit...

———

Duminică, 10 august. Merge, merge, merge! O mare victorie germană a fost anunţată ieri la Radio. În Ucraina, în bucla Bugului, 25 de divizii ruseşti au fost nimicite! Sute şi sute de care de asalt, aproape 2 000 de tunuri, peste 5 000 de automobile, 10 300 prizonieri, aprovizionări şi muniţii au căzut în mâinile nemţilor. Comandanţii Armatelor VI şi XII sovietice sunt printre prizonieri... La nord, altă victorie mai mică, dar importantă şi ea. 35 000 de prizonieri şi mult material...

———

În fiecare zi postul de radiodifuziune Bucureşti ne pisează cu telegramele de felicitări primite de generalul Antonescu pentru decorarea

sa cu Crucea de Fier (în gradul de Cavaler, să nu uităm!) şi cu răspunsurile decoratului...

Generalul a mai fost decorat şi cu Mihai Bravul cl. II (la gât) — dar pentru această distincţie n-a fost felicitat de nimeni. E actualmente singurul decorat cu Mihai Bravul cl. II. Mai e Prezan (Averescu a murit...) cu cl. I.

Radio-Londra a anunţat aseară că trupele germano-române sunt la Odessa şi că ruşii au bombardat Berlinul cu nişte avioane extraordinare, pe care englezii le descriu cu lux de amănunte. Germanii pretind că avioanele sovietice n-au putut ajunge nici la periferia Berlinului, şi că au fost izgonite...

După două zile răcoroase ca în mai, dar frumoase, astăzi iar plouă. Să fi schimbat războiul clima noastră? Loviturile de tun şi exploziile ar trebui să gonească norii, nu să-i adune...

Luni, 11 august. Ştirea cu cele 25 divizii sovietice nimicite în bucla Bugului, pe care am înregistrat-o ieri aproape fără să o cred, s-a adeverit. E o formidabilă victorie în jurul căreia însă emisiunile radiofonice şi presa noastră nu fac nici a o suta parte atâta vâlvă cât în jurul decorării generalului Antonescu cu Crucea de Fier! E o adevărată întrecere în platitudine şi în platitudini, probabil puse la cale de inefabilul Ică. Din comentariile publicate cu tot luxul amănuntelor, aflăm însă că n-a venit Hitler pe frontul nostru să decoreze pe Fiereveninescu, ci a zburat acesta însoţit de Ioaniţiu, şeful Statului Major şi alţii, la Cartierul General al mareşalului von Rundstedt (care comandă centrul Armatelor germane, spre Smolensk) şi acolo a venit cu alt avion şi Hitler însoţit de mareşalul Keitel... Mă miram şi eu!

Moscova a fost bombardată pentru a 15-a oară, consecutiv, în noaptea de 9 spre 10 august. Peste o sută de avioane (cam atâtea vin de fiecare dată) au aruncat bombe grele şi bombe incendiare, pricinuind mari dărâmări şi incendii în fabrici şi în instalaţiile militare...

Marţi, 12 august. Prin încrederea unui ofiţer de Stat Major, am putut citi două broşuri publicate acum în urmă de Marele Cartier şi destinate comandamentelor şi ofiţerilor noştri. Aceste broşuri sunt secrete

şi intitulate: „Ordinele Marelui Cartier General cuprinzând constatările şi observaţiile d-lui general Antonescu cu prilejul inspecţiilor făcute pe front“ — şi „Constatări şi învăţăminte rezultate din operaţiunile întreprinse până în prezent în războiul cu U.R.S.S.“. Citirea ambelor broşuri este edificatoare. Din ele rezultă, contrariu trombonadelor preamăritoare de la Radio şi din presă, că în linia de luptă s-au comis greşeli şi imprudenţe din partea noastră, iar că la spatele acestor unităţi de luptă domneşte haosul, destrăbălarea şi incapacitatea... Concluzia acestor citiri e că la noi nu s-a schimbat mult din ce a fost (s-a complectat armamentul, atât), dar că puterea rusească e şi ea cu picioare de argilă... Oamenii noştri s-au bătut bine, desigur, în marea lor majoritate, dar n-au găsit în faţa lor o armată serios organizată, căci altfel am fi fost bătuţi...

Cum e puţin probabil ca aceste destăinuiri confidenţiale să fie date vreodată publicităţii, reproduc aci câteva pasaje din ele.

Din broşura nr. 1:

„Dl general Antonescu a asistat la trecerea Prutului de către Divizia 35 în regiunea Moreni-Prisăcani şi cu această ocazie a făcut o serie de constatări care trebuie să formeze obiectul unei atenţii deosebite pe viitor, pentru ca insuficienţele constatate să nu se mai repete cu nici un chip.

1. Trecerea s-a făcut fără nici o protecţie de aviaţie deşi comandamentul avea la dispoziţie forţe aeriene foarte importante care în ziua de 2 iulie nu erau nicăieri prea angajate.

2. Trecerea s-a făcut de asemenea fără să se asigure în prealabil adunarea principalelor elemente care sunt cu totul indispensabile reuşitei unei asemenea operaţiuni.

Artileria antiaeriană, de care se dispunea pentru apărarea trecerii, nu sosise în dispozitiv până la data când trecerea s-a executat. Artileria de câmp şi grea, în momentul trecerii, nu dispunea decât de un divizion artilerie de câmp şi o baterie artilerie grea, pentru sprijinul trecerii. De asemenea nu sosise până în momentul trecerii batalionul de pionieri cu echipajele de punţi de asalt, primul element care trebuia să servească trecerii peste râu prin ambarcaţiuni. În lipsa punţilor de asalt, trecerea s-a făcut cu bărcile companii de poduri, care constituie un material greu de manevrat.

În momentul trecerii, transmisiile Diviziei nu erau întinse nici între Divizie şi unităţile în subordine şi nici între Divizie şi Armată.

4. În zona de trecere, şi anume în satele Moreni şi Prisăcani, unităţile de infanterie erau masate în loc să fie dispersate într-un dispozitiv articulat, dar camuflat şi împrăştiat în sat. Strigăte şi comenzi cu voce tare, deşi ţărmul inamic era numai la 100–150 metri de sat.

5. Trupa care mărşăluise toată noaptea nu avusese, până la ora 4,30 când s-a executat trecerea, decât 1–2 ore de somn. Până la aceeaşi oră, nu mâncase decât un sfert de pâine, bucătăriile nefiind sosite. Dl general Antonescu atrage serios atenţia comandanţilor de a se da o deosebită atenţie odihnei şi hranei trupelor şi animalelor. O trupă extenuată prin marşuri prelungite şi nemâncată, nu este capabilă să mai facă nici un efort. Trecerea Diviziei 35 a reuşit pentru că inamicul nu era prezent. Dacă însă inamicul ar fi opus cea mai mică rezistenţă, în felul cum a fost pregătită şi executată, trecerea Diviziei 35 ar fi putut eşua complect. (Nr. 234 din 2.VII. 1941).

Mai departe:

a) Toate trenurile regimentare şi formaţiunile de servicii erau împrăştiate[1] în zonă de culturi, cu caii lăsaţi să pască liberi şi să distrugă ogoarele ţăranilor, muncite cu atâta trudă, pe o zonă de câteva sute de hectare. Toate culturile erau călcate în picioare şi distruse, aşa cum pe vremuri făceau hoardele sălbatice. Munca şi averea ţăranilor călcate în picioare şi avuţia naţională distrusă din indolenţa şi nepăsarea celor mari şi mici care priveau spectacolul, fără a lua nici o măsură. Acolo unde furajele nu sosiseră, trebuia să se cosească o porţiune de teren care să fie plătită proprietarului, iar nu să se devasteze zone întregi.

Dl general Antonescu ordonă să se ia măsuri şi să se instituie de îndată o comisie care să evalueze pagubele şi să achite în contul celor vinovaţi, stricăciunile — iar comandanţilor coloanelor şi formaţiunilor de servicii vinovaţi, precum şi comandantului Batalionului de Pionieri care s-a pus în panică[2], să li se aplice art. 58.

b) Coloanele şi serviciile continuă să se mişte fără nici o ordine. Coloanele de zeci şi sute de trăsuri merg una după alta, atunci când s-a dat ordine ca să nu se vadă decât grupe de câte 5–6 trăsuri la intervale de 50 m grupă de grupă (din cauza riscurilor de bombardamente aeriene).

c)..

d) Oamenii izolaţi forfotesc în toate părţile peste câmp şi drumuri, fără nici o treabă precisă. Trupa a scăpat din mâna ofiţerilor care nu se interesează de spate, ceea ce înseamnă începutul debandadei şi care ar putea fi cauza panicilor la cel dintâi bombardament aerian sau terestru.

e) Serviciile „hipo“ şi „auto“ funcţionează fără nici o ordine, căruţele izolate sunt într-un continuu marş fără a se şti cine le-a trimis şi

---

[1] Este vorba de constatările generalului Antonescu însuşi...

[2] Se referă la alt fapt, citat mai sus în broşura Statului Major.

pentru ce le-a trimis. Camioane trimise la distanţe de câteva zeci de kilometri să transporte câteva kg de material. Funcţionarea serviciilor, până la trenurile de luptă inclusiv, trebuie fixată cu plan şi socoteală. Trebuiesc trimise unităţi constituite, sub comandă de ofiţeri sau reangajaţi, care să facă anumite transporturi de aprovizionări şi evacuări. În această forfoteală neorganizată şi neştiută chiar de şefii din spatele frontului, trupa şi animalele sunt extenuate până la scoaterea lor din serviciu, de la începutul operaţiunilor şi fără rost.

f) Oamenii sunt murdari, nespălaţi, nebărbieriţi şi în cea mai destrăbălată ţinută posibilă. S-au văzut între orele 10–12 într-o zi călduroasă şi cu soare, aproape toţi oamenii cu mantale, unele deschise, gulere ridicate — alţii complect dezbrăcaţi etc. Se interzice în mod categoric portul mantalei, atât la ofiţeri cât şi la trupă, afară de caz de ploaie. Atât unităţile cât şi serviciile, precum şi orice detaşament de lucru, trebuie să fie toţi în aceeaşi ţinută ordonată de şeful respectiv.........................

g) Animalele nu sunt îngrijite, sunt extenuate în marşuri fără rost — caii nu sunt adăpaţi şi hrăniţi la timp, iar alţii sunt cu noroiul uscat pe ei de două zile... Hrana oamenilor şi a animalelor trebuie asigurată oricare ar fi operaţiunile în curs. De reuşita organizării spatelui, a aprovizionărilor şi evacuărilor, depinde în cea mai mare parte reuşita operaţiunilor.

Printre cei care s-au grăbit devastând culturile au fost şi oameni din coloana de transport muniţii de sub comanda căpitanului Negreanu. De asemenea din Regt. 1 Grăniceri şi din Batal. 1 Pionieri (căpitan Naum). Se va face o severă anchetă şi ofiţerilor vinovaţi li se va aplica art. 58.

h) S-au văzut cirezi de vite, printre care vaci cu lapte, urmând unităţile. Numai Marile Unităţi au dreptul de a avea parcuri de vite, care de altfel trebuiesc organizate. Unităţile nu au dreptul să poarte vite după dânsele. Se va controla cu severitate să nu se taie vaci cu lapte şi viţei, aşa cum de altfel s-au dat nenumărate ordine.

i) La Şoimul, la postul de comandă, era un haos din cauza zgomotelor şi a activităţii neorganizate. Într-o tranşee de câteva zeci de metri se aflau patru centrale telefonice în care ofiţerii şi trupa ţipau la disperare, fără ca în realitate să se poată înţelege cu unităţile în subordine. Toată lumea se agita, striga şi dădea ordine. Dl general Antonescu a comparat acest post de comandă cu o casă de nebuni. Fără calm, linişte, ordine şi transmisiuni bine organizate, nu se poate comanda.

Pentru aceste nereguli... s-a ridicat comanda comandantului Marii Unităţi şi s-a scos din funcţie şeful de Stat Major".

Din broşura nr. 2, lăsând la o parte cele relative la organizarea ofensivei şi defensivei (din ambele broşuri, ar trebui citat tot, şi n-am răbdare să scriu atât...) voi reproduce numai câteva note informative asupra dotării, echipării şi hrănirii armatei sovietice, care explică în bună parte succesele noastre şi ale germanilor, dar şi întârzierea victoriei finale:

„1. Dotare

a) Forţele sovietice dispun de un material bogat, armament modern şi variat, vehicule cu tracţiune mecanică la majoritatea eşaloanelor — până la regiment inclusiv — şi în special la formaţiunile de servicii.

b) Unităţile care au apărut pe frontul român au fost dotate cu armament complect; se constată că toate subunităţile dispun de arme automate (puşcă-mitralieră, pistol-automat, arme uşoare).

c) Formaţiunile motomecanizate au care de luptă mici şi mijlocii, de construcţie şi modele variate, unele de construcţie veche.

Ele sunt constituite de unităţi de elită, încadrate cu personal selecţionat şi bine instruit.

Nu a fost semnalată pe frontul nostru — până în prezent — apariţia unor tancuri grele, de 30 sau 50 tone. În ultimul timp, pe Nistru, şi-au făcut apariţia pentru prima dată, carele amfibii.

d) S-a constatat o întrebuinţare largă a muniţiilor de tot felul şi chiar o risipă de foc de infanterie. Aceasta se datoreşte faptului că unităţile sovietice au format depozite mari în apropierea frontierei noastre, astfel că problema aprovizionărilor a fost simplă. Situaţia se prezintă în condiţii deosebite din momentul când unităţile sovietice sunt obligate să opereze înapoi în spaţii nepregătite.

e) Aviaţia dispune de un material variat, de toate categoriile. Încadrarea e neomogenă şi cu caracter de improvizare.

2) Echipare.

Pe frontul român prizonierii ruşi se prezintă în bune condiţiuni, sub acest raport.

Chiar şi soldaţii de origine română (basarabeni şi bucovineni) au fost echipaţi cu haine şi încălţăminte nouă.

Materialul este însă de proastă calitate. Se constată lipsa parţială a micului echipament (rufe).

3. Hrana.

Pâinea găsită asupra prizonierilor ruşi din Basarabia şi Bucovina, cât şi în depozitele de la Cernăuţi, e de bună calitate (pâine neagră integrală, de greutate 7–800 grame).

Carnea e rară — asemenea şi colonialele.

Unele unităţi au dus totuşi lipsă de alimente (2–3 zile), ceea ce dovedeşte că serviciile de aprovizionare funcţionează defectuos".

Deşi vreau să mă mărginesc a cita din broşura nr. 2 numai note privitoare la armata sovietică, voi adăuga câteva însemnări relative la armata noastră, în legătură cu funcţionarea serviciilor, lăsând restul oricât ar fi de interesant şi de întristător — în seama altora...

„S-a constatat că funcţionarea serviciilor în cadrul Armatelor noastre şi a celorlalte Mari Unităţi, lasă foarte mult de dorit, astfel:

a) Sunt aprovizionări trimise şi sosite de care unităţile nu ştiu, sau care stau nedistribuite zile şi nopţi, deşi unităţile au absolută nevoie de ele.

Şefii de servicii şi statele-majore nu cunosc precis nici situaţia materială şi nici modul cum funcţionează în realitate serviciul respectiv şi se mărginesc numai a se plânge de lipsuri, de greutăţi etc, fără a lua toate măsurile şi a face eforturile impuse de situaţie.

b) Mijloacele de transport şi aprovizionare sunt prost întrebuinţate şi din această cauză nu vor fi niciodată suficiente pentru a face faţă nevoilor.

După cum s-a arătate mai sus se întrebuinţează camioane sau căruţe izolate pentru a transporta câteva kilograme de material, uneori inutil, în loc să se facă transporturi organizate.

c) Unităţi detaşate care nu au mijloace de a se aproviziona şi întreţine. Astfel o companie de transmisiuni aflată la Iaşi primeşte pâinea de la Bârlad, în loc să fie pusă în subzistenţa unei unităţi din Iaşi — iar alta de la Fălciu se aprovizionează din Iaşi. Cu acest sistem, oricâte mijloace de transport am avea, nu ne vom putea aproviziona, şi tot aceasta este cauza acelei forfoteli perpetue şi inutile care se vede pe zonă, cu delegaţi, căruţe de aprovizionare ş.a.

d) Armatele au cerut vin la Bucureşti, când în zonele lor se găseau regiuni viticole, iar armatele aveau destule fonduri ca să se procure pe loc ce cereau de la Bucureşti.

Toată lumea cere şi nimeni nu încearcă, sau nu găseşte necesar, să satisfacă nevoile mai întâi prin mijloacele proprii.

Peste tot lipseşte iniţiativa.

Se fac cereri şi se aşteaptă rezultatul şi dacă acesta nu vine, comandamentele se mulţumesc să spun că au cerut şi nu s-a dat.

e) Lipsă de coordonare. Astfel au fost Mari Unităţi care aveau surplus de unele aprovizionări, iar altele duceau lipsa acestora. Era sarcina autorităţii superioare să coordoneze.

Există o inerţie a serviciilor care trebuie învinsă.

O raţională exploatare a resurselor locale va duce la micşorarea imensului număr de vagoane necesitate de transportarea aducerilor din interior.

În acest fel s-ar putea acoperi, de exemplu, nevoile de păioase ale armatelor, întrucât transportul acestora din interior necesită de trei ori mai multe mijloace decât celelalte subzistenţe".

J'en passe, et des meilleures (Trec peste acestea, şi este mai bine aşa)... Toate acestea nu le spune un critic rău voitor, le afirmă însuşi Comandantul suprem al Armatei, generalul Antonescu...

Citirea broşurilor Marelui Cartier, oricât de penibil ar fi conţinutul lor, nu m-a demoralizat: dimpotrivă. Mi-am dat seama cât de slabi trebuie să fie ruşii, ca să-i batem şi noi, cu toate lipsurile şi cusururile armatei noastre...

Ieri am avut la Radio, cu repetiţie, discursurile lui Ică şi general Stoenescu, ministrului Finanţelor, menite să aducă banii contribuabililor la împrumutul „Întregirii", care a fost lansat tot pe ziua de ieri. Cuvântarea lui Stoenescu a fost banală dar cumsecade, a fost ce trebuia să fie. Apelul lui Ică către „boborul român" a fost oribil. Te întrebi cum acest dobitoc poate reuşi atât de bine în înşirarea celor mai bombastice caraghioslâcuri, care evident nu au nici un sens, dar în care predicatul se acordă totuşi cu subiectul. De când există România nu s-a manifestat un asemenea Caţavenc. Acest căcat cu ochi e cioclul regimului Antonescu: infectează tot şi distruge până la ultima adiere de simpatie cu străduinţele spre bine ale bietului general...

Împrumutul în sine e bine plănuit. Prima rambursare e o inovaţie fericită. Rambursarea cu premii mari şi mici — o măsură bună, fără să fie o inovaţie.

Tipul de obligaţii rezervate ţărănimii, cu premii speciale — maşini agricole şi vite — e şi el ceva nou.

Din nenorocire, cred că împrumutul nu va avea succes, fiindcă nimeni nu mai are încredere într-un Guvern care a despuiat lumea prin simple decrete. Aşa încât se va reveni probabil la împrumutul forţat,

idee ce fusese adoptată acum 2 săptămâni, şi apoi, provizoriu, abandonată.

Ştirea uciderii lui Pântea din Chişinău nu era exactă: îi citesc numele în gazetele de ieri, în fruntea unui comitet înfiinţat în Capitala Basarabiei. De ce se dau oare ştiri false, când nici un interes special nu le dictează?

În schimb se adevereşte că generalul Dentz şi 35 de ofiţeri francezi au fost internaţi de englezi, în Siria.

Sovieticii continuă să arunce paraşutişti în Moldova. Vreo 6 au fost prinşi în jurul Podului Iloaei. Erau îmbrăcaţi în uniforme româneşti. Alţii sunt în costum civil. Misiunea lor e să se facă nevăzuţi, după ce cad, şi apoi să se strecoare şi să saboteze, un pod, o linie ferată sau altă lucrare de interes strategic. Asupra lor se găseşte dinamită şi mulţi din ei sunt români din Basarabia, bolşevizaţi... Trist!

Asupra căderii paraşutiştilor în Moldova, comandamentul Corpului 4 de armată, dă următoarele amănunte[1]:

„Cu ocazia raziei ordonată în noaptea de 2/3 august, o poteră formată din şeful secţiei jandarmi Podul Iloaei, împreună cu 7 jandarmi şi mai mulţi locuitori şi premilitari, au surprins la ora 4 dimineaţa într-un lan de floarea-soarelui, la distanţă de 4 km de Podul Iloaei, doi paraşutişti îmbrăcaţi în uniformă militară românească. Fiind surprinşi au tras focuri în jandarmi. Jandarmii făcând uz de armă au împuşcat pe unul în umărul stâng şi maxilarul drept, iar al doilea fiind lovit a încercat totuşi să fugă, dar a fost întâmpinat de un ţăran din poteră. Văzându-se înconjurat şi-a tras un foc de revolver, murind pe loc.

Paraşutistul rămas în viaţă a declarat următoarele:

Se numeşte Nicolae Ştefanovici Perlov, iar cel mort se numeşte Munteanu Grigore (!), de loc din Chişinău şi era şeful paraşutiştilor în număr de 6 ce au fost lansaţi din avion în ziua de 24 iulie pe Dealul Mare, lângă pădurea Nadârjac. Munteanu este moldovean (!!!). Paraşutistul Nicolae Ştef. Perlov este de loc din Odessa şi de origine rusă.

Cei 6 paraşutişti au fost toţi prinşi şi au mărturisit că trebuiau să pună dinamită la calea ferată, dar nu izbutise încă (?). Asupra lor s-au

---

[1] Notă informativă comunicată mie confidenţial de colonelul X de la Statul Major.

găsit revolvere, cuţite mari, granate, dinamită (în tot circa 6 kilograme), rachete, o hartă militară rusească, o busolă, un carnet de însemnări zilnice despre activitatea fiecăruia. Paraşutistul Perlov a mai declarat că în Moldova au fost lansaţi paraşutişti în următoarele puncte:

12 paraşutişti	la Schitul Stavnic, pădurea Voineşti, judeţul Iaşi;
6 paraşutişti	la Mândreşti — Roman;
12 idem	la Barticeşti, tot Roman
12 idem	la Buhăeşti, jud. Vaslui;
8 idem	la Oşloveni, jud. Neamţ.

Cei 12 paraşutişti de la Voineşti au fost coborâţi în 2 rânduri şi la 6 şi la 10 iulie. Ei aveau misiunea de a trece Siretul pentru a ajunge la linia ferată Roman-Paşcani şi să distrugă tunelurile (!) şi podurile. Ceilalţi paraşutişti aveau misiuni analoge pe alte porţiuni de cale ferată.

După terminarea misiunii, toţi trebuiau să se adune la Prut spre Postuleni (jud. Iaşi) pentru a trece prin Basarabia spre Rusia.

Ar mai fi pregătiţi — adaugă Perlov — circa 360 paraşutişti dintre care 16 femei. Toţi sunt îmbrăcaţi în haine militare româneşti; jumătate din ei sunt români (bravo! trăiască dezrobirea neamului).

———

Inspectoratul Jandarmi Constanţa raportează că Mişcarea Legionară pare a fi început să „activeze“ din nou. Elementele legionare ce au fost identificate, sunt macedonene, din populaţia evacuată din Cadrilater în Tulcea şi Constanţa... S-a intervenit la Bucureşti pentru internarea în lagăre a elementelor mai compromise...

Şi în Suceava se semnalează elemente legionare care propovăduiesc dezordinea. Sunt mai toţi şoferi, muncitori, lăcătuşi. Iar Mişcarea Comunistă care ridică nasul sub căciula legionară...

———

Miercuri, 13 august. Bătălia de la Uman (?) în care s-au distrus Armatele VI şi XII bolşevice şi despre care nu s-a mai vorbit după ce a fost anunţată şi confirmată (pentru ce? oare nu trebuiau ruşii să o afle?) — aşa încât m-am întrebat dacă nu fusese de domeniul fanteziei, este totuşi reală şi foarte reală. Căci ni se dau la Radio declaraţiile generalilor Ponegelin comandantul Armatei a XII-a şi Kirilov comandantul Corpului XIII de tiraliori, amândoi căzuţi prizonieri în acea luptă. Generalii sovietici declară că, cu multe zile înainte, şi-au socotit soarta

pecetluită şi au informat Moscova despre sigura nimicire a armatelor lor înconjurate de pretutindeni de forțe peste care nu se putea trece...

De altminteri buletinele germane sunt iarăşi foarte succinte: probabil că lupte importante sunt iarăşi în curs. Radio Londra e pesimist asupra soartei Ucrainei şi mărturiseşte că nemţii au ajuns la sud pe Nipru şi la Marea Neagră...

———

Ziarele de ieri publică două comunicate. Printr-unul se dă o nouă dezminţire noilor ştiri false şi tendenţioase radiodifuzate din Londra, anume că noi românii am fost decimaţi în luptele cu ruşii, că în ţară actele de sabotaj sunt zilnice, că în fine între germani şi români ura şi ciocnirile sunt în floare. Al doilea comunicat e privitor la paraşutişti: se oferă o primă oricui va semnala, va prinde sau va ajuta să prindă un paraşutist sovietic căzut din cer. Se vede că vizitele domnilor atârnaţi de o umbrelă s-au înteţit... Până acum n-au făcut însă mare rău. E un sport oarecum inofensiv...

———

Japonia dezminte că ar fi comunicat la Moscova revendicări cu privire la concesiuni economice în Siberia şi în Sahalin sau la cedarea portului Vladivostok — sau că ar fi protestat în prealabil împotriva stabilirii unor baze americane pe coasta Siberiei. Purtătorul de cuvânt al Japoniei mai adaugă că un import de armament american prin Vladivostok ar fi considerat la Tokio ca un trafic normal. De cine îşi vor fi bătând joc japonezii? Ei pretind că ştirile privitoare la Siberia au fost lansate de englezi ca să dovedească prin ele că Japonia a renunţat la campania şi la revendicările ei din sud, din China.

Probabil că dezminţirea de la Tokio are de scop să restabilească situaţia faţă de China — căci altfel ar fi prea boacănă...

———

Regele a primit în audienţă pe noul ministru al Croaţiei, un domn Bulat. O fi rudă cu Bulat al nostru din Craiova, un fel de semi-escroc, soţul unei bune dentiste? cu acest prilej Mihăiţă i-a tras un discurs în care a renegat tot ce tată-său şi bunicu-său au spus timp de două decenii şi mai bine... Puţină ruşine, Măria Ta!

———

O escadrilă sanitară pilotată de madame şi-a făcut datoria în Basarabia, transportând răniţi... Ce timpuri ciudate trăim!

———

Vineri, 15 august. *Uspenia*! Aseară la ora 11 clopotele au sunat o jumătate de ceas: e azi hramul bisericii și s-a făcut priveghere târziu. Lume multă ca niciodată. Evlavie sau superstiție? Cine poate ști... ce s-ascunde în sufletele oamenilor necăjiți!...

Odessa e încercuită de români — Nicolaev de nemți. Trupele încercuite caută să fugă pe mare, dar avioanele germane bombardează vapoarele și le îneacă...

Pe Nistru, nemții au ocupat minele din regiunea Krivoi-Rog, care produc anual 19 milioane de tone minereu de fier, adică 61% din producția Rusiei...

Prăbușirea Ucrainei occidentale, adică până la Nipru e socotită la Berlin o chestiune de ceasuri, sau de zile.

Thailanda (fostul Siam) a refuzat oficial protecția britanică, care îi fusese oferită și Guvernul său s-a declarat neutru și hotărât să apere țara împotriva oricărei încălcări a neutralității ei. Interesant argumentul că până acum protecția Angliei a dus la prăbușirea țărilor care au acceptat această protecție...

Legea prelungirii serviciului militar a fost votată de Camera din Washington cu 1 vot majoritate, deși Partidul Democrat dispunea de o însemnată majoritate guvernamentală. Roosevelt și prietenii săi nu sunt mulțumiți. De când Germania a intrat în război cu Rusia Sovietică, numărul partizanilor unei intervenții armate, care ar duce pe americani alături de comuniști, a scăzut mult.

Sâmbătă, 16 august. Ținută până a avut loc — ascunsă, ca să nu excite curiozitatea avioanelor și submarinelor germane, călătoria lui Churchill peste ocean s-a îndeplinit cu bine. Premierul britanic s-a întâlnit cu Roosevelt pe iahtul „Potomac", cum se plănuise și „conversațiile" au ținut 3 zile. La sfârșitul lor, cei doi conducători anglo-saxoni au făcut „o declarație comună" în care înșiră planurile lor, după victoria engleză și încheierea păcii. Prin această declarație se aduce la cunoștința lumii că nici Roosevelt, nici Churchill nu doresc o schimbare a frontierelor Statelor europene (pe baza celor din 1919 sau din 1939) decât întrucât însăși popoarele în joc ar dori anumite modificări (?) —

că Anglia şi Statele Unite se străduiesc pentru o pace care să excludă în viitor războiul şi că, din punct de vedere economic, cele două mari puteri anglo-sanxone vor avea grijă de existenţa Statelor sărăcite de război. Pentru atingerea unei asemenea ere de fericire, diferitele ţări azi subjugate sau neutre trebuie să fărâme jugul dictatorilor şi să lupte pentru libertate...

Probabil că în afară de aceste teze de ordin general s-au mai discutat pe „Potomac“ şi alte probleme mai reale şi mai actuale precum: ajutorul american (considerat de Anglia ca insuficient), colaborarea (!!!) cu bolşevicii, situaţia în Extremul Orient, atitudinea faţă de Franţa etc. Dar despre acestea „declaraţia comună“ nu spune vorbă.

Presa germană şi cele afiliate, bagatelizează întrevederea, compară declaraţiile lui Roosevelt cu ale lui Wilson în 1912 — şi înjură pe Churchill... Toată vâlva pe care şi Berlinul şi Roma o fac în jurul declaraţiilor de pe „Potomac“, dovedeşte însă că cercurile conducătoare germane îşi dau seamă despre importanţa lor. Nemţii nu pot într-adevăr să nu-şi dea seama că, deşi merg de doi ani din victorie în victorie, n-au făcut un pas pentru câştigul războiului. Şi victoriile continue obosesc, dacă nu sunt urmate de efecte vizibile pe tărâmul păcii. Descurajarea vine repede şi după ea, prăbuşirea. De nu s-ar descuraja nemţii noştri până vor fi isprăvit cu Rusia...

Statele Unite au hotărât să trimită o misiune la Moscova pentru a întreba pe Stalin ce ajutor aşteaptă de la ele. Dacă e o formă de amânare — nimic de zis. Altfel, cruci şi dumnezei!...

Bazinul de la Krivoi-Rog, la est de Bug, ocupat de armatele germane, conţine minereurile cele mai bogate în fier din Europa (70% fier). Bazinul are 90 kilometri lungime pe 6–7 lăţime şi după estimările geologilor întinderea stratului e mare. Bogăţia e estimată la un volum de 800 milioane tone, din care abia în ultimul an s-a ajuns la o exploatare de 19 000 tone. Pentru industria de război rusească lovitura e grea.

Şi mare e şi lovitura dată de nemţi Sovietelor prin distrugerea uzinelor aviatice din Moscova. Aceste uzine reprezintă 50% din producţia totală a Rusiei. Alte fabrici mai sunt la Nijni Novgorod, la Tula, la Harkov şi pe Doneţ.

De zece ori pe zi ne pisează stăpânirea la Radio cu împrumutul „Întregirii“, sau cum dracul îi zice[1]. Probabil ca să dezguste lumea de el. Antonescu a pus pe toţi miniştrii să vorbească în şir. Ică a fost o nenorocire, am spus-o deja — ceilalţi banali şi cu slăbiciuni demagogice şi ei. Singurul care a vorbit bine, simplu şi fără pretenţie, spunând lucrurile ce trebuiau spuse — a fost Buşilă.

Printr-un decret-lege s-a creat o Direcţiune Generală a Refacerii (?) pe lângă Ministerul Lucrărilor Publice... În fruntea acestei direcţiuni a fost numit un constipat, inginerul Ion Mihalache (nimic comun cu domnul de la Topoloveni). Cu înmulţirea birourilor şi formelor nu se face treabă, dar se cheltuiesc banii contribuabililor...

Contribuabilii încep să mârâie. Ieri la biserică, primarul şi preotul nostru au cerut oamenilor să subscrie pentru soldaţi, să subscrie la împrumut — să tot subscrie... Să-i fi auzit pe toţi: „Dar bine, domnule, unde merg banii adunaţi cu birurile grele pe care le plătim?“ Aveau dreptate bieţii oameni, dar ce să faci numai cu dreptatea?

Marţi, 19 august. Sunt îngrijorat de soarta lui Rioşanu, salvatorul meu din ghearele legionarilor. N-am amănunte, dar ştiu că a fost operat la Cernăuţi de piatră la rinichi. Amza Jianu a fost adus de la Bucureşti cu avionul generalului Antonescu. A treia zi după operaţie hemoragie renală gravă. Amza Jianu a fost din nou adus cu avionul, şi o nouă intervenţie a avut loc. Presupun că hemoragia n-a putut fi oprită, căci Amza a scos rinichiul... La Bucureşti, după câte-mi spune Radu Romanescu care a dejunat astăzi la Breasta — sâmbătă seara toată lumea da pe Rioşanu drept pierdut... Dar lumea exagerează şi mă rog la Dumnezeu să-l scape pe bietul Alecu al nostru...

Führerul a decorat cu Crucea de Fier (crucea simplă de cl. I, nu în gradul de cavaler, ca pe Antonescu) pe generalul de Armată Petre Dumitrescu, pe generalul Avramescu, succesorul lui Vârtejeanu în capul vânătorilor de munte şi pe generalul Racoviţă, comandantul unei divizii de cavalerie. Decoraţiile au fost remise pe front, cu discursuri, de către generalul von Schobert. E răspunsul la decorarea celor trei generali germani cu Mihai Viteazul, decorare însemnată în aceste notiţe.

---

[1] Al „*Re*întregirii“ (nota ulterioară).

Prinţul Nicolae a subscris — şi scris lui Ică — 500 000 lei la împrumutul Reîntregirii. Proporţional, ar trebui să subscriu şi eu 5 lei. Din nenorocire toată averea mea e sub sechestru, pentru cele 60 milioane pe care le-am furat de la Interne în 1931...

———

Nimic nu e nou sub soare. Falsul Ploieşti construit în decoruri pe Teleajen pentru a înşela pe aviatorii ruşi şi care ne-a făcut să admirăm ingeniozitatea nemţilor a fost precedat de un fals Paris construit în 1914 la Conflans, la îmbucătura râului Oise în Seina. Găsesc într-o veche *Illustration* amuzantul dispozitiv de decoruri şi de jocuri de lumini menit să înşele aviaţa germană...

———

Regimentul 52 Artilerie a revenit la Craiova, în refacere. E unul din regimentele decimate în Basarabia...

———

La Moscova, se zice că s-a terminat un Stalin-Palace subteran în care dictatorul roşu, gonit de bombe din Kremlin, va primi pe delegaţii Angliei şi Statelor Unite pentru a discuta cu ei ajutorul ce aceste două Puteri vor trimite Sovietelor... după sfârşitul războiului.

———

În noaptea de sâmbătă spre duminică a mai fost o alarmă la Bucureşti şi câteva bombe au căzut, fără efect, la... Buftea! Avioanele ruseşti nu mai veniseră de trei săptămâni...

———

Miercuri, 20 august. Pe frontul rusesc operaţiunile merg încet, dar sigur. Nu se mai dă năvală, ca să se evite pierderi de oameni, căci muscalii, deşi se retrag pe toată linia, deşi sunt ca şi în debandadă, continuă să se apere individual şi în mici formaţii cu îndârjire.

În ultimele opt zile Sovietele au pierdut un material considerabil şi oameni mulţi. Nemţii şi aliaţii lor sunt stăpâni pe toată regiunea de vest de Nipru — şi odată acesta trecut, puţin îi va mai desparte de bazinul Doneţului. Indată ce nemţii vor fi stăpâni pe bazinul Doneţului (al Krivoi-Rogului a fost deja cucerit) — soarta Rusiei va fi pecetluită.

Ocuparea Nicolaevului şi încercuirea Odessei, cu bombardarea portului său, au dat o lovitură de moarte puterii ruseşti în Marea Neagră. Dacă portul militar al Rusiei pe această mare e Sevastopolul, şantierele

ei navale sunt la Nicolaev şi Odessa. Ce a mai rămas din flota sovietică la Sevastopol nu se va mai putea repara sau ravitalia... La Nicolaev, nemţii au capturat un vas de linie de 35 000 tone, un crucişător de 10 000 tone şi alte 4 vase mai mici. Cu ce s-a mai distrus în Odessa şi în larg, nu trebuie să mai rămână mult din flota lui Stalin din Marea Neagră...

Ieri a împlinit violonistul Enescu 60 de ani. Acest mare eveniment a fost celebrat prin Radio-Bucureşti. S-a consacrat virtuosului eminent, excelentului dirijor şi mediocrului compozitor o oră, de la ora 18 la ora 19. A vorbit I. Simionescu şi s-a înecat tot timpul cât a vorbit, căci îl apucase tusea.

Enescu a fost celebrat şi la Radio-Londra — de Tilea! A vorbit şi pransesa Callimaki despre popa Gheorghe, tatăl maestrului, dintr-un sat vecin cu o moşie a Callimakilor, în Botoşani. Am aflat cu acest prilej că sala în care se dau de obicei concertele filarmonice în Londra, a fost distrusă de bombe. Concertele continuă însă, dar s-au mutat la Albert-Hall, încă neatins...

Tilea a încheiat prin făgăduiala că Anglia ne va da o Românie mare. Deocamdată vedem pe Churchill mână în mână cu Stalin...

Joi, 21 august. Pe când un grup de armate germane curăţă, împreună cu trupele noastre, ţinutul dintre Bug şi Nipru până la Mare — alt grup a dat o mare bătălie în preajma oraşului Gomel, dincolo de Nipru, la nord de Cernigov (mare nod de căi ferate pe linia Brest-Litovsk-Bransk) — bătălie în care 17 divizii de infanterie, două divizii blindate, 2 aeronautice şi 1 motorizată au fost nimicite. S-au luat 700 tunuri, 170 care de luptă, 2 trenuri blindate şi s-au făcut 78 000 prizonieri...

Odessa continuă să fie sub focul neîntrerupt al aviaţiei germane, care a mai scufundat nu ştiu câte vase. Ocuparea Odesei de către trupele noastre e o chestiune de puţine zile. Forţele noastre înaintează încet fiindcă tot terenul este minat.

Pe frontul de nord, sovieticii deţin încă Reval (în Estonia) şi Hangoe (peninsulă în Finlanda). Forţele germane ar fi ajuns la 25 kilometri de Petersburg.

Pe frontul din apus — nemţii afirmă că au doborât 72 avioane engleze în ultimele 4 zile...

În anul cât au ocupat Chişinăul, ruşii au ridicat o statuie „generalului“ Kotovski, orginar din Hânceşti. Acest Kotovski a fost condam-

nat în 1905 pentru tâlhărie la drumul mare. Eliberat, a ajuns general şi şef al Cavaleriei sovietice... Prin câte înjosiri a trecut şi neamul nostru!

Un prieten îmi scrie din Bucureşti:

„Boală în Guvern: Ică Antonescu s-a operat la amigdale şi e bine, Rioşanu s-a operat la rinichi (avea piatră) şi a fost rău: atât de rău încât a fost vizitat la Cernăuţi — unde s-a operat — chiar de surorile lui cu care nu mai vorbea de ani de zile[1]. Pare că acum merge mai bine[2].

Versiuni de plecare a lui Ion Marinescu şi înlocuirea lui la Economia Naţională fie prin Manolescu-Strunga (!!)[3], fie prin Grigore Carp. Se vorbeşte că şi Cancicov va intra în Guvern ca un fel de dictator economic, cu grad de vice-preşedinte de Consiliu (ce va zice Ică?) şi titular la Finanţe.

Se concretizează ştirea că noi ne oprim la Odessa, unde generalul Şteflea va fi numit guvernator. Ba se vorbeşte chiar că vom demobiliza parte din armată şi vom păstra strictul necesar pentru ocuparea părţii noastre de peste Nistru...

Acţiunile lui Antonescu (generalul) la Hitler au crescut în cel mai îmbucurător mod. Apreciat ca militar excelent, iubit ca aliat leal. Se spune că la 22 iunie, la declararea războiului, noi aveam trupele masate la Prut, dispuse pentru ofensivă, gata să facă 7 capete de pod — iar din Basarabia informaţiile precizau toate că trupele ruse fugeau în debandată. Generalul Antonescu a voit să treacă Prutul, dar a fost oprit de germani care spuneau că nu e nevoie, că dânşii fac o manevră straşnică la Minsk, de pe urma căreia forţele nemţeşti vor executa o mişcare învăluitoare a trupelor ruseşti care vor cădea ca muştele. Dar manevra nu a reuşit nemţilor la Minsk. Mişcarea învăluitoare nu s-a putut efectua; trupele ruse mor dar nu se predau — iar cele din Basarabia, care la început au fugit, s-au reîntors, au ocupat poziţii bune, aşa că atunci când nemţii ne-au dat voie să atacăm am avut mari greutăţi. De unde la început am fi putut să-i fugărim până la Odessa fără pierderi mari, căci ruşii se retrăgeau, am întâmpinat binecunoscutele dificultăţi. Budionnâi a masat forţe mari şi a atacat în direcţia Huşilor şi Bârladului, cu scopul să ajungă la Carpaţi şi să ne separe de nemţi. Atunci s-a văzut lealitatea generalului şi vitejia dispreţuitoare de sacrificii a soldatului nostru. Au murit mulţi, dar au luptat admirabil şi au oprit puhoiul ru-

[1] Numai cu una.
[2] Veste confirmată şi de nevastă-mea, azi-dimineaţă, la telefon.
[3] Să o văd şi p-asta! Escrocul e foarte bine cu nemţii... Fac afaceri împreună!

sesc, aducând mari servicii și nemților. Se zice că Hitler a venit de l-a decorat pe general în țară, cu toate precizările oficiale contrare. Unii spun că a venit la Leorda (lână Botoșani), alții pretind că a venit în Basarabia și când s-a dat jos din avion și s-a întâlnit cu Antonescu l-a îmbrățișat cu o căldură atât de evidentă, atât de frățească, încât toți ce prezenți au fost impresionați.

La trecerea Prutului s-au comis inevitabilele greșeli de către anumiți generali, printre care Șova și Leventi. În schimb, generalul Dăscălescu a strălucit în mod deosebit, așa că generalul l-a decorat pe front.

În lupte s-a remarcat cât de bună artilerie avem noi. În general nemții au înlocuit artileria grea cu „Stuka". Noi însă avem artilerie Skoda, excelentă, și artileriști foarte bine antrenați. Nemții au fost atât de încântați de artileriștii noștri încât ne-au dat tot materialul de artilerie, la fel cu al nostru (tot de la Skoda), pe care l-au luat cu ocazia dezarmării armatei bulgare[1]. Căci armata bulgară a fost dezarmată, deoarece în Bulgaria începuseră mișcări rusofile, recte comuniste. Așa am căpătat artilerie pentru două divizii, și pe gratis, și de la bulgari!

În schimb, în Bucovina, nemții pun mâna pe tot ce e fabrică și comerț. Au trimis la Cernăuți pe unul Pflaumer, specialist în acaparare, care operează pe față. Guvernul nostru trimisese în Bucovina echipe de economiști, juriști și agronomi — un Guvern în miniatură — care să guverneze la fața locului, iar nu de la București. Ei bine, acest Guvern mititel s-a înapoiat în București deoarece nu putea face nimic la Cernăuți din pricina lui Pflaumer, întru toate dictator.

Un neamț de seamă din București spunea că în curând vor astupa și ultimele două găuri de șoarece din Europa (făcea aluzie la Elveția și Suedia). Se vede că nu mai au nevoie de aceste State care le serveau pentru operațiunile financiare cu celelalte continente...".

Sâmbătă, 23 august. Ieri s-au împlinit două luni de la intrarea Germaniei și a noastră în război cu Rusia. Mulți sunt dezamăgiți, căci credeau că Rusia va fi cucerită într-o lună. Eu unul n-am crezut-o niciodată căci cunoșteam formidabilul armament al Sovietelor și puterea defensivă pe care o constituie, orice s-ar spune, enormitatea Rusiei, masele de trupe și greutățile de transport într-o țară fără șosele. Găsesc dimpotrivă că rezultatele realizate în aceste două luni sunt extraordinare și ne asigură victoria finală până la începutul iernii. Marele Car-

---

[1] Socotesc știrea fantezistă, dar o înregistrez ca să nu stric tabloul corespondentului meu, care rămâne cu răspunderea...

tier german ne-a dat ieri date edificatoare: 1 200 000 prizonieri, 2 600 000 până la 2 800 000 morți sau răniți, 11 250 de avioane prăbușite sau distruse pe pământ; 14 500 care de asalt și 14 000 tunuri capturate sau dărâmate — față de pierderi neînsemnate în rândurile nemților și ale noastre, iată bilanțul a 60 de zile de lupte.

Clevetitorii se miră că cele 3 orașe însemnate din apropierea frontului, Petersburgul, Kievul și Odessa n-au fost încă luate. Germanii n-au urmărit însă nici de astă-dată „ocupări de orașe", *ci distrugerea armatei bolșevice.* Or, în două luni, cu prizonieri, cu morți, cu răniți — *cinci milioane* de muscali au fost scoși din luptă, cu întreg materialul de război aferent. Date fiind contingențele rusești, acest material de oameni și de unelte (cel mai bun al armatei, reprezentând forțele de șoc) — nu se mai poate reface.

Și nu vor fi luat încă nemții cele trei orașe — dar au ocupat teritorii mai întinse decât întreaga Franță sau Germanie (cu toată lipsa căilor de comunicație) și trupele lor au pătruns în inima țării vrăjmașe la o adâncime de peste 1 000 kilometri...

Să fim mulțumiți, și cu Dumnezeu înainte!

———

A fost ocupat și Chersonul, la gura Niprului. În curând Crimeea va fi izolată și bazinul Donețului atacat...

———

Consulatele Cubei, în Germania și în Italia au fost închise. Personalul lor e acuzat că făcea spionaj în contul Angliei.

———

Ungurii au scos „Lupoaica" dăruită nouă de orașul Roma și așezată pe piața cea mare din Cluj. Italienii, care au delegați în Comisia Mixtă din Cluj, au putut constata — cu plăcere, probabil — faptul, și au mai putut constata că acuzația adusă împotriva noastră cum că am fi doborât, noi, monumentul Regelui Matei Corvin era o sfruntată minciună a propagandei maghiare... După cum minciună a fost știrea dată tot de această propagandă, cum că trupele unguresti au cucerit Basarabia și au ocupat Odessa. Pentru Basarabia, Antonescu a trimis la Budapesta drastica adresă cunoscută — pentru Odessa, trei emisiuni consecutive ale postului de Radio-București au dezmințit faptul și au *precizat* că nici un soldat maghiar nu se află în preajma marelui port rusesc, asediat numai de forțe române și germane. Ce porci!

———

Un important Consiliu de Miniştri a avut loc acum trei zile, sub preşedinţia domnului Ică. Comunicatul ne spune că s-a discutat chestiunea punerii în retragere a profesorilor universitari şi că s-a constatat că nici un profesor n-a fost scos la pensie decât pe motive obiective şi în conformitate cu legea şi cu avizul Consiliului de rectori. S-a mai stabilit că bunurile ovreieşti expropriate nu vor fi scoase la licitaţie, deoarece Statul nu trebuie să facă *o afacere* din această mutaţie de proprietate, ci un instrument de naţionalizare şi de recompensă pentru cei care au apărat ţara în actualul război... S-a mai hotărât suprimarea taxei de 20% asupra valorilor mobiliare *nelegal* impuse cu această taxă, în iulie trecut. „Mieux vaut tard que jamais" (Mai bine mai târziu decât niciodată) — dar mai bine se gândeau înainte de a impune valori scutite *de orice impozit*, prin chiar prospectul lor de emisiune. Cum să mai aibă lumea încredere în făgăduielile prospectului actualului împrumut în curs de subscriere?

———

Luat aseară masa la Rasnic, la Seulescu. George Seulescu şi soţia lui Annie au clădit acolo o delicioasă vilă în stil românesc „corectat" — şi primesc cu prietenie şi masă bună. Şoseaua, de la Breasta la Rasnic, e o nenorocire...

———

Sâmbătă seara. La orele 14, ni s-a dat astăzi comunicatul Marelui nostru Cartier, nr. 7. În două luni de zile 7 comunicate, adică nici unul pe săptămână, nu e mult. Dar ce-i pasă fiului norocului de opinia publică românească!

Comunicatul ne aduce la cunoştinţă că trupele noastre au împresurat Odessa — ceea ce ştiam deja — că sunt la 15 kilometri de oraş din toate părţile, că s-au distrus toate lucrările betonate care apărau cel mai de seamă port al Rusiei şi care au costat *10 miliarde de ruble*, că toate fortificaţiile dintre Nistru şi Nipru şi de-a lungul Nistrului au fost dărâmate şi ele — că în fine un însemnat material de război încă în inventariere a căzut în mâinile noastre.

Deşi pentru prima dată în istoria noastră am cucerit temeinic teritorii în afară de graniţele noastre legitime, trâmbiţa victoriei n-a sunat înainte de difuzarea comunicatului nr. 7, cum a sunat până acum pentru ştiri mai puţin impresionante. Uitare, sau intenţie?

———

Ni s-a mai spus azi la Radio că, pentru orice act de sabotaj industrial *s-ar mai comite*, vor fi împuşcaţi 20 ovrei comunişti şi 5 creştini

comunişti... Dar ce acte de sabotaj au fost comise până acum nu ni se spune...

Duminică, 24 august. Fapt divers fără importanţă: generalul Antonescu a fost înaintat Mareşal şi totodată decorat cu clasa I a Ordinului Mihai Viteazul. Ridicarea lui la grad de Mareşal, ca şi înaintarea în cel mai înalt grad al Ordinului Mihai Viteazul, era o consecinţă a evenimentelor care l-au pus în capul Statului şi în fruntea Armatei. Dar tocmai fiindcă aceste cinstiri erau naturale, sigure, inevitabile şi chiar justificate, era mai elegant din partea generalului să mai aştepte; să aştepte până la sfârşitul războiului. Hitler a cucerit Europa şi nu s-a proclamat Mareşal, ca Pilsudski. E drept că Mussolini n-a cucerit nimic şi s-a proclamat „Prim" mareşal al Italiei. Să nu uităm că printre slavi, polonezii se consideră ca latini şi că tot astfel ne socotim şi noi latini printre corcituri...

Cruzimi inutile. Un grup de ofiţeri şi soldaţi sovietici, cu un inginer în frunte, însărcinaţi cu distrugerea podurilor şi lucrărilor tehnice înapoia frontului inamic, a fost capturat la Soroca după retragerea ruşilor. Aceşti oameni au fost judecaţi de o curte marţială, osândiţi la moarte şi împuşcaţi... Misiunea lor se încadra perfect în conducerea normală a războiului, şi nu văd de ce aceşti prizonieri de război au fost trataţi ca bandiţi... După cum n-am putut pricepe pentru ce toţi ovreii din România, până şi cei mai cunoscuţi ca cumsecade, trebuie să plătească crimele săvârşite de şleahta comunistă şi perciunată din Iaşi...

Şi Regina Elisabeta a subscris 500 000 lei la împrumutul „Reîntregirii". În plus, a deschis o casă de convalescenţă pentru ofiţeri răniţi, la Banloc. Pe spezele ei, bineînţeles. În scrisoarea pe care a adresat-o d-lui Ică vorbeşte cu recunoştinţă despre generalul (pardon, mareşalul) Antonescu, pe care-l califică de „animatorul" refacerii Ţării. Eu, care-i cunosc sentimentele, îmi închipui cât a trebuit să o coste această platitudine...

„Plus ça change et plus c'est la même chose" (Cu cât se schimbă mai mult, cu atât mai neschimbat rămâne totul.) e o axiomă care nu se dovedeşte nicăieri atât de adevărată ca la noi. Regimul nostru zis parlamentar a fost caracterizat prin potopul de legi supuse Adunărilor Legislative. De când avem un regim totalitar, numărul decretelor-lege e

şi mai mare. Un domn de la Consiliul Legislativ îmi spunea deunăzi că 700 de proiecte de legi aşteaptă avizul „urgent“ al Consiliului. În acest noian de legi, e câteodată şi una bună. Astfel e legea promulgată de ieri, privitoare la regimul invalizilor şi accidentaţilor de război. Regimul invalizilor şi al mutilaţilor, după războiul din 1916–1917, a fost o ruşine. Pensii de mizerie au făcut din aceşti oameni care s-au jertfit pentru ţară nişte nenorociţi milogi. Prin legea nouă se prevede obligativitatea Statului să procure invalizilor mijloace de existenţă cu concursul întreprinderilor şi particularilor care şi-au scăpat avutul mulţumită sacrificiilor celor care au purtat armele împotriva vrăjmaşului şi au căzut răniţi. În acelaşi sens vor fi puşi în posibilitate să-şi câştige viaţa şi urmaşii celor morţi în război.

Vechiul regim al invalizilor de război nu se ocupa de cei loviţi în dosul frontului prin bombardamentele aeriene. Tehnica războiului a schimbat faţa lucrurilor şi noua lege prevede şi ajutorarea victimelor civile pe care le asimilează cu cele de pe front. Toată economia legii e bună.

———

Şerban Geblescu a sosit ieri după-amiază la Craiova, venind cu avionul din Bucureşti. A făcut drumul cu generalul Vasiliu, comandantul Jandarmeriei, care fusese în ajun la Tighina. Generalul povestea că luptele pentru cucerirea Odessei au fost foarte grele, că a trebuit să punem în linie peste 200 000 oameni. Acum toate fortificaţiile au fost cucerite, s-a ajuns la marginea oraşului şi se aşteaptă să se vadă dacă nu se va preda. Dacă nu se va preda, — ordinele sunt date — se va trage cu tunul în case, şi se va trece la baionetă...

Tot Geblescu ne-a adus ştiri bune de la Rioşanu: a scăpat. Dar a văzut moartea de aproape...

———

Ultimul atac al aviaţiei ruseşti asupra Bucureştilor a fost fără efect. Din câte se spune, pare că şi pe front aviaţia rusească e tot atât de slabă: efectele ei ar fi aproape nule.

———

În Marea Neagră ar mai fi rămas de partea sovieticilor un crucişător, două contra-torpiloare şi 30 de submarine. Aşa spun nemţii la Radio...

———

Luni, 25 august. Se zice că Antonescu este hotărât contra anexiunii oricărui teritoriu dincolo de Nistru. Numai să fie aşa, căci actele de

guvernământ dezmint această sănătoasă concepție. Astfel s-a creat o administrație transnistreană; în fruntea ei a fost numit Alexianu[1], pe ziua de 22 curent. Teritoriul dintre Nistru și Bug a fost împărțit în 10 districte. Alături de Alexianu „Împuternicitul generalului (azi mareșalului) Antonescu" (aceeași titulatură ca pentru generalul Voiculescu în Basarabia și Rioșanu în Bucovina) au fost create mai multe consilii tehnice (administrativ, agricol, financiar, economic, cultural etc.). Rezidența „Împuternicitului" a fost fixată la Tiraspol, care a devenit astfel capitala ținutului transnistrean. S-a creat o presă locală; la Radio și în ziarele noastre se documentează zilnic *drepturile noastre* asupra acestui ținut, iar numărul românilor de dincolo de Nistru sporește cu fiecare articol sau difuziune...

Regele Mihai a vizitat alaltăieri Tiraspolul. Primit în gara Tighina — sau mai bine zis pe locul unde a fost gara Tighina, căci a fost rasă de ruși — de către mareșalul Antonescu, Regele a trecut Nistrul cu automobilul. La Tiraspol, după ce a pășit la revista armatei și a asistat la înmormântarea aviatorului militar Popișteanu, comandantul unei escadrile, căzut la datorie (decorat pe catafalc cu Mihai Viteazul și Virtutea Aeronautică), Regele a primit delegații de români transnistreni *care l-au aclamat ca pe Regele lor și au mulțumit armatei române că i-au dezrobit.* Mareșalul Antonescu era prezent, și n-a dezaprobat nimic. „Qui ne dit rien, consent" (Cine nu spune nimic, consimte). Dar nu e totul să cucerești, trebuie să și păstrezi...

———

Radio-Londra comite infamii. Ieri după-amiază a făcut apel pe românește la toți muncitorii noștri, dându-le sfaturi *cum să saboteze toate muncile* și să *ucidă* pe nemți! O conferință revoluționară comunistă, cum nici Moscova n-a făcut-o până acum...

Anglia trebuie să se stimtă foarte slabă ca să recurgă la asemenea metode și să-și uite de regimul ei capitalist ca să se arunce în brațele celui mai deșănțat bolșevism.

Aș pune o întrebare britanicilor. Să admitem victoria lor. Ei declară că nici un Stat, din cele mici, nu-și va pierde libertatea și granițele. Dar cum vor face cu rușii? Dacă nici nemții, cu formidabila lor armată, nu vor fi fost în stare să-i bată (cum nădăjduiesc cei de la Londra), apoi îi vor ține oare în loc cele 3-4 divizii pe care le-ar putea trimite Anglia împotriva lor, după X luni de pregătire?

În Europa nu se pune astăzi decât o singură problemă: salvarea continentului de bolșevism. *În această luptă,* englezii ar trebui să fie

[1] Profesor universitar, fost rezident în ținutul Bucegi.

alături de nemți, *căci numai Germania ne poate scăpa pe toți de prăbușirea în ignominia Moscovei.*

Despre numirea cam pripită a lui Antonescu ca Mareșal al României se spun multe. Se zice că ar fi cerut-o nemții... Hitler ar fi atât de „ambalat" în ce privește pe Conducătorul nostru, i-ar fi atât de recunoscător pentru sfaturile militare și colaborarea sa strategică, încât ar dori să-l ridice la demnitatea de Mareșal al Reichului... Dar pentru aceasta trebuia să fie întâi Mareșal al României...

Din tot ce se află, rezultă cu siguranță că prietenia lui Hitler pentru Antonescu este o realitate, chiar dacă n-ar merge până la conferirea gradului de Mareșal german. Facă cerul ca din această prietenie să tragă țara foloase, cu, ori fără galoane pe mânecile Conducătorului ei...

Populația ucraineană de pe valea Ceremușului (Bucovina) este îndemnată să se pregătească pentru răsturnarea oricărei autorități străine, de formare a Statului ucrainean independent la care propagandiștii susțin că va trebui să alipească și partea de nord, ruteană, a Bucovinei. În acest scop se răspândesc numeroase manifeste aduse probabil din Galiția.

Propagandiștii mai de seamă par a fi rutenii plecați de la noi, ca să se înscrie în Galiția în armata ucraineană, ce se organizează de nemți, și care se înapoiază acasă, pentru un motiv sau altul, cu buzunarele pline de manifeste.

Mai mulți din acești indivizi au fost arestați.

În ziua de 18 august, la ora 7 seara a avut loc un incident la frontiera româno-ungară la nord de Întorsura Buzăului, la punctul Podul Bărbatului. Mai multe căruțe ungurești însoțite de soldați-grăniceri unguri au trecut granița, să fure fân. Grănicerii români au deschis focul. Grănicerii unguri au răspuns fugind cu fânul peste frontieră.

N-au fost morți. Fânul a fost restituit. Incidentul s-a aplanat...

Pe la Buzău, pe la Râmnicul Sărat, spre Ploiești, la Constanța — avioane rusești mai aruncă din când în când bombe, fără nici un rezultat. La Constanța, o bombă a trecut într-un bloc prin 4 planșeuri de beton, fără să explodeze...

Mai cad din cer, pe ici-colo, şi câţiva paraşutişti, baloturi cu explozive şi manifeste comuniste. Mai mult distracţie decât altceva...

Se pare că cu ovreii, stăpânirea a lăsat-o mai moale. Ordinul ca toţi ovreii din Moldova să poarte insigna sionistă, nu se prea aplică. Şi cu trimiterea la muncă de interes obştesc, se mai fac excepţii — multe – şi măsura nu se mai execută cu rigoarea de la început. Asta e soarta măsurilor nesăbuite şi excesive...

În noaptea de 14 spre 15 august, calea ferată dintre Tulcea şi Cataloi a fost minată şi aruncată în aer pe o porţiune de 50 de metri. Şi în alte locuri s-ar mai fi întâmplat acte de sabotaj. Ele au determinat drasticul comunicat radiodifuzat prin care se anunţa că pentru orice sabotaj vor fi împuşcaţi 25 de comunişti (20 evrei şi 5 creştini)... Poate că comunicatul să fi fost provocat şi de propaganda bolşevică de la Londra!

La Suceava a fost arestat elevul (!!) de liceu Mircea Moldoveanu şi unchiul său Octav Sireteanu. Amândoi făceau propagandă legionară şi la locuinţa lor au fost descoperite: *o puşcă rusească*, un încărcător de armă automată, echipament şi material *de origine rusească.* În plus suma de lei 17 000, proveniţi din cotizaţii...

Presa din Statele Unite publică un fel de plan de război Churchill-Roosevelt, aşa cum ar fi fost întocmit cu prilejul faimoasei întrevederi.

Indiscreţii asupra acestui plan, toate mai mult sau mai puţin identice, au fost publicate din diferite părţi — întărindu-se astfel caracterul lor de autenticitate.

Planul Churchill-Roosevelt s-ar întemeia pe următoarele puncte:

1. Lupta până la ultimul soldat sovietic, nelivrându-se arme Sovietelor decât în măsura pierderilor suferite de acestea;

2. Speranţa în dificultăţile alimentare ale Europei;

3. Speranţa în suferinţele şi oboseala ţărilor învinse şi ocupate;

4. Speranţa într-o oboseală eventuală a naţiunilor semnatare ale Pactului Tripartit;

5. Prelungirea şi extinderea conflictului la maximum posibil;

6. Angajarea cât mai completă a Japoniei în China, prin furnizarea de arme mareşalului Ciang-Kai-Shek; menţinerea ameninţării neînce-

tate a unui triplu atac anglo-sovieto-american asupra Japoniei, pentru a o împiedica de la orice acțiuni;

7. Ocuparea Iranului, Turciei, Dakarului, insulelor Azore, a insulelor Capului Verde şi eventual a Thailandei şi

8. Concentrarea într-un punct al globului, care ar putea să fie şi Indiile britanice, a unei mase de atac anglo-nord-americane — masă ce ar fi aruncată în cumpănă la momentul prielnic pentru a sprijini armatele sovietice.

Chestiunea Iranului e la ordinea zilei de mai multe săptămâni. Împăratul Iranului a declarat solemn că de va fi atacat se va apăra — iar la Ankara s-a spus făţiş că toată simpatia Turciei e cu Iranul, care a fost viu îndemnat să reziste. Dacă ştirea atacului concomitent anglo-sovietic se confirmă, un nou teatru de război se va crea, *poate* în favoarea Angliei, dar desigur că nu în a Sovietelor, şi în nici un caz în detrimentul Germaniei.

După ocuparea regiunii miniere de la Krivoi-Rog şi Nicopol, înaintarea trupelor germane de la cotul Niprului s-a îndreptat asupra regiunilor industriale ucrainiene binecunoscute de pe Nipru, cu oraşele Dniepropetrovsk şi Zaporje, regiune cunoscută sub numele de Dniepr-Kombinat.

Această regiune este cea mai importantă după bazinul Donețului, din toată Ucraina.

Aci se găseşte un centru important al industriei de fier şi alte minerale, care îşi datoreşte existența vecinătății sale cu regiunile miniere de la Krivoi-Rog, cu regiunile unde se găseşte mangan de la Nicopol şi cu bazinul carbonifer de la Doneț.

Din punct de vedere al comunicaţiilor această regiune este de asemenea favorizată, căci Niprul se varsă direct în Marea Neagră.

Dat fiind că aci se fabrică tot felul de produse, ca oţelul călit, oţelul pentru unelte şi tablă laminată pentru construirea de vagoane, de automobile şi de avioane — pierderea acestei regiuni înseamnă o paralizare serioasă a industriei sovietice, căci toate celelalte industrii în legătură cu a fierului sunt atinse.

La Dnieprogerşinov şi Dniepropetrovsk se mai găseşte o importantă industrie de armament.

La Zaporoje există uzine pentru motoare de avion şi o uzină de aluminiu care produce aproape jumătate din toată producţia sovietică.

În plus, toată regiunea Niprului este un centru foarte important pentru producerea energiei electrice din Ucraina. Marile centrale electrice

din Zaporoje şi Dnieprogerşinov furnizează curent nu numai Kombinatului Dnieprului, ci şi regiunilor miniere de la Krivoi-Rog şi Nicopol, ca şi unei părţi din bazinul Donețului.

Centrala hitroelectrică de la Zaporoje, cu o capacitate excepţional de mare, este considerată de sovietici ca fiind cea mai mare din Europa şi reprezintă unul din punctele de atracţie ale turneelor „Inturistului" în Ucraina.

Prin construirea unui baraj de 760 metri lungime nu s-a căutat numai să se îndiguiască apa — ci să se ridice şi nivelul fluviului astfel încât chiar marile vapoare să poată naviga prin acele părţi ale Niprului, impracticabile încă acum câţiva ani.

Manfred von Killinger a trimis lui Antonescu o scurtă, dar simţită telegramă de felicitare pentru înălţarea sa la gradul de Mareşal. Ministrul Germaniei termină telegrama prin cuvintele: „Mândria cu care România vă priveşte este şi mândria noastră!"

Americanii au trimis ruşilor, *prin Vladivostok,* două vapoare-cisternă încărcate cu benzină... Să vedem reacţia Japoniei...

Marţi, 26 august. Intrarea englezilor în Iran e confirmată... Probabil că britanicii, sub pretext de ajutorare a Sovietelor (!), vor să pună mâna pe petrolurile persane. „Les affaires sont les affaires" (Afacerile sunt afaceri) — şi nu trebuie lăsate nemţilor.

De pe front, înaintări germane şi succese mărunte. De la Odessa, nimic.

Concurs de platitudine în presa română faţă de Antonescu, cu prilejul înaintării sale la gradul de Mareşal. Oficiosul Guvernului, *Unirea*, merge până la a declara că „România a început de la Antonescu"! Nu le e ruşine, măgarilor?

Filip mi-a telefonat aseară că a apărut un decret-lege prin care se modifică cel care ne spolia de tantiemele legal încasate în anii din urmă. Aştept să-l citesc. Trebuie să fi rămas o perfidie între rânduri. Şi

chiar dacă nu, ne vor curăţa escrocii pe altă cale... Nu *România*, ci *anarhia*, a început de la Antonescu...

Miercuri, 27 august. Atacul Iranului e acum oficial. Sub pretexte ridicole, Iranul a fost atacat în acelaşi timp dinspre Irak de britanici şi dinspre Caucaz de sovietici. Presa germană ţipă şi înjură pe englezi, întrebându-i pentru ce calcă dreptul ginţilor şi libertatea unei naţiuni independente. I s-ar putea răspunde că pentru aceleaşi motive pentru care Germania şi Italia au călcat drepturile şi libertatea Iugoslaviei şi Greciei, ca să nu mai vorbim de Danemarca, Norvegia şi Olanda...

Se pare că forţele ce s-au năpustit asupra Iranului nu trec de 6–7 divizii de fiecare parte. Pentru Iran e mult şi asta. E probabil că forţele persane vor rezista cât vor putea, mai mult pentru a scăpa faţa; e de asemenea probabil că englezii urmăresc înainte de toate ocuparea zonei petrolifere iraniene. La Teheran domneşte linişte; Turcia se declară neutră, în noul conflict. Pentru războiul germano-rus, noul conflict nu are mare importanţă; ajutorul ce l-ar putea da englezii ruşilor, prin Persia, e problematic şi nu va fi eficace (?) decât prea târziu. În schimb, campania din Iran va mai sustrage forţe sovietice de pe frontul german...

Şi în cursul iernii, nemţii vor mătura pe englezi din Egipt, din Palestina, din Siria şi din Irak şi îi vor ataca pe la spate, în Iran...

A murit Rabindranath Tagore, indianul sfătos, talentat şi banal. Rabindranath Fagore, al nostru, zis şi Emil Fagure, adică Honigmann — care nu e nici sfătos, nici talentat, dar cât se poate de banal, mai trăieşte încă. Pe unde? Dracul ştie! În tot cazul n-a putut fi prins în România pentru muncă de interes obştesc!

Toate şcolile primare din Basarabia vor fi deschise pe ziua de 1 septembrie, iar liceele şi gimnaziile numai în parte, pe la 15. Bucuria copiilor valahi! Şi un record pentru administraţia noastră...

De pe front:

Ultimele capete de pod pe Nipru, pe care ruşii contau ca să mai întârzie înaintarea germană, au fost luate de nemţi cu mari pierderi pentru sovietici.

Comunicatul german de azi-dimineață anunță că toate contraatacurile rusești au fost sfărâmate și că s-a capturat un însemnat material de război. Același comunicat mai spune că acum începe cucerirea Ucrainei orientale (Donețul, Harkovul) și izolarea Crimeei și a coastelor Mării de Azov.

Pe frontul de nord, a fost cucerit orașul Luga (pe linia Petersburg-Dvinsk), centru important comercial cu fabrici de lemnărie, cu uzine metalurgice și chimice. Pentru cucerirea orașului au fost distruse mai bine de 200 mine și 120 de cazemate betonate și blindate. Au fost distruse 54 care de asalt rusești și luați 10 000 prizonieri cu 47 de tunuri.

Orașul Cernigov, la sud de Gomel, a fost viu bombardat. O companie de care de asalt germană a distrus trei trenuri cu muniții și benzină...

Toate frumoase, dar merge încet...

Cu prilejul vizitei gazetarilor germani invitați de Guvernul român, von Killinger a dat o recepție la Legația germană. În prezența Ad Interimului Ică-Pică-Fică, ministrul Germaniei a ținut o cuvântare, în care a preamărit România, colaborarea germano-română și pe mareșalul Antonescu. Mai ales pe Antonescu. Killinger a încheiat: „Mai există încă câțiva, foarte puțini la număr, adversari ai acestor oameni[1]; „ei sunt pigmei (!!!) față de gigantul care s-a distins acum (!!!) și ca, comandant de căpetenie al oștirii pe câmpul de luptă. *El ar fi în situația de a nimici pe acești adversari, însă perfecta sa spiritualitate* (?!) *și ținută de om de Stat îl oprește de la aceasta...*"

Dacă legionarii care au mai rămas (pigmeii!) nu sunt mulțumiți, e că sunt greu de satisfăcut...

Joi, 28 august. Între Smolensk și lacul Ilmen, Armata a XXII-a sovietică a fost nimicită. Sunt 34 000 prizonieri, 457 tunuri luate și peste 40 000 bolșevici rămași pe teren — morți și răniți.

Linia ferată Petersburg-Moscova, arteră esențială pentru aprovizionarea Capitalei de nord și scurgerea spre sud a produselor fabricate (armament, motoare etc.) în jurul ei, a fost atacată și în parte distrusă de nemți.

Pe Niprul inferior a fost ocupat și orașul Berislav. Până la Marea de Azov nu mai e decât o săritură și Crimeea va fi tăiată și izolată de

[1] Killinger a cuprins și pe dl Ică, în laudele pe care le-a adresat mareșalului Ionel.

continent. Pe Marea Neagră şi în Baltică mai multe vase ruseşti au fost scufundate.

Ca toate îndeletnicirile omului, arta războiului a făcut de trei veacuri progrese (!!) uimitoare. Până la Ludovic al XIV-lea, războiul era o învălmăşeală, un masacru individual fără mare concepţie de ansamblu. Unii se dezgustau mai repede şi plecau, dacă nu erau ucişi, şi ceilalţi erau declaraţi victorioşi. Sub Ludovic al XIV-lea s-au inventat cazărmile, fortificaţiile complicate — sistem Vauban — şi armatele regulate. Sub Napoleon s-a sporit numărul combatanţilor şi mobilitatea lor. Sfârşitul secolului al XIX-lea („le stupide XIX-me siècle", cum l-a poreclit Léon Daudet) şi începutul celui de-al XX-lea (războiul 1914–1918) au găsit detestabila formulă a *naţiunilor sub arme*. Cu războiul actual am intrat în porcăria „războiului tehnic", cu infamia de aviaţie care loveşte în toate rândurile populaţiei, în femei, în copii, în bătrâni, ca şi în soldaţii de pe front. Mai rămâne o ultimă perfecţionare de realizat: războiul civil concomitent cu cel de pe aşa-zisul „front". Oamenii se vor ucide unii pe alţii, ca fiarele, pe tot întinsul ţărilor şi continentelor... Trăiască progresul!

Pierre Laval şi Marcel Déat au căzut ieri la Versailles victimele unui atentat comunist. Deşi rănile sunt grave, pare că amândoi vor scăpa. Atentatul e stupid, ca toate actele teroriste. Ucigaşul a fost arestat şi identificat. Pare că voia să protesteze împotriva asprelor măsuri luate în ultima vreme împotriva comuniştilor şi propagandei comuniste în Franţa. Ce a câştigat? După actul său se vor lua măsuri şi mai drastice. Interesant de însemnat că toată presa franceză vorbeşte de mâna înarmată „de mişelia bolşevică a *Angliei* şi Rusiei"

Vineri, 29 august. Comunicatele germane de ieri ne anunţă succese mărunte pe tot frontul rusesc. Pe ziua de 27 au fost doborâte 127 avioane sovietice; au fost bombardate şi distruse linii ferate, gări, automobile numeroase şi luaţi prizonieri...

Nerăbdarea noastră nu este însă mulţumită cu atât. Am vrea să vedem mai iute pe ruşi la pământ; avem impresia că nemţii s-au cam poticnit, şi că, cu toate pierderile suferite, bestiile se apără cu o nemaipomenită îndărjeală — şi rezistă.

Judecăm cu nervii, şi n-avem nervi destul de tari. În realitate, până acum, *pe continent* Germania e absolut stăpână pe situaţie, şi poporul german a scris în Istorie cea mai minunată epopee din câte s-au văzut de când e lumea. În doi ani, a ocupat Norvegia trecând peste Marea stăpânită de inamic şi a distrus în două luni aparatul militar al Franţei, pe care a cucerit-o din Flandra până la Pirinei — fapt fără precedent. La sud, după ce a cucerit Iugoslavia şi Grecia şi debarcat în Africa, ne-a dat minunea din Creta. La est, în două luni a înfrânt colosul moscovit şi s-a înstăpânit peste regiunile cele mai bogate ale Rusiei... Armata germană e în plină manevră; trebuie să avem încredere în ea, *şi să avem răbdare.*

Noi nu avem perspectiva necesară ca să judecăm evenimentele. Victoriile marelui Napoleon, Austerlitz, Jena, şi atâtea altele pe care posteritatea le-a judecat în lumină de epopee şi de apoteoză, n-au impresionat probabil pe contemporani — cum pare a reieşi din memoriile timpului — mai mult decât ne impresionează pe noi campaniile hitleriene din Norvegia, din Flandra, din Balcani şi din Rusia. Contingenţele mărunte care ne sar în ochi, ne tulbură vederea. Numai după ce aceste contingenţe vor fi uitate, se vor contura în liniile lor mari actele istorice ale căror martori orbiţi suntem...

Timpurile napoleoniene pare că se repetă. Faţă de epopeea europeană, scrisă de astă-dată de Adolf Hitler şi de nemţi — se ridică dârză şi neînvinsă aceeaşi Anglie neîmpăcată şi tenace. *În afară de Europa, stăpânirea e tot a ei...* Ocuparea Siriei şi a Iranului sunt ultime şi recente dovezi. Singura deosebire e că Hitler nu îşi va găsi mormântul în Rusia, ca Napoleon — şi atât ne ajunge, nouă românilor...

Fiind neocupat aci la ţară, am redeschis un volum din Anatole France. Subtilităţile şi analizele care mă încântau în tinereţe m-au plictisit. În vremurile de azi, nu mai putem suporta metode de criticism neînduplecate „qui coupe des cheveux en quatre, à jet continu" (care taie mereu firul în patru). Dacă mai cerem ceva literaturii şi filosofiei — îi cerem sinceritate şi naivitate, şi tot ce trece prin alambicurile cerebrale ne plictiseşte. Lumea a îmbătrânit, şi a citit prea mult...

Am găsit totuşi, în „Le lys rouge" (Crinul roşu) o lapidară şi frumoasă condamnare a utopiilor care otrăvesc tineretul nostru:

„... De ce ne condamnaţi să suportăm tristeţea sălbatică pe care o generează egalitatea? Naiul lui Daphnis n-ar mai suna cum trebuie dacă el ar fi făcut din şapte ţevi de trestie egale între ele. Dumneavoastră vreţi să distrugeţi frumoasele armonii dintre stăpân şi dintre slugile

sale, dintre aristocrat şi dintre meseriaşi. Oh, dumneavoastră sunteţi un barbar, domnule Choulette. Dovediţi milă faţă de cei nevoiaşi şi nu aveţi deloc milă pentru divina Fumuseţe pe care vreţi s-o exilaţi de pe această lume. Dumneavoastră o alungaţi, o repudiaţi dezgolită şi plângătoare. Dar să fiţi sigur de un lucru şi anume: ea nu va mai vrea să rămână pe pământ când bieţii oameni mărunţi şi săraci vor fi cu toţii slabi, plăpânzi şi ignoranţi. Oh! a dori să desfaci, să descoperi grupurile umane formate în mod ingenios şi pe care le alcătuiesc în cadrul societăţii oamenii de diferite condiţii, atât cei umili cât şi cei mari, acest lucru înseamnă că eşti duşmanul neamului omenesc".

Mai bine şi mai precis nu s-ar putea spune... Dar cine pricepe?

La Teheran s-a schimbat Guvernul şi noul Guvern a hotărât să înceteze ostilităţile, şi să se supună paşnic dublei ocupaţii britanice şi sovietice...

La Berlin se pretinde că englezii urmăresc detronarea actualului Şah, Rizakhan, ale cărui convingeri şi îndrumări naţionaliste nu convin Cabinetului din Londra...

Rămâne de văzut cum se vor înţelege englezii cu ruşii pentru împărţirea Iranului. Nu poate conveni englezilor ca sovieticii să se apropie prea mult de Indii... Chiar dacă Persia ar deveni — la primăvară — o cale de ajutorare a Rusiei, e probabil că anglo-americanii nu vor ajuta Sovietele decât *cu ţârâita* şi în aşa măsură ca să poată, eventual, rezista cât mai mult nemţilor, *dar nu ca să-i învingă* — ceea ce ar fi de altminteri greu, ca să nu zicem imposibil. Transporturile către Rusia, în stil mare, vor fi de altminteri foarte anevoioase, imposibile chiar, fie şi la primăvară. Baze aeriene în Iran ar putea fi instalate, dar ca să fie periculoase ar trebui ca englezii să dispună de foarte multe avioane şi să n-aibă nevoie de ele în Anglia...

Până la primăvară, să sperăm însă că nu va mai rămâne lucru mare din Puterea Sovietică!

Sâmbătă, 30 august. La Radio, ieri, la orele 14, trâmbiţa victoriei! Am crezut că ni se va anunţa ocuparea Odessei... Aş! Ni s-a citit comunicatul nr. 8 care se mărgineşte la comunicarea faptului că aviaţia noastră a doborât alaltăieri 30 de avioane ruseşti, pe când tariful zilnic e de 5 până la 10. E foarte frumos, desigur, dat fiind că flota noastră aeriană nu trece de 300 aparate. E ca şi când flota aeriană germană ar fi doborât 1 500 sau 2 000 de avioane într-o singură zi. Pricep că un asemenea

succes să fi făcut obiectul unui comunicat, dar de ce „trâmbița victoriei"? Multă lume ar putea să creadă că se acoperă astfel o înfrângere, sau un dezastru — fie și mic. Să sperăm că nu e așa... Am doborât 30 de avioane și n-am pierdut decât 2.

În Franța, acțiunea contra comunismului ia proporții. Au fost condamnați câțiva la moarte. Arestări pe capete. Nici un imprimat nu mai poate intra în Franța din Elveția decât pe la Aunemasse, unde se face un triaj serios. Mii de manifeste comuniste veneau din Elveția și se răspândeau în toată Franța. Atentatorul de la Versailles, un anume Paul Colette, s-a dovedit comunist, înscris într-o celulă de la Havre. Se crede că firele unui vast complot, ce avea drept scop uciderea mai multor miniștri, au fost găsite. Formațiunile comuniste, în care s-au înscris ca ultimi voluntari Anglia și Statele Unite, ridică capul pretutindeni. Să nu-l ridice și la noi, sub haină legionară — cu prilejul aniversărilor de anul trecut, care se apropie...

Revalul a fost ocupat de nemți. În port, în gară, un cimitir de vase și de care de asalt. În Baltica, rușii n-au mai rămas decât cu Hangö împresurat și cu Kronstadtul. Flota a fost nimicită. Estonia fiind acum complect, curățită, Petersburgul va fi și el în curând luat. Pe tot frontul rusesc, succese germane.

Cei de la Berlin pretind că Stoiadinovici, fostul prim-ministru germanofil din Iugoslavia, ar fi internat în insula Meuritius. Stoiadinovici a fost ridicat în martie, din locul în care se afla cu domiciliul forțat, și livrat englezilor.

În toate zilele, un post clandestin de Radio ne vorbește pe românește. Se crede că din Londra. Alaltăieri ne-a spus că generalul Ciupercă a fost împușcat cu mâna lui de Antonescu... Și asemenea bazaconii sunt crezute de unii proști. Și așa în toate zilele...

Duminică, 31 august. Întâlnirea lui Mussolini cu Hitler, la Marele Cartier al acestuia pe frontul oriental, este viu comentată de presa lumii întregi. Ducele a petrecut 4 zile pe front, de la 25 la 29 august; cei doi

dictatori au avut lungi conversații în „tête à tête" (între patru ochi) și au luat parte la mai multe conferințe la care au asistat și Ribbentrop și ambasadorii respectivi din Berlin și Roma, precum și generalii Keitel și Brauchitsch. După întrevedere s-a dat un comunicat foarte sobru, deși e sigur că principalele probleme ale momentului și ale viitorului au fost discutate. Pare că se plămădește ceva cu Turcia. Un comunicat berlinez ne informează că discuțiile începute acum câtva timp cu Guvernul turcesc s-au terminat; la radio și în presa Axei tonul față de Turcia e foarte amical. Să adere și Turcia la Pactul Tripartit? Un front germano-turc față de Siria și de Irak ar fi un răspuns bine venit — pentru noi — la invazia Iranului din partea englezilor și rușilor...

În legătură cu această ipoteză s-ar explica trecerea de numeroase trupe germane spre Giurgiu și Dunăre — trecere pe care mi-o confirmă mai mulți prieteni veniți de la București. Trecerea trupelor germane spre Dunăre ar putea însă fi explicată și prin stările cam tulburi din Bulgaria, unde comunismul nu încetează de a se afirma...

Ziarele germane și italiene subliniază faptul că Hitler și Mussolini, în afară de un dejun de gală, și-au luat toate mesele pe front, din cazanul trupei. Mussolini a inspectat, pe zonă, trupele italiene — și cu un aeroplan, pe care l-a condus chiar el, a zburat peste liniile înaintate de luptă...

Aceleași ziare subliniază deosebirea dintre întrevederea Roosevelt-Churchill și întrevederea Hitler-Mussolini. Pe când cea dintâi a avut loc într-un glof adăpostit și apărat de o flotă întreagă — cea de a doua s-a săvârșit pe câmpul de luptă în mijlocul soldaților. Pe când cei doi anglo-saxoni au terminat printr-un comunicat megaloman, prin care hotărăsc soarta lumii pe bază de formule imprecise — cei doi șefi ai Axei nu afirmă decât hotărârea victoriei și nădejdea unei organizări raționale a popoarelor Europei. Întâlnirea Hitler-Mussolini, deși poate fi considerată ca un răspuns la întâlnirea Roosevelt-Churchill, va fi totuși bogată în consecințe. Căci fiecare întâlnire a celor doi dictatori a fost până acum urmată de evenimente senzaționale în evoluția războiului. E probabil că așa va fi și de astă-dată.

Radio-Londra a întrebat zile în șir: unde e Göring? lăsând să se înțeleagă că șeful Aviației germane a fost ucis sau cel puțin mazilit. Comunicatele germane ne vestesc acum că Mussolini s-a oprit la Marele Cartier al Reichsmareșalului Göring și că a avut o lungă conferință cu dânsul...

Generalul Nedici a format un Guvern la Belgrad, după cererea comandantului armatei germane de ocupaţie. Ministerul e format cu oameni necunoscuţi peste graniţă, şi poate şi în Serbia.

Cu prilejul ocupării Viborgului, mareşalul Mannerheim, care fusese deja decorat cu Crucea de Fier în ultimul război, a fost numit şi el — ca şi Antonescu — cavaler al aceluiaşi Ordin. Cu o telegramă călduroasă din partea Führerului. Mannerheim n-a fost însă decorat, ca Antonescu, de mâna lui Hitler!

Cu prilejul ocupării Revalului şi a Baltisch-portului, nemţii au scufundat 27 vase de transport şi au avariat grav 30. Aproape toată flota sovietică din Baltica. În sectorul de nord al frontului, (spre Petersburg) se constată prin prizonierii luaţi că trupele sovietice sunt în mare parte alcătuite din copii de 15–16 ani, fără nici o instrucţie militară... S-a găsit un ordin al generalului Timosenko (pe care unele informaţii greşite îl dau drept revocat sau chiar ucis) — ordin care dispune împuşcarea pe loc a oricărui ofiţer ce ar raporta că hrana trupei e insuficientă sau că armamentul şi muniţiile lipsesc... Trupele ruseşti sunt duse numai cu teroarea, dar sunt duse...

Dansatorul Ciano a fost operat. Nu i s-a tăiat însă membru graţie căruia şi-a făcut cariera, ci numai amigdalele lui spurcate. Păcat!

Prinţul Konoye a adresat un mesaj Preşedintelui Roosevelt. Prin acest mesaj, care a fost remis Preşedintelui de către ambasadorul Japoniei la Washington, primul ministru japonez a expus punctul de vedere al ţării sale, care vrea să fie paşnic, în actualul conflict. Asupra conţinutului acestui mesaj, ca şi asupra efectului obţinut, cancelariile nu spun încă nimic. Mesajul a fost remis în ziua de 28 august.

Starea lui Laval e destul de gravă, dar se crede că va scăpa. A lui Déat e mult mai bună. Goana împotriva comuniştilor a luat în Franţa un ritm accelerat. Arestări numeroase. Condamnări — vreo 4 la moarte.

În Franţa, comuniştii împrumută haina gaulliştilor, după cum la noi au îmbrăcat haina legionarilor...

Guvernul oferă 10% uium pentru treieratul grâului în Basarabia și transportul gratuit al mașinilor până în ținuturile recucerite. Proprietarii noștri de mașini agricole nu se înghesuie însă, deși aceste condiții sunt avantajoase, *fiindcă nu se garantează transportul mașinilor înapoi.* Măsuri pe jumătate; așa se iau toate la noi...

———

Doctorul Grigore Popescu, care vine de la București, îmi spune că Împrumutul merge prost. Probabil că se va recurge la împrumut forțat...

La Odessa merge foarte greu. Ai noștri au pătruns în mahalalele orașului, dar fiecare casă trebuie cucerită. Sovieticii se apără dârz și preferă să moară pe loc decât să se predea! Ce ciudat!

O nouă lege pentru circulația automobilelor e în curs de pregătire. Unii spun că se va înființa o taxă de 300 lei pe zi pentru circulația automobilelor scutite de rechiziții, alții pretind că se va interzice complect circulația automobilelor particulare...

Numărul răniților de la Odessa crește. Azi-noapte a sosit un transport și în Craiova.

———

Marți, 2 septembrie. Ieri la ora două am deschis Radio și ca o lovitură de trăznet m-a lovit știrea morții lui Alecu Rioșanu, la Cernăuți... Am rămas tâmpit! Mi se telefonase în cursul săptămânii trecute că Rioșanu era în afară de orice pericol, în plină convalescență. Atâta lume trăiește cu un rinichi! Telegrafiasem numaidecât la Cernăuți bucuria mea și adăugasem cele mai calde urări de Sfântul Alexandru...

N-am cuvinte să spun cât m-a abătut groaznica veste. Mă întreb ce s-a întâmplat? Probabil că și al doilea rinichi era obturat de un calcul, și s-a blocat. Sau cine știe... Cine ar fi crezut, acum 9 luni, când m-a scăpat de la moarte că va muri el înaintea mea — și încă așa de repede — înaintea mea care duc 70 de ani pe umeri...

Dacă ar fi fost copilul meu, moartea lui Rioșanu nu m-ar fi îndurerat mai mult. De ieri, nu mă mai pot gândi la altceva — mă simt ca pierdut. Rioșanu devenise pentru mine simbol de viață; când îl vedeam, recâștigam încrederea în ziua următoare — și așa a fost luni de zile, pe vremea groaznicelor ceasuri de astă-iarnă... Era așa de vesel, așa de încrezător în soartă, încât prezența lui ne da puteri la toți, la toți oropsiții regimului. Ce ne facem noi fără Alecu al nostru?

Și pentru Antonescu e o mare pierdere. Rioșanu era singurul om care vorbea generalului sincer, cinstit și fără ascunzișuri; Mareșalul nu mai rămâne decât cu lichele la ureche...

Înmormântarea are loc astăzi la Bucureşti. Am rugat prin telefon pe nevastă-mea, care merge, să depună o frumoasă coroană pe sicriul nenorocitului nostru prieten.

Ciudat. Toată ziua de duminică şi ieri-dimineaţă am fost pradă unei adânci depresii, „je broyais du noir“ (vedeam totul în negru). Parcă mă apăsa o piatră grea pe piept *şi eram sigur* că ştirea unei mari nenorociri era pe drum. Telepatia există... Mărturisesc însă că nu m-am gândit un moment la Rioşanu, ci la front: mă aşteptam la o catastrofă, fie la Odessa, fie aiurea. Am deschis cu emoţie postul de Radio şi dimineaţa şi la amiază; dimineaţa, nici o ştire de pe front — semn rău; la amiază, prima veste, moartea lui Rioşanu... Lucru şi mai ciudat, după aflarea acestei ştiri, încordarea nervilor mei a încetat brusc. M-am simţit foarte nenorocit, dar liniştit...

Incapabil însă, până azi-dimineaţă, să citesc un cuvânt sau să scriu un rând...

Plouă de azi-noapte, plouă ca în noiembrie — o ploaie rece, măruntă şi tristă. Vara ne-a sosit în acest an nefast cu o lună întârziere; toamna în schimb ne cade pe cap cu o lună înainte. Pentru operaţiunile militare din Rusia e o nenorocire.

Plouă, plouă rece de tot, şi în sufletul meu...

Ştiri de la Paris: Laval e mai bine. Se pare că scapă.

Gabrielescu, care a fost ieri pe la mine, îmi spune şi el că trupe germane trec prin Craiova spre Dunăre... (aceeaşi stire mi-o dăduse doctorul Popescu, cu privire la direcţia Giurgiului). La Lipsca, s-a inaugurat târgul anual. La inaugurare, pe lângă autorităţile germane, au asistat miniştrii şi ambasadorii Puterilor axiste şi în frunte a fost ambasadorul Turciei, care a şi luat cuvântul în numele colegilor săi şi a preamărit *prietenia tradiţională dintre Germania şi Turcia*...Toate drumurile nu mai duc azi la Roma, ci la Berlin!

Marţi, după-amiază. Fiindcă generalul Antonescu îmi telegrafiase de Sf. Constantin (eu nu-l felicitasem de Sf. Ion), am socotit ca o datorie de politeţe să-l hiritisesc de înaintarea sa la gradul de Mareşal.

La telegrama mea: „Salut în noul Mareşal al României siguranţa zilei de azi şi nădejdea zilei de mâine“ — Antonescu îmi răspunde prin telegrama primită azi, cu întârziere (din vina poştei rurale).

Nemţii au scufundat pe Nipru 26 de monitoare şi canoniere fluviale. Ce or fi avut de gând sovieticii cu monitoare şi canoniere pe Nipru? Să fi priceput din vreme că frontul va ajunge într-o zi pe acest fluviu? E formidabil ce risipă de material au făcut aceşti oameni. Numai în ziua de 31 august, nemţii au doborât peste 100 avioane ruseşti...

Generalii germani Riller von Schobert şi Hansen au fost decoraţi cu Mihai Viteazul cl. III. *Monitorul* de ieri publică motivarea acestor decorări.

Prinţul Franz Josef de Hohenzollern, comandor al Marinei româneşti „à la suite“ a fost înaintat contra-amiral idem. Nepotul său Friedrich Wilhelm (fiul Fürstului) a fost numit sublocotenent „à la suite“ într-un batalion de Vânători de munte.

Bunele tradiţii rămase de la Regele Carol al II-lea sunt, după cum se vede, respectate de Regele Mihai.

Aniversarea luării Griviţei (30 august) a fost celebrată şi anul acesta cu alai, la Plevna. Ministrul nostru la Sofia, Caranfil, a asistat la slujba religioasă şi a răspuns la discursul rostit de un bulgar care a subliniat înfrăţirea (!) româno-bulgară şi a vorbit de recunoştinţa prazului. Bine că cel puţin a vorbit de ea.

Au fost vizitate la Poradim casa în care a locuit Domnitorul Carol, transformată în muzeu precum şi fostul Cartier al Marelui Duce Nicolae — din care au făcut ruşii alt muzeu. Un pat modest de fier, un spălător parşiv, o masă şi câteva scaune — iată tot ce conţine Muzeul Carol. Muzeul Nicolae e mai bogat; mobilă luxoasă, icoane, vitrine cu uniforme — ca pentru un vlăstar de Împărat...

Vineri, 5 septembrie. *Sinaia.* Am părăsit Breasta ieri-dimineaţă, după 2 luni şi 1/2, aproape, de tihnă, de linişte şi de reculegere. Oribila vreme şi frigul care s-au năpustit asupra noastră de luni-dimineaţa, şi

tragicul sfârşit al lui Rioşanu au otrăvit ultimele mele zile de odihnă. Această lungă şedere la ţară mi-a făcut un bine enorm: de multă vreme nu m-am simţit aşa de bine cu sănătatea, şi chiar moralul deşi lasă încă mult de dorit, e mai bun.

Plecat la ora 5 dimineaţa, am sosit în Bucureşti cu automobilul, şi cu doamnele Costescu, la ora 10½. Găsit casa plină de lucrători, un adevărat şantier. Reparaţiile stricăciunilor provocate de cutremurul din octombrie trecut mă vor costa peste 300 000 lei. Pacoste peste pacoste...

Bucureştiul tot atât de trist, de deprimat, de ostil, ca acum o lună.

Dejunat cu nevastă-mea, venită de marţi din Sinaia pentru înmormântarea lui Rioşanu — la Filip. La orele 17 pornit cu dânsa, cu fiu-său Ion şi cu Elisabeta Ghica la Sinaia, unde am ajuns la orele 17½. Aci am găsit iarna. Un frig de noiembrie. Cerul acoperit. A nins în Valea Rea, în fund pe munţi... Dintr-o bucurie într-alta anul acesta...

Înmormântarea lui Rioşanu a avut loc miercuri, alaltăieri. Slujba s-a făcut la biserica Boteanu — biserica Rioşenilor, în care bietul Alecu s-a căsătorit cu Sonia Economos, acum 10–12 ani, nu mai ţin minte. Lume enormă, profuzime de flori. Aproape tot Guvernul în fiinţă, afară de Mareşal, reţinut pe front. A fost d-na Antonescu şi nelipsitul Ică, deşi nu putea suferi pe Rioşanu. Discursuri: au vorbit cu suflet, generalul D. Popescu, ministrul de Interne, prefectul judeţului Cernăuţi şi primarul Cernăuţilor. Nevastă-mea a zărit şi pe C. Greceanu şi pe Radu Meitani — legionari cunoscuţi...

În cele câteva ceasuri pe care le-am petrecut la Bucureşti, n-am văzut pe nimeni în măsură să-mi dea precizări asupra bolii şi morţii prietenului meu. Tot felul de zvonuri: ba că l-a ucis şocul transfuziei de sânge, deconsiliată de Amza Jianu, dar impusă de medicii bucovineni — ba că n-a avut piatră la rinichi, ci cancer — ba că şi-a bătut joc de el medicul curant, Filipovici. Nici unul din aceste zvonuri nu par întemeiate pe ceva solid. Singurul lucru cert şi bizar e că Rioşanu şi-a avut luciditatea cerebrală complectă, până la sfârşit — ceea ce exclude uremia şi coma uremică...

Leni Flondor a spus nevesti-mii că în ultima săptămână a vieţii sale, Rioşanu a chemat pe colonelul Elefterescu (aghiotantul Conducătorului) şi l-a rugat să-i spună lui Antonescu cât rău îi face, lui şi regimului său, dl Ică. De altminteri, am fost înspăimântat de ura dezlănţuită în Bucureşti împotriva acestui domn. În cele câteva ceasuri, cât am stat în oraş, n-am văzut un om — chiar dintre cei ce n-aveau nimic de împărţit

cu Ică, care să nu-l înjure. Mi se spune că îndată ce se va termina cu Odessa și se va reîntoarce în Capitală, Antonescu își va remania Guvernul și se va despărți de Ică al lui, sau îl va pune mai în umbră. Nemulțumirea generală a ajuns până la urechile Mareșalului, și l-ar fi pus pe gânduri... Să nu cădem pe mai rău...

———

Barbu Slătineanu, colonel inteligent în măsură de a afla multe la Ministerul Armamentului unde e director — mi-a povestit ieri că, cauza încetinelii cu care înaintează nemții în Rusia, e datorită dificultăților transporturilor. În afară de muniții, de hrană și de benzină, nemții trebuie să aducă din Germania până și apa pe care o beau, de teamă ca apa din Rusia să nu fie otrăvită. Până nu se vor fi refăcut *cu cale normală* toate liniile ferate necesare transportului, înaintarea nu va progresa mult. Slătineanu crede că odată ce nemții vor fi înstăpâniți pe Petersburg, Moscova și Doneț — cu Harkov — războiul va fi virtual sfârșit, căci sovieticii nu vor mai avea nici un mijloc de ravitaliere. Până în regiunea Donețului există o conductă de petrol ce vine de la Baku. După câte știe el, nemții vor merge până în Caucaz.

Cu Odessa problema este foarte grea fiindcă rușii au masat acolo tot armamentul lor din Basarabia și Ucraina meridională — cât a scăpat de distrugere — în nădejdea să-l îmbarce și să-l transporte la Rostok sau aiurea. Îmbarcarea fiind imposibilă, din cauza aviației germane, sovieticii au pus în poziție la Odessa sute de baterii antiaeriene, așa încât nici aviația noastră, nici cea germană nu pot zbura deasupra orașului. Nu sunt decât două soluții: sau abandonarea asediului, lăsând orașul să se predea prin foame după ce se vor fi sfârșit proviziile — sau distrugerea lui prin artileria grea...

Aviația noastră s-a purtat strălucit în tot cursul războiului și a provocat admirația germanilor. Cu 7 escadrile, căci atât avem — adică cu 80–90 de avioane – am doborât 433 de avioane inamice și n-am pierdut decât 12...

———

Întrevederea scurtă cu Cecropid, care e în contact continuu cu nemții. Și el crede — din câte a aflat — că turcii se vor declara în curând cu nemții, și că la iarnă va începe o ofensivă germano-turcă prin Siria în direcția Irakului și Iranului. Pozitiv, nu știe însă nimic. Mi-a confirmat trecerea continuă de trupe nemțești spre Dunăre. Dar poate să fie și pentru susținerea Guvernului bulgar, ce pare că luptă serios cu curentul comunist, foarte activ peste Dunăre. La Varna a trebuit să se ia

cu asalt un post clandestin de emisiuni radiofonice, apărat cu mitraliera de un mănunchi de „tovarăşi". La Sofia s-a promulgat o nouă lege pentru „apărarea ordinei şi siguranţei Statului" — lege prin care nu numai atentatele teroriste, dar şi propaganda comunistă, sunt pedepsite cu împuşcarea...

Tot Cecropid mi-a spus că Neubacher pleacă. Nu se înţelege cu Killinger. Acesta face politică sinceră, hotărâtă şi inteligentă alături de Antonescu împotriva legionarilor — pe când nenea Neubacher o mai scaldă. După cererea lui Antonescu, Conradi a fost definitiv eliminat din România. În concediu până acum, prietenul teroriştilor legionari (adică a comuniştilor) vine zilele acestea în Bucureşti să-şi ia boarfele şi să se facă nevăzut. Odată cu el, au fost trimişi peste graniţă şi alţi camarazi, care se scăldau şi ei în apele lui Conradi...

———

Situaţia lui Marinescu la Economia Naţională e pecetluită. Dovedit incapabil, va fi înlocuit — dar nu se ştie prin cine. Odată cu el va cădea şi Negel, om de treabă, care face ce poate, dar nu poate mult.

———

Cecropid mi-a spus că până acum s-ar fi adunat „benevol" (adică prin constrângere nelegală) circa 20 miliarde pentru Împrumut... Nouă, proprietarilor agricoli, ni *se va cere* între 200 şi 400 lei de hectar... Dar de unde să-i scoatem? Până la urma urmelor, tot Banca Naţională ne va da paralele, căci ne vom împrumuta noi ca să împrumutăm Statul...

———

Se zice că Lucă Sturdza a fost scos din puşcărie şi trimis pe frontul... finlandez, împreună cu alţi legionari care au constituit o legiune pe acel front...

Ce o mai fi şi asta?

———

Cursele au reînceput duminica trecută la Băneasa. Fără automobile, fără autobuze, fără chef — lumea a venit. Beneficiul zilei: şapte sute şi ceva de mii de lei...

———

Cretzeanu (G.) şi Resmeriţă (secretar general la Finanţe) au arătat lui Barbu Catargiu ordinul confidenţial trimis la toate administraţiile financiare pentru Împrumut: proprietăţile rurale până la 10 hectare, vor

fi taxate cu 100 lei de hectar, iar de la 10 la 500 cu 200 lei. Peste 500 hectare, 400 lei de hectar. Pădurile în exploatare, 1 500 hectarul. Grădinile de zarzavat 2 500. Imobilele urbane cu o sumă reprezentând impozitul anual. Veniturile în titluri, rentă sau acțiuni cu 35% din valoarea cupoanelor plătite în ultimul an. Rezmeriță a adăugat că aceste instrucții confidențiale vor fi schimbate peste câteva zile în lege...

———

Chestorul din Sinaia, Vintilă Popescu, mi-a făcut o vizită și cu acest prilej mi-a spus numele șefului bandei care a făcut percheziție în vila mea în septembrie trecut: îl cheamă Cârciumaru, a fugit din țară și e condamnat în lipsă la muncă silnică pe viață.

———

Sâmbătă, 6 septembrie. Am pus steaguri — așa e porunca. Un an de la suirea lui Mihăiță pe Tron — adică mai exact, un an de la izgonirea lui Carol, de la rușinoasa izgonire a lui Carol.

Prin câte am trecut în acest an! Mi se face părul măciucă când mă gândesc... Dar acum un an înghițisem rușinile naționale cu Basarabia, cu Ardealul și cu Cadrilaterul, și o nădejde de liniște și de mai bine încolțise în sufletul tuturor. Tragedia noastră n-a început decât mai târziu, în octombrie și în noiembrie. Ce tragedie! Mulțumesc lui Dumnezeu că am scăpat teafăr, și-l rog să-mi îngăduie să mor liniștit... Atâta cer, căci acolo am ajuns!

———

Pare că nemții au hotărât să intre în Petersburg. Lupte mari sunt în curs la sud și la nord de fosta capitală a Țarilor. Armata lui Voroșilov e greu atacată la est de linia ferată Petersburg–Moscova. În Petersburg s-au luat măsuri disperate de apărare.

De la Odessa nimic nou. Și acolo apărarea continuă disperată, iar atacurile noastre care ne-au costat până acum atâta lume, au devenit mai prudente...

E probabil că nemții au hotărât să o isprăvească cu Petersburgul ca să pună mâna pe uzinele Putilov, pe fabricile locale de armament și mai ales pe șantierele navale. Rusia posedă în tot 10 șantiere navale: 5 la Petersburg, 2 la Nicolaev, 1 la Sevastopol, 1 la gura Volgăi (pentru Marea Caspică) și 1 la Vladivostok. Nicolaevul fiind deja ocupat de germani, cu ocuparea Petersburgului, posibilitățile de construcții navale ale Sovietelor ar fi reduse cu 70%.

———

S-a îndreptat vremea. Azi e soare frumos şi s-a mai încălzit.

Presa germană şi cea turcă fac mare zgomot în jurul articolului amiralului american Stirling, prin care se recunoaşte Sovietelor dreptul de stăpânire asupra Strâmtorilor. Nemţii pretind că articolul este inspirat şi oglindeşte politica lui Roosevelt. Turcii cer dezminţiri categorice... Am impresia că această campanie, în care se exagerează importanţa unor vederi personale, are de scop facilitarea politicii turceşti. Oameni bine informaţi nu sunt de părerea mea şi cred că turcii nu vor merge nici cu englezii, nici cu nemţii. Evident, pacea şi neutralitatea sunt cele mai frumoase lucruri — numai *să te lase* să te bucuri de ele...

Prat, care a fost ministru la noi sub Carol şi a trebuit să plece cu scandal — e acum silit să plece tot cu bucluc şi de la Ankara, unde fusese numit. Prat, care e însurat cu o femeiuşcă frumuşică şi drăguţă (a se cere avizul lui Julie Ghica...), născută de Leusse, s-a mai încurcat la Bucureşti cu fata lui Colibăşanu, pe care a numit-o secretara lui personală şi a luat-o cu dânsul la Ankara. La Ankara, Prat a cerut acum în urmă unui coleg care da un bal să invite şi pe d-ra Carmen. Colegul a răspuns că o va invita când va da o recepţie „entre hommes“ (la care vor lua parte numai bărbaţi)... Ceartă, schimb de cuvinte dezagreabile. Ministrul Spaniei la Atena, refugiat la Ankara şi care pândea locul lui Prat, a făcut un raport la Madrid, arătând purtarea zevzecului. Rezultatul: Prat a fost mutat la Teheran, iar fostul ministru la Atena i-a luat locul...

A apărut decretul-lege pentru noua organizare a Basarabiei şi a Bucovinei. În fruntea fiecărei provincii, un guvernator, cu atribuţiuni foarte largi şi cu autoritate mare.

Bugete separate. Toate veniturile Statului încasate în provinciile realipite vor fi întrebuinţate numai în aceste provincii. Situaţia diverselor categorii de cetăţeni e pusă la punct în lumina evenimentelor întâmplate de un an. Judeţul Hotin a fost anexat la Bucovina. În Basarabia s-a creat un judeţ nou, Chilia.

Ziarele anunţă pentru săptămâna viitoare legea privitoare la „contribuţiunea de război“, cum va fi numit Împrumutul „Reîntregirii“, după ce va fi transformat în împrumut forţat. Pe ziua de ieri a fost suspendată legea rechiziţiilor care va reapare, modificată, odată cu Legea

„Contribuţiunii de război". E vorba de noul regim al automobilelor... Iar ni se va da la cap! Ştirea mă tulbură mai ales azi, căci m-a apucat iar guta la un picior! Vai de noi!

Generalul Rosetti-Closetti, bine intenţionatul ministru al Instrucţiei, a trimis o circulară la toate Univeristăţile, care a fost pusă în vedere fiecărui profesor, prin care se cere ca cei dintre aceştia ce nu poartă barbă, *să se radă în fiecare zi!!!* Ministrul explică, că unii profesori au barbă neagră şi deasă, şi când sunt neraşi au aspect de ţigani... ceea ce este contrar „demnităţii învăţământului"!! Profesorul care mi-a povestit acest caraghioslâc — om obiectiv şi cu scaun la cap — recunoştea totuşi că Rosetti nu e un prost ministru şi că pensionările făcute acum în urmă în corpul învăţământului superior au fost foarte bine chibzuite. Au fost scoşi legionarii, care în loc de învăţământ făceau politică, şi cei vădit incapabili.

Se vorbeşte mult de o afacere de spionaj în favoarea Angliei, în care sunt implicaţi directorul Popovici şi doi englezi de la *Unirea* şi directorul Georgescu de la „Româno-Americană". S-a spus chiar că Popovici şi englezii au fost împuşcaţi, ceea ce nu corespunde adevărului. Toţi sunt arestaţi şi încă la instrucţie. La Popovici s-au găsit 60 milioane lei. Întrebat despre provenienţa lor, Popovici a răspuns că erau bani depuşi de funcţionarii englezi ai Societăţii în momentul plecării lor din ţară — pe când cei doi englezi au declarat că erau bani destinaţi propagandei *româneşti* (!!!) în Ardeal! Afacerea părea serioasă. Se pretinde că bombardarea rafinăriei *Orion*, sau cel puţin lipsa de orice zel pentru stingerea incendiului, nu e străină de activitatea acestor agenţi britanici... O fi?

Mihalache, în calitatea sa de căpitan sau măcar în rezervă, a fost concentrat de la începutul războiului la Marele Cartier şi a stat şi stă nelipsit lângă Antonescu. Întrebată de cineva dacă şi-a schimbat părerile asupra rezultatului final al războiului (Dl Jean Mihalache e anglofil notoriu, în calitatea sa, nu de căpitan, ci de democrat), ţoapa de la Topoloveni ar fi răspuns *că nu*.

Ghelmegeanu a fost erou. A mers cu regimentul lui până la Nistru... Apoi a fost detaşat la un Stat Major la Chişinău şi acum e la Statul Major Sedentar din Bucureşti. Ralea, care-mi povesteşte aceste ştiri, îmi

mai spune că a întâlnit pe Ionescu-Sisești și pe Mitiță Constantinescu care i-au istorisit suferințele lor de astă-iarnă. Ionescu-Sisești avusese nenorocul să dea afară din slujbă, ca ministru al Agriculturii, pe faimosul Boeru, asasinul lui Madgearu. Acest Boeru urmase cursurile Școlii de Agricultură și nu fusese în stare să-și treacă examenele. Căzuse de mai multe ori și la Sisești. În cele din urmă și-a luat o licență agronomică la Iași. Ionescu-Sisești l-a prins cu mâna în sac, în Cadrilater, unde era funcționar, și l-a destituit. Boeru și acoliții săi, l-au urmărit pe Sisești din noiembrie până la sfârșitul lui ianuarie și bietul om n-a putut să scape decât ascunzându-se...

Mitiță Constantinescu povestește că în timpul prigoanei a dormit în 42 de paturi... În noiembrie a fugit din București, cu un automobil puternic, spre Brașov. Fiindu-i frică să fie prins în curbele dintre Posada și Sinaia, căci știa că legionarii se luaseră după dânsul — s-a oprit în Câmpina, a abandonat automobilul său și s-a ascuns la un prieten, unde a petrecut noaptea. A doua zi, și-a lipit o pereche de mustăți (!!) și prin drumuri dosnice a părăsit Câmpina cu o mașină locală și a ajuns astfel lângă Brașov, unde un sas recunoscător l-a ținut câteva săptămâni. Apoi s-a ascuns pe lângă Valea Călugărească, și în fine în mahalalele Bucureștiului, schimbând într-una casa...

———

Nemții sunt furioși împotriva italienilor, pe care îi acuză că nu fac decât să-i încurce. Ciordaș, atașatul nostru de presă la Berlin, a fost deputat frontist și băiat inteligent — care a fost menținut în post mulțumită legăturilor sale cu Legația germană din București — îmi confirmă cele raportate de Barbu Catargiu de la München, și mai adaugă și altele.

Nemții pretind că italienii i-au împiedicat să atace Rusia din aprilie și să piardă trei luni, fiindcă n-au fost în stare să lichideze pe greci și pe sârbi, și că a trebuit ei, nemții, să facă războiul din Balcani în loc să pășească împotriva Sovietelor. De asemenea, n-au fost în stare să-și apere coloniile din Africa și ei, nemții, trebuie să imobilizeze în Libia armată și aviație... Un înalt funcționar de la Propaganda germană a arătat lui Ciordaș o copie după un ordin al comandamentului italian din Belgrad, prin care se aducea la cunoștința populației *că orice sârb surprins că râde când se întâlnește cu un ofițer italian va fi condamnat la 2 ani de închisoare!!!* În ce hal au ajuns! Neamțul de la Berlin se topea de râs[1]...

[1] Copia acestui ordin a circulat și la București, după câte îmi spune Ralea.

Tot Ciordaş afirmă că sentimentele lui Hitler faţă de Mussolini s-au răcit şi că „omul iubit" este acum Antonescu. La Legaţia germană, totul este numai cu Antonescu şi dacă legionarii ar încerca cea mai uşoară mişcare împotriva lui, „nu armata română, ci armata germană îi va împuşca până la unul...". Ar fi chiar vorbele lui Killinger...

Ciordaş mai povesteşte că legionarii refugiaţi în Germania, vreo 400 la număr, se află acum internaţi la Charlottenburg în hotelul Stuttgarterhof, unde sunt păziţi de armată, n-au voie să vadă pe nimeni, nici să iasă în oraş. Sunt duşi sub escortă la baie şi înapoiaţi în puşcăria lor. *Ciordaş i-a văzut cu ochii lui.* Subliniez fiindcă asupra soartei legionarilor din Germania s-au spus multe şi de tot felul...

———

Până acum 8 zile, corpul expediţionar italian pe frontul rusesc a avut 4 morţi şi 4 răniţi... Ceea ce nu împiedică comunicatele din Roma să anunţe năprasnicele acţiuni ale macaronarilor, pe Nipru...

———

Mâţă, fostul deputat basarabean, şi dacă nu mă înşel şi subsecretar de Stat, care a rămas în Basarabia după ocupaţia rusească, a fost numit de bolşevici directorul unei regiuni silvice. La retragerea sovieticilor din Chişinău, ei au înţeles ca toţi funcţionarii să plece cu dânşii, peste Nistru împreună cu soţiile. Mâţă s-a supus şi a plecat cu ruşii, dar nevastă-sa nu, şi a declarat că rămâne în Chişinău: a fost împuşcată pe loc. Fostul deputat ţărănist Leancă, rămas şi el în Basarabia anul trecut, a fost deopotrivă deportat şi se crede că a fost ucis şi el. O soartă şi mai tristă, fiind şi mai nemeritată, a avut-o profesorul Moroşanu, tot din Chişinău. Geolog cunoscut, om de ştiinţă şi cumsecade, Moroşanu a avut totdeauna oroare de politică şi nu s-a ocupat decât de catedra lui. Toate partidele l-au solicitat, de la 1919 încoace — le-a refuzat pe toate şi n-a primit nici o însărcinare politică, sau demnitate. Legat de catedra lui a rămas anul trecut în Chişinău. La alegerile din primăvara trecută s-a pomenit cu reprezentantul Sovietelor care i-a spus că va fi ales deputat, unul din cei trei deputaţi ai Chişinăului. Moroşanu a refuzat, a declarat că n-a primit niciodată vreo însărcinare politică, şi că înţelege să fie profesor şi nimic altceva. Bolşevicul a răspuns scurt că aşa era ordinul de la Moscova, şi că va fi deputat — şi a fost. Nu şi-a exercitat mandatul, dar la retragerea ruşilor a fost somat să plece cu ei, ca fost deputat. Şi aci Moroşanu s-a opus, a invocat iarăşi catedra lui şi a spus că el rămâne la Chişinău; cum a rămas după retragerea românilor, aşa va rămâne şi după a ruşilor... Numai că ruşii l-au împuşcat imediat!

———

Masacrele de ovrei, la Iaşi, în Moldova, în Basarabia, au fost oribile — a fost ceva inuman şi nedemn de veacul nostru de cultură. De departe, la Breasta, n-am avut decât un ecou foarte slăbit al celor ce s-au întâmplat. Oameni de bună credinţă, *care au fost acolo*, îmi povestesc lucruri de necrezut şi care dovedesc că suntem încă foarte jos pe scara umanităţii. La Iaşi, nu s-au ucis şi legionari sau comunişti creştini, cum s-a spus; s-au ucis numai ovrei şi în modul cel mai barbar. Măcelul a fost provocat de legionari; câţiva din ei au tras de la câteva ferestre, în stradă, fără să nimerească de altminteri pe mai nimeni — numai un maior german a fost atins. Alţi legionari au început să strige pe stradă: „Ovreii trag în armată şi în nemţi!“ Atât a fost de ajuns şi s-au aruncat cu toţii pe ovrei. Casă după casă, S.S. germani, soldaţi români, legionari, şi toată pleava Iaşului au scotocit tot, au scos familii întregi cu bătrâni, femei şi copii şi i-au măcelărit fără milă. Au fost astfel ucişi peste 7 000... Restul a fost încolonat şi dus la gară. Convoaie de oameni în zdrenţe, bătrâni cu părul alb, bolnavi au fost împinşi ca vitele. Când se poticnea unul şi cădea, pleava de derbedei se năpustea asupra lui şi-l sfârşea cu lovituri de bâtă... În fine, la gară, supravieţuitorii au fost încărcaţi în vagoane de marfă, unii peste alţii, câte o sută sau două de vagon. În prealabil podeaua vagoanelor fusese înecată în creolină... Vagoanele au fost apoi ermetic închise şi nenorociţii au fost astfel plimbaţi 4 zile, fără apă şi fără hrană... Când s-au deschis vagoanele, o duhoare pestilenţială a ieşit din ele, căci cadavrele şi excrementele făcuseră masă cu cei vii! Oribil, oribil! La Ştefăneşti, în judeţul Botoşani, avocatul Darie a văzut sute de cadavre în marginea târgului. Şoneriu îmi povesteşte că la Herţa au fost luaţi întâi 200 — apoi au venit militarii şi au luat restul. I-au împins pe toţi, pe jos, cu o legăturică în mână peste Prut şi i-au dus şi mai departe peste Nistru. Cădeau bătrânii şi nevolnicii şi erau împuşcaţi pe loc. În Ucraina nemţii nu i-au primit şi i-au trimis peste Nistru înapoi. După câteva drumuri încolo şi încoace, nenorociţii care au mai scăpat vii, au fost închişi în Edineţi (locuitorii din Edineţi fusese mai de mult evacuaţi în Ucraina şi primiţi acolo de nemţi) unde sunt pe cale de a muri de foame. La Noua Suliţă, s-au stropit casele cu petrol, li s-a dat foc, iar ovreii care căutau să scape erau împiedicaţi de trupă, şi aruncaţi înapoi în văpaie...

Moldovenii cu care am vorbit pretind că în Moldova, Basarabia şi Bucovina nu mai sunt ovrei: au fost toţi omorâţi sau goniţi peste graniţă... Procedee sumare şi inumane pe care mi-e frică că le vom plăti într-o zi scump...

Oraşele din Basarabia şi târgurile, în mare majoritate locuite de ovrei, sunt goale. Chişinăul a scăzut la 8 000 de locuitori...

Ion Petrovici a inaugurat conferinţe culturale la Radio şi a scos un volum de schiţe sociale şi filosofice — ca să se impună atenţiei opiniei publice şi mai ales stăpânirii. Probabil că în schiţele sale dezvoltă principiile, pe care în calitate de „con-filosophe" al lui Bergson[1], le-a expus la Sorbona, asupra *neantului.* După Petrovici, neantul se împarte în trei: neantul absolut, neantul relativ şi neantul mixt! A uitat un al patrulea neant: personalitatea lui...

Vâlvă mare peste ocean. Un submarin necunoscut a torpilat în Oceanul Atlantic, pe drumul ce duce spre Islanda, un crucişător american, „Gren" sau „Greer"... Cei pentru război, ţipă, în Statele Unite; ceilalţi caută „să explice" întâmplarea prin asemănarea acestui vas cu cele similare vândute Angliei... Ce va mai ieşi şi de aci?

Pe baza unei noi legi care-l autorizează să rechiziţioneze orice vas străin în porturile americane — Roosevelt a sechestrat transatlanticul *Normandie*, faimosul *Normandie*, fala francezilor...

Duminică, 7 septembrie. Mihail Ralea a fost poftit la un dejun la ministrul Elveţiei, de Wek, împreună cu ministrul Statelor Unite, Günther şi cu ministrul Franţei, Truelle. Deşi acesta este trimisul mareşalului Pétain, sufleteşte este alături de englezi şi de americani, ca toţi francezii. Cele vorbite în această întrunire intimă (Ralea e considerat din ai lor) nu sunt lipsite de interes, fiindcă oglindeau părerile şi convingerile Londrei şi Washingtonului. Günther e convins că războiul se va sfârşi peste 6 luni, prin înfrângerea Germaniei, din cauza lipsei de benzină. Şi aci iar intervin calculele care le-am auzit în 1938, 1939 şi 1940... Germania a intrat în război cu o producţie anuală de 2 500 000–3 000 000 tone de benzină sintetică şi cu *o posibilitate de transport* din România de circa 3 000 000 tone pe an. Actualmente aceste cifre trebuie sporite. Germania produce anual 6 000 000 tone[2] de benzină sintetică, iar din România se poate scoate circa 4 000 000 tone pe an, căci numărul cisternelor de care poate dispune armata germană s-a mărit. Aceste 10

---

[1] Aşa l-a salutat Petrovici pe Bergson, acum câţiva ani, la Paris!

[2] Această cifră corespunde cu informaţiile Statului nostru Major.

milioane de tone anuale nu reprezintă nici jumătate din cantitatea de 24 000 000 tone necesară Germaniei pe an. Dacă până acum armata germană n-a dus lipsa benzinei, e că în fiecare an n-a dus război decât câteva luni, şi a mai avut şi rezervele. Rezervele sale, căci a intrat în campanie cu un stoc de 12 000 000 tone, şi rezervele altora, ale francezilor, belgienilor şi olandezilor de la care a luat alte 12 000 000 tone. Războiul continuând fără oprire, rezervele germane vor fi repede epuizate şi Hitler va trebui să se supună... Aşa cred americanii şi englezii. Günther recunoştea că armata rusească a pierdut 60% din efectivele şi materialul ei. Americanii nu vor victoria comuniştilor, care de altminteri este exclusă. Vor numai ca sovieticii să reziste cât mai mult, ca să se uzeze germanii. Ei socotesc pe Stalin ca pierdut; cerând ajutor Angliei şi Americii, dictatorul roşu a declarat că primeşte dinainte toate condiţiile ce i s-ar impune pentru acest ajutor. E gata să dea americanilor şi englezilor toate resorturile de conducere în Rusia, toate garanţiile posibile. Roosevelt şi Churchill, înainte de a făgădui Moscovei asistenţa anglo-americană, au cerut lui Stalin angajamentul să respecte (!!) graniţele vechi ale Statelor vecine şi dreptul fiecărui Stat de a-şi determina regimul politic şi social. Stalin a primit ambele condiţii, şi nu va putea să-şi calce cuvântul, fiindcă până la pace nu va mai rămâne decât 10–15% din armata bolşevică. Şi Günther a adăugat: „Credeţi dvs. că America pregăteşte o armată formidabilă ca să treacă în Europa? Doamne fereşte! Va trece în Asia şi prin Siberia va ţine pe ruşi în respect. Sovietele nu vor putea reconstitui forţa lor militară înainte de 10–15 ani. O armată, dată fiind tehnica modernă, are nevoie de ani îndelungaţi pentru echiparea ei. Noi, în Statele Unite avem un potenţial industrial de 6 ori mai mare ca al Germaniei, şi până acum, în 2 ani de zile, n-am putut încă ajunge la producţia ei[1]..."

America şi Anglia nu vor o hartă nouă a Europei, ci un regim care să împiedice pe viitor orice posibilitate de război. O lume nouă îşi aşează temeliile, da, dar această lume trebuie să fie o lume paşnică, care să-şi vadă de treabă... Sunt 4 popoare: germanii, italienii, ruşii şi japonezii care trebuie puşi cu botul pe labe şi împiedicaţi să mai facă nebunii... Nimeni nu se gândeşte la dezmembrarea ţărilor lor, dar aceste popoare trebuie puse în imposibilitate de a mai aprinde focul în Europa şi în lume. Anglo-saxonii se gândesc la un fel de federalizare a Statelor Europei, cu un Consiliu Central la Viena spre pildă — Consiliu în care fiecare naţie ar fi reprezentată. Nici o ţară n-ar mai avea dreptul să aibă armată, numai Consiliul ar avea la dispoziţie 7–8 000 de soldaţi cu care

[1] Preţioasă mărturisire.

ar face poliția întregii Europe. Nu e admisibil ca pentru un conflict între Lituania și Letonia, de pildă, să se încingă un război general...

Vorbind despre situația noastră, Günther a spus: „La Washington și la Londra s-a înțeles până la un punct politica generalului Antonescu. Sunteți sub călcâiul nemților și aveți pe ruși de vecini. Noi suntem oameni înțelelegători, totuși sunt lucruri pe care nu le mai înțelegem. Sunt două lucruri pe care dvs., românii, (se adresa lui Ralea) le veți putea cu greu explica: 1) pentru ce ați trecut dincolo de Nistru – și 2) masacrele oribile de ovrei! Toată lumea a priceput trecerea Prutului și recucerirea Basarabiei — dar trecerea peste Nistru a fost o greșeală mare, căci prin acest gest v-ați solidarizat cu politica imperialistă și nebună a d-lui Hitler... Cât despre ovrei, ce să mai spun — va fi greu să convingeți lumea civilizată că mai faceți parte din rândurile ei!“

Cam sever, dar drept.

Din toată conversația s-a desprins — spune Ralea — că între Washington și Londra pe de o parte și Moscova de alta, solidaritatea e numai aparentă. Anglia și U.S.A. vor să folosească Sovietele ca instrument de uzură împotriva Germaniei și atâta tot. Să nu le scape instrumentul din mână!

În U.S.A. a început o serioasă campanie de presă în favoarea lui Carol, „victima lui Herr Hitler“. Pare că se cheltuiesc sume însemnate în această direcție. Se spune chiar, că prin mijlocirea Președintelui Mexicului, Carol ar fi avut o întrevedere cu Roosevelt pe care l-ar fi cucerit... Se mai spune că americanii pregătesc lui Carol o călătorie în Anglia, unde opinia publică și cercurile guvernamentale îi sunt încă ostile...

Ralea știe de la Lupu, care a fost de față, că Maniu a avut o întâlnire cu Günther pe această chestiune, la Brașov, la Mihai Popovici acasă. Dl Prezident a reclamat americanului împotriva propagandei ce se duce în Statele Unite în favoarea fostului Rege a cărui revenire pe Tron ar fi cel mai mare dezastru. Asupra convorbirii, Maniu a fost ca de obicei discret — dar interpretul (căci Maniu și Günther nu întrebuințează aceleași limbi) a povestit tot. Günther ar fi declarat că nu are nici o cunoștință despre *cine* finanțează campania carlistă din America și s-a arătat foarte rezervat cu privire la vreo reacție din partea sa. Ca încheiere ar fi spus lui Maniu: „De, Domnule Maniu, d-ta nu poți întemeia o dinastie în România, și apoi — ai 70 de ani!“[1]

---

[1] Nu-i are încă, dar nici departe nu e.

Cu prilejul unui an de guvernare, care s-a împlinit ieri, mareşalul Antonescu a dat drumul unei proclamaţii către ţară, în care se laudă cu ce a făcut şi făgăduieşte că va mai face...

Maximul de bine ce se poate spune despre această proclamaţie e că nu depăşeşte limitele banalităţii...

Publicată pretutindeni, proclamaţia a fost citită la orele 14 la Radio de dl Ică, care a adăugat o kilometrică expunere despre înfăptuirile regimului de la septembrie 1940 şi până azi. Nesfârşita peltea, care a plictisit pe nenoriciţii auditori ai difuziunilor radiofonice, nu spune nimic despre isprăvile şi banditismele legionarilor, care au înflorit sub egida generalului Antonescu. Din bilanţ lipsesc uciderea lui Iorga şi a lui Madgearu şi sutele de miloane furate, şi masacrele oribile...

Singurul miracol pe care l-a săvârşit generalul Antonescu e că a făcut din Ică Antonescu om mare...

———

Guvernul Reichului publică un comunicat privitor la scufundarea vasului american *„Greer“*. Comunicatul pretinde că un submarin german a fost atacat de un vas a cărui naţionalitate n-a putut fi stabilită (?) şi că submarinul a ripostat, în situaţie fiind de legitimă apărare...

———

Toată lumea vorbeşte în Sinaia despre un atentat săvârşit la Preşedinţia Consiliului, în Bucureşti. În realitate a fost un accident. Dl Ică trăind sub teroarea unui asasinat a umplut Preşedinţia de soldaţi, de mitraliere, de grenade şi alte explozive. O grenadă, greşit manipulată, a explodat şi a rănit câţiva oameni. Se zice chiar că ar fi ucis vreo 2–3.

Dar câte nu se mai spun azi în Sinaia! Că toţi miniştrii au dormit de vineri spre sâmbătă 6 septembrie la Preşedinţia Consiliului, nebuni de frică să nu fie asasinaţi, că legionarii au încercat nu ştiu unde să facă nu ştiu ce, că ruşii au reluat Nicolaevul etc., etc. ...

———

A murit aci, în Sinaia, la Park-Hotel, Langa Răşcanu, fostul meu coleg la Legaţia din Roma. A murit ieri-dimineaţă, subit, de inimă. Trecusem împreună examenul de secretar de Legaţie. Om tihnit şi bun, era un dezrădăcinat. Căsătorit întâi cu o olandeză, s-a despărţit de ea, şi ca ministru la Atena — unde a stat mult timp — s-a căsătorit din nou cu o grecoaică, aşa încât a devenit jumătate grec. Construia o casă frumoasă la Atena, de care evenimentele l-au despărţit. A murit singur: nevastă-sa, bolnavă şi ea, se găseşte la Roma. De Langa-Răşcanu sunt

legate amintiri din frumoasa mea petrecere la Roma... Se duc toate și toți!

Luni, 8 septembrie. Azi-noapte au fost trei alarme la București. Avioane rusești au venit în trei rânduri, dar au fost împiedicate prin tiruri de baraj să pătrundă până deasupra centrului orașului. O bombă a nimerit fabrica de țesături *Sylva*, spre Pantelimon și a distrus-o. Alta a căzut pe o casă în Șoseaua Mihai Bravul. Victime omenești nu par a fi.

Bombardarea Bucureștilor în a 3-a lună a războiului nu era în program... Dar câte lucruri n-au fost în program!

Rado-Londra a anunțat ieri că avioane britanice au sosit în Crimeea și că au și apărut pe frontul de la Odessa. Reprezentanții financiarilor din City, alături de bolșevici, împotriva civilizației europene — să le fie de cap!

D-na Roosevelt-Delano, mama Președintelui, a încetat din viață. Era o femeie intelingentă și foarte dinamică. La Expoziția din New York se înamorase de lăutarii români și devenise protectoare a lui Gusti și a României. Fiul său, Președintele Franklin R. ținea foarte mult la ea; dânsul trebuia să rostească un mare discurs asupra situației politice. După incidentul cu crucișătorul *Greer*, cuvântul Casei Albe era așteptat de lumea întreagă. Din cauza decesului doamnei Roosevelt, cuvântarea a fost amânată.

Văzut pe Dinu Brătianu. E dezorientat și pesimist. N-are nici o încredere în Antonescu ca om politic și se teme că nu va putea stăpâni situația... Crede că nemții vor înfrânge rușii, dar nu pe englezi...

Miercuri, 10 septembrie. Plouă cu găleata de aseară, fără oprire. Umezeala și deznădejdea îmi copleșesc sufletul. Mai mă plictisește un blestemat de guturai, care la mine se manifestă mai rău ca o boală, și mă mai doare și piciorul stâng (gută?) de nu pot să umblu...

Și ziarele și Radio continuă să nu ne dea nici o știre de pe frontul de la Odessa și de pe sectorul central... În schimb, telegramele și radio-

difuziunile germane *exagerează* succesele de pe sectorul septentrional şi fac din încercuirea definitivă a Petersburgului un caz atât de mare, ca şi cum acesta ar fi scopul războiului. Mi-e teamă că ne-am poticnit la Odessa şi că ruşii au oprit ofensiva şi pe sectoarele de la Smolensk în jos... Mai mult decât lipsa de ştiri din sud, mă impresionează vâlva pe care nemţii o fac în jurul succeselor din nord: nu e în obiceiul lor să se laude, şi dacă o fac, să nu fie din dorinţa de a compensa alte ştiri rele. Sunt în întuneric: aparatul meu de aci nu poate prinde Londra sau alte posturi străine, şi Sinaia fiind goală n-am putut întreba pe nimeni...
Am însă impresia netă că „blitzkriegul" s-a terminat, că ruşii rezistă în mod neaşteptat şi că războiul cu ei va ţine mult... Vom avea un front germano-rus şi la iarnă, cu toate mizeriile lui şi bombardarea Bucureştilor la discreţie...

Poate că boala şi vremea îmi întunecă azi sufletul... Să dea Dumnezeu să iasă mâine soarele şi să ne vină veşti bune...

A murit d-na Mavrodi, fostă primă Doamnă de Onoare a Reginei Maria, pe care a servit-o peste 30 de ani. Carlistă înfocată, a fost singura damă de onoare pe care Regele Carol a menţinut-o cu leafă şi casă, după urcarea lui pe Tron. A fost o femeie simpatică, cumsecade şi ştearsă. Fiică-sa mai mare ţine pe generalul Gh. Manu. Fiul său George a plecat prin Turcia spre Anglia, înainte de intrarea noastră în război...

Joi, 11 septembrie. Un vânt rece a măturat peste noapte norii. Azi-dimineaţă ne-am sculat pe un soare frumos, dar un soare cu dinţi. Munţii, Gepii ca şi cei din dosul Piscului Câinelui sunt acoperiţi cu zăpadă — un strat foarte subţire de altminteri. Să se fi sfârşit cu ploile? Nu cred, căci barometrul nu se urcă. Guturaiul m-a lăsat, în schimb piciorul mă supără rău: e un mic atac de gută, hotărât.

De pe frontul nostru, ziarele şi Radio continuă să fie mute. Nemţii continuă să facă mare vâlvă cu Petersburgul. Acalmia de pe frontul central şi meridional ar fi datorită, după unele informaţii, vremii oribile, mişcărilor de trupe (reîntregirea unităţilor) şi reaprovizionării cu muniţii şi benzină...

Succese ruseşti în spre Niprul inferior, cum au fost anunţate de unii nu par să fi fost, dar ritmul succeselor germane în această regiune a scăzut mult.

Cu noi, la Odessa, nu mai știm ce se întâmplă. Din izvor german aflu că Odessa e pe punctul să fie luată. Pe de altă parte, din cercuri neoficiale dar ca și, aflu că s-a luat comanda generalilor Ciupercă și David Popescu, care până acum treceau drept cei mai buni... În locul lui Ciupercă ar fi fost numit Iacobici. Dacă este adevărat, cine-l va înlocui în fruntea Ministerului Apărării Naționale?

Izolat cum sunt aci la Sinaia, știrile îmi cad cu picătura. Cecropid mi-a telefonat ieri că pe frontul rusesc toate merg bine, și că e numai o întârziere la mijloc, întârziere datorată îndârjirii rușilor în luptă, îndârjire pe care nu s-a contat în planul inițial...

Barbu Catargiu a aflat ieri la București de la Joldea-Rădulescu[1] că mareșalul Antonescu va fi în curând numit „mareșal al Reichului german“ și că, cu acest prilej se va anula arbitrajul de anul trecut de la Viena, dându-se Ungariei în schimbul Ardealului — Bosnia și Herțegovina!!! Poate și Croația, căci acolo lucrurile merg prost de tot. În Croația ura împotriva italienilor — cu toate ditirambele Poglavnicului — e în continuă creștere și situația ar fi din cele mai nesigure, căci și comunismul e în plină floare. Trebuie să fie ceva, căci altfel nu se explică pentru ce Ducele de Spoleto, desemnat de atâtea luni Rege al Croației, n-a pus încă piciorul în noul său Regat...

Din altă sursă aflu — ca o confirmare a sentimentelor de ură dintre croați și italieni — că pe frontul oriental trupe italiene și croate s-au încăierat. Între ofițeri din cele două armate s-ar fi încins o bătaie și la Dângeni, la un chef prezidat de Prensul Mavrocordat și soția sa Rose (ex Nanu), alcoolici de frunte.

Ion Lahovari, fiul soției mele, și secretarul meu Hintz au fost mobilizați pe ziua de ieri. Până acum nu fuseseră chemați, fără nici o intervenție în acest sens. Amândoi sunt sublocotenenți de rezervă: un semn că avem nevoie de carne de tun suplimentară...

Della Porta pretinde a ști că turcii merg cu englezii. Nu cred. Dimpotrivă, cred că vor merge cu nemții — dar mai știi? Dacă turcii ar merge cu englezii s-ar mai crea un nou front în Balcani, și ar fi prost pentru noi... Dar mai poate fi ceva bun pentru noi?

---

[1] Fost secretar general al Ministerului Muncii sub generalul Voiculescu, actualmente directorul ziarului oficios *Unirea*.

În cercurile maghiare, ca şi în cele germane — oarecare preocupare de succesiunea lui Horty. Unii vorbesc de fiul lui Horthy, alţii de arhiducele Otto, alţii în fine, de arhiducele Albrecht... Cert este că Horty a început să cam îmbătrânească...

Englezii au ocupat Spitzbergul. Germanii spun că, dacă Spitzbergul ar fi avut vreo importanţă strategică, sau alta — l-ar fi ocupat ei, de mult.

Iranul a primit toate condiţiile Angliei şi Rusiei. Sovieticii vor ocupa partea de nord a Iranului, englezii pe cea meridională cuprinzând regiunile petrolifere — iar între ruşi şi englezi vor rămâne stăpâni iranienii, pe partea de mijloc a ţării lor...

Negocieri „economice" germano-turceşti au început la Ankara şi merg bine. Presa bulgară le dă o mare importanţă şi crede că vor duce şi la înţelegeri definitive pe alt teren. În opoziţie cu părerea italienilor...

Cunoscutul gazetar berlinez Megerle e oaspetele nostru. Pentru ce o fi venit?

O escadrilă românească, condusă de căpitanul Pârvulescu, a doborât pe Nistru o escadrilă sovietică. Din 15 avioane ruseşti au fost doborâte 14... Frumos!

A murit Cocuţa Eremia, născută Mendel, aci la Sinaia. Soră cu Edgard Mendel, decedat atât de tragic acum câţiva ani (tumoare fulgerătoare la creier), era o femeie foarte cumsecade; o prietenă a soţiei mele şi a clanului ei. Biata femeie a murit de inimă rea: n-a putut suporta oribila prigoană la care sunt supuşi şi ovreii cumsecade, pentru fărădelegile pleavei jidăneşti comuniste...

Prea dă mâna regimul cu moartea; există o dreptate şi toate se plătesc. Numai de nu le-ar plăti cei răspunzători pe spatele nostru care nu avem nici o vină...

Vineri, 12 septembrie. Începem să dezlegăm enigma şi să aflăm pentru ce de 10 zile nu ni s-au mai dat ştiri cu privire la sectorul central al frontului rusesc. Sovieticii au adunat acolo forţe considerabile şi au dat o viguroasă contraofensivă, *cu rezultate.* Ei vorbesc de 8 divizii germane nimicite, de 50 de sate recucerite... Probabil că exagerează, *dar ceva a fost*, căci altfel buletinele germane n-ar fi amuţit. Acum încep iar să vorbească. Ieri-seară, pentru prima oară ni s-a spus oficial că contraofensiva rusească pe sectorul central al frontului a fost respinsă, că s-au făcut mai multe mii de prizonieri, că s-a luat material de război etc. *Pare* că situaţia s-a restabilit, aşa sună informaţiile neoficiale, căci cele oficiale sunt încă laconice. Probabil că ruşii au vrut să creeze o diversiune, ca să degajeze Petersburgul şi Odessa, dar *ca rezultat final*, n-au reuşit... De la Bucureşti mi se telefonează că *acum* ştirile sunt bune... Dea Dumnezeu să fie, dar lupta apare tot mai grea, ruşii rezistă dârz şi este evident că nu se va sfârşi cu ei în toamna asta...

La noi s-a concentrat masiv şi se trimit trupe peste Nistru... Doamne, ce ne mai aşteaptă!

Să sperăm că ni se vor da ştiri precise; sistemul ascunderii eşecurilor nu e bun — căci imaginaţia lucrează şi ştirile cele mai neverosimile îşi fac drum... După cât pot afla, în cercurile diriguitoare de la Bucureşti nu pare să fie îngrijorare. Cecropid mi-a telefonat aseară — el e în contact zilnic cu nemţii — să nu am nici o grijă. Parcă ar fi posibil!

———

Ştire importantă: în Japonia s-a constituit un Cartier General, sub comanda nominală a Împăratului, dar efectivă a generalului Iamagata. Acest Cartier General va îndruma toate operaţiunile civile şi militare în Japonia, Coreea, Formosa şi în mările Nordului spre Siberia... Miroase a pulbere!

———

Stoeanovici îmi telefonează că probabil procesul meu pentru fondurile de la Interne (cu cele 60 milioane delapidate!) va fi clasat până la sfârşitul lunii. Faţă de toate de câte mă tem, aceste procese şi anchete au ajuns să-mi fie indiferente...

———

Ieri am avut soare toată ziua. Şi azi e frumos, dar ceva înnorat. Frig ca în noiembrie — şi abia-mi trag piciorul. Tristă bătrâneţe!

———

Regina Elena a mărturisit soției mele că soru-sa și cumnatu-său Spoleto nu vor să meargă în Croația. Croații n-au nici o poftă să-i primească. În Italia, toată lumea e contra întronării unui Principe italian într-o țară ostilă — chiar și Regele. Numai Mussolini e pentru, cu încăpățânare. Deocamdată lucrurile stau baltă...

———

De pe front, trec zilnic prin gara Sinaia trenuri cu răniți. Ieri a trecut unul cu destinația Arad... Să se fi umplut deja toate orașele noastre?

———

Corespondentul berlinez al ziarului *Universul*, de obicei bine informat, dezminte în buletinul său de azi, *categoric*, contraofensiva rusească de pe sectorul central al frontului. „E pur si move..." — zicea Galileo! Dezmințirea de azi are mai mult valoarea unei afirmări că diversiunea încercată prin această contraofensivă care a fost jugulată, n-a reușit.

În gazetele de azi au început să reapară știri înregistrând succese locale destul de însemnate pe acest sector central al frontului, despre care nu s-a mai vorbit zece zile...

Efortul german se poartă acum în sectorul de nord. De acolo vin știri despre mari succese. Petersburgul ar fi în flăcări... Prin ocuparea celor două puncte: Schlüsselburg și Tsarskoe-Selo, încercuirea a devenit complectă și milioanele de locuitori din Petersburg expuse să moară de foame...

———

Regentul Horthy, invitat de Führer, a petrecut zilele de 8, 9 și 10 la Marele Cartier german. Întrevederea a trebuit să aibe importanța politică, căci pe lângă generali, au fost de față Bardossy din partea ungurilor și Ribbentrop din partea nemților...???

Horthy a primit crucea (un cavaler) Ordinul Crucea de Fier și a vizitat, la cartierele lor și pe Brauchitsch și pe Göring. Comunicatul dat după această întrevedere este laconic.

———

Agenția D.N.B. ne informează că Germania este pregătită și pentru o campanie de iarnă în Rusia, dar adaugă, că până în iarnă mai sunt două luni și că evenimentele decisive în acest răstimp nu sunt excluse...

———

Roosevelt, care își amânase discursul pe marțea trecută și apoi pe ieri, a vorbit aseară. Ziarele noastre sunt mute asupra acestei cuvântări. Să așteptăm...

Un cutremur destul de însemnat a avut loc luni seară în Turcia. Ar fi fost peste 500 morți. Cutremurul a fost slab simțit și în București. La Sinaia n-am simțit nimic.

Abia zilele acestea am aflat că bombe rusești au atins acum o lună podul de la Cernavodă, distrugând conducta de petrol la cele două capete ale podului. Alte stricăciuni n-au fost; totuși reparațiile au durat până acum, și trecerea pasagerilor s-a făcut numai prin transbordare. S-a constatat că avioanele sovietice au operat nestânjenite: postul nostru de alarmă a fost lipsă. Personalul postului era pe la treburi și pe la plăceri, convins „că rușii nu vin". Dar pentru o dată rușii au venit. S-a făcut anchetă și s-au luat sancțiuni.

Generalul Ciupercă ar fi fost înlocuit în comandamentul său fiindcă ar fi refuzat concursul forțelor germane. „Odessa trebuie să fie o victorie pur românească" — ar fi declarat generalul. Declarație care dovedește că generalul, dacă are simțul onoarei militare, n-are însă deloc *simț politic*. Ce bine ar fi fost dacă victoria de la Odessa (deocamdată o așteptăm și nu pare că se profilează) n-ar fi fost decât o victorie germană! De ce să provocăm pe ruși degeaba, căci tot cu ei rămânem vecini...

Sâmbătă, 13 septembrie. Ziarele noastre de azi-dimineață publică rezumate aproximative ale cuvântării lui Roosevelt, precum și comentariile presei din America și Europa.

Discursul e violent nu numai ca formă, dar și ca fond. Roosevelt, pornind de la numeroasele atacuri prin care o serie de vase americane au fost scufundate în ultima vreme (*Greer* acum câteva zile), ajunge la concluzia că a sosit pentru Statele Unite momentul *apărării active.* Președintele aduce la cunoștința lumii că a dat Marinei Stelor Unite ordinul să atace orice vas de război german sau italian ce ar amenința vase americane, engleze sau neutre *în apele defensive americane* (!?). În aceste ape (cine le definește și care sunt?), vasele de război axiste nu vor mai naviga de acum înainte decât pe „propriul lor risc" — afirmă textual Președintele.

De fapt, U.S.A. nu e în război cu Puterile Axei — dar e ca şi cum ar fi. Nici acum Roosevelt nu declară război, dar luptele vor începe, fără ca starea actuală de drept să fie modificată, din iniţiativă americană. Se lasă Germaniei iniţiativa... Nu văd ce ar avea Germania de pierdut, faţă de situaţia de azi, dacă din iniţiativa unuia sau altuia, războiul s-ar declara pe faţă.

În Germania, discursul lui Roosevelt nu pare să fi impresionat mult, căci nemţii se consideră deja de fapt în război cu Statele Unite. A făcut însă multă vâlvă în America, unde opinia publică e foarte împărţită şi partidul neintervenţioniştilor tare...

Lindberg, aviatorul, care a ajuns om de Stat, a rostit un important discurs la Desmoines (Idaho), într-un miting organizat de Asociaţia antiintervenţionistă *America First,* în care a căutat să dovedească că, *cu* sau *fără* intervenţia Americii, Anglia va fi învinsă... Din nefericire n-a convins pe Roosevelt.

În cercurile noastre oficiale se pretinde că n-a existat nici un succes pe sectorul central al frontului; că nemţii n-au mai înaintat în acel sector, *ca să nu lungească frontul* (!!), şi că vor lua din nou ofensiva îndată ce Petersburgul şi Odessa vor cădea, pentru ca frontul să prezinte o linie dreaptă, şi prin urmare cât mai scurtă, de la nord la sud, de la Baltică la Marea Neagră...

Că a fost ceva, nu încape îndoială. Că nemţii au restabilit situaţia este iarăşi cert, căci o mărturiseşte astăzi chiar Radio-Londra, care nu se arată deloc optimist în ce priveşte poziţia Sovietelor... De altminteri, după unele ziare americane, Stalin şi Sovietele nu ar fi deloc mulţumiţi de ajutorul platonic pe care-l primesc din Anglia şi din U.S.A. — şi ar fi ameninţat chiar pe Cripps (ambasadorul Angliei la Moscova) cu hotărâri de disperare. Care — nu se spune...

Agenţiile telegrafice vorbesc de evacuarea Crimeei de către ruşi, care ar fi şi început. Cred ştirea prematură.

La Odessa, luptele sunt teribile. E de necrezut cât de formidabil s-au înarmat bolşevicii. Pe lângă armamentul imens, au fortificat fiecare regiune. La Odessa, între cele două limanuri, sunt 5 linii de fortificaţii, din care aflu acum că noi n-am putut străbate decât una, şi încă cu pierderi foarte mari... Se zice că nemţii au luat afacerea în mână şi că au venit cu tunuri grele şi cu avioane speciale de bombardament...

În Atlantic, nemţii continuă să scufunde convoaie anglo-americane. Alaltăieri, ar fi scufundat un convoi cu un total de 140 000 tone... Să fie exact?

În Franța lupta contra comunismului e dârză. Condamnări, chiar și la moarte, în fiecare zi, atât în Franța ocupată, cât și în cea neocupată. Laval s-a însănătoșit pe deplin.

———

Mi se spune că în fruntea „Corpului Expediționar“ care va merge cu nemții mai departe, și care e compus din câteva divizii — a fost numit generalul Racoviță. Numirea lui Iacobici în locul lui Ciupercă e confirmată — dar nu s-a publicat nimic, nici chiar cu privire la conducerea Ministerului Apărării Naționale, în lipsa titularului. Secrete tâmpite...

———

Sovietele au înmânat ministrului bulgar din Moscova o notă de protest, plină de amenințări, prin care cer Bulgariei să-și lămurească situația față de Germania. Mi se pare că e lămurită gata...

———

Duminică, 14 septembrie. Acum un an, tot într-o duminică, s-a proclamat Statul Legionar Român și s-a instalat primul Guvern definitiv după abdicarea Regelui Carol... Eram tot aci în Sinaia, și-mi aduc aminte de mirarea tuturor — dar nimeni nu-și închipuia că era să urmeze ce a urmat... Prin câte am trecut, mă întreb cum am putut rezista și cum nu m-au doborât atâtea emoții. Și acum îmi zic: ferește Doamne de mai rău...

———

Tabacovici îmi spune că a ascultat aseară Radio-Londra și Radio-Moscova. Londra afirmă că Petersburgul nu e încercuit, că mai poate comunica și fi ravitaliat pe o cale (Tabacovici nu-și mai aduce aminte localitățile date de Londra, pe unde trece această cale) și adăugă că avioanele britanice apără acum fosta capitală rusească și că au doborât deja „sute“ (?) de aparate germane. Radio-Londra mai pretinde că avioane engleze se află și la Kiev și la Odessa și că în câteșitrele centre, *aviația engleză duce numai o acțiune defensivă iar nu ofensivă.* Cu alte cuvinte Anglia nu dorește ca Rusia să învingă, ci numai să reziste. Mulțumim călduros...
Radio-Moscova pretinde că armata lui Timoșenko ar fi distrus 2 divizii germane, capturând statele lor majore, cu generali cu tot — și că Odessa va rezista indefinit...
În schimb, comunicatele germane anunță succese noi, tocmai împotriva armatei lui Timoșenko. Acolo, pe sectorul central al frontului, trupele sovietice sunt în retragere spre est de orașul Cernigov de pe râul

Desna. La sud şi sud-est de Gomel trupele germane ar exercita o puternică presiune asupra celor sovietice. În sectorul Gomel se face legătura între frontul german de la centru şi de la sud. Operaţiunile ce se desfăşoară în acest sector important sunt în strânsă legătură cu cele de la est şi sud-est de Kiev. Nemţii dau cea mai categorică dezminţire ştirii englezeşti după care Smolenskul ar fi sub bombardarea tunurilor ruseşti. Dezminţirea Cartierului General german este chiar ironică, căci, spun nemţii, „Smolenskul este la 70 kilometri înapoia frontului".

Nu ştiu ce o fi, dar am impresia că de câteva săptămâni avântul nemţilor este oprit, cu toată *prea mult* căutata încercuire (contestată) a Petersburgului, cu toate bombardările aviaţiei, cu toate succesele locale ce ni se dau zilnic...

Poate să fie vremea rea, poate să fie necesitatea unei regrupări de forţe — şi aş dori să fie aşa — nu ştiu ce o fi, dar ritmul războiului nu mai e ritmul primelor 6 săptămâni, până la sfârşitul lui iulie. Şi mi se strânge inima...

Mi se strânge cu atât mai mult, cu cât ştirile *de la noi*, nu sunt îmbucurătoare. De la Serviciul Sanitar aflu că până acum, şi de la începutul războiului, am pierdut, morţi şi răniţi, *60 000 de oameni*... E cam mult. Războiul nu se poate face fără pierderi, dar totuşi... După o comunicare făcută de colonelul Orezeanu (directorul general C.F.R.) la Consiliul de Miniştri, începe să meargă greu şi cu trenurile. Uzura materialului nostru rulant, locomotive şi vagoane, a ajuns la extrema limită, şi materialul trimis în Germania spre reparare, *nu se înapoiază*. Trec prin Sinaia zilnic locomotive stricate spre Germania, dar nici una reparată spre ţară.

Mai e şi chestiunea automobilelor. Am pornit la război cu circa 26 000 maşini particulare; din acestea au fost rechiziţionate 18 000 şi mai toate stricate, căci incuria armatei e înspăimântătoare. Se maltratează motoarele, nu se ung, se dă înainte până ce maşina e definitiv scoasă din uz. După ce se vor rechiziţiona şi strica şi cele 6–8 000 maşini care au mai rămas, cu ce vom face faţă nevoilor?

Pierderile noastre şi uzura materialului nostru sunt cu atât mai grave, cu cât la unguri situaţia e cu totul alta. Din cei 50 000 oameni pe care i-au trimis pe front, au pierdut vreo 650; materialul de căi ferate e intact, iar în ce priveşte automobilele, nici o maşină particulară n-a fost rechiziţionată... Mâine, poimâine, când ne va veni rândul să ne socotim cu maghiarii, vom fi într-o stare de vădită inferioritate...

———

Luni, 15 septembrie. Radio ne-a adus aseară la cunoştinţă că general-oberst von Schobert, adjunctul mareşalului Antonescu la comanda-

mentul aviației de operațiuni germano-română, a căzut pe front... Un comandant de armată împușcat pe front, e aproape lucru fără precedent. Nu se dă nici un amănunt; nu știm încă dacă a fost imprudență și exces de bravură din partea generalului, sau nenoroc. În tot cazul, bine că n-a căzut Antonescu — se zice că și dânsul se expune grozav — căci ce ne-am fi făcut?

Eugen Neculcea, întâlnit ieri, mi-a povestit că stă în Sinaia în aceeași vilă cu d-na Pastia, soția colonelului Pastia, aghiotant Regal, actualmente pe front — și că aceasta ar fi primit ieri știri de la bărbatu-său *că se află în Crimeea.* Chersonul fiind luat, n-ar fi imposibil căci de la gura Niprului în Crimeea distanța nu e foarte mare. Dacă știrea e adevărată, e excelentă. Numai să nu întâlnim la Sevastopol aceeași neînchipuită rezistență ca la Odessa...

Radio-Londra își permite contradicții: pe de o parte afirmă că Petersburgul va cădea din lipsă de hrană — iar pe de alta declară, pe bază de informații sovietice, că nemții nu-l vor lua niciodată. În realitate orașul e în flăcări: îl bombardează zi și noapte germanii, iar prizonierii ruși povestesc că comisarii sovietici dau foc la toate edificiile mai însemnate. Ce sălbăticie!

Mare discuție în presa tuturor țărilor, dar mai ales în cea americană, asupra definiției „apelor defensive". Presa rooseveltistă afirmă că toate mările de pe glob, până și Marea Roșie, trebuiesc considerate ca „ape defensive" ale Statelor Unite. „Ça promet" (Este promițător) — vorba francezului.

Comunicatele germane de ieri anunță 2 430 avioane distruse în ultimele 10 zile și 290 000 tone scufundate în Atlantic, într-o săptămână. Cifrele au fost repetate de mai multe ori, așa încât nu poate fi vorba de o eroare de transmisiune. Dacă într-adevăr au fost doborâte 2 430 avioane rusești în ultimele 10 zile, și nu este „bourrage de crâne" (o împuiere a capului în scop propagandistic) — apoi stăm bine, și-mi mai vine inima la loc...

În Turcia au reînceput cutremurele. Peste 30 de sate au fost distruse și sute de oameni uciși... Dacă n-ar veni iar, ca anul trecut, și la noi! Abia mi-am reparat casa din București (350 000 lei aruncați pe fereastră!).

Ieri la ora 5, a avut loc la spitalul nevestei mele, la Palace-Hotel, un concert dat de George Enescu. Am asista și eu. Mare succes. Rănitii au

fost încântaţi. Dar Enescu a îmbătrânit rău; e cocoşat şi începe să semene la faţă cu Ludovic al XVI-lea... Arcuşul lui e încă subtil, dar se mai încurcă şi în note false... Artiştii, ca şi femeile frumoase, ar trebui să se retragă la timp...

Ghiţă Cruţescu, fostul nostru ministru în Ungaria, a dejunat ieri la noi şi ne-a povestit multe despre Budapesta. Până la arbitrajul de la Viena din 30 august 1940, situaţia lui a mai fost cum a fost, dar de atunci încoace a devenit intenabilă. În megalomania lor, ungurii nu ne iartă că nu le-am oferit *întreg Ardealul*, şi că am mai păstrat — fără drept, zic ei — o bună parte. Ungurii se cred moştenitorii Mariei Tereza şi ai Sfântului Imperiu; întreţin toate tradiţiile prăbuşite la Viena şi tâmpesc lumea cu pretenţiile lor. Hitler şi Göring nu-i pot suferi, dar Ribbentrop şi Ciano îi susţin şi nu ne iubesc pe noi. Cruţescu crede că soarta noastră depinde de cine va fi mai tare la Berlin la sfârşitul războiului, Reichsmatul sau Auswertigesamt...

Până la arbitrajul de la Viena, Cruţescu izbutise să-şi facă o situaţie acceptabilă la Budapesta — după arbitraj însă n-a mai fost chip. Mai veneau câţiva la dânsul, mai ales când avea icre proaspete, *dar nimeni nu l-a mai invitat*, chiar cei care, când îl întâlneau se mai arătau amicali.

Bardossy, cu care a lucrat o lună, a fost în schimb foarte amical. Ca să nu dea loc la greutăţi protocolare, Cruţescu a plecat din Budapesta pe neştiute, cu automobilul — dar soţia lui cu copilul au plecat cu trenul. Spre mirarea tuturor, Bardossy a trimis pe şeful Protocolului la gară, cu un buchet de 100 de trandafiri roşii şi o cutie de bomboane pentru d-na Cruţescu...

Rechemat la repezeală, Cruţescu înainte de plecare a cerut o audienţă de rămas bun, Regentului. Dată fiind atmosfera, era convins că audienţa nu-i va fi acordată (termenul până la plecarea sa era foarte scrut) şi o ceruse numai ca să se conformeze obiceiurilor protocolare. Spre marea lui mirarea audienţa i-a fost acordată chiar a doua zi şi Horthy l-a primit foarte amabil. A vorbit de una, de alta — dar nimic de politică — întâi pe franţuzeşte (limbă pe care o vorbeşte mai greu) apoi pe nemţeşte. Şi deodată spune lui Cruţescu: „Să-ţi arăt ceva..." şi merge la un dulap şi scoate dintr-un sertar o hartă. Era o hartă franţuzească din secolul al XVIII-lea, reprezentând Transilvania. Pe ea era scris, de o parte în franţuzeşte, de alta pe latineşte, că Ardealul era locuit de unguri, de saşi şi de „siculi", iar că românii, puţin la număr sunt refugiaţi recenţi din Moldova şi Muntenia. „Citeşte, domnule — i-a

spus răstit Horthy lui Cruţescu — citeşte domnule, căci ştii franţuzeşte, iată dovada drepturilor noastre!..." Şi a devenit ca nebun, de o violenţă rară, nelăsând pe Cruţescu să plaseze un cuvânt... După această scenă penibilă, Cruţescu s-a sculat ca să plece. Atunci Horthy s-a liniştit, i-a strâns mâna şi i-a spus: „Fur Sie, nur gutes, mein lieber Minister!"... (Pentru dumneavoastră, numai bine, scumpul meu ministru).

Vorbea Roosevelt de popoare nebune; ungurii sunt mai nebuni decât toţi şi vor mai da lumii de furcă...

La plecarea lui din Budapesta, unde funcţionase doi ani, Cruţescu n-a fost decorat, cum e uzul — fiindcă nici Bardossy care părăsise Bucureştii cu o lună înainte, nu fusese decorat de noi...

———

Ghiţă Cruţescu ne-a mai vorbit şi de anarhia care domneşte la noi la Externe şi la Preşedinţia Consiliului, cu birourile lor încâlciate în acelaşi imobil. Nimeni nu dă nici o îndrumare, n-ai pe cine să întrebi şi cu cine să vorbeşti. Ică, interimar şi într-un loc şi într-altul, este invizibil. Creţeanu, secretar general la Externe, se teme şi de umbra lui, şi la orice întrebare răspunde: „nu ştiu, nu ştiu!"

Primul etaj al noului Palat e ocupat de Armată, de Poliţie şi de Siguranţă. La al 2-lea sunt apartamentele perechii Antonescu, ale d-lui Ică, ale d-nei Goga şi ale d-nei de Barbu (fiecare cu baie şi tot dichisul). La al 3-lea sunt birourile Preşedinţiei şi la al 4-lea ale Ministerului de Externe. Toate scările fiind transformate în cazemate şi armate cu mitraliere, nimeni n-are voie să circule pe ele. Din 10 ascensoare, funcţionează numai 2: unul e însă rezervat pentru Antoneşti, cu suita şi vizitatorii lor. Toţi funcţionarii de la Externe, 450 la număr, după ce sunt căutaţi până la piele (pentru funcţionare acest serviciu e îndeplinit de o maică!!), trebuie să urce dimineaţa şi să coboare seara cu unicul ascensor ce nu poate duce mai mult de 5 persoane deodată! E o adevărată bătaie, pe cine să-l apuce! Seara, uneori ascensorul mai e reţinut şi de militari sau de Poliţie la etajul I, aşa că, câteodată, exodul funcţionarilor început la ora 8 seara se termină la ora 10 ...

Şi n-ai cui să reclami! În fine, mareşalul Antonescu ne-a dat o ţară fericită!

———

Miercuri, 17 septembrie. Accesul meu de gută s-a terminat alaltăieri, luni, dimineaţă: m-am sculat fără nici o durere, dar pe la orele 10–11 m-a apucat un „malaise" (rău) general şi termometrul mi-a arătat 38°. Toată ziua am avut temperatură, până la 38,6°. Ieri am stat în

pat, temperatura revenită la normal, 36,5°. Şi azi mă simt bine. Ce să fi fost? D-rul Cârstea pretinde că a fost gripă intestinală. Ciudată gripă care a ţinut 24 de ore!

Ştirile de ieri şi de azi sunt bune de pe front — chiar foarte bune — dar proaste din lumea mare...

De pe front:

Germanii au repurtat o serioasă victorie în regiunea Valdai (la sud şi la sud-est de lacul Ilmen) împotriva a 3 armate din grupul Voroşilov. Nouă divizii au fost nimicite şi alte nouă scoase din luptă: 63 000 prizonieri, 320 care blindate şi 695 de tunuri au fost capturate sau distruse. Alte succese, mai modeste la nord, spre Petersburg — la centru în regiunea Gomel şi pe Nipru.

Nemţii tot distrug la divizii, la aeroplane, la care de asalt, la tunuri — şi ruşii tot continuă să lupte parcă ar avea un rezervor inepuizabil de oameni şi de material!

Pare totuşi cert că faimoasele contraofensive ale lui Timoşenko, făcute de altminteri fără un plan strategic, în scop de a uşura situaţia la nord şi la sud, au dat greş. Petersburgul e împresurat tot mai strâns — dar pare că rezistenţa sovietică va fi acolo înverşunată.

La sud s-a trecut Niprul. Coloane germane se îndreaptă spre Harkov. La Radio Londra s-a spus chiar alaltăieri că ruşii au început evacuarea acestui oraş... Linia ferată care uneşte Crimeea de continent prin istmul care o leagă de Rusia a fost distrusă.

Din lumea mare:

Knox, secretarul de Stat al Marinei (U.S.A.), a declarat ieri că „de mâine Marina Statelor Unite va începe să tragă".

În Iran, Şahul Reza Pahlavi a fost forţat să abdice fiindcă n-a răspuns destul de iute la cererea britanică privitoare la arestarea supuşilor germani, italieni, români şi unguri. A abdicat în favoarea fiului său... Englezii şi ruşii au hotărât să ocupe Teheranul şi au şi pornit la drum...

La Buenos Aires, inciente neplăcute suferite de ambasadorul german...

Membrii americani şi englezi ai comisiei, ce trebuie să meargă la Moscova sub preşedinţia lordului Beaverbrook, s-au adunat la Londra. Faptul este interesant, căci U.S.A. procedează deja *şi din punct de vedere formal* ca şi când ar fi deja în război cu Puterile Axei, luând astfel oficial parte la o consfătuire de beligeranţi.

Cutremure şi în Albania... Se apropie de noi!

În Bulgaria, pe baza ultimei legi votate, pentru apărarea Statului, s-a început o acţiune serioasă împotriva comunismului. La nota de protest sovietică, Guvernul din Sofia a răspuns negând actele de inamiciţie invocate de Moscova împotriva ei — şi acuzând la rândul lui Guvernul rusesc de atentate şi atacuri aeronautice pe teritoriul bulgăresc...

Vizitând regiunea Braşovului, ilustru scrib Megerle s-a închinat la Bran în faţa urnei conţinând inima Reginei Maria. „Megerle" consolaţie pentru biata noastră Regină, atât de ostilă crezurilor slujite de gazetarul lui Ribbentrop...

Pafnutie Şeicaru, în dorinţa de a se încadra în ritmul nou şi a nu fi dat uitării, a făcut un turneu politic în Franţa, Spania şi Portugalia — dând în *Curentul* impresiile sale, care, natural, nu puteau fi decât pe placul stăpânirii noastre. La Lisabona a vrut să vadă pe Preşedintele Republicii, generalul Carmona, cum văzuse şi intervievase la Vichy pe Pétain şi la Madrid pe Franco. A cerut audienţă prin ministrul nostru Juraşcu, căruia s-a răspuns însă, cu toate insistenţele sale, că deoarece Şeicaru nu avea o misiune oficială, Preşedintele nu-l putea primi... Pafnutie s-a adresat atunci la Pangal, şi prin acesta a obţinut audienţa pentru a doua zi... Juraşcu, consternat, a raportat faptul la Bucureşti! Iar eu am aflat astfel că Pangal este tot la Lisabona şi încă persoană cu influenţă!

Guvernul chinez din Nanking (cel sub influenţa Japoniei) a numit un ministru la Bucureşti... Il cheamă Li-Fang. Parcă mai era unul? Sau poate mă înşel...

Deşi nu mai plouă de alaltăieri, e frig ca în noiembrie. Şi nu numai în Sinaia, în toată ţara e aceeaşi temperatură scăzută. Dacă o începe iarna de acum, apoi stăm bine.

Joi 18 septembrie. În treacăt ieri prin Sinaia, Buşilă a fost şi pe la noi. El pretinde că mareşalul Antonescu e foarte mulţumit de situaţia

de pe front: merge mult mai greu, și prin urmare mult mai încet, decât s-a crezut la început — *dar merge*, merge conform programului și previziunilor. Nici o decepție de partea germanilor a căror organizație și strategie nu dau greș. Contraofensivele rusești, mai mult încercări haotice de reacțiune, nu au dat absolut nici un rezultat. Nicăieri, liniile germane n-au putut fi refulate. Oprirea ritmului năvălitor se datorește și neașteptatei rezistențe a rușilor, dar și — și mai ales — necesității organizării spatelui, construcției și reconstrucției de drumuri, organizării depozitelor de muniții și de aprovizionări.

În ultimul Consiliu de Miniștri, Antonescu a expus colegilor săi situația fronturilor pe o hartă foarte interesantă, pe care sunt însemnate toate mișcările efectuate și direcția noilor atacuri (întrucât se pot da în vileag). Această hartă va fi redusă și publicată în ziare și la cinematograf, căci Guvernul — și chiar Antonescu — și-a dat seama că publicul a fost ținut prea în necunoștință de mersul campaniei.

La Odessa se procedează acum numai prin bombardamente și nu se vor mai da atacuri. Duminica trecută, 2 500 de obuze grele au fost aruncate asupra orașului. Trupele noastre ar fi ajuns deja în mahalalele Odessei... Nu e adevărat că s-a luat comanda lui Ciupercă: a fost numit numai Iacobici deasupra tuturor în fața Odessei, formându-se astfel un comandament superior provizoriu *până la ocuparea orașului*. Iacobici își menține portofoliul său, iar Ciupercă — ca să se pună capăt zvonurilor răuvoitoare, a fost sărbătorit și deecorat...

Cele 6 divizii care au fost mobilizate acum (căci 6 au fost mobilizate) sunt destinate să ocupe teritoriul dintre Nistru și Bug — teritoriu ce va fi *ocupat* de armata noastră, *dar administrat de nemți*. Îndată după ocuparea Odessei, Antonescu vrea să demobilizeze restul armatei, adică toată armata afară de cele 6 divizii din Transnistria mobilizate acum. Și bineînțeles afară de trupele Corpului zis Expediționar (compus din vânătorii de munte și din artilerie), care a trecut Niprul și trebuie să fie aproape de istmul Crimeii, dacă nu a și ajuns acolo. Pestre Nipru, au pornit 3 grupuri de armate, unul în jos spre mare între Cherson și Crimeea, altul spre istmul Crimeii, al treilea spre Marea de Azov, dincolo de acest istm. O armată germană coboară pe malul stâng al Niprului spre regiunea Donețului. Planul germanilor pare să fie, pentru toamna asta, ocuparea întregii regiuni industriale până la Don, și eventual ocuparea Moscovei. Ei sunt însă deciși să meargă în Caucaz, să pună mâna pe petrol — Bușilă nu știa dacă în toamna asta (vor putea) sau în primăvară — dar hotărârea e certă și Comandamentul german a și început să ia măsurile necesare pentru construirea unei conducte de petrol speciale de la Constanța la Cernavodă: tratativele pentru con-

strucţie le duce Buşilă cu Neubacher... De la Batum la Constanţa vor să transporte petrolul pe Marea Neagră şi nu se tem să fie împiedicaţi de englezi fiindcă Strâmtorile sunt *dublu minate*: sunt minate de turci, şi sunt minate de germani, şi unii nu cunosc planul de mine al celorlalţi, aşa încât nici o trădare nu e posibilă.

La întrebarea mea, Buşilă îmi spune — şi mă linişteşte — că nemţii nu par a duce lipsă de benzină, nici a se îngrijora de o asemenea lipsă în viitor... De unde o scot, nu ştie nici el, dar o scot. Sau că posedă rezerve mult mai mari decât se credea, sau că fabrică benzină sintetică mult mai multă decât se crede, sau că se bizuie pe petrolul din Caucaz, pe posesiunea căruia, într-un timp determinat, par a fi siguri...

Despre atitudinea turcilor, Buşilă nu mi-a putut preciza nimic — nu ştia. D-na Tanriör soţia ambasadorului, a fost în vizită la d-na Buşilă şi i-a spus că Turcia vrea să rămână neutră cu orice preţ, dar că, dacă ar fi silită la război, ar merge cu Anglia... Ca şi mine Buşilă crede însă că Turcia îşi ascunde jocul. Cum s-ar explica altfel că a lăsat pe nemţi să pună mine în Strâmtori *şi că podurile dintre Turcia şi Bulgaria, dărâmate astă-primăvară, se repară acum pe spezele nemţilor şi de specialişti germani*?

Buşilă mi-a confirmat că trupe germane au trecut şi trec în Bulgaria — în ce scop, nu ştie nici el. Poate pentru menţinerea ordinei în Bulgaria (unde mişcarea comunistă devine ameninţătoate), poate pentru intimidarea turcilor, poate dimpotrivă pentru formarea unui corp expediţionar germano-turc destinat Siriei, Irakului şi Iranului...

Buşilă pretinde că informaţia primită de mine că materialul nostru de cale ferată ar fi la extrema limită a uzurii, şi că nemţii nu ne repară locomotivele trimise în Germania în acest scop — e exagerată. Materialul nostru feroviar nu e mai uzat decât e normal să fie, dar e insuficient ca cantitate, pentru efortul cerut. În ce priveşte repararea locomotivelor, au şi sosit două loturi de maşini, refăcute ca noi.

În chestiunea evreilor, pare că s-a mai pus apă în vin. Buşilă a obţinut de la dl Ică să „rechiziţioneze“ evrei ingineri şi să le încredinţeze posturi în subordine, cu leafă. Probabil că se va proceda tot astfel şi cu celelalte ramuri de tehnicieni.

Noi am restabilit cu cale normală toate liniile din Bucovina şi Basarabia. Podul de la Tighina, peste Nistru, n-a putut fi încă reparat. Nemţii au refăcut linia Lemberg-Odessa şi se aprovizionează pe acolo. Linia Cracovia-Lemberg-Cernăuţi e gata, a şi funcţionat, dar s-a întrerupt acum din cauza podului pe Prut care s-a stricat şi a trebuit să fie refăcut. Peste câteva zile se va putea circula de la Berlin la Bucureşti prin Cernăuţi. Linia Moldovei se dublează toată. Lucrările au şi început.

Bombardamentul din urmă, de la Bucureşti, n-ar fi fost, după Statul nostru Major, decât o diversiune, căci altfel nu se explică cum 9 avioane (atâtea au fost) n-au aruncat decât 3 bombe, din care una singură a făcut stricăciuni sfărâmând 200 de războaie dintr-o manufactură de bumbac. Scopul principal al incursiunii din acea noapte a fost aruncarea câtorva paraşutişti cu misiunea de a distruge conducta de petrol şi linia ferată din valea Prahovei. Din cauza ploii aviatorii ruşi s-au înşelat şi au aruncat paraşutiştii în valea Teleajenului, pe la Cheia, în loc să-i arunce în valea Prahovei. Şapte paraşutişti au fost prinşi de ţărani, şi au mărturisit că erau cu totul 10, din care 5 însărcinaţi să distrugă linia ferată şi 5 conducte. Toţi erau români din Basarabia şi au pretins că au fost luaţi cu forţa şi învăţaţi să sară din avion, şi că tot cu sila au fost aruncaţi pe teritoriul nostru. Dar minţeau... Erau toţi otrăviţi, comunişti sadea. Asupra lor s-au găsit, la fiecare, câte 50 000 lei în bilete de 5 000, câte 1 000 mărci germane în bilete de 5 mărci, câte un revolver şi dinamită... Avioanele care au fost deasupra Bucureştiului s-au dus până la Turnu- Măgurele, au zburat deasupra podului, dar n-au lăsat nici o bombă...

Bombardările cele mai dese sunt la Sulina, la Tulcea şi la Vâlcov. Te întrebi de ce acolo? Mai ales la Vâlcov, unde nu sunt decât pescari lipoveni, toţi simpatizanţi cu bolşevicii... Şi la Constanţa au fost stricăciuni destul de mari. Aflu prin Buşilă că catedrala zugrăvită de Mirea a fost complect distrusă. Mirea se servise de soţia lui în floarea tinereţii şi frumuseţii, ca model pentru sfintele din biserică. Zugrăveala lui Mirea nu făcea cinci parale, dar mi se strânge inima la gândul că chipul de lumină şi de farmec al prietenei mele s-a prefăcut în zob...

În ce priveşte Guvernul, Buşilă mi-a mărturisit că Marinescu „a ieşit“ sub toate aşteptările. Ultima boacănă a făcut-o cu peştele: aşa l-a ieftinit încât a dispărut de pe piaţă...

Generalul Schobert a murit într-o recunoaştere făcută cu aeroplanul: la înapoiere a aterizat în liniile germane dar pe un teren minat (fără să ştie că era minat). Abia a atins pământul, şi aparatul a sărit în aer.

Şoneriu a trecut şi el ieri pe aici. Mi-a mai povestit de la Cernăuţi, care începe să reînvie şi de la Herţa care e tot pustie.

A dejunat cu Lulu Lambrino, înapoiat de la Paris unde petrecuse 8 zile cu mamă-sa, cu soru-sa Zizi şi cu junele Hohenzollern. Zizi continuă să primească regulat pensia ei (circa 6 milioane lei pe an, de necrezut!) dar o duce greu căci la Paris viaţa e grea pentru cine n-are

parale multe. Până la un preț de 20 franci tot e cu cartelă. La Maxim[1] și la Ritz se mănâncă perfect, cam 200 franci de cap. Lipsă de combustibil. Lumea săracă o duce greu...

Atentatele comuniste continuă în Franța; trei ofițeri germani au fost omorâți noaptea, pe la spate. Ca represalii, germanii au împușcat 20 de comuniști, din cei arestați ca ostatici...

Bușilă povestea ieri că dejunul oferit de Hitler la Marele său Cartier lui Antonescu[2] a constat dintr-o supă de cartofi și un orez cu lapte „glacé". Din supă, fiecare avea dreptul să ia de două ori... În schimb vinuri excelente. Aghiotantul lui Hitler a spus la ureche lui Antonescu: „Vinurile sunt luate din Franța, dar Führerul care nu bea vin, nu știe, căci altfel ar fi rău de noi..."

Antonescu, care nu suportă cartofii și nu gustă orezul, n-a mâncat nimic... S-a săturat cu laurii Crucii de Fier...

Ică Antonescu primește cărți poștale cu portretul lui, dar cu un monoclu negru pe un ochi, ca Armand Călinescu. Asemenea cărți sunt trimise și generalului Popescu, minstrul Internelor și lui Eugen Cristescu de la Siguranță, și altora. E ultima modă, în materie de amenințare legionară. De când primește asemenea amenințări, Ică a încetat orice cochetărie cu legionarii. Arătând într-o zi lui Killinger cartea primită, acesta a apostrofat pe Vice-Regele nostru cu cuvintele: „Cum? Și nu i-ai împușcat încă"? Iată un neamț care nu se încurcă cu legionarii[3].

Colonelul Mardare (de la Palat) ar fi spus cuiva astăzi că Urdăreanu s-a însurat cu o vedetă cinematografică de la Hollywood... Toate sunt posibile. Poate să devină și Urdăreanu un „star" și să-l vedem rulând la București în rolul... mareșalului Antonescu...

Știrile de azi — radio și jurnale — par a justifica optimismul de ieri al lui Bușilă și explică totodată „entr-actul" de câteva săptămâni pe frontul oriental: mari bătălii decisive au început în triunghiurile Kiev-

[1] Maxim's a fost cumpărat de Horcher, marele restaurator berlinez!!!!
[2] Cu prilejul decorării sale.
[3] Țin anecdota tot de la Bușilă.

Moscova-Harkov şi Sevastopol-Harkov-Rostov. Ele se desfăşoară favorabil nemţilor... Dă Doamne noroc!

Vineri 19 septembrie. Iar e frig, iar e urât, iar mi-e inima strânsă...

Generalul Ioaniţiu, şeful Marelui Cartier, a fost ucis pe front. Moartea sa a fost comunicată ieri-seară la radio, odată cu darea de seamă a aducerii rămăşiţelor sale în Bucureşti, cu avionul... Cu un ceas înainte mi se comunicase nenorocitul eveniment, prin telefon, de la Bucureşti. Şi mi s-a spus şi cum a murit bietul om, ceea ce la radio nu s-a spus. A fost victima unui accident de avion. Făcuse şi el o recunoaştere, ca von Schobert, şi se înapoiase, şi avusese norocul să nu dea peste o mină la aterizare. Dar după ce coborâse din aeroplan, s-a apropiat prea mult de elice, încă în mişcare — a fost înhăţat şi făcut praf... Alte amănunte nu mi s-au dat.

Nu l-am cunoscut, sau cel puţin nu-mi aduc aminte să-l fi cunoscut. Se spune că era ofiţer eminent. Şi trebuie să fi fost, căci deşi numai general de Brigadă, ajunsese şef al Marelui Stat Major...

S-a terminat şi cu farafastâcurile nepreţuitei Adine, văduvă Take Ionescu, prinţesa Voroniecka. Nicu Costinescu vine de la Bucureşti cu ştirea că atât dânsa cât şi soţul ei au fost rugaţi să părăsească ţara şi să meargă unde vor voi. Ar fi ales Berlinul, fiindcă Voroniecki ar avea acolo prieteni...

Expulzarea ar fi datorită intrigilor pe care inefabila paranoică a încercat să le ţească între Regina Elena şi marşalul Antonescu. După ce revoluţionase spitalele din Sinaia, „coté des dames“ (pe cele de doamne), trecuse la Bucureşti unde amestecânsu-se în câte nu-i fierbe oala, înnebunise toată lumea. Păcat de ea: e fată frumoasă, nu e proastă — dar dement de ambiţioasă, e lipsită de orice măsură, de orice tact. Şi vrea cu tot preţul să joace rol, şi încă rol de frunte.

„Comment va la Princesse?“ (Ce mai face Principesa?) — întreba cineva pe Voroniecki. „Mal — a răspuns Prinţul — elle augmente d'âge et elle diminue de fortune!...“ (Prost, înaintează în vârstă şi scade în avere!)...

Taylor, acreditatul personal al lui Roosevelt pe lângă Papa a remis Sanctităţii Sale un mesaj din partea patronului său. Asupra conţinutului

acestui mesaj, se păstrează tăcere în anturajul Papei. Din afara Vaticanului, unii cred că ar fi o sugestie a Preşedintelui american în favoarea intervenţiei de pace... Puţin probabil. Alţii pretind că Roosevelt a cerut Papei să declare că războiul împotriva lui Hitler „e un război justificat" — şi că, bineînţeles, Papa a refuzat.

Ruşii au lăsat să cadă vreo 10 paraşutişti în jurul Bazargicului. Soldaţii au tras asupra lor şi i-au ucis. S-a constatat că erau comunişti bulgari, refugiaţi în Rusia, şi trimişi acum de sovietici, pe calea aerului în ţara lor, în scop de propagandă. De ce-i mai arde lui Stalin...

Pe de altă parte, nemulţumite de răspunsul Guvernului bulgar la prima lor notă, Sovietele au trimis la Sofia un nou protest. Guvernul bulgar e învinuit că în complicitate cu germanii prepară un atac împotriva Turciei, şi indirect împotriva Rusiei...

———

Din nou cutremure în Anatolia; iar câteva sate dărâmate... Brrr...

———

La răsărit de Nipru, ofensiva germană continuă fără încetare... La Petersburg, nemţii înaintează. O singură divizie germană a cucerit 119 bastioane fortificate. Luptele în curs sunt de importanţă covârşitoare; ca de obicei, nemţii sunt sobri în comunicatele lor — să aşteptăm sfârşitul operaţiunilor.

———

Ruşii au intrat în Teheran.

———

Sâmbătă 20 septembrie. Nesiguranţa sufletească în care ne găseam de 4 săptămâni şi mai bine din cauza tăcerii Comandamentelor noastre sau a ştirilor limitate la mărunţişuri, nesiguranţă sporită şi prin ştirile tendenţioase ale radiodifuziunilor inamice, a încetat aseară. În fine iarăşi mişcări în stil mare şi veşti senzaţionale! Patru armate sovietice au fost încercuite în regiunea Kievului. De şase săptămâni Kievul era închis din 3 părţi: de la vest, de la nord şi de la sud — dar spre est, peste Nipru armatele din acea regiune îşi păstrase contactul şi comunicaţiile cu restul armatelor sovietice. Armata maraşalului von Bock coborând de la Gomel înspre sud şi armata mareşalului von Rundstedt mişcându-se de la sud spre nord, după ce a trecut Niprul mijlociu şi inferior — şi-au dat mâna în ziua de 13 septembrie, încercuind astfel complect, din toate părţile, armatele sovietice din regiunea Kievului.

Aceste armate, patru la număr sunt menite pieirii sau capitulării... Azi-dimineață ne-a venit și știrea ocupării orașului Kiev și a orașului Poltava situat la 120 kilometri de Harkov. Comunicatele adaugă că alte rezultate însemnate vor urma; unele din ele trebuie să fie chiar realizate, căci joncțiunea armatelor germane von Bock și von Rundstaedst a avut loc la 13 și azi suntem în 20 septembrie...

Vechiul ritm e reluat; să cădem în genunchi și să mulțumim lui Dumnezeu! Acum putem dormi mai liniștiți!

Ca să pună capăt minciunilor răspândite de Moscova și Londra, comunicatul Marelui Cartier german de ieri, dă câteva date statistice.

Pe frontul oriental, de la 23 iunie la 31 august, armata germană a pierdut, în cifre rotunde, circa 100 000 morți și dispăruți, 300 000 răniți și 725 de avioane. În același timp numărul prizonierilor ruși a fost de 1 800 000, ceea ce însemnează cu morți și răniți, o pierdere de peste 5 milioane de oameni pentru sovietici.

Interesante și minunate sunt cifrele care se dau cu privire la serviciile aduse de aviația de transport germană. Iată câteva: o escadrilă de transport germană a zburat, de la începutul campaniei în est, fără ca să înregistreze vreo pierdere de material sau de oameni, 8 000 000 de kilometri în 4 000 de ore de zbor și a transportat 10 000 de persoane și 5 000 000 kilograme de materiale, printre care 2 500 saci de poștă, 3 600 000 kilograme de bombe, muniții, benzină, efecte etc. O altă formație, care a efectuat 4 312 zboruri străbătând 1 740 081 kilometri (adică de 40 de ori înconjurul pământului), a transportat 15 000 de soldați și 2 696 000 kilograme material de război. O a treia escadrilă de transport a realizat deplasarea a 10 000 de soldați și a 3 012 000 kilograme de material de război, în 1975 zboruri însumând o distanță de 1 740 268 kilometri...

Și la Petersburg merge înainte. La Londra se vorbește că muncitorimea din fabricile locale, nemaiputând suporta bombardamentele neîncetate cere capitularea orașului....

Se zice că linia Murmanskului ar fi în cea mai mare parte ocupată de trupele finalndeze. Porțiunile neocupate încă ar fi sub bătaia tunului finalndez...

În Marea Neagră, în Golful Finic, pe Ladoga, aviația germană distruge zilnic vapoare sovietice. N-au mai rămas multe...

Merge! merge!

Rușii lasă mereu să cadă parașutiști în Bulgaria. Sunt toți agenți comuniști, înarmați cu revolvere și cu dinamită și aprovizionați cu bani

bulgăreşti. Câţiva au fost lăsaţi să cadă şi la noi. Pare evident că Moscova caută o diversiune şi încearcă să tulbure atmosfera în Balcani, mai ales în Bulgaria. Guvernul din Sofia a protestat energic pe lângă Guvernul sovietic. Molotov a declarat ministrului Bulgariei la Moscova că a devenit indezirabil...

Ieri a fost înmormântat cu mare solemnitate la Bucureşti, generalul Al. Ioaniţiu. Ceremonia şi discursurile au fost rediodifuzate. Slujba religioasă a avut loc la Cimitirul Militar Ghencea. Ică Antonescu a citit o telegramă de condoleanţe din partea Führerului. Din nefericire nu s-a mărginit la atât. Au mai fost şi alte discursuri mediocre. Generalul Hauffe (înlocuitorul lui Hansen în funtea Misiunii militare germane) *a vorbit pe româneşte*... La ceremonie a asistat, pe lângă militari, întreg Guvernul şi mareşalul Antonescu.

Mareşalul Antonescu a asistat, cu o zi înainte, şi la funeraliile generalului von Schobert, la Nicolaev, la gura Bugului. Generalul von Schobert a fost înmormântat provizoriu, împreună cu pilotul său, într-un parc pe marginea limanului Bugului. La înmormântarea lui a fost de faţă şi mareşalul Brauchitsch. Amândoi mareşalii au sosit la Nicolaev cu avionul. Antonescu a spus câteva cuvinte la mormântul fostului său secund şi i-a decorat sicriul cu ordinul Mihai Viteazul clasa a II-a. Cu câteva săptămâni înainte de moartea sa, von Schobert fusese decorat cu Mihai Viteazul cl. III-a. Şi pilotul său, un căpitan, a fost decorat „post-mortem“ cu Crucea Aeronautică cl. I.

Se împlinesc azi exact doi ani de la uciderea lui Armand Călinescu şi de la masacrele care au urmat în aceeaşi seară... Atâtea au trecut de atunci peste noi, încât parcă am trăit douăzeci, nu *doi* ani!

Duminică 21 septembrie. Timpul se menţine frumos, dar foarte rece. Focul dârdâie în toate sobele... Azi-noapte au mai venit două transporturi de răniţi de la Odessa. Cucoanele au pansat toată noaptea...

Telegramele de ieri aduc ştiri de necrezut de la Kiev. Comandamentul superior bolşevic din acel oraş ar fi fugit, şi trupele s-au predat imediat; aşa se explică că oraşul a fost ocupat aproape fără lupte şi fără stricăciuni... Se zice că peste 60 de divizii sovietice sunt încercuite în regiunea Kievului... Din telegramele neoficiale reiese că trupele ger-

mano-române sunt în Crimeea şi se îndreaptă spre Sevastopol. Alte armate înaintează spre Harkov şi spre Doneţ...

Ataşatul nostru de presă din Egipt a sosit la Bucureşti şi povesteşte că în armata engleză de acolo a apătruns anarhia. Soldaţii nu prea mai ascultă de ofiţeri; între englezi şi australieni domneşte ură de moarte şi bătăile pe stradă şi în localurile publice sunt dese. La un cinematograf în Cairo, o bandă de soldaţi englezi s-a luat acum de curând la ceartă cu altă bandă de soldaţi australieni; australienii fiind în minoritate, au făcut apel la soldaţii francezi gaullişti, de faţă şi ei, şi s-a încins o bătaie care n-a putut fi potolită decât prin chemarea unui regiment englezesc.

De asemeni ura poporului egiptean împotriva englezilor care au atras războiul şi bombardamentele asupra paşnicei văi a Nilului, e de nedescris. Guvernul o scaldă; popularitatea Partidului Wafdist şi a lui Nahas-Paşa cresc pe fiecare zi...

Radiodifuziunile britanice anunţă că în Croaţia, dar mai ales în Bosnia, în Herţegovina şi în Muntenegreu tulburările şi ciocnirile dintre „patrioţi" (adică comunişti) şi poterile Poglavnicului de o parte şi trupele italiene de ocupaţie de alta, nu încetează. „Patrioţii" asaltează şi distrug fabricile, şi atacă pe italieni unde-i găsesc. Italienii mărturisesc că numai în Muntenegreu au pierdut până acum peste 1 600 de soldaţi şi ofiţeri... Dacă e aşa, pricep că Regele şi Regina Croaţiei nu se grăbesc să-şi ia Coroana în primire...

Père Barral a venit să-mi facă o vizită. El crede că pacea vine repede. Papa le-ar fi trimis ordinul confidenţial să facă rugăciuni speciale toate zilele până la sfârşitul lui octombrie, căci e ceva în curs[1]... Barral susţine că Stalin nu mai e comunist, că a rupt-o de mult cu comunismul (procesele troţkiştilor, crearea muncitorilor *calificaţi* la fabrici, proprietatea individuală reîntronată (?) la ţară etc.), şi că în orice caz alianţa cu Anglia şi cu Statele Unite a dat ultima lovitură comunismului în Rusia... El crede că Hess lucrează, înţeles cu Hitler, pentru pace, în Anglia. Pacea se va face pe spinarea Rusiei, abandonată Gemaniei, care, la rândul ei va evacua Belgia şi Olanda. De Franţa, Danemarca, Norve-

[1] Ciudat, dar şi în cercurile militare germane de la noi domneşte credinţa că pacea se apropie. Mi-a spus-o Gr. Carp, care trăieşte printre nemţi. La nemţi poate să fie şi o dibăcie, pentru liniştirea spiritelor din Germania — căci în Germania poporul e sătul de război. Şi-au început să se sature şi soldaţii pe front...

gia, Iugoslavia, Grecia nu mai vorbim (?). Asupra organizării politice, sociale şi economice a Europei, deosebirile între Hitler şi anglo-americani nu sunt mari... Şi Barral a terminat exprimându-şi din nou convingerea că pacea se apropie...

Am notat aci părerile lui Barral, fiindcă e u om inteligent, şi iezuiţii ştiu multe — dar nu pot să zic că m-a convins. Popii catolici de seama lui Barral ştiu multe, încât câteodată se încurcă în ele...

Interesant că părintele Barral e convins că Hitler a pornit împotriva ruşilor, *în înţelegere cu englezii* (!!!) ca să ajungă la o formulă de ieşire din război... După dânsul, ajutorul pe care Anglia şi America îl vor da Rusiei va fi pur platonic...

Ar fi frumos să fie aşa, dar de!

———

Aflu cum a fost ucis generalul Ioaniţiu. Nu fusese în recunoaştere. Venea de la Nicolaev de la înmormântare lui Schobert. Avionul în care se afla a aterizat la Tiraspol câteva minute după al mareşalului Antonescu; Ioaniţiu a sărit jos, şi ca să ajungă mai iute la avionul lui Antonescu a scurtat drumul trecând pe sub aripa avionului său, fără să-şi dea seama că elicea se mai învârtea... O paletă i-a zdrobit capul...

———

A murit I. Angelescu, fostul meu colaborator la Ministerul de Finanţe, în 1920. A ajuns subsecretar de Stat, ministru şi prim-preşedinte la Curtea de Conturi. Om blând şi cumsecade, se pricepea la multe, numai la finanţe nu.

———

Luni 22 septembrie. Vreme splendidă dar rece. Comunicatele radiofonice de aseară ne vestesc că trupele germane au ajuns la Marea de Azov. În regiunea Kievului, nimicirea trupelor sovietice încercuite continuă. Până acum s-au luat peste 150 000 prizonieri, sute de tancuri şi de tunuri — material enorm — şi e numai începutul, sunt primele cifre ale bilanţului.

———

Chestia cu Adina Take Ionescu Voroniecka e adevărată, dar văduvioara naţională a scăpat. Demètre Ghica (fostul ministru) sosit aseară din Bucureşti, mi-a confirmat-o. Frate-său Vladimir a fost chiar amestecat în afacere, căci Adina a făcut apel la dânsul, să o salveze „în numele principiilor creştine“ (??!). Vladimir s-a recuzat, declarând că nu

se poate amesteca într-o asemenea afacere şi că de altminteri n-are nici o trecere pe lângă Guvern... Dar Voroniecki e bine cu Legaţia germană şi a obţinut prin Killinger, mai întâi un răgaz de 5 zile, apoi suspendarea măsurii. Ghica crede că Guvernul n-a avut de la început intenţia să expedieze pe Adina — gură-de-petice — peste graniţă, dar a vrut să-i dea un serios avertisment. Să sperăm că năbădăioasa femeie se va linişti...

———

Cu generalul Ciupercă, lucrurile s-ar fi întâmplat astfel:

Generalul Iacobici care n-a fost o zi pe front, şi împotriva căruia se începuse o campanie în armată sub cuvânt că nu s-a bătut niciodată alături de noi (în războiul trecut a combătut, ca ofiţer austriac, *împotriva* noastră) — a cerut mareşalului Antonescu, cu insistenţă, un comandament. Antonescu a consimţit, a chemat pe generalii Ciupercă şi Petre Dumitrescu, le-a explicat situaţia, le-a arătat că tot meritul campaniei terminate rămâne al lor, i-a decorat cu Mihai Viteazul, şi cu consimţământul lor a creat un comandament al frontului Odessei pe care l-a încredinţat lui Iacobici, mai vechi şi ca Ciupercă şi ca Dumitrescu. Comandamentul lui Iacobici e mai mult nominal, căci acum nu mai are altceva de făcut decât să aştepte ca nemţii să ia Odessa...

În tot cazul, nici vorbă de dizgraţie pentru Ciupercă, deşi probabil Antonescu n-a uitat incidentul pe care l-a avut cu zisul Ciupercă pe când acesta era ministru de Război iar el comandantul Corpului de Armată din Chişinău[1]. Se poate că amintirea acestui incident, care s-a tranşat atunci în defavoarea lui Antonescu, să fi contribuit la grabnica satisfacere a cererii lui Iacobici.

———

Marţi 23 septembrie. Ieri pe o zi minunată fost cu Cecropid şi Ion Lahovari la Braşov. Vizitat sucursala Societăţii Bancare, o prea frumoasă clădire, în piaţă, în dosul Primăriei. Repararea şi amenajarea internă au fost făcute cu mult gust. Witzleben a instalat şi o mică garsonieră, cu tot confortul, pentru noi cei de la direcţie, dacă am vrea să petrecem o noapte la Braşov...

Căutat pe Vaida, la Safrano, unde locuieşte: nu l-am găsit, era la Bucureşti. Luat dejunul — excelent (dar 3 persoane 3 600 lei“) — la „Aro“.

---

[1] Ciupercă anunţase venirea lui în inspecţie la Chişinău, iar Antonescu în loc să-l aştepte a plecat la Bucureşti, la inaugurarea monumentului lui Brătianu...

Zărit pe Bébi Grădişteanu — fiul lui Ionaş şi consilier la Curtea din Bucureşti — împreună cu nevastă-sa. Se zice că Grădişteanu a încasat anul acesta 22 milioane pe orezul pe care-l cultivă la moşia lui de lângă Comana, în Ilfov. Nevastă-sa era să moară de peritonită, în urma unei apendicite. Aşa se spune cel puţin oficial, căci gurile rele pretind că s-ar fi contaminat şi că era să o răpună o blenoragie cu infecţie consecutivă în pelvis...

Azi-dimineaţă la ora 7, tot cu Cecropid şi Ion Lahovari, am părăsit Sinaia pe vreme înnorată şi am sosit la Bucureşti la ora 9. Automobilul este o frumoasă invenţie, mai ales pe vremuri ca acestea când trenurile au devenit impracticabile...

La Bucureşti am găsit vreme posomorâtă dar caldă. Reparaţiile casei terminate. Cred că n-am să mă mai mişc de aci, dacă o vrea Dumnezeu...

Cecropid îmi spune că e de necerzut cât îl urăsc oamenii pe Ică Antonescu. E lipsit într-adevăr de orice tact. Duminică a şuerat la Radio o scurtă cuvântare pentru comemorarea a 3 luni de la intrarea în război cu ruşii; în acest discurs s-a întrecut pe el însuşi: e ceva oribil, să fugi să te dai cu capul de toate zidurile. Sfârşitul e formidabil: toţi răniţii din spitale, „sunt şcolarii lui!“

Să fi spus aşa ceva Iorga, hai să mai treacă, căci a fost profesor la 5 catedre timp de 50 de ani — dar dl Ică, biet conferenţiar de ieri! Nu se poate ca această cuvântare, în care numai rimele sărace lipsesc ca să fie adevărată literatură de plăcintă, să nu fi fost „auzită“ şi de mareşalul Antonescu — şi aci e lucrul trist, dl Ică n-a fost trimis, *el*, la şcoală, a doua zi. O asemenea lipsă de spirit critic din partea Conducătorului nostru, e direct îngrijorătoare...

Dar e astfel încălecat de Ică, încât nimic nu-l zdruncină în încrederea sa. Prietenul său Mareş a încercat să-i vorbească şi să-i arate cât rău îi face în opinia publică samavolnicia benjaminului. Mareşalul n-a vrut să audă, l-a dat afară de la Creditul Industrial (unde era preşedinte al Consiliului de Administraţie) şi a numit în locul lui pe Finţescu, profesorul de la Drept...

După decorarea mareşalului cu Crucea de Fier, legionarii au adăugat: „De o cruce de lemn pentru Ică şi de una de piatră pentru Rica (d-na Antonescu), vom îngriji noi!“ Oribil...

Englezii şi sovieticii au admis pe Tronul Iranului pe Mohamed Riza Pahlavi, fiul fostului Şah şi cumnat cu Regele Etiopiei. L-au admis cu

condiţia să fie sluga lor plecată. Junele arivist ca să-şi păstreze Tronul a mers cu slugărnicia până a primi să semneze un mandat de arestare împotriva tatălui său...

După telegramele engleze de azi, Teheranul n-ar fi încă ocupat de ruşi, cum s-a zis...

Generalul Iacobici a fost numit Şef al Marelui Stat Major (şi al Marelui Cartier), nu generalul Mazarini cum s-a spus. Decretul a apărut azi. Generalul Iacobici părăseşte Ministerul Apărării Naţionale, al cărui *interimat* îl preia mareşalul Antonescu, urmând ca Departamentul să fie condus în lipsa mareşalului, de generalul Pantazi. Îmi pare bine că a rămas Mazarini unde e, căci e un om îndatoritor...

Întâlnit pe Alimănescu, care face pe interpretul de limbă rusă la Divizia generalului Potopeanu, în faţa Odessei, şi a venit în permisie la Bucureşti. Dezminte zvonul care a circulat, cum că la Odessa ar bântui holera. Dar rezistenţa sovieticilor e de necrezut. Acum opt zile, Potopeanu crezând că nu are în faţa lui decât un rând de mitraliere a dat năvală: deodată au ieşit la iveală 6 rânduri de mitraliere, şi a fost un măcel îngrozitor (trenurile de răniţi până la Sinaia...). Trupele noastre sunt în mahalalele Odessei, dar nu pot înainta. N-avem aviaţie suficientă nici tunuri grele, sau mai bine zis muniţii pentru aceste tunuri. Nistru a venit aşa de mare, cum nu s-a văzut niciodată, şi a luat podul de la Tighina. Opt zile camioanele cu muniţii n-au putut trece... Aşa povesteşte Alimănescu...

Iar cutremur în Turcia, mare. De data asta au suferit crunt oraşele Eski-Schihir, Kutaya, Karahissar, Urfa, etc. şi împrejurimile lor. Mă apucă groaza...

Am (!) botezat pe nelipsita de lângă Antoneşti, gheşeftăreasă Veturia Goga: „Madame *Rasputain*"! E bună, căci dama mai e şi curvă...

Vitejia aviatorilor noştri:

O patrulă de 4 avioane din escadrila comandată de lt. comandor Pârvulescu a intrat în luptă zilele trecute cu 20 avioane sovietice din

care a doborât 8 şi a pus pe fugă pe celelalte 12. Avioanele noastre n-au înregistrat nici o pierdere. E splendid...

Mareşalul Pétain a adresat un manifest francezilor din Franţa ocupată, atrăgându-le atenţiunea asupra deselor atentate pe la spate împotriva soldaţilor germani, şi invitându-i cu stăruinţă să lupte împotriva uneltirilor comuniste.

Şi în Bulgaria, lupta împotriva propagandei şi acţiunii comuniste face obiectul tuturor preocupărilor guvernanţilor. Alături de această luptă împotriva anarhiei, cucoanele din Londra se gătesc cu însemnele bolşevice, secera şi ciocanul. A înnebunit lumea: capitaliştii au devenit comunişti şi golanii reacţionari...

La cele scrise mai sus cu privire la raporturile dintre Mareş şi Ică Antonescu, mi se mai aduce o informaţie. Zilele trecute, Ică ar fi aflat că Mareş l-a criticat şi l-a tratat de bolşevic fiindcă într-una din numeroasele sale cuvântări ar fi vorbit „de necesitatea *de a se rotunji* proprietăţile rurale“, preconizând astfel o nouă expropriere. Îndată ce ar fi aflat această *calomnie*, Ică a luat telefonul şi s-a răstit la Mareş, care i-a răspuns pe loc: „Să fii obraznic cu cine îţi permite, dar nu cu mine *care te-am cunoscut vierme*! Să faci bine să-ţi ţii gura!“ — Şi i-a închis telefonul. Afacerea este înaintea mareşalului plictisit totuşi, zice-se, de boroboaţele iubitului său „alter ego“... O fi?

Se vorbeşte cu insistenţă de debarcarea lui Marinescu de la Economia Naţională, şi se zice că va fi înlocuit prin... colonelul Dragomir, fostul ministru al Coordonării! tusea în locul junghiului...

Joi, 24 septembrie. Bătălia de lichidare în jurul Kievului e pe sfârşite. Centrul regiunii de învluire e la Priluki. După comunicatele germane vreo 50 de divizii, constituind 4 armate au fost nimicite. Comandamentul german socoteşte numărul oamenilor concentraţi în jurul Kievului cam la 750 000. Dintre aceştia, 380 000 au fost luaţi prizonieri; dacă se ţine seamă de morţi şi răniţi, se vede câţi au putut să scape. E o cifră record, cifra de 380 000 prizonieri, care nu a fost atinsă nici într-o bătălie, nici în Flandra, nici la Bialystok, nici la Minsk, nici la Smolensk. În total, nemţii au făcut prizonieri, *în trei luni de zile*, peste

2 000 000 de ruşi, adică atât cât au capturat în cei 4 ani ai ultimului război. La Kiev au mai căzut în mâinile nemţilor 2 100 tunuri şi 570 care de asalt...

Cu prilejul acestei bătălii din jurul Kievului s-a mai constatat că moralul trupelor sovietice a scăzut mult şi că debandada se apropie. Ofiţerii şi comisarii sovietici au fugit ca să se pună la adăpost. „Din ordin superior" — răspund ruşii, ca să încadreze aiurea trupe noi ce se ridică... Mai multe încercări de scăpare din cercul de fier, ca şi mai multe contraatacuri din afară au fost respinse de germani cu mari pierderi pentru sovietici.

La Kiev s-a reluat viaţa normală, deşii sovieticii, înainte de a părăsi oraşul, au făcut destule stricăciuni şi au dat foc la multe depozite de aprovizionare.

La Petersburg luptele continuă, înverşunate. La Odessa însă, sunt şi mai înverşunate, şi înaintarea noastră merge greu: casă după casă trebuie cucerită şi pierderile noastre ca şi ale nemţilor sunt mari...

Scufundarea vaselor ruseşti în Marea Neagră ca şi în Baltică continuă. În direcţia Harkovului şi de-a lungul Mării de Azov se înaintează. Din Crimeea, nici o ştire publicată; nu ştim încă cu certitudine dacă trupele noastre au trecut sau nu istmurile. În tot cazul, aeroporturile din Crimeea sunt sub bombardamentul zilnic german...

Cecropid îmi aduce două ştiri senzaţionale *din izvor sigur*, zice el:

1) Peste câteva zile vom denunţa arbitrajul de la Viena ca şi caduc — *fiindcă ungurii n-au executat clauzele ce le-au fost impuse.* Pare că această denunţare se va face de acord cu nemţii...

2) Horia Sima e grav rănit. Nu pe front, ci în Germania, unde se află sechestrat. Să fi încercat să fugă, să fi fost făcut scăpat... sau altceva?

Uzina electrică din Iaşi a sărit în aer. S-a găsit că a fost minată în 4 locuri... Comuniştii locali, sau a 5-a coloană sovietică cu paraşutiştii ei? Ştirea n-a fost dată publicităţii. Dar Iaşul e fără lumină şi fără apă, căci principala pompă a distribuţiei de apă era mişcată prin electricitate... La Bucureşti s-au dublat pretutindeni posturile de pază. Paraşutiştii devin un adevărat pericol...

De altminteri, mişcarea comunistă se manifestă pretutindeni. În Franţa se asasinează, în Bulgaria se pun la cale mişcări rurale, în Croaţia, la Zagreb s-a încercat să se arunce în aer centrala telefonică.

S-a înteţit însă şi lupta împotriva comuniştilor. În Franţa, condamnări zilnice. O secţie a Curţii de Apel din Paris a fost însărcinată cu urmărirea şi a pronunţat până acum 4 condamnări la moarte, printre care şi fostul deputat comunist Cathalla. La Zagreb au fost executaţi 50 de comunişti învinuiţi de atentatul la Telefoane. Poglavnicul nu mai iese din casă de frică să nu fie omorât. De altminteri în Croaţia lucrurile merg cât se poate de rău...

Mareşalul Pétain a vorbit legionarilor care pleacă pe frontul rusesc şi a spus că francezii nu trebuie să se mai gândească la trecut, ci numai la viitor... Din nenorocire mai e şi prezentul, şi oamenii mor de foame...

———

În Anglia, dl ambasador sovietic Maiski a botezat într-o uzină primele tancuri destinate Rusiei. Nume ca acestea au fost date tancurilor: Lenin, Karl Marx, Timoşenko, Churchill (!!) — iar autorităţile britanice au fost primite în fabrică cu cântecul *Internaţionalei*! Bine au ajuns bancherii lumii din City!

———

După o ştire din Ankara, englezii şi bolşevicii s-au luat la bătaie în Teheran, sau alături... Guvernul cel nou iranian a rechemat miniştrii săi din Berlin, Roma şi Bucureşti...

———

Stavri Cunescu, faimosul director al Muncii din Ministerul cu acelaşi nume, a fost scos din slujbă... E vinovat de multe!

———

Generalul Dentz, fostul guvernator al Siriei, a fost numit ofiţer al Legiunii de Onoare. Cu atât se alege de pe urma străduinţelor lui...

———

Mare vâlvă în jurul Strâmtorilor. Englezii acuză pe turci că au vrut să lase să treacă vase italiene camuflate în vase bulgare... Turcii protestează cu indignare, se declară neutri, iar nemţii fac haz. De altminteri, Strâmtorile, cu dubla lor minare, turcă şi germană, sunt pentru moment impracticabile oricărui vas...

———

În America, se merge din ce în ce spre război. Acum e vorba să se modifice sau chiar să se suprime legea neutralităţii... Deputatul Fish

vrea să ceară în Parlament *intrarea imediată în război*, ca să provoace un vot contrar. Alţii vor să ceară darea în judecată a senatorului Nye, fiindcă duce contra ovreilor şi democraţilor, alături de Lindbergh, o campanie de *calomnii*... Agitaţia e mare, şi în fiecare săptămână se votează credite noi pentru armată şi marină. Un vas de comerţ, sub steag panamez, „Pink Star", a fost scufundat aproape de coasta americană, pe drumul Islandei. Până acum nici o reacţiune americană...

Radio-Londra pretinde că alaltăieri, Timoşenko a contraatacat spre Smolensk şi ar fi distrus două divizii germane. Germanii dezmint... Un succes sovietic e puţin probabil.

Radian, care e mobilizat la biroul informaţiilor Statului Major îmi povesteşte că nemţii au găsit în Rusia enorme depozite de benzină, pe care ruşii nu le distruseseră. De asemenea, enorm de multe vite şi de aprovizionări de grâu... Să dea Dumnezeu să fie aşa!

Consiliul de Miniştri întrunit ieri a hotărât sporirea pensiilor odată cu sporirea lefurilor. S-au luat de asemenea măsuri pentru refacerea dezastrelor pricinuite de inundaţii în judeţul Argeş şi pentru începerea lucrărilor liniei ferate Curtea de Argeş-Râmnicul Vâlcei. S-a mai decis înfiinţarea de „Magazine Universale" în oraşele basarabene „evacuate" de ovrei, care până aci aveau tot comerţul în mână. Se va pune de asemenea la cale reeducarea invalizilor de război, spre a-i pune în măsură să-şi câştige existenţa.

În fiţuica lui, *La Roumanie Nouvelle*, Jean Th. Florescu scrie un articol: *Homo Novus* (!!). Pe lângă Ică Antonescu, Jean Th. Florescu e un clasic al scrisului românesc...

Lepădătura ce poartă numele (furat) de Barnovschi, propune înfiinţarea unui nou ordin, Ordinul Ştefan cel Mare, prin care să se recompenseze actele de eroism săvârşite pe frontul de est. Ordinul Ştefan cel Mare ar fi similar ordinului Mihai Viteazul. Feciorul popii de la biserica Barnovschi face propunerea în otreapa lui Russu Abrudeanu, *Statul Român* (fostă *Parlamentul*) al cărui principal colaborator e

peştele Porsena, soţul celei mai ilustre sugătoare de p.le (cu tarif variabil).

Joi, 25 septembrie. Telegramele şi presa germană continuă să comenteze izbânda de la Kiev şi să demonstreze că a fost cea mai mare victorie din războiul actual. Noi succese în perspectivă. La Peterburg se înaintează încet dar sigur. La sud, între Doneţ şi de-a lungul Mării de Azov, trupele germane şi ale noastre merg înainte.

În America tot mai multă vâlvă de război. Scufundarea vasului „Pink Star“ sau „King Star“ (căci telegramele îl numesc şi aşa şi aşa) pare că va fi luată de pretext pentru înarmarea tuturor vaselor de comerţ americane. Zisul „King (sau „Pink“) Star“, era înarmat cu un tun, ceea ce dă prilej nemţilor să declare că scufundarea lui a fost *legitimă*. Knox, ministrul Marinei americane, a ţinut un discurs cu prilejul lansării cuirasatului „Hassachusetts“ (35 000 tone), discurs în care a cerut abrogarea legii neutralităţii şi tunuri pe toate vasele de comerţ americane. Roosevelt întâlneşte totuşi o opoziţie crâncenă, în politica sa, pe care nimeni nu se îndoieşte însă că o va duce cum vrea.

Günther, ministrul Statelor Unite la noi, a definit lui Savel Rădulescu războiul ruso-german cu următoarele cuvinte: „C'est Satan contre le diable“ (Satana împotriva diavolului) — aluzie la Stalin şi Hitler...

Turcia este iarăşi pe primul plan. Se comentează mult prezenţa lui Clodius la Ankara, unde a trebuit să sosească şi Papen, venind de la Berlin, după o oprire la Sofia. Cu toată „impracticabilitatea“ Strâmtorilor, se crede că turcii vor lăsa flota italiană să intre în Marea Neagră. Rămâne de văzut dacă o va lăsa-o flota engleză... Deocamdată nemţii dezmint că ar fi făcut vreo cerere pentru trecere de forţe germane prin teritoriul sau apele turceşti şi afirmă că Clodius nu are nici o misiune politică la Ankara, ci numai una economică. Această dezminţire e atât de apăsată, încât apare ca probabil că sub ea se ascunde ceva... Flota italiană ar fi indispensabilă în Marea Neagră pentru transportul petrolului de la Batum la Constanţa, în ipoteza bineînţeles că nemţii ar cuceri Caucazul...

Dl Ică a întrunit luni la Camera de Comerţ pe conducătorii marilor noastre întreprinderi, pentru a le da îndrumările sale economice. A rostit un mare discurs, în care a debutat afirmând că România, în dezvol-

tarea (?) ei economică nu trebuie să ţie seamă de străini şi a sfârşit prin a declara că măsurile de luat depind de conjunctura internaţională!!! Autentic. Faţă de această logică, cei de faţă n-au putut decât să surâdă, fiindcă erau oameni bine crescuţi...

———

Am primit de la dl I. Marinescu, ministrul Economiei Naţionale, următoarea scrisoare:

„*Domnule Ministru*,

În vederea elaborării şi punerii în aplicare a unui plan economic de durată corespunzător naturii solului şi subsolului, poziţiei geografice şi politice a ţării, precum şi aspiraţiilor poporului românesc şi în dorinţa ca acest plan să profite cât mai mult de experienţa şi îndrumarea personalităţilor ce au condus economia ţării, garantându-i-se prin aceasta caracterul de continuitate absolut indispensabil, vă rugăm să binevoiţi a ne face cunoscute părerile şi punctele dvs. de vedere.

O scrisoare cu text similar a fost trimisă tuturor foştilor conducători ai departamentului Economiei Naţionale.

V-aş fi îndatorat dacă răpind din preţiosul dvs. timp şi apreciind nevoia de a fixa în timp util poziţia noastră industrială şi economică în sud-estul european, aţi putea face ca răspunsul dvs. să ne parvină cât mai grabnic.

Primiţi vă rog, etc.".

La această scrisoare am dat următorul răspuns:

„*Domnule Ministru*,

Referindu-mă la măgulitoarea adresă ce aţi binevoit a-mi trimite sub nr. 1720 din 13 septembrie curent, vă mulţumesc pentru cinstea ce mi-aţi făcut cerându-mi şi neînsemnata mea părere asupra «unui plan economic *de durată* corespunzător naturii solului şi subsolului, *poziţiei geografice şi politice a ţării, precum şi aspiraţiilor poporului românesc*».

Spre marea mea părere de rău, n-aş putea în momentul de faţă, nici măcar să schiţez conturul unui asemenea plan. Poporul românesc, împresurat de toate părţile de slavi, afară de o mică porţiune în care se mărgineşte cu ungurii — alt vrăjmaş de moarte — luptă astăzi pentru existenţa lui. Izbânda sau înfrângerea «aspiraţiunilor noastre», în această luptă, nu depind din nefericire, numai de noi. Suntem prea puţini la număr şi prea slabi ca să putem determina noi singuri înfăţişarea de mâine a acestor părţi de pământ şi cu atât mai puţin *regimul* politic şi economic care va rezulta pentru Europa şi pentru lumea întreagă din

formidabila învălmăşeală a popoarelor la care asistăm şi de urmările căreia suferim deja atât.

Noi nu putem prevede astăzi cât va mai ţine războiul, adică cât va mai dura o situaţie ale cărei imperative nu pot fi decât suportate, oricât ar fi de păgubitoare şi de dureroase, iar nicidecum planificate — şi cu atât mai puţin *cadrul* în care se vor aşeza după război rosturile politice şi economice ale ţărilor şi popoarelor din Europa.

Va mai putea dăinui în lume, după acest război istovitor şi falimentar un regim capitalist?

Cum va evolua, în aplicările ei, doctrina intervenţionismului de Stat?

Triumfa-vor oare principiile unei autarhii naţionale sau ideile unor independenţe în care politicul va domina economicul, sau vice-versa?

În faza în care ne aflăm, nici chiar pericolul unei totale anarhii însoţită de zguduiri revoluţionare sângeroase nu poate fi încă definitiv înlăturat din socotelile noastre.

Noi trăim astăzi numai cu nădejdea în suflet, cu nădejdea împlinirii dreptelor noastre aspiraţii, dar fără să putem prevede exact *sub ce formă* se vor concretiza aceste aspiraţii.

Numai pe nădejdi nu se poate însă construi *un plan*, fie el politic — *dar mai ales economic*.

Cred prin urmare, domnule ministru, că în ceasul de faţă nu avem decât datorie de îndeplinit: *să păstrăm, să conservăm, cât mai intacte posibil rezervele noastre economice*, mai ales bogăţiile subsolului nostru. *Să ferim pe cât se va putea aceste bogăţii de irosire*, pentru ca la momentul oportun — moment ce va putea sosi peste un an sau peste zece — să le putem folosi raţional şi cu maximum de randament posibil în folosul obştesc.

Sunt convins, că datoria unui ministru al Economiei Naţionale, în ceasul prezent, nu e numai de a face faţă greutăţilor războiului, ci, *şi mai ales*, de a veghea zi şi noapte la paza bogăţiilor noastre, fără de care generaţiile viitoare, *chiar cu o conjunctură internaţională favorabilă*, ar fi osândite mizeriei şi anarhiei.

Un plan economic nu va putea fi întocmit decât în ziua în care vom şti dacă regimul capitalist va mai exista sau nu, dacă aurul va mai fi sau nu etalon monetar, dacă Statele Europei vor mai fi despărţite sau nu prin graniţe vamale, dacă fiecare Stat al Europei va mai avea dreptul să dispună de potenţialul său economic sau nu, dacă în fine îndrumările economice nu vor fi dictate de către un for superior şi internaţional, cu autoritate impusă sau liber consimţită.

Până atunci, cred că o îndrumare *de durată* pe terenul Economiei noastre Naţionale, ar rămâne literă moartă.

Împărtăşindu-vă aceste convingeri ale mele, care-mi interzic orice dezvoltare în sensul dorit de domnia-voastră, vă rog să primiţi, domnule ministru, asigurarea consideraţiunii mele deosebite".

Vineri, 26 septembrie. „Aliaţii" — adică englezii, sovieticii şi americanii, s-au întrunit într-o conferinţă la Londra, în care au pus Europa la cale. Neobrăzarea ambasadorului Maiski s-a semnalat prin declaraţia că „Sovietele luptă pentru libertatea popoarelor". Cum luptă, s-a văzut cu Finlanda, cu Ţările Baltice, cu Basarabia şi cu Bucovina noastră...

Anglia a trimis o notă Finlandei prin care îi oferă garanţia ei dacă se retrage la vechile ei graniţe şi încetează lupta împotriva Sovietelor. Finlandezii care nu prea au încrederea de mâine, vor respinge oferta engleză. În acest caz, Anglia va considera Finlanda ca ţară inamică...

Şi Elveţiei au trimis englezii o notă, prin care previn Confederaţia că vor înăspri măsurile de blocare din cauza noii convenţii economice încheiată de elveţieni cu nemţii...

La Chillon, pe lacul Genevei, a avut loc o formidabilă explozie, care a stricat linia ferată prăbuşind o stâncă asupra ei. Cauzele exploziei sunt necunoscute. Comuniştii? Nicu Hiott, care a stat două luni la Geneva lângă fiu-său bolnav, şi s-a înapoiat zilele trecute povesteşte că de când cu războiul rusesc, opinia publică elveţiană s-a schimbat cu totul. De unde până în iunie era hotărât antigermană, acum toate simpatiile se îndreaptă spre cei care au pornit să scape lumea de bolşevici...

În regiunea Kievului, operaţiunile de curăţire a ce a mai rămas din diviziile sovietice încercuite şi distruse e pe sfârşite. Numărul prizonierilor, morţilor şi uneltelor de război capturate sau distruse — creşte pe fiecare zi. Printre morţi a fost găsit şi generalul Kerponos, comandantul-şef al frontului sovietic din sud-vest. Statele majore ale armatelor încercuite au fost şi ele decimate.

La sud, spre Marea de Azov, noi succese: două divizii distruse; prizonieri mulţi, pradă mare.

Stabilimentele militare din Moscova au fost din nou tare bombardate. Asemenea şi cele din jurul oraşului Tula.

Pe coasta de vest a Africii, submarinele germane au torpilat un convoi britanic. Unsprezece vase au fost scufundate cu un tonaj total de 78 000 tone...

———

Efervescența spiritelor din Statele Unite a contaminat și atmosfera din Republica Argentina. Comisia Talborda, trimisă acolo în acest scop, a reușit să tulbure adânc conștiințele argentiniene. Pare că aviatorii locali au vrut să încerce ceva ca să împingă Argentina în război, căci toate aeroporturile au fost ocupate de armata credincioasă Guvernului. Acesta nu vrea să părăsească neutralitatea. De unde Washingtonul spera că ambasadorul german de la Buenos Aires va fi expulzat, se anunță acum că zisul ambasador a avut o lungă întrevedere cu președintele Consiliului de Miniștri... Statele Unite au trimis la Buenos Aires mai multe avioane de bombardament, într-o *vizită amicală*. Aterizarea acestor avioane pe aeroportul de la Buenos Aires a impresionat adânc, dar în rău, populația locală, în care elementele italiene sunt foarte numeroase...

———

La Chișinău, anul judiciar a fost inaugurat cu solemnitate, în mijlocul ruinelor. A prezidat Preuțescu, președintele Curții de Apel. E același Preuțescu care a venit să-mi ia interogatoriul astă-iarnă, în chestiunea fondurilor de la Ministerul de Externe și de la Președinția Consiliului. Un magistrat amabil și cumsecade, cu bună reputație. Iată-l ajuns cucuvea pe zidurile dărâmate din Chișinău...

———

Grigorcea, ministrul nostru la Roma, e în București. El spune că a venit în concediu, alții pretind că ar fi vorba să fie numit secretar general la Externe, sau chiar ministru...

Grigorcea povestește că situația e foarte rea în Italia. Restricțiile sunt mari. Nici un automobil particular, aproape, nu mai circulă. E foamete. El primește *pentru toată Legația*, 6½ kilograme carne pe săptămână și 1½ kilograme unt. Italienii primesc numai 80 de grame carne și 50 grame unt... Toată lumea fură — necinstea a pătruns până sus de toate. Autoritatea de Stat în mare scădere. „Dacă moare mâine Mussolini, se alege praful de toată opera lui...“ — pretinde ministrul nostru la Roma.

În Croația, lucrurile merg foarte prost. „Ustașii“, un fel de legionari sârbi, omoară pe capete și jefuiesc averile oamenilor. Poglavnicul e

neputincios şi urât. Urâţi sunt şi italienii şi populaţia asasinează, când poate, funcţionarii şi soldaţii Ducelui. Numai în august, s-au dat oficial la Roma 800 de jandarmi ucişi în Albania, Muntenegru, Bosnia şi Croaţia. În vechea Serbie anarhia e şi mai mare... Nici vorbă ca Ducele şi Ducesa Spoleto să plece la post...

Petrescu-Comnen e instalat în Florenţa unde a cumpărat sau închiriat un frumos Palazzo în care primeşte „elita" artistică şi literară a oraşului! Duce „tren" mare. A asigurat bijuteriile soţiei pentru suma de 10 milioane lire italiene... De unde o fi adunat Comnen atâtea parale? Când a intrat în diplomaţie, în 1922 era sărac lipit pământului... Grigorcea crede că a câştigat parale bune la Berlin, cu ovreii cărora le da paşapoarte şi cu „chestiile financiare" germano-române... Franasovici cu dama şi cu fiul sunt la Menton, şi după informaţiile lui Ggrigorcea, o duc greu. Prinţul Nicolae e la St. Moritz — şi furios: a cerut lui Antonescu să ia parte la război, în orice calitate şi cu orice grad, — dar a fost refuzat net...

De la Londra, Grigorcea ştie că avem 3 Guverne româneşti: unul, carlist, prezidat de Dimăcescu, altul anticarlist şi antiantonescian prezidat de Tilea şi un al treilea democrat de stânga, prezidat de un anume Cornea. Guvernul englez ţine cont numai cu Tilea...

Pe listele de morţi, ofiţeri, subofiţeri şi soldaţi, citim foarte ra — aproape deloc — nume boiereşti sau fie numai şi cunoscute. Poate să fie şi o pornire împotriva claselor superioare, o tendinţă de a le exclude de la locurile de pericol şi de cinste...

Ne-a scăpat faţa Nicuşor Miclescu, care la vârsta de 68 de ani, a cerut să meargă cu batalionul lui, cu batalionul în care a servit în 1916–1917 şi şi-a câştigat Mihai Viteazul... Şi a mers în fruntea batalionului său până la Nistru, gâfâind prin noroaie şi pe drumurile glisoase, tot timpul în linia frontului. Căpitanul său şi mai mulţi ofiţeri au fost ucişi lângă dânsul — pe el l-a scăpat Dumnezeu teafăr...

S-a purtat foarte bine şi nebunul de Mihail Sturdza care s-a angajat ca voluntar, pe tancuri, a făcut toată campania şi a fost decorat de două ori.

Bâzu Cantacuzino a început bine dar a sfârşit-o prost: după ce a doborât 6 avioane, din care însă numai 4 omologate — a fost demobilizat cu menţiunea: „impropriu pentru serviciu, fiindcă nu se poate avea încredere într-însul...". A fost trimis acasă, de la Constanţa unde se află, fără să i se de nici măcar răgaz să răsufle, la scoborârea din avion... Ce se întâmplase? Bâzu se ţine cu o ovreică şi a comis impru-

dența să o aducă la Constanța... Detestat de toți camarazii lui, fiindcă e lăudăros și arțăgos, a fost denunțat la o inspecție a generalului Jienescu (subsecretar al Aerului) și atât a fost de ajuns, căci așa sunt timpurile...

Bâzu, furios, a scris un memoriu prin care cere revizuirea hotărârii luate împotriva lui și pe care-l plimbă din birou în birou, fără succes. Mă miră — și sunt sigur că până în cele din urmă va reuși, căci soru-sa Alice Sturdza e tare și mare în anticamera mareșalului Antonescu...

Toți cei care vin de pe front sunt unanimi: soldații și ofițerii se bat admirabil, dar serviciile de aprovizionare și cele sanitare sunt groaznice. E cu atât mai trist, cu cât, alături de noi, serviciile din spate germane sunt admirabil organizate. Pretutindeni, soldații germani mănâncă zilnic cald, primesc zilnic gazete, se pot spăla și schimba. Ai noștri trăiesc ca nătoții și mor de foame...

Germanii trimit formațiuni militare în Spania. *Lucrul e sigur*: să pregătească o expedițiune împotriva Gibraltarului?

Sâmbătă, 27 septembrie. În bătălia de curățire din regiunea Kievului, nemții au ajuns la *574 000* prizonieri! E fără precedent în istoria lumii și sunt cifre pe care abia poți să le crezi! Mai mult decât „La grande Armie“ a... lui Napoleon, dezarmată într-o singură întâlnire! Rușii uzează foarte mult de mine pe care, în retragerea lor, le așează pe toate drumurile. Nemții dau în buletinul lor de ieri că o singură formație de pionieri (un batalion) a nimicit în aceste 3 luni de război, 4 500 de mine grele contra carelor de asalt, iar acum în urmă echipamentele germane, au distrus pe tot frontul într-o singură zi 2 000 de mine. În ce privește materialul de război distrus sau capturat în luptele din regiunea Kievului, el n-a putut încă fi numărat și inventariat...

Nu știi ce să admiri mai mult între avântul soldatului german și perfecta organizare a aprovizionării, la spatele frontului. S-a calculat că muniții și hrană, trebuie transportate zilnic circa 60 kilograme de soldat. Ei bine, nicăieri și niciodată mâncarea caldă n-a lipsit soldatului german la etapă, nici munițiile pe linia de foc. Soldații noștri în schimb trebuie să mănânce două zile dintr-o pâine, în marș, ca să nu moară de foame și foarte des nu au muniții la îndemână. Corpul nostru Expediționar, plecat dinolo de Nipru cu nemții, nu se poate ține de ei: caii și

oamenii sunt istoviţi şi nehrăniţi. Ofiţerii scriu părinţilor să n-aibe nici o grijă de ei, că sunt departe de front, în linia a 3-a şi a 4-a, căci trupele noastre nu pot urma ritmul celor germane care au luat-o razna...

Despre Odessa, abia acum ne dăm seama de formidabilele fortificaţii ridicate acolo de ruşi. Odessa, întărită deja sub regimul ţarist, a fost reîntărită de bolşevici. Odessa formează capătul extrem de sud al „liniei Stalin"; apropierea sa de graniţa românească (50 kilometri de la Cetatea Albă) şi faptul că e cel mai însemnat port al Mării Negre au făcut pe sovietici să dea o atenţie specială apărării ei. Nenumăratele linii de cazemate merg de la un liman la altul, de la vest la est. La aceste fortificaţii permanente s-au adăugat acum cele temporare: fiecare casă, aproape, a devenit un fort sau o cazemată, înarmată cu tunuri sau cu mitraliere... Cucerirea Odessei va fi foarte anevoioasă, ca şi a Petersburgului la celălalt capăt al „liniei Stalin". Acum au preluat nemţii direcţia operaţiilor — şi am scăpat noi, de răspundere cel puţin...

În noaptea de miercuri spre joi, Moscova a fost bombardată tim de 5 ore şi trei sferturi...

———

Ştirile care ni se comunică din Argentina sunt contradictorii şi neclare. A fost evident încercată acolo o lovitură pusă la cale de ofiţerii Aviaţiei... Unii vorbesc de „revoluţie naţionalistă". Guvernul pretinde că n-a fost nimic şi că întreaga armată e leală. Dar ceva a fost, şi prin urmare e probabil că mâna şi banii Statelor Unite s-au amestecat în treabă... Pare că totul s-a sfârşit şi că lucrurile au reintrat în ordine. Deocamdată...

———

Secretele mari se află câteodată prin cei mici. Tânărul Cristoveanu, nepotul lui Kapri şi ginerele Irinei Procopiu e concentrat ca „reporter fotograf" (!) şi în această calitate a fost pe front, până la Nipru. S-a înapoiat de câteva zile la Bucureşti, şi a făcut drumul până la Buzău cu o formaţie de pionieri germani, însărcinată cu aşezarea liniilor telefonice şi telegrafice. Pe drum, a stat de vorbă cu căpitanul-comandant al formaţiei, un om foarte amabil şi comunicativ: „Am aşezat pe front 11 000 de kilometri de sârmă — i-a spus neamţul lui Cristoveanu — acum mă duc la Buzău să-mi pun maşinile la punct, şi plec iarăşi. Ghiceşte unde mă duc?" — „Cum să ghicesc..." — „Plec cu formaţia mea în... *Spania*!!" Ce o mai fi şi asta? Va să zică nemţii trimit trupe în Spania... Pentru ce? Vor oare să ia Gibraltarul? Sau să ia măsuri de precauţie pentru o eventuală ocupare a Spaniei de către englezi???

———

La Berlin se celebrează, „între prieteni, cu alai deosebit aniversarea semnării Pactului Tripartit. Cu acest prilej presa germană insistă asupra caracterului *defensiv* al acestui pact, care rămâne deschis și pentru alte adeziuni — și ziarele din Berlin cred a ști că în curând vor adera *și alte națiuni*... Care? Turcia?

La Conferința de la Londra s-a hotărât nu numai garantarea integrității teritoriului sovietic dar *și continuitatea regimului politic*... Să le fie de bine englezilor, dacă sunt sinceri — și rușine, dacă nu sunt!

Dl Eden a convocat și o conferință a Guvernelor expulzate (!!!) de germani în țările pe care le-au ocupat. Interesant, în această convocare specială, e că întrunirea a avut loc sub auspiciile d-lui Maiski, ambasadorul Sovietelor! Sovietele garantând revendicările țărilor pe care le-au despuiat — ar fi de râs, dacă n-ar fi de plâns!

Roosevelt a publicat un articol în *Colliers Magazine* prin care mărturisește că a prevăzut războiul încă din 1937 *și că a vrut să treacă prin Congres de atunci legile necesare Statelor Unite pentru a face față situațiunii* — dar că nu-a putut fiindcă s-a izbit de opoziția Partidului Republican și a unui sfert din Partidul Democrat... Ziarele germane se întreabă, față de această mărturisire, cum rămâne cu declarațiile pacifice și neutrale făcute de același Roosevelt cu prilejul ultimei sale alegeri din anul trecut?

Savel Rădulescu, care a avut prilejul să-l citească, îmi spune că într-un ultim și recent discurs, Bulitt, fostul ambasador al Statelor Unite la Paris, a înjurat Sovietele și a declarat că niciodată americanii nu le vor ajuta...

E interesant de notat, fiindcă dl Bulitt este cel mai intim prieten al lui Roosevelt, cu care era legat prin fir direct cât timp a funcționat la Paris...

Turneul pastoral în Basarabia și Transnistria, organizat de mitropolitul Bălan a luat sfârșit. Preoții au fost plimbați de Ministerul Cultelor în 15 automobile și episcopii în 3 altele. Cele 18 automobile, după ce au străbătut Basarabia și Transnistria, încărcate cu sfaturi bune, cu broșuri, cu cărți de rugăciuni și cu icoane, au sosit la Chișinău, de unde a-

postolii Ardealului vor pleca spre parohiile şi eparhiile lor... Se pretinde că ar fi făcut treabă bună; vom vedea.

———

Stelian Popescu se îmbogăţeşte ruşinos din sacrificiul vieţii atâtor tineri care au pierit pe front. Azi-dimineaţă, 64 de avize mortuare în *Universul*; câte 1 000 de lei de fiecare, e o sumă bunicică — şi aşa e în fiecare zi...

———

Mi se spune că în curând Comisia Prezidenţială a Curţii de Casaţie va da o hotărâre prin care se va constata că fostul Rege Carol al II-lea a abuzat de autoritatea Statului pentru a se îmbogăţi. Ca consecinţă, toate bunurile sale mobiliare (acţiuni, oglibaţiuni, titluri de rentă) vor fi trecute în patrimoniul Statului... Prietenii mei de la Banca de Credit, unde fostul Rege avea pachetul de acţiuni majoritar, sunt foarte îngrijoraţi despre soarta lor... Dar cum va rămâne Regele Mihai, după ce tatăl său va fi declarat „escroc", de către cel mai înalt for al Dreptăţii din România?

———

Linica, manicurista, care trăieşte în Dudeşti, îmi povesteşte lucruri de necrezut despre propaganda comunistă a ovreilor din acel cartier al lor... Sunt toţi, pe faţă, agenţi ai Moscovei, şi nu mai aşteaptă mântuirea decât de la ruşi. Fac ei ce pot, dar din fericire nu pot mult. Linica spune, că în iulie, o abordau jidanii pe stradă şi-i spuneau: „Ai să vezi tu pe dracul, peste două săptămâni!..." Acest termen „de două săptămâni" a sosit acum 20 de zile, când pare-se că comuniştii, evrei şi creştini, au pus la cale un mare complot la calea ferată, unde trebuia să sară tot în aer... A fost tocmai în vremea când se urla zilnic la Radio „că pentru orice act de sabotaj se vor împuşca atâţia comunişti ovrei şi atâţia creştini...". Complotul ar fi fost descoperit la timp şi zădărnicit — dar totuşi s-ar fi împuşcat o sumă de oameni. Linica pretinde că a văzut cu ochii ei, cum se transportau cu zecile cadavrele la Morgă... Linica e cam fantezistă, dar câteodată m-a informat drept. Şi apoi a venit şi explozia de la Iaşi. Şi nu încape îndoială că 90% dintre ovrei sunt comunişti, sau cel puţin partizani ai Sovietelor, de la care singure mai aşteaptă scăpare... Îmi pare rău pentru cei 10% ovrei cumsecade care plătesc pentru pleava de 90%...

———

Duminică, 28 septembrie. Bătălia de la Kiev s-a terminat. Cinci armate sovietice — vreo 60 de divizii — au fost complect nimicite. Nemții au făcut în total 665 000 prizonieri, au luat sau distrus 3 718 tunuri și 884 care de asalt. Teritoriul încercuit de armatele germane, al cărui centru e cam la Lubni, se întinde peste mai bine de 23 000 kilometri pătrați... E cea mai mare bătălie a Istoriei, și citind cifrele ce reprezintă prizonierii, mă întreb dacă poate fi adevărat... Radio Moscova tace, iar Radio Londra se întreabă dacă în numărul prizonierilor, nemții n-au socotit și populația civilă! Până acum nemții n-au spus însă decât adevărul — de ce ar începe acum să mintă? De altminteri, chiar dacă cifra de 665 000 ar fi exagerată, nimeni nu neagă că victoria e fenomenală și că va fi bogată în consecințe. De fapt, cea mai bună armată sovietică, armata pe care Moscova o pregătise pentru ofensivă împotriva Germaniei, a fost definitiv distrusă. Ce scăpase de la Bialystok, de la Minsk, de la Smolensk, de la Uman — a fost nimicit. Se poate zice că rezistența Sovietelor e definitiv înfrântă. Degeaba mai se țin garnizoanele din Petersburg și din Odessa: sacrificiul lor nu va servi la nimic. Germanii vor folosi acum victoria lor. Harkovul e gata să fie ocupat. Trupele, la sud înaintează în Crimeea și spre Don. Bazinul Donețului va fi cucerit repede și deja începe să se vorbească despre trecerea dincolo de Caucaz.

La nord, grupul de armate germano-finlandez înregistrează și el succese mari: două divizii sovietice au fost distruse; linia Murmansk ar fi în mâna aliaților care au ajuns la Marea Albă...

Dl Ică s-a transportat vineri, cu tot vicleimul guvernamental la Pitești. Că miniștrii se duc să vadă la fața locului nevoile oamenilor și caută să le îndepărteze — e bine. Că aceste conferințe ministeriale au început cu județul Argeș, leagănul tuturor Antoneștilor, nimic de zis. Putea însă dl Ică să nu facă demagogie, trăgându-i un discurs ca pe vremurile întrunirilor publice de partid, vorbind de „geografia destinelor", pomenind de toate „descălecările" pornite din Valea Argeșului, de la Basarabi până la Antonești, trecând prin Brătieni... A spus și un lucru bun: „Deși s-a greșit enorm în trecut, totuși nu e bine să ne pierdem vremea redactând rechizitorii pentru păcate consumate[1]. Am greșit ieri, dar nu mai trebuie să greșim de azi înainte...".

La dus dl Ică s-a oprit la Topoloveni, să se închine la mormântul d-lui său tată, îngropat... Nu voi insista asupra manifestărilor de megaloma-

[1] De când sunt în fruntea Statului, ce au făcut dumnealor domnii Antonești decât să redacteze rechizitorii și să trimită lume, chiar nevinovată, în judecată?

nie, manifestări care au jalonat cuvântările și gesturile d-lui Ică, în cursul acelei memorabile zile. Nu e vina lui, e vina cui a făcut dintr-o secătură un conducător de țară...

Împlinindu-se 25 de ani de la moartea lui Nicu Filipescu — cum trece vremea! — s-a oficiat ieri la Biserica Albă un parastas la care, pe lângă familie, au asistat Iuliu Maniu, dr. Lupu, Mihai Popovici, Ion Mintilineu, g-al Vălleanu, g-al Manolescu (administratorul Domeniilor Coroanei), N. Polizu-Micșunești, Raul Crăciun etc. — și nimeni din partea Guvernului și a Regelui... Eu n-am putut merge, din cauza piciorului (gută) care m-a oprit să ies din casă. Seara, la Radio, a vorbit despre Filipescu, caraghiosul de C. C. Brăiesku (cu k). Pe vremea lui Nicu Filipescu, C. C. Brăiesku sta pe afară, cu urechea la uși. S-ar fi putut găsi cineva mai nimerit să cinstească memoria merelui animator din fericiții ani ai „Idealului Național"...

În Franța se ghilotinează comuniști, iar în Spania se împușcă... Pricep reacțiunea — dar prea se omoară mult. Ce să mai vorbim de ce se întâmplă la noi! Sângele cere sânge, să nu se uite!

În Argentina s-a restabilit liniștea. Presa germană subliniază faptul, dovedit printr-o anchetă a Guvernului argentinian, că echipajul vasului „Graf Spee" nu a avut nici un amestec în ultimele mișcări, cum fusese acuzat de presa antigermană.

Aniversarea Pactului Tripartit a dat loc la mese și recepții atât la Berlin cât și la Roma și la Tokio. S-a dat o mare importanță acestui eveniment, și s-au schimbat telegrame călduroase între miniștrii de Externe ai celor trei Puteri. Axa vrea să dea Pactului Tripartit nu numai putere defensivă: în gândul Berlinului mai ales, Pactul trebuie să servească de bază viitoarei organizațiuni a lumii...

Luni, 29 septembrie. Bușilă a fost ieri la mine și am stat două ceasuri de vorbă. Adică mai mult am vorbit eu, căci întrevederea o solicitasem eu, ca să fac să parvină până la urechile stăpânirii câteva sfaturi bune. Am demonstrat ministrului Comunicațiilor că toate măsurile ce

se iau pentru fixarea prețurilor (cei de la Guvern zic „înghețarea prețurilor“!) sunt inutile și inoperante. Nu cu controlori plătiți cu 10 000 lei lunar și cu penalități absurde (cum vrea să facă Marinescu, care numai la Bucureşti vrea să numească 250 controlori, adică 250 de șantajiști care se vor îmbogăți pe seama comercianților) — nu cu agenți veroși de urmărire și cu pedepse, se vor putea menține prețurile, atât timp cât valoarea de cumpărare a leului va scădea în fiecare zi și nemții, nestânjeniți și neurmăriți de nimeni, vor plăti prețuri superioare celor din tarife.

O stabilizare a prețurilor nu se va putea obține decât:

1) Dacă se va fixa prin decret o *valoare stabilă* a leului, ceva mai mare ca cea de azi (între 40 și 50 lei marca germană). Pentru aceasta trebuie:

a) încetarea oricărei plăți în străinătate, atât în ce privește Statul cât și pe particulari, remânând în vigoare numai „trocurile“ și „clearing“-urile,

b) suprimarea complectă a așa-zisei *burse negre*, nici o tranzacțiune monetară nefiind tolerată.

2) Dacă pe lângă moratoriul legiferat în favoarea Statului și particularilor în materie de debite străine, pe lângă *suprimeare reală* a traficului cu devize, se va face o înțelegere cu Germania, fără de care nu putem ajunge la nimic. Germania are tot interesul să cumpere cu 1 marcă cât mai mult în România, prin urmare căderea continuă a leului (indiferent de exprimarea prețurilor în lei din ce în ce mai depreciați) îi convine. Pe de altă parte soldații și funcționarii germani aflători în România, precum și comandamentele germane, procurându-și lei tot mai ieftini, sporesc în continuu prețul mărfurilor, alimentelor, muncii și materiilor prime (din cauza nenumăratelor barăci pe care le-au construit, spre pildă, prețul lemnăriei s-a întreit...). Trebuie să ne înțelegem cu nemții, care, salvându-ne de bolșevism, au dreptul la un tratament de favoare din partea noastră. Dar beneficiul lor nu trebuie să le fie procurat prin deprecierea monedei noastre: mai bine *să contribuim* cu o parte la plățile lor... *Fără o înțelegere cu nemții, nu putem ajunge la stabilizarea prețurilor...*

3) Dacă se va face un efort pentru dezvoltarea transporturilor. Știu că e o problemă foarte grea. Trebuie să transportăm zilnic trupe spre front, răniți de la front, muniții, armament, aprovizionări... Și mijloacele noastre de transport sunt foarte reduse... *Cel puțin să nu se mai stânjenească comunicațiile prin tot felul de prohibițiuni, de formalități, de permise pentru orice transport — să nu se mai facă rechiziții inutile ca să se plimbe în mașini și trăsuri pesmeții și curvele lor...*

Şi tocmai fiindcă e foarte greu să se îmbunătăţească transporturile, trebuie dată cu atât mai multă atenţie problemei monetare. O monetă normală, convertibilă e supusă numai legilor economice şi este foarte greu, este chiar imposibil, să fie influenţată prin măsuri arbitrare. Singurul avantaj al unei monete fictive — cazul nostru — e că poate fi influenţată prin măsuri legale, *şi oprită în precipitarea ei spre neant*... Guvernul nostru, în ce priveşte partea economică şi financiară, e compus din oameni fără competenţă *şi mai ales fără experienţă.*De ce nu stau reprezentanţii lui *de vorbă,* o oră pe săptămână, cu oamenii experimentaţi? O oră de conversaţie nu ar fi un sacrificiu mare; Guvernul n-ar fi obligat să urmeze sfaturile ce ar primi, dar poate că din tot ce ar auzi, ar putea folosi ceva...

Buşilă mi-a făgăduit că va transmite mareşalului Antonescu sugestiile mele. Mi-a raportat că-i comunicase propunerea mea (făcută la Sinaia) de a aduce pe Schacht, pentru câteva luni, că Antonescu ar fi declarat ideea minunată, dar că nu poate „fiindcă Schacht e rău văzut de Göring şi de Ribbentrop...“. Păcat! La antipatia celor doi corifei ai politicii germane, mai trebuie să adăugăm, că în situaţia actuală, *pare că Berlinul nu vrea o asanare a stărilor noastre economice şi monetare,* pentru motivele arătate mai sus...

În ce priveşte frontul, Buşilă nu mi-a părut foarte informat. Ştia şi el că trupele noastre au intrat în Crimeea, că izânda germanilor e asigurată pe frontul rusesc — şi mi-a repetat că nemţii se pregătesc pentru transportul petrolului din Caucaz în Germania *pe la noi.* Ca să-mi dovedească (mai era nevoie?) cât sunt de precauţi, mi-a spus *că încă din iunie* au comandat la rafinăriile noastre ulei de „graissage“, fabricat după o formulă a lor, ulei care să nu îngheţe nici la – 40°. Cu alte cuvinte, încă din iunie au început să prepare campania lor de iarnă...

Mareşalul Antonescu e foarte mulţumit de mersul lucrurilor pe front, dar declară că nu trebuie să ne enervăm de întârzierea cuceririi Odessei, unde acţiunea va mai tărăgăna, căci nu trebuie să mai pierdem oameni. Tot noi suntem în faţa Odessei, dar nemţii au adus să ne ajute, tunuri grele şi specialişti pentru distrugerea minelor şi cuiburilor fortificate.

Buşilă mi-a mai spus de ale Departamentului său. Se lucrează activ la terasamentele liniei Bucureşti–Roşiori–Caracal–Craiova. Lucrează 20 000 oameni la ele; până în iarnă — cel târziu până la primăvară — terasamentele, pentru linie dublă dar pe care se va aşeza deocamdată numai una, vor fi gata. La anul se vor pune şinele şi se vor face podurile care sunt comandate. El speră că la sfârşitul lui 1942 se va putea circula pe linia nouă, până la Craiova. Ar fi o minune, să o văd şi pe asta!

În Basarabia s-au normalizat toate liniile. Acum se lucrează la o joncțiune între Cetatea Albă și Odessa, prin Bugaz. Din fața Bugazului, peste Nistru, există o linie rusească până la Odessa, linie care a fost normalizată până la Ovidiopol. În Transnistria lucrează la căi ferate nemții. Au normalizat linia de la Lemberg până la Rasdelnaia. Linia Rasdelnaia-Tiraspol nu e încă normalizată și nici podul de la Tighina peste Nistru nu e refăcut. Se fac transporturile prin transbordare. La Tighina e un depozit *enorm* de muniții și de aprovizionări: un bombardament aerian sovietic ar pricinui acolo un adevărat dezastru!

La întrebarea mea pentru ce nu se întrebuințează prizonierii ruși la refacerea șoselelor, Bușilă mi-a răspuns că se întrebuințează (o parte lu-crează la linia București-Roșiori), și că sunt lucrători buni, dar că n-avem destui (vreo 30 de mii, numai) și că nemții nu ne dau, căci îi întrebuințează la refacerile din Ucraina. Poate că acum, din cei 600 000 de la Kiev, să ne dea ceva! Despre linia Curtea de Argeș – Râmnicu-Vâlcea, Bușilă povestește că se înțelesese cu Ică Antonescu să nu vorbească de ea, căci ar costa 2 miliarde care nu se pot găsi (a fost de acord în această privință și generalul Stoenescu, ministrul de Finanțe, prezent la discuție) și că, pe de altă parte nu s-a fixat încă dacă trebuie construită linia de la Curtea de Argeș, sau de la Pitești, la Râmnic. Ică a făgăduit lui Bușilă și lui Stoenescu să nu pomenească de această linie — și cum s-a găsit în mijlocul argeșenilor, i-a dat drumul!! Bușilă pretinde că cu toată făgăduiala lui ică, linia nu se va construi *acum*, căci sunt alte lucrări în curs și altele mai interesante de făcut...

Generalul Catron, guvernatorul Siriei numit de englezi, a proclamat independența Statului sirian... O să vedem pe prietena noastră Gotte[1], simpatica Gotte a fost soția colonelului d'Humières (avansat general) și apoi, și e și azi, a generalului Catron), regină a Siriei?

Germanii mistuie formidabila lor victorie de la Kiev. Ziarele berlineze sunt pline de cifre, de comparații, de comentarii. Opinia generală e că puterea militară a Sovietelor e doborâtă...

Da cu tot triumful lor, nemții nu se odihnesc și merg înainte. Buletinele lor vorbesc însă de amănunte, și nu dau informații asupra operațiilor. Probabil că peste câteva zile iar vom afla o lovitură, înspre Don, înspre Doneț sau înspre Crimeea...

[1] Născută Jacob (ovreică).

Pe ziua de ieri au doborât 128 avioane sovietice. Englezii pretind că au pierdut şi nemţii 7, dar nemţii neagă...

Pe mare, în Atlantic, submarinele germane au scufundat în ultimele opt zile 193 000 tone... Un singur convoi, plecat de la Gibraltar, a pierdut 79 000 tone. Un tanc de petrol, de 12 000 tone a fost torpilat aproape de America de Sud... Pierderile britanice se cifrează, pe mare, la 5 până la 6 sute de mii tone pe lună...

———

Guvernul publică un comunicat ca să ne arate deosebirea dintre noul regim cu cel vechi în ce priveşte înzestrarea armatei. Dacă cifrele sunt exacte, este evident că regimul Antonescu a făcut mult. E drept că a avut şi pe nemţi în spate, care ne-au înarmat ca să luptăm alături de ei... Nu încape însă îndoială că mareşalul Antonescu a pus ordine în destrăbălarea de la Ministerul Apărării Naţionale şi în jafurile tolerate *pour cause* în industria noastră de armament. Vremurile lui Malaxa et Comp. au trecut...

———

Cum se fac legile la noi, chiar sub Antonescu:

În decretul-lege prin care s-a autorizat în anumite condiţii, eliberarea rebelilor condamnaţi astă-primăvară, până la 5 ani, *s-a uitat* (!!) să se pună termenul de 5 ani, care nu figurează decât în expunerea de motive. Eroarea s-a descoperit văzându-se eliberat Radu Gyr (condamnat la 12 ani), Radu Mironovici şi alţii! Mareşalul Antonescu, furios, a urlat la miniştri, şi al Justiţiei caută să dreagă acum eroarea... Dar cum?

———

Informaţia ce mi se dăduse că noi vom ocupa milităreşte Transnistria, *dar că administraţia va rămâne în mâinile germanilor* — nu era exactă. Administrăm (!!) noi... Transnistria a fost împărţită în 7 judeţe: Tiraspol, Doboşari, Balta, Ananiev, Jugastru, Berezovca şi Slobozia. Dl guvernator Alexianu a numit acum pe cei 7 subprefecţi ai acestor judeţe şi le-a luat jurământul. Sunt mai toţi români de origine transnistreană. S-au luat de asemenea măsuri ca şcolile primare să fie deschise în fiecare comună. Limba de predare va fi hotărâtă în fiecare localitate de către obştea satului...

———

În fosta Cehoslovacie, pare că lucrurile nu merg cum trebuie şi că comuniştii, îmbrăcând haina iredentismului slav naţional, s-au dedat la

grave tulburări, despre care ne lipsesc amănunte. Fapt este că dl Neurath, protectorul, a plecat în concediu și nu se va mai întoarce la Praga. Vice-protectorul a luat, în înțelegere cu Președintele Hacha, măsuri drastice și „starea excepțională", adică starea de asediu, a fost proclamată în provinciile Praga, Brün, Machrisch-Ostrava, Kladno, Königgraetz și Olmuütz — adică aproape pretutindeni.

Generalul Zuloaga, șeful aviației din Argentina a fost scos din comandamentul său. Generalul, printr-o adresă îndreptată către Guvernul argentinian, afirmă că trupele de sub comanda sa n-au avut niciodată intenții subversive, și-și dă demisia din armată, în semn de protestare împotriva „insultei" aduse Aviației naționale... cum se vede, în Argentina tot mai fierbe cazanul Satanei...

Stelian Popescu și ai lui o să sărăcească: în *Universul* de azi nu s-au publicat decât cinci avize mortuare... Nu se mai atacă prostește, la Odessa...

Marți, 30 septembrie. A murit și Filaliti, la Sibiu, după o scurtă suferință. Din câte am aflat ieri la Club, Filaliti a făcut o cură la băile Basna, unde a mâncat „mititei" și s-a intoxicat cu ei. Transportat la Sibiu, în grabă, a murit după câteva zile, de septicemie. Nu s-a găsit nici o posibilitate de transport pentru sicriul cu rămășițele decedatului și a fost îngropat la Sibiu. Ca și cu Langa Rășcanu la Roma, am început cariera mea diplomatică la Constantinopol cu Filaliti. În anii din urmă îl vedeam aproape zilnic la Jockey-Club. Sanguin, exuberant, Filaliti mai era și un guraliv fără seamăn. Prezența lui da viață Clubului, căci se amesteca în toate, mai totdeauna fără tact. Încă un martor al tinereților mele care s-a dus... Filaliti avea 78 de ani; era cumnatul lui Ion Cămărășescu.

Ofensiva germană e în curs spre Doneț și de-a lungul Mării de Azov spre Don. În direcția Donețului au mai fost nimicite acum în urmă 3 divizii sovietice. S-au făcut 13 000 prizonieri și s-a luat mult material de război. Pentru moment aviația germană prepară terenul spre Harkov și spre Rostov, distrugând căile de comunicație și împiedicând mișcările trupelor inamice. Pe tot frontul nemții înainteaz. Moscova și Petersburgul sunt în continuu bombardate...

Englezii au bombardat serios mai multe oraşe din Italia. Italienii mărturisesc pagube, morţi (mai puţini) şi răniţi (mai mulţi) în următoarele oraşe: Torino, Milano, Genova, Spezia, Palermo, Trapani, Marsala şi Castel Vetrano. În schimb, au înregistrat şi italienii un mare succes prin distrugerea unui însemnat convoi de vase pornit de la Gibraltar spre Mediterana orientală. Un cuirasat, două crucişătoare, mai multe vase mici şi aproape toate vapoarele de transport au fost torpilate de către mai multe valuri de avioane ce au atacat în mai multe rânduri convoiul. În această luptă aeriană — căci englezii s-au apărat — au fost doborâte 6 avioane britanice şi 6 italiene.

Ieri la amiază, la Radio, ni s-a comunicat că mareşalul Budionnâi a fost împuşcat marţea trecută, de către G.P.U. Mareşalul ar fi fost ridicat de la comandamentul său, transportat la Stalingrad (fostul Ţariţân) pe Volga — şi după un scurt interogatoriu, executat. Ştirea era dată de agenţia *Transocean* pe baza informaţiilor culese de la ofiţerii sovietici luaţi prizonieri... Ziarele de azi-dimineaţă nu pomenesc însă nimic despre această execuţie: se vede că informaţia n-a fost confirmată.

Nemţii din Bucureşti pretind că aeroporturile din Crimeea au fost distruse de aviaţia germană, şi că avioanele sovietice nu vor mai putea veni la Bucureşti. Totuşi, ele au zburat sâmbătă deasupra Bulgariei şi au lăsat paraşutişti înarmaţi cu puşti mitraliere şi cu dinamită. Paraşutiştii, căzuţi în jurul localităţii Krapeţ, au fost prinşi şi dezarmaţi. Din nefericire, distanţele sunt aşa de mici, încât avioanele sovietice vor putea veni peste noi chiar din Caucaz, căci nu vor avea mai mult de 1 000 de kilometri de străbătut...

Opinia publică în America e departe de a fi unanimă pentru război. Într-o întrunire publică, deputatul Fish a încercat să ceară intrarea în război, cu consimţământul Congresului. Fluierături şi urlete l-au împiedicat să-şi termine cuvântarea... O demonstraţie pe care Fish pare de altminteri că a căutat-o, căci şi el e împotriva războiului...

Guvernul francez (Vichy) a declarat că nu recunoaşte independenţa Siriei proclamată de „trădătorul" Catron. Franţa îşi rezervă toate drepturile sale asupra tuturor regiunilor ce i-au fost încredinţate sub formă de „mandat" prin tratatele internaţionale.

La târgul de mostre din Lyon, care s-a deschis zilele trecute, ia parte, oficial, şi Germania. Reichul a fost reprezentat la inaugurare prin ministrul Schleicher. In cuvântarea sa Schleicher a subliniat că e primul act de colaborare oficial, de la armistiţiu, între Germania şi Franţa şi a exprimat nădejdea că, cu toată amărăciunea înfrângerii, Franţa va lucra pentru viitorul său şi al Europei, mână în mână cu Germania. Ministrul francez Lehideux a declarat că Franţa era hotărâtă la această colaborare. De la Lyon, ministrul Schleiche s-a dus la Vichy, unde a avut convorbiri cu mareşalul Pétain şi cu membrii Guvernului.

La Lille, nemţii au împuşcat 20 de comunişti francezi învinuiţi de acte de sabotaj împotriva stabilimentelor industriale şi a autorităţilor germane de ocupaţie. Pe tot întinsul Franţei, în partea ocupată ca şi în cea neocupată, comuniştii sunt urmăriţi zi şi noapte, şi condamnaţi pe capete.

Din ştirile care ne vin, mizeria, mai ales mizeria alimentară e mare în regiunile neocupate — în cele ocupate de nemţi, mai merge...

Emisiunile radiofonice britanice au dat o serie de ştiri privitoare la propuneri de pace pe care Germania le-ar fi făcut Sovietelor şi Sovietele, Germaniei. Ministerul de Externe al Reichului dă cea mai categorică dezminţire acestor ştiri: Germania n-a făcut nici o propunere de pace Sovietelor, şi nici nu va face, fiind hotărâtă să extermine bolşevismul de pe faţa pământului. De altminteri, în situaţia actuală a frontului, după victoriile germane şi în preziua prăbuşirii regimului sovietic, asemenea ştiri sunt ridicole şi n-au alt scop decât să zăpăcească ţările care aşteaptă salvarea de la izbânda germană.

Duminică seara au sosit la Moscova lordul Beaverbrook şi dl Harriman. Conferinţele anglo-americano-sovietice au început ieri-dimineaţă şi vor ţine toată săptămâna. Reprezentanţii Angliei şi Statelor Unite au fost primiţi de Stalin, şi la conferinţe asistă din partea Rusiei Molotov şi Litvinov.

Nu pare că aceste conferinţe să dea mari rezultate. Ajutorul Statelor Unite şi al Angliei n-ar putea fi eficace decât în ce priveşte aviaţia, dar Anglia nu se poate lipsi ea însăşi de prea multe avioane, căci nu are destule pentru propria ei apărare. În ce priveşte restul armamentului, căile deschise spre Rusia sunt prea anevoioase pentru ca ajutorul, cât

de mic, să ajungă la timp. Dacă Anglia ar mai dispune de cele 14 milioane de tone înecate de nemţi, ar mai fi ceva. Dar redusă la posibilităţile maritime de azi, colaborarea englezilor şi americanilor cu comuniştii nu va putea da lucru mare. Aşa cred cel puţin nemţii şi oamenii cu bun simţ...

———

Femeile şi copiii, precum şi misiunile germane şi italiene expulzate din Iran au ajuns la Constantinopol. Guvernul iranian, sub presiunea evenimentelor, a fost silit să predea britanicilor şi sovieticilor pe toţi bărbaţii germani şi italieni în vârstă de a purta armele. Bătrânii, copiii şi femeile au fost expediaţi cu camioane spre graniţa turcească. Ce a fost acest exod, sub paza şi controlul sovieticilor, întrece orice închipuire, ca sălbăticie. Bătrânii bolnavi şi copiii au pierit pe drum. Plecată la 17 septembrie din Teheran, coloana a ajuns la 23 septembrie la graniţa Turciei. Pe drum, victimele bestiilor roşii au fost maltratate, jefuite şi dezbrăcate de veştminte şi de ghete. Bărbaţi şi femei au ajuns aproape goi şi degeraţi în faţa autorităţilor turceşti.

Toată această lume e acum adăpostită la Constantinopol pe vasele noastre *Basarabia* şi *Transilvania*. Guvernul german protestează în faţa „omenirii" (!!) împotriva fărădelegilor săvârşite de bolşevici cu complicitatea englezilor...

———

Colonelul... a fost degradat în faţa frontului pentru că a furat 200 de oi „karakül" din Basarabia. Sentinţa a fost citită în toate regimentele, la raport... Bun exemplu, dar fură atâţia militari şi civili, fără să primească nici o pedeapsă! Mi se spune că în Bucovina, cu românizarea, e un adevărat scandal! Şi şperţuiala cu ovreii, nu numai în Bucovina, dar pretutindeni, altul...

———

Dombrovski a dejunat cu noul ministru al Italiei, Bova-Scoppa, care vine din Portugalia şi i-a dat ştiri precise despre Pangal[1], cu care era legat în strânsă prietenie. Pangal se înţelesese cu Regele Carol să plece cu dânsul în America. Dar înainte de a lua hotărârea definitivă a fost să se consulte cu prietenul său Bova-Scoppa. Acesta l-a sfătuit să nu plece, căci plecând ar rupe orice relaţii cu ţara lui. Mai bine să rămână la Lisabona, să caute să se înapoieze la Bucureşti unde ar putea

[1] Dombrovski, însurat cu Gabi Djuvara, e cumant cu Pangal.

fi mai util fostului Rege, căutând să facă o legătură între fostul Suveran și noul regim al României. În parte, Bova Scoppa a convins pe prietenul său care s-a decis, nu să se înapoieze la București, dar să rămână la Lisabona. Și astfel, deși primise deja de la Urdăreanu dolarii necesari călătoriei, Pangal s-a scuzat și sub pretext de sănătate și de afaceri familiare n-a plecat cu trupa Lupescu, și a restituit banii de drum. Dar nici n-a rupt-o cu ex-Regele Carol: acesta îi scrie într-una (adică mai exact îi scrie Urdăreanu) să vină, iar Pangal răspunde *că nu poate încă,* și tot amână.

De altminteri, Bova Scoppa adaugă că omul o duce foarte bine la Lisabona, că se bucură de o foarte frumoasă situație[1], și că cel mai intim prieten al său este... ministrul Germaniei!!!

Dombrovski mi-a mai spus că d-na Pangal a plecat din Lisabona ca să vină în țară și că se află actualmente la Berna. Printr-însa o să aflăm mai multe.

Ottescu, care vede regulat pe prietenii să generalii Pantazi și Mazarini, îmi povestește lucruri interesante. În total, până acum 4 zile, am pierdut în tot războiul 10 000 de oameni, ofițeri, subofițeri și soldați morți — și am avut circa 50 000 răniți, recuperabili și invalizi. Nu e mult și corespunde cam la procentul nemților. La Odessa ne-am izbit întâi de linia cazematelor. Am aruncat două divizii să le cucerească; n-am reușit, dar am avut pierderi foarte mari. Una din aceste divizii, fiind divizia recrutată în regiunea București, Ilfov și Prahova — pierderile ei au impresionat adânc lumea bucureșteană. Nemaiputând lua noi cazematele din jurul Odessei, am făcut apel la nemți, care ne-au trimis *o companie* de pionieri specialiști. *Aceștia au cucerit în câteva zile toate cazematele din jurul Odessei, și n-au avut decât 5 morți și 8 răniți...* Cazematele distruse, am dat de altă greutate: tot câmpul în dosul cazematelor e acoperit de găuri, la 6–7 metri distanță una de alta — găuri în care se ascund câte 2 bolșevici cu o pușcă mitralieră. Un batalion german a încercat să ia o porțiune din acest teren cu asalt și a fost decimat... Acum nemții au hotărât să aducă *ce trebuie* ca să distrugă ce a rămas din Odessa. O greutate mare o reprezintă faptul că Odessa mai este încă ravitaliată în oameni, muniții și hrană pe mare și această stare de lucruri va continua cât timp va rezista Sevastopolul, care, ca și întreaga Crimee n-a fost până acum atacat decât prin bombardări aeriene.

[1] Despre aceasta am avut dovadă prin ușurința cu care a obținut audiența lui Șeicaru la Carmona.

Ottescu îmi mai dă amănunte asupra aviatorilor „stukişti“ germani, pe care i-a frecventat pe Valea Temeşului, unde a petrecut câteva zile în august. Acolo, pensiunea Gayser a fost transformată în sanatoriu pentru stukişti. Fiecare stukist, *după 3 zboruri,* primeşte un concediu de 6 săptămâni, în familie — apoi este internat într-un sanatoriu (cum este cel de la pensiunea Gayser) unde i se repun muşchii la punct printr-o educaţie fizică raţională. În armata germană, toată lumea, ofiţeri şi soldaţi mănâncă la fel — numai stukiştii au drept la o hrană specială: li se dă tot ce cer. Ceea ce a mirat pe Ottescu este voioşia acesto tineri (nici unul nu are mai puţin de 18 sau mai mult de 20 de ani), entuziasmul lor pentru luptă şi pentru meseria lor, la care sunt pregătiţi de la vârsta de 14 ani... În sanatoriile de refacere tinerii stukişti stau până sunt rechemaţi pe front. Când cade unul pe front, vine altul din sanatoriu şi-l înlocuieşte. Cel chemat pleacă cântând, şi fiecare aşteaptă cu nerăbdare să fie chemat... Stukiştii au arătat lui Ottescu sute de fotografii şi i-au explicat cum funcţionează aparatele lor. Într-un avion Stuka n-are loc decât un singur om, silit să stea aplecat înainte, căci nu-l lasă tavanul cabinei să stea drept, şi-l fixează astfel tot timpul cu ochiul la luneta de vizare. După ce aviatorul şi-a ales obiectivul de atac se răstoarnă pe o latură cu aparatul lui, şi proneşte vertiginos în jos spre obiectiv, într-o linie aproape verticală. Aviatorul pune vizorul în axa obiectivului şi se înţepeneşte în această poziţie. După un minut de coborâre vertiginoasă, mai toţi aviatorii pierd cunoştinţa: la 2–300 metri de obiectiv, aparatul dă automat drumul bombelor şi tot automat se redresează, şi urcă dar mult mai puţin iute decât a coborât, la 2, 3 şi 4 mii de metri. Atunci, încetul cu încetul aviatorul îşi revine în simţuri şi se înapoiază la baza lui...

Trebuie 4–5 ani pentru a forma un aviator stukist. Timp de 4 ani candidatul e supus la schimbări de presiuni, la rostogoliri, la învârteli, în tot felul de aparate născocite în acest scop. Dacă s-ar da azi aparate Stuka sovieticilor sau englezilor, ei n-ar putea să le folosească.

Minunat e avântul şi spiritul sportiv, aproape fanatic, pe care conducătorii acestor tineri au ştiut să-l sădească în ei! Sunt toţi încântaţi de meseria lor, şi nu se gândesc la ce li s-ar putea întâmpla. Ca şi pentru paraşutişti şi pentru personalul submarinelor, nu se primesc în corpul stukiştilor decât voluntari, bineînţeles neînsuraţi şi fără copii, căci sunt şi la 18–19 ani, în prolifica Germanie, oameni cu vocaţie de părinte de familie...

La Nicolaev, pe Bug, erau două şantiere navale, din care unul foarte important şi activ în care munceau 30 000 de lucrători. Nemţii sperau

să găsească ceva vase în construcție acolo, sau cel puțin mașinăriile necesare pentru construcții noi. N-au mai găsit decât mormane de fier vechi, sovieticii au distrus tot înainte de a părăsi orașul.

Miercuri, 1 octombrie. Executarea mareșalului Budionnâi nu se confirmă.

De pe frontul rusesc numai știri mărunte, simple mezelicuri; rezerva obișnuită a germanilor, în comunicatele lor, de câte ori o acțiune în stil mare e în curs. Peste câteva zile vom fi lămuriți; deocamdată să fim mulțumiți *că lucrurile merg bine* și că notăm că Radio-Moscova mărturisește că orașu Kerci pe strâmtoarea cu același nume care unește Marea de Azov cu Marea Neagră a avut mult de suferit de bombardamentele aeriene germane. Dacă au atacat Kerciul e sigur că germanii au atacat și Sevastopolul, Simferopolul, Feodosia, Eupatoria și celelalte aeroporturi din Crimeea, și asta ne interesează mult...

Germanii tac, italienii în schimb fac o muzică infernală: au înregistrat în fine două mari succese!

Unul pe frontul rusesc, unde corpul lor expediționar, după ce a trecut Niprul, a încercuit 4 divizii sovietice și le-a nimicit, făcând mii de prizonieri și distrugând sau capturând un însemnat material de război.

Altul în Mediterana, pe care l-am însemnat deja în paginile precedente, și ale cărui amănunte umplu presa italiană și germană. Formațiunea navală britanică, atacată de avioanele italiene în ziua de 27 septembrie, plecase din Gibraltar spre Mediterana orientală și era compusă dintr-un convoi de vase foarte bine protejat printr-un cuirasat, mai multe crucișătoare, 18 contratorpiloare și un vas port-avion. Atacul avioanelor-torpiloare italiene a fost atât de bine dirijat încât a surprins formațiunea navală britanică, care n-a putut folosi în timp avioanele de pe vasul port-avioane și nici vasele de război din escortă de protecție nu au putut evita loviturile bombelor în plin. Avioanele-torpiloare italiene au reușit să scufunde două crucișătoare grele și unul ușor; să avarieze alte unități de război între care un crucișător de 10 000 tone și un cuirasat; să doboare în lupta aeriană ce a urmat șase avioane britanice și să scufunde câteva vase de transport ce n-au avut timp să se împrăștie.

Presa germană laudă fără restricție pe italieni, care încept astfel să devină „folositori" războiului. Generalul von Mackensen a felicitat pe front pe comandantul corpului expediționar și în special divizia „To-

rino", care s-a distins. În ce privește bătălia din Mediterana, Berlinul subliniază importanța activității avioanelor-torpiloare care devin o armă eficace împotriva flotei britanice. Aceasta nu mai este acum singură nici pe bazinul Mediteranei, pe care-l stăpânea...

———

Conferința de la Moscova a început să bată apa în piuă. *Agenția Reuter* anunță că în cursul ședinței de luni, conferința a înființat următoarele 6 comisii: comisia armatei, comisia marinei, comisia forțelor aeriene, comisia transporturilor, comisia materiilor prime și comisia materialelor sanitare pentru spitale. Se cunoaște rolul comisiilor în soluționarea problemelor... Ca să poată ajuta Rusia, ar trebui mai întâi să existe stocuri disponibile în Anglia și în Statele Unite — apoi să se găsească o cale pentru transporturi. În Anglia nu poate fi vorba de stocuri disponibile, deoarece Anglia cere neîncetat ajutorul Americii pentru complectarea armamentului său. În Statele Unite industria armamentului n-a ajuns însă să satisfacă toate nevoile Angliei și ale Statelor Unite înseși. În ce privește căile de transport, dificultățile sunt și mai mari: linia Murmansk e interceptată de armatele germano-finlandeze; portul Arhanghelsk va fi în curând blocat de ghețuri; prin Vladivostok, lăsând la o parte Japonia care veghează, transporturi masive n-ar fi posibile pe un maț de cale ferată de o lungime de 80 000 kilometri — iar în ce privește Iranul, dificultățile de transport ar fi și mai mari, admițându-se chiar că regiunea Caucazului n-ar fi în curând ocupată de nemți.

Ajutorul pe care anglo-americanii îl vor putea da Sovietelor apare astfel problematic. Câteva avioane, dacă Anglia se va pute lipsi de ele, avioane pe care nemții le vor doborî repede și pe care englezii nu le vor putea înlocui indefinit...

Cu toate comisiile de la Moscova, cu toată conferința întrunită acolo, cu toate făgăduielile mai mult platonice ale Angliei și ale Americii, soarta Rusiei Sovietice pare pecetluită, căci ea se va decide în lunile care urmează, înainte adică ca cel mai mic ajutor să fi putut sosi de pe coastele Atlanticului...

Acest pesimism în ce privește soarta Sovietelor reiese de altminteri lămurit și din declarațiile făcute ieri de Churchill în Camera Comunelor. Primul ministru britanic a mărturisit într-adevăr că delegații britanici și americani de la Moscova sunt în prezent perfect informați de tot ceea ce Anglia va trebui să furnizeze în viitor, lună după lună, Uniunii Sovietice, și atâta tot.

Dl Churchill a mai declarat că națiunea britanică va trebui să mai facă încă multe sacrificii pentru ca Uniunea Sovietică să mai reziste ca

putere beligerantă. În sfârşit, dl Churchill a prevenit pe ai lui să nu creadă că iarna va provoca o slăbire în presiunea germană, ci dimpotrivă să se aştepte la lupte mult mai violente.

Deşi Anglia — a adăugat dl Churchill — are cel mai mare interes să dea ajutor Rusiei Sovietice cât mai mult posibil, ea are, şi nu mai puţin, şi alte interese de apărat în acelaşi timp. *În multe privinţe, problemele actuale se aseamănă cu problemele din anul trecut, când Anglia a trebuit să refuze cu inima sângerândă, de a trimite şi ultimele escadrile rămase, pentru ajutorarea Franţei...*

Pentru cine ştie să citească între rânduri, cuvintele premierului britanic spun multe...

Simptomatic: la începutul războiului russo-german, nemţii luau 60 000 prizonieri şi 3–4 000 de tancuri şi de avioane; la Kiev, au luat 600 000 prizonieri şi numai 800 de tancuri şi au distrus câteva zeci de avioane. Concluzia: sovieticii nu mai au tancuri şi avioane... De altminteri, strigătele lui Maiski, la Londra, după tancuri, o dovedesc...

Tratativele Vice Regelui Lord Linlithgon cu Gandhi au eşuat... În Indii situaţia e foarte tulbure. Pericol de revoluţie, cu blegii de acolo, nu e — dar nici pe o colaborare cu poporul indian nu mai pot conta englezii.

Elveţia a protestat la Londra împotriva trecerii a vreo 50 de avioane britanice peste teritoriul elveţian în noaptea de 28–29 septembrie. A protestat, dar întâi a tras asupra avioanelor — natural fără să le atingă. E vorba de avioanele care au bombardat Torino, Milano, Genova şi Spezia. E de necrezut, ce drum au făcut aceste avioane ca să-şi atingă ţelul!

În Italia s-au blocat postavurile şi toate toate obiectele de îmbrăcăminte... Stofele şi hainele confecţionate nu se vor mai distribui decât, pe bază de cartele, de către Ministerul Corporaţiilor, care va judeca necesităţile fiecăruia. Merge bine, şi în Italia!

Oameni de treabă:

Comandantul etapelor de la Tiraspol, un căpitan, a organizat 4 echipe cu 4 camioane, cu care „colecţiona“ mobile şi efecte din casele oa-

menilor. Expediindu-şi lucrurile acasă, în două camioane, a fost surprins la Tighina, unde prezenţa unui „pianoforte" într-unul din camioane, a dat de gândit. Căpitanul a fost destituit din comandamentul său şi dat în judecată. Încă unul care, să sperăm, va fi degradat.

———

La Praga, mişcarea antigermană a fost serioasă. Fostul general ceh Iosef Bili şi fostul general ceh Hugo Vojda au fost condamnaţi la moarte. Cei doi generali făceau parte dintre conducătorii unui grup de rezistenţă cehă care urmărea despărţirea prin violenţă a Protectoratului Moraviei şi Boemiei, de Reich — şi constituirea unui Stat independent ceh.

Au mai fost condamnaţi la moarte Ladislau Komzak şi Wenzel Frac, amestecaţi într-un complot ce urmărea cumpărarea de tot felul de arme spre a se servi de ele în acţiuni subversive. De asemenea, tot la moarte, au fost condamnaţi generalul ceh de rezervă Franz Horacek, din Praga, şi indivizii Franz Vins, Johann Prstuka, Jaromir Sedlacek şi Duşan Subert — pentru înaltă trădare şi sabotaj.

În locul lui Neurath, a fost numit Protector Heidrich, un poliţist, omul lui Himmler...

În lumina acestor evenimente se explică fuga lui Nowotny, ceh, factotum al nemţilor la „Reşiţa" şi în alte societăţi româneşti cu participare germană. Nowotny, până atunci „persona gratissima" la Berlin, a fugit în august din Bucureşti şi a dispărut prin Constantinopol în Turcia... Se vede că era compromis în mişcările de la Praga...

———

Grupul Etnic German s-a adunat la Braşov, sub prezidenţia lui Schmidt, Gauleiterul saşilor. Adunarea a avut de scop strângerea ajutoarelor pentru iarnă (Winterhilfe). S-au adunat peste 70 milioane lei. Până aci nimic de zis — dar ceea ce apare ca inadmisibil a fost atitudinea şoacăţilor. Au vorbit toţi, ca exponenţii unei provincii germane, fără măcar o aluzie la Statul român, din care totuşi fac parte... Plătim scump ajutorul german împotriva bolşevicilor...

———

Georges Lakeman, fiul său vitreg Marin Butculescu şi soţia acestuia, faimoasa Lileta[1], născută Popp au fost daţi în judecată fiindcă au mâncat carne la Continental, într-o zi în care carnea nu era îngăduită.

[1] Lileta lui Fabricius, lui Armand Călinescu şi atâtor alţii...

Procesul are loc astăzi. Inculpaţii riscă de la o lună la şase de lagăr de muncă. Ce aş râde să văd pe Lileta măturând străzile... „Ce serait trop beau!“ (Ar fi prea frumos!).

Joi, 2 octombrie. Lileta a fost achitată! S-a apărat declarând că n-a mâncat carne proaspătă, ci carne conservată pe care i-o dăduse un ofiţer neamţ, într-o cutie! Tribunalul a admis! Aşa încât nu vom avea plăcerea să vedem pe simpatica paţachină măturând străzile! Dar mai e şi recursul Ministerului Public!

La Kirovi Rog, nemţii au găsit uzinele aproape intacte, ca şi la Nipropetrovsk, şi le pun în funcţiune. Se confirmă numirea lui Neubacher ca „Gauleiter“ al regiunii Doneţului. În locul lui a fost numit un domn Reth, sau Rett, sau Räth. Se zice că e foarte bogat şi mare vânător. Pe această latură va veni în concurenţă cu Killinger, şi dacă îi va împuşca ţapii va fi bucluc!

Trupe germane continuă să treacă masiv Dunărea, în Bulgaria.

Sunt 3 ipoteze: trupele germane sunt destinate să menţină ordinea în Bulgaria împotriva agitaţiilor şi mişcărilor comuniste, sau să asigure frontiera bulgărească împotriva unui eventual atac anglo-turcesc, sau în fine să treacă în Anatolia în înţelegere cu turcii şi de acolo să pornească la iarnă prin Siria spre Irak şi Iran (şi poate spre Caucaz). Prima ipoteză nu e verosimilă, fiindcă trec trupe prea multe, cu tunuri grele. Rămâne de ales între cele două ipoteze din urmă. Eu cred în cea de a treia...

Dombrovski a luat alaltăieri masa cu Gerstenberg, ca „să bea“ înaintarea acestuia la gradul de general. Gerstenberg a declarat lui Dombrovski *că s-a sfârşit* cu legionarii. „Die Bewegung ist todt...“ (Mişcarea e moartă) a afirmat ataşatul Aerului german şi Killinger veghează ca să fie definitiv înmormântată. În gura lui Gerstenberg, simpatizant de ieri al mişcării şi care nu se jena să o susţină pe faţă — asemenea mărturisiri nu sunt lipsite de interes...

Presa geramnă comentează cele întâmplate în Cehia şi pretinde că măsurile au fost luate pentru linişte Protectoratului. S-ar putea spune,

după o veche formulă, că „l'ordre règne â Prague" (ordinea domneşte la Praga). Heidrich, noul Protector, e o bestie polițistă care nu glumeşte. Berlinul pretinde că mişcarea a fost pusă la cale de comunişti şi subvenționată de jidani. Explicație simplistă şi comodă. Faptul este că administrația germană n-a ştiut să împace pe slavi nici în Cehoslovacia, nici în Serbia, nici în Croația. Tribunalele militare din Praga şi din Brünn au pronunțat foarte multe condamnări, care nu vor face decât să întărâte şi mai mult panslavismul cehilor...

Discursul lui Churchill de marți e viu comentat la Berlin şi la Roma. Nemții şi italienii văd în pesimismul primului ministru britanic un început de deprimare în rezistența engleză şi socotesc că din declarațiile lui Churchill rezultă hătrârea Angliei de a nu se amesteca prea de aproape în afacerile Sovietelor, considerate la Londra ca foarte compromise. Comparația situației actuale cu aceea de anul trecut, după prăbuşirea Franței, e subliniată de toate ziarele. Vin ştiri şi din America, că nici acolo nu e mare entuziasm pentru o acțiune de ajutor în favoarea Moscovei comuniste... A făcut impresie, de asemenea, faptul că Curchill prezintă acțiunea Angliei ca *defensivă*, iar nu ca *ofensivă*, şi că nu prevede pentru viitorul apropiat decât suferințe şi încercări pentru Imperiul Britanic, în lupta sa pentru existență.

Se zice că, cu aprobarea Angliei, Sovietele ar fi hotărât anexarea părții de nord-vest a Iranului, cu regiunea Tebrisului. Aceste teritorii ar fi să fie anexate Republicii Sovietice Armeneşti.

În ultimul Consiliu de Miniştri s-a hotărât, pentru a nu ştiu a câta oară, sporirea salariilor funcționarilor. De astă-dată s-ar fi decis ca decretul să apară până la sfârşitul săptămânii, o dată cu decretele menite să „înghețe" prețurile (!!!) — decrete care au fost şi ele aprobate în ultimul Consiliu. Comunicatul publicat pretinde cu drept cuvânt, că salariile fiind în funcție de costul traiului, nu puteau fi fixate până nu se vor fi stabilit şi prețurile. Numai că măsurile luate în acest scop nu vor da nici un rezultat! Ieri, nemții au cumpărat mazăre cu 370 000 lei vagonul! Plata a fost făcută prin Societatea Bancară, aşa încât nu poate fi vorba de un simplu zvon...

Aberațiile stăpânirii:

Doctorul Adamson, ovrei, *a fost uitat* când s-a făcut operația „epurării" serviciului nostru sanitar militar, așa încât zisul medic a continuat să conducă un tren sanitar. S-a constatat că acest teren este cel mai bine ținut din toate trenurile noastre sanitare. Pe lângă ordinea și curățenia materialului, *e singurul tren în care răniții au fost pansați zilnic, așa încât n-a avut nici un caz de infecție.* Denunțat de un coleg invidios, ca jidan, doctorul Adamson a fost ridicat zilele trecute și trimis într-un lagăr de concentrare...

Porcii!

———

Vineri, 3 octombrie. Un insucces regretabil de înregistrat la Odessa. Trupe sovietice au debarcat noaptea și au întreprins un contraatac. Forțele noastre n-au putut rezista în regiunea satului Dalnic, au fost date peste cap și silite să se retragă cu 10 kilometri. Faptul este fără consecințe căci în spatele nostru este frontul german — dar dovedește că la Odessa lucrurile merg greu. În alt sat, în care am atacat noi, n-am putut cuceri nici o casă... Și pierderi avem iar destule. Încă un val de răniți are să ne sosească și iarăși văitături și deprimare în opinia noastră publică...

———

În știrile de pe frontul germano-sovietic de la sud și centru, iarăși o pauză, de câteva zile, așa încât probabil o acțiune mare e în curs și vom avea în curând vești îmbucurătoare. În partea de nord a frontului, luarea orașului Petroskoie, capitala Careliei Orientale (așezată pe malul occidental al lacului Onega) e comentată cu mulțumire de presa germană. Petroskoie posedă fabrici de muniții și armament și pe de altă parte ocuparea ei închide definitiv pentru sovietici, drumul Murmanskului. La Petersburg s-au bombardat greu și incendiat uzinele Kirov și Putilov, cele mai însemnate fabrici de armament ale Rusiei. Uzinele Kirov întrebuințează 50 000 de lucrători și înainte de război au fost poreclite: „uzinele Krupp ale Rusiei".

———

Conferința de la Moscova s-a terminat, printr-un discurs al lui Molotov din care cercurile guvernamentale rețin fraza plină de melancolie prin care ministrul sovietic mărturisește că Uniunea Sovietelor va avea de susținut *singură* cel mai greu efort al războiului. Într-adevăr, Anglia și Statele Unite s-au declarat gata să dea ajutorul lor Sovietelor, dar cer

în schimb materii prime rusești, așa încât o dublă problemă rămâne de rezolvat: transportul materiilor prime din Rusia spre America și transportul armamentului fabricat din America spre Rusia... La Berlin se crede că problema e insolubilă, că în tot cazul nu va putea fi rezolvată în măsură să stânjenească ofensiva germană și să compromită victoria finală a nemților împotriva rușilor. Anglo-americanii nu vor putea, cred nemții, să procure Sovietelor nici chiar avioane în număr util, *fiindcă n-au disponibile*. Deocamdată se pare că englezii au trimis *cu greu* 100 de avioane pe frontul sovietic, adică porția pe care nemții o consumă într-o singură zi...

După informațiile Berlinului, industria americană de armament dă mari greutăți, din cauza anumitor materii prime care lipsesc (mai ales aluminiul) și din cauza lipsei de mână de lucru, legile americane continuând să prevadă 8 ore de muncă pentru lucrători. Englezii se plâng că nu primesc destul pentru trebuințele lor; dacă la acestea se adaugă nevoile sovietice, se vede în ce fază critică a ajuns industria americană.

De altminteri, în Statele Unite, opinia publică e din ce în ce mai împărțită. Fierberea e mare, și nu se poate ști care e proporția între beliciști și antibeliciști. Ultima cuvântare a lui Roosevelt, în care Președintele a încercat să demonstreze că Constituția sovietică ocrotește libertatea tuturor cultelor (!!!), a stârnit mare indignare și proteste în cercurile bisericești și religioase americane. A fost o gafă; mai bine își înghițea amicul Franklin discursul. Dar prietenia cu Sovietele e atât de antipatică în Statele Unite capitaliste și anticomuniste, încât pe de o parte intenția lui Roosevelt de a sparge gheața, se pricepe. Numai că n-a spart-o!

———

Comuniștii se agită pretutindeni, căci probabil așa sunt ordinele Internaționalei. Și la noi, în centrele industriale, la București, la Ploiești, la Timișoara, pe Valea Jiului. Dacă în Cehoslovacia, în Croația, în Serbia, și chiar în Franța, mișcările comuniste își dau mâna cu revendicările naționaliste și antigermane — la noi nu e cazul. Sunt mișcări comuniste sadea, de care profită bineînțeles și borfașii. În București, aflu de la Siguranță că au fost 7 cazuri de atentate pe întuneric — victimele fiind izbite la ceafă cu săculețe de nisip, culcate în nesimțire la pământ, și devalizate. Printre aceste 7 victime sunt și doi ofițeri. În cartierul Grivița, cartierul lucrătorilor de la atelierele C.F.R., fierberea e mare și din cauza lipsurilor și scumpetei traiului. Pâinea nu se obține decât după ore de staționare, la coadă în fața brutăriilor; cartofii când

se găsesc trebuie plătiţi 20 lei kilogramul — de carne, mâncarea de bază a săracului, nici vorbă. Iar lemnele au ajuns *4 lei* kilogramul...

S-au luat măsuri speciale pentru paza oraşului, care a fost împărţit în sectoare — fiecare sector fiind încredinţat unui batalion sau unui regiment. Ofiţerii cei tineri, locotenenţi şi sublocotenenţi, au fost însărcinaţi cu ronde nocturne, pe cartiere, fiecare însoţit de o patrulă.

Foarte bine. Dar mai bine s-ar aduce de mâncare la Bucureşti (căci numai la Bucureşti e lipsă mare) şi s-ar mai da puţin drumul la luminatul pe străzi. Nicăieri, nici la Berlin, nici la Londra nu e un „black-out" atât de sever ca în Bucureşti, deşi în Londra şi în Berlin atacurile avioanelor inamice sunt de altfel serioase, nu ca la noi... Dar ca la noi la nimeni!

Telegramele turceşti şi germane pretind că în Transcaucazia şi în Iran ar fi izbucnit mişcări serioase, mai ales împotriva bolşevicilor prădători. Centrele principale de agitaţie ar fi Tiflis şi Tebris...

În Cehoslovacia a fost condamnat la moarte şi fostul preşedinte de Consiliu, Elias (?). Toate condamnările sunt întemeiate pe sabotarea transporturilor, pe atentate cu explozibile, pe incendieri de depozite de cereale... Telegramele din Berlin pretind însă că acum liniştea a fost pretutindeni restabilită...

Vizitat ieri cu Marinescu (de la Palat) şi cu colonelul Capşa ferma Regelui Carol de la Băneasa, unde a fost mutată herghelia de pur sânge de la Periş, după deteriorarea grajdurilor de acolo de către cutremurul din toamna trecută. Herghelia foarte bine ţinută — iepele, armăsarii şi mânjii foarte frumoşi. Faimosul armăsar Firdusi (cadoul lui Max Auschnit!) şi seraiul său domnesc în minunatele şi igienicele boxe construite cu milioane scumpe. S-au cheltuit pentru această fermă 14 milioane (fără teren, lot Mihai Viteazul al Regelui!!) şi încă nu e tot gata. Mi-am adus aminte de cele 300 milioane cheltuite cu Palatul Regal, de cele 230 milioane băgate în grajdurile de lângă Malmaison, de cele 130 milioane de la vila Lupeascăi, de cele alte 100 milioane de la Scroviştea — şi am întrebat pe Marinescu, cine era cuprins de nebunia construcţiilor, Regele sau profitorii din jurul său? Marinescu mi-a spus fără ezitare: Urdăreanu şi Stavăr, ca să se umple de bani. Regele era

slab şi zicea totdeauna, da. Dar era atât de puţin pasionat de construcţii încât *n-a vizitat niciodată grajdurile de la Malmaison*, cu cele 60 de apartamente „confortabile" (aer condiţionat, băi de marmură etc.) pentru personalul Palatului... Marinescu crede că mai bine de 100 de milioane au trebuit să intre în buzunarele lui Urdăreanu şi al lui Stavăr, din banii cheltuiţi pentru clădiri, bani luaţi din visteria Statului.

Marinescu mi-a mai destăinuit o porcărie a Regelui Carol pe care n-am cunoscut-o. A făcut o lege — care a rămas secretă — prin care a atribuit un lot Mihai Viteazul şi bietului Rege Ferdinand, mort, şi al cărui moştenitor era el, Carol... Acest lot a fost defalcat din Domeniile Coroanei, la Scroviştea, şi pe el a fost construit Palatul de lângă lac, devenit astfel proprietate personală a Regelui Carol, deşi a fost ridicat cu banii Statului, pe terenul Statului...

Marinescu, numit de curând reprezentantul ex-Regelui Carol (în locul lui Stavăr, lăsat de Urdăreanu) pentru administraţia bunurilor sale, a angajat pe Emil Ottulescu ca consilier juridic. Se caută într-adevăr o formulă tranzacţională pentru trecerea averii mobiliare a fostului Rege în patrimoniul Statului, fără a se mai recurge la o judecată umilitoare pentru actualul Rege...

———

Marinescu mi-a mai povestit că ex-Regele Carol a vorbit la Radio în America şi a declarat că *n-a abdicat*, că a părăsit România din cauza împrejurărilor, adică a nemţilor, că a lăsat Tronul său în paza fiului său Mihai şi că... se va întoarce să-şi continue domnia, îndată ce împrejurărilor se vor schimba!

Paşte murgule...

———

Sâmbătă, 4 octombrie. Cu prilejul dării de seamă a „Ajutorului de Iarnă" („Winderhilfe"), Hitler a ţinut un mare discurs la Palatul Sporturilor. Discursul e bun şi abil. După ce a repetat că n-a vrut războiul fiindcă prin operele de pace înfăptuite şi prin cele care mai erau în curs de înfăptuire putea dobândi pentru poporul german şi pentru el tot atâta glorie ca printr-un război pe suflet, aliindu-se cu Rusia bolşevică, dar că odată înţelegerea semnată s-a ţinut de angajamentele luate pe când Sovietele *nu*, după ce a spus că i-a sângerat inima când bolşevicii au călcat în picioare libertatea finlandeză şi Statele Baltice — Führerul a spus două lucruri foarte importante:

1) Că de la 1 octombrie armatele germane au început în Rusia *o ofensivă decisivă*, şi:

2) Că, n-are nimic cu poporul englez, *cu care a fost totdeauna visul lui să trăiască în bună prietenie*, ci numai cu o mână de oameni conduşi de interesele ovreieşti, oameni cu care nu va încheia niciodată pace.

În ce priveşte ofensiva, iată propriile cuvinte ale lui Hitler:

„De 48 de ore a început o nouă operaţiune de proporţii uriaşe. Ea va contribui la zdrobirea inamicului de la răsărit".

În general, tot focul cuvântării e îndreptat împotriva Rusiei şi a bolşevismului *pe care întreaga Europă a hotărât să-l extermine* — iar împotriva Angliei, în opoziţie cu cuvântările precedente, *aproape nimic*. Numai ironii la adresa lui Churchill şi a lui Roosevelt.

Despre noi vorbeşte în două rânduri. Mai întâi, amintind despre întrevederea sa cu ministrul de Externe rusesc din primăvara trecută: „Molotov a voit să ştie dacă garanţia germană dată României apăra această ţară şi contra Rusiei. Şi aci a trebuit să rămân credincios cuvântului dat. Nu regret că am făcut aşa, căci am găsit şi în România un om de onoare în persoana generalului Antonescu, care şi-a respectat şi el cu sfinţenie cuvântul dat". Apoi, arătând că Europa s-a deşteptat: „La sud este România care luptă. Această naţiune s-a refăcut cu o rapiditate uimitoare de pe urma uneia din crizele de Stat cele mai serioase care pot atinge o ţară, sub conducerea unui om viteaz şi hotărât".

Cum se vede a fost gentil pentru noi şi aceste două pasaje au fost viu aplaudate de imensul public care asculta. Aş fi preferat însă să spună despre noi ce a spus despre finlandezi: „În nord luptă finlandezii, o adevărată naţiune de eroi. În vastele sale ţinuturi această naţiune se află singură cu forţa sa, cu curajul său, cu vitejia sa şi cu tenacitatea sa".

Întreg discursul, moderat de data asta în formă, respiră desăvârşita încredere nu numai în victoria germană faţă de bolşevici, dar şi faţă de lumea întreagă.

———

Câteva cifre:

În cuvântarea sa, Hitler a precizat că până acum, în războiul cu Rusia, forţele germane au distrus sau capturat: 22 000 tunuri, 18 000 care de asalt şi 14 500 avioane. În cifre rotunde. Iar numărul prizonierilor ruşi, trece de 2 500 000...

Înaintea cuvântării lui Hitler a citit Goebbels o dare de seamă asupra bilanţului operei „Winterhilfe". Pentru iarna viitoare s-au adunat până acum 916 240 000 mărci (peste 40 miliarde lei!) faţă de 631 000 000 anul trecut. In total, în 8 ani de când funcţionează, opera a adunat şi distribuit peste 4 miliarde de mărci!

Acum o cifră „de peste drum“: sumele cheltuite de Statele Unite, până acum, pentru înarmarea Angliei reprezintă bugetul României pe 2 500 de ani! După calculele unui statistician al nostru...

Primele comentarii ale discursului lui Hitler au fost făcute de posturile de Radio americane. Reproducând pasajele mai importante, ele au subliniat în special pe acelea privind mersul războiului, organizarea Statelor Europene și afirmația Führerului că peste un an materialul german de război de azi *va fi complect înlocuit*... Și probabil încă perfecționat!

Ieri am dejunat cu Regina Elena și cu Regele Mihai, în casa din dosul Palatului amenajată de Regele Carol pentru locuința lui particulară. Regina Elena exprimase dorința să ne aibă la dejun la Sinaia, pe soția mea și pe mine. Îi mulțumim călduros, dar sub pretext că „ne puteam compromite amândoi“ (!) o rugasem să renunțe... Regina a râs, și a renunțat — dar numai pentru moment, căci alaltăieri, Nelly Catargi (dama de onoare a Reginei) mi-a telefonat să mă invite pentru ieri, în numele Majestății Sale. Nu puteam refuza, această a doua poftire, și m-am dus, cu riscul să mă împuște Antoneștii...

Dejun intim, în veston: Regele, Regina, Rudi Laptew cu soția, Nelly Catargi și aghiotantul. Am vorbit banalități, și deloc politică. N-am vorbit, dar ne-am înțeles de minune... Regele Mihai în progres: glasul mai subțiat, trupul mai zvelt și din când în când mai spune câte un cuvânt *și râde*!

Văduva Schobert și generalul Moscardo (văduva Alcazarului) au trimis frumoase scrisori mareșalului Antonescu, care le publică. De ce? Căci au un caracter strict personal...

Ziarele berlineze și forurile germane pretind că conferința de la Moscova n-a dus la nimic și că a fost întrunită nu ca să se dea Sovietelor ajutoare *ci ca să se creadă* — în scop de propagandă — că aceste ajutoare vor fi date.

Nu știu ce s-a hotărât la Moscova, și cred că nu știu nici nemții. *Sper însă*, că ajutoarele anglo-americane, de vor fi date, vor fi date prea târziu ca să mai influențeze asupra mersului războiului pe frontul oriental.

Presupun că ofensiva începută — și care trebuie să fie decisivă — merge bine, căci altfel cine silea pe Hitler să vorbească de ea? Putea să tacă mai departe...

———

Hitler a creat o nouă decorație de război pe ziua de 2 octombrie: „Ordinul de război al Crucii Germane". Două clase: de argint și de aur. Noua decorație e superioară Crucii de Fier și va fi acordată militarilor pentru acte de vitejie extraordinară sau pentru merite strategice deosebite.

Una din condițiile pentru conferirea acestui nou ordin este prealabila decorare cu Crucea de Fier din anul 1939 sau din războiul mondial — sau cu Ordinul „Pour le Mérite" clasa I-a cu spade.

———

Iranul a început deja să se bucure de binefacerile rivalității anglo-sovietice: bolșevicii vor să comunizeze tot — iar britanicii se gândesc să facă afaceri... Greu de împăcat!

———

Brauchitsch, feldmareșalul, împlinește 60 de ani. Surle și tobe! Cei mulți înainte, și tot cu succese contra bolșevicilor!

Toată presa anticomunistă, și până și în America polemizează cu Roosevelt asupra imprudentelor sale declarații privitoare la libertatea de credință din infernul sovietic.

Roosevelt a uitat două lucruri: întâi că „Constituția" sovietică e literă moartă — și al doilea că art. 124 al acestei Constituții prevede că: „Libertatea *de a practica cultele religioase* și libertatea *propagandei antireligioase*, sunt recunoscute tuturor cetățenilor". Cerându-se chirii fabuloase pentru biserici și închizându-se multe din ele pentru motive de ordine publică, s-a anulat de fapt primul drept, fără să mai vorbim de persecuțiile împotriva celor care ar îndrăzni să invoce numele Domnului. Și n-a rămas astfel în picioare decât al doilea drept cetățenesc: libertatea propagandei antireligioase.

Roosevelt a priceput că a sărit dincolo de cal, și caută să explice că a fost rău înțeles... Cine explică, în politică... — vorba lui Nicu Filipescu!

———

Mișcarea iredentisto-comunisto-revoluționară din Protectoratul Boemiei a fost condusă de însuși primul ministru al Protectoratului, Elias, și de primarul orașului Praga, Klapka. Condusă astfel de înșiși

șefii autorității publice, cu complicitatea mai multor generali, mișcarea putea avea urmări grave. Ea a fost înăbușită, dar din nefericire, ca să o înăbușească, nemții au trebuit să recurgă la metodele lui Stalin, ceea ce nu va cimenta legăturile dintre fosta Cehoslovacie și Germania...

Au apărut, în fine, mult așteptatele două decrete pentru „înghețarea prețurilor" — fixându-se prețurile de la 1 septembrie. Pe lângă fixarea prețurilor, decretele mai prevăd și dreptul de rechiziție al oricărui produs, pentru armată. Și apoi o nesfârșită serie de penalități. E probabil că aceste măsuri idioate și polițiste nu vor da nici un rezultat...

S-a întreit prețul abonamentului la Radio și se mai cere fiecărui abonat depunerea unei garanții egală cu prețul abonamentului pe un an. Toți oamenii săraci vor trebui să renunțe la Radio... Dar cum rămâne cu înghețarea prețurilor?

Și toate, ca să aibă în ce „tripota" dl Ionescu, directorul Societății — dar încă sub anchetă pentru matrapazlâcurile trecute...

Ca prezidentă a Comitetului de Patronaj, d-na Antonescu a trimis o cocoană să inspecteze lagărul de internați politici de la Târgu Jiu — aceasta în urma nenumăratelor denunțuri pe care le primise, cu privire la jafurile și la incuria ce domnea acolo. Sosită la lagăr, pe neașteptate, cocoana a fost oprită de santinelă să intre, chiar după ce s-a legitimat și a indicat misiunea ce primise. La corpul de gardă subofițerul nearătându-se mai comod, cocoana a cerut să vadă pe colonelul comandant al lagărului. „Domnul colonel doarme" — a fost laconicul răspuns al subofițerului. În fine, cu mari greutăți, misionara a obținut ca colonelul să fie deșteptat și să dea ochiii cu el.

„Inspecție? — a declarat colonelul — dar nu se poate, nu se intră așa în lagră, de altminteri nu e nimic de inspectat, toate merg bine, toată lumea e mulțumită, dovadă că registrul de reclamații este virgin..." Că câr, că mâr, n-a fost chip ca cocoana să pătrundă în lagăr. Tot ce a putut obține e să vorească cu cineva — favoare la care colonelul a consimțit convins că nimeni nu va îndrăzni să reclame, în prezența sa. Cocoana a cerut să vadă pe Ilie Lazăr (prietenul lui Maniu, internat pentru trăncănelile lui), și colonelul a adus pe Ilie Lazăr. Se vede că nu-l cunoștea... Întrebat dacă e mulțumit de mâncare și de îngrijire, Ilie Lazăr a răspuns răspicat: „Nu, nu sunt mulțumit, e aci o porcărie fără seamăn, suntem toți plini de păduchi și murim de foame.

Şi dumnealui (arătând pe colonel) e un hoţ şi ne fură zilnic. Ne cere 200 lei pe zi la fiecare pentru supliment de hrană, din care nu cheltuieşte nici 40..." — „Domnule, a replicat colonelul, îţi dai seama de gravitatea cuvintelor d-tale, şi că te pot duce la puşcărie?" — „Da, îmi dau, a replicat Ilie Lazăr, mă puteţi închide şi chiar împuşca, dar d-ta tot un pungaş ordinar rămâi!"

Rezultatul: Ilie Lazăr a fost eliberat după două zile, iar colonelul trimis în judecată... O notă bună pentru mareşalul Antonescu.

Cu privire la înlocuirea lui Mareş din fruntea Creditului Industrial, înlocuire motivată de înjurăturile pe care le-a tras lui Ică prin telefon, mi se dă următoarea complectare. Un prieten (!!) comun s-a dus la Ică şi l-a întrebat cum a fost cu telefonul („Să taci puţoiule că te-am cunoscut vierme!"). Ică a răspuns că n-a fost nimic, că cel puţin n-a priceput din câte i-a „gogonit" Mareş... Prietenul (!!) s-a repezit la Mareş şi i-a spus că Ică n-a priceput ce-i spusese în telefon... „N-a priceput? (a întâmpinat Mareş) lasă că am să-i împrospătez eu memoria!...! Şi numaidecât a trimis o scrisoare... d-nei Rica Antonescu, scrisoare prin care îi spunea mai întâi, *ca vechi şi since prieten al mareşalului*, că ar face mai bine să nu-şi publice în fiecare zi în ziare mutra şi buletinul mişcărilor sale, când portretul şi dările de seamă privitoare la vizitele Reginei nu apar decât din joi în Paşti — că această neruşinată publicitate şi reclamă nu numai că nu fac bine soţului ei, dar dimpotrivă îi fac mult rău. Apoi, după ce a sfârşit morala, a rugat-o să comunice „prietenului său Ică" că cuvintele pe care i le-a adresat prin telefon şi pe care zisul Ică nu le-a auzit erau următoarele: „Să fii obraznic, puţoiule, cu cine-ţi permite, nu cu mine care te-am cunoscut vierme!"

Rica a comunicat numaidecât scrisoarea lui Ică, şi amândoi au luat avionul şi s-au dus să reclame mareşalului. Cum a decurs scena în trei nu se ştie — dar rezultatul demersului a fost pe de o parte înlocuirea lui Mareş la Creditul Industrial prin Finţescu şi încetarea publicităţii fotografice şi reportericeşti în jurul d-nei Rica. Nici în ziare nu i-a mai apărut mutra, nici istoricele sale vizite prin spitale n-au mai fost comentate şi cântate la Radio. De ce se vor fi dând la noi, toţi oamenii ajunşi pe mâna lichelelor?

Duminică, 5 octombrie. Ziarele de azi-dimineaţă publică un comentariu prin care stăpânirea ne informează — in fine — despre cele ce se petrec pe frontul *nostru* şi ne dă pentru prima dată cifre exacte asupra pierderilor suferite de la începutul războiului până azi. Dispreţul mare-

şalului Antonescu pentru opinia publică ar fi fost mai bine inspirat dacă ne-ar fi dat mai de vreme cifre, în loc să ne pună zilnic sub ochi telegramele pe care le primeşte pentru fiecare avansare a d-sale.

În ce priveşte frontul aflăm cu mare mulţumire, că:

„1) În Ucraina, la est de Nipru, în regiunea Mării de Azov, vânătorii de Munte şi corpul de Cavalerie, luptând cot la cot cu armata germană, au respins după lupte sângeroase atacurile unui inamic mult superior în mari unităţi de tancuri şi artilerie grea. Inamicul este în acest sector în plină retragere către est. Vânătorii de Munte şi brigăzile V, VI şi VIII Cavalerie merită admiraţia şi recunoştinţa Patriei.

2) Pe frontul Odessei, inamicul aducând numeroase forţe şi tancuri din Crimeea şi Caucaz, a încercat să spargă frontul nostru[1]. La est de limanul Cujalnic atacul a fost oprit, iar în regiunea Tatarca şi Dalnic a fost respins după trei zile de lupte grele şi sângeroase. În acest ultim sector, inamicul a lăsat pe teren 30 tancuri. Pierderile inamicului sunt foarte mari".

Întrucât cât priveşte numărul morţilor şi răniţilor noştri, de la începutul operaţiunilor (22 iunie), comunicatul sună astfel:

„Pentru acei care cred încă şi difuzează, intenţionat sau din uşurinţă, neadevărurile răspândite zilnic de anumite posturi de Radio, Marele Cartier General comunică următoarele date:

De la începutul războiului am capturat peste 60 000 prizonieri şi avem 15 000 dispăruţi, dintre care 7–8 000 trebuiesc socotiţi printre morţi şi numai restul printre prizonieri; 20 000 morţi şi 76 000 răniţi, din care circa 80% uşor răniţi şi recuperabili.

În schimb adeversarul a pierdut, în sectoarele în care au luptat trupele noastre, 70 000 morţi şi 100 000 răniţi[2].

Am doborât 553 avioane inamice şi am pierdut 120, din care o parte sunt recuperabile. Am capturat foarte mari cantităţi de materiale şi muniţii. Am pierdut comparativ mult mai puţin.

S-au prins până acum peste 90% din paraşutiştii aruncaţi din avion şi din organizaţiile teroriste lăsate în spatele nostru. Nici unii, nici ceilalţi nu au reuşit să execute nici o distrugere, nici un atentat. Nu am avut nici un tren de muniţii, nici un depozit, nici un pod şi nici o uzină distruse de bombe din avion[3].

---

[1] Ştire înregistrată în aceste *Însemnări zilnice* pe ziua de alaltăieri, 3 octombrie.

[2] Pentru ca socotelile să fie exacte, ar trebui să se adauge la morţii şi răniţii noştri, morţii şi răniţii germani căzuţi şi ei *în sectorul nostru*.

[3] Afirmare bizară, care aruncă o umbră de îndoială asupra celorlalte, căci se mărturiseşte imediat bombardarea uzinei „Orion" de la Ploieşti. Dar uzina de la Iaşi? n-a fost distrusă de terorişti? Dar fabrica de ţesături „Sylva" de la Colentina, n-a fost distrusă şi ea de avioanele ruseşti? Şi probabil că mai sunt şi altele....

La Ploiești, pagubele provocate nu au atins nici 300 milioane de lei. Acesta este adevărul."

Dacă acesta este adevărul, de ce s-a lăsat luni de zile să circule cele mai fanteziste asupra morților și răniților noștri?

Din raportul procurorului general din Constanța (citit de consilierul de Casație G. Duca, care-mi comunică cifrele) rezultă că în acel oraș avioanele inamice au lovit 144 de case și rănit sau ucis 248 de oameni. *În port, nu s-a făcut nici o stricăciune.* De 8 zile n-a mai fost nici un atac aeronautic.

Cu prilejul festivității tradiționale de „preamărire a A-tot-Puternicului pentru recolta și belșugul dăruit în acest an", Manfred baron de Killinger, ministrul Germaniei în România, a rostit aseară în fața Coloniei germane din București și a reprezentanților Misiunii militare germane, adunate în sala „Aro", o cuvântare omagială la adresa României, a mareșalului Antonescu, la a lui Ică, la a miniștrilor, a soldaților și a muncitorilor români. Foarte frumos, și ne închinăm cu recunoștință. Dar ne ridicăm cu indignare împotriva amenințărilor d-sale îndreptate împotriva celor ce n-au subscris la Împrumut, au vândut sau au cumpărat mai scump decât e prevăzut în tarifele maximale (asta au făcut-o mai ales nemții lui...), nu și-au dat obolul pentru răniți etc. Nu e treaba d-sale; mai ales amenințările cu tragerea la răspundere din partea celor care se vor înapoia de pe front, sunt nu numai deplasate, dar de-a dreptul inadmisibile. Păcat, căci din alte puncte de vedere, omul ne este util. Ar trebui să lase însă demagogia pe seama d-lui Ică, și să nu se amestece unde nu-i fierbe oala.

De la Berlin se telegrafiază:

Încordarea din Extremul Orient continuă să se accentueze în urma protestului adresat de Japonia Guvernului Indiilor Olandeze. Este al doilea protest pe care-l adresează Japonia la scurt interval. Primul protest a fost adresat, după cum se știe, Statelor Unite, cu privire la furnizările de petrol făcute Rusiei Sovietice prin Vladivostok. Prin acest al doilea protest, Japonia se referă la furniturile de cauciuc, petrol, zahăr și cafea făcute Sovietelor de către Indiile Olandeze. Guvernul japonez a declarat Guvernului din Batavia că consideră aceste furnituri ca un act neprietenesc față de el.

Discursul Führerului continuă să preocupe toate cercurile din Berlin. În primul rând se relevă critica violentă adusă acestui discurs de propagandă inamică, fapt care e pus în legătură cu amărăciunea produsă în rândul vrăjmașilor Germaniei de victoriile armatelor nemțești. Posturile de radio străine subliniază cu acest prilej că pentru prima oară Führerul s-a pronunțat asupra unei acțiuni militare în curs înainte de încheierea ei.

Rezultatele Conferinței de la Moscova continuă și ele să fie comentate în cercurile germane. Faptul că Anglia și Statele Unite au recunoscut ca zonă de influență sovietică întreg sud-estul european și Orientul Apropiat iclusiv Turcia[1] — aceasta bineînțelesc în cazul problematic al unei victorii bolșevice — dovedește cu prisosință dependența Angliei față de Soviete.

———

Agitațiile în favoarea intrării Statelor Unite în război au atins punctul culminant. Roosevelt a declarat că se va pronunța asupra soartei legii neutralității după ce va consulta, marți, pe șefii grupărilor politice din Congres. Willkie a vorbit pentru „apărare" — prin urmare pentru război. Lindbergh a luat și el cuvântul „pentru ultima oară", fiindcă în Statele Unite „nu mai e libertate de cuvânt". Cu toate protestările antiintervenționiștilor pare că totuși majoritatea merge cu Roosevelt...

———

„Noua operațiune în proporții uriașe ce va contribui la zdrobirea inamicului de la Răsărit..." (sunt propriile cuvinte ale lui Hitler) e în curs. Comunicatele nu dau nici un amănunt, spun numai că acțiunea se dezvoltă cu succes, „conform programului"...

În cuvântarea sa, Führerul, pe lângă cifrele care le-a dat a mai spus că 25 000 kilometri de cale ferată rusească au fost repuse în stare de funcționare, din care 15 000 au fost transformate din cale largă muscălească în cale normală europeană.

De subliniat că *întreaga* rețea ferată a Rusiei are o lungime de 86 000 kilometri...

———

[1] Dacă această hotărâre a fost luată la Moscova sau înainte — noi nu știm nimic, căci suntem ținuți în întuneric, și Cenzura nu ne lasă să luăm cunoștință de comunicatele și de știrile mai importante publicate de inamic. Aș fi putut afla ceva prin Radio Londra, dar nu-l ascult niciodată fiindcă mi-e teamă să nu-mi pierd liniștea și încrederea în succesul „a-lor noștri". Și nici de la prietenii mei care, ei, ascultă Londra, n-am putut afla nimic.

Pe lângă uzinele Kirov, se confirmă că și uzinele Putilov, specializate în construcția carelor de asalt și la care lucrează 30 000 muncitori calificați, au fost distruse. Distruse de asemenea, tot în preajma Petersburgului, însemnatele uzine Trugolnik în care se fabrică cauciucuri...

———

Prințul Gustav-Adolf al Suediei, care vizitează frontul finlandez, era să fie ucis de o bombă explodată lângă dânsul.

Germanii pretind că rușii și-au băgat ultimele rezerve de material în foc: tankurile capturate în ultima vreme erau noi-nouțe de la fabrică. Argumentul nu-mi pare convingător.

———

În cercurile apropiate de Ministerul de Externe se spunea ieri că ocuparea Torontalului sârbesc de către trupele noastre era iminentă, dacă nu chiar începută — după cererea nemților. Ar fi o greșeasă imensă. După ce ne-am vrăjmășit de moarte cu slavii de la răsărit, să ne vrăjmășim și cu cei de la apus. Dar când nebunia apucă pe oameni...

———

Luni, 6 octombrie. „O însemnată victorie germană se apropei" — iată titlul sub care ziarele de azi-dimineață dau știrile de amănunt de pe câteva sectoare ale frontului, știri fără mare importanță de altminteri. „O însemnată victorie", să ne-o dea Dumnezeu; o așteptăm cu încredere. Faptul că nemții distrug prin aviația lor trenuri și linii ferate la Moscova, Kaluga, Tula, Riazan, Vladimir, Iaroslav, Tver etc. arată că de data asta lupta se întinde pe un front imens...

Pare din ce în ce mai cert că ajutorul anglo-american nu va sosi Sovietelor — dacă va sosi — decât după complecta distrugere a forțelor lor. Deocamdată, americanii se ceartă și Anglia se boșevizează: arhiepiscopul de la Carterburyi cântă *Internaționala*...

———

Englezii trebuie să părăsească Indiile: așa vrea și pretinde Gandhi...

———

Un strănepot al poetului Pușkin a fost făcut prizonier pe frontul finlandez și a declarat: „N-am fost niciodată înscris în Partidul Comunist și doresc prăbușirea Sovietelor..." Un dram de bun simț în sufletul progeniturii marelui poet...

———

Guvernul din Washington n-a luat încă nici o hotărâre pentru înarmarea vaselor de comerţ care navighează sub pavilion american — dar a hotărât să înarmeze cele 125 vase americane ce plutesc sub pavilionul Republicii Panama.

Nu ne mai lipseşte nimic: din dorinţa mareşalului Antonescu s-a creat o comisie de cercetări ştiinţifice pe lângă Ministerul Comunicaţiilor. Ea a fost alcătuită dintr-o serie de „notabilităţi" certate cu orice fel de cercetări...

Efectul discursului lui Killinger e dezastruos. A pus picioarele în străchini. Cele mai multe ziare nu reproduc partea finală a cuvântării, cea cu buclucul, care n-a fost redată nici la Radio...

Generalul Pricolo (nu Pericolo, nici Piccolo!), subsecretarul Aerului de la Roma, care a fost în inspecţie pe frontul rusesc, a sosit cu avionul la Bucureşti. I s-a făcut o primire frumoasă în semn de recunoştinţă pentru isprăvile italienilor împotriva bolşevicilor.

Marţi, 7 octombrie. Ofensiva germană e în plin curs şi contribuim şi noi la ea prin... răbdarea noastră. De la Berlin se telegrafiază că merge bine. Şi la Odessa, trupele române, după ce au respins toate atacurile sovietice, înaintează...

Posturile din Londra şi din Anglia pretind că sovieticii rezistă şi resping atacurile germane. Nemţii recunosc rezistenţa rusească, dar afirmă că au înfrânt-o. Vom vedea peste câteva zile. Bunul simţ însă, ne sfătuieşte să credem mai mult pe nemţi...

Decretul-lege relativ la sporul salariilor funcţionarilor publici, care trebuia să apară ieri, va fi dat publicităţii peste câteva zile, deoarece decretul-lege asupra stabilizării preţurilor a apărut sâmbătă, 4 octombrie şi nu a fost timp suficient pentru ca organele de control (!!) să fie instalate pe teren cu împuternicirea necesară să vegheze asupra executării noilor măsuri.

Am reprodus textual termenii comunicatului dat azi-dimineaţă...

Ieri după-amiază s-a ţinut la Preşedinţa Consiliului de Miniştri „un consiliu de aprovizionare“, la care, în afară de membrii Guvernului de la resorturile economice au participat reprezentanţi ai Primăriei Capitalei, ai Camerei de Comerţ, ai Căilor Ferate şi... Nolică Antonescu (!), preşedintele Uniunii Sindicatelor Viticole şi Garoflid, preşedintele Sindicatelor Agricole. A prezidat mareşalul Antonescu, şi s-au luat următoarele hotărâri:

„1. Consiliul s-a ocupat cu problema aprovizionării regiunilor lipsite de alimente, de colectarea lor în regiunile excedentare şi de repartiţia lor la preţurile fixate de Guvern.

2. Dl mareşal Ion Antonescu a dat dispoziţiuni de îndată să ia fiinţă în Capitală depozite de desfacere cu amănuntul a lemnelor de foc, aceasta în vederea satisfacerii nevoilor populaţiei sărace, controlându-se în modul cel mai riguros preţurile.

3. Întrucât s-a constatat că preţurile alimentelor de primă necesitate sunt cu mult mai ridicate în Capitală şi în unele oraşe decât în restul ţării şi în special în provinciile dezrobite, s-au dat dispoziţiuni pentru colectarea acestor alimente acolo unde se găsesc în cantităţi mari cu preţuri modice şi totuşi remuneratorii pentru producători, pentru repartizarea lor în localităţile unde sunt lipsuri precum şi pentru reglementarea circulaţiei transporturilor acestor alimente, înlăturându-se orice posibilitate de speculă“.

(Comunicat).

Hotărârile, deşi tardive, sunt bune. Să vedem aplicarea lor...

———

La Berlin se crede că scufundarea torpilorului american „H.C. White“ în Atlanticul de Sud, va da prilej lui Roosevelt să modifice legea neutralităţii şi să ordone înarmarea tuturor vaselor de comerţ sub pavilion american.

Cu toate că nu se ştie precis cum s-a întâmplat torpilarea vasului „H.C. White“, cercurile americane îndreaptă violente atacuri împotriva Germaniei. Cercurile germane pretind, că chiar dacă vasul ar fi fost scufundat de nemţi, această torpilare n-ar ieşi din cadrul regulilor războiului naval.

Afară de această declaraţie, cercurile germane nu comentează în nici un fel cazul „H.C. White“, care în schimb e exploatat de americani în favoarea intrării Statelor Unite în război. Ministrul de Externe american Hull a denumit torpilarea vasului White „o piraterie“, dând astfel semnalul unei noi campanii împotriva Germaniei.

———

Comunicatul român asupra realizărilor şi pierderilor armatei române a produs în Berlin un nou val de simpatie şi de recunoştinţă pentru noi. Ziarele germane publică lungi comentarii asupra acestui comunicat, scoţând în evidenţă vitejia armatei române.

———

Indignarea opiniei publice împotriva amestecului lui Killinger în afacerile noastre interne e departe de a se fi calmat. Tot ce câştigase Killinger, în atâtea luni, în simpatiile noastre, s-a dus dracului în câteva clipe...

———

Reproduc din *Universul*:

„Zilele trecute Guvernul britanic a adresat o notă Guvernului finlandez în legătură cu operaţiunile militare din sectorul de nord. În această notă s-a făcut cunoscut Guvernului din Helsinki că continuarea operaţiilor de către armata finlandeză în teritoriile sovietice va pune Marea Britanie în situaţia de a se considera în stare de război cu Finlanda. Guvernul din Helsinki n-a formulat încă răspunsul său[1]. Din comentariile făcute de ziarele finlandeze, reies următoarele:

Finlanda este obligată de propriile sale interese naţionale şi de cerinţele siguranţei sale să continue operaţiile militare împotriva U.R.S.S. în Carelia Orientală care nu aparţine de drept acestui Stat, fiind un teritoriu locuit în majoritate covârşitoare de finlandezi. Prin Tratatul de la Dorpat din 1920, Guvernul sovietic şi-a luat angajamentul să acorde o autonomie complectă Careliei Orientale şi să nu menţină garnizoane într-însa. Situaţia juridică şi naţională a acestei provincii finlandeze a fost definită prin declaraţia semnată de delegaţii Guvernelor din Moscova şi Helsinki în cursul tratativelor de pace de la Dorpat. După aceea s-a constituit Republica Sovietică Autonomă a Careliei, încadrată în U.R.S.S. dar care şi-a păstrat caracterul ei etnic şi legăturile fireşti de ordin cultural cu Republica liberă a Finlandei.

Însuşi dl Molotov, comisarul Afacerilor Externe al U.R.S.S. a recunoscut la începutul războiului european, în 1939–1940, drepturile Finlandei asupra Careliei Orientale, în următorii termeni:

«A sosit timpul înfăptuirii visului secular al poporului finlandez de a se uni cu poporul carelian, ambele fiind de aceeaşi rasă, spre a se contopi într-un Stat finlandez comun».

Iată cum pe temeiul principiului naţionalităţilor, reprezentantul calificat al Guvernului sovietic a confirmat drepturile Finlandei asupra

[1] O telegramă *D.N.B.* anunţă că acest răspuns a fost remis ieri.

Republicii Careliei Orientale. Această republică cu o suprafață de 118 180 km^2 și aproape 300 mii locuitori — carelieni și vespieni de origine fineză — se întinde la sud până la fluviul Swir, între lacurile Ladoga și Onega, și la nord până la Marea Albă (golful Kandaleska).

Pentru U.R.S.S. Carelia Orientală prezintă o importanță mare de ordin strategic, deoarece linia ferată Leningrad-Murmansk, care asigură comunicația sa cu Oceanul Înghețat de Nord, prin portul Murmansk — liber de ghețuri în tot cursul anului — trece prin teritoriul său. Acesta este și rostul intervenției Marii Britanii pe lângă Finlanda, de a renunța la continuarea operațiilor împotriva U.R.S.S. în teritoriile „ce aparțin" acestui Stat, adică în Carelia Orientală și în Murmania de la nordul ei, unde se găsește portul Murmansk.

Reamintim că în cursul lunii trecute, s-a anunțat din sursă engleză că Finlanda ar fi dispusă să încheie pace separată cu U.R.S.S. Adevărul este că nu Finlanda a dorit aceasta, ci U.R.S.S. și Marea Britanie. Neizbutind să obțină acea pace separată, Guvernul britanic a trimis nota din zilele trecute prin care a invitat Guvernul din Helsinki să renunțe la continuarea operațiilor pe teritoriile sovietice — adică în Carelia Orientală și în Murmania — după ce trupele finlandeze, în urma unor lupte crâncene, au ocupat o parte din teritoriul lor, împreună cu capitala Careliei, Petrosovdask (Petroskoie). Poporul finlandez este hotărât să lupte până la victoria deplină, alături de aliații săi, căci numai așa va îndeplini idealul său național și va putea asigura pacea bazată pe siguranță."

Dacă cele ce scrie de Seișanu (care pare bine informat) sunt exacte, ar rezulta că finlandezii nu vor merge mai departe de revendicările lor naționale: ar dovedi astfel că sunt mai prudenți și mai cuminți ca noi...

Nefiind în secretul zeilor, n-am nici o informație despre ofensiva germană, dar faptul că au fost distruse pe rând gările și comunicațiile orașelor din jur-imprejurul Moscovei (de la Tver prin Vladimir și Riazan până la Kaluga) mă fac să cred că obiectivul actualei ofensive este: *Moscova*! Această convingere îmi este întărită și prin faptul că mi se spune că Radio-Londra de aseară a difuzat: „chiar dacă germanii ar ocupa Moscova etc., etc. ...". Or, de câte ori englezii declară ocuparea unui oraș ca fiind fără importanță, orașul a fost ocupat. Apoi, puținele știri pe care Comandamentul german le dă sunt privitoare la Petersburg și la frontul extrem-sud: despre centru, nimic. Despre operațiunile din centru — secretul cel mai mare; prin urmare acolo sunt operațiunile importante.

Dacă nemţii ar reuşi să ocupe Moscova, ce efect! Şi ce urmări, căci nodul tuturor comunicaţiilor şi centrul tuturor fabricaţiilor militare, e Moscova. Ce importanţă mai are Petersburgul, după ce marile sale stabilimente industriale au fost distruse, după ce toate comunicările sale au fost tăiate! Ce importanţă are Odessa! Izolate, aceste două oraşe nu pot sfârşi decât prin a se preda. Când vor voi...

———

Miercuri, 8 octombrie. Presupunerea mea de mai sus — presupunere pur raţională şi lipsită de temeiul informaţiilor — pare să se adeverească. Telegramele de aseară vorbesc de „străpungerea" frontului sovietic de nord, mai jos de platoul Valdai şi la sud din direcţia Harkov — ambele străpungeri în direcţia Moscovei... Pe de altă parte, comunicatul sovietic transmis prin Radio-Londra, mărturiseşte lupte crâncene ale armatei mareşalului Timoşenko pentru a rupe „pungile" formate pe teritoriul acestei armate prin încercuirile germanilor... Comunicatul moscovit adaugă că germanii au suferit mari pierderi, între care 180 tancuri. Întotdeauna armatele învinse „pricinuiesc mari pierderi" învingătorului — e formula clasică...

Pe când la nord, lipsa de ştiri precise acoperă încă operaţiunile cu oarecare mister — la sud, comunicatele germane lămuresc pe deplin marile succese dobândite de-a lungul Mării de Azov, unde Armata a IX-a bolşevică a fost complect năucită, iar statul ei major capturat pe când comandantul Armatei a scăpat cu avionul.

Armatele aliate sunt stăpâne pe tot litoralul Mării de Azov, iar Rostovul a fost bombardat serios. În acest sector, trupele ruseşti sunt în plină retragere spre Don şi dincolo de Don.

Halifax, fostul ministru de Externe şi actual ambasador al Angliei la Washington, a declarat că „războiul rusesc şi războiul din Atlantic *sunt războaiele Angliei şi Statelor Unite*". Va să zică, au intrat şi Statele Unite în război?

De la Berlin se comunică *oficial*, că ţinta armatelor germane nu e nici Moscova, nici Caucazul *ci distrugerea armatei bolşevice.* Au mai spus-o. Dar tocmai, prin distrugerea armatei bolşevice, se ajunge şi la Moscova şi în Caucaz... Aşa încât indirecta dezminţire dată de Berlin e fără valoare. Că armatele germane vor să ocupe Moscova înainte de iarnă — cum afirmă telegramele englezeşti — pare aproape sigur. Poate să nu reuşească, dar eu sper că vor reuşi...

În luna septembrie, germanii au doborât 308 avioane britanice şi au pierdut 29. În zilele de 5 şi 6 octombrie 169 avioane sovietice au fost doborâte pe frontul rusesc...

———

Zilele trecute s-a întâmplat ceva foarte ciudat: Germania şi Anglia, deşi în plin şi necruţîtor război au avut convorbiri directe, în clar şi fără cifru, prin intermediul posturilor de Radio. Posturile de Radio engleze au transmis comunicările lor în limba germană, iar cele germane în limba engleză. Motivul acestei corespondenţe unice în felul ei au fost tratativele ce se duc între cele două ţări, de câtva timp, cu privire la un schimb de răniţi grav — e vorba de 50 germani ce ar urma să fie schimbaţi contra 1 500 englezi. Guvernul german a cerut ca schimbul să se facă, în aceeaşi proporţie, şi între internaţii civili. Pe această cale directă de tratative nu s-a ajuns însă la nici un rezultat şi toată afacerea a fost încredinţată Statelor Unite, spre mijlocire...

Finlanda a dat răspunsul ei Angliei şi a publicat ieri textele notei britanice şi al răspunsului finlandez. Finlanda demonstrează că e în legitimă apărare faţă de Sovietele provocatoare şi cotropitoare şi arată Angliei că atitudinea pe care o ia nu e justificată prin simplul fapt că Finlanda nu e singură în lupta sa împotriva imperialismului comunist.

Totodată, Guvernul din Helsinki publică nota primită din partea Guvernului norvegian exilat la Londra, şi răspunsul dat. Guvernul norvegian atrage prin nota sa atenţia Guvernului finlandez asupra intereselor ţărilor nordice să urmărească o ţintă comună şi să-şi apere *în viitor* independenţa lor. Guvernul finlandez răspunde celui norvegian că e de perfect acord asupra acestui principiu, dar că independenţa ţărilor nordice nu este ameninţată de Germania, ci de Soviete...

Ieri-dimineaţă am fost convocat la Comisia Fondurilor Secrete. Am sperat că era în afacerea mea (Ministerul de Interne), rămasă baltă. Convocarea a avut însă de scop o lămurire în ancheta privitoare la gestiunea defunctului Gavrilă Marinescu. Acesta a afirmat, în declaraţia scrisă înainte de a fi ucis, că a dat în toamna anului 1939, de două ori suma de 500 000 lei lui Pamfil Şeicaru, *din ordinul meu.* Am oroare să încarc memoria unui nenorocit, dar mi-a fost imposibil să nu spun adevărul: n-am dat, ca prim-ministru, nici un ordin de plată lui Marinescu, nici măcar pentru 100 lei. Pe Gavrilă, mi-l impusese Regele, ca om de încredere al său, şi raporturile noastre erau reci, din cauza împărţirii Ministerului de Interne în două (partea administrativă fusese dată lui Ottescu). Dacă aş fi avut ceva de dat lui Şeicaru, i-aş fi dat eu de-a dreptul, iar nu prin Marinescu, care a dispus de fondurile sale cum a vrut.

Din Comisie, n-a fost prezent decât Căpăţână — amabilitatea făcută om — asistat de grefierul Pavelescu. După ce am terminat, am întrebat

pe preşedintele Comisiei ce mai e cu „cazul meu". S-a scuzat, a explicat întârzierea prin lipsa de timp, prin prea multe însărcinări pe care le au pe cap, etc. — şi mi-a făgăduit că până în două săptămâni vor termina şi cu mine. „Pricepi d-ta, d-le Argetoianu, trebuie să facem o lucrare cum trebuie. Dacă clasăm o afacere, trebuie să reiasă din raportul nostru că nu era altă soluţie conformă cu dreptatea, să nu mai zică nimeni nimic, şi dacă conchidem spre judecată, să primească şi interesatul soluţia noastră, ca dreaptă...". Am avut impresia că în ce mă priveşte se gândea mai mult la prima soluţie...

Căpăţână mi-a mai spus că au clasat „cazul Pangal", că gestiunea lui era perfect corectă. Cu atât mai bine...

Ştirea pe care mi-a adus-o acum câtva timp Cecropid, cum că Guvernul român va denunţa arbitrajul de la Viena era exactă, numai că Antonescu nu avea pentru acest act consimţământul nemţilor, cum am crezut noi.

Am aflat ieri cele întâmplate zilele trecute. Guvernul (adică Ică Antonescu) a însărcinat pe reprezentanţii noştri la Berlin şi Roma să pună Guvernele Axei în curent cu hotărârea noastră. Bossy, la Berlin, mai inteligent şi diplomat mai cu experienţă, s-a dus la secretarul de Stat Weiszäcker şi luând-o pe departe a vrut întâi să vadă efectul pe care gestul nostru l-ar face. A început prin a vorbi de altceva, apoi: „Circulă zvonuri prin culoarele Ministerului nostru, că mareşalul Antonescu e foarte supărat împotriva ungurilor, că poate ar merge până la... etc., etc.". Weiszäcker l-a întrerupt: „Pentru numele lui Dumnezeu să nu facă asta! Nu acum! Ştiţi cât ţine Führerul la România şi la mareşalul Antonescu, ştiţi foarte bine *ce intenţii are* — dar acum, un asemenea gest ar fi pentru dânsul o lovitură grea... Nu se poate acum! Te rog spune la Bucureşti să nu se facă nimic"! — „Dar nici nu cred să fie o intenţie serioasă, a replicat Bossy — cred că sunt numai zvonuri de birou..." Bossy a comunicat conversaţia la Bucureşti, explicând că nu mersese mai departe în comunicarea ce fusese însărcinat să facă. Dl Ică l-a felicitat de prudenţa lui, şi proiectul de denunţare a fost pus la sertar. Dar la Roma, însărcinatul cu afaceri Cămăreşescu (Grigorcea se afla în ţară, în concediu) mai puţin experimentat ca Bossy, făcuse comunicarea lui Ciano, cum îi fusese poruncită... Cum să scape Talleyrandul nostru din încurcătură? Foarte simplu: Cămărăşescu a fost dezavuat, s-a declarat că depăşise instrucţiile sale pe care nu le pricepuse, şi a fost rechemat în 24 ore la Bucureşti — iar Grigorcea a fost adus din Bucovina şi expediat la post, să aranjeze lucrurile şi să explice că

a fost vorba numai de *o amenințare* pentru cazul în care maghiarii ar continua să nu execute condițiile arbitrajului cu privire la tratamentul românilor trecuți sub stăpânirea lor...

Ce idioți!

La Ministerul de Externe domnește mare consternare: se pare că vom primi să ocupăm Torontalul sârbesc, *valea Timocului* (!!!) și Pocuția... Dar e *încă* numai un zvon!

Cecropid a luat ieri masa cu Neubacher (care pleacă dar n-a plecat încă) și vorbind despre situația frontului din Rusia, acesta i-a spus: „Es geht fänzend!“ (Merge splendid!).

Mareșalul Antonescu a fost ieri-dimineață în piața Obor, însoțit de Ică și de toate protipendadele alimentației și Primăriei. A spurcat în înjurături pe toți și după-amiază a întrunit un al doilea Consiliu al Aprovizionării, cu aceeași membri ca în ajun, mai puțin Garoflid și Nolică Antonescu.

În această a doua ședință — ne spune un comunicat, s-au luat următoarele hotărâri:

„Grăbirea arăturilor și însămânțărilor pentru ca toți țăranii să se poată ocupa cu transporturile materiilor alimentare și a lemnelor;

Facerea unui inventar al nevoilor alimentare în fiecare județ și repartiția alimentelor excedentare din anumite regiuni în județele deficitare;

Trimiterea imediată a speculatorilor într-un lagăr de concentrare.“

Dacă nici după măsurile acestea nu vom avea de mâncare, e că toate s-au sfârșit în țara noastră!

Președintele Roosevelt a avut ieri-dimineață consfătuirea anunțată cu dumnealor domnii Hull, Wallace (vicepreședintele Statelor Unite), Harry Hopkins și opt membri ai Camerei Reprezentanților, în legătură cu modificarea eventuală a legii neutralității. Deliberările vor continua și azi.

Roosevelt a declarat șefilor politici ai Congresului că este partizan al unei modificări a legii neutralității, pentru ca vasele de comerț ale Statelor Unite să poată fi înarmate și pentru a li se putea permite să ancoreze în apele porturilor națiunilor beligerante precum și de a naviga în zona de luptă, interzistă actualmente.

Satiile *Ligii* lui Garoflid[1] s-au întrunit ieri cu reprezentanţii organizaţiei germane *Mitteleuropäischer Wirtschaftstag*, pentru constituirea unui grup de colaborare românesc. S-au ţinut discursuri şi s-a bătut apa în piuă.

Joi, 9 octombrie. În fine, veşti mari şi bune de pe front. De aseară Marele Cartier german a rupt tăcerea şi începem să ne lămurim asupra „formidabilelor operaţiuni" anunţate de Hitler în ultimul său discurs. M-am înşelat: nu e *încă* vorba de o ofensivă asupra Moscovei, ci tot de distrugerea armatei sovietice. Că operaţiunile în curs vor duce la Moscova, e probabil, dar Moscova nu e cum am crezut obiectivul imediat al uriaşelor lupte ce se dau. E vorba de nimicirea armatelor lui Timoşenko, până acum păstrate aproape neatinse după regruparea lor în urma bătăliilor de la Minsk şi Smolensk. Grosul lor a fost încercuit în regiunea ce are drept centru Viasma (pe autostrada Smolensk-Moscova) şi un nou Kiev e în executare. Comunicatul de aseară vorbeşte şi de alte încercuiri, de alte pungi, aşa încât şi armata lui Timoşenko va fi peste câteva zile distrusă — după ce a sperat ea, să străpungă frontul german şi să recucerească Smolenskul! Comunicatul german mai anunţă capturarea sau distrugerea a 6–7 divizii din resturile armatei Budionnâi, de-a lungul Mării de Azov. Trupele germane venite de la nord s-au unit cu cele ce urmăreau pe ruşi de la Nipru spre est, în jurul oraşului Berdjansk (pe Marea de Azov). Ce a putut scăpa din forţele sovietice e în fugă spre Rostov, şi urmărit de aproape.

Astfel, cele 3 armate: Voroşilov, Timoşenko şi Budionnâi pot fi considerate astăzi ca sfărâmate; la nord, Petersburgul încercuit nu mai are altă perspectivă decât să se predea, la centru drumul Moscovei e deschis şi la sud al Caucazului...

În afară de operaţiunile de distrugere a forţelor combatante, germanii dau mare importanţă în comunicatele lor bombardamentelor căilor de comunicaţie dinapoia frontului rusesc. Căile ferate, podurile, şoselele, gările sunt sistematic atacate şi făcute inutilizabile sau greu utilizabile, aşa încât mişcările rezervelor, aprovizionărilor şi muniţiilor sovietice s-au încurcat de tot...

Cu Dumnezeu înainte!

---

[1] „Liga pentru dezvoltarea Economiei Naţionale".

Anglia a răspuns la răspunsul Finlandei. Guvernul din Helsinki n-a dat încă în vileag noua notă britanică, pe care o examinează... fără multă simpatie!

———

La Washington, fierberea continuă, mare. Pare că nici în şedinţa de ieri reprezentanţii Congresului nu s-au putut pune de acord cu Roosevelt care va adresa, zice-se azi, un *Mesaj* zisului Congres. Prin acest mesaj, Roosevelt va cere deocamdată numai înarmarea vaselor de comerţ americane.

Ziarele publică o scrisoare adresată de Roosevelt lui Stalin, o scrisoare plină de admiraţie pentru isprăvile Armatei roşii (!!!) şi prin care americanul asigură pe muscal de tot concursul Statelor Unite în lupta comună împotriva lui Hitler. Scrisoare, ce începe prin cuvintele: „Iubite prietene Stalin“ (!) — pare apocrifă...

Dl Sumner Welles, subsecretarul de Stat, a mărturisit într-o cuvântare că politica comercială urmată de Statele Unite după 1919 a fost stupidă, a sărăcit multe popoare în Europa şi a adus astfel apa la moara dictatorilor...

———

Guvernele german şi turcesc au publicat o declaraţie comună prin care dezmint zvonurile răspândite de propaganda britanică cu privire la neînţelegerile între ambele ţări şi la ameninţări şi la masări de trupe din partea Germaniei la graniţa turcească. Turcii nu pot însă ignora trupele germane care au trecut Dunărea şi stau cu arma la picior în Bulgaria — prin urmare sunt înţeleşi cu Berlinul. De altminteri, presa nemţească ca şi cea turcă, insistă asupra faptului că „declaraţia comună“ are mai mult caracterul unei manifestări de prietenie decât al unei dezminţiri.

———

Presiuni serioase anglo-sovietice asupra Afganistanului. Până acum, acesta se menţine pe liniile unei stricte neutralităţi. Cât timp va putea rezista?

———

În fosta Cehoslovacie reacţiunea împotriva mişcării iridento-comunistă continuă, aspră. La Praga şi la Brünn s-au mai condamnat, şi de data asta spânzurat, vreo 20 de nenorociţi. Execuţia fostului prim-ministru Elias a fost amânată, deoarece mărturia osânditului mai este necesară în procesele ce se mai judecă...

———

Ministrul de Finanțe, generalul Stoenescu a făcut, ieri, declarații presei. Aceste declarații se referă la 3 puncte:

1) Împrumutul. Ministrul a anunțat că sumele subscrise au atins 6 miliarde lei. Puțin...

2) Sporul salariilor funcționarilor. Acest spor — cu complicații pe categorii — se va urca la circa 25%.

3) Petrofina. Sub Regele Carol se făcuse un aranjament cu Franța pentru plata armamentului furnizat de industria franceză — se cedaseră anume toate redevențele de petrol ale Statului, până la anul 1948 (inclusiv) Societății Petrofina, procurista industriei franceze. Acest contract cu Petrofina a fost denunțat și s-a încheiat luna trecută altă convenție cu Guvernul francez, prin care armamentul furnizat se va plăti — cât a mai rămas de plătit — tot prin petrol și derivate, dar fără gajarea totalității redevențelor Statului. Ceea ce Stoenescu n-a spus, e că plata se va face prin nemți, care vor primi ei petrolul românesc în contul Franței, aceasta urmând să fie creditată în plățile lunare pe care le datorează Germaniei pentru întreținerea armatei de ocupație...

În Italia, război cu condeiul între noi și unguri pe tema „românității" Ardealului și a drepturilor care decurg din această „românitate". „Rassegna italo-rumena" polemizează cu „Italia e Ungheria" și dl Gino Lupi (al nostru) se duelează cu dl Mainardi (al ungurilor). Opinia publică italiană pare a fi, acum, mai mult cu noi...

Banca Românească e o bancă cu noroc. Cu complicitatea unui funcționar i s-au furat 2 500 000 lei. Poliția a prin pe hoți, și a găsit banii neatinși.

Emisiunea Băncii Naționale a ajuns la 88½ miliarde lei... De ce o mai fi publicând cifre ce nu pot liniști pe nimeni — afară de cumpărătorii de aur?

Afaceri ca pe vremea veche:

Un foarte inteligent ovrei, Esmansky, a pus mâna, după războiul mondial, pe două fabrici de zahăr, una foarte importantă la Hotin, și alta mai mică la Bălți. Proprietarii acestor rafinării dispăruseră în revoluția bolșevică și Esmansky s-a declarat moștenitorul lor, fără să pre-

zinte vreun act sau document, numai pe baza identităţii de nume. A fost un lung proces între Statul român şi Esmansky. Acesta s-a învârtit aşa de bine încât a rămas proprietar. Cred că această afacere e pomenită undeva în *Însemnările* mele. Pe timpul ocupaţiei ruseşti de anul trecut, fabricile au fost închise, iar cea din Hotin a fost „modernizată" de bolşevici, care, la plecarea lor au uitat să o distrugă, cum n-au distrus nici pe cea din Bălţi. Acum, după revoluţionara lege a exproprierii jidanilor, generalul Calotescu a vrut să ia în posesie, în numele Statului, rafinăria de la Hotin, pe baza decretului-lege din 4 septembrie. S-a izbit însă de hotărârile unei Adunări Generale din care rezultă că acţiunile fabricilor aparţin creştinilor... C. Angelescu (Banca Urbană) şi Victor Slăvescu, foşti miniştri! Generalul Calotescu a dovedit că Adunarea Generală ţinută la 2 septembrie a fost întrunită numai în scop de camuflare a adevăratului proprietar, care a rămas tot Esmansky. Inutile demersuri: un jurnal al Consiliului de Miniştri a ratificat *drepturile* domnilor Angelescu şi Slăvescu...

Mă miră de Slăvescu, om cinstit, că s-a pretat la o asemenea manevră. Ştiu că e foarte strâmtorat în momentul de faţă... Şi poate că şi-a zis că legea de expropriere era o lege nedreaptă şi samavolnică, şi că prin urmare nu comitea un act neonest.

De!

Casa din Schitu Măgureanu, colţ cu Cobălcescu a fost ocupată până acum un an de Amin-Bey, însărcinat cu afaceri, apoi ministru al Egiptului. Astă-toamnă au luat-o cu chirie (800 000 lei pe an!) legionarii *pentru echipa lor teroristă.* După evenimentele din ianuarie, Guvernul a trecut-o Căilor Ferate. Acestea au instalat acolo Direcţia Generală, adică biroul şi locuinţa colonelului Orezeanu. Şi iată cum, colonelul Orezeanu, care era să fie împuşcat de teroriştii legionari, ocupă acum localul de unde au pornit ordinele de asasinare împotriva lui...

Vineri, 10 octombrie. Ziua de ieri a înregistrat o cotitură epocală în istoria lumii: ediţii speciale ne-au adus vestea înfrângerii definitive a rezistenţei sovietice!

Armatele lui Timoşenko — vreo 60–70 de divizii — au fost încercuite, jumătate într-o pungă având Viasma de centru şi jumătate în direcţia Brianskului...

Telegrama de la Berlin spune între altele: *„Distrugerea armatelor lui Timoşenko echivalează cu terminarea campaniei în Rusia* — aces-

tea sunt cuvintele cu care şeful presei germane, Dietrich, sosit dinadins la Berlin de la Marele Cartier al Führerului, a încheiat expunerea pe care a făcut-o ieri corespondenţilor ziarelor străine. Întregul front bolşevic s-a prăbuşit. Operaţiunile în curs nu mai au decât o importanţă secundară. Ocuparea terenului se va face metodic".

Ziarele de azi confirmă marea victorie, dau amănunte asupra dezarticulării întregului front rusesc de la Murmansk la Marea de Azov, descriu învălmăşeala rămăşiţelor de corpuri sovietice ce caută să mai scape de o totală nimicire...

Ziarele dau şi manifestul adresat trupelor, de Hitler, în ziua de 2 octombrie — manifest care cuprinde datele cuvântării Führerului din 4 octombrie, şi anunţa *ultima mare bătălie din acest an*...

Ocuparea oraşelor încăpăţânate ca Petersburg, Odessa — probabil Moscova, Harkov etc. devine o chestiune de amănunt, fără nici o repercusiune asupra situaţiei generale: puterea Sovietelor e definitiv înfrântă, fără posibilitate de redresare...

Slavă Domnului, Slavă Domnului! Acum putem să ne liniştim, în ce priveşte pericolul bolşevismului rusesc. Mai rămâne pericolul bolşevismului nemţesc şi bolşevismului nostru românesc!

Poate că ne va ocroti Dumnezeu şi de ele!

———

Acordul comercial germano-turc a fost semnat la Ankara, cu mari manifestări de prietenie dintr-o parte şi din alta. Convenţia e valabilă până în martie 1943 şi comportă un schimb de produse în valoare de circa 200 milioane mărci anual, minimum. Interesant este că Germania se obligă a furniza Turciei *armament* iar Turcia Germaniei materii prime, printre care *crom* şi *cupru*, care lipsesc Reichul pentru fabricarea armelor sale... Această clauză a fost admisă cu tot protestul Angliei...

———

Radio-Londra recunoaşte marea victorie repurtată de trupele germane împotriva Sovietelor, dar adaugă cu amărăciune că soarta lui Hitler şi a Germaniei tot aceea va fi, după victoria britanică! O muzică pe care o auzim de doi ani, după fiecare succes german...

Guvernul din Ankara dezminte că Bulgaria ar fi cerut autorizare de trecere prin Strâmtori pentru vase italiene. Să fi început era complicităţilor, şi pentru Turcia?

———

Incidentul Cămărăşescu, de la Roma, a fost aplanat. S-au dat explicaţii aci, la Bucureşti, lui Bova-Scoppa... Cămărăşescu a rămas la

Roma şi Grigorcea a fost autorizat să-şi termine concediul în linişte. Deocamdată...

Roosevelt a dat drumul ieri Mesajului său către Congres. Dată fiind atmosfera politică, Roosevelt n-a cerut deocamdată Congresului decât autorizarea înarmării vaselor de comerţ, iar nu şi dreptul de a trimite vasele în zonele militare interzise. Mesajul adaugă, că modificarea cerută a legii neutralităţii nu implică o declaraţie de război...

La Panama lovitură de Stat, fără vărsare de sânge: Preşedintele Arnulfo Arias a fost înlocuit prin Laguardia (a nu se confunda cu politicianul veros de la New York, cu acelaşi nume). Preşedintele Arias a fugit ieri-dimineaţă la orele 5½ la Baranquila, în Columbia. Deşi cu privire la plecarea lui nu s-a dat nici un motiv oficial, în cercurile politice locale se declară că adversarii săi politici învinuiau pe Arias de sentimente antinordamericane. Laguardia, care e favorabil Satelor Unite a depus ieri jurământul în faţa Curţii Supreme a Republicii Panama...

Guvernele Statelor Unite, Angliei şi Indiilor Neerlandeze au declarat oficial că nu vor mai furniza petrol Japoniei. Guvernul japonez pretinde că această declaraţie are valoare numai prin sentimentele neamicale pe care le dovedeşte — căci în ce priveşte chestiunea în sine, Japonia şi-a luat din vreme măsurile sale (?) şi încetarea furniturilor de petrol anglo-americane-neerlandeze n-are nici o importanţă (vorba vine!).

Comunicat...

Dl mareşal tună, fulgeră şi comunică:

„În urma vizitei d-lui mareşal Antonescu în piaţa Obor, d-sa a hotărât să se aducă în cel mai scurt timp în Capitală mari cantităţi de fasole, ceapă, cartofi, varză şi alte produse alimentare ce se vor vinde cu preţuri sub cele maximale.

Ulterior se vor aduce în Capitală cantităţi masive de păsări, fructe, ouă, etc. ce se vor putea cumpăra în aceleaşi condiţii de preţ.

Populaţia Capitalei este invitată să-şi facă aprovizionări numai pentru nevoile zilnice.

Distribuirea produselor alimentare se va face prin organele Primăriei Capitalei.

Din primele stocuri se vor satisface mai întâi nevoile populației nevoiașe.

Distribuția fasolei va începe în ziua de 10 octombrie."

Bravos!

Ziarele de azi publică o lungă scrisoare de felicitare adresată mareșalului Antonescu pentru isprăvile sale, de către profesorul-stafie Găvănescul. Pentru ce această publicare? Ce importanță „națională" pot avea felicitările unui Găvănescu? Ziarele publică și răspunsul mareșalului, lung și gol, și el...

La Praga și Brün au mai fost condamnate și executate 10 persoane pentru sabotaj economic. Printre aceste 10 persoane sunt 8 măcelari care ispășesc astfel sângele vărsat de-a lungul zilelor lor. Au fost condamnați fiindcă nu s-au conformat regulamentelor în vigoare. Și „saboteurii" noștri se plâng de 3 luni de lagăr! E drept că ai noștri sunt adevărați „saboteuri" pe când excutații din Cehia sunt probabil mai mult răzvrătiți politici decât delincvenți alimentari...

Duminică, 12 octombrie. Operațiunile de lichidare a forțelor sovietice încercuite în regiunile Viasma și Briansk sunt încă în curs. E prăpăd mare de oameni și de material. Rușii se zbat ca fiarele în gratii să iasă din cercul de fier ce-i împresoară, dar sunt regulat respinși sau măcelăriți de nemți. În jurul celor două mari pungi, forțele germane au fost dispuse într-un întreit val de rezistență, prin care nu se trece. Iar forțele blindate și motorizate pătrund în cele două pungi mari și despică în ele alte pungi mai mici, care apoi sunt nimicite. Aviația zădărnicește orice ajutor, orice comunicație... Soarta armatelor lui Timoșenko e pecetluită de zece zile, dar vor mai trece câteva până să avem bilanțul exact al imensei victorii germane.

În schimb, comunicatul german de aseară ne aduce la cunoștință că bătălia de la Marea de Azov s-a terminat prin nimicirea Armatelor sovietice XVIII și IX. Numărul prizonierilor se urcă la 64 000; s-au luat 126 care de asalt și 519 tunuri. Armatele care au operat între Nipru și coasta Mării de Azov au fost comandate de generalul de infanterie von Manstein; sub ordinele lui au combătut și ai noștri din Corpul Expediționar sub comanda generalului Petre Dumitrescu, citat în comunicatul de ieri. E primul general român (afară de Antonescu) citat într-un comunicat german.

Din izvor militar român aflu totuşi că Corpul nostru Expediţionar a trecut prin mari greutăţi. Aflându-se în prima linie spre Mariopol, a fost atacat de forţe sovietice covârşitoare; întâi au fost daţi Vânătorii de Mune peste cap, apoi diviziile de Cavalerie, peste care au năvălit Vânătorii în... retragere. Era să fie un dezastru; spre fericire, generalul Hansen care opera cu corpul său mai la nord, şi-a schimbat din proprie iniţiativă dispoziţiile primite, a pornit spre sud, a tăiat şi oprit pe ruşi — şi a restabilit situaţia... Am avut mulţi morţi şi răniţi. Despre toate acestea comunicatul german nu spune nimic, şi aşa se explică că Marele nostru Cartier a amuţit. Hitler, în discursul său de la 4 octombrie, a vorbit de *eroica* armată finlandeză, dar s-a abţinut de a califica pe cea română...

La Odessa, atacuri slabe — la Petersburg mai violente, dar într-o parte şi în altă parte că s-au mai slăbit luptele şi că se lasă timpul să-şi îndeplinească opera.

În Crimeea luptele sunt în plin. Probabil că din această pricină nu mai vin să ne viziteze avioanele ruseşti. S-a împlinit luna de când n-a mai fost alarmă la Bucureşti.

———

Repercusiunile succeselor germane sunt pretutindeni mari. Moscova nu mai spune nimic. La Londra, presa atacă violent Guvernul şi pe Churchill sub cuvânt că n-au dat Sovietelor ajutorul necesar (?!) şi au pierdut astfel ultimul prilej de a întoarce sorţii războiului. În Statele Unite, nu se mai vorbeşte de câteva zile de intrarea americanilor în război: au lăsat-o mai moale. La New York ca şi la Londra se pregăteşte opinia publică pentru căderea Moscovei, socotită inevitabilă.

———

Pe când Comunismul se zbate sub loviturile germane în Rusia, în „ţările de propagandă" ridică capul. Dar şi acolo găseşte cui să vorbească. În Franţa urmăririle şi condamnările curg — unele chiar la moarte. În Cehia a mai fost condamnată o serie la spânzurătoare; printre cei condamnaţi e şi Frankenberg, şef de secţiune la Departamentul Agriculturii. În Croaţia, 20 de condamnări la moarte din care 11 au fost comutate, iar pe uliţele Zagrebului — vânătoare de oameni... În Bulgaria, Anton Prudkin, şeful Agenţiei sovietice de la Varna şi încă un tovarăş au fost şi ei condamnaţi la moarte iar mai mulţi complici mărunţi la ani grei de închisoare.

În ce ne priveşte pe noi, se zice că ar fi fost o mişcare comunisto-legionară destul de gravă la Atelierele C.F.R. din Griviţa, acum 15 zile —

şi că ar fi fost mulţi împuşcaţi. Oficial nu s-a spus nimic, şi ştirea are nevoie de confirmare.

———

Tibor Eckhardt, care a zbârnâit pe timpuri la Societatea Naţiunilor în numele Ungariei, se află refugiat la New Yoek de unde a lansat un manifest „Ungurilor liberi", manifest prin care blamează politica Guvernului maghiar alături de Germania şi proslăveşte în numele „micilor agricultori" pe englezi, pe americani şi pe bolşevici. Guvernul din Budapesta a retras de mai multă vreme naţionalitatea machiară d-lui Eckhardt şi tovarăşilor săi[1].

Pe când Eckhardt înjură pe ai săi, presa ungurească continuă să ne înjure pe noi. *Univerul* publică azi-dimineaţă un articol prin care subliniază această atitudine a „aliaţilor noştri" şi regretă că „împrejurările" nu-i permit să polemizeze cu domnii unguri. E mai bine aşa: maghiarilor nu le trebuie polemică, ci un picior în cur la momentul oportun...

———

Legea pentru armamentul vaselor de comerţ va fi pusă la ordinea de zi a Adunării Reprezentanţilor din Washington, luni. Unii cred că discuţia va fi scurtă, alţii că va ţine o lună. Discuţia va fi violentă, dar legea va fi votată. În tot cazul, pentru moment, acţiunile intervenţioniştilor sunt în scădere din cauza prăbuşirii Sovietelor.

———

Norman Montagu, guvernatorul Băncii Angliei, a declarat la Radio că Marea Britanie cheltuieşte *zilnic* pentru război 13 milioane de livre (la 1000 de lei livrea, *face 13 miliarde lei pe zi!*). Din această sumă, numai jumătate poate fi încasată prin impozite. Dacă nu se găsesc mijloace şi pentru cealaltă jumătate, *Anglia va ajunge fatal la inflaţie.* Mai bine aşa: să fim toţi o apă...

———

Schimbare — inutilă — la Aprovizionare, în aer. După ce alaltăieri seară se împăcaseră lucrurile, aseară se vorbea iar cu insistenţă despre înlocuirea lui Negel prin generalul Constantin Constantin.

Gafencu, care n-are de lucru, a mai născocit una bună: mareşalul Antonescu ar fi hotărât să convoace ultimul Parlament (al Regelui

---

[1] În realitate, Eckhardt lucrează în America în înţelegere cu Guvernul din Budapesta care joacă pe două tablouri...

Carol!!!) pentru ratificarea politicii sale. Prea e boacănă! Olcovski, fostul secretar general al Senatului, pretindea ieri că ţine ştirea de la colonelul Davidescu[1], de la Cabinetul mareşalului Antonescu!!!

A apărut azi Decretul-lege pentru sporirea şi armonizarea salariilor. Tabele fixează salarii noi, pe categorii. S-au sporit sensibil şi salariile mari, dar cele mici au rămas tot insuficiente pentru un trai onorabil. Deocamdată să lăsăm cuvântul interesaţilor...

A murit Costin, unul din cei mai vechi şi mai buni reporteri politici din Bucureşti. Lucra de mulţi ani la *Curentul* lui Şeicaru. Un martor al întregii mele cariere politice — un băiat bun, fără multă cultură, dar simpatic şi deştept. Şi cinstit, până la limita cinstei oricărui gazetar... Moartea lui m-a întristat...

S-a închis spitalul „Femeilor Ortodoxe" din strada Principatele Unite, ca să se redeschidă şcoala. Un fapt divers neînsemnat, dar scârba de Didina Cantacuzino i-a tras şi cu acest prilej un discurs kilometric şi prost. Ce pacoste e şi femeia asta!

Barbu Catargiu s-a înapoiat de la Berlin unde a petrecut opt zile ca să cumpere mânzi de pur-sânge pentru „turf-ul" românesc. Deşi a făcut politică în trecut, Barbu Catargiu nu mai e un burete care să adune tot ce se mişcă şi zbârnâie în jurul lui — dar e un om de bun simţ, şi e sensibil curentelor mari ce trec pe lângă dânsul. După câte îmi povesteşte, la Berlin a fost impresionat de două lucruri: liniştita hotărâre a opiniei publice de a merge până la sfârşitul războiului (oricare ar fi sacrificiile pe care Führerul le-ar cere) — şi convingerea *tuturor* că acum, după ce am căpătat Basarabia şi Transnistria până la Bug trebuie să fim mulţumiţi şi să renunţăm la ce ni s-a luat...

Dacă hotărârea de a duce războiul până la capăt mă încântă — convingerea „tuturor" despre mulţumirea noastră mă îngrijeşte adânc. Căci oricât ar fi de optimist mareşalul Antonescu, oricâte făgăduieli ar avea el (are?), „tout le monde a plus d'esprit que Ms. de Voltaire" (toată

---

[1] Colonelul Davidescu a fost până ieri ataşatul nostru militar la Budapesta, de unde a fost rechemat, fără să fie înlocuit prin nimeni şi numit la Cabinetul mareşalului. A fost rechemat şi ataşatul militar maghiar din Bucureşti, căci între noi şi unguri coarda s-a întins de tot.

lumea are mai multă minte decât domnul Voltaire) şi mă tem ca nu cumva opinia publică să nu fie mai tare decât simpatiile Führerului pentru noi... Şi mai e şi Ribbentrop care nu vrea încurcături cu Ungaria... Şi ni se mai pot da şi Torontalul şi Timocul...

———

Luni, 13 octombrie. Forţele germane şi aliate sunt în înaintare pe întregul front de 1 200 kilometri, de la podişul Valdaiului şi până la Marea de Azov. Câmpurile de bătălie de la Viasma şi Briansk au rămas departe înapoia frontului. ieri se spunea că trupele germane au ocupat Tula. În cercul de fier în care au fost cuprinse, trupele sovietice au fost şi mai mult strânse şi bătute. Până acum se semnalează peste 300 000 prizonieri şi o imensă cantitate de material de război.

Associated Press din U.S.A. a anunţat că germanii ar fi oferit un armistiţiu Sovietelor. La Berlin nu numai că se dezminte categoric ştirea dar se mai adaugă că e stupidă, căci oferirea unui armistiţiu din partea Comandamentului german tocmai în momentul în care forţele bolşevice sunt strivite, ar fi un nonsens.

Ca şi presa londoneză, *Pravda* din Moscova (ziar oficios) recunoaşte că situaţia Sovietelor este foarte gravă. Într-un articol difuzat la Radio al acestui ziar, pe lângă recunoaşterea pericolului iminent se adaugă „că toţi cei care vor părăsi posturile lor vor fi pecetluiţi cu veşnică ruşine şi blestemaţi fiind că au trădat poporul sovietic..."

Lordul Beaverbrook a rostit ieri-seară o cuvântare la Radio, cu privire la conferinţa anglo-americano-sovietică de la Moscova, la care a participat ca şef al delegaţiei britanice. Au fost „promise", a spus nobilul lord, toate carele de luptă[1] şi toate avioanele cerute de Stalin. Se vor trimite Sovietelor şi tunuri şi materii prime. Probabil prin stratosferă...

Conferenţiarul a mărturisit că armatele sovietice se află în prezent într-un „pericol extrem de mare". „Agonia Uniunii Sovietice — a adăugat ministrul britanic — ne sfâşie inima..." Lord Beaverbrook a lăsat să se înţeleagă că forţa combativă a diviziilor blindate germane este „formidabilă" şi a stăruit asupra necesităţii de a se produce care de luptă şi avioane pe o scară şi mai mare decât s-a plănuit vreodată...

Făgăduielile lordului Beaverbrook ne par „paregorie pentru om bolnav". Radio-Londra de seară lămureşte că Anglia nu va putea da un ajutor eficace (?) Sovietelor decât... în primăvară! Dar până atunci e puţin probabil ca Germania să stea cu braţele încrucişate...

———

[1] Cum le vor transporta din Anglia până în Rusia?

Generalii Iacobici şi Ciupercă au fost decoraţi de Führer. Cel dintâi a primit bareta la Crucea de Fier, iar cel de al doilea Crucea de Fier, clasa I şi a II-a. Deocraţiile au fost remise lui Iacobici şi lui Ciupercă de către generalul Haufe, şeful Misiunii militare în România.

———

Bulgaria dezminte că şi-ar fi mobilizat armata. Prin urmare a mobilizat-o...

Daily Mirror din New York pretinde că Germania a încheiat cu Franţa un tratat secret prin care, pe preţul unor anumite concesiuni coloniale, Reichul garantează Franţa împotriva oricăror pretenţii italiene. La Berlin se dă o categorică dezminţire acestor informaţii şi se afirmă că Germania n-a încheiat nici un tratat secret cu Franţa. Tratat nu, dar poate să fi fost anumite înţelegeri verbale... Ce zice Berlinul?

———

Cu prilejul aniversării descoperirii Americii, mari manifestaţii de solidaritate de rasă au avut loc în Spania, în Portugalia şi în Republicile sud-americane, precum şi în cele din America Centrală. Răsunetul lor n-a depăşit însă limitele acestor ţări. Iberismul, sau spaniolismul sunt greu de înviat; o conferinţă la Radio, o telegramă de felicitare, o carte de vizită — şi nu se mai aude nimic...

———

Ziarele de azi-dimineaţă publică „in extenso" noile tabele de salarizare pentru funcţionarii Statului. S-au făcut sporuri mari, la toate lefurile. Principalii beneficiari sunt însă funcţionarii superiori, care ajung la lefuri de 50, 60 şi 70 000 lei lunar — adică cam ce primeau în aur, înainte de 1914. Şi încă...

———

Marţi, 14 octombrie. După o zi mucegăită de ploaie, ieri — azi de Cârstovul Viilor a ieşit din nou un soare frumos, dar cu dinţi. E frig, şi facem focul... La Sinaia ninge!

———

Pe front operaţiunile de lichidare de la Viasma şi Briansk sunt încă în curs. După comunicatul de aseară s-au numărat până acum 350 000 prizonieri. Dacă se adaugă şi cei 104 000 luaţi în bătălia de la Azov, e probabil că se va ajunge, dacă nu se va întrece cifra prizonierilor de la Kiev. Printre prizonierii de la Viasma sunt şi femei şi copii de la 12 la

14 ani, ceea ce dovedeşte că şi în ce priveşte materialul uman, disponibilităţile sovieticilor au scăzut mult. În ce priveşte armamentul distrus sau capturat, Comandamentul german nu dă încă cifre generale, dar acestea vor fi probabil mult mai mici ca până acum, deoarece numărul tunurilor, tancurilor şi avioanelor sovietice s-a micşorat mult. Comunicatul de seară dă 99 avioane distruse numai în ultima zi. Căci luptele continuă... Nu avem ştiri precise despre mişcarea trupelor spre Est, dar ştim că înaintarea merge repede. O mărturiseşte ziarul *Pravda* care scrie textual: „Inamicul continuă să înainteze spre centrele vitale ale Sovietelor..." Forţele germane pare că au trecut mult, la sud de Moscova, de Orel şi de Tula. O altă armată înaintează spre est, la nord de Moscova. Aceeaşi manevră ca la Kiev se arată în curs de executare.

Ştiri necontrolabile vorbesc iarăşi despre evacuarea Moscovei. Evacuarea Guvernului şi a corpului diplomatic. La Berlin se crede că de data asta informaţia poate să aibă o bază serioasă.

———

De la Odessa, prizonierii ruşi povestesc că situaţia apărării e disperată. Bombardamentele noastre şi cele germane fac ravagii enorme. Aprovizionarea oraşului e pe sfârşite. Pe stradă nu se mai văd bărbaţi, sunt toţi, de la 15 la 60 de ani, luaţi şi trimişi la periferie, prin cazemate şi pe linia de foc. Deprimarea populaţiei îngrozite e desăvârşită, cu atât mai mult cu cât nimeni nu ştie ce se întâmplă în afară de Odessa. Autorităţile bolşevice ascund adevărul şi înfrângerile sovietice...

Cei ce vin de la Odessa pretind că ruşii sunt în preajmă de a părăsi orşaşul sau de-a se preda, căci au început să pună foc la fabrici şi la edificiile mai însemnate scăpate de bombardament. Peste câteva zile vom fi lămuriţi.

———

Generalul Manstein, comandantul forţelor care au câştigat bătălia de la Marea de Azov, a mulţumit printr-un elogios ordin de zi pionierilor germani şi *români* care au construit sub focul inamicului podul de pe Nipru şi l-au apărat împotriva tuturor atacurilor. În ordinul de zi, pionierii români sunt puşi tot timpul pe aceeaşi linie cu pionierii germani, a căror dibăcie şi bravură a uimit lume în cursul acestui război.

———

Generalul von Schobert şi generalul Ioaniţiu au fost decoraţi „post-mortem", cel dintâi cu clasa a II-a, cel de al doilea cu clasa a III-a, a Ordinului militar „Mihai Viteazul". Decretele au apărut astăzi. Gene-

ralul von Schobert fusese decorat cu Mihai Viteazul cl. III pe când era încă în viață.

———

Trei sute de avioane britanice au bombardat noaptea trecută diferite orașe din Germania centrală și meridională. Nürnbergul a fost bombardat timp de 3 ore. A suferit de asemenea stricăciuni și Rothenburg ob der Tauber, faimosul oraș rămas neschimbat din al XVI-lea secol. Presa geramnă e indignată de acest atac, căci la Rothenburg nu există nici stabilimente militare, nici industriale, și se agață de acest prilej pentru a sublinia „barbaria" engleză...

Mai multe avioane britanice au fost doborâte.

———

La Berlin, presa face mare tămbălău în jurul știrilor răspândite de Londra, după care Germania ar fi făcut „sondări pentru pace". Nemții dezmint categoric aceste știri, declară că n-au făcut nici o sondare și nici un demers și că nici nu vor face. În curând vor face însă, zic ei, englezii asemenea sondări, dar ele vor fi respinse de Führer cât timp Churchill și Eden vor fi în fruntea Guvernului britanic. Presa germană crede a ști că o adevărată campanie se va face în Anglia pe tema acestor sondări germane, care n-au existat niciodată, pentru a se întări moralul poporului englez foarte deprimat prin continuile victorii germane. Din această campanie va face parte și cuvântarea pe care sir Antony Eden o va rosti la Manchester în ziua de 25 octombrie.

———

Germanii întăresc prin mari lucrări coasta Franței în fața Angliei. Cazemate, baterii — de toate. Și tunuri de calibru mare. Informația a fost dată de Bossy lui Barbu Catargiu, la Berlin — dar Bossy nu putuse afla dacă această înarmare era făcută în scop defensiv sau ofensiv...

———

Diseară la Radio, la 20½ se inaugurează „ora femeii", care se va repeta o dată pe săptămână. Începutul îl face Madam Rica (Antonescu) printr-o cuvântare... De ce și-o fi băgând Antonescu mediocra lui soție în toate? Nici un dictator, nici măcar un președinte de republică, nu și-a scos consoarta din naftalină ca să o impună cu sila publicului. E drept că nici un dictator n-a avut o soție de teapa lui Madam Rica. Rica și cu Ică o să-l dea gata pe bietul Antonescu...

———

Luciliu Ştefănescu, consilier la Casaţie a fost numit preşedinte de secţie în locul lui Magheru ieşit la pensie pentru limită de vârstă. A fost concurenţă între Ştefănescu, Davidescu şi Căpăţână. Bine că n-a fost numit Căpăţână, căci trebuia să demisioneze din preşedinţa Comisiei de Anchetă pentru fondurile secrete — şi procesul meu (fondurile de la Interne!) ar fi reînceput de-a capo...

După ultimele ştiri de la Vichy, Daladier, Blum, Guy la Chambre şi Jacomet — toţi deţinuţi la Riom — vor fi daţi în judecată în urma anchetei ce s-a încheiat (după doi ani!) cu privire la răspunderea lor în dezastrele Franţei. Va fi judecat în lipsă şi Pierre Cot, fugit. În ce priveşte pe Paul Reynaud şi pe Mandel, deţinuţi la Vals-les-Bains, rămâne ca mareşalul Pétain să decidă dacă vor fi daţi în judecată sau nu.

Mareşalul a lărgit statutele pentru admiterea membrilor în „Liga Combatanţilor şi Voluntarilor Revoluţiei Naţionale“ de la care se aşteaptă, cu un mare semn de întrebare, regenerarea Franţei. „Liga“ (cu o titulatură cam lungă) a înregistrat până acum în Franţa neocupată 1 600 000 de membri — pe hârtie. În fruntea ei e un comitet prezidat de necunoscutul François Valentin (ritmul oamenilor noi...). Pétain pune mari speranţe în această mişcare: să n-aibă soarta F.R.N-ului nostru. Mişcările de opinie publică nu se determină prin decret!

Ziarele din Berlin se ridică împotriva rezultatelor publicate de Institutul de Statistică *Gallup*, din Statele Unite, şi-l acuză de falsificare de cifre în favoarea lui Roosevelt. Preşedintele se slujeşte — pretinde Berlinul — de Institutul Gallup ca să influenţeze pe cetăţenii slabi şi nehotărâţi în dauna păcii...

Cecropid îmi aduce două informaţii importante.

Antonescu (mareşalul) s-a adresat direct lui Hitler şi ar fi obţinut de la acesta ca nemţii să nu mai cumpere de la noi decât strictul necesar întreţinerii lor (e vorba de cumpărăturile individuale ale soldaţilor şi ale unităţilor mici) şi să nu mai plătească preţuri mai mari decât cele prevăzute în ordonanţele autorităţilor româneşti.

Pe de altă parte, şi după sfaturile lui Blessing, expertul financiar german care ne cinsteşte cu sfaturile sale, s-a hotărât revizuirea conturilor comercianţilor în bănci, conturi gajate pe marfă. Domnii comercianţi, dacă nu toţi, foarte mulţi, au stocat mărfuri în cantităţi mari, au

împrumutat pe ele banii cu care le-au plătit şi pe care îi rulează şi aşteaptă liniştiţi să se înzecească preţurile ca să desfacă zisele stocuri. Conturile lor vor trebui să fie imediat lichidate, aşa încât speculanţii vor fi siliţi să-şi pună în circulaţie stocurile îngheţate.

Această măsură, şi moderarea concurenţei nemţilor, vor avea desigur efect asupra preţurilor pieţii. Problema scumpirii traiului nu va fi rezolvată, dar tot va fi ceva...

Dl Blessing a mai dat Guvernului nostru un sfat, dar Guvernul nostru ezită să-l pună în practică, cu drept cuvânt. Fiindcă nu suntem în stare să desfiinţăm bursa neagră — un napoleon de aur a ajuns *11–12 000 lei*!!! — Blessing ne sfătuieşte să vindem, pe ascuns, din aurul Băncii Naţionale care nu serveşte la nimic. Statul ar realiza un frumos beneficiu — câteva miliarde — şi Banca Naţională şi-ar recupera pe această cale o însemnată parte din emisiunea sa bancnotară. După ce se va fi vândut cantitatea de aur hotărâtă — adaugă Blessing — se va decreta o lege prin care deţinătorii de aur vor fi obligaţi să aducă aurul la Bancă, sub pedeapsă de moarte... Şi jocul va începe din nou!

Această frumoasă escrocherie are împotriva ei, mai întâi faptul că este o escrocherie, şi că, ca atare nu poate fi luată în consideraţie de Stat — şi aceasta ar fi de ajuns. Mai sunt însă şi alte două consideraţiuni: 1) nu putem lichida stocul nostru de aur fiindcă nu ştim încă precis care va fi etalonul monetar după război; poate să rămână tot aurul — şi 2) cei care cumpără aurul nu mai sunt acum overeii, ci nemţii, soldaţii, ofiţerii şi „tehnicienii“ nemţi, deveniţi cei mai buni clienţi ai bursei noastre negre şi exportatori de aur... O escrocherie ce ar duce la exportarea aurului în Germania, poate fi o combinaţie avantajoasă pentru nemţi, dar nu pentru noi...

Miercuri, 15 octombrie. Forţele sovietice încercuite în regiunea Viasma sunt definitiv distruse. Oraşul Viasma a fost incendiat de bolşevici, la părăsirea lui. Casele de zid au fost aruncate în aer, iar cele de lemn ard şi acum... Străzile pline de mine; parte din ele au explodat înainte ca trupele germane să le poată culege şi au omorât o sumă de oameni — mai ales femei şi copii.

În pungile de la Briansk, nimicirea bolşevicilor e încă în curs.

În total, s-au lat mai bine de 500 mii prizonieri până acum. Sovietele au aruncat în luptă toate rezervele. Înapoia Moscovei, drumurile sunt goale, căci nu mai are ce veni.

Cu privire la înaintarea germană spre est, ea continuă conform planului stabilit dar nu se dă nici un amănunt, conform obiceiului, până ce

operațiunile nu și-au ajuns țelul. Regiunea Moscovei a ajuns însă „zonă de operații" și artileria germană bombardează linia de apărare exterioară a Capitalei sovietice. Se zice că Kremlinul a fost evacuat și că racla cu rămășițele lui Lenin a fost dusă spre Urali.

Se mai zice că Odessa e gata să se predea (s-a mai spus și în iulie, și de atunci funcționarii noștri așteaptă să-și ia posturile în primire...) — în schimb la Petersburg, lupte grele: nemții înaintează pas cu pas și au pierderi multe...

Comunicat:

Comandamentul de căpetenie al Armatei comunică:

În urma operațiunilor desfășurat în regiunea Mării de Azov, după 8 zile de lupte grele; care s-au terminat cu sfărâmarea Armatelor 9 și 18 rusești, Comandamentul german al trupelor române și germane victorioase a făcut cunoscut următoarele:

„Performanțele extraordinare de marș, tenacitatea trupei în fața atacurilor aeriene inamice, precum și conduita și spiritul ofensiv *al armatei române de sub ordinele generalului Petre Dumitrescu, trebuie relevate în mod deosebit*".

Pentru această ținută demnă de respectul tuturor, Comandamentul de căpetenie aduce Comandantului Armatei a 3-a, comandanților de mari unități, ofițerilor, subofițerilor și trupei acelei armate, mulțumirile Patriei.

Diplomatische Politische Korrespondezn scrie că de acum înainte nu numai forța militară a Germaniei, dar și a întregului continent european, vor fi mobilizate împotriva Marii Britanii. Cu Rusia s-a terminat: nu mai sunt decât rămășițele puterii sovietice de lichidat. Uriașa industrie de război a Germaniei și a aliaților ei va lucra de aci înainte *la alt material de război*, la transformarea și perfecționarea *armelor speciale* necesare pentru înfrângerea Angliei. Această producție va fi de așa natură încât nici Anglia, nici Statele Unite nu-i vor putea face față. Acestor puteri le mai lipsesc și armatele necesare spre a putea încerca vreo invazie pe continent...

Insistența presei braziliene — generală — cu privire la un atac împotriva Angliei trebuie pusă în legătură cu informațiile date de Bossy lui Barbu Catargiu. Ce ne va mai aduce iarna?

Churchill a refuzat ieri să facă declarații în Camera Comunelor cu privire la situația militară pe frontul de Est. „Nu am de gând să adaug

nimic la comunicatele Comandamentului sovietic privitoare la evenimentele în curs..." Cred şi eu, căci ar fi trebuit să dea sângeroase dezminţiri balivernelor povestite de scumpii săi aliaţi...

Deputatul Shinwell a întrebat atunci dacă primul ministru ştie că în întreaga ţară domneşte o vie nelinişte? La această întrebare, Churchill a răspuns evaziv că nu vede interes ca o asemenea chestiune să se discute, în momentul de faţă, nici în public, nici în şedinţă secretă.

S-a produs apoi un incident între deputatul laburist Bevan şi primul ministru, în legătură cu situaţia actuală de pe frontul răsăritean. Cu acest prilej, Bevan a pus lui Churchill următoarea întrebare: „Ne va da primul ministru, mie şi colegilor mei, o ocazie apropiată pentru a arăta obiecţiile noastre?"

Churchill a răspuns negativ...

Un expert militar a vorbit la Radio-Boston ca să spună că Statele Unite ar face mai bine să se asigure de puncte strategice împotriva Japoniei care ameninţă să ocupe Vladivostokul, decât să se ocupe de ajutorarea Angliei în Europa, ajutorare inutilă deoarece Rusia Sovietică e bătută iar o debarcare britanică sau americano-britanică pe continentul european, o întreprindere irealizabilă — fiindcă nici Anglia, nici Statele Unite *n-au armată...*

Interesant! O politică imperialistă, *pur americană*, îşi face din ce în ce drum dincolo de Atlantic... Statele Unite vor să fie ele moştenitorii Imperiului Britanic, în cazul în care puterea mondială anglo-saxonă, secţia Londra, s-ar prăbuşi...

Şi de ce nu?

Dl Toyoda, ministrul Afacerilor Străine din Tokio, a atras atenţia Statelor Unite şi Uniunii Sovietice asupra următoarelor fapte:

1) Transportul via Tsugaru şi Tsuşima a materialului de război de provenienţă americană destinat Uniunii Sovietelor este considerat ca un transport prin apele japoneze.

2) În calitate de semnatară a Pactului Tripartit, Japonia nu poate rămâne indiferentă faţă de o asemenea situaţie, deoarece furniturile americane ar putea fi eventual folosite împotriva Japoniei.

3) Cu toate astea, se anunţă din New York că mai multe vase încărcate cu material de război ar fi pornit spre Vladivostok. Ştirea nu e încă confirmată; poate să fie un balon de oxigen pentru încurajarea bolşevicilor. Iar dacă vasele au plecat, poate că nu vor ajunge la destinaţie...

Marcel Déat semnează în ziarul *L'Oeuvre* un articol ditirambic în cinstea lui Adolf Hitler şi în favoarea politicii germane care tinde la o nouă şi paşnică organizaţie a Europei. „Un singur om hotărăşte definitiv soarta Europei: Führerul..." conchide Déat — spre încântarea nemţilor...

———

În Irak, opoziţia contra noului preşedinte de Consiliu instalat de englezi, este foarte violentă. (Au şi nemţii bani...). A doua zi după ce Nury Said Paşa a asumat funcţiunile sale, au fost găsite în toate cartierele Bagdadului afişe în care se critica persoana şi metodele de guvernământ ale noului conducător.

Asociated Press (Statele Unite) află din Teheran că Legaţia Marii Britanii din Iran a comunicat că englezii şi bolşevicii s-au declarat gata să-şi retragă trupele din Capitala Iranului. Cartierul general sovietic s-ar fi mutat deja la Tabriz, la 90 kilometri sud de frontiera Caucazului. Detaşamentele de infanterie cele mai apropiate de Teheran ar fi staţionate la 75 km de Capitală, în timp ce forţele engleze ar urma să se instaleze cam la 300 km de Teheran...

Ciudat!

———

Ataşatul militar german, colonelul Just a fost înlocuit prin colonelul dr Spalke. Spalke făcea deja parte din Misiunea militară germană din România. Lui Just, auturităţile noastre militare i-au oferit un banchet suculent, iar Guvernul placa de Mare Ofiţer al Coroanei.

———

Mimi-Rica a vorbit aseară „femeilor române". A spus multe lucruri bune, dar nu avea ea autoritate să le spună...

———

Mareşalul nostru a inspectat ieri cantina din Şoseaua Colentina, unde Consiliul de Patronaj hrăneşte 300 copii săraci: mâncare destul de bună (4 lei masa!) — local foarte curat.

Apoi: restaurantul popular din Calea Văcăreşti organizat tot de Consiliul de Patronaj. Musafiri: 167 persoane; se dau 2 feluri de mâncare pentru 25 lei. Ambele feluri excelente (o ciorbă cu cartofi şi varză cu carne). Localul, bucătăria şi personalul foarte curat.

Cantina Primăriei din piaţa 6 Septembrie: mănâncă 200 muncitori — două feluri pentru 12 şi 14 lei. Mâncare proastă şi local murdar...

Cum se vede, complimente pentru opera scumpei Mimi-Rică şi o palmă pentru Rodrig Modârlanul, primar şi general!

Şi toate astea, într-un comunicat oficial!

„De minimis non curat praetor!" — spuneau strămoşii noştri!

Vaida mi-a făcut ieri o lungă vizită. A stat două ceasuri şi mi-a povestit despre Olpret (moşia lui rămasă la unguri), despre moş Christea din nu mai ştiu ce sat, despre saşi, despre Împăratul Franz-Iosif şi despre Franz-Ferdinand etc. Mi-a spus însă şi lucruri interesante, căci a fost vinerea trecută la mareşalul Antonescu pe care l-a întrebat răspicat: „Mă rog, domnule mareşal, d-ta vrei să faci colonizare românească în Rusia?" — „Doamne fereşte, i-a răspuns mareşalul, *eu vreau reintegrarea României în granițele ei etnice şi nimic mai mult...*" Antonescu a lămurit apoi lui Vaida, că în Transnistria noi face *numai ocupație militară.* La sfârşit se vor regla toate...

Foarte bine, dar atunci de ce dl Ică, conferențiari de la Radio şi gazetarii plătiți de Guvern ne tot dau zor cu „românitatea" Transnistriei, Torontalului şi Timocului? De ce am împărțit Transnistria în județe cu prefecți, cu judecători şi cu învățători români? De ce aşteaptă o droaie de funcționari români la Tiraspol, gata să năvălească în Odessa?

Vaida n-a făcut lui Antonescu aceste obiecții, dar aş fi curios să cunosc răspunsurile mareşalului în întrebările de mai sus.

Antonescu n-a afirmat nici un moment lui Vaida că ar avea făgăduiala lui Hitler pentru Ardeal, dar a dat să înțeleagă fratelui Alexandru că ni se va restitui *aproape* tot ce ni s-a luat. Şi i-a povestit ultima vizită la Führer (nu la Cartierul General, la Bergtesgaden): fusese întâmpinat la Salzburg în afară de ministrul nostru la Berlin şi de înalți funcționari germani care i-au spus confidențial să nu vorbească Führerului de Ungaria, căci l-ar indispune foarte mult. Führerul are toate simpatiile pentru noi — aşa spuneau „domnii" — dar nu se poate ocupa acum de problemele teritoriale şi nu vrea să se certe cu ungurii... Antonescu a răspuns că de nu poate vorbi despre Ardeal şi despre unguri, se întoarce acasă, căci venise tocmai ca să vorbească despre aceste chestiuni... Domnii erau consternați; se temeau de o ecplozie din partea lui Hitler, cum le obişnueşte el. Atitudinea lor a devenit glacială fată de Antonescu, până la Bergtesgaden... „Cum am fost față în față cu Hitler — povesteşte Antonescu — am început să-i vorbesc de unguri şi de Ardeal... şi am stat în tot 3 ore de vorbă cu el!..." Când au văzut „domnii" că Führerul n-a răcnit şi a reținut 3 ore pe Antonescu, fața lor s-a schimbat, ca şi atitudina. De unde la sosirea mareşalului

nostru stau înţepeniţi şi scrobiţi — la plecare nu mai ştiau cum să se încovoaie şi să surâdă...

„Dar dacă până în cele din urmă nemţii nu ne dau Ardealul — a întrebat Vaida — ce facem?! — „Le facem război!“, — a declarat categoric Antonescu. Vaida a atras atenţia mareşalului asupra faptului că ungurii se înarmează în continuu, construiesc pe capete avioane şi tancuri, iar noi uzăm pe ale noastre în Rusia... Enervat, Antonescu a replicat că avem şi vom avea şi noi de toate... „Dar cine ni le va da?“ — „Nemţii“ — a răspuns tăios Conducătorul. Apoi ducând pe Vaida la harta României ciuntite, atârnată pe zid: „Vezi, d-le Vaida, nemţii se pregăteau din 1940 la războiul cu Rusia. N-au avut încredere în Regele Carol, şi ca să apere petrolurile din Prahova şi creasta Carpaţilor de bolşevici, au împins această avangardă ungurească până la Carpaţi şi până la Braşov. *A fost strategie, nu politică... Acesta e secretul arbitrajului de la Viena...*“

Antonescu i-a arătat apoi lui Vaida ultimele telegrame sosite de la Berlin; la o masă intimă, Göring ar fi spus: „Mareşalul Antonescu, iată un om întreg! Şi Führerul mi-a spus: Dacă aş fi găsit un al doilea Antonescu în Europa toate ar fi mers mai iute şi mai bine!“ Pe când Vaida citea textul acestei telegrame, Antonescu bea lapte, şi-i râdeau ochii!

Foarte bine, să fim dar optimişti — numai să nu rămânem cu optimismul, şi să ne ferească Dumnezeu de un război cu ungurii, chiar victorios, căci ne-am săturat de război...

Mai însemnez aci, tot de la Vaida, următoarele:

Episcopul Lăzărescu de la Timişoara care a făcut parte din misiunea apostolică a lui Bălan, i-a povestit că popii noştri au găsit dincolo de Prut multă evlavie pentru Biserică, *dar sentiment naţional românesc, prea puţin.* Şi mai puţin în Basarabia decât în satele româneşti de peste Nistru... Lucrul se explică: bolşevicii au deportat fruntaşii refractari de prin satele basarabene, dar cu cei care au rămas nu s-au purtat rău, le-a lăsat pământurile ba au şi dat pământ haimanalelor şi nici nu i-a maltratat din punct de vedere fiscal sau administrativ. Faţă de această cvasilibertate, revenim noi cu jandarmii şi cu toate amintirile unei administraţii asupritoare... În Transnistria în schimb, bolşevicii au terorizat 20 de ani populaţia, *iar pe noi nu ne cunosc,* aşa încât toate nădejdile au încolţit acum în sufletele oamenilor...

Despre cazul Ciupercă a cărui demisie din armată a fost primită, după ce a fost decorat cu Mihai Viteazul şi de nemţi cu Crucea de Fier, e şi Vaida nedumerit. Am dat deja o versiune despre motivele înlocuirii sale în comandament prin Iacobici. Vaida îmi spune alta: Ciupercă ar fi făcut un plan pentru atacul Odessei, plan ce a fost aprobat şi de Anto-

nescu, dar care n-a plăcut nemţilor; aceştia au propus altul, şi Antonescu a fost de părere să facem cum spun nemţii, şi aşa s-a făcut — dar Ciupercă a cerut să fie înlocuit în Comandament. S-a dovedit însă că planul nemţilor n-a fost bun, şi că ar fi fost bun al lui Ciupercă... Nemţii, galanţi, au decorat pe Ciupercă, şi ca să nu se lase mai jos l-a decorat şi Antonescu.

Generalul Manu mi-a dat şi el versiunea lui: e tot chestiune de plan, dar nu la Odessa, ci la trecerea Nistrului — şi de data asta dacă planul cel bun a fost tot al lui Ciupercă, cel rău n-au mai fost al nemţilor ci al lui Antonescu... Lucrările trebuie însă să fie mai complicate, căci demisia unui general *în vreme de război* nu poate fi justificată decât de fapte grave; dar în acest caz, cum se explică dubla decorare?

Cu timpul toate se află, şi vom afla şi noi de ce a plecat Ciupercă şi de ce a fost decorat în acelaşi timp. Pentru moment însă secretul e bine păstrat...

Joi, 16 octombrie. Ieri-seară târziu, un comunicat al Marelui Cartier german ne-a informat că dubla bătălie de la Viasma şi Briansk e pe sfârşite, că numărul prizonierilo în cele două pungi a crescut la 560 000, că s-au capturat sau distrus 888 care de asalt şi 4 133 de tunuri...

Comunicatul adaugă: „Curăţirea regiunilor păduroase situate la sud de Briansk, de resturile armatelor inamice bătute şi care sunt încercuite aci, continuă. Masa trupelor germane care au participat la această bătălie[1] uriaşă de străpungere şi învăluire, *este iarăşi liberă pentru a putea continua alte operaţiuni*".

Cu toate că comunicatele germane nu dau lămuriri asupra acestor „alte operaţiuni", în cercurile militare se crede că nu va dura prea mult până ce şi Moscova va fi încercuită. Bolşevicii pe de altă parte pregătesc cu febrilitate apărarea Capitalei lor. Principalele artere sunt minate pentru a fi aruncate în aer. S-au pus încărcături de explozive în toate punctele vitale ale oraşului: poduri, edificii publice şi fabrici. Numeroase case au fost amenajate pentru luptele de stradă, făcându-se în zidurile lor găuri pe unde să treacă ţevile armelor şi construindu-se baricade cu saci de nisip. Populaţia civilă a Moscovei a fost clasificată din punct de vedere militar şi înarmată. Întreaga populaţie se antrenează pentru luptele de stradă şi detaşamente speciale din care fac parte tineri şi femei au fost alcătuite şi însărcinate cu controlul şi supravegherea încărcărilor de explozive.

---

[1] Viasma şi Briansk.

De la Londra se anunţă că toate documentele importante şi hârtiile de Stat au fost transportate la Kazan şi Filov...

Bolşevicii şi englezii pretind totuşi că Moscova nu va fi luată... Probabil că nu acum, căci nemţii nici nu vor încerca să o ia cu asalt, ci se vor mulţumi să o încercuiască, să o izoleze, şi cele 4–5 milioane de oameni închişi acolo, vor trebui să se predea când nu vor mai avea ce mânca...

———

Papen a ţinut o cuvântare la o masă turco-germană din Smirna. Cu măsură, dar cu satisfacţie, ambasadorul Reichului a putut să constate că şi-a îndeplinit cu succes misiunea, şi că colaborarea economică dintre cele două ţări e pe punctul să fie transformată, sau mai bine zis complectată şi printr-o colaborare politică...

———

Un comunicat al Guvernului dă un ultim termen pentru lichidarea patrimoniului „fostei Mişcări Legionare". Gestionarii şi profitorii care nu vor da socotelile şi nu vor depune banii — mai sunt şi din aceştia — până la 31 octombrie vor fi urmăriţi cu toate rigorile legii.

———

Alexandru Cretzeanu a fost *desărcinat* de funcţiunile de secretar general al Ministerului de Externe. În locul lui a fost numit Davidescu (ministrul nostru la Moscova înaintea lui Gafencu). Pentru ce a fost înlocuit Cretzeanu, nu se ştie încă.

———

S-a conferit Ordinul *Mihai Viteazul* la 9 generali, 15 coloneli, 9 lt. coloneli (printre care şi Marcel Oltenau, fiul generalului Marcel Olteanu decorat şi el cu Mihai Viteazul în războiul Întregirii), 4 majori, 14 căpitani şi 21 locotenenţi. Au mai fost decoraţi cu acelaşi ordin „post mortem", 41 de ofiţeri căzuţi eroic pe front...

———

În Franţa există două comisii de judecată pentru cei învinuiţi că au dus ţara la dezastru. O primă comisie anchetează şi judecă. O altă comisie anchetează şi face un raport mareşalului Pétain, care, poate achita sau condamna, pe baza acestui raport. Daladier, Blum, Guy la Chambre, Jacomet şi Pierre Cot au fost daţi în judecată primei comisii; Paul Reynaud şi Mandel se găsesc în faţa celei de a doua.

Un decret (cu caracter constituţional, şi care poartă numărul 7) dă mareşalului Pétain dreptul exorbitant de a condamna pe orice cetăţean *chiar neanchetat* la pierderea drepturilor civice, la exil („banissement“) sau la închisoare[1].

Mareşalul Antonescu a cerut lui Dinu Hiott (ministrul nostru la Vichy), actualmente în concediu la Bucureşti, *să-i trimită o copie după acest decret*... Se pregătesc zile bune pentru noi! Căci Antonescu nu e Pétain...

„Bourrage de crâne!“: (Împuiere a capului!):

Radio-Londra difuzează — izvor Moscova — următoarele date:

În bătăliile de la Viasma şi Briansk nemţii ar fi pierdut 600 000 oameni (!!), 200 avioane şi 300 tancuri! Dacă ar fi aşa, ar fi trebuit să fie nemţii încercuiţi, nu ruşii! Moscova-Londra mai adaugă că Voroşilov a împins forţele germane la Petersburg cu 12 kilometri înapoi, şi că de la începutul războiului, din iunie, nemţii au pierdut 3 milioane de oameni, 10 000 avioane şi 12 000 tancuri... Să complectăm aceste informaţii: sovieticii sunt la porţile Berlinului, iar nu germanii la ale Moscovei, cum pretind comunicatele Führerului...

Probabil că aceste ştiri sunt menite să întărească pe bieţii bolşevici în credinţa lor şi să-i facă să moară cu dârzenie pe loc în serviciul unei cauze pierdute.

E sigur că şi nemţii au avut şi au pierderi mari şi e păcat să nu le spun. Dar judecând după ale noastre, care proporţional au fost mai mari ca ale germanilor fiindcă armata noastră e şi mai neexperimentată şi mai puţin utilată ca cea nemţească — cifrele reale ale acestor pierderi trebuie să fie de 5–6 ori mai mici decât cele date de ruşi. Cifrele reale nu vor fi probabil niciodată cunoscute, sau vor fi cunoscute numai după sfârşitul războiului, ceea ce e tot una...

Vineri, 17 octombrie. Marele eveniment al zilei este căderea Odessei. Ieri la amiază s-a da un comunicat prin care se arăta că trupele noastre ocupaseră la ora 8 dimineaţa Tatarca, Dalnic şi Gniliakovo, că înaintarea continuă, că Odessa era în flăcări. Seara, un al doilea comunicat ne-a vestit că trupele noastre au ocupat la orele 16 întreg oraşul, inclusiv portul, şi că „populaţia primeşte cu entuziasm trupele românogermane“.

[1] Pentru acte de trădare sau de sabotare a Statului...

Şi fiindcă aşa ne-a fost ursit să spurcăm evenimentele cele mai însemnate ale istoriei noastre, ultimul comunicat a fost citit la Radio de dl Ică — ceea ce n-ar fi fost nimic — dar însoţit de o garnitură de lăutar prost, care, amestecând cele mai triviale formule retorice şi demagogice cu faptele, ne-a tăiat tot avântul ce ne umpluse inimile...

Căderea Odessei nu înseamnă lucru mare în mersul războiului, căci frontul e cu sute de kilometri mai departe, dar pentru noi e o mare uşurare, căci s-a închis o rană din care sîngeram greu.

Bucuria oamenilor e cu atât mai mare, cu cât se speră o demobilizare căci războiul nostru e acum sfârşit. Va mai rămâne corpul expediţionar ce însoţeşte trupele germane pe Don — dar acesta nu cere efective mari.

În afară de comunicate, n-avem încă nici un amănunt despre cele întâmplate ieri. Repeziciunea cu care trupele noastre au ajuns de la Tatarca, Dalnic şi Gniliakovo — destul de depărtate de Odessa — până în port, pare a dovedi că sovieticii au părăsit oraşul, sau că n-au rezistat deloc. Dea Dumnezeu să fie aşa, căci am pierdut destui oameni în faţa Odessei şi ar fi îngrozitor să mai fi plătit şi ieri cu sacrificii de vieţi o cucerire inutilă. Ce ar trebui evitat acum e să nu ne lăfăim în Odessa ca ţiganii. E frumos şi glorios să vedem steagul nostru fâlfâind pe cetatea marii Caterine, dar să ne gândim şi la ziua de mâine şi să nu uităm că ruşii sunt 200 de milioane.

———

Pe front, operaţiunile continuă. Prin Kalinin (Tver) şi Kaluga (ocupate de mai multe zile) armatele germane continuă încercuirea Moscovei pe la nord şi pe la sud. În mai multe puncte au ajuns la lucrările exterioare de apărare ale Capitalei, situate la 100 kilometri de oraş

Se confirmă ştirea că Guvernului sovietic părăseşte Moscova, împreună cu corpul diplomatic şi se instalează la Kazan. Bolşevicii se tem ca actuala înfrângere să nu se transforme într-o catastrofă definitivă. *Krasnaia Svesda*, organul forţelor armatelor sovietice, dă comisarilor politici de pe front următoarele instrucţiuni:

„Comandanţii sunt datori să evite panica, atunci când unităţile lor se află sub presiunea inamicului. Ei trebuie să împiedice oamenii lor să se împrăştie în dezordine aruncând armele şi strigând: «suntem încercuiţi!». Comandanţii sunt obligaţi totodată să pedepsească fără cruţare pe dezertori şi pe cei care rămân în spatele frontului..."

Asemenea instrucţiuni, ca şi părăsirea Odessei, dovedesc că spiritul de rezistenţă a scăzut mult în armata lui Stalin...

Nu destul, încă!

———

Criză de Guvern în Japonia. Prinţul Konoye şi întregul Guvern şi-au dat demisia. Criza pare gravă. În Konoye îşi pusese ţara multă nădejde. Deşi Guvernul său a fost remaniat de curând, Konoye n-a putut însă face faţă greutăţilor ce-i stau în cale. Opinia publică e împărţită, în Japonia: unii vor o intervenţie imediată împotriva Sovietelor — alţii ar dori „neutralitatea usque ad finem..." (până la capăt, până la sfârşit). Războiul cu Sovietele ar atrage grave complicaţii cu Statele Unite şi japonezii cei prudenţi nu vor să intre în război cu marea Republică Americană şi să mineze astfel întreg comerţul japonez...

———

Ivan Maiski, ambasadorul sovietic la Londra, joacă rol important în raporturile Sovietelor cu Anglia. Foarte deştept, lipsit de orice scrupule, vorbind englezeşte fără accent, Maiski a ajuns decanul corpului dipolomatic de pe lângă Curtea din St. James, şi d-na Maiski, soţie dată ambasadorului de Geperi, rezolvă astăzi problemele protocolare ce se pun colegelor sale...

Născut la Omsk în Siberia, Ivan Kiahoveţki, fiul unui ovrei bogat, a intrat în serviciul Ţarului, a fost însărcinat cu misiuni în Mongolia, a trecut apoi de partea socialiştilor şi a servit pe Kerenski, făcând parte chiar din comitetul Partidului „Menşevic". Când a început să sufle vântul spre Lenin, a părăsit pe Kerenski, a luat numele de Maiski şi s-a încris la Troţki. A devenit apoi omul lui Litvinov şi astfel a ajuns ambasador la Londra. Până la începutul războiului germano-rus nu era prea bine văzut la Moscova; acum, devenit omul de încredere al lui Stalin şi ultima nădejde a bolşevismului...

Tip reprezentativ al lichelelor regimului, Maiski se gândeşte probabil cum să trădeze Kremlinul şi să se dea de partea noului regim, care va veni. Numai că nu ştie care va fi acest regim...

———

Cândea mi-a făcut ieri o lungă vizită. Nu-l mai văzusem de când mă părăsiste ca să se înscrie la Vaida, cu care de altminteri n-a ajuns la nimic. Profesor cu vază, a fost trecut după ocuparea Bucovinei de ruşi, de la Universitatea din Cernăuţi la cea din Cluj adăpostită la Sibiu.

De altminteri, Cândea nu e bucovinean, ci ardelean, din Avrig. Omul s-a dus să vadă ce s-a întâmplat cu casa lui din Cernăuţi, a stat opt zile acolo, s-a înapoiat luni, şi ce povesteşte este de spaimă. Nu de ce au făcut ruşii, ci de ce fac românii. Toate haimanalele, toţi gheşeftarii, toţi escrocii din Regat, din Ardeal şi din Basarabia şi-au dat întâlnire în Cernăuţi şi fură de stig pământul. Sub cuvânt de românizare, s-a insta-

lat jaful necontrolat în casele şi în prăvăliile ovreilor. E pe apucate, fiecare ia ce poate. Nemţii s-au instalat în prăvălii, fără autorizaţie în regulă, prin sperţ — câteodată minim, dat unui jandarm. Magazinele care au mai rămas închise şi păzite de câte un soldat în faţă, sunt jefuite prin dos. La birturi, prin cafenele, bărbaţi şi femei se aşează la mese, scot din buzunare obiectele şi *banii* furaţi — pachete — şi-şi comunică rezultatul mai mult sau mai puţin mănos, al operaţiunilor lor. Cândea preţuieşte *cam la 2 miliarde* (!!) avutul ce se iroseşte acolo şi încape pe mâinile bandiţilor. Aceştia operează nu numai la Cernăuţi, dar şi în celelalte oraşe bucovinene. Generalul Calotescu, guvernatorul, este un om cumsecade — dar fără nici o autoritate, nu vede pe nimeni, nu ştie nimic, nu poate să se consulte cu autorităţile germane căci nu vorbeşte nemţeşte — rămâne inaccesibil la orice reclamaţie. Însărcinat cu românizarea este un profesor Pavelescu, fost legionar, un încurcă-lume, incapabil să pună un dram de ordine în jurul său...

Ucrainenii s-au înmulţit ca muştele, în Cernăuţi. Au venit pe vremea ruşilor din Lemberg şi din toată Galiţia. Sunt obraznici. Pretind că Cernăuţiul şi nordul Bucovinei sunt ale lor. Sunt bine cu nemţii locali, care îi protejează şi-i susţin împotriva autorităţilor române. Mai toţi sunt însă spioni. Unii spionează încă pe contul Rusiei, alţii pentru nemţi. Pentru noi sunt o pacoste mult mai rea decât ovreii. E părerea lui Cândea, un naţionalist încercat.

Mitropolitul Tit Simedria, inexistent — nu se amestecă în nimic, nu intervine, se gândeşte numai la interesele lui. Generalul Topor, comandantul Jandarmeriei, nu vede decât prin ochii unui escroc, Croitoru, fost prefect la Hotin pe vremuri şi dat afară pentru hoţii (l-am experimentat şi eu...). Câte mi-a mai povestit Cândea! Mi s-a făcut părul măciucă, cum se zice. L-am rugat să le înşire toate într-un memoriu, fără să-l iscălească dacă-i e frică, şi mă gândesc să-l fac să parvină lui Antonescu prin Buşilă.

Dar toate acestea nu sunt nimic pe lângă ororile pe care Cândea le-a văzut cu prilejul izgonirii ovreilor, la care a asistat. Peste 50 000 de ovrei de tot soiul, târtani puchioşi şi oameni de seamă, au fost împinşi ca vitele, în partea de jos a oraşului, lângă gară, într-un ţarc ce cuprindea toată mahalaua până la podul de peste Prut. Bătrâni, femei, femei însărcinate şi cu copii mici, bolnavi, impotenţi, au fost împinşi cu baionetele, neavând dreptul să ia de acasă mai mult decât o legătură cu câteva ţoale şi merinde — legătură pe care bătrânii şi bolnavii le târau după ei prin noroi, căci nu erau în stare să le poarte... În ţarc, au fost ţinuţi fără adăpost, pe frig şi pe ploaie, până s-au pregătit trenurile şi le-a venit rândul — zile şi nopţi întregi... Unii au încercat să se sinucidă;

alții, cei mai mulți, și-au primit soarta fără murmur; își făcuseră sacrificiul vieții lor... Cu o zi înainte de a fi ridicat, un ovrei, un cunoscut de al lui Cândea i-a spus „Să-ți dea Dumnezeu bine, că ai fost om bun. Pentru noi știm ce ne așteaptă: viața noastră s-a sfârșit..." Se zice că toți acești nenorociți sunt transportați în Ucraina, unde nemții îi așteaptă cu mitralierele și-i împușcă pe toți... Sunt și optimiști care pretind că s-a hotărât ovreilor din Bucovina și Basarabia un ținut pe lângă Lublin...

E de neînchipuit că asemenea lucruri se pot petrece în secolul nostru. Să nu plătim scump această barbarie. Pricep antisemitismul și naționalismul, dar de ce nu se fac lucrurile cum trebuie: să se lase oamenilor un scurt răgaz să-și lichideze averile și apoi să-i ducă unde o fi — dar omenește...

Cândea, care a petrecut varea în Ardeal mi-a povestit și despre starea de spirit de acolo. Nu e bună. Când s-a concentrat Corpul VI de armată, n-au răspuns decât 50% din oameni. N-au venit sașii și n-au venit românii. Sașii fiindcă au devenit nesupuși, se cred stăpânii Ardealului și nu vor să știe de ordinele Guvernului românesc. Românii fiindcă zic: „Mergem să ne batem contra ungurilor să dezrobim pământul cotropit — dar nu ne batem contra rușilor; ce ne pasă nouă de Odessa..." Un regiment de infanterie a pornit din Sibiu, dar a trebuit să fie debarcat după trei stații, căci era gata să se rebeleze. Regimentul 35 Artilerie n-a putut să se complecteze decât luând oameni de la alt regiment, care nu pleca... Mișcarea Legionară nu mai e, în Ardeal și nici n-a fost vreodată căci gardiști n-au fost acolo decât țiganii și haimanalele satelor. Dar regimul din anul trecut a lăsat o dâră de anarhie care se manifestă pretutindeni.

Sașii sunt insuportabili. Vorbesc numai de autonomie; *ei sunt stăpânii Ardealului, fiindcă sunt oamenii lui Hitler, care dispune de toate țările Europei...* Nu vor să știe de nici o autoritate. Nu se supun legilor și ordonanțelor. În toate, sunt sprijiniți de ofițerii nemți. Automobilele lor nu sunt rechiziționate fiindcă au înlocuit numerele românești prin numere nemțești, grație complicității autorităților germane. La împrumut nu subscriu — fiindcă pretind că au fondul lor de ajutorare de alimentat. Săsoaicele și negustorii sași nu vând nimic românilor — viața la Sibiu a devenit pentru noi aproape imposibilă...

Noroc, adaugă Cândea, că și între sași e zâzanie. Toți cei care au avut un cuvânt de spus până acum, de alde Hans Otto Roth, Brandsch, Fabritius etc. sunt puși pe linie moartă — nu mai există decât Andreas Schmidt, gualeiterul lor, care, *fiind ginerele lui Himmler*, a înnebunit de tot. O bună parte din sași, cei mai copți și mai înstăriți, nu-l recunosc însă ca șef, și-l înjură. Poate că certurile lor, să ne profite nouă...

Cândea a încheiat jelaniile lui văitându-se că s-a suprimat Universitatea din Cernăuţi, căci s-a suprimat. E vorba de Facultatea de Teologie din Cernăuţi să se contopească cu Universitatea din Iaşi, celelalte suprimându-se, iar la Cernăuţi să se mute Şcoala Politehnică din Iaşi. Cândea pretinde că mutarea Şcolii Politehnice din Iaşi la Cernăuţi va costa o sumă egală cu bugetul fostei Universităţi din oropsita Capitală a Bucovinei...

O fi având şi stăpânirea socotelile sale...

Generalul Petala a fost ieri la mareşalul Antonescu să-l felicite de luarea Odessei. „Nu mă felicita, domnule general; să mă feliciţi când voi reîntregii ţara în graniţele ei dinainte de 1940...“ Antonescu s-a plâns lui Petala de atitudinea fostelor partide de guvernământ care nu-i dau nici un concurs... „Nu e nimic, a încheiat mareşalul, voi face eu treaba şi singur. După ce voi da ţării graniţele sale — şi le voi da — sarcina mea va fi îndeplinită, şi mă voi retrage...“

Cochetării!!...

Malaxa, care a fost supus până acum domiciliului forţat (în casa sa din Aleea Modrogan), a fost eliberat. Cât a fost ţinut în stare de domiciliu forţat l-au dus regulat la comisiile de anchetă într-un automobil deschis, între 3 jandarmi şi, ca să-l vadă cât mai multă lume sub escortă l-au dus pe Calea Victoriei, la pas... A scăpat ieftin: i s-au luat fabricile, dar i-au rămas casele din Bucureşti, moşia din Teleorman, vila de la Otopeni şi depozitele din străinătate — toate cumpărate cu banii Statului, cu care au fost ridicate şi fabricile. I s-au lăsat şi acţiunile ce le avea de la alte întreprinderi româneşti, în afară de fabricile sale.

Malaxa ar fi spus cuiva, că va reîncepe d'a capo, şi că, oricare ar fi regimul, tot el va birui...

Formidabilă voinţă în omul ăsta, dar şi mai formidabilă lăcomie şi neruşinare...

Se zice că armata va fi demobilizată. Pentru Corpul Expediţionar, efectivele nu sunt atât de numeroase ca să mai fie nevoie de chemarea rezervelor. Demobilizarea ar fi o mare uşurare, pentru toată lumea...

Sâmbătă, 18 octombrie. Steaguri la case, ieri, surle şi tobe pe stradă, menifestaţii la Palat, la Legaţiile Germaniei şi Italiei, la Preşedinţia

Consiliului — pentru căderea Odessei. Schimb de telegrame între Rege, Antonescu, Hitler şi comandanţii unităţilor germane de pe frontul nostru... Telegrama lui Hitler „în camaraderească unire“, foarte călduroasă.

Manifestaţia, pusă la cale prin circulări la toate administraţiile publice, a dat totuşi prilej la multă sufleţire, mai ales în Piaţa Palatului. S-au distribuit foi poligrafiate cu două extracte din discursurile lui Antonescu, unul: „nu vom uita nici o brazdă“ — altul: „mă voi întoarce de la Odessa, nu prin Cernăuţi, ci prin Cluj...“, sau aşa ceva căci citez din memorie. Se crede că aceste foi au fost împărţite de ardeleni şi de oamenii lui Maniu. Probabil că distribuirea n-a fost pe placul lui Antonescu care spunea ieri lui Petala, „lasă pe unguri să vorbească, *eu tac şi fac...*“ Desigur că lăudăriile, rodomontadele nu sunt făcute pentru înlesnirea acţiunilor diplomatice... Dar politica e politică, şi Maniu a rămas politician şi numai politician.

La Preşedinţie a apărut mareşaul în balcon şi a fost viu aclamat cu strigăte de „trăiască Ardealul!“ Simptomatic: nu de Odessa îi arde românului, ci de Ardealul ciuntit...

Presa germană şi cea italiană sunt ditirambice şi ne acoperă cu flori, pe noi românii, armata noastră, pe Antonescu şi pe generalii noştri...

În schimb, la Budapesta multă nervozitate... Au chemat pe Filov (primul ministru bulgar) şi l-au proclamat „doctor honoris causa“ tocmai în momentul când noi intram în Odessa. Dacă Antonescu ar avea un dram de „humor“ ar pofti şi el pe Filov la Bucureşti şi l-am proclama şi noi „doftor“, căci doar suntem prieteni, de când ne-au luat Cadrilaterul!

Toţi ochiii sunt îndreptaţi spre Tokio: din rezolvarea crizei va ieşi sau nu războiul. Mikadoul a însărcinat cu formarea noului Cabinet pe generalui Tojo, care a acceptat misiunea. Mare partizan al politicii alături de Axă, se zice că generalul Tojo, naţionalist înfocat, e de partea celor care vor războiul... Vom vedea: părerile se mai schimbă, când omul trece din opoziţie la Guvern...

Cu prilejul felicitărilor adresate de Guvern, ieri, mareşalului Antonescu, dl Ică a vorbit — a vorbit — excepţional — scurt, dar ca de obicei, prost. La zorzoanele şi florile de retorică de căcănar politic ale Benjaminului său, mareşalul a răspuns simplu, concis, precis şi fără nici o ostentaţie. *O cuvântare foarte bună.* Dovadă că discursurile sale

găunoase şi alambicate, cu acorduri patriotarde şi pedală demagogică nu sunt opera lui personală, ci a factotumului Ică... Să-l ia dracul!

De pe front, Comandamentul german dă ştiri generale şi laconice — dar armatele aliate înaintează pretutindeni, spre Rostov, la nord şi la sud de Moscova, spre Harkov şi în regiunea Donețului.

Ziarul sovietic *Pravda* publică un articol în care mărturiseşte că situația este foarte gravă şi cere ca Guvernul să trimită pe front noi trupe de rezervă. Ziarul relevă că trimiterea de trupe pe front a fost cerută insistent de presa sovietică; cererea n-a fost însă îndeplinită decât în mică măsură (trimit oamenii ce pot, şi cum pot!). *Pravda* dă totodată amănuntul interesant că puținele rezerve mobilizate primesc instrucția militară în timp ce sunt transportate pe front...

Aviația germană a urmărit un convoi de vase în Marea Neagră, vase ce transportau trupe şi material încărcate la Odessa. Şase vase au fost scufundate, opt altele avariate...

United Press anunță din Londra că în cercurile guvernamentale din Capitala Angliei s-a confirmat ştirea că membrii corpului diplomatic şi parte dintre membrii Guvernului sovietic au părăsit Moscova, plecând la Kazan. Toate comunicațiile directe între serviciile de informații au fost suspendate între Londra şi Moscova.

Associated Press anunță după ştiri primite din Teheran, că la Kazan e o mare lipsă de locuințe. Oraşul este plin de răniți. Încă din luna iulie lipsesc produsele alimentare.

În sfârşit, ziarele din New York publică sub titluri enorme ştirea relativă la fuga Guvernului sovietic din Moscova...

Postul de emisune din Moscova a fost închis şi înlocuit printr-un alt post de emisiune ce se află într-o localitate al cărei nume nu a fost indicat.

Camera Reprezentanților din Washington a aprobat cu 259 de voturi, contra 138 proiectul de lege privitor la înarmarea vaselor comerciale navigând sub steagul Statelor Unite. S-a demonstrat astfel că

Roosevelt dispune în Cameră de o importantă majoritate favorabilă politicii sale.

Discuţia a fost scurtă, deşi unii credeau că va ţine o lună. Opoziţia n-a fost nici măcar în stare să facă obstrucţie...

Distrugătorul american *Kearney* a fost lovit de o torpilă pe când patrula la 300 kilometri circa de coasta de sud-vest a Islandei. Distrugătorul a fost uşor avariat şi a putut să-şi continue drumul prin propriile sale mijloace. Presa lui Roosevelt face mult zgomot în jurul acestui „atentat", pe când presa opoziţiei subliniază că este surprinzător ca un „destroyer" de tipul aceluia despre care vorbeşte comunicatul să fi putut fi atins o torpilă fără să se scufunde...

Preşedintele Roosevelt a avut o consfătuire cu consilierii săi politici şi militari, care a durat 2 ore. După terminarea conferinţei, dl Cordell Hull a declarat ziariştilor că s-a interzis formal tuturor celor care au luat parte la conferinţă să dea vreo indicaţie asupra celor discutate.

Preşedintele Roosevelt va pronunţa un discurs în ziua de 27 octombrie, cu ocazia zilei marinei, care anul acesta se va numi „ziua Marinei şi a apărării integrale".

În Statele Unite, ca şi în Japonia, atmosfera e din ce în ce mai încărcată.

Duminică, 19 octombrie. Comunicatele germane nu ne dau veşti importante de pe front şi se mulţumesc să ne spună că operaţiunile se desfăşoară conform planului... În schimb ne dau bilanţul definitiv al bătăliilor de la Viasma şi Briansk, care s-au terminat: 648 000 prizonieri — 1 197 care de asalt şi 5 229 tunuri, capturate sau distruse, plus o uriaşă cantitate de material de război... Cam ca la Kie. Rămăşiţele armatei lui Timoşenko, cu Timoşenko în frunte s-au retras spre Moscova şi sunt pe cale de a fi încercuite acolo. Trupele germane, comandate de mareşalul von Bock, în cooperare strânsă cu flota aeriană de sub comanda mareşalului Kesselring, au distrus de fapt grupul de armate sovietice ale mareşalului Timoşenko alcătuit din 8 armate care cuprindeau 67 divizii de infanterie, 6 divizii de cavalerie, 6 divizii blindate şi 6 brigăzi independente, blindate şi ele. Curăţirea terenului de restul armatelor bătute este încă în curs. Numărul morţilor şi răniţilor sovietici este enorm. Nemţii nu dau cifrele pierderilor lor, minime pe lângă ale ruşilor, dar probabil totuşi sunt însemnate.

Se zice că planul de manevră de la Viasma şi Briansk ar fi fost conceput de Hitler. Nemţii s-au prefăcut slabi la centru, ar fi provocat astfel o viguroasă contraofensivă sovietică (în zilele în care Radio-Londra

anunţa cu bucurie înaintarea lui Timoşenko) şi după ce trupele sovietice s-au angajat bine în spaţiul cedat intenţionat de trupele lui von Bock, cleştele german s-a strâns de la nord şi de la sud şi armatele lui Timoşenko au fost încercuite...

De la Ankara vin ştiri după care militari de toate gradele din armata sovietică, ca şi comisari politici, trec de câtăva vreme în număr mare frontierea dinspre Caucaz ca şi frontiera turco-iraniană. Uneori aceşti militari poartă asupra lor sume considerabile de bani. O tabără a fost instalată alături de Ankara, unde sunt concentraţi toţi aceşti refugiaţi. Pe de altă parte mai multe vase mici au sosit în porturile Trebizonda, Samsun şi Mirasum. Echipajele sovietice au fost internate.

Daily Express din Londra confirmă că Molotov şi Kalinin au părăsit Moscova cu avionul — ca şi Misiunile engleză şi americană. Noul sediu al Guvernului n-ar fi Kazan, ci *Kuibâşev* (?) în guvernământul Samara, la 1 000 kilometri est de Moscova. Pe hartă n-am găsit nici un oraş cu acest frumos nume...

———

În Japonia s-a constituit Guvernul cel nou sub preşedinţia generalului Tojo. La Externe, amirlul Shigenori Togo. Cabinetul Tojo e socotit cel mai energic Minister al Japoniei.

După prima întrunire a Cabinetului, generalul Tojo a rezumat astfel directivele politicii japoneze:

1) Terminarea cu bine a războiului cu China;

2) Crearea spaţiului comun al Asiei Mari, cu contribuţie la pacea mondială;

3) În afară, întărirea relaţiilor cu Puterile Axei, şi

4) Înăuntru, întărirea organizaţiei de război şi mobilizarea tuturor forţelor.

În Statele Unite, noul Minister e considerat ca o definitivă înstăpânire a armatei şi a curentelor războinice asupra Guvernului Japoniei. În Germania nu s-a luat încă poziţie faţă de noul Guvern japonez, care este totuşi salutat cu bucurie şi încredere.

———

În ziua de 17 octombrie, cu prilejul sărbătoririi căderii Odessei au avut loc manifestaţii anticomuniste în principalele întreprinderi industriale din Bucureşti. Aceste manifestări au fost „organizate“ prin iniţiativa operei „Luptă şi Lumină“ — succesoarea operei „Muncă şi Voie Bună“, întemeiată de Ralea, după îndemnul Regelui Carol şi pe calapodul — redus — al operei germane „Kraft durch Freude“ (Forţă şi

bucurie). În ce priveşte manifestaţiile de vineri, nu e interesant ce au strigat lucrătorii din fabricile noastre, ci, ce era în sufletul lor!

Se zice că colonelul Gorski, un frate al generalului a fost numit prefect administrativ la Odessa şi Dorel Davila (!) prefect de poliţie... O să regrete cei din Odessa pe bolşevici!

Joia trecută, Uniunea Sindicatelor Agricole a pus la cale o consfătuire, la care a asistat Exc. Sa domnul Ică, şi miniştrii economici. Şi un număr mare de neputincioşi, proprietari şi agricultori. A prezidat Garoflid. Întrunirea avea de principal scop un prilej de declaraţii din partea d-lui Ică, ca să liniştească pe proprietari, speriaţi de perspectiva unei noi exproprieri. Puiu Filotti, care a asistat la consfătuire mi-a spus azi-dimineaţă că dl Ică a dat asigurări formale în această privinţă... Pentru cât valorează cuvântul lui!

Ziarele au redat prost azi-dimineaţă cuvântarea vice-premierului. Aşa cum au dat-o ar reieşi că dl Ică e partizanul exproprierii. În realitate, după cum mi-a spus Filotti, fraza „sunt partizan al exproprierii etc." se referă la reforma din 1921, al cărui istoric dl pierde-vară l-a făcut o dată mai mult. De data asta dl Ică a fost mai temperat în expresiile sale: delirul verbal a făcut loc banalităţii şi totalei incompetenţe în materie agrară şi agricolă...

Iar proprietarii — proştii de totdeauna — au plecat mulţumiţi...

Despre exoflisirea lui Cretzeanu, mi se raportează următoarele:

Cretzeanu era obosit şi plictisit de funcţiile sale de hamal al politicii externe. Cu Ică nu se înţelegea pe nimic, iar pe mareşalul Antonescu nu-l vedea niciodată. Ducând oarecum răspunderea Ministerului, în fruntea căruia, de la 1 ianuarie sunt şefi interimari, Cretzeanu care nu împărtăşea convingerile Antoneştilor şi metodele lor în politica externă, văzând că nici o socoteală nu se ţinea de propunerile şi de observaţiile sale, a căutat pretext ca să plece. O ultimă neînţelegere a umplut paharul. Se lucrează la o nouă lege de organizare a Ministerului de Externe şi a corpului nostru diplomatic şi genialul Ică vor să introducă *admiterea în toate gradele prin examen,* primindu-se şi candidaţi din afara carierei... Cretzeanu a răbufnit şi a profitat de ocazie ca să adreseze un lung memoriu mareşalului Antonescu, memoriu în care toate greşelile regimului în materie de politică externă — nu era vorba de principii, ci de aplicarea lor — erau pe larg şi documentat analizate.

Din ordinul mareşalului, Ică a chemat pe răzvrătit şi i-a dat să aleagă: sau îşi retrage memoriul şi va fi numit la o Legaţie importantă — sau îşi menţine memoriul şi va fi destituit. De demisie, de care vorbea Cretzeanu în memoriul său, nu putea fi vorba. Indignat, Cretzeanu a răspuns că nu are obiceiul să semneze un act fără o matură chibzuială, că socoteşte încercarea de a-i cumpăra conştiinţa ca o ofensă, şi că nu retrage nimic.

Consecinţa a fost, nu destituirea — fusese o simplă ameninţare — *ci desărcinarea...*

Plecarea lui Cretzeanu de la Externe e regretată de toată lumea; era un element excelent: am putut să-l apreciez în săptămâna patimilor, pe care am petrecut-o la Externe în iulie 1940. Ca director politic, secretar general, subsecretar de Stat şi iarăşi secretar general — Cretzeanu era de 11 ani în fruntea Ministerului. Un coleg al lui îmi spunea ieri: „Nu mă miră că Cretzeanu pleacă; mă miră că a putut sta atât..."

Davidescu, care-l înlocuieşte, e băiat bun, dar nu se compară cu dânsul.

Fost la cinematograf, la Aro — pentru prima dată de la evenimentele din toamna trecută. Public enorm de duminică. La apariţia Reginei Elena pe film (jurnalul războiului) aplauze; la apariţia mareşalului Antonescu idem — la a lui Ică (turneu la Piteşti şi prin spitale) tăcere mormântală...

Luni, 27 octombrie. Cu tot dezastrul pe care l-au suferit la Kiev, la Viasma, la Briansk, între Nipru şi Marea de Azov — fără a mai vorbi de pierderile mai vechi, de cele zilnice de la Petersburg — sovieticii tot mai luptă, tot mai atacă şi tot mai pierd zilnic după comunicatele germane, zeci şi zeci de tancuri, de avioane, de tunuri, de automobile... Formidabila lor înarmare, întrece toate previziunile. Dacă ruşii ar fi avut pe lângă cantitate şi calitate — întreaga Europă ar fi fost distrusă. Din fericire n-au avut comandament şi comandamente, iar elementul omenesc, tare şi dârz în apărare, s-a arătat inferior în atac. În tot cazul, fiecare popor din Europa — noi cei dântâi — datoreşte o neţărmurită recunoştinţă armatelor germane, care au stăvilit puhoiul barbarilor şi distrus forţa lui ofensivă.

De pe front, nimic senzaţional nici ieri. Armatele germane, se regrupează, se aprovizionează, îşi stabilesc bazele pentru o nouă săritură

înainte. Lupte mai active par a fi spre sud, între Marea de Azov şi Doneţ. Spre Rostov, înaintare; Taganrokul e în mâinile nemţilor.

La Berlin se susţine că incidentul distrugătorului *Kearney a fost inventat* de americani, pentru facilitarea votării legii înarmării vaselor de comerţ. Nemţii pretind nu numai că n-au torpilat *ei* zisul vas — dar încă, că n-a fost torpilat de nimeni...

În Statele Unite, ca şi în Japonia, fremătul de război e în continuă creştere... Şi de o parte şi de alta se înarmează pe capete. În Statele Unite s-a alcătuit un nou plan pentru înzestrarea armatei; executarea lui va costa 100 de miliarde de dolari (!!!). Şi va necesita mobilizarea a jumătate din potenţialul industrial al Uniunii pentru fabricarea de armament... Bătrâna omenire e coaptă pentru prăbuşire...

În micul Panama, noul Guvern pus la remorca Statelor Unite a hotărât definitiv înarmarea vaselor de comerţ sub pavilion panamez (mai toate aparţin capitaliştilor din U.S.A.) şi abrogarea ultimei legi a fostului Preşedinte exoflisit, prin care se interzisese această înarmare.

În Franţa s-a retras naţionalitatea franceză a 100 persoane, naturalizate înainte de război, în special în timpul Guvernului Frontului Popular.

Printre cei decăzuţi sunt 21 polonezi, 26 italieni, 11 români, 6 ruşi, 4 spanioli roşii etc. Lista cuprinde multe nume ovreieşti...

Regele Mihai şi Regina Elena au fost ieri la Craiova şi la Segarcea. La Segarcea au inaugurat, într-unul din pavilioanele Domenelor Coroanei, un dispensar şi un stabiliment popular de băi — şi au distribuit numeroase premii sătenilor şi sătencelor care s-au dovedit buni gospodari. S-au dat boi, viţei, bonuri de lemne şi parale. Foarte bine a făcut Regele că a luat contact cu poporul, care începe să uite că mai are o Casă Domnitoare...

La Craiova, Regina a vizitat spitalele cu răniţi şi a distribuit vorbe bune şi ţigarete.

În curtea cazărmii Malmaison s-a săvârşit ieri o înălţătoare ceremonie: s-au distribuit decoraţiile câştigate de Reg-tul 2 Care de Asalt, comandat de colonelul Sândulescu — regiment care s-a purtat minunat şi a luat parte la mai toate luptele grele între Prut şi Odessa.

Noii controlori numiţi de Ministerul Economiei Naţionale pentru verificarea preţurilor de desfacere au depus ieri jurământul, într-o şedinţă solemnă, în aula Academiei de Comerţ din Piaţa Romană. Or fi jurat şi să nu ia şperţ de la comercianţi, ca să închidă ochii?

Îmi cade sub ochi o fotografie a lespezi funerare a lui Radu de la Afumaţi, de la Curtea de Argeş. Efigia călare a Voievodului, săpată pe lespede, are ritmul statuii ecvestre a lui Gatamelata, de la Padova. Meşterul de la Curtea de Argeş trebuie să fi fost un italian, care şi-a adus aminte de nepieritoarea operă a lui Donatello...

Marţi, 21 octombrie. Frontul: forţele germane au ajuns la 12 kilometri de Rostov şi la 30 kilometri de *centrul* Moscovei. Înaintările merg încet, nu numai din cauza organizării aprovizionării la spatele trupelor de atac, dar şi fiindcă toate drumurile sunt obturate de epavele armatelor înfrânte şi trebuiesc curăţate...

Tăind linia Moscova–Rostov, nemţii au tăiat totodată şi transportul benzinei din Caucaz, căci principala şi unica linie mare ferată care leagă Baku cu centrul Rusiei, ca şi conducta de petrol şi de benzină trec prin Rostov. Nu mai rămâne pentru transportul benzinei decât linia secundară, care, pornind de la Stalingrad (fostul Ţariţân) pe Volga, se uneşte cu linia principală mai jos de Rostov. Această linie are o capacitate minimă de transporturi, şi va fi şi ea tăiată în curând. În afară de această cale, ar mai exista o posibilitate de transport pentru benzină pe linia — tot atât de mediocră — de la Saratov la Astrahan, şi de acolo pe apă (prin Caspica) la Baku. Pe Caspică lipsesc însă tancuri, şi aviaţia germană va sta de veghe.

Americanii au prin urmare dreptate când spun — căci spun — că războiul mecanizat s-a terminat pentru Soviete...

Stalin şi Guvernul sovietic au părăsit Moscova şi se vor instala în guvernământul Samara. Se zice că Stalin va locui într-un tren blindat, care se va plimba din gară în gară.

La Moscova s-a proclamat starea de asediu şi s-a lăsat comanda unui Guvern local compus din trei generali, care au dispus amenajarea de fortăreţe în toate imobilele mai rezistente şi de baricade la răscruci. S-a luat hotărârea unei rezistenţe până la ultimul om... Generalul Jukov a fost însărcinat cu apărarea regiunii de vest a Moscovei. Opinia generală este că forţele sovietice ce au mai rămas, din fostul grup de armate ale mareşalului Timoşenko, concentrate aproape în toate regiunile de

nord-vest şi de sud de Moscova, nu vor fi în măsură să oprească dezvoltarea metodică a ofensivei armatelor germane. Nici chiar cu ajutorul formaţiunilor de rezervă de mâna a doua şi a treia, aduse din circumscripţiile militare orientale...

Rusia Sovietică e învinsă şi operaţiunile militare ce mai rămân armatelor germane de executat sunt operaţiuni secundare, sau de prestigiu ca ocuparea Moscovei, Leningradului etc.

Cu prilejul căderii Odessei, schimb de telegrame şi între Mussolini şi Ribbentrop de o parte şi Mareşalul Antonescu de alta. Ca să măgulească pe Duce, Antonescu, abil, a încheiat telegrama sa prin cuvintele: „La războiul anticomunist au contribuit nu numai armatele italiene (!) dar şi armatele spirituale ale Fascismului". Benito, a trebuit să fie încântat — şi poate că va mai lăsa pe unguri din braţe...

———

Au fost decoraţi cu Mihai Viteazul, clasa a III-a, clasa II şi clasa I:
Reichmareşalul Göring, marele amiral Raeder, mareşalul von Brauchitsch şi mareşalul Keitel;
Cu Mihai Viteazul clasa III şi clasa II:
Generalobertul Halder;
Cu Mihai Viteazul clasa III:
Generalmajorul Hauffe.

Mai mulţi alţi generali şi ofiţeri superiori şi inferiori germani — în total 8 — au fost decoraţi cu diferite grade din Ordinele Steaua României şi Coroana României, cu panglica Virtuţii Militare.

Decoraţii bine-meritate.

———

Statele Unite transportă pe capete armament militar în bazele lor şi în bazele britanice din sud-vestul Pacificului şi din preajma Oceanului Indian pentru apărarea căii ce duce, pe de o parte spre Birmania (pentru ravitalierea Chinei lui Ciang-Kai-Shek) şi spre Iran (pentru ravitalierea Sovietelor...).

E probabil însă, că trimiterea de material pentru ruşi, prin Iran va mai întârzia.

În Japonia, se aşteaptă evenimente decisive, în zilele ce vin. Se vorbeşte de o ocupare a Vladivostokului...

———

Odessa a fost încorporată Transnistriei şi devine capitala acestui ţinut...

Iată decretul:

Art. 1. Odessa împreună cu toată regiunea înconjurătoare se încorporează în regimul administrației civile din Transnistria.

Art. 2. Odessa devine capitala Transnistriei.

Guvernământul civil al Transnistriei și autoritățile respective își mută sediul în Capitală.

Art. 3. Odessa va fi organizată în conformitate cu instrucțiunile ce am dat guvernatorului nostru civil.

Dat astăzi 17 octombrie 1941 la Marele Cartier General.

(ss) *Mareșal Antonescu*

Sâmbătă de dimineață, la ora 11, au sosit la Odessa dl prof. Gh. Alexianu (prevaricatorul din Bucovina), guvernatorul civil al Transnistriei — însoțit de dl general Macici, de secretarul general Cercavschi, de dl Gherman Pântea (primarul orașului!!) etc., etc.

După o vizită la Comandamentul militar al Odessei (comandant: generalul Glogojanu), după o conferință și după cercetarea edificiilor apte pentru instalarea autorităților românești, dl guvernator a părăsit Odessa la orele 16 și s-a înapoiat la Tiraspol...

Ne jucăm ca copiii de-a oamenii mari...

Decretul e redactat în doi peri; să sperăm totuși că până la sfârșitul războiului ne va veni minte la cap și nu vom stărui în posesiunea unor regiuni și unor orașe asupra cărora nu avem nici un drept...

A anexa Odessa, cel mai mare port al Rusiei la Marea Neagră, ar fi curată nebunie!

A murit și Nedici, faimosul magistrat — profitor al vânătorii. A fost consilier la Curtea de Casație și pasionat de vânătoare, a colecționat toate coarnele de cerb pe care le-a găsit. Casa lui era un extraordinar muzeu de trofee cinegetice. Lacom și arghirofil, s-a folosit de împrejurările de după războiul întregirii pentru a se îmbogăți pe seama patimei sale... Nicu Ioanid a scris o carte, „Lupii", în care a biciuit cu duh toate fărădelegile lui Nedici... Să-i fie totuși țărâna ușoară, căci a făcut ceva și pentru organizarea vânătorii în România Intregită...

Miercuri, 22 octombrie. Generalul Dombrovski a luat ieri masa cu prietenul său Neubacher și cu succesorul acestuia, „un om foarte amabil" — afirmă generalul. Cei doi nemți i-au spus că frontul se va opri în Rusia la o linie ce va trece la est de Leningrad, la nord și la est de

Moscova, apoi la cotul inferior al Volgăi până la Marea Caspică. Forțele germane nu vor depăși această linie. La iarnă, se va cuceri Caucazul, care va fi atacat prin Iran...?! (Neubacher dixit). Mă întreb dacă a înțeles bine, dar Dombrovski pretinde că cei doi nemți i-ar fi afirmat că în regiunile deja ocupate din Rusia s-ar fi găsit o *producție* de petrol egală cu producția românească. Presupun că nemții au spus *că s-a găsit petrol în cantitate etc.* — înțelegând că s-au găsit *rezerve* și *depozite* în această măsură, căci despre o *producție* de petrol în regiunile occidentale și meridionale din Rusia, ocupate de forțele germane, n-am auzit niciodată nimic.

De pe front, vin știri de înaintare a trupelor germane ce se bat înspre Doneț. În această regiune s-a ocupat orașul *Stalino*, fost Iusovka, un centru important de industrii militare. S-a ajuns astfel, și s-a tăiat, conducta de petrol Rostov-Lisitciansk, care alimentează împreună cu conducta Rostov-Milerovo, întreg bazinul Donețului. Stalino e la 135 kilometri nord-vest de Taganrog.

Germanii dau câteva cifre, la încheierea celei de a 4-a lună a războiului împotriva Rusiei Sovietice. Germania a cucerit în acest răstimp un teritoriu de 1½ milion de kilometri pătrați cu o populație de 65 milioane locuitori, așadar mai mult decât a 3-a parte din populația totală a Uniunii Sovietice. Pe de altă parte au fost distruse sau capturate 19 000 tancuri, 28 000 tunuri și 14 000 avioane...

Dacă la numărul avioanelor capturate sau distruse se adaugă și numărul avioanelor uzate *și care nu mai pot fi înlocuite*, dezastrul Sovietelor apare în toată lumina lui. Într-adevăr, motoarele avioanelor se uzează repede și trebuiesc în continuu schimbate. Un pilot român îmi spunea ieri că din cele 80 de avioane *bune* cu care am pornit la război, nu mai avem *decât 7* în stare să lupte, deși n-am pierdut decât 16... Acum trimitem pe rând la Brașov să le schimbe motoarele, toate avioanele scoase din serviciu după 3 luni de luptă...

Asemenea operațiuni nu mai sunt posibile pentru aviația sovietică, care nu mai dispune de uzine și de motoare de schimb, așa încât la numărul de avioane rusești distruse trebuie adăugat și numărul de avioane uzate. Ce rămâne nu e lucru mare[1]!

Bolșevicii au schimbat atâtea nume de orașe încât nimeni nu mai știe de ce loc e vorba, când telegramele ne aduc un nume necunoscut.

[1] Ce iluzii ne făceam în toamna anului 1941!

Pare că oraşul Kuibâşev, în guv. Samara, despre care am notat deja că ar fi fost ales ca reşedinţă pentru Guvernul fugit din Moscova — ar fi chiar oraşul Samara... *Pare*, dar nu e sigur!

Deşi se ştie acum că vasul american *Kearney* n-a fost scufundat şi a putut să se refugieze prin propriile sale mijloace într-un port amic — presa lui Roosevelt continuă să urle în jurul acestui incident, numai pentru a încorda şi mai mult raporturile dintre Statele Unite şi Germania. La Berlin se păstrează în schimb atitudinea cea mai liniştită. Guvernul german se aşteaptă însă la toate, şi a luat măsuri în consecinţă...

Între Franţa şi Germania se duc negocieri active pentru transformarea stării actuale de armistiţiu, fie într-o *„situaţie de pace preliminară"*, fie într-o altă stare de armistiţiu, cu totul deosebită de cea de azi. Se caută formule pentru reprezentarea Franţei la Berlin şi a Germaniei la Vichy. Se crede că se vor elibera prizonierii francezi din Germania — şi poate chiar că Guvernul se va muta de la Vichy la Paris. În tot cazul se aşteaptă pe foarte curând ştiri senzaţionale cu privire la raporturile celor două ţări, până ieri inamice şi astăzi împrietenite... Iluzii?

Vladimir Christi a venit să-mi spună că nu numai Pântea, numit primar la Odessa e un escroc, dar că a luat încă cu el ca secretar şi ca ajutoare *cinci* bandiţi, *toţi cu dosare penale*... Ce pot să-i fac eu? Christi pretinde că pe Pântea l-a recomandat Ciupercă lui Antonescu... Generalul Ciupercă a stat la Chişinău în gazdă la Pântea, care l-a îngrijit bine, şi atât a fost de ajuns! Ah, militarii ăştia, numai boacăne fac!

Christi mi-a confirmat că ruşii i-au pus via pe sârmă... La ţară ca şi în Chişinău, sovieticii nu i-au făcut stricăciuni mari. Îi lipsesc mobilele — şi vitele şi maşinăriile la moşie, încolo nimic. Destul şi atât, dar nu a fost dezastrul care putea fi.

Încă un decret-lege împotriva nenorociţilor de ovrei. Fiecare trebuie să dea rufe, ciorapi, haine, ghete şi pălării în proporţie cu impozitele pe care le plăteşte. Cei mai săraci, cei care nu sunt înscrişi pe rolul impozitelor vor trebui să dea 1 cămaşă, 1 pereche de izmene, 1 pereche de ciorapi, 2 batiste şi 1 prosop. Cei mai bogaţi vor preda un minimum de 36 cămăşi, 36 izmene, 36 perechi ciorapi, 36 batiste, 36 prosoape,

36 flanele, 12 costume haine, 12 pălării, 12 perechi bocanci sau ghete, 12 paltoane, 12 pături de lână, 12 dosuri de saltea, 12 dosuri de perină şi 12 cearşafuri.

De unde să ia nenorociţii şi cu ce să plătească cei săraci toate aceste frumuseţi? Cine o fi spiritul diabolic care inspiră lui Antonescu măsuri idioate pe care le vom plăti cu sângele nostru?

Joi, 23 octombrie. Între Statele Unite şi Germania, tensiunea s-a agravat mult. De unde până acum Partidul Republican era hotărât contra politicii războinice a lui Roosevelt, iată că şi opoziţia „oficială" începe să sune din trâmbiţă. În Camera Reprezentanţilor, 100 de deputaţi în frunte cu Willkie, au semnat o moţiune prin care cer abrogarea legii neutralităţii... Politică internă, se va zice, căci Willkie îşi prepară de pe acum candidatura la preşedinţia Republicii şi în acest scop nu vrea să se lase mai prejos decât concurentul său democrat — dar tocmai fiindcă e vorba de un gest demagogic, moţiunea republicanilor dovedeşte că majoritatea opiniei publice americane a ajuns să fie pentru război...

La Berlin se arată un deosebit interes dezvoltării viitoare a legăturilor franco-germane. Asasinatul comandantului militar german din Nantes, şi a unui ofiţer în Bordeaux, au aruncat o umbră asupra negocierilor dintre Berlin şi Vichy, cu toată bunăvoiţa pe care a dovedit-o amiralul Darlan cu prilejul ultimei sale vizite la Paris. Oficial, la Berlin, atentatele se pun în seama propagandei engleze — dar cele două omoruri mărturisesc totuşi neîmpăcata stare de spirit ce domneşte printre francezi. Omorul de la Nantes a impresionat cu atât mai mult opinia publică din Franţa, cu cât, a doua zi au fost împuşcaţi 50 de ostatici — iar alţi 50 urmează să fie împuşcaţi dacă asasinii nu vor fi dovediţi. Nici cei de la Bordeaux n-au fost prinşi, şi acolo au fost arestaţi 100 de ostatici...

Mareşalul Pétain şi amiralul Darlan au rostit la Radio cuvinte amare şi au conjurat pe francezi să nu provoace băi de sânge... Între altele, mareşalul a spus:

„Prin armistiţiu am depus armele; nu avem dreptul să le luăm iarăşi în mâini pentru a lovi pe germani pe la spate!

Străinul care porunceşte aceste crime sfâşie dureros carnea Franţei. Ce-i pasă lui de văduvele, de orfanii şi de prizonierii nosştri?

Ridicaţi-vă împotriva comploturilor! ajutaţi Justiţia! Un vinovat prins înseamnă 100 de francezi salvaţi!

Vă arunc cu glas zdrobit de durere acest strigăt: Nu mai îngăduiţi să se facă rău Franţei!"

Acum, din ultimele telegrame, pare sigur că Kuibâşevul e fostul oraş Samara. Ziarul *Times* din Londra confirmă că acolo s-a instalat corpul diplomatic din Moscova, şi câţiva membri ai Guvernului sovietic.

La Stockholm se crede că bolşevicii au pregătit aruncarea Kremlinului în aer, în cazul în care Moscova ar fi ocupată de nemţi...

Vineri, 25 octombrie. Ştirile de pe front continuă să fie neînsemnate. Comunicatele şi ştirile de la Berlin comentează isprăvile trecutului. Ni se spune totuşi că armatele germane sunt la 60 kilometri de Moscova, că au străpuns două linii de fortificaţii exterioare şi că bombardează cumplit oraşul... Să sperăm că lipsa de informaţii nu ascunde oboseală, ci noi operaţiuni în curs... Avem toţi impresia că în regiunea Doneţului se înaintează foarte încet...

S-a vorbit deja astă-vară, în toiul luptelor de la Smolensk, de înlocuirea mareşalului Timoşenko — dar ştirea s-a dovedit apoi falsă. De astă-dată pare că Timoşenko a fost într-adevăr sacrificat: o spun telegramele *Reuters* (engleze) şi o confirmă ziarele din Statele Unite, amice Sovietelor. Ziarele din Londra subliniază că în clipa în care bătălia pentru cucerirea Moscovei e în toi, Stalin sacrifică pe tovarăşul pe care l-a considerat totdeauna ca cel mai capabil şi cel mai fidel.

În locul lui Timoşenko a fost numit „Comandant suprem al forţelor sovietice din sectorul Central" — generalul Jukov, sau Sukov, sau Tzukov (sau toate la un loc).

După unele ştiri ar fi început şi executările la Moscova, împotriva celor care-şi abandonează lucrul şi caută să fugă din oraş... Populaţia a fost foare rău impresionată de evacurarea corpului diplomatic şi a Guvernului: fiecare şi-a dat seama de oroarea zilelor ce-l aşteaptă.

Sub formă de comunicat se publică în toate ziarele de azi-dimineaţă următorul *Răspuns la comunicarea radiofonică din Budapesta:* „Postul Budapesta în ziua de 21 octombrie, la ora 21,40 a comunicat că Odessa a fost ocupată fără lupte. Comunicatele Mareşalului Antonescu asupra Războiului nostru sfânt şi bravilor morţi căzuţi în luptă, ca şi cinstirea Oastei noastre din partea Conducătorilor de popoare care ne respectă lupta şi jertfa este singurul răspuns pe care avem să-l dăm acelora care cred că luptele se câştigă prin vorbe şi târguri".

Foarte frumos — dar nu se răspunde la chestiunea pusă de unguri. Se scapă pe tangentă şi nici nu se putea altfel fiindcă ungurii au dreptate. Au şi n-au, şi în tot cazul atitudinea lor e inadmisibilă dat fiind că luptă pe acelaşi front cu noi. Adevărul este că am intrat în Odessa după ce au părăsit-o ruşii, fără lupte serioase, dar tot atât de adevărat este *că ruşii au părăsit Odessa ca consecinţă a atacurilor noastre, a loviturilor şi a jertfelor noastre.* Dacă s-ar fi prezentat *ocuparea* Odessei sub lumina adevărului, *tot atât de glorioasă* ca rodomontadele „luării“ şi „căderii“ n-am fi avut să înghiţim obrăzniciile maghiarilor.

Bisericile ortodoxe (româneşti) din Gheorghieni şi Miercurea Ciucului au fost transformate de autorităţile ungare în hambare de cereale, pentru cooperativele maghiare. Amicii noştri de la Budapesta îşi fac de cap...

Sâmbătă, 25 octombrie. Alaltăieri la orele 7 seara, comandamentul militar de la Odessa a sărit în aer. Generalul Glogojanu şi 30 de ofiţeri au fost ucişi sub dărâmături... La Radio şi în ziare nu s-a publicat, bineînţeles nimic, nici ieri, nici azi... Printre militari şi în familiile celor aflaţi cu serviciul la Odessa e jale mare. De ce nu se dă un comunicat? Căci nu e nici o ruşine... Nu se ştie încă dacă mina care a explodat a fost pusă de bolşevici înainte de a părăsi Odessa, sau dacă a fost pusă ulterior de formaţiunile teroriste lăsate în urmă... Nu se ştie de asemenea exact cine a fost ucis. S-a vorbit ieri şi de Alexianu, dar pare că Alexianu e teafăr la Tiraspol. Se vorbeşte şi de Dorel Davila — dar nu se confirmă încă nimic. Repet: de ce nu se dă un comunicat? În lipsa precizărilor oficiale, imaginaţia oamenilor aleargă, şi zvonurile au aripi...

Se zice că ar fi sărit în aer şi comandamentul militar german de la Kiev — dar nici această ştire nu e confirmată sau infirmată.

Trebuie să ne aşteptăm şi la alte atentate teroriste comuniste. În toate ţările, mişcarea comunistă e în plină activitate. Atentatele împotriva ofiţerilor germani în Franţa s-au săvârşit concomitent cu exploziile din Odessa şi Kiev, cu asasinatele politice din Zagreb...

În Franţa, opinia publică e adânc impresionată prin represaliile germane. Au fost împuşcaţi 50 de ostatici a doua zi după asasinarea lt. colonelului Hotz[1], 50 alţii după 24 ore şi se anunţă împuşcarea altor 50

[1] Lt. colonelul Hotz era un om paşnic şi cumsecade, care ştiuse să câştige simpatiile populaţiei din Nantes.

dacă până mâine seară, 26 octombrie nu se vor găsi asasinii... Mareşalul Pétain caută să împace lucrurile, a trimis un reprezentant şi o coroană la înmormântarea lui Hotz — care a avut loc ieri — dar cuvintele sale, ca şi articolele ziarelor „împăciuitoare" nu calmează indignarea şi sentimentul de umilinţă pe care măsurile drastice germane le-au deşteptat în sufletele franţuzeşti... Nemţii declară că nu pot lăsa ofiţerii lor expuşi gloanţelor răzvrătiţilor, şi că cei împuşcaţi erau toţi comunişti arestaţi pentru acţiunea lor subversivă... Pentru asasinarea ofţierului din Bordeaux, nemţii au impus oraşului vărsarea unei cauţiuni de 15 milioane franci, până la prinderea ucigaşului...

Aceste nenorocite întâmplări au stricat mult negocierile dintre Germania şi Franţa, al căror ritm s-a încetinit...

Comisia Constituţională a *Consiliului Naţional* din Franţa neocupată a respins cu mare majoritate propunerea făcută de un membru al ei, ca forma viitoare a Statului francez să fie Republica... Cine ar fi crezut, acum câţiva ani, că în Franţa învingătoare din 1918, „Republica" îşi săpa mormântul? O lume nouă se ridică...

Dezbaterile Curţii din Riom, care va judeca pe cei răspunzători de înfrângerea franceză, vor fi publice. Curtea nu se va mărgini să judece numai responsabilităţile politice, responsabilităţi pentru care Mareşalul Pétain a dat deja sancţiuni, ci va stabili şi responsabilităţile penale ale inculpaţilor în ceea ce priveşte, între alte delicte, şi prevaricaţiunea şi deturnarea de fonduri.

Capetele de acuzaţie aduse împotriva lui Daladier sunt următoarele: neglijenţă vinovată în organizarea armatei, a mobilizării, a fabricaţiilor de război, a apărării frontierelor şi a formaţiunii cadrelor.

Se ştie că în anul 1936 Daladier a pus în retragere un număr de 5 000 de ofiţeri de carieră, acuzaţi de a avea idei naţionaliste. Fostul preşeinte de Consiliu al Franţei mai este acuzat de a se fi supus influenţelor politice, adică influenţelor masonice şi a fi favorizat opera de distrugere a lui Leon Blum, etc., etc.

Capetele de acuzare aduse împotriva generalului Gamelin sun următoarele: dezorganizarea Înaltului Comandament, inferioritatea morală şi materială a armatei şi luare de hotărâri dezastruoase în momentele cele mai critice.

Leon Blum este acuzat de a fi dus Franţa la prăbuşire, făcând din reformele sociale un instrument de luptă între clase.

Pierre Cot este acuzat de incapacitate tehnică, de favoritism şi de dezorganizarea totală a aviaţiei.

Gheorghe Brătianu a fost decorat cu Crucea de Fier germană, clasa I şi a II-a. Şi Guvernul nostru a permis *Curentului* să publice ştirea... De altminteri sunt iar „palabre" între dl Ică şi dl Gheorghe. Codoşul este Atta Constantinescu. Brătianu a fost la Ică, care l-a ţinut 2 ore în anticameră *şi nu l-a putut primi*. Fixându-i-se o a doua audienţă, Gheorghe Brătianu a refuzat să meargă, spunând că nu e dispus să mai facă anticameră, cu atât mai mult cu cât *el* nu are nimic de cerut... A intervenit însă Atta şi Elena Brătianu pe lângă Ică Antonescu, şi acesta s-a dus dânsul la Brătianu acasă. A stat o oră şi jumătate... Brătianu a povestit apoi că Ică i-a propus să intre în Guvern, şi nu i-a propus... E evident că Ică n-are nici o poftă să vadă pe Brătianu în Guvern, dar tratează cu el fiindcă aşa are poruncă de la mareşal...

Riccardi, ministrul „degli Scambi e Valute", al Italiei, ne soseşte luni. Riccardi, pe care l-am cunoscut la Milano şi cu care am stat mult de vorbă, e un mârlan necioplit, fără cultură şi fără scrupule. Politician de modă veche a ajuns împins de fasciile sale. Înainte de a fi ministru, a fost ales preşedinte al Consorţiului Armamentului şi în această calitate era bine plătit. Când l-a numit ministru, Ducele a consimţit lui Riccardi să-şi păstreze preşedinţia şi emolumentele... Ca preşedinte al zisului Consorţiu, Riccardi are un reprezentant în Bucureşti, pe Dellaporta. Probabil că vine mai mult să inspecteze pe Dellaporta, decât ca ministru italian...

Din toate ştirile ce ne vin din Italia reiese că mizeria creşte pe zi ce trece şi nemulţumirea generală de asemeni. Nu se mai găseşte nimic, şi cât mai e nu se poate cumpăra decât pe bază de cartele parcimonios distribuite.

De pe front o singură ştire: germanii înaintează pretutindeni. Dar nu ni se dă nici o preciziune. Sau că merge greu, sau că ni se pregăteşte ceva senzaţional...

Cert e că forţa de rezistenţă rusească e înfrântă. O recunosc şi englezii. În Camera Comunelor, laburiştii au cerut ca trupe britanice să treacă imediat în Caucaz în ajutorul frontului sovietic. Dar executarea unor asemenea măsuri e tot atât de grea ca şi refacerea unei armate sovietice. Din comunicatul german de ieri reiese că Sovietele au pierdut de la începutul războiului până la sfârşitul lui septembrie *260 de divizii* (din care 40 blindate), complect măcinate sau capturate. În afară de acestea un mare număr de divizii au pierdut pete 50% din efectivele

lor. O refacere a armatei sovietice e aproape imposibilă, căci pentru războiul de azi, şi mai ales pentru a lupta cu armata germană, ar trebui ruşilor oameni instruiţi, armament mecanizat, linii de comunicaţii şi aprovizionare organizată. Toate acestea sunt însă imposibile în situaţia de azi a armatei sovietice şi pe teritoriul rămas neocupat...

Şi dacă armata sovietică nu se poate reface, ce ajutor poate să-i dea un corp expediţionar englez, redus şi el la minimum din cauza greutăţilor comunicaţiilor?

Relaţiile dintre Statele Unite şi Japonia sunt extrem de încordate.

Knox, ministrul Marinei Statelor Unite (ce e drept un „Kriegshetzer“) a declarat între altele unui grup de fabricanţi de muniţii:

„O ciocnire între Japonia şi Statele Unite în Extremul Orient este în principiu inevitabilă şi se poate produce cu un preaviz de 24 ore!“

Şi Bullit, fostul ambasador american în Franţa, a spus şi el, într-o cuvântare publică, că Statele Unite vor declara imediat război — dar a adăugat că tancurile care trebuiau acum să fie pe front, nu sunt nici pe jumătate fabricate...

Parlamentul japonez a fost convocat pe ziua de 15 noiembrie...

Se vorbeşte de remanierea echipei ministeriale, cu insistenţă. Printre noii miniştri ar fi şi Neagu, fost secretar general la Finanţe, sub Cancicov. Se mai vorbeşte şi de o modificare a regimului de guvernământ prin crearea unei Camere Reprezentative (aleasă pe bresle sau corporaţiuni) şi a unui Consiliu de Stat, numit. Consiliul de Stat ar fi un fel de Senat „conservator“ menit să frâneze impulsiunile juvenile ale Camerei, compusă numai din oameni noi...

Ca semn că mareşalul vrea să intre în „legalitate“ se da faptul că azi a fost promulgată legea restabilirii inamovibilităţii Magistraturii, cu două Consilii Superioare pentru numiri şi înaintări...

S-a reţinut leafa tuturor funcţionarilor Statului pe luna octombrie, pentru Împrumut... Ca să aibă oamenii ce mânca, s-a hotărât ca leafa pe noiembrie să se plătească cu începere de la 25 octombrie. Cea pe decembrie se va plăti de la 28 noiembrie înainte şi tot aşa anticipat, cu câteva zile mai în urmă de fiecare dată, până la iulie viitor când se va reintra în normal. E şi asta o socoteală...

Un grup de zliarişti spanioli a venit să ne facă o vizită. Tămbălăul ce se face cu acest prilej e de necrezut. Parcă au căzut din lună pe bietul nostru pământ... Mese, discursuri, excursii etc., Ridicol!

Măsura cu paltoanele şi bocancii, împotriva ovreilor, arată lipsa de chibzuială a guvernanţilor noştri. Toţi bocancii sunt blocaţi, iar paltoane, dacă s-ar cumpăra câte trebuie să le funizeze ovreii, *s-ar goli toate prăvăliile*, şi n-ar mai rămâne nimic pentru creştinii care nu sunt înscrişi pe carnetele d-nei Mimi-Rica şi consoarte...

Lumea urlă, nemţii râd (de prostia noastră) şi ovreii plâng...

Ora 16. A sărit în aer şi aeroportul de la Odessa... Amănunte n-au sosit încă — sau cel puţin nu se dau!

Şoneriu, care-mi aduce această veste îmi spune că la el la Herţa s-au scos nenumărate mine, până şi de pe islazuri! Unele au explodat şi au ucis o sumă de vite. Între Herţa şi Cernăuţi, de o parte şi de alta a şoselei, numai mine, cazemate, şanţuri zidite în piatră (*granit*, nu cărămidă) şi ciment.

E de necrezut, cantitatea de mine ce au aşternut ruşii pe unde au trecut. Nu s-a văzut în nici un război un asemenea abuz *de tehnică*; fără alt rezultat, de altminteri, decât o înfrângere complectă. Dar câte victime omeneşti!

Duminică, 26 octombrie. Un Sf. Dumitru rece şi posomorât. Zi de sfârşit de noiembrie — toate alandala anul acesta! În fine s-a luat şi Harkovul — e vestea bună ce ni s-a adus aseară, de-abia aseară, deşi Harkovul s-a luat din ziua de 24... Şi s-a cucerit şi Bielogorod, nod important de cale ferată, la 75 km nord de Harkov. Pe tot frontul vreme oribilă; totuşi se înaintează. Nemţii îşi îndreaptă acum sforţările lor spre Rostov — care probabil că va fi ocupat în curând, şi spre Moscova, din ce în ce mai strânsă în cleşte...

Harkovul fiind un însemnat centru de industrie militară, ocuparea lui e de cea mai mare importanţă.

Mutarea Guvernului sovietic la Kuibâşev (Samara) e acum oficială şi a produs la Londra consternare, fiindcă pecetluieşte prăbuşirea Puterii sovietice. Probabil că a produs efect şi în America, căci Comisia

Senatului din Washington a votat proiectul de înarmare a vaselor de comerț numau cu 1 vot majoritate (12 pentru — 11 contra). Începe lumea să-și dea seama că speranțele puse în rezistența Sovietelor se năruiesc...

———

S-a confirmat și moartea lui Dorel Davila în dezastrul de la Odessa. Guvernul continuă să nu dea nici un amănunt. Mi se spune că ar fi în tot 72 de victime, din care 28–30 de ofițeri și printre aceștia 3 generali. Era să sară în aer și generalul Iacobici și Alexianu, după câte se povestește. Amândoi părăsiseră localul minat cu un sfert de ceas înaintea exploziei...

Și la Kiev au fost explozii după ocupație, deși nemții înlăturaseră 10 200 de mine (!), după câte ne-a spus la timpul său un comunicat al Comandamentului germane, mai puțin deștept decât cel românesc căci nu ține secret ce toată lumea știe...

Această diabolică invenție sovietică a „războiului de mine" a reușit în bună măsură, căci pe lângă pierderile pe care le-a pricinuit a întârziat enorm înaintarea trupelor germane nevoite să curețe terenul, metru cu metru. Rușii numeau aceste mine „cutii cu icre" sau „molotov-cocktail" și le seamănă pretutindeni, prin case, pe străzi și șosele, în câmp. Cele mai multe explodează sub acțiune directă dar unele sunt aprinse și de la distanță, prin unde...

Nemții, mai prudenți ca ai noștri nu se instalează nicăieri prin case. Trupa se adăpostește sub corturi, iar Statele Majore în vagoane, prin gări...

Explozia de la aeroportul din Odessa nu pare să fi pricinuit decât pierderi de material: au fost distruse hangare și avioane.

———

Comandantul Moscovei recunoaște într-un manifest adresat populației orașului, că „Moscova face de acum înainte parte din front și e grav amenințată de inamic". Comandantul cere fiecăruia să-și facă datoria de ostaș și să apere fiecare casă...

———

Ieri a fost ziua de naștere a Regelui: nici un steag, nici cel mai mic avânt de lealism sau de dinasticism... E drept că s-a hotărât sărbătorirea Majestății Sale de Sf. Mihai, peste 15 zile... Totuși!

———

Ziarele de azi-dimineață publică răspunsul mareșalului Antonescu la intervenția președintelui „Federațiunii Uniunilor Comunităților Evre-

ieşti" (Fielderman) pentru oprirea trimiterii evreilor basarabeni şi bucovineni în ghettourile pregătite pentru ei pe Bug.

Antonescu explică măsura luată prin oribila atitudine a evreilor, față de trupele și de cetățenii români atât cu prilejul evacuării Basarabiei şi Bucovinei în 1940, cât şi cu acela al revenirii noastre în acele provincii. Şi Antonescu reaminteşte omorurile şi schingiuirile suferite de Români din partea evreilor care s-au ridicat ca vrăjmaşi implacabili ai noştri, de la Prut şi până-n Nistru. Antonescu are toată dreptatea față de mizerabilii care au dat mâna cu bolşevicii. Dar lămuririle lui nu lămuresc două lucruri: întâi, ce sunt de vină oamenii cumsecade dintre ovrei, care nu numai că n-au dat mâna cu bolşevicii, dar *au luptat cu noi contra lor* — şi al doilea, *pentru ce ororile inutile* în executarea măsurilor luate.

Aceste două lucruri, Antonescu nu le lămureşte fiindcă nu le poate lămuri...

Deşi ziarele nu spun nimic, am putut afla că „un regulament" va îndulci măsura cu cămăşile, hainele, paltoanele etc. — în sensul că în loc de efecte, evreii vor putea da şi bani, după un tarif rezonabil... Cu alte cuvinte, măsura idioată va fi transformată într-o contribuție de bani suplimentară.

Dansatorul Ciano a petrecut două zile la Marele Cartier al Führerului. Ce o mai fi venit să ceară, macaronarul?

S-a descoperit asasinul Elei Rădulescu: un topometru (?) cu care se tocmise pentru lucrări la țară. Asasinul a făcut mărturisiri complecte.

Mareşalul Pétain a obținut un termen de grație, de 24 de ore, pentru ostaticii ce trebuiau să fie executați azi de nemți. Ştirea dată de englezi, după care Mareşalul s-ar fi oferit singur ca ostatec, e categoric dezmințită la Vichy.

Luni, 27 octombrie. Comisiunea pentru controlul averilor foştilor demnitari (!) a binevoit să-mi claseze dosarul, alaltăieri, sâmbătă. După ce m-a pisat mai bine de un an de zile, după ce mi-a puricat cheltuielile şi veniturile pe timp de mai bine de 20 ani înapoi!! Ce ruşine — nu pentru mine! În acest răstimp, pungaşii îşi băteau joc de noi, oamenii

cinstiţi! Această Comisiune a lucrat aşa de inteligent, încât au scăpat sau scapă toţi prevarcatorii, cunoscuţi de toată lumea. Când era aşa de simplu să ne lase în pace *pe noi care ne-am înglodat în datorii ca să facem politică* şi să apuce de ceafă pe cei care au pornit la drum cu un ceasornic amanetat sau cu un pardesiu în spinare şi au ajuns astăzi oameni de 2–300 de milioane!

Karl Megerle, cel mai autorizat purtător de cuvânt al Führerului, publică în *Berliner Börsen Zeitung* un articol ce trebuie subliniat, fiindcă aruncă puţină lumină asupra planurilor de viitor ale conducătorilor Reichului. Vorbind despre consecinţele politice, sociale şi economice ce decurg din victoriile germane pe frontul de Est, Megerle insistă asupra posibilităţilor enorme ce dormeau până aici în răsăritul Europei. Cantităţile de produse agricole, de materii prime şi de produse industriale ce pot fi scoase din acest spaţiu, *când el va fi pus în valoare metodic* prin aplicarea concepţiilor europene moderne, lasă departe în urmă toate posibilităţile de producţie ale restului Europei. Autorul articolului dă să se înţeleagă că „noua regiune ce va fi pusă în exploatare" va servi de căpătuire excedentului populaţiunii din Europa Occidentală... Pentru prima dată de la război, apare ideea propăvăduită în *Mein Kampf* a lui Hitler şi privitoare la *o colonizare* în estul Europei...

Gogu şi Toutou Georgescu în fruntea Filarmonicii din Bucureşti au fost primiţi de slovaci la Bratislava cu un nemaipomenit alai... Muzica îndulceşte moravurile — se ştia de mult; acum muzica cimentează şi prietenia dintre popoare! Trăiască.

Marţi, 28 octombrie. Vaias mi-a povestit aseară o lungă conversaţie pe care a avut-o cu o rudă a sa, colonelul Vlădescu de la Marele Stat Major. Colonelul Vlădescu s-a înapoiat ieri-dimineaţă de la Odessa şi din spusele lui am putut afla şi eu „ororile de la Odessa" (orori nemaipomenite cum se va vedea îndată). Asupra exploziei de la G.P.U.-ul de acolo, ziarele ca şi radiodifuziunile continuă să fie mute. *Universul* de azi-dimineaţă publică fotografia imobilului, cu nişte cruci de 3 fereste (?) şi avizul mortuar al lui Dorel Davila; atâta tot. Atitudinea Guvernului e cu atât mai de nepriceput, cu cât toată lumea cunoaşte acum nenorocirea care s-a întâmplat, şi fiecare fantezie îşi dă drumul, în lipsa datelor oficiale.

Iată ce povestește colonelul Vlădescu:

Înainte de instalarea Comandamentului Militar al Odessei în imobilul ocupat de ruși ai G.P.U., toate precauțiunile au fost luate. Echipe de specialiști români, urmate apoi de echipe germane, au cercetat tot localul, nerămânând un metru pătrat de zid sau de pardoseală neexaminat. Toți specialiștii — în cele din urmă unul, supraexpert, adus din București — după ce au cercetat ziduri, pardoseli, mobile, subsoluri și vecinătăți — au declarat că totul era sigur și că nu există nici un pericol de mină... Numai după aceste cercetări și asigurări au început birourile noastre să se mute în blestematul local... După ce s-au instalat, a venit o femeie să spună *că localul era minat*, că știa ea, de la fiu-său, un bolșevic fugit cu armata rusească *și care lucrase la instalarea minelor.* Mai mult, femeia a indicat și ziua în care trebuia să sară casa — în ziua de 21. Deși nu s-a dat mare importanță spuselor acestei femei, în ziua de 21 n-a fost nimeni lăsat să intre în local... Dar nu s-a întâmplat nimic în acea zi, așa încât toată lumea s-a înapoiat la treabă a doua zi dimineață. A fost însă tocmai ziua fatală: la ora 7 seara, în ziua de 22[1], s-a produs explozia!

Din cercetările făcute după explozie s-a putut constata că explozia s-a produs în sala de ședințe într-o casă de fier care fusese minuțios explorată și în care nu se găsise nimic. S-a descoperit însă că pereții Casei erau alcătuiți din două plăci de metal, groase, lăsând totuși între ele un spațiu gol în care s-au putut băga 70 kg. de melinită! Cum au putut bolșevicii băga melinita în acele goluri, cum au putut provoca explozia cu atâta întârziere — sunt mistere ce n-au putut încă fi lămurite! Pare că au fost mai puține victime decât s-au spus (de, dacă nu s-a dat nici un comunicat oficial!); în total au pierit 17 ofițeri, 3 civili (printre care și Dorel Davila) și câțiva soldați. Au fost și câteva persoane care au putut fi scoase de sub dărâmături, și au scăpat...

Ca represalii (?) pentru acest atentat s-a dat ordinul de necrezut (de la București) *să se ucidă până la 12 000 comuniști...* Și s-au pus călăii pe lucru! Colonelul Vlădescu era indignat: cadavre pe toate străzile, oameni spânzurați, alții împușcați sau arși... S-au cărat cu camioanele nenorociți, afară din oraș și după ce au fost aruncați în șanțurile săpate de sovietici contra tancurilor de asalt, au fost măcelăriți cu mitralierele... Cum prea bine spunea Vlădescu, s-a făcut în tot cursul războiului acesta *școală de ucigași*! Ce o să facă acești oameni acasă după ce au trecut prin asemenea școală?

Și nemții au ucis și ucid în masă (se pare că ei sunt și inspiratorii măcelurilor noastre), dar nu însărcinează cu execuțiile soldații lor în

---

[1] În ziua de miercuri 22, nu joi 23 cum din eroare am însemnat în paginile precedente.

termen: au formații speciale de „profesioniști“ care îndeplinesc aceste tragice operațiuni...

Despre armata noastră și despre asediul Odessei, colonelul Vlădescu a povestit la Vaias lucruri neplăcute pentru propriul nostru amor. Rușii au apărat Odessa cu *3 divizii,* împotriva celor *20 ale noastre* (?) și noi n-am putut să intrăm în oraș decât după ce sovieticii l-au părăsit. Bombardamentele noastre n-ar fi atins decât 20–30 de edificii; restul imobilelor distruse — și sunt nenumărate — datoresc starea lor incendiilor și exploziilor puse la cale de ruși înainte de plecarea lor. În portul Odessei, *avioanele noastre n-au distrus, ca și cele germane, nici un vas;* toate au putut părăsi portul, afară de trei scufundate chiar de ruși ca să închidă intrarea portului... În lupta împotriva Odessei, soldații noștri nu numai că nu voiau să înainteze, *dar au fugit cu duiumul.*Din această cauză au fost uciși și răniți atâția ofițeri...

Pe front înaintarea merge foarte greu, din cauza vremii oribile care împiedică mișcările trupelor motorizate, din cauza greutăților de aprovizionare în hrană, benzină și muniții, căci până și căile ferate trebuiesc refăcute. Tot efortul nemților se poartă acum împotriva Moscovei... Rușii sunt foarte dârzi și foarte bine organizați până la comandamentul Diviziilor. De la Divizie în sus, comandamentul e foarte slab, inexistent. Trupele care scapă din pungile create de nemți, se regrupează repede, dar nu sunt nici ele conduse mai bine. Vlădescu socotește că 50% din forțele bolșevice au fost distruse, că victoria germană *nu e încă realizată cu toate aceste pierderi rusești, dar că nu încape îndoială că va fi desăvârșită, însă cu mari greutăți.* Decisivă va cădea în decembrie... Nemții nu vor putea înainta însă, toamna aceasta, mai departe de Moscova și de Rostov. Despre Caucaz nu poate fi vorba. Dovadă că-și dau și nemții seama de aceasta, este că de câteva zile au început să ia măsuri mai serioase pentru apărarea petrolului și rafinăriilor din Valea Prahovei, pe care le cam neglijaseră în ultima vreme, în nădejdea petrolului din Baku. Astfel, de câteva zile au montat baraje de baloane captive în jurul Ploeștilor, Buzăului, Râmnicului și au mărit potențialul escadrilelor lor de vânătoare[1].

La Petrograd nu se poate înainta din cauza avioanelor engleze de vânătoare, care împiedică bombardările germane...

Și ca material de război, rușii, în afară de ce le vor putea da americanii, mai au armamentul armatei lui Blücher din Extrem-Orient — și mai au fabrici. Căci au construit trei perdele de uzine: una, cea mai importantă; a doua pe Volga, a treia în Urali...

---

[1] Se poate că această întețire a apărării Văii Prahovei să fie datorată și temerii unor incursiuni de avioane engleze, a căror prezență pe frontul rusesc este acum confirmată.

În Ucraina nu s-a cultivat nimic. Ruşii au distrus toate uneltele kolhozurilor şi sovhozurilor, şi oamenii nu pot zgâria acum pământul cu mâinile...

Să sperăm că colonelul Vlădescu vede lucrurile mai în negru decât sunt...

Aflu că reparaţia podului de la Cernavodă va mai ţine încă două luni. Istorioara că a fost atacat pe neprevăzute, în lipsa oricărei paze (versiune pe care am consemnat-o şi eu în foile acestea) e de domeniul basmelor. În realitate podul a fost apărat cu toate forţele de care am dispus, dar atacul a fost foarte dibaci. O escadrilă de 7–8 avioane a atacat podul dinspre Constanţa şi bateriile noastre au intrat imediat în joc. În acelaşi timp însă un singur avion, care probabil trecuse Dunărea mai sus sau mai jos a venit dinspre Feteşti şi a sosit neobservat asupra podului pe care „ai noştri" îl apărau de rupeau pământul împotriva escadrilei de la Constanţa... Sincronismul între atacul avionului izolat şi al escadrilei a fost perfect, şi manevra a reuşit pe deplin. Neturburat, avionul de la Feteşti a lăsat 8 bombe de-a lungul podului, de la mică înălţime. A rupt câteva fiare şi a dat foc conductei de petrol. Incendiul n-a putut fi stins decât după câteva ore, şi focul „a ars" fierăria de primprejur. Tocmai schimbarea acestor piese cere timp mai mult... Se lucrează din august, şi reparaţiile nu vor fi gata decât la sfârşitul anului...

---

29 octombire, miercuri. Plouă, plouă, plouă de 3 zile ca la sfârşitul lui noiembrie. O ploaie subţire, de-abia o vezi, dar care pătrunde prin haine, prin ghete, prin piele, prin suflet... Pentru agricultură e prost, fiindcă nu ne lasă să muncim, iar pentru front e un dezastru...

Natural, pe asemenea vreme, înaintarea germană a încetinit de tot. O mărturiseşte comunicatul de aseară, care ne anunţă că s-a cucerit totuşi în Doneţ oraşul Kramatorskaia. Deşi nu l-am putut găsi pe nici o hartă, se zice că acest oraş, care numără aproximativ 100 000 locuitori, este unul din cele mai importante centre de armament al Uniunii Sovietelor. Aci se află furnale înalte şi laminoare pentru fabricarea fierului şi oţelului de toate calităţile. În uzina „Stalin" lucrează aproximativ 30 000 persoane, în uzina „Kirov", 15 000 şi în uzina Kuibâşev,

5 000. La Kramatorskaia se fabricau tunuri, muniții și în special care de luptă...

Așteptatul discurs al lui Roosevelt de ziua Marinei (27 octombrie) a fost de o violență neobișnuită din partea conducătorului Statelor Unite. Roosevelt a cerut extinderea revizuirii legii neutralității în sensul că vasele de comerț nor-americane să fie autorizate să facă escale în porturile beligerante. Vapoarele comerciale nord-americane, a continuat Președintele, trebuie să fie însoțite și apărate de marina de război. Făcând în special aluzie la incidentul vasului „Kearney“, Roosevelt a afirmat că America a fost atacată și că Germania e hotărâtă să împartă America de Sud în cinci State vasale (!!!) Roosevelt a pretins că posedă documente dovedind această intenție precum și pe aceea de a desființa religiile existente!!! Prea de oaie — această încercare de a așeza în opinia publică pe Hitler ca iconoclast, în locul lui Stalin...

La Berlin, se răspunde la violență cu violență și se râde de planurile puse de Roosevelt în seama lui Hitler. Se recunoaște totuși că aceste încercări repetate de a târî America în război, vor reuși. Glasurile autorizate germane pretind însă că o intrare a Statelor Unite în război n-ar schimba lucru mare la situația de azi. Sunt însă la Berlin și glasuri care cred că violența verbală a președintelui Roosevelt e numai bluff, și că în realitate Statele Unite ar fi în căutarea unei formule pentru încheierea păcii... Căci în Statele Unite, ca și în Germania și în Anglia, e multă lume care dorește sfârșitul războiului, și în acest scop ar fi gata pentru o pace de compromis...

La violența lui Roosevelt, a răspuns de la Tokio violența verbală a japonezilor, gata și ei să intre în conflictul general...

Sindicatul minerilor americani a răspuns la injoncțiunea Președintelui Roosevelt de a înceta greva, printr-un răspuns categoric. Greva s-a întins chiar la mai multe șantiere de construcții navale...

Atât se joacă lumea cu moartea în vremurile acestea, încât s-au înmulțit și asasinatele cu scop de jefuire. A patra crimă senzațională în spațiu de zece zile: a fost ucisă bătrâna d-na Râmniceanu, în vârstă de 100 de ani, cumnata defunctului Victor Râmniceanu, fost prim-președinte al Curții de Casație. Asasinul n-a găsit decât 4 000 lei la victima lui... Pentru 4 000 lei să omori o femeie de 100 de ani, ce porcărie!

Orele 18. Comunicatul german de la orele 17½ ne informează că pătrunderea în Crimeea a reuşit, după 10 zile de lupte grele. În cursul luptelor pentru străpungerea poziţiilor de apărare extrem de puternice, Sovietele au pierdut în intervalul de la 18 la 28 octombrie, în total 15 700 prizonieri, precum şi 13 care de luptă, 109 tunuri şi o mare cantitate de alte materiale de război. A început urmărirea forţelor inamice înfrânte.

Urmărirea a trebuit să înceapă de mai multe zile, căci ofiţerii noştri de la Statul Major pretindeau deja ieri că trupele noastre au ajuns la jumătatea peninsulei.

———

Mareşalul Timoşenko a fost numit comandantul Armatei concentrate la est de Moscova şi de Don — armată compusă din rămăşiţele fostelor armate Timoşenko şi Budionnâi, regrupate. Mareşalul Timoşenko şi-a instalat cartierul general la Stalingrad (fostul Ţatiţân) pe Volga.

După ultimele ştiri, Timoşenko va avea o întrevedere cu generalul Wavell. Se zice că trupele sovietice din Iran au pornit spre Caucaz...

Alte ştiri de astă-seară: comandanţii Leningradului ar fi fugit din oraş cu avionul, dându-şi seama că toate încercările de scăpare sunt inutile; trupele germane ar fi la mai puţin de 20 kilometri de Rostov; o parte a Moscovei ar fi direct ameninţată...

———

Führerul a suspendat executarea ostaticilor francezi rămaşi. Generalul von Stülpnagel a adresat populaţiei franceze următoarea proclamaţie:

„Aduc la cunoştinţă că în urma intervenţiei Guvernului francez, Führerul Marelui Reich a hotărât să suspende executarea celorlalţi ostatici drept represalii pentru atentatele de la Nantes şi Bordeaux.

Se dă astfel tuturor francezilor ocazia să coopereze la ancheta ce se face asupra acestor crime şi să dovedească astfel prin fapte că dezaprobă odioasele atentate.

Fiecare francez să se gândească că stă în puterea sa să colaboreze la lămurirea acestor crime pline de laşitate şi că prin atitudinea sa poate să împiedice ca unii compatrioţi ai săi să fie împuşcaţi ca ostatici, ba chiar eventual să obţină şi eliberarea prizonierilor ce sunt rude cu el.

Autorităile militare germane în Franţa vor fi fericite, împreună cu mine, dacă măsurile ce au fost aplicate nu vor trebui să se repete".

———

D.N.B. comunică de la Washington, că în conferinţa de presă ce a avut loc ieri, gazetarii au întrebat pe dl Early, secretarul Preşedintelui Roosevelt, dacă poate pune la dispoziţie presei reproduceri după documentele citate luni de Preşedinte, cu privire la împărţirea Americii de Sud şi la desfiinţarea religiilor. Dl Early a răspuns că deocamdată nu este posibil ca aceste documente să fie puse la dispoziţia presei...

Am priceput!

Generalul Nicolescu, comandantul Bucureştilor, cu care am dejunat azi la Clubul Miliardarilor, mi-a explicat că „black-out"-ul trebuie menţinut fiindcă n-avem aparate de ascultare suficiente, nici manipulatori destul de experimentaţi şi dat fiind că graniţa spre Dunăre e foarte aproape, avioanele inamice ar putea veni fără să fie observate. Zilele trecute a venit unul, zburând foarte sus — fără să fie semnalat de nimeni — şi a lăsat doi paraşutişti care au fost prinşi. Nu s-a mai dat nici alarmă, căci avionul se îndepărta în momentul în care a fost văzut...

Generalul Niculescu mi-a mai spus că se iau măsuri severe împotriva legionarilor care au reînceput cu propaganda în şcoli, printre copii de 12–16 ani... În schimb, curentele teroriste au pierdut mult, pretinde generalul, care nu se teme de ele...

Nu-mi plac militarii care nu se tem; prefer pe cei care se tem — şi iau măsuri în consecinţă...

Joi, 30 octombrie. Se telefonează de la Berlin *Universului*: „Între Franţa şi Germania a intervenit o însemnată destindere. La Vichy s-a luat cunoştinţă cu uşurare şi satisfacţie de măsura de clemenţă a Germaniei faţă de ostatecii francezi. De relevat că destinderea intervenită se datoreşte exclusiv iniţiativei Führerului şi nicidecum intervenţiei unor Puteri străine. Este totuşi interesant că reprezentantul Republicii Chile s-a prezentat la Ministerul de Externe german exprimând mulţumirile Guvernului său pentru atitudinea umanitară a Germaniei.

Cercurile germane nu comentează aceste evenimente, dar se poate totuşi spune că Germania a regretat întotdeauna că politica stabilită acum un an la Montoire, n-a dat roadele aşteptate. Se mai observă că ar fi fost de datoria Franţei învinse să caute să-şi câştige încrederea Germaniei...

Discuţiile în jurul discursului lui Roosevelt continuă cu mare violenţă în urma refuzului acestuia de a pune la dispoziţia presei americane o pretinsă hartă, pe care d-sa ar poseda-o şi pe care ar fi schiţate

pretinse planuri germane de împărţire a Americii de Sud. Cercurile germane precizează că dl Roosevelt nu posedă o asemenea hartă, deoarece ea nu există, pur şi simplu. Se mai spune că dl Roosevelt ar fi susţinut că prin arătarea hărţii ar pune într-o grea situaţiune pe acela care i-a procurat-o. La aceasta Berlinul răspunde că o asemenea atitudine e caracteristică politicii dubioase a d-lui Roosevelt. D-sa vrea să cruţe o singură persoană dar nu se dă înapoi să arunce sute de mii de americani într-un război fără sens. Dl Roosevelt va fi considerat de presa germană ca falsificator, cât timp nu va arăta harta cu pricina.

După ştirile sosite în Berlin, cercurile politice internaţionale consideră încordarea dintre Germania şi Statele Unite ca foarte critică, iar la Wilhelmstrasse s-a declarat că în ce priveşte ameninţările d-lui Roosevelt de a trage focuri de armă, Germania se va ţine de preceptul «ochi pentru ochi, dinte pentru dinte», şi că, dacă America va trage, Germania va răspunde.

Despre grevele din America se spune la Berlin că ele provoacă mari pagube industriei grele. Corporaţia americană a oţelului a declarat că producţia oţelului a scăzut enorm şi va înceta cu totul dacă grevele vor mai continua două săptămâni. Presa germană îşi mai pune şi întrebarea dacă ştirile transmise în această privinţă din Statele Unite nu sunt înadins exagerate spre a da d-lui Roosevelt posibilitatea de a-şi asuma noi prerogative şi să ia măsuri dictatoriale în consecinţă.

În modul acesta d-sa ar avea posibilitatea să dezlănuţie războiul total contra Axei".

Bos (la genitiv: bovis!) Riccardi a sosit la Bucureşti şi a fost primit în Gara de Nord de Excelenţa Sa Marinescu. Sor Raffaele trebuia să sosească cu avionul alaltăieri; din cauza vremii rele n-a sosit decât ieri, şi cu trenul. D-sa vine în ţară mai întâi ca să mai mănânce, că-i este foame — şi apoi să obţină o urcare în cursul liretei. Să i se dea de mâncare (fân e destul) dar să i se refuze sporul cursului liretei...

Vineri, 31 octombrie. Din America vine ştirea că sovieticii pregătesc o nouă linie de apărare în Urali. Se zice că o delegaţie tehnică militară din Statele Unite, în frunte cu generalul Maxwell, este gata să plece la Vladivostok şi de acolo în Urali spre a studia cum ar putea fi prelungită această linie defensivă către sud încât să apere calea spre Indii. Delegaţia va examina de asemeni posibilităţile de aprovizionare prin Siberia.

Se confirmă ştirea că ofiţeri superiori sovietici şi numeroşi comisari părăsesc în mare grabă Leningradul. Această fugă a conducătorilor sovietici e în legătură cu scăderea zilnică a potenţialului şi a moralului celor asediaţi.

———

Presa germană comentează cu multe amănunte străpungerea istmului Perekop şi pătrunderea tupelor Reichului în Crimeea, dând întăririi spre Sevastopol o foarte mare importanţă. S-a spus deja de mai multe săptămâni că trupele germane şi ale noastre pătrunseseră în Crimeea, ba chiar că ocupau jumătate din peninsulă. Aceste ştiri erau însă fără temei; în realitate istmul Perekopului a fost străpuns, cu mare greutate între 18 şi 28 octombrie. Nemţii susţin că această străpungere a fost una din cele mai grele operaţiuni ale războiului — mai anevoioasă decât cucerirea Cretei... Sovieticii fortificaseră istmul, larg abia câţiva kilometri şi-l întăriseră prin mai multe linii de fortificaţii, care au fost distruse şi cucerite una după alta...

———

În Germania s-au pus în aplicare măsurile prevăzute pentru a 3-a iarnă de război. Cele mai multe trenuri rapide au fost suprimate şi nimeni nu mai poate călători decât în interes profesional sau de serviciu. Toate călătoriile cu caracter particular sunt interzise. Această restricţie a călătoriilor pe căile ferate e întemeiată pe nevoile de transport a cartofilor, a sfeclei şi a combustibilului necesar populaţiei, fără să se mai socotească nevoile armatei şi aprovizionarea imenselor teritorii ocupate în Rusia.

Pe aceeaşi linie a necesităţilor de război a fost aşezat şi noul sistem al aşa-ziselor „economii de fier", proclamat de dl Reinhardt, subsecretar de Stat. Aceste „economii de fier" nu sunt economii forţate (după cum numele lor îl dovedeşte!) ci unele voluntare, cu limită superioară fixată. Nimeni nu va trebui să economisească în acest fel mai mult de 39 mărci pe lună. Pentru suma economisită, „economistul" primeşte numeroase avantaje fiscale care reprezintă o dobândă de aproape 40% pe an — cu o singură condiţie restrictivă: banii depuşi nu pot fi retraşi decât 1 an după sfârşitul războiului... Liber-profesioniştii sunt excluşi de la acest sistem de economie rezervat (norocul lor!) funcţionarilor şi salariaţilor în genere. Cercurile economice cred că prin acest procedeu, 4 până la 6 miliarde mărci vor putea fi retrase din circulaţie, în fiecare an...

———

După ziariştii spanioli, după ziariştii slovaci, după ziariştii de tot soiul, au venit acum să ne viziteze şi ziariştii bulgari. Se vede că repre-

zentanții prazului au venit să vadă ce ne-ar mai putea fura. Numai că acum n-ar mai avea de partea lor pe cei mari și puternici care ne-au impus cesiunea Cadrilaterului. Va veni ziua socotelilor și cu domnii ăștia... Deocamdată, ziariștii care au trecut Dunărea ar trebui trimiși la Odessa, într-o casă minată, să-i facă terci frații lor moscoviți!

———

Sâmbătă, 1 noiembrie. Sor Raffaele Riccardi a fost promovat ieri „doctor honoris causa" de Facultatea noastră de Drept, bineînțeles după cererea Guvernului. Guvernul, adică Ică Antonescu care cu semicultura lui a confundat probabil pe mârlanul Riccardi cu economistul Riccardo, mort acum o sută de ani. Dacă se voia numaidecât un italian pentru palmaresul Facultății noastre de Drept, se putea găsi și altul mai spălat și mai citit.

Cu prilejul remiterii diplomei, mârlanul a rostit o cuvântare în care, în afarî de obișnuitele banalități, a schițat programul așezărilor economico-sociale menite să dea față nouă Europei, după război. Le-a schițat așa cum le-a învățat la Berlin, dar ce e comic, e că le-a debitat ca idei datorite inițiativei Italiei, ca și cum Italia ar fi *puterea care va hotărî*! Macaronarul tot macaronar!

———

Distrugătorul american *Reuben James* a fost scufundat, în noaptea de 30 spre 31 octombrie, printr-o torpilă, în timp ce escorta un convoi în Atlanticul de Nord, la vest de Islanda.

O să fie petrecere, și pe incidentul acesta — dar probabil că americanii tot nu vor declara război Germaniei...

———

Și în Slovacia proprietățile imobiliare ovreiești au fost expropriate de Stat. Nu puteau drotoșii să se lase mai prejos de noi, cu atât mai mult cu cât ne imitaseră deja în ce privește proprietățile rurale...

Suflă vânt rece pe biata jidănime — dar și ea e a dracului. În slujba comunismului, nu se mai astâmpără. Mi se spune că ieri a ars fabrica Wolf, în special atelierele în care se fabricau muniții — și că focul a fost pus de saboteuri evrei... Precis nu se știe nimic, fiindcă nici un rând n-a fost lăsat în ziare cu privire la această deplorabilă întâmplare.

———

Duminică, 2 noiembrie. De pe frontul rusesc, ca și de pe scena palinodiilor americane, nimic senzațional.

Pe front, progresiune constantă, dar lentă, a forțelor germano-aliate. Trupele noastre împreună cu cele germane urmăresc în Crimeea pe sovietici, în plină retragere, în două direcții: spre Sevastopol și spre Kerci...

În Statele Unite fierberea continuă în jurul votării noului text al legii neutralității, de către Senat. Scufundarea distrugătorului *Reuben James* face mai puțin zgomot decât se aștepta: s-au obișnuit oamenii cu torpilările, și apoi cei cu bun simț recunosc dreptul germanilor de a ataca un vas de război ce se afla într-un convoi britanic. La distanță, nu se prea pricepe toată agitația pusă la cale dincolo de Atlantic în jurul intrării sau neintrării Statelor Unite în război, căci de fapt, dacă nu de drept, Statele Unite sunt deja — și încă de multă vreme — în război cu Germania. Ce ar putea face americanii mai mult decât, fac după o declarație formală de război?

Cu Japonia este altă chestiune. Aci o declarație de război ar însemna ceva. În ce privește războiul Pacificului, agitația nu domnește însă în Statele Unite, ci la Tokio...

Ca urmare la întrevederea avută cu Ică (codoșlâcul lui Atta Constantinescu), Gheorghe Brătianu a fost invitat, cu soția, la dejun la Mecca, adică la Predeal. De data asta, pe codoșul l-a făcut Ică, care a asistat și el la dejunul oferit de dl mareșal. De la acest dejun Brătianu povestește numai atât că nu e nici vorbă ca el să intre în Guvern deoarece mareșalul Antonescu are nevoie nu de colaboratori, ci de slugi cărora să le poruncească... Probabil că Ică a aranjat dejunul tocmai fiindcă era sigur de rezultatul lui negativ, căci prezența lui Brătianu în Guvern n-ar fi avut nici un farmec pentru dânsul...

Amabil ca întotdeauna, în cursul acestui dejun, mareșalul Antonescu a declarată că până la dânsul România a fost guvernată de nemernici care n-au făcut nimic pentru țară și pentru popor. Gheorghe Brătianu asculta jenat, dar Elena, soția sa, care nu-și pune căluș la gură a întrerupt: „Dar mărturisiți domnule mareșal, fie și numai fiindcă aveți pe fiul lui la masă, că Ionel Brătianu a făcut ceva pentru întregirea României..." — „N-a făcut nimic — a urlat Antonescu — n-a făcut nimic! România Mare a făcut-o soldatul român!" (Soldadul român era el...). Orișcum, soldatul român, fie și călare pe bideul d-nei Olga Prezan, punând piciorul pe grumajii Germaniei în 1918 și 19 — itată un tablou neașteptat. Dar de la Antonescu te poți aștepta la toate.

Întâlnit ieri pe Titeanu „échappé de Văcărești"! Nu-l mai văzusem de la nenorocirile lui, pe care am putut constata că le suportă cu inimă

uşoară. Mi-a spus că la Văcăreşti a stat cu câţiva legionari (compromişi în afaceri de devize cu nişte zarafi evrei) şi că aceştia i-au povestit cum trebuia să fiu omorât la 27 noiembrie, toamna trecută — *şi au adăugat că foarte rău le părea lor că eu şi Istrate Micescu nu fuseserăm atinşi*... Pricep supărarea lor pe Micescu care a insultat trivial pe Zelea Codreanu, în mai multe articole — dar ce aveau cu mine?

———

Morcovescu („maestrul" George Enescu) a fost decorat cu marea cruce a Ordinului Steaua României. O merită, ca om cumsecade, ajuns la 60 de ani.

———

Decretul de punere în disponibilitate a lui Alexandru Cretzeanu a apărut. Dinastia Antonescu nu uită şi nu iartă.

———

Luni, 3 noiembrie. Comunicatul german de aseară ne informează că trupele germane şi române, „urmărind pe inamicul în fugă", au ajuns în Crimeea la poalele munţilor coastei de sud a peninsulei, şi au ocupat Simferopol. Pe celelalte sectoare ale frontului, cu toată vremea îngrozitoare, uşoare întăriri pentru trupele germane şi aliate. La Moscova ar fi fost distrusă, prin bombardament aerian, casa Partidului Comunist.

———

Ieri-dimineaţă a fost comemorată, în prezenţa Regelui, a 60-a aniversare a întemeierii Societăţii Politehnice, şi 60 de ani de la prima construcţie de linie ferată efectuată de ingineri români (linia Buzău–Mărăşeşti). A tronat amicul Buşilă şi a vorbit (se putea altfel?) stercorarul Ică Antonescu...

———

Amiralul Bălănescu publică un interesant articol din care reiese (după datele şi cifrele ziarului elveţian *Gazette de Lausanne*, de obicei bine informat) că flota engleză de război, nu numai că n-a pierdut nimic de la începutul războiului şi până azi, dar s-a mai mărit[1], pe când flota comercială a pierdut aproape jumătate din tonajul ei, fiind redusă de la 27 215 000 tone (inclusiv 6 000 000 tone primite de la aliaţi) la 13 463 300.

———

[1] Iată cotele respective pentru datele de 1 septembrie 1939 şi 1 septembrie 1941, decucându-se vasele pierdute şi adăugându-se noile construcţii şi achiziţiile: nave de linie 15 şi 18, nave portavioane 7 şi 11, crucişătoare 65 şi 95, distrugătoare 194 şi 290 şi în fine submarine 62 şi 77.

Gheorghe Brătianu, care şi-a făcut mai mult decât datoria pe front a fost propus de şeful său ierarhic pentru decorarea cu Mihai Viteazul. Această cerere a fost întărită şi prin Comandamentul german[1], cu care, în ultima vreme Brătianu făcea legătura. Propunerea de decorare a ajuns până la Antonescu, pe o listă cu altele. Mareşalul a şters „d'un coup de crayon" (cu o trăsătură de creion) numele lui Brătianu, declarând că motivarea propunerii nu era justificată... Încă un „mic" fapt care a trebuit să amărască dejunul Benjaminului, la Predeal...

Marţi, 4 noiembrie. După ştirile de la Berlin, Germania socoteşte că Statele Unite sunt deja intrate în război, dar fără declaraţie de război. Oriunde va pocni tunul american, va răspunde imediat tunul german. Guvernul Reichului a trimis Statelor Neutre o *notă* prin care dovedeşte minciunile lui Roosevelt, în ultimul său discurs, cu privire la un plan german de împărţire a Americii de Sud şi la intenţiile Führerului de a suprima religiile existente. Nota conchide că această falsificare a Istoriei e menită să justifice viitoarele agresiuni ale Statelor Unite împotriva Germaniei.

La Berlin se discută mult mai mult în jurul raporturilor japono-americane decât în jurul raporturilor germano-americane. Cercurile politice din capitala Reichului sunt convinse că negocierile dintre Washington şi Tokio sunt terminate şi că între cele două ţări se va trece de la vorbe la fapte. Nimeni nu se îndoieşte în Germania de atitudinea Japoniei, credincioasă Axei.

La New York a avut loc în Madison Square o enormă manifestaţie comunistă în cinstea Sovietelor. Până acum, tot ce au câştigat Statele Unite de pe urma politicii lui Roosevelt e dezlănţuirea unui puternic val de comunism. Să le fie de bine!

Guvernul din Washington a trimis şi el Finlandei un ultimatum, cerându-i să înceteze lupta cu Sovietele, iar în caz de nesupunere — ruperea relaţiilor...

Se zice că Roosevelt vrea să impună un comandament unic flotelor engleză şi americană şi deoarece sediul acestui comandament ar fi la Washington, s-ar cere ca comandantul unic să fie american. Zvonuri...

De pe front, de la Petersburg şi până la sud, vremea rea nu permite decât înaintări foarte mici. Trupele germane au ocupat *Kursk* între Orel

[1] Nemţii l-au şi decorat cu Crucea de Fier cl. I şi a II-a.

şi Harkov, precum şi mai multe oraşe în regiunea Donețului. În Crimeea, vremea mai favorabilă a permis operațiuni mai întinse. Sovieticii se retrag de o parte spre Sevastopol, de alta spre Kerci şi sunt fugăriți de trupele germano-române care au făcut până acum 53 000 prizonieri, au luat sau au distrus 250 de tancuri şi 218 tunuri — şi au ajuns după ce au ocupat Simferopol, la poalele munților. Aviația germană a scufundat în jurul Crimeii 10 vase cu tonaj de aproape 40 000 de tone şi a avariat alte 14. Toate aceste vase erau gata să transporte trupele sovietice spre Caucaz. A mai fost bombardat pentru prima oară şi portul Novorosisk, care, după pierderea Odessei, Nicolaevului, Chersonului şi scoaterea Sevastopolului din serviciu, a rămas singurul port rusesc important pe Marea Neagră. Batum e port mic, prost şi vechi. La Novorosisk, bolşevicii au mărit şi modernizat portul şi au amenajat 5 kilometri de cheuri, cu elevatoare şi antrepozite din cele mai perfecționate. În jurul oraşului au ridicat fabrici de tancuri, de arme şi de muniții...

La Moscova pare a fi stare de panică. Abia acum, prin plecarea Guvernului a început populația să-şi dea seama de adevărata stare de lucruri. Aprovizionările alimentare pentru enorma populație, par a fi foarte reduse. Ordinea abia e menținută cu revolverul. La Radio şi prin ziare se mărturiseşte că situația e gravă dar se face apel la spiritul de solidaritate al tuturor...

———

Tribunalul Suprem din Riom va începe la 15 ianuarie judecare d-lor Daladier, Léon Blum, Guy la Chambre, Pierre Cot, Jacomet şi general Gamelin. Toți aceşti inculpați sunt actualmente deținuți în fortăreața Portalet.

———

Inconvenientele talentului: în ultima sa improvizație poetul Ică, după ce a preamărit „aripele Banatului sârbesc“ (!!), s-a aruncat spre miază-noapte: „prin Carpații de totdeauna ai neamului românesc *încorporăm* Balcanii!“ Dar Balcanii s-au emoționat şi au protestat la cuvintele d-lui vicepreşedinte al Consiliului de Miniştri român. Dl „Profesor“ Antonescu lămureşte în ziarele de azi-dimineață că n-a spus *încorporăm*, ci încoronăm... Fraza astfel corectată n-are nici un sens (ca toate frazele d-lui Ică) dar cel puțin nu supără pe nimeni...

———

Sâmbătă, 8 noiembrie, de Sf. Mihail, mare paradă a trupelor sosite de la Odessa. Se fac mari pregătiri pe Şoseaua Jianu. Se vorbeşte că a

doua zi, duminică va ava loc un nou plebiscit — dar nu se ştie pentru ce. Poate ca să proclame pe mareşalul Antonescu împărat al Transnistriei, sau să mulţumească doamnei Mimi-Rica pentru jertfele d-sale umanitare — sau poate ca să numească pe conferenţiarul Ică profesor universitar (la Odessa) şi să-i justifice astfel titlul pe care-l poartă de luni de zile fără nici un drept...

Miercuri, 5 noiembrie. Ani de-a rândul m-am dus în preajma acestei zile în pelerinaj la Breasta, prin ploaie, zloată şi uneori şi zăpadă: era ziua de naştere a scumpei mele mame... Mă simt şi azi atât de singur, încât mă întreb de ce mai sunt pe lume...

Va să zică zvonurile din zilele trecute erau exacte: vom avea duminică „plebiscit“ — din nou! Ziarele de azi-dimineaţă publică decretul-lege prin care „Naţiunea română este chemată în Adunarea Obştească Plebiscitară“, pentru duminică, 9 noiembrie — precum şi proclamaţia mareşalului Antonescu. Prin această proclamaţie — acceptabilă în cuprinsul ei fiindcă nu e întemeiată nici pe demagogie, nici pe utopie — mareşalul cere „boborului“ să aprobe ce a făcut până acum şi ce are de gând să mai facă. Programul de viitor este expus în trăsăturile lui generale şi e animat de cele mai bune intenţii. Să vedem aplicarea, ca să ne putem da seama dacă va da roade sau nu...

S-a vorbit de o Constituţie; în programul ce ni se desfăşoară astăzi nu e vorbă de aşa ceva — dar se vorbeşte de *legi fundamentale*, înţelegându-se prin această denumire legile care vor organiza cadrele Statului, profesiunile şi Consiliul de Stat.

Mareşalul înlătură categoric în manifestul său ideea creării unui partid; un partid nu se creează printr-un decret, experienţa F.R.N.-ului sub Carol al II-lea a dovedit-o. Formul lui Antonescu „colaborarea tuturor păturilor sociale pentru propăşirea Statului“, e cam vagă...

Manifestul îşi avea rostul lui, dar nimeni nu pricepe necesitatea unui pseudo-plebiscit (al cărui rezultat e cunoscut dinainte) în aceste vremuri grele.

După ororile inutile (cu ovreii) iată acum şi efortul inutil...

„Se zice“ că generalul Closetti (ministrul Educaţiei Naţionale) e demisionat de 4 zile. Conflict cu subsecretarul său Enric Otetelişanu într-o

chestiune de numiri, în care mareşalul Antonescu a dat dreptate lui Otetelişanu...

Radio-Londra anunţă că probabil Anglia va declara război României, Finlandei şi Ungariei — după cererea Sovietelor. În practică, nu se va schimba lucru mare pentru noi, deoarece Anglia a declarat deja de mult că va ataca forţele germane şi pe teritoriul altor State cu care nu se află în război, dacă interesele sale o vor cere.

Pe de altă parte, Statele Unite au trimis Finlandei o *notă*, somând-o să-şi retragă trupele de pe teritoriul sovietic. Nota are formă ultimativă şi e neaşteptată, *căci trimiţând-o, Statele Unite fac act de beligerant,*, deşi se pretind încă în stare de nutralitate! Răspunsul Finlandei n-a fost încă dat, dar e lesne de ghicit... Probabil că vom primi şi noi un astfel de ultimat şi că ne va părăsi amicul Günther...

În Crimeea s-a ocupat şi oraşul Feodosia, pe coasta meridională a peninsulei, izolându-se astfel de tot portul Kerci. Acum avioanele ruseşti n-ar mai putea porni spre noi decât de dincolo de Marea de Azov...

Ştiri primite din Kuibâşev (Samara) spun că G.P.U.-ul a luat măsuri foarte severe pentru evitarea de dezordine în genul celor ce s-au produs la Moscova, în clipa evacuării. Poliţia sovietică a făcut să dispară din Kuibâşev peste 1 000 de persoane, iar închisoarile locale sunt pline de arestaţi. În subteranele lor continuă împuşcarea în masă a celor arestaţi. Clădirile din oraş sunt insuficiente pentru a găzdui autorităţile şi misiunile străine, venite de la Moscova. Populaţia este alungată din case pentru ca acestea să fie puse la dispoziţia funcţionarilor Guvernului. Aprovizionarea oraşului se face în condiţii extrem de grele.

Ce a mai rămas la Kronstadt, din flota sovietică tentează să scape spre Occident prin Marea Baltică. Nemţii au făcut însă barajele necesare şi pretind că nici un vas sovietic nu va putea să scape...

Joi, 6 noiembrie. De pe front, cu vremea infamă de care ne bucurăm şi cu ploile ce nu mai încetează — ştiri mai importante nu avem decât de la capătul de sud. *Radio-Moscova* mărturiseşte evacuarea Crimeii şi adaugă că îmbarcarea trupelor sovietice întâmpină mari greutăţi din cauza bombardărilor aviaţiei germane. Ruşii nu mai ţin decât

la Sevastopol şi la Kerci — tot restul peninsulei e sub stăpânirea sau sub tunul german. Trupele nemţeşti au trecut peste Munţii Jaila şi au ajuns la ţărmul Mării Negre.

Petersburgul continuă să fie răstignit şi bombardat. Toate încercările de ieşire ale sovieticilor dau greş.

Pentru prima dată, oraşul Gorki (Nijni-Novgorod) a fost grav bombardat. Fabricile de automobile (Molotov) şi de avioane au fost incendiate...

Zvon de debarcare a câtorva contingente britanice la Arhanghelsk — ştirea nu este încă confirmată.

Ruşii se plâng de lipsă de tancuri, mai mult chiar decât de lipsă de avioane — dar cine să le dea?

Spezele nebuniei: Anglia a ajuns cu cheltuielile războiului la suma de 17½ milioane *livre pe zi*! (Între 17 şi 34 miliarde lei!!).

Ultimatum-ul adresat de U.S.A. Finlandei e miezul comentariilor de presă în lumea întreagă. Până şi în Statele Unite nota trimisă de Cordelle Hull la Helsinki provoacă indignare. Fostul Preşedinte al Republicii, Hoover stigmatizează cu violenţă acest gest îndreptat împotriva unui popor eroic care-şi apără teritoriul şi pentru care anul trecut, într-o luptă identică, Statele Unite n-au avut decât cuvinte de laudă şi de admiraţie... Chiar de partea intervenţioniştilor din America, nota adresată Finlandei este dezaprobată. Unde poate duce patima şi o afacere prost angajată!

Criza, în raporturile noastre economico-monetare cu Germania a ajuns acută. În clearing, avem 300 milioane mărci bune la Berlin pe care nemţii nu ştiu cum să ni le plătească, căci ei tot iau de la noi şi ne trimit foarte puţin. Am încercat să recuperăm ceva prin Italia, căci în clearingul de acolo suntem noi datori 150 milioane de lire — dar încercarea noastră de a plăti Italia prin Berlin n-a reuşit deoarece şi Italia are un mare sold creditor în clearingul ei faţă de Germania...

Cum pe de altă parte Banca Naţională a încetat să schimbe fără nici un rost mărcile puzderiei de nemţi aflaţi în ţară, în cercurile germane de la noi e o lipsă îngrozitoare de lei. Se cer lei contra mărci în bursa neagră, pe capete, şi se oferă marca până la 15 lei (în loc de 60, cursul oficial!). Unele unităţi n-au putut să-şi plătească oamenii. Organizaţia

Todt (şosele şi poduri) s-a împrumutat cu 120 milioane la Bancara... Au venit şi alte comandamente la împrumut, dar au fost refuzate.

Banca Naţională a limitat schimbul individual şi Guvernul a cerut să se trieze nemţii veniţi la noi cu sutele şi cu miile şi să se trimită înapoi în Germania toţi cei ce hoinăresc prin Bucureşti fără nici o treabă...

În goana lor după lei, nemţii cer acum ridicarea curuslui mărcii, ceea ce apare ca o nebunie, *dat fiind că cursul real al mărcii* (bursa neagră, sau liberă) *e sub cursul oficial*! Să sperăm că Guvernul va rezista. În bănci, se spune chiar că Mareşalul Antonescu s-a repezit până la Marele Cartier al lui Hitler, în această afacere şi că ar fi obţinut câştig de cauză. Deplasarea lui Antonescu a fost ţinută în tot cazul, dacă într-adevăr a avut loc, foarte secretă căci nimeni n-a ştiut de ea. Eu unul nici nu cred să fi avut loc.

În afară de ridicarea mărcii, nemţii caută să-şi procure lei pe toate căile. Cred că am notat în aceste *Însemnări* că Clodius ne-a cerut *36 miliarde* pentru proprietăţile germanilor evacuaţi din Basarabia, deşi aceste pământuri fuseseră plătite de ruşi. Aflu acum că n-am putut scăpa de tot de nemţi şi că ne-am înţeles să le plătim *7 miliarde*, sub cuvânt *că ruşii nu achitaseră tot preţul*!!! Cum suntem sub călcâiul lor, tot e bine că am scăpat cu 7 miliarde în loc de 36! Cel care ne-a scăpat astă-vară de plata acestor 36 miliarde e generalul Stoenescu, ministrul de Finanţe, care s-a opus categoric, căci Antoneştii (Ică şi Trică) erau gata să cedeze...

În cercurile bancare circulă zvonul că s-au făcut mari malversaţii în unităţile germane aflate în România (s-au contaminat oamenii de la noi!), că au fost deja câteva sinucideri şi că un scandal mare e pe punctul să izbucnească.

Se confirmă că cu prilejul legionarilor surprinşi în pădurea de la Băneasa pe când „luau jurăminte“, 30–40 au fost împuşcaţi (din cei adulţi) iar copii între 12–15 ani duşi la o cazarmă sau la Poliţie, au fost bătuţi în faţa părinţilor poftiţi pentru această tristă ceremonie...

În oraş se vorbeşte de divorţul lui Toutou, frumoasa soţie a capelmaistrului Gogu Georgescu, ca să ia pe dl Ică... Toutou e o ambiţioasă, iar dl Ică un ghinionist, aşa încât lucrul nu e imposibil. Deja de astă-vară se zvonea că d-na Toutou „se ţine“ cu dl Ică şi că Buşilă (tatăl vitreg al lui Toutou) n-a ajuns ministru decât mulţumită acestei legă-

turi... Dar lumea spune atâtea, încât poate că şi aceste ştiri să fie din domeniul închipuirii...

———

Vineri, 7 noiembrie. Toată Crimeea e aproape cucerită. De unde se aştepta acolo îndârjită rezistenţă, ca la Odessa şi la Leningrad, ruşii se îmbarcă pe capete şi o şterg. Munţii Taurici au fost trecuţi cu cea mai mare înlesnire şi litoralul ocupat. Trupe sovietice nu mai sunt decât la Sevastopol şi la Kerci şi pare că nici acolo nu vor mai sta mult...

Guvernul finlandez dezminte categoric ştirea răspândită de propaganda engleză, cum că la Helsinki ar fi fost manifestaţii populare împotriva războiului cu Rusia şi împotriva Germaniei. Întrucât priveşte propunerea de pace pe care Sovietele ar fi făcut-o Finlandei prin ministrul acestei ţări de la Washington, şi încă din august, Guvernul din Helsinki va da lămuriri după ce va fi răspuns notei-ultimatum americane...

———

Litvinov a fost numit ambasador al Sovietelor în Statele Unite, în locul lui Umanski. Litvinov e, în calitatea sa de ovrei, „persoana grata“ pe lângă plutocraţia americană; cât a durat alianţa Sovietelor cu Germania, el a ţinut legătura cu Cripps, reprezentantul Angliei în Moscova. Stalin speră mult în darul lui Litvinov de a convinge. Umanski, fost terorist, n-a fost niciodată simpatizat în America...

Cu prilejul discursului pe care l-a rostit la aniversarea întemeierii regimului bolşevic, Stalin a declarat că nici o Putere n-ar fi putut face faţă pierderilor pe care le-au suferit Sovietele şi a încheiat prin cuvintele: „Suntem pe pragul deznodământului...“

Stalin a rezumat astfel cauzele înfrângerii bolşevice:

1) Lipsa unui al doilea front în Europa. „Am luptat singuri (!) împotriva nemţilor, românilor, finlandezilor şi ungurilor.“ — a precizat Omul Roşu. Ei vezi, asta e! Dacă n-am fi fost noi...

2) Lipsa de care şi de avioane (lipsă n-a fost: le-au distrus nemţii, din primele zile ale războiului!)

———

Un articol al lui Goebbels intitulat *Când sau cum?* e viu comentat de toată presa axistă. În acest articol, trâmbiţaşul Führerului caută să dovedească că nu importă *când* se va sfârşi războiul, ci *cum* se va sfârşi (trăiască La Palisse!). *Germania are actualmente şansa cea mai mare, dar şi ultima, de a-şi asigura existenţa şi viitorul.* Concluzia: tot poporul german să dea maximul potenţialului său pentru ducerea războiului la bun sfârşit, fără a se preocupa de durata lui...

Din câte povestesc cei care vin din Germania, nemţii s-au şi împăcat cu ideea unui război lung... Au ajuns oamenii la o indiferenţă totală faţă de ziua de mâine şi fiecare se gândeşte să petreacă cât mai în isihie ziua de azi. Şi cum nu prea are ce mânca, luma s-a pus pe băut...

La Washington au avut loc manifestaţii împotriva războiului. S-a defilat în faţa Casei Albe şi s-a protestat împotriva lui Roosevelt. La Cleveland, lordul Halifax care venise „să convingă" pe bătrânul Ford, a fost huiduit şi poftit să se înapoieze în Anglia...

În Statele Unite, plutocraţia condusă de ovrei e pentru război — masele sunt însă contra. Plutocraţia a luat, din patimă politică, bolşevismul în braţe numai să-şi ajungă scopul! Periculos joc!

La Sofia s-a observat miercuri un fenomen ciudat: o stea mare a apărut pe cer, deasupra Muntelui Vitoşa, apoi a dispărut. După puţin timp s-a simţit un cutremur uşor, mai sensibil în etajele superioare...

Şi la Bucureşti s-au înregistrat foarte uşoare cutremure...

„Plebicistul" va dura trei zile. Se va vota pe faţă. Lumea se întreabă ce noimă mai are şi această făţarnică manifestaţie. Conform decretului, nici o discuţie nu e permisă. Se publică câte o predică pe zi: ieri a patriarhului, azi a lui Simionescu preşedintele Academiei.

Pentru parada de mâine se fac pregătiri mari. Armatele germane, care au cucerit atâtea ţări, n-au făcut până acum nici o intrare triumfală în Berlin. Noi trebuia să facem una, fiindcă aşa ne dictează toată firea noastră de lichele şi de cabotini.

Ascultaţi pe domnul Modreanu (Rodrig!) „primarele" Bucureştilor:

„Să întâmpinăm cu toţii pe demnii urmaşi ai plăeştilor şi pandurilor din frământatul nostru trecut *istoric* (sic), trupele tehnice şi motorizate în cap cu dorobanţii şi vânătorii, călăreţii şi tunarii, zburătorii şi marinarii etc., etc." — ce talmeş-balmeş de cuvinte fără rost! Nu era mai bine să aşteptăm *sfârşitul să vedem pacea cu ochii, şi apoi să triumfăm?* Dacă ne-or spurca mâine englezii parada cu câteva bombe — triumf va mai fi?

Sâmbătă, 8 noiembrie. Tot Bucureştiul e în mişcare. Trupele din Transnistria şi de la Odessa (o parte mică din ele) defilează astăzi de

dimineață dinaintea Regelui și a mareșalului Antonescu. S-au ridicat peste 100 de tribune, înainte și după Arcul de Triumf, de o parte și de alta a Șoselei Kisselef, care de azi înainte se va numi Bulevardul Regele Mihai I...

Din fericire nu plouă. Ieri a fost o zi splendită și caldă, azi e înnorat și frig — dar nu plouă.

În cinstea zilei de azi, dl Rodrig general Modreanu, pe lângă numele Regelui dat Șoselei Kisselef, ex Cale a Ardealului — a mai botezat din nou următoarele străzi și piețe: Bulevardul Buzdugan (ex Șosea Jianu, a devenit Bulevardul Mareșal Antonescu; strada Școlii de Război — Bulevardul General Ioanițiu (de ce?); piața Jianu — piața Adol Hitler și piața Romană — piața Benito Mussolini...

Numai că la noi străzile se botează cu termen — uneori foarte redus...

Tot în cinstea zilei de azi au fost decorați miniștrii cu diferite ordine și grade — și Killinger cu Steaua României cl. I. Au fost decorați și câțiva ofițeri cu Mihai Viteazul, printre care generalul Potopeanu.

Discursul lui Stalin, considerat ca o mărturisire a slăbiciunii și apropiatei prăbușiri definitive a bolșevismului — e viu comentat pretutindeni. Declarațiile Omului Roșu sunt complectate printr-un interviu acordat de generalul Wavell și în care spune, între altele, că Anglia n-a trimis până acum nici un fel de trupe în ajutorul Sovietelor — Imperiul Britanic fiind ocupat să-și întărească pozițiile pe care le ocupă în Iran, Irak și Siria...

În schimb, Statele Unite au acordat Sovietelor un credit de un miliard de dolari, și Departamentul de Stat din Washington publică cu acest prilej textul scrisorilor schimbate între Președintele Roosevelt și Stalin.

În scrisoarea pe care Roosevelt a trimis-o în ziua de 30 octombrie lui Stalin, Președintele afirmă că a dat ordin ca toate furniturile de material de război și de materii prime să fie făcute în conformitate cu acordurile la care s-a ajuns în conferința de la Moscova — în cel mai scurt termen și în cantități cât mai mari[1].

---

[1] Roosevelt nu arată cum vor ajunge fabricatele americane până în Rusia... Întreaga scrisoare e mai mult o încurajare morală.

Pentru a se face față dificultăților financiare, scrie Roosevelt, s-au luat măsuri urgente pentru ca furnituri în valoare de circa 1 miliard de dolari să poată fi făcute în cadrul legii „Împrumut și Închiriere“.

Dacă Guvernul sovietic ar fi de acord, dl Roosevelt ar propune ca toate angajamentele contractate până acum de Soviete să fie scutite de dobândă și ca rambursările să nu înceapă decât după cinci ani de la terminarea războiului și să fie efectuate în timp de 10 ani.

Roosevelt speră că Guvernul sovietic va lua măsuri spre a vinde Statelor Unite toate materiile prime de care Statele Unite ar avea nevoie. Valoarea acestor materii prime ar servi la amortizarea datoriei sovietice.

În același timp Președintele declară că Statele Unite țin să mulțumească Guvernului lui Stalin și colaboratorilor săi pentru faptul că s-a ajuns la o repede încheiere a conferinței de la Moscova. Statele Unite vor trage până la capăt toate consecințele ce decurg din acest acord.

Roosevelt speră, de asemenea, că Stalin va lua contact direct cu el, de câte ori și când va voi.

Stalin a răspuns la 4 noiembrie că Guvernul sovietic a primit cu recunoștință promisiunea d-lui Roosevelt că hotărârile conferinței de la Moscova vor fi realizate sută la sută. Rusia sovietică acceptă cu plăcere oferta d-lui Roosevelt de finanțare. Stalin adaugă *că din tot sufletul* este gata să accepte propunerea unui contact personal...

Se zice că Statele Unite vor cere Sovietelor baze militare în Extremul Orient (Sakhalin și Siberia), așa cum au cerut și obținut de la Anglia și China în împrejurări asemănătoare.

———

Pe când scriu, ascult Radio, care îmi dă desfășurarea solemnității de la Arcul de Trium, și aflu astfel că mareșalul Keitel e oaspetele nostru și va fi prezent la defilare. Mare cinste... Mă bucur, fiindcă văd în acest act de curtenie al Führerului, că raporturile lui Antonescu cu conducerea Reichului continuă să fie excelente.

———

Englezii au violat din nou frontiera Somaliei Franceze... „Et puis après?“ (Și după aceea?).

———

Relațiile japono-americane se înrăutățesc. Ambasadorul Kurusu n-a ajuns încă în America, cu ultimele instrucțiuni ale Guvernului său...

———

La Belgrad au fost lupte de stradă între armată (care armată?) şi comunişti. Printre aceştia, mai mulţi morţi şi răniţi.

Cei care au pus foc la fabrica Wolf au fost prinşi şi împuşcaţi. Se zice că sunt 7 comunişti jidani. Focul a fost pus prin aruncare de granate incendiare... O fi?

Aseară s-a lăsat lumină pe străzi şi s-a lăsat toată noaptea. Se crede că de frică ca nu cumva să se profite de întuneric pentru a se aşeza bombe pe parcursul trupelor şi cortegiului de azi. Căci comuniştii, îmbrăcaţi în legionari se mişcă. Pe lângă cele întâmplate la Băneasa, s-ar fi găsit un legionar mort într-o casă, cu un răvaş lângă el prin care defunctul mărturisea că fusese desemnat să ucidă pe Ică Antonescu şi că neputându-se hotărî pentru meseria de criminal — se sinucisese...

Colonelul Rădescu, fost aghiotant regal sub Ferdinand şi care înscriindu-se la Averescu a făcut atâtea zile fripte Regelui Carol al II-lea — e iar la ordinea zilei. A scris o foarte „substanţială" scrisoare lui Killinger, ca răspuns la cuvântarea acestuia din Braşov în care da ţăranilor români sfaturi de bolşevism.

Rădescu lămureşte lui Killinger că am primit pe nemţi cu braţele deschise, că le-am dat tot ce ne-au cerut — şi mai mult —, că am luptat şi luptăm cu dragă inimă alături de ei şi dincolo de interesele noastre propriu-zise, dar că nu putem tolera ca reprezentantul lor să se creadă stăpân în casa noastră...

Killinger a reclamat, iar mareşalul Antonescu a poftit pe Rădescu la el. Cum ştia ce-l aşteaptă, Rădescu s-a dus cu geamantanul făcut în automobil. „Unde mă trimiteţi"? a fost prima întrebare a colonelului. „N-am ce să fac" — a răspuns mareşalul — „trebuie să te duci câtăva vreme în lagăr la Tîrgu Jiu... Sper că nu vei sta mult! Ce să fac — aşa e scrisă partitura!..." Nici Antonescu nu mistuise încă discursul baronului — dar o fi, n-or fi stăpâni în casa noastră, faptul e că nemţii poruncesc...

Dinu Brătianu a spus ieri soţiei mele că Ică a trimis vorbă lui Gheorghe Brătianu că trebuie să-şi lămurească definitiv atitudinea: nemţii ar fi declarat lui Antonescu (mareşalului) că dacă nu parvine să facă un

Guvern *cum se cade*, vor aduce în locul lui pe legionari!! Gheorghe a răspuns că „şantajele“ nu prind asupra lui... În special acesta îmi pare stupid: cu legionarii ar voi germanii să alcătuiască „un Guvern cum se cade“? iar prezenţa lui Keitel la parada de azi dovedeşte că încrederea lui Hitler în Antonescu e încă deplină.

În seria predicatorilor pentru „plebi<u>cist</u>“, au vorbit ieri la Radio Ion Petrovici şi rectorul Hulubei. Cum e oare posibil ca un singur om să scoată din el atîta platitudine şi mârşăvie cât a scos ieri Petrovici din ţucalul lui de suflet?...

Duminică, 9 noiembrie. Serbarea de ieri s-a sfârşit cu bine. Vreme frumoasă a favorizat desfăşurarea trupelor şi defilarea lor. Mulţimea a acoperit pe soldaţi cu flori şi mare însufleţire a dominat pe tot parcursul regimentelor înapoiate de pe front. După ce au trecut în faţa Regelui, trupele au continuat pe Calea Victoriei şi pe bulevarde până la Piaţa 6 Septembrie (fostă 8 Iunie), la poalele Mitropoliei — defilând astfel şi pe dinaintea monumentelor Regelui Ferdinand, Regele Carol I şi al lui Mihai Viteazul.

Înaintea defilării, Regele a decorat cu Mihai Viteazul drapelele câtorva regimente, făcând cu acest prilej două inovaţii: a decorat *o Divizie* (ceea ce nu s-a văzut nicăieri!) şi ca să o poată decora *i-a încredinţat un drapel*, fapt fără precedent — şi a redecorat cu Mihai Viteazul regimente care fuseseră deja decorate în războiul trecut, dându-le clasa a II-a a Ordinului, fapt iarăşi fără precedent, căci, când se decorează un drapel se presupune că i se dau toate clasele Ordinului. Dar în materie de decoraţii suntem mari creatori, asta e tăria noastră! Doamne, dacă am fi dus războiul acesta sub Regele Carol al II-lea, ce năzbâtii, ce Ordine noi, ce pelerine şi ce căciuliţe şi cruciuliţe n-ar mai fi inventat!

E regretabil că mareşalul Antonescu, care a reformat tot, n-a suprimat şi pelerinele „cavalerilor“ Mihai Viteazul. Întâlniţi ieri pe stradă cu mutrele lor ţigăneşti, aveau aerul de ciocli pentru înmormântări de copii...

E de asemenea regretabil că s-a dat ieri Ordinul, Regelui Mihai. Regele Mihai putea fi autorizat printr-un decret *să poarte Ordinul ca Suveran al lui* — dar nu trebuia decorat, căci n-a văzut frontul decât la cinematograf. De asemenea, n-ar trebui decoraţi nici generalii, numai pe bază de prestigiu. Ordinul Mihai Viteazul ar putea fi reorganizat: clasa a III-a, să nu se confere decât *numai* pentru fapte calificate de

bravură — clasele II şi I să fie rezervate generalilor şi comandanţilor decoraţi pentru *merite* dar nu pentru *fapte*. S-ar păstra astfel intact prestigiul ordinului.

În ajung au fost decoraţi toţi miniştrii şi subsecretarii de Stat. Ică şi Sichitiu, care aveau deja cordoanele inferioare au primit Marele Cordon al Stelei — ceilalţi Marele Cordon al Coroanei; subsecretarii au primit plăci (mai bine decât palme!). A fost decorat şi mareşalul Keitel, cu Marele Cordon al Stelei (avea deja Mihai Viteazul).

La masa cavalerilor Mihai Viteazul, Antonescu a rostit un discurs bun — se vede că l-a făcut el, iar nu Ică. Bun, afară de următoarea frază arţăgoasă: „... Că neamul românesc nu poate să fie confundat cu cei care i-au întunecat trecător demnitatea şi i-au coborât nedrept drepturile..." Inutilă palinodie şi necuviincioasă, fiindcă în fruntea acestor vinovaţi *era tatăl celui la masa căruia stătea*... Dar „câinele roşu" ca toţi mediocrii e numai venin şi răzbunare, şi nu poate fără să-şi înfigă colţii în cineva sau în ceva. Cu atât mai rău pentru el dacă îi înfige în căcat!

Foarte demn, tânărul Rege a răspuns la 12 cuvinte, mulţumind Mareşalului pentru ambele cuvinte...

Incontestabil, după atâtea umiliri şi amărăciuni, a fost ieri o zi de înălţare pentru poporul românesc. Avântul de ieri nu se poate însă compara cu avântul care a întâmpinat armatele Regelui Ferdinand în 1918. A fost atunci o zi de lumină, fără nici o umbră; ieri apăsau încă asupra noastră amintirile celor suferite de un an şi mai bine încoace. În 1918 nu era sufletul plin de curată nădejde — acum numai nori negri la orizont...

Senatul american a votat cu 50 de voturi contra 37 proiectul de lege relativ la înarmarea vaselor de comerţ. *Associated Press* comunică că votul a fost precedat de dezbateri furtunoase. Cu glas emoţionat senatorul Johnson a declarat că cu acest vot se pune problema războiului ori a păcii. Votul legii riscă să ducă Statele Unite la ruină... Senatorul Hatch a răspuns: „Nu se ştie dacă votarea proiectului înseamnă războiul pentru Statele Unite. În orice caz el a fost elaborat în scopul de a ţine Statele Unite în afara războiului".

În ce priveşte reacţiunea cercurilor autorizate din Capitala federaă, *Associated Press* anunţă că cercurile guvernamentale, deşi se bucură de rezultatul votului, sunt dezamăgite de slaba majoritate obţinută de Guvern. După aceeaşi agenţie, cercurile pomenite sperau, în urma voturilor preliminare favorabile, ca un mare număr de senatori să-şi

schimbe atitudinea în ultima clipă. Guvernul ar fi vrut să demonstreze printr-o majoritate importantă că are în spatele său un întreg popor unit — şi să producă astfel o puternică impresie în lume şi mai ales în Anglia şi în Rusia.

Guvernul spaniol a cerut la Vichy extrădarea lui Labgo Caballero. Guvernul francez nu s-a pronunţat încă asupra acestei cereri...

Din Tokio se telegrafiază: purtătorul de cuvânt al Guvernului japonez anunţă că trimiterea ambasadorului japonez Kurusu la Washington, dovedeşte dorinţa sinceră (!?) a Japoniei de a ajunge la un sfârşit favorabil al negocierilor dintre cele două ţări.

Ambasadorul Kurusu se va găsi poate în situaţia de a preciza şi mai bine punctul de vedere japonez, care a fost de altfel formulat în mod destul de clar...

Şi Statele Unite vor instala o bază navală în Islanda; Guvernul islandez a demisionat.

Comunicatul german de aseară ne informează că un submarin român (avem mai multe?) a scufundat în Marea Neagră vapoare sovietice pentru transporturi de trupe, cu o deplasare totală de 12 000 de tone.

E prima citare a unui succes submarin românesc! Cele multe înainte!

Printre persoanele decorate ieri, o singură madamă: Irina Procopiu, căreia s-a conferit comandoria Coroanei României. Ca ce?

A murit şi Mitică Budişteanu la vârsta de 73 de ani; suferea de inimă şi de diabet. Deştept — viaţa lui a fost şi aşa, şi aşa... Moştenise de la tată-său moşia şi cula din Budeasa (Argeş). Şmecher, a câştigat parale multe, şi cum trăia în cultul strămoşilor şi-a restaurat casa din Budeasa în stilul arhaic al secolului al XVII-lea, în care pretindea că fusese construită. Unul din oamenii cei mai egoişti, din câţi am cunoscut. E unul din foştii mei camarazi de copilărie. Se duc toţi, şi rămân aproa-

pe singur din generaţia mea... Pe vremuri ca acestea ne despărţim cu toţii mai lesne de viaţă...

Radio-Londra a explicat pentru ce Anglia a trimis un ultimatum Finlandei: are nevoie de linia Murmansk pentru aprovizionarea Sovietelor. Întrucât priveşte România şi Ungaria, Radio-Londra recunoaşte că România *are o poziţiune specială* , că a fost *obligată* să ia atitudinea pe care a luat-o — pe când Ungaria, *nu*. Anglia va ţine seamă (!!) de această deosebire în viitor, în ce priveşte hotărârile ei, atât în timpul războiului cât şi după război... Cu atât mai bine dacă avem şi simpatiile Angliei!

Luni, 10 noiembrie. Prima aniversare a catastrofalului cutremur care a costat atâtea vieţi, atâtea parale şi a deschis perioada de groază ce a urmat... Încă nu sunt dumirit, după atâta vreme, cum am putut trece prin toate aceste încercări, nevătămat. Mâna lui Dumnezeu! E singura explicare... Să se fi sfârşit cu sângele şi cu patrioticele nebunii?

Prima zi a „plebicistului" s-a petrecut în linişte. La toate secţiile de votare lume multă şi indiferentă. Au votat toţi „da" — de frică de mai rău, sau de frică „tout court" (pur şi simplu). Am votat şi eu la Visarion, unde mulţumită deferenţei poliţiei, ofiţerului şi magistraţilor am putut intra prin dos fără să fac coadă. Dl Antonescu, care a înfiinţat secţii de vot speciale pentru toţi mârlanii de prin ministere, ar fi putut să ne împartă şi pe noi foştii miniştri la secţii mai puţin „populare". Că n-a făcut-o dovedeşte o dată mai mult că e om fără obraz...

Ni s-au dat două buletine. Pe unul stă scris:

„Române!

Te legi cu tot cugetul şi fapta să sprijini pe Mareşalul Antonescu la împlinirea programului său de reorganizare a Statului şi a Naţiunii?"

Şi mai jos:

„Eu... din comuna... str. ... nr. ... de meserie...

Mă leg să sprijin prin cuget şi faptă pe Mareşalul nostru la îndeplinirea programului său de reorganizare a Statului şi a Naţiunii şi-mi aştept locul şi ceasul răspunderii ce voi primi.

Semnătura..."

Am umplut golurile şi am semnat şi după ce am fost trecut pe o listă, am depus acest legământ în mâna preşedintelui odată cu buletinul de vot, care se prezintă cu formula următoare:

„Române,

Aprobi actele guvernării dezrobitoare[1] a Mareşalului Antonescu şi-i dai încrederea ta ca să împlinească reforma Statului, organizarea Naţiunii şi apărarea drepturilor noastre?

Răspunde *Da* sau *Nu*".

Am răspuns ca toată lumea *Da*.

Pe ziua de ieri au votat 974 910 persoane (rezultatele cunoscute până azi-dimineaţă) din care 974 893 au spus *da*, şi 17 *nu*.

În ajunul aniversării „Putschului" de la München din 1923, Hitler ţinut în sala berăriei *Löwenbrän* din acel oraş, tradiţionala sa cuvântare.

A făcut şi de data asta istoricul războiului începând de la „provocările" britanice şi mergând până la, şi inclusiv, succesele germane pe toate fronturile. A dat cifre mai precise asupra dezastrului rusesc. Ruşii au pierdut între morţi, răniţi şi prizonieri aproape 10 milioane de oameni şi mai tot materialul de război. A dat lămuriri interesante asupra „complotului anglo-sovietic" concretizat prin atacul iugoslav şi asupra conducerii actualului război cu Sovietele, *în care orice chestiune de prestigiu este înlăturată de Statul Major german, care nu urmăreşte succese de paradă, ci distrugerea definitivă a inamicului.* Astfel, Comandamentul german nu e dispus să sacrifice zeci de mii de oameni ca să ocupe cu un moment mai devreme Petersburgul sau Moscova. La Petersburg, armata germană *stă pe defensivă*; orice atac rusesc e respins — oraşul e definitiv încercuit. Numai dacă ar veni forţe noi în ajutorul oraşului *care nu poate scăpa de capitulare*, vor da şi germanii asaltul final, şi cum au înaintat 1 500 de kilometri, vor mai înainta cu 10 şi vor sfârşi şi cu această rezistenţă... „Dacă ruşii vor să distrugă oraşele lor înainte de a le părăsi, treaba lor — a adăugat Führerul — nu noi vom plânge pe ruinele ce le vor fi făcut..."

Führerul a mai spus multe, printre care că germanul vede fără teamă războiul mai durând şi în 1942, că potenţialul de producţie al Axei e mult superior potenţialului inamicilor acesteia etc., etc.

Toate cunoscute şi puţin înveselitoare.

A început iarna pe frontul rusesc... Operaţiile se resimt: trebuie să treacă perioada de acomodare până să reînceapă mişcările. Numai în

[1] Tot vorbele mari şi goale!

Crimeea domnește activitate: s-a luat Yalta și litoralul meridional al peninsulei. Mai rămân de ocupat Sevastopolul și Kerci.

Radio-Londra pretinde că la Moscova sunt 30 grade sub zero, ceea ce pare exagerat. Același post anunță că 300 avioane au atacat Berlinul, din care 37 au fost doborâte de nemți. Comunicatele germane confirmă acest atac dar mărturisesc numai foarte puține pagube...

Submarinul românesc care a torpilat un vas de 12 000 tone în Marea Neagră e faimosul *Delfinul*, submarinul de care am râs atâta pe vremurile bune — submarinul care s-a născut cu atâtea greutăți în șantierele de la Pola... Cine ar fi crezut că era și el bun de ceva?

———

Cu prilejul serbării militare de sâmbătă, mareșalul von Rundstedt, comandantul forțelor de pe frontul rusesc meridional, a trimis o foarte frumoasă și călduroasă telegramă mareșalului Antonescu. Rundstedt se scuză că n-a putut veni la București, fiind reținut pe front, și în termenii cei mai măgulitori pentru armata noastră urează României împlinirea năzuințelor sale... Mareșalul Antonescu a răspuns și el cu cuvinte de recunoștință, dar modeste și demne...

———

Diferitele decrete-legi promulgate contra evreilor vor fi contopite într-un statut al evreilor în care se vor stabili norme generale, căci decretele promulgate sunt uneori contradictorii sau cel puțin lipsite de coordonare. Unii pretind că cu acest prilej situația evreilor va fi îmbunătățită, alții din contra, că va fi înrăutățită... Ceea ce nu e de crezut (dar e așa!), e că, cu pregătirea Statutului a fost însărcinat unul, Lecca, *condamnat acum câțiva ani în Franța pentru spionaj și escrocherii* — o lichea fără pereche! Să fi pierdut Antoneștii complect capul?

Se zice că alt escroc, Mihail Manoilescu, e întrebuințat la planul de refacere a Statului pe baze corporatiste, ca specialist al „Corporatismului" asupra căruia a scris o carte, compilare banală a manualelor italiene... Nebunie, nebunie!

Remanierea Guvernului e tot la ordinea zilei. Incidentul dintre Rosetti și Enric Otetelișanu n-a fost încă aplanat, și e mai grav decât s-a spus, căci trece peste limita conflictelor personale, pe terenul conflictelor de principiu. Rosetti e în materie de educație, și cu aplicare la curentele legionare, pentru mâna tare și pentru sancțiuni severe, pe când Otetelișanu (fost simpatizant legionar) e pentru blândețe, persuasiune și menajări... Și unul și altul și-au dat demisia; Antonescu nu le-a rezolvat încă. Joia trecută, mareșalul a convocat pe rectorii Universităților și pe directorii școlilor superioare, și după ce le-a spus — cu rugăminte

să fie transmis celor interesaţi — *că la prima lor mişcare va împuşca pe studenţi sau pe şcolari „ca pe câini"*, a rugat pe cei 13 domni prezenţi[1] să se consulte şi să-i recomande un ministru şi doi subsecretari de Stat pentru Ministerul Educaţiei Naţionale — aleşi dintre profesorii titulari ai Universităţilor şi şcolilor superioare. Rămaşi singuri, cei 13 domni, după discuţii, au propus menţinerea lui Rosett şi a lui Otetelişanu, care — spuneau ei — au făcut treabă bună la Instrucţie. Şi apoi, nu voiau oamenii să se compromită, laşitatea fiind atmosfera regimului[2].

Rosetti, ca să sublinieze că era demisionar a apărut sâmbătă la paradă şi la dejunul cavalerilor Mihai Viteazul în uniformă de academician, iar ieri n-a votat la plebiscit împreună cu miniştrii sau cu funcţionarii ministerului său, ci la Academie...

Cu prilejul decorării miniştrilor am aflat că Rosetti a fost singur academician pe care Regele Carol nu l-a decorat (când a dat Cordonul Coroanei fiecărui academician) fiindcă votase *contra* la plebiscitul din martie 1938... Mareşalul Antonescu a reparat acum eroarea...

În afară de schimbările de la Instrucţie se mai vorbeşte şi de altele. Se zice că cei de la Economia Naţională vor fi schimbaţi, că generalul Stoenescu va trece de la Finanţe la Interne, că Dragoş (secretar general la Finanţe) va fi numit în locul lui Zwideneck la Românizare etc., etc. ...

Ieri au fost deschise publicului expoziţiile de arme luate de la ruşi. Pe Piaţa Naţiunii (fostă 8 Iunie, fostă 6 Septembrie) sunt expuse armele şi echipamentele armatei de linie, pe Piaţa Palatului ale aviaţiei, pe Piaţa Cercului Militar ale marinei...

Mareşalul Antonescu a spus unei delegaţii pe care a primit-o că s-au cheltuit până acum cu războiul 170 miliarde lei. Presupun că în această sumă intră şi banii plătiţi pentru armament, de un an încoace. Vai de noi!

Se povesteşte că Keitel n-a venit numai ca să asiste la intrarea trupelor de la Odessa în Bucureşti şi că a avut şi o misiune specială. Deşi

---

[1] Toate acestea mi-au fost povestite de Jora, directorul Conservatorului din Bucureşti, unul din cei 13 domni convocaţi şi prezenţi.

[2] In cursul discuţiilor, unii au propus pe Otetelişanu la care au renunţat însă, ca să nu apară propunerea ca o jignire împotriva lui Rosetti. Apoi Petrovici a avut 2 voturi şi Simionescu (preşedintele Academiei) 11. În cele din urmă s-a făcut însă unanimitate asupra propunerii de menţinere a miniştrilor actuali...

unii optimişti cred că această misiune ar fi fost în legătură cu soarta Ardealului, e mai probabil, dacă misiune a fost, să fi fost în legătură cu greutăţile economice pe care le întâmpinăm în schimburile noastre cu Germania. S-a vorbit săptămâna trecută de o călătorie a lui Antonescu la Cartierul lui Hitler şi de o conferinţă cu Keitel. Conferinţa poate că n-a avut loc la cartierul lui Hitler, ci la Bucureşti. Fapt este că Keitel a plecat de la Marele Cartier german cu avionul la Berlin, de acolo cu trenul la Bucureşti — iar de la Bucureşti a plecat tot prin Berlin: să fi avut de luat instrucţiuni şi de dus un răspuns?

Sîmbătă la revistă a fost mare dezordine la tribune: până şi tribuna Corpului diplomatic a fost invadată de necunoscuţi care au trebuit să fie expulzaţi „manu militari". Am auzit că toată lumea pomenea cu regret pe Gavrilă Marinescu...

Străinii, şi în special mareşalul Keitel au fost foarte impresionaţi de strigătele continue ale mulţimii, „Vrem Ardealul!" Manifestaţia a fost bine organizată: şcolile au fost înşirate de-a lungul parcursului cu însărcinarea de a striga într-una cele două cuvinte, însărcinare la care s-au supus cu dragă inimă...

Regimul împuşcăturilor:

Viaţa oamenilor nu mai contează. O telegramă din Berlin ne anunţă împuşcarea a 20 de aşa-zişti terorişti cehi, prinşi la Viena „complotând". Probabil că au complotat pentru eliberarea ţării lor... Criminalii!

Churchill a fost numit „Lord warden of cinque (sic) ports". Cele 5 porturi sunt Dover, Hastings, Sandwich, Romney şi Hythe. Aceste porturi împreună cu alte oraşe din Kent, cu constituit în Evul Mediu o puternică confederaţie căreia se datoresc primele încercări de constituire a unei marine britanice şi primii paşi pe calea dezvoltării comerciale a Insulelor Britanice. Dar de veacuri, confederaţia „celor 5 porturi" nu mai e decât o amintire. Lordul guvernator al Doverului şi „gardian al celor „cinque" porturi a rămas însă ca o figură simbolică a trecutului, şi ca un beneficiar al tratamentuli de 25 000 livre sterline pe an... Din acest ultim motiv, locul e foarte căutat. Churghill e om sărac şi probabil că a fost numit „pour mettre un peu de beurre dans ses épinards" (pentru a-şi ameliora puţin situaţia). Norocul lui.

---

11 noiembrie. Pe tot frontul rusesc, trupele germane înregistrează succese şi înaintări fără mare însemnătate. O acţiune mai serioasă a avut loc la nord, pe frontul Petersburgului, unde la est de râul Volchov, la sud de lacul Ladoga, pe linia Leningrad-Vologda, nemţii au ocupat importantul centru *Tişvin*, făcând 20 000 prizonieri şi luând un considerabil material de război. Comandamentul Armatei a IV-a sovietică n-a scăpat decât cu fuga, abandonând trenul său în care s-au găsit importante documente.

În Crimeea, înaintare sensibilă spre Sevastopolul bombardat şi spre Kerci...

În Mediterana, englezii au scufundat un convoi întreg italian compus din 10 vapoare de transport şi 3 vase de război de escortă. O mărturisesc şi italienii, dar pretind că a doua zi dimineaţa avioanele lor au avariat grav 3 vase din escadra engleză care distruseseră convoiul. Englezii dau lipsă un distrugător...

La ştirile lansate din Londra despre convocarea unui congres axist la Viena, în decembrie, în vederea organizării economice a Europei, cercurile guvernamentale germane răspund printr-o dezminţire categorică şi adaugă cu ironie că noua Europă se creează pe câmpul de luptă. Asta o ştim toţi — dar de obicei protocoalele nu se semnează în faţa tunurilor...

Bătrânul A. C. Cuza împlineşte azi 85 de ani. Antisemit de o viaţă întreagă, n-a fost însă niciodată partizanul brutalităţilor şi masacrelor. În sufletul său de gentlemen, trebuie să sufere adânc de ororile pe care le vede, ca încoronare a năzuinţelor sale teoretice...

Regele Italiei împlinind 72 de ani, am depus, în calitate de Mare Cruce al ordinului Sfinţilor Mauriciu şi Lazăr, o carte de vizită ministrului Italiei. E aproape singurul şef de Stat în *fiinţă* de câţi mi-au conferit Cordoanele lor!

Ofiţeri înapoiaţi de la Odessa povestesc că comandantul militar al Odessei era o comandantă: tovarăşa Leibovici. Madam Leibovici locuia cea mai frumoasă casă din oraş şi trăia într-un lux rafinat, pe când poporul murea de foame. Casa ei a rămas aproape intactă, cu o mare

fotografie a stăpânei, pe pian, în salon. În primele zile după ocupare, s-au făcut chefuri în casa d-nei Leibovici — acum a devenit loc de pelerinaj pentru turişti...

———

Plebiscitul a mers strună şi ieri: în total până aseară, 1 784 703 voturi cu *da* şi 34 voturi cu *nu*...

———

Tânărul Agarici care s-a dovedit aviatorul nostru cel mai îndrăzneţ, n-a fost decorat cu Mihai Viteazul, nici nu s-a mai vorbit de el, de la un rând de vreme. Am aflat ieri pentru ce. Chemat şi felicitat pentru isprăvile sale, mareşalul Antonescu l-a întrebat ce poate să facă pentru dânsul, ca să-i facă plăcere. Agarici s-a descheiat la tunică şi a înfăţişat cămaşa verde ce purta pe dedesupt: „Să-mi daţi voie să o port pe faţă!" Nu se cunoaşte răspunsul lui Antonescu, dar Agarici şters a rămas de pe ordinea de zi...

———

Mi se spune că generalul Iacobici ar fi văr bun cu mareşalul Keitel. Mama lui, născută Keitel, ar fi soră cu tatăl mareşalului german. Aşa s-ar explica extraordinara favoare de care se bucură Iacobici... şi vizita lui Keitel de sâmbătă!

———

În decembrie va fi o săptămână muzicală românească la Viena. Va merge Gogu Georgescu cu Filarmonica noastră, va da concerte şi va dirija reprezentaţii de Operă! Filarmonica noastră, lângă Filarmonica din Viena! Să râzi! Gogu vrea să dirijeze în Opera mare — dar Viena deocamdată îi oferă să opereze — la Volksoper! Ceartă. Intrigi. Ce e mai nostim e că va merge „cu banda" (şi simpatica Toutou Georgescu ia parte la călătorie) dl Ică Antonescu, ca „conferenţiar", pentru a prezenta vienezilor, nu pe Toutou, ci arta românească!!!!

———

Miercuri, 12 noiembrie. A treia zi de plebiscit — ieri — s-a încheiat cu 2 463 230 voturi *pentru* şi 43 *contra*. Pentru amatori, ghişetele mai sunt deschise şi astăzi.

———

Toto Rosetti, care vorbeşte perfect ruseşte şi a fost detaşat ca interpret pe lângă generalul von Schobert, povesteşte că a asistat la intero-

gatorul generalului comandant al Armatei a XII-a sovietice, luat prizonier, după Kiev. Între altele, generalul rus spunea că nemții i-au nimerit într-un moment critic, *tocmai când începuseră să-și refacă aviația și tankurile.* Toată aviația și toate carele de luptă trebuiau să fie reînnoite până într-un an... Ce ar fi fost, Doamne, dacă așa a fost cum a fost!

Litvinov, numit ambasador la Washington, a fost în același timp numit și vice-comisar al poporului pentru Afacerile Străine. Probabil ca să fie investit cu mai multă autoritate în America, unde germanii pretind că se duce ca să pregătească un refugiu pentru Stalin și tovarășii acestuia!

Churchill a declarat că, dacă va izbucni război între America și Japonia, un ceas după intrarea Statelor Unite în acțiune, va intra și Anglia...

Cu prilejul serbării de la 8 noiembrie și a plebiscitului s-au lipit pe pereții caselor și s-au afișat unde s-a putut tot felul de lozinci patriotice... Una din ele, pe o pancardă cât toate zilele sună: „Mareșale, te vom urma!“ — iar dedesubt afișul vechi: „Spre adăpost“!

Postul de Radio New York constată că Sovietele nu mai sunt în stare să monteze o contraofensivă serioasă. Întreprinderile industriale din Urali nu pot face față unei asemenea sarcini, iar căile de comunicație dintre Anglia și Statele Unite de o parte și Rusia Sovietică de alta sunt foarte lungi și foarte greu practicabile. Împrumutul de un miliard acordat de America Sovietelor e mai mult platonic, căci livrări pentru Rusia n-ar putea fi făcute de America decât într-un an sau doi...

Dincolo de Volga, Sovietele ar mai avea în tot 30 de divizii, mult mai slab înarmate ca cele deja distruse...

Joi, 13 noiembrie. Azi-dimineață +2 grade. Ieri a început să fulguiască — azi ninge în toată regula. Zloată... Oribil! Vai de cei de pe front!

Pe frontul bolșevicilor, cu toată iarna la nord, cu toată vremea rea la sud, se înaintează și se înregistrează succese. În Crimeea s-a ajuns

pe de o parte la strâmtoarea ce merge din Marea Neagră spre cea de Azov, la sud de orașul Kerci — iar pe de alta la Sevastopol. Mai rămân de ocupat orașele Kerci și Sevastopol. Trupele noastre, care acum sunt toate în Crimeea, nu vor merge mai departe (e vorba de Corpul Expediționar al generalului Petre Dumitrescu). Nu se știe dacă vor rămâne în Crimeea să facă ocupație și să libereze astfel contingentele germane, sau dacă se vor înapoia în țară.

La sud-est de Tula, o divizie rusească de cavalerie a fost complect distrusă. Spre Rostov se înaintează, încet. La Leningrad cercul se tot strânge. Mari bombardări în dosul frontului sovietic, unde multe trenuri și gări au fost distruse. Bombardări și la Moscova, și la Petersburg și la Gorki (Nijni Novgorod).

La Kerci, care a ajuns la o populație de peste 100 000 locuitori, sunt fabrici importante pentru armată și în regiunea dimprejur zăcăminte importante de fier. Pătura de minereuri (pirite) e evaluată la 2½ miliarde de tone. Mai mult ca la Krivoi-Rog, dar producția de fier e mai mică: 40% în loc de 60%.

Finlanda a răspuns notei americane printr-un lung memoriu, în care fără să aibă aerul, dă o lecție de morală conducerii Statelor Unite și conchide că nu va depune armele până ce nu va goni pe sovietici din toate pământurile finlandeze (rușii mai ocupă încă Hangö, insule din golful Finlandei și o parte din peninsula Pescarilor care amenință Petsamo) și nu va asigura pacea și liniștea la care poporul finlandez are dreptul.

Nota americană n-a fost chiar un ultimatum. Ea spune că, dacă Finlanda vrea *garanția Statelor Unite în viitor* (!!!), să-și retragă forțele de pe teritoriul sovietic și să încheie pace — iar dacă nu cumva n-ar face acest gest, să știe „că se va bucura“ *de inamiciția* americană...

Răspunsul Finlandei, plin de demnitate și de hotărâre a dezlănțuit entuziasm la Berlin și la Roma...

Răspunzând informațiilor engleze și americane, purtătorul de cuvânt al Ministerului de Externe german, ministrul plenipotențiar Schmidt, a declarat presei că în acest război *nu vor fi sondaje germane pentru pace.* Germania merge la o victorie complectă și singura chestiune ce se pune e dacă Anglia va fi distrusă complect, sau dacă se va primi cererea de pace pe care ar face-o la un moment dat... Dacă în fața acestor declarații se pun afirmațiile lui Churchill că probabil în *1943* un număr mai mare de vase va fi disponibil pentru Atlantic, din flota britanică — apoi ajungem la concluzia că stăm bine...

Atât în discursul Regelui Angliei pentru deschiderea noii sesiuni parlamentare, cât şi în cuvântările lui Churchill la Guild hall şi lui Roosevelt cu prilejul aniversării Armistiţiului din 1918 — numai declaraţii de dragoste pentru Soviete şi făgăduieli de ajutor. Dragostea se arată atât de mare încât probabil ajutoarele vor fi foarte mici...

Dl Sumner Welles, eloquentul subsecretar american, a vorbit şi el ca să spună că „războiul poate fi impus Statelor Unite *în orice moment*" — şi că pericolul la care e expusă America e mult mai mare ca în 1917 (aluzie la atitudinea japonezilor, amici în 1917 — inamici astăzi).

———

Horty şi Regele Egiptului Faruk sunt rău bolnavi. Horthy de o pneumonie, Regele Faruk, nu se ştie de ce. Starea Regentului maghiar s-a îmbunătăţit ceva, aseară.

———

În fostele provincii iugoslave situaţia e tot rea. La Split s-a aruncat o bombă în mijlocul muzicii (?) Vânătorilor de munte italieni: 24 de răniţi din care unul a murit. Şi 25 răniţi, din public. Tot la Split, s-a aruncat o bombă în contra unui camion încărcat cu soldaţi. O sumă de răniţi şi aici... S-au făcut arestări în masă. Şi apoi?

———

Generalul Huntziger, ministrul de Război al Franţei, a fost ucis într-un accident de avion, lângă Nâmes. Generalul se înapoia din Algeria şi zbura spre Vishy, fără escală. Nu se cunoaşte încă cauza accidentului. Cu Huntziger au pierit încă 6 persoane...

Daladier, Blum & Co. care se aflau deţinuţi la castelul Burassol, în Auvergne, au fost transportaţi (până la Pan cu avionul) la Portalet, în Pirinei, unde vor fi închişi în fortăreţe până la 15 ianuarie, când începe procesul lor...

———

Dl Finţescu, profesor de Drept comercial, a analizat stările de drept din Germania şi ca consecinţă *a preconizat scoaterea capitolelor despre Succesiuni, despre drepturi patrimoniale şi personale din Codul Civil*... Individul trebuie să dispară, pentru fericirea comunităţii...

Dl Finţescu este şi decanul Facultăţii de Drept. Dl Finţescu mai este însă şi un caraghios!

———

Războiul a întors capetele pe dos. Dacă un comercialist şi un decan de Universitate poate vorbi ca dl Finţescu, dacă se poate omorî lumea

cum se omoară în numele unui principiu etnic (persecuţia ovreilor), de ce să ne mirăm că un individ plimbându-se pe uliţele Londrei într-un automobil, a scos un revolver şi a tras asupra oamenilor paşnici... Au fost 2 ucişi şi 7 răniţi! Amatorul de senzaţional n-a fost încă prins.

S-a înregistrat ieri un mare cutremur de pământ la Ersindjan, în Anatolia — case dărâmate, victime multe...

Condica plebiscitară a însemnat până aseară 2 986 943 voturi pentru — 49 de voturi contra... Votul mai ţine până sâmbătă seară.

Sarandos, ucigaşul maiorului german Doering, a fost condamnat la moarte. Asasinatul a avut loc în ianuarie — mă întreb de ce o fi ţinut procesul până acum...

Ca să împiedice pe nemţi să ne cumpere toate automobilele, Guvernul a făcut o lege prin care interzicea orice vânzare de automobil fără autorizarea Ministerului Economiei Naţionale. Ca să eludeze legea, nemţii au transformat actele de vânzare-cumpărare în acte de închiriere şi câteva zile după încheierea actului, sub pretext de accident şi de distrugere a maşinii, „indemnizau" pe proprietar — „et le tour était joué" (şi farsa era jucată). Un nou decret-lege a apărut ieri prin care *şi închirierile* de automobile sunt supuse aprobării ministeriale. Bine... dar ce vor zice stăpânii noştri?

Vineri, 14 noiembrie. Timida ninsoare de ieri-dimineaţă s-a transformat către seară în ninsoare de-a binelea, cu frig şi viscol. Azi-dimineaţă viscoleşte de foc, iar termometrul arată – 8°...

Zăpdă la începutul lui noiembrie am mai pomenit, dar ger de – 8° niciodată! An afurisit ca acesta n-am mai văzut: n-am avut primăvară, n-am avut vară, n-am avut toamnă — în schimb o să avem iarnă! Când mă gândesc la nenorociţii de pe front, îmi vine rău...

Plebiscitul până aseară: 3 246 499 *da* contra 62 *nu*.

Trupele sovietice se retrag de la Sevastopol, decimate de aviaţia germană. După ştiri din Londra aceste trupe sunt transportate, sau cel puţin se încearcă să fie transportate, la Batumi.
La Bertsch, germanii au ocupat fortificaţiile de la sudul oraşului.

———

Presa germană e plină de laude la adresa lui Marinescu, ministrul Economiei noastre Naţionale, care a petrecut trei zile la Berlin. Ce isprăvi o fi făcut la Berlin, bineînţeles nu ni se spune — dar ca să-l laude aşa ziarele nemţeşti e o prezumţiune că a cedat la toate cererile Reichului...
Caraghiosul a părăsit aseară Berlinul. Să vedem cu ce ne vine...

———

Führerul a telegrafiat condoleanţe mareşalului Pétain pentru pierderea generalului Huntziger. Ziarele din Berlin publică necrologuri elogioase despre cel dispărut...

———

Procesul inginerului Petre Carp, care a făcut atâta vâlvă şi a fost una din ultimele porcării săvârşite de camarila Regelui Carol, a fost revizuit. Judecat din nou, Carp a fost achitat de orice vină.

———

Se pare că la Odessa totul n-a fost distrus cum s-a spus la început. Apa şi limina electrică s-au putut reda locuitorilor. Gara e încă în picioare, cu puţine stricăciuni. Teatrul monumental a rămas neatins, şi la 1 decembrie se va deschide stagiunea de Operă, cu elementele ruseşti aflătoare la Odessa. Se va redeschide de asemenea şi Universitatea. Profesorii se declară încântaţi de a fi scăpat de regimul bolşevic, care i-a martirizat 20 de ani...
Un enorm material de tot felul găsit depozitat în port şi prin diferite magazii este actualmente inventariat de diferite „comisiuni de recuperare“ trimise de la Bucureşti. S-a trimis şi o comisie pentru „recuperarea“ de instrumente de muzică (!!!) din care face parte şi Toto Brăiloiu. Întrebat de un prieten dacă e adevărat că pleacă la Odessa, Toto i-a răspuns: „Da, plec, fac parte dintr-un «jab-band»!“

———

În Statele Unite, antiintervenţioniştii fac ce pot ca să înteţească grevele. Roosevelt are de furcă ca să le potolească şi nu parvine totdeauna.

Pentru ziua de 7 decembrie se anunţă greva a 350 000 ceferişti care cer un spor de salariu de 30%... Greve mai mici izbucnesc aproape în fiecare zi.

———

Tânărul Vintilă Brătianu a fost decorat cu „Virtutea Aeronautică". A fost decorat şi Bâzu Cantacuzino, reabilitat după anchetă, în urma demobilizării sale disciplinare din august...

———

Din cauza zăpezii a trebuit să suprimăm ultimele două zile de alergări la Băneasa: ieri, joi, şi poimâine duminică. O pagubă pentru Societatea de Încurajare — şi prin urmare pentru proprietari — de circa 1½ milion lei...

———

Sâmbătă, 15 noiembrie. De aseară s-a potolit viscolul, dar e încă frig: azi-dimineaţă – 6 grade. Lumea e mulţumită că cel puţin nu suflă vântul...

———

Pe ziua de ieri numărul voturilor la plebiscit a crescut puţin: s-a ajuns la 3 323 669 *da* şi la 65 de *nu*. A votat deja mai toată lumea, şi cei întârziaţi n-au îndrăznit să iasă, cel puţin mulţi din ei, pe o vreme ca cea de ieri. Azi, ultima zi a votării...

———

Aviaţia germană a început să bombardeze serios localităţile de pe ţărmul Mării Negre dintre Marea de Azov şi Caucaz. Anapa, Novorosisk şi Tuapse au fost bătute la rând. La Tuapse e o mare rafinărie de petrol cu o conductă care se desparte de cea principală la poalele septentrionale ale munţilor. Cu toată iarna, comunicatul german de aseară anunţă pe de altă parte întăriri şi mici succese în toate sectoarele frontului...

Amiralitatea engleză face cunoscut torpilarea vasului port-avioane „Ark Royal". Nu se spune *unde* a fost torpilat vasul, dar se crede că în Mediterana. „Ark Royal" a fost dat de mai multe ori ca lovit, în cursul acestui război — s-a spus chiar că a fost scufundat. De data asta, faptul este confirmat chiar de autoritatea britanică. „Ark Royal" este al 3-lea vas englez port-avioane scufundat în cursul războiului. Era unul din cele mai moderne, avea o viteză de 30 noduri pe oră şi putea să

ducă 60 de avioane. Englezii aveau 11 vase port-avioane: tot le mai rămân 8...

Modificarea legii neutralităţii a fost votată şi de Camera Reprezentanţilor din Washington, cu 212 voturi contra 194. Majoritatea mică, de 18 voturi; au fost şi 29 de abţineri. Au votat pentru 189 de democraţi, 22 republicani şi 1 laburist — contra, 137 republicani, *53 democraţi,* 3 progresişti şi 1 reprezentant al fermierilor. Proiectul Guvernului n-a întrunit prin urmare jumătate din numărul total al voturilor Adunării (435). Cei care n-au venit la vot n-au îndrăznit să meargă să voteze contra — aşa încât s-ar putea chiar zice că antiintervenţioniştii au majoritatea în Congres...

Acest mizerabil rezultat n-a fost obţinut decât prin enormă presiune. S-a intervenit pe lângă fiecare deputat, iar Roosevelt a adresat o scrisoare preşedintelui Adunării prin care arăta că un vot negativ ar încuraja puterile hrăpăreţe (Germania, Italia şi Japonia), ar descuraja Anglia, Rusia şi China şi ar încurca rău politica Statelor Unite... A scris şi Cordell Hull o scrisoare, tot preşedintelui...

Rezultatul votului a dezamăgit mult cercurile guvernamentale. El dovedeşte că, în ce priveşte războiul, opinia publică americană e împărţită şi că, zestre guvernamentală lăsată la o parte, majoritatea ar fi chiar *contra*-oricărei intervenţii...

În Statele Unite, reacţiunea provocată de rezultatele votului e mare, de o parte şi de alta.

La Berlin, rezultatul, prevăzut, nu se prea comentează — cercurile oficiale sunt convinse că promulgarea noii legi americane va duce repede la război cu Statele Unite — şi Comandamentul german ia toate măsurile în vederea unui asemenea deznodământ...

Un puternic cutremur de pământ a avut loc la 30 kilometri sud de Los Angeles, în Statele Unite. De la 1933 n-a mai fost în California un cutremur atât de puternic. Nu s-au înregistrat victime omeneşti, dar foarte multe case sunt stricate şi pagubele sunt mari.

Şi Mussolini a telegrafiat lui Pétain, cu prilejul morţii lui Huntziger. Funerariile naţionale ale generalului au loc la Vichy. Führerul şi Ducele au trimis câte un general să-i reprezinte. Generalul Vogel trimis,

cu o delegaţie, de Hitler, a fost reţinut la masă de mareşalul Pétain! De toate se văd în acest război!

Avionul ce ducea pe Litvinov şi pe ambasadorul american Steinhardt spre Indii, a fost silit să amerizeze pe malul de sud al Mării Caspice, la portul Pahlavi[1]. Nu se cunosc cauzele accidentului dar se ştie că cei doi cloncani au scăpat teferi.

Comisia Prezidenţială de la Casaţie a judecat procesul relativ la controlul averii defunctului V. Iamandi şi a declarat întreaga averea ca *nejustificat câştigată*. În consecinţă a trecut-o în patrimoniul Statului...

A plătit scump Iamandi, şi cu viaţa şi cu averea, cele săvârşite ca principal complice al Regelui Carol, al lui Urdăreanu şi al lui Călinescu. Ca ministru al Justiţiei, nu trebuia să tolereze omoruri, fărădelegi... Şi dacă nu putea, trebuia să plece. Şi averea lui, toată, după propriile sale mărturisiri în testament, e datorită numai mocirlei în care a trăit. Hotărârea Comisiei e severă, dar dreaptă. Mai sunt însă şi alţii, care au câştigat milioane şi mai uşor decât Iamandi, şi pe care nimeni nu-i turbură...

Duminică, 16 noiembrie. De la – 20° cât a fost vineri, frigul a scăzut ieri la – 6° şi azi-dimineaţă la – 4°. Poate se va mai întoarce o dată toamna, căci prea ar fi oribil să o începem de pe acum cu gerul şi să ţină patru luni...

Nemţii pretind că generalul Iarnă le va veni, lor, în ajutor. Deocamdată generalul Viscol le-a dat de capt, la Kerci. Profitând de îngrozitoarea vreme de vineri, ruşii, mai obişnuiţi cu frigul şi cu viscolul, au contraatacat linia germano-română la sud de Kerci şi ne-au dat înapoi cu 12 kilometri... Natural, nimic n-a apărut în comunicatele germane despre acest insucces — se laudă însă cu el Radio-Moscova şi se bucură Radio-Londra...

[1] Pahlavi e numele fostului Şah; pe nici o hartă nu se vede ce port a primit acest nume nou...

„Royal Ark“ a fost torpilat în Mediterană pe când însoțea un convoi de mai multe vase. Două submarine germane au atacat convoiul, au torpilat „Royal Ark“-ul și un cuirasat de escadră „Malaya“ — „Royal Ark“ s-a scufundat, dar destul de încet pentru ca echipajul să poată fi salvat. „Malaya“ deși grav atinsă a putut să se târască cu propriile ei forțe până la Gibraltar, unde va avea nevoie de lungi reparații. Lovitura a stârnit mare entuziasm la Berlin și în Germania, dar a lăsat Anglia indiferentă...

———

Viscolul de vineri a favorizat pe ruși la Kerci dar era să le răpească pe Stalin. Radio-Moscova anunță că Omul Roșu împreună cu cei 6 tovarăși ai lui, au *scăpat* și au aterizat în siguranță, fără să spună însă unde. Din această comunicare rezultă că Stalin a părăsit Moscova, că era să piară, că a scăpat și că a debarcat undeva, probabil la Samara... Păcat că a scăpat. Sau poate e mai bine așa?

Viscolul era să nenorocească și pe Litvinov împreună cu tovarășul său de drum Steinhardt. Știrea că avionul lor coborâse la Pahlevi nu era exactă; 24 de ore nu s-a știut nimic despre soarta lui. O știre de la Londra, oficială, anunță că dumnealor domnii Litvinov și Steinhardt au ajuns teferi la Baku.

———

Opinia publică americană e foarte agitată de pe urma votului Congresului. Numeroase proteste împotriva politicii de război dusă de Roosevelt. Pare că Președintele va întâmpina serioase greutăți pentru realizarea planurilor sale. Dar nu e om să se lase...

Noua lozincă a antirevizioniștilor e: „Poporul american va trage la răspundere pe cei ce-l vor târî în război“...

La Berlin, știrile din America sunt primite cu indiferență — cel puțin aparentă — și cu scepticism.

———

Plebiscitul s-a terminat aseară cu 3 391 160 voturi pentru și 65 contra. E un mare succes de cifre, și probabil că atâta s-a urmărit...

———

De ieri s-au îndulcit prescripțiile Poliției: se va circula în București toată noaptea și localurile pot rămâne deschise până la ora 1 după miezul nopții... Era mai bine cum era; acum iar o să înceapă destrăbălații și destrăbălatele să se încurce toată noapte pe străzile orașului...

———

Regele Mihai şi Regina Elena locuiesc la Regina Elisabeta, deoarece la Palat s-a stricat caloriferul *şi nu s-a putut repara până acum.* Dacă nu s-a putut la Vodă, ce să ne mai plângem noi de întârzierile pe care le suferim în lucrările întreprinse! Îmi pare totuşi comic să văd pe Regina Elena care, cum se ştie, a încasat palme de la Elisabeta — găzduită în casa acesteia. E drept că Elisabeta nu e de faţă, ci la Banloc...

———

Deşi cursurile Universităţii s-au deschis de mai bine de 10 zile, ieri s-a făcut inaugurarea oficială a anului academic. De ce această întârziere — explice cine o vrea. Solemnitatea a avut loc în Facultatea de Drept, în prezenţa Regelui Mihai. Au pronunţat banale discursuri ocazionale rectorul Hulubei, decanul Facultăţii de Drept, Finţescu, care de data asta n-a mai pus picioarele în străchini, şi un student ardelean. Regele n-a spus nimic, obişnuit să fie personaj mut — în schimb i-a tras Ică un logos, să nu-l mănânce porcii. Mai întâi, secătura de conferenţiar a venit în robă de profesor — de ce? Apoi, a început prin a spune că a adus decretul-lege prin care se restabileau catedrele şi conferinţele suprimate sub Armand Călinescu, precizând că se restabileşte situaţia dinaintea *atentatului la mândria Universităţii* săvârşit de un om străin de şcoală! O dublă porcărie: pe de o parte, nu Armand Călinescu a suprimat catedrele cu pricina, *ci Regele Carol*, şi dl Ică o ştie — pe de alta, *de ce* acest gest *de plată demagogie* într-un regim totalitar care pretinde că vrea să restabilească *ordinea morală* în toate ramurile activităţii noastre? Ca să-şi câştige bunăvoinţa profesorilor şi să-l recomande pentru o catedră? Pentru asta a adus şi pe Rege?

De frică să nu fi spus şi cine ştie ce enormităţi bolşevice, am citit — cu mari suferinţe — tot discursul d-lui Ică. N-a spus nimic subversiv, dar Dumnezeule! — ce stil!!

———

Se confirmă pierderea a două vedete ale Marinei noastre, în Marea Neagră. Vedetele au dat peste mine aşezate de muscali, şi au sărit în aer. Întreg echipajul lor a pierit...

———

Joi, 20 noiembrie. Un acces de gută m-a pironit trei zile în pat... Azi am putut să mă cobor, cu greu. Păcatele tinereţii se ispăşesc la bătrâneţe!

———

Se vede că informaţia cu darea armatei noastre înapoi, la Kerci, n-a fost exactă — sau că acţiunea a fost foarte limitată — căci Kerciul a

fost luat de trupele germano-române. Mai rămâne Sevastopolul de ocupat, şi gata şi cu Crimeea! Nemţii încep acum să vorbească de Caucaz! Din Crimeea, aviaţia lor va putea ataca cu uşurinţă instalaţiile petrolifere de la Marea Caspică şi uzinele de la Tiflis...

De la Berlin se anunţă că campania de iarnă a pornit pe tot frontul rusesc. În regiunea Donețului şi Donului starea drumurilor oprise înaintarea germană; ea va fi reluată acum pe pîmântul îngheţat cu efective echipate pentru iarnă, aşa încât ne putem aştepta la un nou salt înainte.

Comandamentul Suprem german comunică, că de la 1 la 8 noiembrie, 2 174 de avioane sovietice au fost distruse în aer şi pe pământ, faţă de 183 avioane germane pierdute. Să sperăm că Comandamentul german nu minte...

Generalul Udet, un as al aviaţiei germane, care în trecutul război a doborât 62 de avioane franceze şi engleze, un rival al lui Richtohoffen şi ai lui Göring — a fost ucis pe când încerca o armă nouă de luptă... Generalul Udet a contribuit mult la reorganizarea aviaţiei germane. De semnalat că concurentul său francez în ultimul război, Fonk (un as şi el, cu vreo 80 de victorii) scrie azi un mişcător articol necrologic şi vorbeşte de „inamicul de ieri *devenit prietenul de azi*"... Încurcate vremuri!

Generalul Sir John Dill, şeful Marelui Stat Major britanic a fost înlocuit prin generalul Brooke. Sir John a fost trecut guvernator al oraşului Bombay. Unele informaţii dau această înlocuire ca determinantă prin dorinţa de întinerire a cadrelor (deşi generalul Dill n-avea decât 60 de ani) — altele pretind că e o satisfacţie dată opiniei publice engleze nemulţumită de conducerea războiului, chiar din punctul de vedere tehnic...

Roosevelt a promulgat legea pentru înarmarea vapoarelor de comerţ şi a cerut în acelaşi timp noi credite pentru înarmare, credite în valoare de aproape 7 miliarde de dolari...

Dar nici legea neutralităţii, nici grevele din Statele Unite nu mai sunt în miezul preocupărilor internaţionale. Acum toată atenţia e pironită pe negocierile americano-japoneze. Convorbirile dintre ambasadorul special Kurusu şi Cordell Hull sunt cronometrate. Discursurile de la Tokio, unde deputaţii îşi ţin şedinţele ascultând când pe generalul Tojo, când pe amiralul Togo — sunt viu comentate de lumea întreagă. Ce va ieşi din convorbirile de la Washington, pace sau război? Nimeni

nu poate să prevadă. Pare că nici o parte nici cealaltă nu vrea război, fiecare ţipă: „ia-l de pe mine că-l omor!" — dar nu se găseşte nimeni care să împace lucrurile. Ele sunt cu atât mai greu de împăcat cu cât şi Statele Unite şi Japonia vor să înregistreze un succes final asupra adversarului... Aşa se încurcă oamenii în război!

Mareşalul Mannerheim a fost decorat cu Ordinul Mihai Viteazul, clasa a III-a, a II-a şi I. Ar fi putut fi decorat de mult...

În fine ne-am liniştit: Litvinov a scăpat teafăr şi a sosit la Pahlevi cu vaporul, venind de la Baku. Dar nu e însoţit, cum s-a spus, de Steinhardt, ambasadorul Statelor Unite, ci de Sir Walter Monkton. Steinhardt, după alte ştiri, pare să fi fost în avionul lui Stalin, care a scăpat şi el de prăpăd...

Subsecretariatul Aprovizionării a fost suprimat şi demisia lui Negel, dată acum vreo 20 de zile, a fost primită. Adică s-a suprimat subsecretariatul Aprovizionării de pe lângă Ministerul Economiei, ca să se reînfiinţeze pe lângă Ministerul Apărării Naţionale, şi în locul lui Negel a fost numit generalul Constantin. Cu alte cuvinte s-a militarizat Aprovizionarea... Atâta timp cât nu va fi o direcţiune unică în ce priveşte aprovizionarea civilă, cea militară, transporturile şi moneda — nu se va ajunge la nimic. Prin noua măsură s-a făcut un pas: s-a împreunat[1] aprovizionarea civilă cu a armatei — mai rămân moneda şi transporturile. Prin urmare nici noua combinaţie nu va da rezultatele dorite.

Mi se spune că Negel e amărât. După atâta vreme spera să nu se mai vorbească de demisia lui. Mareşalul i-a trântit-o în nas, la ultimul Consiliu provocat de lipsurile pieţii Bucureşti şi de nemulţumirea crescândă a tuturor...

Nici Marinescu nu stă bine. Şi-a scăpat locul fiindcă nu putea fi schimbat imediat după întoarcerea sa de la Berlin — s-ar fi putut interpreta înlocuirea lui ca o dezaprobare a celor încheiate cu nemţii...

Dar s-a încheiat ceva?

În Germania s-a creat un Minister pentru administrarea teritoriilor ocupate din Rusia. Aceste teritorii au fost împărţite în două: Ostlandul,

[1] Greşală: nu s-a împreunat deloc...

cuprinzând Statele Baltice şi Rusia Albă — şi Ucraina, cuprinzînd restul. În fruntea Ministerului a fost numit Rosenberg, publicistul şi teoreticianul nazismului. Rosenberg fiind născut şi crescut la Reval, vorbeşte perfect ruseşte. E însă un om periculos şi întrupează nu numai *spiritul* dar şi *apucăturile* de partid. Şi el şi Himmler, sunt printre cei mai urâţi de burghezia germană...

Grecul Sarandos, ucigaşul maiorului german Doering a fost executat prin împuşcare, vinerea trecută 14 noiembrie, la orele 14,45. Cifra 14 n-a purtat noroc de data asta...

Unul din asasinii ofiţerilor germani din Franţa a fost identificat: se numeşte Brustlein, prin urmare e de origine neamţ! A fost identificat dar n-a putut încă fi arestat. În schimb, s-au găsit arme explozive şi granate în localuri abandonate de banda care le mânuia. Cercetările continuă...

Piaţa de la poalele Mitropoliei care a fost pe rând botezată Bibescu Vodă, 8 Iunie, a Naţiunii, 6 Septembrie a fost acum şi defintiv (!!) rebotezată ca Piaţă a Naţiunii!

Greta Garbo, fetiţă suedeză fotogenică şi prostuţă, care şi-a făcut un nume ilustru în cinematograf şi a înnebunit multă lume prin frumuseţea ei, a hotărât să o sfârşească: s-a căsătorit cu doctorul Hanser, specialist „pentru slăbire“, la Holywood...

Am citit în pat cartea lui Paul Allard, „Les responsables du désastre“. Multe lucruri cunoscute sau ştiute — dar mai spune acolo, omul, şi unele de necrezut. Astfel pretinde că Franţa a intrat în luptă, în mai 1940 *cu 95 avioane de bombardament şi 450 de vânătoare*, pe cînd Germania mărturisea 12 000!!! Fără să mai subliniem că avioanele de vânătoare franceze făceau 300 kilometri pe oră iar cele de bombardament 250 — pe când avioanele germane puteau facer 634 şi 400 kilometri...!

Witzleben îmi face o lungă vizită. E foarte îngrijorat de viitor din cauza „bolşevismului“ Partidului Nazist din Germania. Va putea Hitler să pună stavilă curentului pe care toţi gheşeftarii partidului, Rosenberg, Himmler, Ley, Funk şi alţii îl întreţin? Hitler e foarte rău înconjurat;

vede din când în când pe Schacht, *dar nu îndrăzneşte să mărturisească că-l vede; îl vede pe ascuns*... Militarii, mareşalii şi generalii sunt nişte proşti în politică, şi pe ei nu se poate conta — zice Witzleben...

Witzleben e îngrijorat şi pentru noi. Clodius, un pezevenghi ce pescuieşte în toate apele turburi (părerea lui Witzleben) şi care s-a pus la Berlin în slujba partidului după ce a expediat pe Wohlthat la Tokio şi a decapitat astfel şi pe Göring — Clodius, de câte ori vine la Bucureşti, intrighează cu Ică în favoarea legionarilor... Aşa crede Witzleben. Poate se înşeală...

Regina Elena şi Regele Mihai pleacă duminică în Italia — o scurtă călătorie de vacanţă...

Nevastă-mea a văzut ieri pe Nelly Catargi (dama de onoare a Reginei) care i-a povestit că Regina e într-o stare de nervi oribilă din cauza ororilor ce se săvârşesc împotriva ovreilor, orori ce-i sunt aduse la cunoştinţă prin diferite petiţii şi suplici... Prin cea din urmă, nenorociţii cereau ca cel puţin copiii până la 7 ani şi femeile însărcinate să fie siguri de viaţă. Regina a chemat pe Antonescu, care a luat-o de sus, i-a spus că „o politică începută trebuie continuată", că ovreii exagerează, că tot mai omeneşte (!!) ne-am purtat noi decât nemţii care pun pe ovrei să sape lungi tranşee, apoi îi ucid cu mitralierele, îi aruncă în şanţ, pun pe deasupra un strat de pământ — şi încep iarăşi... Regina a plâns, a protestat împotriva acestei transformări a soldaţilor români în asasini, a invocat răspunderea morală, a arătat că vom plăti scump aceste excese — toate au fost zadarnice căci n-au mişcat pe Antonescu. Despărţirea între el şi Regină ar fi fost rece...

Vineri, 21 noiembrie. Posturile engleze de emisiune fac mare larmă în jurul unei ofensive pornite de trupele britanice pe frontul Libiei, la Tobruk. Englezii spun că această ofensivă pregătită de 5 luni, *deschide al 2-lea front cerut de Stalin împotriva nemţilor.* Trupele britanice ar fi înaintat cu 100 de kilometri în spre Cirenaica...

Nemţii şi italienii neagă succesul britanic şi pretind că înaintarea engleză s-a efectuat în deşert, în „no man's land" (în ţinuturi nelocuite), şi că forţele italiene şi germane au respins atacul îndreptat împotriva lor. Oricum ar fi, chiar dacă englezii au avut un mare succes în Libia, nu poate fi vorba de al doilea front cerut de Stalin, căci Stalin l-a cerut în Europa şi împotriva nemţilor — nu a italienilor!

„Pe frontul de est nimic nou“ — adică bombardări, distrugeri, înaintări și prizonieri bolșevici!

Și la Kiev au fost explozii întârziate, ca la Odessa. Când s-a repus în funcțiune uzina electrică (după reparare) au sărit în aer 50–60 de case din centrul Kievului! Și la Harkov, s-au găsit mine cu explozie întârziată: s-au adunat peste 75 kilograme de dinamită și alte explozive.

Giuriadi, maiorul, fiul verișoarei mele a venit ieri să mă vadă. A făcut războiul cu divizia blindată a generalului Sion. Mi-a povestit și el cu groază de masacrele de ovrei din Basarabia. Femei cu copii în brațe, rănite, cereau să se pună capăt suferințelor lor, cu un glonte. Bătrâni fără apărare, erau uciși fără milă. *Și fără nici un criteriu, fără nici o bază de culpabilitate.* Uciși fiindcă erau ovrei! Cum vom justifica noi, mai târziu, față de omenire aceste orori? Giuriadi mi-a spus: „Am rămas cu mâinile curate, n-am ucis, n-am dat ordin să ucidă pe nimeni!“

Nemții răspândesc știri teribile despre cele ce se petrec în Statele Unite: producția de automobile a fost redusă cu 50%, grevele din mine și de la căile ferate au zdruncinat întreaga producție, inflația monetară bate la ușă[1]. Aceste știri trebuiesc luate drept bune cu dramul. Fapt este însă, că toate nu merg pe roate pentru politica războinică, în Statele Unite și că curentul intervenționist a mai slăbit, de la votul atât de parșiv al legii pentru înarmarea vaselor...

Negocierile nipono-americane continuă. Ambasadorul extraordinar Kurusu, împreună cu ambasadorul în post Nomura, au avut și ieri întrevederi cu Cordell Hull. Până acum nu se știe nimic despre mersul tratativelor. Atmosfera este însă mai mult pesimistă, atât la Tokio cât și la Washington...

A apărut decretul prin care generalul Constantin Constantin a fost numit subsecretar de Stat al Aprovizionării pe lângă Ministerul Apărării Naționale. Decretul de organizare al noului Subsecretariat n-a apărut încă: sunt greutăți pentru fixarea serviciilor care vor rămâne la Ministerul Economiei și a celor care vor trece, cu nou Subsecretariat,

[1] O afirmă și senatorul Baruch, deși democrat rooseveltist...

la Ministerul Apărării. Neînţelegere mare între civili şi militari — şi nimeni ca să-i împace. Marinescu e un zăpăcit fără autoritate...

———

Azi se inaugurează la Viena săptămâna artistică românească. A plecat de alaltăieri Buşilă (cu doamna) ca să reprezinte Guvernul la această inaugurare. O expoziţie de artă populară, concerte date de Filarmonica Bucureşti cu Gogu Georgescu, reprezentaţie de operă cu şopârlele şi peştii noştri — de toate... E lată rău, cum ar zice Victor Antonescu...

———

Mi se spune că s-ar fi curăţit şi primarul Modreanu, pe chestiunea aprovizionării. Cu toate că e cumnat cu Ică, va fi înlocuit prin... Costică Angelescu (fostul guvernator şi ministru)! Să fie acţiunile lui Ică în scădere?... Cam aşa se vorbeşte...

———

Personalul sanitar a fost citat de mareşalul Antonescu, pe ordin de zi, pe armată. Organizaţia serviciului nostru sanitar a fost în război, deplorabilă — dar *personalul* s-a purtat de minune. Citaţia este cât se poate de meritată. Cu acest prilej au fost citate şi: Consiliul de Patronaj (Madam Rica!!), Crucea Roşie şi Societatea Ortodoxă a femeilor române.

Ar fi trebuit însă scos de pe „palmares" numele d-nei Veturia Goga, care a făcut afaceri... Cea din urmă: a publicat o ediţie a versurilor lui Goga cu bani strânşi pentru răniţi! Şi-a avut îndrăzneala să o mărturisească, pretinzând că Goga a fost primul luptător român pentru unitatea naţională, şi că prin urmare din banii adunaţi pentru soldaţi, i se cuveneau şi lui...

———

A murit şi Ion Zelea-Codreanu, tatăl lui Corneliu. A murit la Sanatoriu Gerota de pe urma unei operaţii. Bătrânul Zelea-Codreanu, cu toate scăderile lui, ar mai fi putut strânge în jurul său din resturile Mişcării Legionare, dat fiind prestigiul numelui pe care-l purta, în ochii cămăşilor verzi... Din acest punct de vedere, şi numai din acesta, moartea lui e o pierdere pentru ce a mai rămas din Mişcare. Nu e vorbă, „ce a mai rămas" — sunt mai ales comuniştii, care cu sau fără Zelea Codreanu tatăl îşi vor mai ridica o dată capul, spre nenorocirea noastră...

———

După ultimul recensământ, populaţia Indiei a ajuns la 388 milioane suflete! Un spor de 15% în zece ani!!

Dl Ică a luat parte la o şedinţă a Colegiului Inginerilor şi a expus Corpului nostru tehnic „cum vede mareşalul reconstrucţia României reînoite", pe bază de corporatism şi de colaborare între Stat şi „corpurile profesionale"... A încurcat-o aşa, încât nimeni n-a priceput nimic. La sfârşit, a cerut Colegiului ca până la 3 săptămâni să-i elaboreze şi să-i prezinte *un plan de colaborare între Corpul tehnic al inginerilor şi Stat.* Dictatura „sui generis", în care victimele trebuie să-şi redacteze actul lor de pieire...

În Franţa au fost arestaţi 4 comunişti, din care 3 şefi ai mişcării. La descinderile făcute s-a găsit un enorm material terorist... Alte arestări sunt iminente...

Generalul Weygand a fost pus în retragere, cu un ordin de zi pe armată măgulitor din partea mareşalului Pétain. Funcţiile de Delegat general al Guvernului în Africa, pe care le ocupa generalul au fost suprimate. S-au înfiinţat în schimb comandamente militare şi un „Secretariat general" pentru posesiunile din Africa...

Punerea la retragere a lui Weygand trebuie să fie cu cântec — dar deocamdată, acest cântec, nu-l cunoaştem.

Litvinov şi Monkton, lângă care de data asta a apărut din nou ambasadorul american Steinhardt, au ajuns după mai multe peripeţii, cu avionul, la Cairo...

Radio Londra anunţă că ruşii ar fi străpuns frontul german la sud de Moscova. Comunicatele germane sunt însă în contradicţie cu această ştire, ce pare puţin întemeiată...

Sâmbătă, 22 noiembrie. Englezii fac mare tărăboi cu ofensiva lor în Libia. Pregătită de luni de zile, se zice că ar fi susţinută printr-o armată de 750 000 de oameni, perfect înarmaţi, şi de data asta la înălţi-

mea trupelor germane. Prin această ofensivă, Anglia urmărește mai multe scopuri. Mai întâi să dovedească că e capabilă de inițiativă și să-și repare prestigiul adânc zdruncinat prin faptul că a stat cu brațele încrucișate — sau a mâncat bătaie — pe când nemții zburau din victorie în victorie. Apoi, să gonească pe italo-germani din Africa de Nord ca să scape Suezul, Siria și Irakul de o amenințare din acea parte. În fine să constituie acel al doilea front cerut cu atâta insistență de sovietici.

La Londra se pretinde că „limojarea" lui Weygand a fost hotărâtă în legătură cu această ofensivă britanică: nemții s-au temut ca trupele engleze, după ce vor ajunge la Tunis (!!!) să nu dea mâna cu ale lui Weygand și au impus mareșalului Pétain înlocuirea acestui general, nesigur în ce privește convingerile politice...

Germanii ironizează această bănuială englezească și afirmă că ofensiva britanică din Libia se va prăbuși ca și cea din iarna trecută. Până acum știrile de la Londra și Berlin asupra operațiunilor militare din Marmaica (unde a avut loc șocul) sunt contradictorii... Trebuie să mai așteptăm o zi, două.

Pe frontul rusesc, nimic senzațional. Pare cert că nemții încep o campanie de iarnă și că s-au organizat în acest scop, cu priceperea lor obișnuită.

La Moscova și mai ales la Petersburg, viața pare să fi devenit un infern. Mor oamenii de foame și de frig, și mai execută și comisarii bolșevici pe refractari. E cel mai îngrozitor război care s-a văzut vreodată...

Se vorbește acum de Caranfil ca primar al Bucureștiului. Ar fi mai nimerit decât Costică Angelescu. La Instrucție Publică se spune că va fi numit Fințescu... De ce nu?

Deși primarul n-a fost schimbat încă, Ministerul Economiei Naționale a dat azi-dimineață un comunicat prin care aduce la cunoștința publicului că importul oricăror provizii alimentare în Capitală este liber și că s-au dat instrucții în acest sens la toate barierele.

Ministerul a mai dat de vreo două ori un asemenea comunicat, dar dl Modreanu n-a ținut seamă de el și a confiscat toate alimentele ce căutau să intre în București. Să sperăm că s-a luat prostului autoritatea din mână!

S-a redeschis Muzeul Toma Stelian. Edificiul fusese aproape dărâmat de cutremur. A fost reparat și curățit de toate farafastâcurile cu care-l împodobise arhitectul Berindei, cel fără de gust.

În muzeu au fost expuse operele pictorilor români moderni, de la Andreescu şi Grigorescu încoace.

———

Duminică, 23 noiembrie. Trupele germane au ocupat Rostovul pe Don. E un mare pase înainte căci acum drumul spre Novorosisk şi în spre Caucazia septentrională e deschis. Răscruce mare de drumuri, Rostovul care în preajma războiului trecuse de 500 mii locuitori, mai e şi un centru important industrial cu fabrici de tractoare, de automobile şi de aeroplane. Tot la Rostov se bifurcă marea conductă de petrol de la Baku. Pare într-adevăr că pe frontul rusesc generalul Iarnă e de partea nemţilor: de când au îngheţat drumurile şi mlaştinile, forţele germane au luat un nou avânt...

Tunurile şi bombele avioanelor germane vor stăpâni acum toată regiunea la est de Marea de Azov şi până la Novorosisk, aşa încât aeroplanele sovietice ce ar voi să vină până la noi vor fi silite să decoleze din Georgia — şi de acolo drumul peste mare e greu iarna, şi lung. Aşa încât pentru noi ocuparea Rostovului mai are şi o importanţă specială de securitate aeriană... În Africa de Nord, ofensiva engleză continuă, cu noi succese, pretind cei de la Londra — cu stăvilirea atacului, afirmă cei de la Berlin şi mai ales cei de la Roma. Aceştia vorbesc cât îi ţine gura de succesele Diviziei „Ariete", care ar fi distrus multe tancuri engleze şi făcut mulţi prizonieri. Complezenţa ce se pune în relatarea isprăvilor Diviziei „Ariete" dovedeşte însă că frontul celorlalte divizii italiene merge mai prost...

Limojarea lui Weygand continuă să fie viu comentată. Unii cred că a fost preludiul unui plan de debarcare a trupelor germano-italiene în Tunisia pe drumul cel mai scurt şi mai sigur, Sicilia — insula Pantelaria-Bizerta. S-ar înscena un atac al coastelor tunisiene de câvre avioane ce ar fi apoi „declarate" britanice, sau poate o răscoală a italienilor împotriva Beiului — şi pretextul unei intervenţii germane ar fi găsit. Pétain ar fi consimţitor, dar Berlinul şi Roma se temeau de o posibilă reacţie a lui Weygand cu forţele sale din Algeria şi Maroc... Viitorul ne va arăta dacă aceste presupuneri, ce găsesc crezământ în cercurile noastre diplomatice, au fost sau nu justificate.

Pe frontul libian a căzut generalul german von Briesen, comandantul unui corp de armată... Pe frontul rusesc a fost doborât şi faimosul colonel Mölders, asul aşilor germani, omul cu 115 victorii aeriene la activul său...

———

Negocierile dintre Japonia şi Statele Unite par să fi ajuns la un punct mort. E aproape sigur însă că Japonia nu va declara război Rusiei şi cu atât mai puţin Statelor Unite. Ea va lăsa adversarilor ei rolul de agresor...

Există un post de emisie clandestin, la noi — postul „România Mare“, care înjură de dimineaţa până seara pe unguri şi răspunde la toate obrăzniciile lor. Se crede că acest post e clandestin numai cu numele, şi că a fost instalat de chiar Guvernul nostru...

Relaţiile noastre cu ungurimea sunt de altminteri din cele mai încordate, şi iar au început să circule tot felul de zvonuri care merg până la afirmaţia că o ocupaţie militară a Ungariei din partea Germaniei, ar fi discutabilă în momentul de faţă la Berlin. Horthy a fost greu bolnav, sănătatea sa s-a mai îmbunătăţit, dar acum ar fi iar foarte rău, pe moarte. Germanii se tem că moartea eventuală a Regentului să nu provoace în Ungaria mari încurcături — de aci ideea unei ocupaţii...

Nu încape îndoială că situaţia noastră la Berlin e mult mai bună astăzi ca a Ungariei. Că nemţii nu iau partea maghiarilor în revendicările noastre asupra Transilvaniei, o dovedeşte înainte de toate atitudinea dârză luată în această chestiune de mareşalul Antonescu, care nu iese din ordinele lui Hitler, a dovedit-o cu prisosinţă. N-ar vorbi Antonescu cum vorbeşte, dacă ar şti că merge împotriva vederilor Führerului. Mai sunt şi alte imponderabile: la Săptămâna românească din Viena s-au expus hărţi şi documentări relative la ţinuturile ardelene cotropite; tot la Viena, rulează acum un film românesc, „Transilvania“, cu vederi din Cluj, din Sălaj, din Maramureş — regimentele, în fine, care se refac cu lozinca „război împotriva ungurilor“ au primit fiecare câte un instructor german... Dacă nemţii ar fi de partea ungurilor, ar opri toate aceste manifestări cu un simplu gest...

Că situaţia noastră este excelentă la Berlin, mi-o confirma ieri şi un gazetar italian, foarte deştept, Damiani, sosit de la Berlin. „În Germania ideea Axei a rămas neatinsă, dar nu se mai vorbeşte acum — spunea Damiani — de Axa Berlin–Roma, ci de Axa Berlin–Bucureşti...“ Exagerarea politicoasă, dar totuşi simptomatică...

O formulă a lui Damiani: „Popoarele Europei vor fi cincizeci de ani ferecate de germani în lanţurile sclaviei. Numai noi italienii şi dvs. românii vom sta ceva mai bine: vom avea situaţie de liberţi — noi fiindcă

suntem cei mai vechi aliaţi, iar dvs. *fiindcă v-aţi bătut bine...*!“ Pe buzele unui italian, formula nu e lipsită de haz...

Comisia Plebiscitului va remite azi oficial Conducătorului, rezultatul votului. Cu acest prilej, mareşalul Antonescu a lansat un nou manifest către ţară, un manifest de mulţumiri. Nimic interesant. Tot alea şi tot alea, de data asta sosul a fost pregătit de Ică. E greţos...

Azi are la înmormântarea lui Ion Zelea-Codreanu, „într-un cadru strict familial“. Vom vedea...

Cardinalul Baudrillart, om cu mare cultură se ridică împotriva bolşevismului rusesc, în numele religiei, şi arată tot ce au avut bisericile de suferit din partea lui Stalin. Un răspuns măgarului de la Canterbury...

Paul Zănescu, fiul prietenului nostru Alexandru a fost citat de 3 ori la ordinea de zi şi propus pentru decoraţii române şi germane. Am citit ieri citaţiile: sunt foarte frumoase. Într-o vreme în care toţi „domnişorii“ se codesc, purtarea lui Paul Zănescu merită toate laudele...

Regele Mihai şi Regina Elena au plecat azi-dimineaţă spre Italia. Au plecat prin Cernăuţi-Lemberg-Cracovia-Viena, ca să nu treacă prin Ungaria...

În şedinţa ultimului Consiliu pentru aprovizionare, prezidată de mareşalul Antonescu, au avut loc scene de toată nostimada. Generalul Modreanu, convins că fusese convocat ca să fie „demis“, a luat-o înainte şi şi-a oferit demisia... Antonescu a început să urle: „N-ai dreptul să dai demisia, eşti soldat, trebuie să stai la datorie — n-ai dreptul să dezertezi! Eu pot să destitui pe incapabili, dar nu vreau să aud de demisie!“ Modreanu a explicat că n-a înţeles să dezerteze, dar că, nu vrea să stea în drumul d-lui mareşal, dacă se găseşte un om mai destoinic. *Într-un regim însă în care fiecare Minister dă ordine care se bat în capt cu ale celorlalte, el, Modreanu nu poate face nimic în fruntea Primăriei Capitalei...* Mai ales, în ce priveşte aprovizionarea, concurenţa

dintre autoritățile civile și cele militare, împiedică orice organizare rațională. Antonescu s-a întors spre generalul Constantin Constantin și a început să-l înjure cum numai el știe: „Măsurile d-tale sunt idioate, ți-ai ridicat lumea în capt, nu-ți dai seama de ce faci etc., etc.“ Cei prezenți credeau că are să-l dea afară nu numai din capul aprovizionării oștirii, dar și din armată... Spre stupefacția tuturor însă a conchis: „Are dreptate Modreanu, trebuie o singură direcție pentru aprovizionarea militară și civilă...“ — și adresându-se lui Constantin: „D-ta să iei Subsecretariatul Aprovizionării, și să îndestulezi și pe civili și pe militari! Îți iei răspunderea?“ Generalul Constantin, care se și văzuse împușcat, a făcut „drepți“ și a răspuns hotărât: „Mi-o iau!“ Și așa a fost hirotonisit subsecretar de Stat al Aprovizionării...

Vai de noi!

Luni, 24 noiembrie. Comunicatul german anunță că în Libia au fost distruse 260 de care blindate, 200 de vehicule automobile și 25 de avioane britanice și că ofensiva engleză e oprită pe loc. Comunicatul german e lipsit de comentarii, dar cel italienesc povestește minuni...

Englezii, fără să fie nici ei prolicși, pretind că ofensiva lor merge bine, dar mărturisesc mari pierderi... Turpele britanice care atacă din sud și sud-est n-au putut însă da mâna până acum cu cele din Tobruk, nici degaja această poziție întărită.

Cert este că ofensiva engleză a fost bine pregătită și este serioasă. O recunosc și germanii...

În negocierile americano-japoneze de la Washington, puțin optimism pe ziua de ieri. Negocierile continuă. La ele nu participă nici un delegat sovietic *și pare că problema rusească nu e pusă în discuție*, ci numai a Chinei, a mărilor din sud și a țărilor în jurul acestor mări...

Mölders n-a fost doborât în luptă; a pierit într-un banal accident de avion. Avionul-curier în care se afla, în regiunea Breslau, pe care nu-l conducea și în care era simplu pasager — s-a prăbușit din ce cauză nu se știe și omul care a înfruntat de sute de ori moartea în luptă, care doborâse singur 115 avioane, a murit carbonizat ca simplu pasager... Ce e și soarta! Mölders n-avea decât 28 ani, ajunsese colonel și avea cele mai mari decorații de război... Moartea lui a produs mare jale în armata germană și în toată țara...

Comisia Plebiscitului, cu toţi membrii în păr a remis ieri mareşalului rezultatul votului. Au fost 3 446 957 de *da* , 64 de *nu* şi 36 de votanţi au aprobat trecutul dar au refuzat să se lege pentru viitor. Mareşalul a adresat câteva cuvinte Comisiei. Ca întotdeauna când nu-şi bagă nasul şi condeiul Ică, cuvântarea sa a fost scurtă şi bună. Ce deosebire cu manifestul de ieri către ţară, care pute a Ică şi a demagogie tresvită! Antonescu şi-a exprimat mulţumirea, nu atât pentru încrederea ce i s-a arătat (se vede că se mulţumeşte cu a nemţilor), cât pentru dovada de unire pe care unanimitatea votului a dat-o... Şi a mai insistat şi asupra faptului că votul populaţiei din Basarabia şi Bucovina trebuie să fie considerat ca o nouă consimţire de realipire a acestor două ţinuturi la Patria-Mamă.

Miniştrii economici s-au reunit din nou sub preşidenţia lui Antonescu, sub formă de „Consiliu de Coordonare“ şi au hotărât să încurajeze crescătoria... iepurilor de casă!

Comunicatul care s-a dat ne spune că, pe lângă această importantă hotărâre, s-au mai luat şi următoarele:

1) Blocările de grâu şi de diverse produse agricole nu se vor mai face de acum înainte decât de Ministerul Apărării Naţionale;

2) Se vor simplifica formalităţile administrative pentru circulaţia produselor agricole, vegetale şi animale;

3) Se vor lua măsuri pentru ieftinirea transporturilor şi pentru suprimarea speculei la care se dedau căruţaşii şi proprietarii de camioane. Generalul Constantin va crea un parc de vehicule pentru transporturi particulare cu mijloacele disponibile ale armatei;

4) S-a blocat orzul, ca să fie destulă sămânţă la primăvară pentru însămânţarea ogoarelor de grâu rămase neînsămânţate;

5) S-a hotărât transformarea muncii de interes obştesc impusă ovreilor, într-o taxă şi un impozit;

6) S-a hotărât încă o dată cultivarea cu legume (!) a locurilor virane, cu noi sancţiuni în caz de nesupunere a proprietarilor;

7) S-a hotărât o abundentă distribuire de fier, pe tot cuprinsul ţării...

Şi toate se vor drege!

Un gazetar japonez sosit de la Moscova la Kuibâşev (Samara) descrie ca îngrozitoare situaţia din Capitala sovietică. Lipsă totală de alimente şi de combustibil; pe străzi, toate tăiate de baricade, numai femei şi copii: toţi bărbaţii au fost înrolaţi şi trimişi pe front...

Şi *Radio Moscova* arată lucrurile sub un aspect cât se poate de pesimist.

A încetat din viaţă şi biata d-nă Iorga, aproape la sorocul unui an de la asasinarea soţului ei... A murit de cancer, dar şi de inimă rea.

În China moare lumea săracă de frig. S-au găsit sute de cadavre, adulţi şi copii. Îngrozitor!

Săptămâna română continuă la Viena cu mare, mare succes — aşa reiese din ziare cel puţin, din cele de la Viena. Gogu Georgescu şi Filarmonica noastră au triumfat sâmbătă seară. A contribuit mult la succes şi pianistul nostru Lipatti, şi, să zicem surâsul, lui Toutou[1].

Ică organizatorul, continuă să-şi expună ideile privitoare la reconstruirea Statului român în faţa diferitelor corporaţii. După ingineri, a fost ieri la doftori, pe care i-a încântat. Le-a spus că până acum Statul român n-a fost organizat (!!), că totul a fost copiat din străinătate (atunci cum?), şi că de la Antoneşti purcede lumea. Totul într-o frazeologie stercorată de fetidă cât de confuză. Ce am făcut noi Doamne, ca să cădem pe asemenea mâini?

Regele Mihai şi Regina Elena n-au plecat ieri. Pentru ce? Se zice că pleacă azi.

În schimb a plecat aseară dl Ică la Berlin. Pentru ce? Nu se ştie...

Marţi, 25 noiembrie. Ştim acum pentru ce a plecat dl Ică, duminică seara la Berlin: ca să asiste la „comemorarea“ şi reîncheierea Pactului Antikomintern, de data asta întins şi la alte naţiuni decât cele trei semnatare de la început — Germania, Italia şi Japonia. Guvernul Reichului vrea să dea acestei reînnoiri a Pactului Antikomintern o mare însemnătate şi să impresioneze masele populare din lumea întreagă. Pactul a fost încheiat, pe 5 ani, la 25 noiembrie 1936. Acum vor semna alături

[1] Soţia lui Georgescu, fiica d-nei Buşilă.

de cele 3 mari Puteri ale Axei şi următoarele State: România, Ungaria, Croaţia, Slovacia, Finlanda, Bulgaria şi China naţionalistă. Reprezentanţii acestor ţări au fost poftiţi la Berlin şi cu prilejul prezenţei lor în capitala Reichului — pe noi ne reprezintă Ică! — se vor da mari serbări care vor trece de cadrul obişnuit al celor date până acum în timpul războiului. Va fi un fel de Congres anticomunist, opus întrunirii Comitetului „pentru legături amicale între Anglia şi Rusia" inaugurat zilele acestea la Londra de Eden şi de Maiski ambasadorul. Germania vrea să dovedească că lumea s-a împărţit în două: comuniştii pe de o parte, Rusia, Anglia (!?) şi Statele Unite (?!) — Puterile Pactului Antikomintern, pe de alta...

Pe lângă semnarea Pactului Antikomintern, se vor trata desigur la Berlin şi alte chestiuni la ordinea zilei. În ce ne priveşte pe noi, problemele economice...

Pregătirea acestei întruniri de la Berlin a dat naşterea zvonurilor congresului ce ar fi urmat să se ţină la Viena — după informaţiile britanice. După aceste informaţii trebuia să se hotărască la Viena soarta politică a Europei — cercurile oficiale berlineze subliniază însă că nici o chestiune *politică europeană* nu va fi discutată la Berlin, şi că soarta politică a Europei nu se va preciza decât după sfârşitul războiului...

Ştim şi pentru ce a fost amânată plecarea Regelui Mihai şi a Reginei Elena: fiindcă vor face o vizită la Roma, s-a socotit *prudent* să se înceapă cu una la Berlin — dar la Berlin, regalii noştri nu pot merge decât *după* serbările Antikominternului... Plecarea Regelui şi a Mamei Sale a fost astfel amânată cu câteva zile...

În locul lui Rosetti, la Instrucţie, tot n-a fost numit nimeni, aşa încât mareşalul Antonescu, care nu mai este preşedinte al Consiliului şi e considerat în concediu (interimar Ică Antonescu) este totuşi ministru-interimar al Instrucţiei Publice!!! Mai e interimar şi la Apărarea Naţională! Ciudată concepţie constituţională, care oglindeşte anarhia în care trăim!

De pe front, ştiri contradictorii.

Radio Londra afirmă că ruşii au străpuns frontul pe o adâncime de 12 kilometri, la nord de Rostov (probabil în sectorul apărat de italieni...), că în Marmarica[1] au înfrânt pe italieni, au făcut 18 000 de prizonieri şi au luat Bardia (în teritoriul libian).

---

[1] Deşertul de la graniţa dintre Egipt şi Libia Italiană.

Nemţii, în comunicatele lor afirmă dimpotrivă că înaintează pe tot frontul rusesc, că se luptă *la est de Rostov*, că Moscova e grav amenințată şi că în Libia ofensiva engleză a fost oprită cu mari pierderi pentru trupele britanice...

Adevărul pare a fi că în Rusia germanii sunt stăpâni pe situaţie, dar că în Libia, chiar dacă nemţii mai rezistă, italienii, ca de obicei, mănâncă bătaie.

În câteva zile vom fi lămuriţi...

———

Telegramele germane ne anunţă că ministrul român „dl profesor" Buşilă a sosit în Berlin. E ciudat că în Guvernul acesta toţi civilii sunt „profesori", chiar când îndeletnicirile lor pedagogice sunt accesorii, şi uneori ridicole (cazul Ică). Buşilă e însoţit de Orezeanu, directorul C.F.R. şi a fost poftit să studieze organizaţia Todt (şosele şi căi ferate).

———

În cercurile economice şi tehnice germane se studiază legătura dintre Marea Nordului şi Marea Neagră prin canale de mare capacitate. E vorba să se perfecteze în acest sens — al capacităţii de navigaţie — canalul Rhin–Dunăre, să se facă lucrările necesare la Porţile de Fier, să se construiască un canal de la Constanţa la Cernavoda iar altul de la Bucureşti la Olteniţa. Un alt proiect se studiază pentru legătura Dunării cu Marea Baltică prin Prut şi Vistula. În aceste cercuri economice ale Reichului, ca şi în cele politice, *se socoteşte că România trebuie să fie Statul cel mai puternic al bazinului Dunării centrale şi meridionale, în Europa viitoare...*

Bine de noi!!

———

Grâul de primăvară — puţinul ce se găseşte — a fost blocat, pentru însămânţările de primăvară. Măsură bună.

S-au anulat privilegiile fiscale acordate în cursul ultimilor 20 de ani locuitorilor insulei Ada-Kaleh. Măsură greşită.

———

Miercuri, 26 noiembrie. Situaţia pe fronturi — în Libia şi spre Don, în Rusia — nu este încă bine lămurită. În Libia pare a reieşi că ofensiva engleză n-a dat rezultatele aşteptate. Italienii şi germanii neagă ocuparea Dernei de către englezi şi în tot cazul aceştia n-au izbutit să desîmpresoare Tobrukul. Luptele sunt foarte aprige şi pierderi mari

sunt mărturisite de o parte şi de alta. Britanicii au pierdut foarte multe tancuri şi avioane. Au pierdut şi italo-germanii. De data asta, englezii n-au măturat prin ofensiva lor forţele inamice, ca iarna trecută. La Berlin se consideră acţiunea britanică ca ratată... Suntem în a 8-a zi a bătăliei şi rezultatele par într-adevăr minime...

Pe frontul rusesc, comunicatele germane dau amănunte despre ofensiva de la centru, înspre Moscova, unde după ocuparea oraşelor Mojainsk, Solnecinogovski, Klin (leagănul Romanovilor şi mormântul lui Ceaikovski) la vest şi nord de Capitală, trupele mareşalului von Bock s-au apropiat până la 50 de kilometri de Kremlin. La sud, nemţii sunt încă pe la Tula, la mai bine de 100 km de Moscova. Despre frontul de la Rostov, comunicatele germane spun *că operaţiunile sunt în curs*. Ruşii în schimb pretind că au înaintat pe o adâncime de 60 kilometri (ceea ce nu poate fi exact) şi că au numărat 7 000 morţi printre nemţi...

———

Ziarele sunt pline de solemnităţile de la Berlin. Pactul Antikomintern a fost reînnoit ieri la amiază, în mare pompă, în sala ambasadorilor din noul palat al Reichului. Festivităţile continuă şi azi. Toate ţările semnatare au fost reprezentate prin miniştrii lor de Externe, afară de Japonia reprezentată prin ambasadorul ei la Berlin şi de China naţionalistă reprezentată printr-o telegramă. Discursuri. Festivităţile continuă şi azi. Dl Ică, nu-şi mai încape în piele, de fudulie...

———

Mare emoţie: Statele Unite au ocupat Guiana Olandeză, în America de Sud. Pretextul: zăcămintele de bauxită, din acea regiune s-ar găsi ameninţate de forţe ce ar putea debarca în Guiana Franceză... La Washington se vorbeşte de posibilitatea unei ocupări şi a Guianei Franceze şi a insulei Martinica (colonie franceză). La Berlin, ştirea a fost primită cu calm; actul samavolnic al Guvernului Statelor Unite e pus în seama politicii imperaliste a lui Roosevelt şi presa germană caută să excite Statele Americii de Sud împotriva acestei politici...

Nimeni nu poate şti care vor fi intenţiile lui Roosevelt. Va păstra el Guiana pentru Statele Unite, va restitui-o Olandei, după război — sau pe baza doctrinei lui Monroe, o va constitui într-un Stat independent sau o va anexa altui Stat sud-american, sunt atâtea întrebări ce rămân deocamdată fără răspuns. În tot cazul, tendinţa Statelor Unite de a desfiinţa orice colonie europeană pe continentele americane, e bine cunoscută.

———

În Serbia, mişcarea comunistă a luat proporţii îngrijorătoare, sub conducerea colonelului Mihalovici şi a maiorului Kalabici. Bande pretutindeni, şi lupte grele cu trupele germane de ocupaţie. *Agenţia D.N.B.* dă până acum 213 morţi şi peste 1 000 de arestări. Localitatea Kucevo a fost eliberată de comunişti după o luptă de două ore. Au fost omorâţi 63 de comunişti, iar 20 au fost răniţi.

Într-un orăşel unde se afla o fabrică de muniţii, o lucrătoare a vestit comandamentul german că colonelul Mihalovici avea intenţia să pună mâna pe fabrică a doua zi. După ce nemţii au adus întăriri, femeia a dat foc muniţiilor şi au sărit cu toţii în aer...

În jurnalul de război ce rulează în cinematografele noastre a apărut „corpul de voluntari francezi" de luptă pe frontul contra bolşevismului: *soldaţii şi ofiţerii sunt îmbrăcaţi în uniforme germane, cu casca germană pe cap — şi alături de steagul german se vede un mic fanion francez*... Unde a ajuns biata Franţa noastră, şi cât de jos au coborât-o democraţii şi demagogii celei de a 3-a Republici!!

La înmormântarea d-nei Iorga, Regina Elena a fost reprezentată prin Elisabeta Ghica. Prinţesa Elisabeta pe care a învăţat-o Iorga carte, înfundată la Banloc — prin nimeni. Nici mareşalul Antonescu, „interimarul" de la Instrucţia Public, n-a fost reprezentat... Şeicaru şi-a regăsit talentul şi a scris în *Curentul* de ieri un splendid şi curajos articol asupra defunctei şi a tragicei morţi a soţului ei...

Mareşalul Antonescu a spus duminică lui Lupu, primul preşedinte al Casaţiei, „că vom avea război şi la primăvară"... cu Ungaria. Lupu a repetat lui G. Duca (consilier la Casaţie) chiar cuvintele mareşalului...

Noul Pact Antikomintern a fost redactat în trei limbi: pe nemţeşte, pe italieneşte şi în japoneză. Toate cuvântările au fost ţinute în limba germană, afară de a lui Ciano şi a spaniolului, care au vorbit în limbrile lor, neştiind nemţeşte.

Ionel Miclescu (inginerul) vine de la Berlin şi povesteşte că acolo domneşte mare numulţumire împotriva italienilor, care nu numai că nu se luptă, dar dau dovadă de spirit anarhic. Se spunea la Berlin că ita-

lienii au început să construiască fortificaţii pe Alpi, *împotriva Germaniei!!!* Greu de crezut!

Joi, 27 noiembrie. Azi se împlineşte un an, zi cu zi, de la înfiorătoarele clipe în care am văzut moartea cu ochii... Stau la biroul meu şi scriu şi parcă văd în faţa mea pe cei doi „camarazi“ care au venit să mă ducă la Poliţie, să-mi pună viaţa „în siguranţă“!

Cum am putut scăpa, nu pricep nici acum. De ce m-au dus la Poliţie, în loc să mă ducă la Snagov, ca pe Madgearu? De ce la Poliţie nu m-au dus direct la beciuri, unde nu m-ar mai fi găsit nici Rioşanu nici nimeni? De ce a întârziat Zăvoianu la Jilava şi a dat vreme lui Sima şi lui Rioşanu să sosească la Poliţie şi să ne scape? De ce turma de bestii din culoarele şi curtea Poliţiei nu s-a opus la ridicarea noastră, faţă de Rioşanu care nu era însoţit decât de doi agenţi? Parcă a fost mâna lui Dumnezeu care m-a dus la limanul salvării... Fie-i numele blagoslovit, şi în vecii vecilor odihnă sufletului lui Alecu Rioşanu...

De pe front, ştirile nu arată mari schimbări. În Libia luptele continuă şi pare tot mai probabil că ofensiva engleză va da greş.

În Rusia ni se spune că „luptele din jurul Moscovei au intrat într-o fază decisivă“. Formula ni se serveşte cam de mult, şi am impresia că mai va până să cadă şi Moscova. În ce priveşte frontul de sud, de la Don, comunicatele germane sunt încă laconice. Ruşii se laudă că ar fi străpuns liniile germane în adâncime de 100 kilometri. Cum în acelaşi timp se laudă că de la începutul războiului au nimicit 6 milioane de germani şi au distrus zeci de mii de tancuri şi aeroplane, afirmările lor sunt greu de crezut. Chiar dacă ar fi străpuns undeva liniile frontului, nimeni nu se îndoieşte că germanii vor restabili repede situaţia.

Un fapt este cert: frontul reînviat în Libia de englezi nu influenţează ofensiva germană din Rusia, mai vie ca oricând, cu toate dificultăţile sezonului.

O telegramă ne-a vestit acum câteva zile că englezii ar fi încercat o debarcare în Franţa, cu un vas sau două, dar că au fost respinşi cu mari pierderi. Cred şi eu! Dar mai cred vă vestea e o glumă, căci o asemenea încercare prea ar fi de oaie. Ultimele comunicate sunt mute asupra unei asemenea încercări...

Convorbirile şi manifestările de solidaritate continuă în capitala Reichului, şi ceea ce ziarele numesc „Congresul de la Berlin“ a mai

ţinut şi ieri şi mai ţine şi azi. Cu toată mediocritatea personală a participanţilor, acest Congres e de o importanţă capitală în istoria lumii, şi în special a Europei, căci cu prilejul lui s-a concretizat unirea tuturor popoarelor continentului împotriva comunismului distrugător. Oricare ar fi punctul său de vedere politic sau naţional, nici un om de bun simţ nu poate fi decât alături de Germania în cruciada pe care o duce. Oportunismul egoist care împinge Anglia şi Statele Unite în braţele comunismului rusesc contituie *o slăbiciune morală care va duce fatal ambele ţări la o înfrângere totală.*

La banchetul de ieri de la Kaiserhof, Ribbentrop a ţinut o importantă cuvântare în care după ce a făcut istoricul evenimentelor de la începutul războiului şi până azi, a declarat că prin îngrângerea Rusiei s-au obţinut două rezultate: 1) naţiunile europene au devenit invulnerabile, Anglia nemaiavând nici un aliat pe continent — şi, 2) blocusul economic al Europei a devenit imposibil, resursele Rusiei şi ale Asiei împlinind deficitele unei gospodării bine dirijate... Despre pace, Ribbentrop n-a spus un cuvânt, dimpotrivă, a afirmat hotărârea Germaniei şi a aliaţilor săi de a lupta până la victoria definitivă. Despre Statele Unite, ministrul de Externe al Reichului a afirmat că eventuala lor intrare în război lasă Germania indiferentă, toate măsurile fiind luate (?) pentru o asemenea eventualitate. Pentru „eroica Finlandă", Ribbentrop a avut cuvinte de elogii speciale (dar nu şi pentru noi, care totuşi neam bătut destul de bine...) — ceea ce ar dovedi că până în cele din urmă o pace separată a Finlandei cu Rusia n-ar fi un lucru imposibil, de aci ademenirea prin vorbe special măgulitoare...

La masa de la Kaiserhof au vorbit şi reprezentanţii Puterilor semnatare ale Pactului. Au vorbit scurt. A stercorat — pardon, a strecurat — şi dl Ică câteva cuvinte banale, idioate şi sonore. Se putea fără el!

Se vorbeşte despre posibilitatea încheierii unui nou pact tripartit între Anglia, Statele Unite şi Soviete pentru împărţirea influenţelor în Pacific şi în Extremul Orient. Voci autorizate nu cred însă în posibilitatea unui asemenea pact deoarece Statele Unite şi Anglia vor să reguleze *singure*, şi fără Rusia, soarta Asiei şi a insulelor Pacificului.

Se spune totuşi că misiunea esenţială a lui Litvinov la Washington constă tocmai în aducerea unui asemenea pact la îndeplinire. Litvinov ar fi autorizat să ofere Statelor Unite baze navale şi aeronautice în Siberia şi în insulele dependinte de Soviete...

Generalul Catron ar fi proclamat, cu consimţământul englezilor, independenţa Statului Libanului...

Un formidabil cutremur a fost înregistrat de mai toate observatoarele europene, cutremur ce trebuie să fi avut loc în fundul Oceanului Atlantic, cam în regiunea Insulelor Azore. Cutremurul de origine vulcanică, a fost puternic resimţit la Lisabona, unde oamenii au părăsit casele de frică... Nu s-au înregistrat însă nici pagube, nici victime.

Candidaţii la primărie: după refuzul lui C. Angelescu şi al lui Caranfil, se vorbea ieri de Dem. Dobrescu (!!!) — şi mai serios de generalul Ştefan Ionescu, fost şef al Marelui Stat Major, înaintea lui Ţenescu. Cine ştie cu ce răsuflat va ieşi marele nostru cunoscător de oameni, Mareşalul!
A apărut decretul prin care colonelul Teohari, ajutor de primar general, însărcinat cu aprovizionarea Bucureştiului, a fost scos din armată „pentru vină gravă împotriva cinstei". Unii spun că zisul domn colonel a încercat să se sinucidă, alţii că e arestat, mai fiind dat şi în judecată pentru tâlhăriile sale...

Luni după-amiază Radio Bucureşti n-a difuzat nimic. Întrebată la telefon, administraţia Radiofoniei a răspuns că era „o pană" la aparatele de emisie şi că difuziunea va reîncepe marţi dimineaţa, cum s-a şi întâmplat. Aflăm acum cauza „panei". Un aeroplan german, cu 6 persoane, ingineri ce veneau de la Berlin, a căzut peste unul din piloanele de emisie (antenele) de la Băneasa... Avionul s-a prăbuşit, toţi pasagerii au fost omorâţi, iar pilonul de radiodifuziune a fost greu avariat. Nici un ziar n-a relatat accidentul. Te întrebi de ce?

A apărut un decret-lege prin care se reglementează aşezarea ovreilor în Transnistria. Ovreii băştinaşi şi cei refugiaţi în Transnistria din ţinuturile vecine, vor fi aşezaţi în sate determinate, în casele abandonate de populaţia autohtonă şi vor forma „colonii" în care ocupaţiile lor vor fi reglementate. Ovreii nu vor putea părăsi satul lor, şi dacă vreunul ar fi găsit în alt sat, *va fi împuşcat*... Un început de creaţiune de ghetto-uri — cu sălbăticie inutilă în plus...

Vineri, 28 noiembrie. Pe frontul din Libia comunicatele înregistrează de o parte şi de alta succese parţiale şi fără mare însemnătate. Nemţii pretind că ar fi oprit ofensiva engleză — iar englezii nu prea spun nimic. Ce e sigur, e că după 9 zile de lupte înverşunate, ofensiva britanică n-a dat peste cap forţele germano-italiene, care şi-au păstrat „grosso modo“ poziţiile lor. Rămâne acum de văzut dacă englezii mai au rezerve importante şi dacă aruncându-le într-un nou val asupra poziţiilor inamice, nu vor parveni să le zdruncine. Rămâne asemenea de văzut dacă nemţii şi italienii n-au adus şi ei rezerve care să reziste noului atac.

La Moscova, ruşii au două cercuri de fortificaţii care înconjoară oraşul. Primul e la câţiva kilometri de periferia lui, al doilea la o distanţă care variază între 60 şi 100 kilometri. În dosul fiecăreia din aceste fortificaţii aleargă o cale ferată circulară. Forţele germane au străpuns la sud-vest şi la nord-vest al doilea cerc. Mai rămâne în tot cazul intact primul cerc la care nici n-au ajuns şi care a fost reîntărit în ultimele luni prin formidabile lucrări de apărare, mai ales prin şanţuri anti-tanc şi prin câmpuri minate...

Cu toate aceste greutăţi, nemţii, care nu obişnuiesc să se laude *„înainte“* — se arată foarte optimişti şi convinşi că Moscova va cădea repede...

Pentru prima dată comunicatul german de ieri vorbeşte de atacul rusesc la nord de Rostov şi afirmă că ar fi fost respins cu mari pierderi pentru sovietici...

Cu gerul care domneşte nu-mi pot închipui ce iad trebuie să fie în momentul de faţă frontul rusesc... Ce suferinţe poate îndura omenirea, e de necrezut!

Comisia de anchetă special orânduită s-a pronunţat în chestiunea averii Regelui Carol, şi a conchis la restituirea sumei de circa 500 milioane lei „luaţi fără drept din visteria Statului“. Judecata este dreaptă, dar ea implică o calificare de escrocherie pentru cel ce a săvârşit „însuşirile nelegale“ — şi atunci mă întreb cum rămâne cu demnitatea Dinastiei? Carol a fost un pungaş, toată lumea e de acord, *dar e tatăl Regelui...* Era mai bine să se găsească altă formulă de restituire, care să menajeze obrazul Regelui... Se răspunde din partea Guvernului, că după pronunţarea Comsiei Prezidenţiale de judecată, sentinţa nu va fi publicată; nu va fi publicată, dar o va şti toată lumea... Ce mocirlă!

Curtea de Casaţie s-a pronunţat ieri asupra unei speţe interesante. Ghica, fostul şef al Siguranţei Legionare, făcuse recurs susţinând că

acest drept nu-i putea fi luat printr-un simplu decret. Curtea a respins recursul. Asupra făptului ilegalității condamnării foștilor miniștri de către Curtea de Justiție Militară, socotită ca ilegală *fiindcă legea responsabilității ministeriale nu fusese abrogată* — rămâne ca Casația să se pronunțe în secțiuni reunite. În procesul lui Ghica, procurorul Prodan a susținut că reclamantul avea dreptate. Iată un procuror care ar trebui să zboare...

Regele și Regina Elena au plecat alaltăieri-seară, fără zgomot, la Berlin (prin Cernăuți-Lemberg). Azi are are loc primirea lor de către Hitler. Diferitele delegații venite pentru semnarea Pactului Antikomintern, au părăsit aseară capitala Reichului...

Importante și decisive conversații au avut loc ieri la Washington între Roosevelt, Cordell Hull, Kurusu (ambasadorul special) și Nomura (ambasadorul Japoniei în Statele Unite). Nu se cunoaște rezultatul lor; ele au avut însă loc după ce fiecare a remis celeilalte părți propuneri concrete pentru o înțelegere în regiunile Pacificului. La Washington, ca și la Tokio, domnește mai mult pesimism decât optimism asupra sfârșitului negocierilor...

Se dezminte categoric că ar fi avut loc manifestații ostile la Roma, în fața Palatului Venezia, sediul oficial al Ducelui. Știrea fusese publicată de către ziarele americane...

Până și la Berlin se vorbește, și foarte serios, de o pace separată între Germania și Franța, pace a cărei semnare ar fi iminentă...

Führerul a primit ieri pe rând, înainte de plecarea lor, pe șefii delegațiilor străine și a discutat pe larg cu ei. Înainte, fiecare avusese întrevederi cu Ribbentrop. Ică al nostru a avut chiar două. Mă îngrozesc de ce o fi ieșit din ele... La audiențele date de Hitler a asistat și Ribbentrop...

Dl Ică a dat un interviu ziarului italian *Tribuna*. De data asta nu s-a lăsat în scări și a spus lucruri acceptabile, dat fiind regimul. În ce

priveşte politica agricolă de mâine, a spus chiar lucruri bune şi nimic subversiv...

Nemţii dezmint ştirea britanică, după care ar avea intenţia să distrugă Belgradul, în lupta dusă împotriva comuniştilor. Ziarele din Berlin tratează ştirea de glumă grosolană...

Mareşalul Antonescu, interimarul de pretutindeni, a prezidat un Consiliu de Miniştri la care n-au fost însă chemaţi decât Stoicescu, ministrul Justiţiei, dr. Tomescu al Sănătăţii şi subsecretarii Oteteleşanu (Instrucţie), general V. Iliescu (Propagandă), I. Sandu (Culte) şi dr. Dănulescu (Muncă). Consiliul a examinat un vast program pentru educarea tineretului şi mareşalul a cerut să i se prezinte un plan, cu care a fost pare-se însărcinat Oteteleşanu.

S-a mai discutat, (dar ce are a face cu tineretul?) chestiunea desfiinţării mitropoliilor Basarabiei şi Olteniei cerută de Sf. Sinod (recte de pătimaşul de Bălan...) şi s-a hotărât că această problemă să fie rezervată viitorului Consiliu de Stat...

Duminică, 30 noiembrie. În comunicatul german de aseară găsim următoarea frază cu privire la operaţiunile de pe frontul meridional din Rusia:

„Trupele de ocupaţie din Rostov evacuează conform ordinelor primite cartierele oraşului pentru a întreprinde fără cruţare operaţiunile de represalii devenite necesare contra populaţiei care a participat la lupte în spatele trupelor germane, împotriva regulilor războiului"...

Mai întortochiat şi mai „diplomatic" nu se poate mărturisi o dare înapoi... E prima înfrângere a germanilor în acest război — şi din acest punct de vedere e dureroasă. Va să zică trupele mareşalului Timoşenko n-au fost complect distruse nici după Kiev, nici după Uman, nici după bătăliile care au urmat. Sau poate că Timoşenko şi-a constituit altă armată, între Don şi Volga. Ar fi şi mai îngrijorător, căci ar dovedi că resursele Rusiei sunt inepuizabile. Nu avem amănunte, noi profanii, despre cele întâmplate la Rostov — dar pare că ştirile de izbândită străpungere a liniilor germane, date de sovietici în ultimele zile, nu erau lipsite de temei... Să sperăm că tari şi dibaci cum sunt, nemţii vor parveni să restabilească repede situaţia şi pe acest sector al frontului.

Căci în celelalte sectoare, mai ales la Moscova, situaţia armatelor germane e excelentă, o mărturisesc chiar comunicatele ruseşti şi ştirile engleze...

În Libia, situaţia e tot nelămurită. Şi nemţii şi englezii — nu mai vorbesc de italieni — anunţă succese, încercuiri, prizonieri, dar nu se prea vede un rezultat pozitiv. Impresia generală ce se degajă din diferitele ştiri ce ni se dau, este totuşi mai favorabilă englezilor care dispun de mari rezerve şi de o posibilitate de ravitaliere mult mai lesnicioasă, prin Egipt.

Despre ofensiva fulgerătoare din partea britanicilor nu mai poate fi însă vorba, şi s-ar putea chiar, dacă germanii şi italienii pot aduce forţe suficiente, ca luptele care ţin deja de 12 zile să se termine printr-un succes al trupelor Axei...

Metodele regimului de guvernământ sunt ciudate. Regele Mihai şi Regina Elena au plecat în străinătate de miercuri seara, şi până acum nici un cuvânt n-a apărut în ziare sau n-a fost spus la Radio despre această călătorie. Ca şi cum Regele şi Mama Sa nu s-ar fi mişcat din ţară... Plecarea Regalilor noştri a fost cu încurcătură. Socotindu-se probabil în timpuri normale, Regina a întrebat pe fiu-său în ziua de 8 noiembrie (Sf. Mihai) dacă n-ar vrea să facă o escapadă de câteva săptămâni, în Italia. Regele bineînţeles că n-a zis nu. Ideea Reginei era să coboarea în cel mai strict incognito până la Florenţa, să-şi revadă vila şi prietenii, să răsufle, să mai scape câteva zile de Antoneşti. Mareşalul Antonescu a consimţit şi el mulţumit, pe de o parte să facă o plăcere Reginei (pe care e acuzat că o persecută...), pe de alta să scape de Rege şi de Regină câteva săptămâni...

Regina crezuse că se va urca în Simplon şi va coborî în Italia... Mare i-a fost surprinderea când a văzut că i se pregătise ruta prin Galiţia şi Berlin, deoarece prin Croaţia nu era posibil, iar prin Ungaria nu era politic...

Prin Berlin deoarece nici un tren direct nu circulă pe ruta Lemberg-Cracovia-Viena şi toate numai spre Berlin. Când Regina a aflat că trebuia să rămână de la ora 7 dimineaţa până seara în Berlin, era să nu mai plece, căci o zi întreagă în Berlin nu era posibilă fără „contacte“ oficiale, contacte ce nu-i conveneau, dată fiind situaţia lui frate-său, Regele George al Greciei. Guvernul nostru a pretins însă că nu se mai putea da înapoi, că ar fi ofensator pentru Guvernului Reichului. Tot ce a putut obţine Regina Elena a fost să nu se facă o primire oficială... A trebuit însă să-şi amâne plecarea cu 3 zile din cauza ceremoniilor cu Pac-

tul Antikomintern de la Berlin, în mijlocul cărora nu putea cădea — şi (după câte mi-a spus Florian Marinescu de la Palat) să înghită un dejun intim la Hitler, dejun ce urma să aibă loc alaltăieri, vineri... Elisabeta Ghica (damă de onoare) — mi-a spus că mareşalul Antonescu, la gară, făcea miercuri seară „un cap", şi părea foarte supărat pe Regina, care a plecat cu un singur vagon regal (a trecut vremea *trenurilor* regale care costau milioane...) n-a luat şi o damă de onoare. Unde era să o mai pună, căci Regele şi Regina aveau deja cu ei un aghiotant, o cameristă, un valet şi doi poliţişti...

E de nepriceput de ce se ţine secretă deplasarea Regelui. Toată lumea ştie că a plecat şi mulţi au început să troncăne *că nu mai vine*... Şi zvonul prinde cu atât mai mult cu cât s-au retras din circulaţie timbrele cu efigia lui Mihai şi s-au înlocuit *pentru trei luni* cu altele cu eficiile lui Mihai Viteazul şi Ştefan cel Mare — timbre încărcate cu o supra-taxă de 30% în favoarea Casei de Economii al P.T.T.-ului... Era aşa de simplu să se încarce timbrele lui Mihai cu zisa suprataxă...

Te pomeneşti că au dreptate cei care pretind că Regele şi Regina Elena nu se vor mai întoarce!

Englezii nu pierd „humour"-ul nici în clipele tragice. Churchill a fost interpelat în Camera Comunelor de un deputat care i-a cerut să-i explice cum împacă Guvernul Majestăţii Sale respectul tradiţional al libertăţii individuale cu... lagărele de concentrare! Premierul a răspuns că Guvernul actual nu face decât să aplice o măsură decretată în 1914 şi că „lagărele de concentrare în care cetăţenii britanici neînţelegători ai intereselor superioare ale Naţiei sunt *ospătaţi*, sunt organizate cu tot confortul modern şi cu plaiuri pentru golf!..." Ministrul a adăugat: „Sper că Excell. Sa Ducele de Bedford se simte tot atât la largul său în lagărul de concentrare, ca şi în castelele sale...!" Am aflat astfel că al 12-lea duke of Bedford e închis în lagăr de concentrare! Şi am mai aflat că în total, sunt închişi în lagăre 639 cetăţeni englezi... Nu e mult!

În fine a fost numit înlocuitorul lui Modreanu la Primăria Bucureşti. A fost numit generalul C. Florescu — un necunoscut... Poate că va fi „omul care *ni* trebue" — cum zicea bietul Iorga!

Împlinindu-se un an de la uciderea lui Iorga, au fost celebrate mai multe parastase. Ieri, unul ca să zic aşa oficial, la Sf. Niculae Tabacu.

Au fost de față reprezentanții mai tuturor instituțiilor culturale, numai Ministerul Instrucției, ca și Guvernul, a fost lipsă. Pentru un profesor ca Iorga e o rușine. S-a lăsat să se publice articole comemorative, s-a lăsat să se țină parastase și să se publice numele celor prezenți — de ce n-a făcut Antonescu gestul elegant să asiste și el la unul din aceste servicii religioase ca să se spele de sângele vărsat anul trecut de tovarășii săi de lucru, sânge pentru vărsarea căruia are și el o părticică de răspundere?...

De azi înainte ovreii nu vor mai putea ține farmacii și drogherii, la noi. Actualii farmaciști ovrei au 2 luni pentru a-și lichida afacerile; droghiștii, 3. Te întrebi ce vor mai putea face ovreii ca să-și câștige viața?

În Germania, s-a ridicat cetățenia germană ovreilor expatriați și stabiliți în străinătate. Credem că li se ridicase de mult... Bunurile ovreilor astfel descetățeniți sunt confiscate de Stat, întrucât s-ar afla pe teritoriu german... Credeam că bunurile ovreilor din Germania, expatriați sau nu, fuseseră luate de mult...

Decretul-lege se aplică și în Protectoratul Boemiei și Moraviei și în Guvernământul General al Poloniei...

La Berlin, Ică a fost sărbătorit, decorat, hrănit cu „delikatesse" și pupat. Cine spunea că era rău văzut de nemți, a spus prostii. După ce a fost succesiv primit de Hitler și de toți miniștrii, după ce „a regulat" toate chestiunile, după ce a primit și expediat vineri pe Regele Mihai și pe Regina Elena, dl Ică a reluat drumul Bucureștilor, dus la gară de Ribbentrop. Dl Ică a părăsit Berlinul ieri-dimineață la orele 10½.

Negocierile noastre economico-monetare cu Germania nu s-au sfârșit încă, dar anumite puncte principiale au fost fixate: cursul leului față de marcă nu va fi schimbat, schimbul de mărci în lei, la București, va fi limitat, cumpărăturile dintr-o țară și din alta se vor face după anumite norme ce vor respecta nevoile fiecărei țări. Nemții ne cer un capital de rulment anual de 21 miliarde lei. Noi rezistăm, căci nu vedem cum și cu ce ni-l vor putea rambursa. Negocierile continuă...

Auschnit se înțelesese cu Guvernul: să dea 51% din capitalul Soc. Titan Nadrag și în schimb să obțină revizuirea procesului său, achitarea

şi un paşaport pentru Portugalia. Ca să facă 51% din capital, fraţii Auschnit au hotărât sporirea capitalului Societăţii Titan-Nadrag, noile acţiuni urmând să fie subscrise de Max şi Edgard Auschnit, apoi date Statului. Pentru această subscriere aveau însă nevoie de deblocarea unor sume provenite din devize şi îngheţate la Banca Naţională. Max are acolo 100 şi Edgard 70 de milioane... Banca Naţională a refuzat însă deblocarea banilor, deşi i s-a explicat că se cerea pentru înlesnirea unei tranzacţii ce interesa Statul[1]... Afacerea a rămas deocamdată baltă, dar Auschnit a fost transferat din ordinul Guvernului din elegantul sanatoriu în care se afla, la Braşov. La infirmeria penitenciarului local...

———

Profitând de absenţa şefului său Ică, mareşalul Antonescu, interimarul de la Apărarea Naţională şi de la Instrucţie, a prezidat în fiecare din zilele acestea câte un Consiliu la care au fost convocaţi miniştrii competenţi şi funcţionari superiori specializaţi. Aşa au fost trecute succesiv în examen problemele relative la tineret, la învăţământul superior, la aprovizionare, la transporturi etc. De acum înainte toate au să meargă bine. Dacă nu le va strica Ică, la înapoiere...

———

Ralea la mine. A avut aseară comisie cu Petrovici şi cu Gusti, pentru recomandarea nu mai ştiu cărui profesor. Petrovici i-a spus că va fi numit ministru al Educaţiei Naţionale, că decretul era făcut dar că se aştepta şi sosirea lui Ică (!!!) ca să se mai facă şi alte schimburi în Guvern. Pleacă şi Oteteleşanu şi în locul lui va fi numit un oarecare profesor Petrescu. Oteteleşanu stă prost cu Petrovici şi lucrează cât se poate împotriva lui. Dar nu va reuşi — zice Petrovici. Acum câţiva ani s-au întâlnit amândoi în Cişmigiu şi Petrovici a întrebat pe Oteteleşanu de ce nu mai face politică. Acesta i-a răspuns: „Nu mai fac politică până n-o veni generalul Antonescu la putere!...“ — „D-ta eşti maniac — a replicat Petrovici — faci politică numai cu generalii, ai făcut cu Averescu şi aştepţi pe Antonescu! De ce?“ Oteteleşanu ar fi povestit lui Antonescu acest schimb de cuvinte, dar Antonescu nu s-a supărat, ci a râs...

Gusti n-a fost scos din învăţământ deşi are o soţie evreică. Dar a primit de la Coumbia University (New York) propunerea să facă un curs de 2 ani, cu angajament în regulă. A cerut de o lună paşaport, n-a

[1] Banca Naţională a declarat chiar că operaţiunea era imorală!!!!

primit încă nici un răspuns oficial. În particular, generalul Rosetti i-a spus că Antonescu nu vrea să-l lase să plece...

Primindu-i demisia (de ce el, şi nu ministrul de Interne?), mareşalul Antonescu adresează generalului Modreanu o scrisoare de mulţumire pentru serviciile aduse, scrisoare din care extrag următoarea frază: „... aţi pus în largă măsură ordine *în destrăbălarea lăsată de elementele legionare...*“. Interesant!

Deşi acreditat de mai multe luni, Filotti, ministrul nostru la Budapesta, n-a fost încă primit de dl Bardossy! La o observaţie făcută de nemţi ministrului Nagy de Galantha, în Bucureşti, maghiarul a răspuns că „Filotti nu ceruse să vadă pe Excelenţa Sa“!!! Porcii! Filotti e în concediu la Bucureşti; ar face bine să nu se mai întoarcă la post. Dl Bardossy a uitat momentele când făcea anticameră la mine şi mă ruga cu lacrimi în ochi să scap de ungurii prinşi în complotul de la Oradea Mare (noiembrie 1939)! Dar ce să zici, ne caută ceartă cu lumânarea...

Luni, 1 decembrie. Nici ieri la Radio, nici azi în ziare, nimic despre plecarea Regelui şi Reginei Elena! Ba de ieri la emisiunea *nemţească* de la 13,50 s-a anunţat că Regele Mihai şi Regina Elena au sosit bine la Florenţa, unde au fost primiţi de Ducele şi Ducesa de Spoleto, de ministrul României la Roma şi de autorităţile italiene locale... Mai mare ruşine: în ţară *la noi*, anunţă nemţii ce nu îndrăznesc foile noastre să spună... Dar de ce această tăcere cu privire la călătoria Regelui? A dezaprobat-o Conducătorul? Atunci de ce n-a oprit-o? Lumea se întreabă şi nu pricepe...

Dacă plecarea Regelui a fost trecută sub tăcere, în schimb sosirea d-lui Ică e trîmbiţată în toate ziarele de azi-dimineaţă care dau şi tot pomelnicul celor prezenţi la gara Mogoşoaia la sosirea trenului special (!!!) aseară la ora 11, precum şi descrierea emoţionantelor clipe. În întâmpinarea Eroului a ieşit şi mareşalul Antonescu; apoi tot Guvernul şi toţi miniştrii străini din grupa ţărilor afiliate Axei... Patima mareşalului Antonescu pentru Ică e de nepriceput, dar *este* — şi cei care pretind că Conducătorul vrea să facă din el succesorul său, pare că au dreptate. De ce să ne mirăm, toate tiraniile se aseamănă: Regele Carol a dat ţara

pe mâna unui Tătărescu şi a unui Călinescu, de ce n-ar da-o Antonescu pe mâna lui Ică?

Comunicatul german de aseară conţine următoarea dureroasă frază: „În lupta *de apărare* contra atacurilor în masă pe care inamicul le-a repetat şi în cursul zilei de ieri (29 nov.), trupele germane în colaborare cu aviaţa au pricinuit pierderi din cele mai mari inamicului lângă Rostov şi la cotul Doneţului..."

Comunicatele cu „pierderi mari pricinuite inamicului" sunt comunicate de înfrângere... Să aşteptăm restabilirea situaţiei, şi să dea D-zeu să vină. Din câte nu se spune, pare că ruşii au adus pe frontul european din forţele lui Blücher, concentrate până acum în Extrem-Orient, pentru a preveni un atac japonez. Se zice că ar fi acolo adunaţi peste 2 milioane de oameni perfect echipaţi şi înarmaţi... Cum japonezii nu par perliculoşi, sovieticii nu se mai tem de un atac al lor şi încep să-şi mute trupele de la Vladivostok în Europa... Pe celelalte sectoare ale frontului rusesc nemţii merg bine. Moscova e din ce în ce mai ameninţată (dacă afirmaţiile Berlinului, că va cădea în câteva zile sunt justificate, rămâne însă un punct de întrebare), Petrogradul tot mai strâns în cleşte. Chiar ziarul *Pravda* recunoaşte că înaintarea germană la sud de Lin constituie un mare pericol pentru apărarea Moscovei...

Comandamentul german anunţă că de la 22 la 29 noiembrie, 207 avioane sovietice au fost doborâte de pe frontul de răsărit, contra 24 germane. Sovietele au mai pierdut în acelaşi răstimp 50 de tancuri, 1 250 autovehicule, 173 de trenuri şi aproape 10 000 (?) vagoane...

Fugari ruşi sosiţi la Sanghai în China povestesc că în Rusia neocupată moare lumea de foame şi ger. Nu mai sunt nici alimente, nici combustibil. Exodul spre Siberia e îngrozitor şi drumurile spre Urali sunt însemnate de nenumărate cadavre... Teroarea domneşte pretutindeni şi închisorile sunt pline de deţinuţi politici. Actualmente, Rusia prezintă jalnicul aspect din 1918 şi 1919...

Între Japonia şi U.S.A., nouă fază de încordare. Conversaţiile au ajuns la un punct mort. Americanii au predat japonezilor o notă conţinând *condiţiile prealabile pentru începerea negocierilor...*, japonezii au remis americanilor altă notă înfăţişând punctul lor de vedere... Fiecare Guvern *examinează* propunerile celuilalt. O înţelegere pare exclu-

să — totuşi nu se crede nici la Washington nici la Tokio într-o declarație iminentă de război. Cordell Hull a afirmat că nota americană nu are forma unui ultimatum, iar la Tokio lipsa de benzină, de bumbac şi de cauciuc va pune pe gânduri pe cei care agită ideea unui război cu Statele Unite, sau cu Rusia (pentru aceasta din urmă, adaug: din nefericire...). E probabil că între cele două State, politica de mârâială şi de încordare va mai dura, dar deocamdată *fără explozie*!

Un comunicat german ne informează că bandele comuniste din vestul Serbiei, conduse de fostul deputat comunist Melentie Nikşici şi de mai mulţi ovrei străini au fost definitiv nimicite în lupte în jurul oraşelor Caciak şi Uzice. La Belgrad — spune comunicatul — stârpirea bandelor comuniste a fost primită cu bucurie, căci răzvrătiţii terorizaseră regiunile în care operau. Se citează cazul de la Stragare, unde bandele au evacuat şi lăsat în frig copiii dintr-un orfelinat căruia i-au dat foc, şi câte altele...

În tot cazul, în fosta Iugoslavie merge greu pentru ocupanţi...

Pare că apropierea între Franţa şi Germania face progrese. În acest sens se pronunţă şi ambasadorii Abetz şi de Brinon (reprezentanţii Germaniei şi Franţei neocupate, la Paris) în interviurile ce au publicat în *Le Combat*. Politica de apropiere faţă de Franţa poate să fie însă, din partea Germaniei şi un şantaj la adresa Italiei...

S-a inaugurat la Tiraspol primul liceu român din Transnistria. Orice act care tinde la permanentizarea ocupării noastre în Transnistria, e un act *ne*politic... De nu le-am plăti scump, toate aceste prostii..

S-a hotărât că în Basarabia numai limba românească să fie îngăduită în orele de serviciu, în birourile administraţiei de Stat, judeţeană sau comunală.

S-a interzis de asemenea, între Prut şi Nistru, portul şepcilor ruseşti!!!...

Mai mulţi prefecţi şi primari au fost destituiţi fiindcă au tolerat specula cu vânzarea lemnelor de foc, în circumscripţiile lor administra-

tive... Un căruţaş, care a luat 2 000 de lei unui nenorocit ca să-i transporte o căruţă de lemne a fost nevoit să restituie 1 600 lei clientului speculat, şi a mai fost şi trimis în lagăr de muncă... Foarte bine!

S-a înfiinţat şi la noi „Ajutorul de Iarnă“, copiat din Germania („Winterhilfe“). Mareşalul Antonescu face azi un călduros apel la pungile noastre sleite. În acest apel nu lipsesc — durere, vorba lui Maniu — nici picăturile de venin, atât de inutile, dar fără de care demagogia regimului nu poate trăi. Când ceri celor bogaţi, nu e momentul să-i înjuri şi să-i ameninţi. Semn de slăbiciune...

Odată cu manifestul mareşalului au apărut şi un apel al patriarhului, fără miez şi fără sare, şi câteva linii gentile semnate de Regina Elena... Organizarea „Ajutorului de Iarnă“ a fost încredinţată Consiliului de Patronaj (M-me Mimirica secundată de Veturia Rasputain!).

În seria cuvântărilor patriotice organizate de „Universitatea Liberă“ din Bucureşti, a vorbit şi Gheorghe Brătianu, la Dalles, despre Moldova. Mi se spune că a avut un succes imens, că a fost ovaţionat mai multe minute... Aplauzele n-au putut fi îndreptate către conferenţiar, care e mediocru; ele au mers către numele de *Brătianu*, ca o protestare împotriva regimului — şi asta e trist, dar e şi în mare parte vina mareşalului Antonescu; nu se guvernează cu nervi, ci cu răbdare şi mai ales cu bun simţ...

Consiliul de Miniştri a decis următoarele:

„*Art. I.* Cetăţenii germani şi persoanele juridice cu sediul în Germania, cum şi cele ce au în România sedii secundare sau reprezentanţe, pot dispune liber de bunurile, drepturile şi interesele ce au în România.

Art. II. Nu pot vinde liber imobilele şi fondurile industriale sau comerciale decât cetăţenilor români de origine etnică română sau germană.

Art. III. Nu pot cumpăra imobile, acţiuni sau participări sub orice formă în întreprinderile comerciale şi industriale decât cu autorizaţiile prevăzute de legi“.

Măsura e excelentă, căci amicii noştri nemţi erau pe punctul să cumpere tot la noi, mai ales de la ovrei...

Marţi, 2 decembrie. Îmbătaţi cu apă rece cum suntem, noi simpli muritori, în materie de ştiri militare — tot nu suntem încă lămuriţi pe

deplin despre cele întâmplate la Rostov. Dar totuşi nemţii încep să mărturisească înfrângerea... Confruntând comunicatele ruseşti cu cele germane, începem să ne facem o idee despre ce a fost. A fost o acţiune de surprindere din partea sovieticilor, bine executată. Pare că nemţii s-au încrezut în frăgezia gheţii Donețului, socotind că nu era destul de tare ca să suporte tancuri şi autovehicule de tot soiul, dar totuşi destul de rezistentă ca să nu permită ambarcaţiunilor să treacă de la un mal la altul. Ruşii au spart însă gheaţa, şi pe vase au trecut — şi au surprins trupele germane din Rostov, pe la spate. Muscalii pretind că au măcelărit pe nemţi şi că au luat un numeros material de război. Nemţii afirmă însă — că s-au retras în ordine, că au distrus complect oraşul şi căile de comunicaţie, că ruşii au suferit enorme pierderi, mai mari ca în toate luptele de până acum de pe frontul oriental... E o înfrângere locală serioasă. Să sperăm că aliaţii noştri vor restabili repede situaţia, şi că nu se vor demoraliza, după cum nu s-au demoralizat astă-vară cînd, după victoria lor de la Smolensk, Timoşenko a contraatacat cu vigoare la Viasma şi a dat pe adversarii săi înapoi. Căci abia acum aflăm cât de serios a fost atunci succesul generalului sovietic...

Pare că trupele noii armate ale lui Timoşenko nu au fost aduse din Extremul Orient, cum s-a crezut, ci din Caucazia, din Turkestan şi din Siberia Occidentală şi la ele s-au adăugat şi rămăşiţele armatei lui Budionnâi... La Rostov, generalul Iarnă a fost alături de ruşi, mai familiarizaţi cu fenomenele climaterice locale. Pare că pe celelalte sectoare ale frontului oriental, generalul Iarnă să fi ajutat mai mult pe nemţi, mai ales la Moscova, unde, după chiar mărturisirea sovieticilor, forţele germane înaintează bine. În cercurile germane se spune mereu că Moscova va cădea peste câteva zile. Cred că este mai mult o ştire „de compensaţie" pentru anihilarea efectului înfrngerii de la Rostov...

Din Libia, ştirile sunt tot atât de nelămurite şi de contradictorii ca cele din Rusia. Nemţii şi italienii pretind că au oprit ofensiva englezilor, pe când aceştia afirmă că sunt stăpâni pe situaţie, că încercuiesc forţele inamice şi că Cirenaica e virtual pierdută pentru germano-italieni... Nemţii s-au lăudat cu 3 generali capturaţi: acum se mândresc şi britanicii cu capturarea generalului von Ravenstein care a comandat forţelor germane la trecerea Meusei, în Belgia, anul trecut...

După câte ne putem da seama din depărtare şi din întuneric, pare că poziţia englezilor e mai bună ca a aliaţilor, căci englezii dispun de Egipt ca bază de ravitaliere şi pot aduce nestânjeniţi oameni şi material prin Marea Roşie — pe când nemţii şi italienii trebuie să transporte tot din Italia *fără a stîăpâni drumul între cele două coaste.* Dacă ar putea să se servească de Tunisia, de Algeria şi de Maroc ca baze, situaţia

s-ar schimba, şi pare că într-acolo se tinde la Berlin. În legătură şi cu aceste tendinţe, trebuie pusă întrevederea care a avut loc ieri la Saint Florentin-Vercigny (Youne) între mareşalii Pétain şi Göring — şi marea deprimare ce domneşte în Italia, căci italienii ştiu că o înţelegere cu Franţa nu se poate face decât cu preţul sacrificării pretenţiilor teritoriale scumpe macaronarilor...

———

Telegramele din Berlin şi din Paris dau mare importanţă acestei întrevederi de la Saint Florentin. Nici o precizare nu se dă asupra celor vorbite, dar se afirmă de o parte şi de alta că un mare pas s-ar fi făcut pe calea înţelegerilor între cele două State. De Brinon a făcut aseară o expunere presei, *la ambasada germană din Paris*, în care, fără să destăinuiască nimic şi-a exprimat încrederea într-o viitoare colaborare între Franţa şi Germania. La Berlin, toată lumea a devenit francofilă şi... iatlianofobă, fără jenă.

———

Între Japonia şi Statele Unite, tensiune în mare creştere... Negocierile sunt ajunse la un punct mort. Roosevelt s-a înapoiat la repezeală la Washington, de la Warmsprings, unde plecase pentru o vacanţă mai lungă. Se vorbeşte de o iminentă blocadă a Japoniei din partea grupului A.B.C.D., cum se numeşte acum la Tokio alianţa dintre America, Britania, China şi Olanda (desemnată prin litera D. Dutch)... S-ar tăia toate căile de aprovizionare ale Japoniei, în Oceanul Pacific. La Tokio, se socoteşte că concentrarea trupelor britanice în Birmania şi patrularea aeriană a căilor de comunicaţie dintre Birmania şi China, constituie deja un act de ostilitate...

———

Ieri a avut loc un Consiliu de Miniştri în care dl Ică a expus rezultatele (?) misiunii sale la Berlin. Mareşalul Antonescu şi colegii săi l-au felicitat călduros pe dl Ică pentru succesele (?) obţinute... Despre aceste succese nu ni se spune însă nimic, în schimb ziarele publică in extenso programul celor 4 zile petrecute de Erou în capitala Reichului, *dându-ne oră cu oră deplasările marelui om de Stat*!!! Aşa ceva nu s-a mai văzut niciodată! S-a speriat şi bietul Ică de situaţia la care a ajuns!

———

Ieri, 1 decembrie, aniversarea unirii Transilvaniei cu Patria-Mamă, s-a slujit un Te Deum la Patriarhie. Au asistat mareşalul Antonescu, tot

Guvernul şi autorităţile. La defilare — după cum ne arată fotografiile *Universului* — militarii au asistat în tunică şi civilii în frac, fără paltoane şi mantale! Îşi vor fi pus boierii flanele multe pe dedesubt — dar bieţii soldaţi ce sunt ei de vină că vrea Antonescu să-şi omoare miniştrii? Ieri-dimineaţă, temperatura a fost – 5°!

———

Un decret-lege modifică Codul Penal în articolele relative la luarea de mită, agravând pedepsele. Se vede că s-a speriat şi Antonescu de cât se fură sub scutul autorităţii sale... Ziarele publică şi numele câtorva negustori prinşi cu înşelătorie la cântar şi trimişi în lagărele de muncă... Printre ei, e şi un căpitan în retragere, Grigorescu, preşedintele unei cooperative din Tulcea...

———

Colonelul Valfré di Bonzo, ataşatul militar italian, a fost rechemat într-un mod brusc şi neobişnuit. Prieten bun cu Demèter Ghica (fostul ministru de Externe) a mărturisit acestuia că rechemarea sa (a fost trimis în Libia...) e datorită rapoartelor sale politice. Căci ataşaţii militari italieni au ordin să trimită şi rapoarte politice. Valfré a raportat la Roma că România e pierdută pentru Italia, de la arbitrajul de la Viena. Românii nu s-au mirat de atitudinea germanilor, care au fost consideraţi până acum în urmă ca inamici, dar au fost profund afectaţi de atitudinea „fraţilor" italieni. Simpatiile României n-ar putea fi recâştigate de Italia — adăuga Valfré — decât *prin acte* care să şteargă impresia din august 1940. Germanii au pus în seama Italiei, *protectorii Ungariei*, hotărârea de la Viena, şi s-au grăbit să mai spună la ureche *că vor drege ei lucrurile*... Se vede că sfaturile lui Valfré n-au fost pe placul celor de la Roma...

Ghica îmi mai povestea că a dus pe prietenul său la gară. Cu acelaşi tren pleca şi o vagă misiune japoneză, în treacăt prin Bucureşti. O droaie de ofiţeri germani însoţea pe japonezi şi între germani şi japonezi domnea cea mai camaraderească cordialitate. Pentru Valfré fusese trimis un singur ofiţer german care a salutat cu degetele la şapcă, dar n-a spus un cuvânt, şi nici n-a întins mâna italianului la plecare... Diferenţa de atitudine a impresionat pe toţi cei prezenţi... Schimbând cu cel ce pleca câteva cuvinte privitoare la ultimele evenimente militare, Ghica şi-a arătat părerea că războiul va mai dura 5 ani... Valfré i-a replicat: „Cunosc ţări ce nu vor mai ţine nici 5 luni..." Mai clar nu-şi putea exprima italianul pesimismul asupra deprimării şi deznădejdei ţării sale...

———

În legătură cu deprimarea italienilor, mi se povesteşte o istorioară nostimă napolitană. Se ştie că San Genuaro, al cărui sânge mort înviază şi clocoteşte o dată pe an, este sfântul protector al oraşului Napoli. Napolitanii îl ţin răspunzător pentru cele bune şi cele rele — şi când cad nenorocirile pe ei îl înjură de-l spurcă. Exasperaţi de bombardările englezeşti, care au pricinuit atâtea victime, lazzaroni s-au dus la San Genuaro şi i-au strigat: „Mascalzone! Non e Napule la campitale d'Italia, è Roma, è Roma, porco di magnale!" Cu alte cuvinte: Prea Sfinte, trimite pe englezi la Roma!

Nici azi, nici un cuvânt — oficial sau neoficial — despre plecarea şi călătoria Regelui! În programul detaliat al d-lui Ică, nimic despre prezenţa Regelui vineri la Berlin — deşi zisul domn Ică şi-a amânat plecarea pe sâmbătă-dimineaţa ca să asiste la primirea Regelui (modestă şi intimă, dar reală) în capitala Reichului...

Dejunul la Hitler a avut loc — faptul mi-a fost confirmat ieri de cei de la Palat.

Miercuri, 3 decembrie. De pe frontul rusesc nimic nou care să ne bucure: pe lângă succesul pe care l-au înregistrat la Rostov, sovieticii mai anunţă unul la nord. Ei pretind că au atacat şi ocupat oraşul Tişvin, pe linia Petersburg-Vologda, şi că au restabilit frontul în acest sector pe linia pe care era înainte de ultima înaintare a nemţilor. Comunicatul german de ieri recunoaşte că se duc lupte grele *la est* de Tişvin...

În regiunea Rostovului, după ce comunicatul confirmă distrugerea totală a oraşului, vorbeşte de lupte în curs, de colosale pierderi ale bolşevicilor (balsamul obişnuit al mărturisirilor de înfrângere...) şi de mutarea frontului spre vest de Rostov...

În Cirenaica, nemţii pretind că au luat ofensiva (?), italienii că au luat încă un general prizonier — iar englezii că ofensiva lor progresează sigur...

Impresia generală e că nemţii au dat de greutăţi: să sperăm că le vor învinge — altfel ar fi tragic...

Parlamentul finlandez a reîncorporat Finlandei teritoriile cedate Rusiei prin pacea de la Moscova şi pe care armata lui Manerheim le-au reocupat. S-a decretat şi reîncorporarea peninsulei Hongö, deşi e încă ocupată de ruşi. S-a decretat de asemenea şi liberarea Finlandei de

toate obligaţiile impuse prin zisa pace de la Moscova, în favoarea Sovietelor.

———

În Japonia şi în tot Extremul Orient, fenomene prebelice... Japonia a mobilizat aproape toate forţele ei armate. Englezii au trimis o escadră suplimentară la Hong Kong şi un corp expediţionar de 50 000 oameni la graniţele Thailandei spre China şi Indochina. Indiile Neerlandeze şi-au mobilizat aviaţia (?)...

Guvernul japonez n-a dat încă răspuns ultimelor propuneri americane. La Washington, vânt de război...

La Tokio, se pretinde că Japonia vrea să negocieze mai departe cu Statele Unite şi să facă tot ce-i va sta în putinţă pentru evitarea războiului... Numai să poată: am impresia că Statele Unite vor războiul...

———

Termenul Împrumutului „benevol" a fost întins până la 1 februarie viitor...

———

Întrevederea Göring–Pétain continuă să facă obiectul comentariilor presei, în Germania şi în Franţa. La Berlin se vorbeşte acum de posibilitatea unei participări oficiale a Franţei la războiul împotriva Sovietelor. O asemenea participare ar presupune însă încheierea unei păci prealabile între Franţa şi Germania...

Presa berlineză afirmă că la Saint Florentin, deşi nu s-a ajuns la *rezultate concrete şi precise* s-au pus bazele viitoarei colaborări a Franţei în cadrul Europei Noi.

Un fapt semnificativ se poate vedea în noile măsuri contra ovreilor ce au fost luate în Franţa. De câte ori o ţară se apropie de Germania, decretează o lege împotriva ovreilor... După ce i-a îndepărtat din teatre, cinematografe, presă etc., etc. — Guvernul din Vichy a promulgat *acum* un nou decret prin care ovreii sunt opriţi să cumpere şi să speculeze terenuri în oraşe, să posede imobile în care se închiriază apartamente (blocuri), să funcţioneze ca „consilieri tehnici" în societăţile de la direcţia cărora au fost înlăturaţi... Vremuri grele pentru Israel!

———

Joi, 4 decembrie. Anglia — după câte am aflat ieri — ne-a trimis un ultimatum: dacă până mâine 5 decembrie nu consimţim la retragerea trupelor noastre din Rusia, ne declară război... Bineînţeles, în ziare, la Radio, nimic despre aşa ceva...

O schimbare a politicii noastre fiind exclusă, vom primi şi noua încercare la care ne supune soarta. Justificată prin dreptul sfânt de a ne apăra existenţa, acţiunea noastră împotriva bolşevismului cotropitor apără în acelaşi timp şi întreaga civilizaţie europeană de distrugere prin anarhia comunismului. Fie şi numai din acest din urmă punct de vedere, gestul Angliei poate fi privit ca un atentat împotriva conştiinţei omenirii. Nu pot să cred că poporul şi Guvernul englez să fi pierdut într-atât simţul realităţilor, şi vreau să cred că ultimatumul ca şi declaraţia de război — dacă va veni — sunt numai *vorbe* menite să „încadreze“ monstuoasa alianţă cu Sovietele, şi că *în fapte*, nimic nu se va schimba în raporturile noastre de azi cu Anglia...

Se zice că Guvernul britanic va declara în acelaşi timp război şi Finlandei...

Comunicatul german de ieri ne pisează cu succesele dobândite în regiunea Moscovei. Neînsemnate de altminteri şi acestea... Despre operaţiunile dinspre Rostov şi Tişvin, nimic. Nici măcar faimoasa formulă: „operaţiunile sunt în curs“ — n-a apărut...

Totuşi, de la Marele Stat Major mi se spune că ofensiva rusească de la Rostov ar fi fost oprită şi că situaţia pe acest sector n-ar fi îngrijorătoare. Să dea Dumnezeu să fie aşa!

Soarta războiului e în mâna lui Dumnezeu şi nimic nu se poate prevede cu certitudine. De unde ne credeam în perfectă siguranţă pe frontul rusesc, iată surprinderea de la Rostov! De unde toată lumea era convinsă că trupele Axei vor fi date peste cap în Africa septentrională, iată că nemţii şi italienii rezistă în Cirenaica, şi — după ştirile de ieri — pare chiar că ar fi trecut la ofensivă... Mai bine, de zece ori mai bine, măturau puhoiul bolşevic şi mâncau bătaie în Africa! Ce importanţă are Africa!

După telegramele de ieri, ruşii au început să evacueze Hongö, distrugând tot în urma lor. Nenorocită Finlandă, martiră nevinovată, ca şi noi!

Pe mare, germanii au dat o nouă dovadă de avântul şi eroismul cu care luptă marina lor, marină care s-a acoperit deja de glorie în trecutul război. Crucişătorul auxiliar „Cormoran“, un simplu vas de comerţ înarmat, a scufundat pe coastele Australiei, crucişătorul australian „Sidney“, vas modern de război de peste 6 000 tone! „Sidney“-ul a pierit în valuri, dar şi „Cormoranul“ a fost atât de avariat încât a trebuit să fie abandonat de echipajul său, din care o bună parte a putut să se salveze pe coastele Australiei.

Între Statele Unite şi Japonia, încordare tot mai mare. Din toate ştirile reiese că Japonia ar vrea să evite războiul, dar cum să primească condiţiile prealabile impuse de U.S.A., pentru orice negocieri — condiţii ce par a fi următoarele: 1) retragerea trupelor japoneze din China şi Indochina – 2) abandonarea Pactului Tripartit. Primirea unor asemenea condiţii ar însemna decapitarea Japoniei, umilirea şi subjugarea ei. Poporul japonez e prea mândru şi prea războinic ca să primească o asemenea umilinţă.

Ministrul de Finanţe american a declarat că, cu toate creditele votate, datoria Statelor Unite va ajunge la *150 miliarde de dolari* (în lei: aproape *30 de mii de miliarde* (!!!) — socotind dolarul *pe cursul legal*, dar fictiv!) Nebunia omeniri nu mai cunoaşte margini!

———

Statele Unite au hotărât să întindă şi la Turcia legea „Închiriere şi Împrumuturi", aplicată până acum numai Angliei şi aliaţilor ei de război...

———

În Albania, ca şi în provinciile fost iugoslave ocupate de italieni — stare de război civil. Guvernul Verlaci, înscăunat odată cu anexiunea Albaniei neputând restabili ordinea, a fost înlocuit printr-un minister prezidat de Mustafa Merika Kruja...

———

Întrevederea Göring-Pétain contină să ocupe presa berlineză. Se pare că lucrurile nu merg aşa de uşor cu Franţa: Guvernul de la Vichy, de acord pe principii, se lasă greu pe amănunte...

———

În Italia s-a experimentat un nou tip de avion, avionul-rachetă. Acest avion e caracterizat prin faptul că nu are elice: un motor activează un sistem de pompe care aspiră aerul pe la partea dinainte a avionului, îl comprimă şi-i dă drumul pe la spate... Aviatorul de Bernardi a străbătut în două ore, cu aparatul-model construit pe bazele noului brevet, distanţa de la Milano la Roma...

Se pun mari speranţe în această invenţie.

———

A murti compozitorul Sinding, cel mai de seamă reprezentant al muzicii din Norvegia.

———

„Ajutorul de Iarnă“ își va începe colectele în zilele de 6 decembrie (Sf. Nicolae) și de duminică 7. Reprezentanți ai Consiliului de Patronaj vor cutreiera orașul și vor cere din casă în casă, efecte sau parale. Voi da cu dragă inimă, numai să mai am de unde...

Iarna continuă teribilă, ca în ianuarie. Azi-dimineață – 6 grade...

———

Geniile noastre epistolare, Iuliu Maniu și Dinu Brătianu, au adresat lungi scrisori mareșalului Antonescu cu prilejul Plebiscitului, ca să explice de ce s-au abținut și să critice politica regimentului. A lui Maniu are 25 de pagini; începe prin a enumera hotărârile și faptele pe care le aprobă, contiuă prin a arăta pe cele pe care nu le aprobă și sfârșesc prin a nu mai aproba nimic!!!

Deși e mai moderată, scrisoarea lui Dinu Brătianu a înfuriat pe mareșal mai mult ca a lui Maniu. „Am să răspund eu *domnului ăsta*!“ — ar fi răcnit dictatorul nostru. Vai, barem dacă n-ar publica răspunsul, căci se cam încurcă când scrie!

———

Vineri, 5 decembrie. De pe fronturi știrile sunt mai liniștitoare. În regiunea Rostovului pare că germanii au oprit ofensiva sovietică; comunicatul de ieri-seară anunță chiar succese precum distrugerea unui regiment, capturarea unei însemnate cantități de material, distrugerea a peste 100 de avioane. De n-ar fi toate numai pe hârtie.

Finlandezii au ocupat Nangoe. Un vas sovietic „Stalin“, avariat de o mină la ieșirea din port a fost capturat. Vasul de 12 000 tone transporta 6 000 de bolșevici și material de război. Sovieticii organizaseră apărarea Leningradului în mod remarcabil; ocupaseră Nangoe (pe coasta finlandeză) și Port-Baltic (la vest de Reval, în Estonia) și puteau astfel închide golful Finlandei — iar prin canalele maritime „Nonskoi“ și „Stalin“ legaseră Kronstadtul prin Neva, lacul Ladoga, râul Svir, lacul Onega — cu Arhanghelsk. Prin ocuparea porturilor Port-Baltic și Nangoe, prin tăierea canalelor pe râul Svir și pe lacurile Ladoga și Onega, toată această frumoasă organizație strategică s-a prăbușit... Epavele flotei sovietice din Marea Baltică sunt refugiate acum la Kronstadt, dar Kronstadtul e sub bătaia tunului german...

La Moscova, deși plouă (!!!), trupele germane înaintează și au ocupat Malo–Iaroslavăț și Mojaisk. Mai au drum până la Moscova...

În Cirenaica, nu încape îndoială că ofensiva engleză a fost pentru moment oprită. Putea-vor însă rezista trupele germane și italiene la un nou atac? Englezii au în Egipt o bază formidabilă, iar germanii și ita-

lienii sunt cu un picior în nisip şi cu altul în mare, într-o mare care nu e a lor...

Petrovici şi-a văzut visul cu ochii: a fost numit ministru al Instrucţiunii, adică al Educaţiei Naţionale, căci aşa îi zice acum. Subsecretar la acelaşi departament (în locul lui Oteteleşanu) a fost numit I.C. Petrescu, conferenţiar universitar şi omul lui Mihalache. Profesorul Al. Marcu (de la Litere) a fost numit subsecretar la Propagandă şi Titus Dragoş (actual secretar general la Finanţe) subsecretar la Românizare, în locul lui Zwiedenek. Numirea lui Dragoş e excelentă, e un băiat inimos şi inteligent. Poate că în locul hahalerei de Zwiedenek va izbuti să pună ceva ordine în spelunca de la Românizare...

Cordell Hull a vorbit presei la Washington şi amiralul Togo la Tokio. Cuvântările lor au mai aruncat untdelemn pe foc...

Roosevelt a avut o lungă întrevedere cu preşedinţii Senatului şi Camerei Reprezentanţilor. La întrevedere a asistat şi Vice-preşedintele Republicii, Wallace. Conferinţă de „capacitare“, sau de presiune asupra Guvernului japonez?

Extinderea aplicării legii „Închiriere şi Împrumut“ asupra furniturilor Turciei e viu comentată şi azi şi interpretată la Berlin ca o încercare de ademenire a Guvernului din Ankara...

A.B.C.D.-ul[1] e mai activ ca oricând şi ceva trebuie să crape, fie pe terenul diplomatic, fie pe al faptelor...

O telegramă ne informează că Camera Comunelor a votat o lege introducând *serviciul obligator* pentru bărbaţi şi femei. Telegrama nu spune „serviciu obligator *militar*“, ci „serviciu obligator“. Poate să fie vorba de alte prestaţii decât cele militare...

Se zvoneşte că Laval merge la Berlin şi că Franţa (Guvernul de la Vichy) va adera la Pactul Antikomintern. Un nou asasinat la Paris: de data asta a fost doborât un medic general, şeful serviciului sanitar german din Franţa ocupată... Nemţii au dat un termen, până la 10 decembrie, ca să se descopere ucigaşii — dar de data asta nu mai sunt pro-

[1] America, Britania, China şi Olanda (pe englezeşte Dutchland).

teste înfuriate la Berlin, nici amenințări cu execuții... E ceva în aer, în raporturile celor două Guverne, și apre că Reichul nu vrea să tulbure atmosfera cu măsuri prea drastice. Cel puțin deocamdată...

Toma Oanță, ajutor de primar la Craiova (al 2-lea ajutor, primul fiind Gogu Adam Popescu) a fost destituit fiindcă a lovit un sergent de oraș, care-și făcea datoria în piață... Măsură bună; n-am priceput pentru ce a fost numit, căci a avut legături cu legionarii și nu era bun de nimic...

Sâmbătă, 6 decembrie. Sf. Nicolae se lasă cu – 6°! Ce iarnă timpurie!

De pe fronturi nimic impresionant. Poate că ofensiva lui Timoșenko în regiunea Rostovului a fost oprită. De o parte și de alta se afirmă că mari pierderi au fost pricinuite inamicului... La Moscova înaintare, la Leningrad, pas pe loc. În Libia, englezii pregătesc al doilea val de ofensivă. Rezista-vor nemții și italienii la acest al doilea atac, ca la cel dintâi?

Garoflid a adresat un lung memoriu mareșalului Antonescu, memoriu pe care l-a publicat în ziarele de ieri. Memoriul e mai mult sau mai puțin parafraza discursului ținut de fostul ministru al Agriculturii, acum câtva timp, la întrunirea Sindicatelor Agricole. Într-însul, Garoflid face critica reformei agrare, așa cum s-a desăvârșit, uitând că marele vinovat *a fost el*, care, ca ministru al Reformei Agrare în 1920/1921, n-a știut să reziste nici demagogiei, nici prostiei. În continuare, pledează pentru proprietatea mijlocie, se plânge de prețurile impuse produselor agricole și de urcarea impozitelor, de lipsa măsurilor raționale pentru încurajarea și înlesnirea culturilor — și insistă mai ales asupra precarității proprietății sub continuele amenințări de expropriere.

În ziarele de azi, mareșalul Antonescu publică la rândul său un lung și documentat răspuns, care a cerut o lungă pregătire ce dovedește că intervenția lui Garoflid a fost provocată...

Esențialul: mareșalul se ridică cu dârzenia lui obișnuită împotriva măsurilor demagogice și *garantează rituos siguranța proprietății, de care nimeni nu se va atinge.* Mai departe, se declară perfect de acord

cu Garoflid în privinţa regimului proprietăţii şi face o lungă expunere în care rezumă tot ce a făcut Guvernul său pentru agricultură şi creşterea animalelor — şi explică necesitatea ajustării impozitului agricol, faţă de creşterea continuă a preţurilor şi prin urmare a veniturilor agricultorilor. În ce priveşte preţurile, în special al grâului, mareşalul le compară cu preţurile din celelalte ţări vecine şi constată că agricultorii români nu se pot plânge. Are dreptate...

Importanţa mare a acestui „manifest agrar“ constă însă în afirmarea respectului dreptului de proprietate, de care regimul e hotărât să nu se atingă. Să dea Dumnezeu să nu schimbe...

———

Bardossy a declarat în Camera ungară că Anglia a trimis Regatului maghiar un ultimatum prin care îi cere să-şi retragă trupele din Rusia până la 5 decembrie miezul nopţii. În cazul în care Guvernul din Budapesta nu s-ar supune acestei cereri, Anglia se va considera în stare de război cu Ungaria din ziua de 6 decembrie (azi), orele 24...

Acelaşi ultimatum l-am primit şi noi. Dar nouă nu ni se spune nimic. De ce? Acest regim de dictatură clandestină e oribil şi teribil de deprimant. Trăim în întuneric...

———

Se vorbeşte de înlocuirea lui Marinescu, la Economie, prin Leon, care a fost ministru tot la Economie, toamna trecută şi scos după câteva luni pentru incapacitate! Aflu că Caranfil, ca să scape de Primărie, a produs un certificat medical!!! Nimeni, din câţi ar putea face ceva, nu vrea să se încurce cu Antonescu... „Il fait le vide autour de lui...“ (El face gol, vid în jurul său).

———

Schimbări la Siguranţa Generală: colonelul Nicolae Diaconescu a fost numit director general în locul generalului Leoveanu, şi Ion Stănescu, procuror la Curtea de Apel din Bucureşti, subdirector general. Acesta din urmă, dacă e fostul judecător de instrucţie e bun — dar om fără scrupule. Leoveanu s-a dovedit complect incapabil — nu va fi greu pentru Diaconescu să se arate mai destoinic...

———

Ziarele *Washington Times Herald* şi *Chicago Tribune* publică un raport confidenţial, purtând data de 11 septembrie 1941 care, după afirmaţia lor, ar fi fost redactat din ordinul Preşedintelui Roosevelt

de către Înaltul Comandament Comun al armatei şi al marinei Statelor Unite.

Acest raport prevede un război total şi un corp expediţionar de mai multe milioane de oameni destinat să debarce în Europa şi să distrugă Germania şi pe aliaţii ei!!!

Raportul mai conţine o sumă de consideraţii şi de subproiecte, unul mai fantastic decât altul!

Ziarele germane, cele filo-germane din America şi *Agenţia D.N.B.* fac un caz enorm de această „descoperire". Ea pare totuşi să fie o simplă născocire, o *revanşă* faţă de destăinuirile lui Roosevelt privitoare la aşa-zisele planuri germane de împărţire a Americii de Sud...

E probabil că Guvernul american va proceda la o anchetă pentru a stabili din ce izvor au ţâşnit cele publicate în mai sus-menţionatele gazete...

Duminică, *7* ***decembrie.*** De pe front, nimic schimbat. Pare că la sud, în sectorul Rostov, trupele germane au consolidat mai mult sau mai puţin un nou front; la Moscova înaintează, încet. Lupte aprige la Tula, în avantajul nemţilor, Radio-Moscova anunţă că Sovietele fac apel *la copii*, să lupte şi ei alături de adulţi...

De ieri suntem în război cu Anglia. La Radio-Londra s-a comunicat că deoarece Finlanda, Ungaria şi România nu s-au supus ultimatumului dat, Anglia se consideră în stare de război cu aceste ţări, de ieri, sâmbătă ora 24 şi 5 minute...

Emisiunile britanice mai adaugă că răspunsul Finlandei a fost nemulţumitor; despre al Ungariei (care se zice că ar fi fost foarte politicos) şi despre al nostru (al cărui conţinut nu-l cunoaşte nimeni), nici vorbă. În fine ziarele noastre de azi publică, sub forma unei telegrame *D.N.B.* de la Berlin, ştirea celor 3 ultimatumuri, faptul că câteşi trei ţările vizate au răspuns negativ — şi continuă că nu dea nici un amănunt asupra conţinutului notelor engleză, română, finlandeză şi ungară. În schimb se reproduc comentariile presei germane şi italiene „indignate" de mârşăvia gestului britanic...

Cordell Hull a declarat că Statele Unite au făcut pur şi simplu oficiu de intermediar în schimbul notelor, şi că situaţia Statelor Unite faţă de Finlanda, Ungaria şi România nu s-a schimbat întru nimic. Bine şi aşa... E locul să amintim aci că Roosevelt a declarat, nu demult că *„un gentleman nu dă ultimatumuri* (era vorba de Japonia...).

Iată-ne aşadar, de ieri, în război cu Anglia; de alaltăieri seară s-a restabilit, ca măsură de prudenţă, negura absolută pe străzile noastre...

Ştiu bine că „les affaires sont les affaires" (afacerile sunt afaceri) şi că pentru Anglia războiul actual e înainte de toate „un gheşeft" — totuşi, în faţa Istoriei, actul săvârşit de Guvernul britanic împotriva României şi Finlandei care îşi apără existenţa va rămâne ca un gest de mârşavă imoralitate, tot atât de condamnabil ca şi solidarizarea cu anarhia bolşevică. Şi porcăriile se plătesc totdeauna...

Pentru noi, în fapt, nu e o schimbare mare. Anglia nu ne-ar putea ataca decât pe calea aerului şi în această privinţă ea îşi luase deja toată libertatea încă de astă-vară, declarând că va ataca pe germani „oriunde vor fi", prin urmare şi în ţările cu care Imperiul Britanic nu era în război... Faptul că n-au venit să bombardeze Ploieştiul şi regiunea noastră petroliferă nu poate fi explicat decât prin ipoteza că englezii nu văd totuşi cu părere de rău puterea bolşevică dărâmată de nemţi: tot ce doresc ei, e ca această luptă de desfiinţare a comunismului să dureze destul ca să uzeze şi forţele germane... Poate că aceste noi declaraţii de război să facă parte din arsenalul de arme platonice puse la dispoziţia Sovietelor; poate însă să fie şi altfel, căci în acest război toate sunt posibile — şi trebie să ne aşteptăm la toate încercările...

Un punct bun pentru sfârşitul războiului, în cazul unei păci de compromis, e că Anglia a declarat război şi Ungariei...

Ajută-ne Doamne!

„Centrul de Studii Corporative" şi-a inaugurat ieri lucrările, în vederea organizării noului Stat român, care va fi corporativ şi cooperatist! Le-a inaugurat la sediul Institutului de Cultură Italian, sub auspiciile d-lui Bova Scoppa, ministrul Italiei, şi cu o cuvântare liminară a acestuia... Pentru ce? Fiindcă — a spus-o şi Bova şi Scoppa (mătură) — Italia *a descoperit* fericirea omenirii prin corporatism!!!! A mai vorbit Onicescu, omul care se vâră pretutindeni, a pelteluit lung, sonor şi banal dl Ică — urmat la tribună de dl subsecretar Marcu (înrudit cu Italia prin Catedra de Literatură pe care o spurcă) şi de răposatul Mihail Manoilescu care încearcă să reînvie prin corporatism „căci a fost apostolul acestei ideologii în România". Şedinţă de onanism naţional, searbădă şi inutilă...

Ieri-dimineaţă cu prilejul deschiderii cursului lui Gh. Brătianu la Institutul de Istorie Universală, fiind şi Sf. Nicolae, a avut loc o caldă

manifestare în amintirea lui Nicolae Iorga. A fost de față un mare număr de profesori universitari și câțiva oameni politici. Pe rând, au vorbit frumos despre victima brutalității legionare, Gh. Brătianu, Petrovici, Simionescu (în numele Academiei) profesorul Bănescu (în numele Institutului Sud-Estului European și Institutului de Istorie Bizantină) și Enric Oteteleșanu. Să dăm o notă bună Guvernului care și-a delegat ministrul Învățământului la această pioasă solemnitate.

———

Între Japonia și Statele Unite, speranțele de destindere sunt tot mai slabe. Roosevelt ar fi nemulțumit de răspunsul japonezilor cu privire la ocuparea militară a Indochinei. Faptul că nu s-a răspuns însă de la Tokio și la chestiunile prealabile puse de Guvernul american, e interpretat la Washington ca o dovadă că Japonia vrea să câștige timp, și nimic mai mult...

———

La San José, capitala Republicii Costa Rica, serios cutremur de pământ. Dar mai mult panică decât pagube.

———

Ziarele de azi-dimineață publică lista celor 68 cetățeni care au votat *nu*, la Plebiscit. Mareșalul pretinde că i s-a cerut această publicare prin nenumăratele scrisori. Publicarea nu înseamnă însă, adaugă Conducătorul, că se va lua vreo măsură împotriva „opozanților". Nu li se va face nimic, nici chiar funcționarilor... Cunoaștem formula — vai de mama lor!

Majoritatea celor 68 de tâlhari sunt foști legionari.

———

Evreii maghiari au fost șterși, în Ungaria, de pe listele electorale. La Budapesta au fost șterși peste 87 000 alegători. S-a decretat și decăderea celor aleși, în Cameră, în Consiliile comunale și în cele județene.

O politețe la adresa Berlinului!

———

„Ajutorul de Iarnă" a dat ieri, pentru prima zi a colectării, rezultate bune. Toată lumea a dat cu dragă inimă. Au cam lipsit însă automobilele pentru transporturi. Cum e lesne de înțeles nimeni n-a vrut să-și uzeze cauciucurile și să-și dea mașinile pe mâna „tinerilor" ce colindau casele — și apoi cine știe unde. Un comunicat de azi-dimineață se

plânge că nu s-au oferit decât 26 maşini particulare şi laudă corpul taximetrelor care s-a prezentat cu 300 de automobile. Cred şi eu, dar cine nu ştie că aceşti nenorociţi „voluntari“ au fost executaţi de Poliţie! Mai bine da mareşalul ordin pesmeţilor şi militarilor care se plimbă cu maşini rechiziţionate să le pună la dispoziţia „Ajutorului“...

Lt. colonel Emanoil, „doctor în Ştiinţe economice“, a fost numit secretar general la Finanţe, în locul lui Dragoş. Pricep un general în postul de ministru — n-are decât să iscălească — dar un colonel în postul de secretar general, post de muncă şi de răspundere, e o greşeală.

Dl von Killinger a celebrat ieri nunta fiicei sale nr. 2 cu un diplomat german, consilier de Legaţie la Bratislava[1] unde cunoscuse pe d-ra Killinger. Nunta a avut loc în cea mai strictă intimitate, familia fiind în doliu, căci soţul fiicei Killinger nr. 1, a căzut la Rostov.

La Vichy Consiliu de Miniştri important pentru măsurile de luat împotriva asasinatelor ofiţerilor germani. Autorităţile franceze adresează apeluri călduroase populaţiei ca să ajutate în acţiunea lor preventivă... Degeaba, căci comuniştii nu se vor lăsa!

Declaraţiile lui Antonescu cu privire la respectul proprietăţii agricole au făcut cel mai bune efect, în toate straturile. Păcat că nu vorbeşte şi nu scrie întotdeauna cu atât bun simţ!

Printr-o trăsătură de condei, mareşalul a suprimat toţi controlorii, puzderia de controlori, numiţi de Marinescu ca să împiedice specula prin prăvălii. Cea mai mare parte din ei, erau mai pungaşi ca vânzătorii speculanţi. Dar oricum: aceşti controlori au fost numiţi printr-o lege sau pe baza unei legi, care, azi, se anulează, *doar prin simplă ordonanţă*! Legea noii organizări a Subsecretariatului de Stat al Aprovizionării, n-a apărut nici până azi! Anarhie! Anarhie!

---

[1] Înainte de a veni la Bucureşti, Killinger era ministru la Bratislava.

Luni, 8 decembrie. Ziua de ieri a fost o zi mare. O zi mare, fiindcă Japonia a declarat război Statelor Unite — o zi mare fiindcă în fine am fost şi noi puşi în curent cu „formele" care au însoţit ultimatumul şi declaraţia de război a Angliei; o zi mare fiindcă pentru prima dată de la „eşecul" de la Rostov, comunicatul german a înregistrat, în colţul Doneţului, operaţiuni ofensive în locul celor defensive...

Între Statele Unite şi Japonia coarda trebuia să plesnească. Cu tot optimismul unor ştiri, în ultimele zile, era evident că se mergea, spre război, căci războiul, Statele Unite îl căutau cu lumânarea. Era poate mai bine să fi declarat Statele Unite războiul; americanii au fost însă mai dibaci şi nervii japonezilor mai slabi... Războiul bântuie acum pe toată suprafaţa globului pământesc — nebunia s-a întins peste omenirea întregă... E greu de prevăzut care va fi desfăşurarea ostilităţilor în Pacific; strategic, greutăţile sunt de partea Statelor Unite — dar Japonia va fi lipsită de materii prime şi mai ales de petrol... Pentru noi însă — şi noi trebuie să judecăm evenimentele prin prisma sărăciei noastre — războiul dintre America şi Japonia ne aduce o mare uşurare, fie ea şi numai vremelnică: Statele Unite ocupate să-şi fabrice arme şi muniţii pentru armatele lor vor furniza mai puţin Rusiei, iar starea de răbzoi din Pacific va îngreuia, va face chiar poate imposibile, transporturile între America şi Vladivostok.

Dl Ică a convocat ieri pe reprezentanţii presei şi le-a dat cunoştinţă de textele notei engleze şi răspunsului nostru. Textul britanic e scurt şi prost, aş zice aproape ruşinos. Prin lupta pe care o ducem împotriva Sovietelor, alături de Germania, ne-am amestecat în războiul european — atât au găsit să ne spună domnii de la Foreign Office!!!

Răspunsul Guvernului român e perfect: rareori am văzut un act diplomatic mai bine redactat. Dacă mai e o dreptate pe lume, apoi procesul nostru este câştigat! Nimic n-a fost uitat: nici agresiunile succesive ruseşti[1], nici faptul că la 22 iunie când am intrat în război cu Rusia, Anglia nu era aliata ei, nici garanţiile date de Anglia în 1939 cu privire la graniţele noastre, nici toate nenorocirile pe care le-am avut de îndurat în cursul veacurilor din partea Rusiei, nici lupta noastră comună împreună cu Anglia împotriva bolşevismului...

Şi „declaraţiunile" mareşalului Antonescu sunt minunate, minunate...

Pentru modul cum a condus această afacere, Guvernul merită toată recunoştinţa noastră şi să-i iertăm greşelile pe care le-a făcut, pe ale terenuri...

---

[1] Cu acest prilej am aflat toate încercările de încălcare ale teritoriului nostru între iulie 1940 şi mai 1941, încercări care ne-au fost tăinuite până acum, în cea mai mare parte.

Cred că citind răspunsul nostru şi englezii ne-au dat dreptate, şi că s-au scârbit şi ei de rolul pe care-l joacă, ca aliaţi ai bestiilor moscovite, alături de care, în sufletul lor, nu pot fi...

———

Universul publică extrase din aprecierile oamenilor de Stat englezi, din ultimii ani, cu privire la „civilizaţia" bolşevică, la pericolul european pe care-l prezintă Sovietele, la necesitatea apărării integrităţii României. Printre aceste extrase e şi un lunga pasaj dintr-un discurs al lui Churchill, rostit în 1931!...

Interesant... dar ce trist!

———

În ziarele de azi-dimineaţă sub formă de comunicat, plecarea, călătoria şi dejunul Regelui şi Reginei Elena cu Hitler la Berlin. Nimeni nu va pricepe de ce au trebuit aproape 15 zile ca să se dea o informaţie atât de anodină şi să se încurce opinia publică cu tot felul de presupuneri... Dar azi, să lăsăm Guvernul în pace...

———

Gheorghe Brătianu a fost numit decan al Facultăţii de Litere, în locul lui Marcu numit subsecretar de Stat. Sauciuc Săveanu a fost numit prodecan.

———

Universitatea şi Opera din Odessa au fost deschise ieri, cu solemnitate. La Universitate, un sobor de preoţi cu arhimandritul Scriban în frunte, au săvârşit slujba religioasă, care, după atâţia ani de prigoană a Cultului, a emoţionat adânc pe cei prezenţi... După deschiderea Universităţii s-a vizitat clinica profesorului Ceasornicov.

Opera s-a deschis la 3 p.m. S-a dat „Eugen Oneghin", a lui Ceaikovski. S-a cântat imnul german şi cel românesc. S-a strigat: trăiască Hitler, trăiască Regele Mihai, trăiască Conducătorul Statului Român!...

———

La Paris noi atentate împotriva ofiţerilor germani. E un adevărat război pornit de comunişto... S-au luat măsuri excepţionale: restaurantele şi localurile se închid la ora 17, nimeni nu mai poate circula între orele 18 şi 5 dimineaţa, patrule străbat oraşul toată noaptea...

———

George Duca, fiul lui Iancu Duca, mi-a povestit ieri una bună. Vorbind zilele trecute cu Barbu Ştirbei la Buftea, despre Regele Ferdi-

nand, Prinţul nostru i-a dat următorul sfat: „Fă servicii Familiei noastre Regale cât poţi, când poţi şi cum poţi — *dar fă ca mine, nu fi intim cu ei!*“ Această mărturisire de principii pe buzele fostului Pompaduro, nu e lipsită de savoare!

Mi se spune că fostul armăsar naţional a început să tremure din cap — a împlinit 68 de ani —, poate că a început să-şi piardă şi memoria...

Fiica Marthei Bibescu, căsătorită cu Dédé Ghica-Comăneşti are doi băieţi; s-a hotărât ca cel de al doilea să ia numele de Bibescu, care altfel s-ar stinge.

În răspunsul dat lui Garoflid, mareşalul Antonescu a spus textual: *„Ştiu că exproprierea este o măsură de expedient. Nu ea va rezolva, după cum n-a rezolvat nici până acum, problema agrară de la noi*“.

De şi-ar aduce până la sfârşit aminte de aceste înţelepte cuvinte...

Marţi, 9 decembrie. Ziarele de azi-dimineaţă reproduc documentele care au încadrat declaraţia Japoniei de război. Notele schimbate între Statele Unite şi Guvernul japonez sunt date numai în rezumat. Proclamaţia Împăratului Japoniei, către poporul său, e publicată in extenso.

Japonia a declarat război Statelor Unite, Angliei, Australiei, Canadei — pe de altă parte, Anglia, Indiile Neerlandeze, Australia, Cuba, Nicaragua şi Costarica au declarat război Japoniei... Manciuko, a declarat şi el război Angliei şi Statelor Unite. Probabil că lista „angajamentelor“ nu e încă sfârşită...

În prima zi a războiului japonezii au atacat la insulele Hawai, Guam, Wake în Pacific — la Singapore, în Filipine, la Shanghai etc. şi au avut pretutindeni succese însemnate. Numai să nu se poticnească... La Hawai au scufundat două vase de linie şi au avariat grav alte 2 vase de linie şi 4 crucişătoare. La insula Guam au scufundat un vas portavion, un purtător de mine, 4 vase comerciale. La Singapore ar fi lovit 2 crucişătoare engleze (ştire necontrolată); la Shanghai o vedetă engleză a fost scufundată şi una americană capturată. Pierderile marinei americane nu sunt prea însemnate faţă de efectivele ei, căci cele două vase de linie scufundate erau vechi („Oklahoma“, 29 000 tone, lansat în 1914 şi „West Virginia“, 31 800 tone, lansat în 1921) — dar efectul moral al acestor succese iniţiale e de netăgăduit. Japonezii au ocupat în acelaşi timp insula Wake în Pacific şi concesiunile internaţionale la Shanghai, Tien Tsin şi în mai toate oraşele chinezeşti în care mai erau

asemenea concesiuni. Se anunţă de asemenea că ar fi debarcat în Malaezia şi că trupele din Indochina ar fi trecut în Thailanda, care a consimţit să le lase să treacă spre Birmania...

Pare evident că planul japonezilor e să atace pe americani pe apă, în insulele Pacificului şi pe englezi în Indii trecând pe uscat prin sudul Chinei şi prin Thailanda, apoi prin Birmania... Ajută-i, Doamne — să scăpăm noi!

Japonezii mai afirmă că au doborât un număr considerabil de avioane (peste 200) şi că n-au pierdut decât vreo 10.

Pierderile navale mai sus enumerate au fost confirmate şi de ştirile americane...

Mareşalul Pétain a trimis o caldă telegramă de condoleanţe lui Hitler, cu prilejul ultimelor omoruri de ofiţeri germani la Paris şi a exprimat totodată Führerului indignarea sa împotriva acestor atentate — pentru împiedicarea cărora se iau toate măsurile posibile...

Călătoria Regelui Mihai nu se măi tăinueşte. Un comunicat ne informează azi-dimineaţă că Regele Mihai şi Regina Elena au sosit alaltăieri, duminică la Roma, călătorind *neoficial*. Au fost întâmpinaţi la gară de Ducele de Genova, de miniştrii noştri pe lângă Quirinal şi Vatican, şi găzduiţi la Palatul Regal. Ieri au făcut o vizită particulară Papei... Mihăiţă vizitează Roma, în simplu turist (foarte „simplu“!)...

Noii secretari generali au fost instalaţi ieri cu solemnitate, adică cu discursuri. Până acum asemenea solemnităţi erau rezervate miniştrilor... Dar când te cheamă Napoleon (ca pe Creţul de la Instrucţie!) ai drepturi la onoruri deosebite. Şi ce s-a făcut pentru Napoleon Creţu, a trebuit să se facă şi pentru ceilalţi...

A murit, relativ tânăr, Costică Mihăescu, un om muncitor şi simpatic care izbutise să ridice din nimic garajele ce poartă numele lui şi hotelul „Ambasador“, pe Bulevard. L-am cunoscut destul de bine, şi-mi pare rău de el...

Miercuri, 10 decembrie. În cele 2 dintâi zile ale războiului lor, japonezii au înregistrat însemnate succese. Pe lângă vasele americane pe

care le-au distrus, au ocupat Tien Tsinul, Shanghai, punctele cele mai importante în Filipine, au trecut din Indochina în Thailanda ocupând Bangokul şi au debarcat în 2 puncte ale Peninsulei Malaeze: la nord, pe teritoriul thailandez, de unde au pornit spre Birmania (au şi luat contact cu trupele britanice) — şi la sud, pe teritoriu britanic, îndreptându-se spre Singapore...

E ciudat cum anglo-saxonii nu sunt niciodată gata. Americanii au împins atâta la război, încât ar fi trebuit să fie cel puţin la adăpostul unei surprinderi... Şi totuşi, n-au fost, aşa încît japonezii s-au înfipt în punctele strategice importante pentru dezvoltarea viitoare a războiului...

Au mai declarat război Japoniei: Noua Zeelandă, San Salvadorul, San Domingo şi Panama, satelitele Statelor Unite din America Centrală. Egiptul, Mexicul şi Columbia s-au mărginit să rupă relaţiile diplomatice cu Guvernul din Tokio, deocamdată.

La bursa din New York, mari scăderi, în toate compartimentele...

Se zice că Reichstagul va fi convocat azi şi că Führerul va ţine o mare cuvântare în care va arăta situaţia de pe fronturi şi va fixa atitudinea Germaniei faţă de Japonia, în această nouă fază a războiului.

Între Rusia şi Japonia, deocamdată pace: se stă pe terenul pactului de neagresiune încheiat la Moscova.

Pe frontul rusesc, iarna rusească împiedică operaţiunile în stil mare. Pentru câtăva vreme nu trebuie să ne aşteptăm decât la operaţiuni locale, la acţiuni tactice. Englezii au dat la Radio că ruşii au ocupat Taganrogul: faptul este dezminţit de nemţi printr-un comunicat special. De la Statul nostu Major mi se spune că ruşii au fost opriţi la est de Taganrog, că frontul a fost consolidat, şi că n-ar fi de mirare să se înregistreze în curând, cu toată iarna gre, un nou Smolensk[1].

După cifrele date de germani, de la începutul războiului cu Rusia au fost distruse 401 divizii şi 20 brigăzi sovietice. În oameni, pierderile totale ruseşti s-ar urca la aproape 10 milioane...

Numai în luna octombrie au fost distruse 118 mari unităţi (divizii 85, brigăzi şi alte formaţiuni speciale, 33).

---

[1] Şi la Smolensk ruşii au înaintat şi au fost apoi înconjuraţi şi nimiciţi...

Regele Belgiei s-a căsătorit morganatic[1] cu fiica d-lui Baels, fost sau actual guvernator al Flandrei Orientale (capitala Bruges). Dimitrie Ghica, care a fost ministru la Bruxelles, are un ginere belgian şi cunoaşte bine oamenii şi împrejurările din Belgia, îmi povesteşte că d-ra Baels e simpatică, deşi e departe de a fi o frumuseţe şi că mirarea lui e mare faţă de această căsătorie, căci el ştie că fratele Regelui, Contele de Flandra era amorezat de fetiţa în chestiune şi voia să se căsătorească cu ea! A fost chiar un mic scandal: un Consiliu de Coroană s-a adunat şi a interzis Principelui Charles „să facă această prostie"... Şi acum o face Regele, după ce a „suflat" lui frate-său ibovnica! Monarhiile merită să dispară: prizonier la Laecken, cu ţara lui sfâşiată şi umilită, iată un Rege care nu se gândeşte decât la coţăială... Şi era aproape ultimul Rege cumsecade din Europa!

———

Cecropid şi Witzleben[2], care au petrecut câteva zile la Budapesta, unde au fost să întâlnească pe Pilder de la Dresdner-Bank (Berlin), povestesc că deşi ni s-a umplut capul cu fumuseţea şi cu bunătăţile traiului în capitala bine organizatului „Magyarörszág" — viaţa e acolo tot atât de grea, poate mai grea ca la noi. Witzleben, care e un cunoscător, afirmă că se mănâncă mai bine la Bucureşti ca la Budapesta. La Budapesta pâinea este oribilă, chiar în restaurantele de lux; lipsă mare de grăsimi şi uleiuri. Pretutindeni, salata se mănâncă fără untdelemn, numai cu oţet. Nu poţi cumpăra *nimic* decât cu cartelă. *Străinii nu pot compăra nimic...* Noi românii suntem urâţi, *dar aproape şi mai urâţi sunt nemţii.* De Bardossy nu vorbeşte nimeni. Personalitatea în jurul căreia se învârteşte tot e Horthy; ungurii sunt convinşi că moartea lui Horthy ar însemna ocuparea imediată a ţării lor de către nemţi. Opinia publică e sută în sută sigură de victoria anglo-saxonilor. S-a şi format un partid anglofil, sub direcţia fosului prim ministru Conte Bethlen... Ovreii continuă, cu toate cele câteva legi antisemite ce s-au promulgat, să îndrumeze afacerile şi economia ţării...

La nemţii pe care i-au văzut, din cei veniţi din Reich, fără să constate deprimare, au constatat unanimitate în convingerea că Germania nu mai poate câştiga războiul ca să impună pacea, dar că nici anglo-americanii nu o vor putea impune şi că prin urmare războiul se va termina printr-o pace de compromis...

Glumele şi „Witz"-urile („anectodele") împotriva lui Hitler şi a nemţilor se repetă la Budapesta fără nici o jenă, în localurile publice,

[1] Soţia Regelui a primit titlul de Principesă de Réthy.
[2] Directorii generali ai Societăţii Bancare Române.

pe stradă, prin tramvaie... Iată câteva exemple din aceste snoave pline de duh (unguresc!):

„Într-o familie germană s-a adus într-o zi pâine albă. Copilul casei a început să strige: Mamă, mamă! Pâine albă! Să mulţumim lui Dumnezeu! — Nu dragul meu, a intervenit mama, nu lui Dumnezeu, lui Hitler căci el ne dă pâinea! — Bine, mamă, să mulţumim lui Hitler, dar dacă moare Hitler, cu să mai mulţumim — Oh! atunci vei putea spune din toată inima, mulţumescu-ţi Doamne (Got sei dank!)".

„Războiul a început printr-un „Biltz-Krieg" („Război fulger") în Franţa, printr-un „Schwitz-Krieg" („Război cu transpiraţie") în Africa şi printr-un „Sitz-Krieg" („Război staţionar") în Rusia..."

Doi nemţi, unul optimist şi altul pesimist se întâlnesc. Optimistul spune: „Tare mă tem să nu pierdem războiul..." — „Il vom câştiga, răspunde pesimistul, dar vom rămâne cu Hitler..."

Şi câte altele...

Joi, 11 decembrie. Cu intrarea Japoniei şi Statelor Unite în luptă, războiul s-a generalizat şi s-a întins în lumea întreagă. N-a mai rămas în afară şi în relativă linişte decât America de Sud. Un congres panamerican se întruneşte acum la Rio de Janeiro, ca să hotărască şi asupra soartei acestui conţinut, republicile sud-americane fiind solicitate de Statele Unite să declare şi ele război Japoniei...

La Berlin, unde declaraţiile de război ale micilor republici centroamericane, satelitele Statelor Unite, n-au făcut nici o impresie, domneşte oarecare nervozitate faţă de posibilitatea intrării în luptă şi a republicilor sud-americane, mult mai importante, prin bogăţia lor în materii prime şi prin flotele lor, care — toate la un loc — ar putea constitui o escadră destul de puternică...

Prin intrarea Statelor Unite în joc, războiul anglo-german şi-a schimbat caracterul; războiul s-a transformat într-o luptă de exterminare între două lumi: între lumea anglo-saxonă şi lumea germană, cu sateliţii lor. Dacă vor învinge germanii, Europa va fi pentru o sută de ani prada lor. Dacă vor învinge anglo-saxonii, Imperiul Britanic şi Statele Unite vor forma după o schemă oarecare, o singură Putere, cu centrul de gravitate deplasat de la Londra la New York — şi New York-ul va deveni capitala lumii...

Soarta războiului va fi determinată de înfrângerea sau de victoria japonezilor... Deocamdată, fiii Soarelui-Răsare merg tare. Succesele

lor nu trebue însă exagerate — ele sunt efectele surprinderii. Dar aceastâ surprindere dovedeşte că anglo-saxonii tot n-au învăţat nimic şi continuă în greşala „de a fi gata numai un an după declararea războiului"...

Pe lângă cuirasatele americane scufundate lângă insulele Hawai, japonezii au mai scufundat pe coasta orientală a peninsulei malaeze cuirasatele britanice „Prince of Wales" şi „Repulse" — două din cele mai mari şi puternice unităţi ale flotei englezeşti. Japonezii pretind chiar că au scufundat şi un al treilea cuirasat, „King George" — dar Londra n-a confirmat decât pierderea celor două dintâi.

Forţele japoneze au ocupat insulele Wake şi Guam — posturi înaintate ale dispozitivului naval american în Pacific, şi atacă Filipinele, pe care le vor lua, căci sunt apărate numai de 18 000 soldaţi! Dar efortul cel mare japonez e îndreptat pentru moment spre Singapore, cheia Pacificului pentru forţele britanice. Singaporele e atacat pe uscat, de forţe japoneze importante venite din Indochina şi Thailanda şi debarcate în Malaezia.

Succesele japonezilor au consternat pe englezi şi pe americani, dar au consolat pe nemţi, care nu prea primesc veşti bune de pe frontul rusesc, unde Generalul Iarnă pare hotărât contra lor... În sectorul Rostov, comunicatele germane pretind că au respins pe ruşi şi că au consolidat frontul, dar nu spun nimic despre Tişvin, unde Radio-Londra pretinde că sovieticii au avut succese şi că au recucerit oraşul... În comunicatul de ieri, Marele Cartier al Führerului mărturiseşte că din cauza iernii, operaţiunile strategice de mare anvergură sunt oprite pe frontul rusesc, unde nu vor mai avea loc decât operaţiuni tactice, *linia frontului urmând să fie dată înainte sau înapoi, după convenienţele* comandamentului... Nu miroase bine... Mai sunt 4 luni până ce ofensiva germană săşi poată lua iar avântul...

Şi totuşi, cele 4 mari bănci ale noastre au fost convocate la Banca Naţională şi li s-a cerut să finanţeze de urgenţă construirea conductei de petrol ce se construieşte de la Constanţa la Cernavodă pentru petrolul de la Baku.... Trebuie să credem că cu toate aparenţele contrare, nemţii sunt siguri de ziua de mâine...

În Africa, în Libia, lupte înverşunate. Comunicatul german de aseară vorbeşte *de presiunea trupelor britanice în creştere...*

Roosevelt a difuzat un călduros apel către poporul american. În acest manifest, Preşedintele mărturiseşte pierderile suferite, anunţă că războiul va fi nu numai lung, dar şi greu — conjură pe muncitori să

lucreze mai mult şi să nu mai facă greve şi sfârşeşte prin a declara că Statele Unite şi Anglia sunt sigure de victorie şi că „vor câştiga şi pacea"...

Opinia publică americană a primit declaraţiile lui Roosevelt cu oarecare enervare. Ca să stimuleze mulţimea, Guvernul a arestat vreo 4 000 de germani şi italieni. Drept represalii, la Berlin, gazetarii americani au fost rugaţi să nu-şi părăsească domiciliul...

Amiralul Darlan a avut o întreveder cu Ciano, la Torino. Nu se dau amănunte asupra scopului acestei întâlniri...

După ce 15 zile nu ni s-a spus măcar că Regele Mihai şi Regina Elena au plecat — acum ni se dau zilnic buletine despre mişcările lor la Roma... Logică!

În cadrul Subsecretariatului de Stat al Românizării s-a creat o Direcţiune a minorităţilor... Se revine la organizaţia veche... şi hulită!

Mareşalul Antonescu a măturat în 24 de ore pe prefectul de Dolj şi pe primarul Craiovei fiindcă n-au adus la vreme lemne... În locul colonelului Petroianu a fost numit un colonel Florescu, din Romanaţi — şi în locul lui Georgescu B. Ion a fost numit primar... Iovipale! Nu cunosc pe noul prefect, dar Iovipale e o perfectă secătură şi ca prefect ţărănist s-a dovedit şi mână-lungă... Din vechea administraţie n-a scăpat decât Gogu Adam Popescu, ajutor de primar.

Leon (fostul, şi care se zice că va fi şi noul ministru al Economiei), cu care am dejunat ieri, îmi da următoarele exemple de anarhie guvernamentală: decretul prin care au fost osândiţi ovreii să dea paltoane şi ghete (şi prin urmare să cumpere şi să secătuiască piaţa), a fost semnat de ministrul Apărării Naţionale, iar ministrul Economiei *n-a ştiut nimic de el* !!! Ministerul Muncii a promulgat alt decret prin care toate întreprinderile industriale care întrebuinţează mai mult de 50 lucrători sunt obligate să cumpere şi să instaleze un cinematograf (!!) pentru fericirea zişilor lucrători... Leon a calculat că se cere astfel industriei româneşti o investiţie *de aproape 3 miliarde lei* (!!!) tocmai în momentul în care

nevoile războiului secătuiesc toate veniturile producţiei noastre... Miniştrii Finanţelor şi Economiei n-au ştiut nimic despre acest decret...

Am întrebat pe Leon dacă e adevărat că va fi ministru. Mi-a mărturisit că i-a vorbit Ottulescu (guvernatorul Băncii Naţionale) dar că nici mareşalul, nici Ică nu l-au chemat până acum. Leon pretinde că a pus în scris o serie de condiţii de coordonare a îndrumărilor, şi că, dacă va fi chemat nu va primi decât în cazul în care aceste condiţii vor fi satisfăcute. „Cu mareşalul Antonescu — adăuga Leon — e foarte greu... Nu poţi să-i spui nimic, oricare ar fi subiectul. Cum începi îţi taie vorba şi-ţi spune el. Le ştie toate, adică aşa crede, şi nu admite nici o discuţie... Rezultatul se vede!"

Încă o reformă administrativă: o comisie de belferi a fost numită ca să studieze o reorganizare a gospodăriilor noastre comunale şi judeţene... „Plus çhange, et plus c'est la même chose"... (Cu cât se schimbă mai mult, cu atât rămâne neschimbat).

Vineri, 12 decembrie. Ziua de ieri ne-a adus — în fiecare zi o bucurie — starea de război între Germania (cu codiţa ei, Italia) şi Statele Unite. Covârşitoarea ştire a fost adusă la cunoştinţa lumii printr-un mare discurs al Führerului în faţa Reichstagului. Din întâmplare, deschizând ieri la ora 3 postul meu de Radio, ca să ascult comunicatul zilnic german, am căzut peste şedinţa Reichstagului... S-a auzit perfect; pentru prima oară am auzit o cuvântare a lui Hitler din cap până la sfârşit. Nu se poate tăgădui, tipul e un orator impresionant, deşi vocea lui Göring (care a rostit la sfârşit câteva cuvinte de preamărire a Führerului) e mai plăcută. Accentul austriac al dictatorului e cam vulgar...

Hitler a început şi de data asta prin a face istoricul războiului. A explicat încă o dată că el a vrut pacea, dar că Anglia a vrut războiul. Apoi a enumerat toate victoriile germane, a arătat cu drept cuvânt că Germania a salvat[1] Europa de prăbuşirea bolşevică şi a făcut procesul activităţii lui Roosevelt, înainte de război şi după izbucnirea lui. La sfârşit a anunţat că ieri-dimineaţă a fost semnat la Berlin un nou pact între Germania, Italia şi Japonia, prin care cele 3 Puteri se obligă: să ducă împreună războiul împotriva Angliei şi Statelor Unite, să nu încheie, nici

[1] Cu acest prilej a recapitulat pierderile suferite de o parte şi de alta, şi a dat cifre care — dacă sunt exacte, şi e greu de a crede că nu se apropie de adevăr, sunt impresionante: Germania ar fi înregistrat, de la 1 septembrie 1939 la 1 decembrie 1941 numai următoarele pierderi: 162 314 morţi, 571 767 răniţi, 33 334 dispăruţi — faţă de milioanele de combatanţi pierduţi de inamici.

una din ele, pace separată — şi să rămână unite şi după încheierea păcii pentru a colabora la reorganizarea lumii...

Despre Rusia, nici o vorbă de data asta... Acum putem zice că „la fête est complète“ (balul e în toi), şi nu ne mai rămâne decât să aşteptăm câţiva ani şi să înregistrăm — câţi vom mai trăi — dezastrul... Căci ori de ce parte va cădea victoria, tot dezastrul va fi!

Japonezii continuă cu succesele lor, destul de uşor câştigate faţă de totala şi neînchipuita nepregătire a americanilor şi a englezilor. Scufundarea vaselor „Repulse“ şi „Prince of Wales“ a consternat opinia publică britanică. „Prince of Wales“, mândria flotei engleze e vasul pe care a fost încheiat acordul dintre Churchill şi Roosevelt, după intrarea Rusiei în război... Scufundarea vasului „King George“ nu s-a confirmat. Aseară, dintr-o greşită interpretare a unei emisiuni a postului de Radio Londra, se răspândise ştirea că japonezii au mai scufundat 3 mari vase americane şi că Statele Unite ar fi abandonat Filipinele, pe care nu le pot apăra. În telegramele oficiale de azi, nimic despre scufundarea celor 3 vase, iar în ce priveşte Filipinele se anunţă că japonezii au debarcat în principalele insule şi că luptele continuă... Japonezii înaintează şi spre Singapore, iar englezii se retrag... Până acum japonezii au ocupat insulele Wake şi Guam, două din cele 5 sau 6 baze militare ale Statelor Unite în Pacific. După ce vor lua Singaporele nu e exclus ca japonezii să pună mâna repede şi pe Borneo şi pe Sumatra — cu petrolurile lor — şi chiar pe Australia!

De pe celelalte fronturi, ştirile sunt cam încurcate. Unele telegrame pretind că în Cirenaica nemţii şi italienii mănâncă bătaie (a pretins-o chiar Radi Londra) şi iată că Churchill a mărturisit în Camera Comunelor, ieri, că ofensiva britanică în Africa de Nord *e ratată*, din cauza superiorităţii tancurilor germane asupra celor engleze...

Pe frontul rusesc, ştirile engleze anunţă succese ruseşti şi au anunţat chiar ieri că sovieticii ar fi reocupat oraşul Kalinin (Tver) pe Volga şi că ar fi tăiat frontul spre Tula... Nemţii dezmint însă categoric... E cert însă că iarna rusească a cam deranjat planurile nemţeşti. În tot cazul, pericol pe frontul rusesc nu e, pentru nemţi, căci de ar fi, n-ar fi vorbit Hitler de sus, cum a vorbit ieri — şi cu atâta încredere în ziua de mâine. Totuşi, de ar trece iarna mai repede...

Telegramele de azi dau amănunte protocolare cu privire la întrevederea lui Ciano cu Darlan la Torino — dar asupra celor discutate, şi hotărâte, dacă au fost, nimic.

Regele Mihai, după ce a vizitat monumentele din Roma, şi pe Rege şi pe Papă şi pe Duce — s-a înapoiat, împreună cu mamiţica la Florenţa.

Consiliul profesoral al Facultăţii de Litere din Bucureşti a refuzat să recomande pe conferenţiarul Ion Sân Giorgiu pentru catedra de Limba şi literatura germană. Licheaua n-a avut *pentru* decât 4 voturi din 219 (Petrovici, Caracostea şi încă doi). S-a voltat pentru prima oară pe faţă, în conformitate cu noile dispoziţii legale). Votul a fost simptomatic, căci sunt 3 catedre de limba şi literatura germană vacante, în universităţile noastre, şi Sân Giorgiu, singurul specialist care s-a prezentat, a fost ras la câteşi trei, cu toată stăruinţa reprezentanţilor Guvernului. Sân Giorgiu a împins însă lichelismul până dincolo de orice margini, în foaia lui de şantaj *Chemarea Vremii.* S-a citit în plin consiliu un articol al tipului în care cerea nemţilor „să ne bată la cur" ca să ne înveţe minte. Gh. Brătianu, noul decan, a rezumat părerea celor 25 profesori care au votat contra caraghiosului, prin următoarele cuvinte: „Un profesor universitar trebuie să aibă cel puţin *aparenţele* unei atitudini morale!"

Ciudăţeniile vremurilor:

Am primit de la Iaşi o carte poştală cu un conţinut neaşteptat. Numele trimiţătorului: Caroman, Ghica Vodă 18, Iaşi. Pe partea adresei: D-lui Constantin Argetoianu, fost prim-ministru, fost ministru de Finanţe, fost ministru de Agricultură şi Domenii şi fost ministru de Lucrări Publice (!!), fost Consilier Regal — Bucureşti. Iar pe verso:

Excelenţă!

În numele unui grup de fruntaşi ai intelectualilor *de* (sic) Iaşi, sunteţi rugat să luaţi conducerea Ministerului de Cooperaţie (?) şi cel al Departamentului de Culte şi Arte unde nu sunt titulari întrucât dvs. aţi fost amic şi colaborator al mareşalului Averescu, fost prim-ministru şi comandant al Armatei a II-a şi al Armatei a III-a şi al grupului de armate de sud în 1916, şi acum a intrat în Guvern un devotat amic al său Ion Petrovici, fost profesor la Facultatea de Litere a Universităţii Mihăilene, Iaşi.

Şi semnează: I. Caroman de la Facultatea de Litere (conferenţiar), Berechet, profesor la Facultatea de Drept, Plăcinţeanu, prof. la Ştiinţe; Dragomirescu, de la Drept; D. Popa de la Medicină; George Pascu (fost legionar) de la Drept şi S. Hrudovici (sau aşa ceva) de la Institutul de Chimie.

Nu ştiu dacă semnăturile sunt adevărate sau apocrife; nu ştiu dacă e lucru serios sau glumă (după stil înclin mai mult să cred că e o glumă), dar într-un caz şi altul, această misivă denotă că ceva s-a deranjat în capetele oamenilor...

De azi înainte, ca să economisim grâul — recolta de la anul urmând să fie deficitară — vom mânca pâine numai din făină integrală. Pâinea de 600 grame va costa 13 lei...

Privilegiile locuitorilor din insula Ada-Kaleh au fost suprimate fiindcă exploatarea lor fusese monopolizată de „Societatea Musulmană“ care specula şi Statul şi pe locuitori. Pâinea locuitorilor din dezmoştenita insulă a fost încredinţată C.A.M.-ului, care va avea grijă de îndestularea populaţiei...

Mareşalul Antonescu a prezidat ieri o conferinţă la care au luat parte miniştrii economici şi reprezentanţii marii industrii şi ai Institutelor de Credit. S-au hotărât mai multe măsuri menite să stoarcă maximul de la producţia noastră industrială. Aşa porunceşte ananghia războiului!

Sâmbătă, 13 decembrie. Am declarat război Statelor Unite! Ar trebui să râdem, dacă am mai avea chef de râs... Pentru desăvârşirea situaţiei de operetă în care ne aflăm, ne-au declarat şi nouă război Africa de Sud, Canada, Australia şi Noua Zeelandă — cele 4 Dominioare ale Imperiului Britanic! Mă gândesc la România din vremea lui Hangerli! Cât drum am făcut de atunci! Iată-ne în război cu toate continentele, căci în Europa ne batem de şaşe luni cu Rusia. Mari am ajuns! Numai să nu ne vină rău!

Corespondenţă

Ziarele de azi-dimineaţă publică scrisorile schimbate între Eliza Brătianu şi generalul R. Rosetti (Closetti) de o parte, şi mareşalul Antonescu de alta, cu prilejul notei prin care Guvernul nostru a răspuns la declaraţia de război a Angliei.

Scrisoarea Elizei Brătianu e scurtă, frumoasă, mişcătoare şi cu... rost. A lui Closetti n-are nici un rost, căci el nu este „văduva lui Ion Brătianu“: în plus e de o familiaritate deplasată. Nu se începe cu „Dragă Antonescu“ când se adresează cineva, nu omului privat ci Conducătorului Statului. Mareşalul Antonescu a marcat deosebirile, în răspunsurile sale. Răspunsul dat Elizei Brătianu e plin de respect şi de recunoştinţă; răspunsul dat lui Rosetti începe cu „Domnule General“ (faţă de dragă Antonescu) şi sfârşeşte prin „aceleaşi distinse sentimente“ faţă de „cu aceeaşi veche prietenie, al d-tale“...

Unii au crezut că Japonia n-a aşteptat declaraţia de război a Statelor Unite şi a luat-o ea înainte ca să nu oblige Germania şi Italia să declare şi ele război Republicii americane, prin jocul Pactului Tripartit. Această părere a fost greşită, după cum s-a dovedit după puţine zile prin declararea de război a Germaniei şi a anexelor sale... Se vede că Japonia a luat-o înainte numai ca să menajeze „factorul surprindere“...

În *însemnările* mele de ieri privitoare la declararea de război între Germania şi Statele Unite, am uitat — ca toată lume de altminteri — Italia. Căci a declarat în aceeaşi clipă cu Germania, şi Italia, război americanilor. Pe când Hitler vorbea la Berlin, a vorbit şi Mussolini la Roma în piaţa Venezia, sforăind şi prăpădind pământul... Durere, nimeni n-a băgat manifestarea lui în seamă. Poziţia Italiei alături de Germania şi a lui Mossolini în umbra lui Hitler, devin din ce în ce mai ridicole...

Între Japonia şi Indochina Franceză s-a încheiat o alianţă militară...

Serviciul britanic de informaţii anunţă că atitudinea politică a Rusiei Sovietice, faţă de conflictul dintre Japonia, Anglia şi Statele Unite, a fost fixată după întrevederea de o oră pe care dl Litvinov, ambasadorul Sovietelor la Washington, a avut-o cu dl Cordell Hull, ministrul Afacerilor Străine al Statelor Unite.

Presa japoneză e sceptică cu privire la sinceritatea Sovietelor în atitudinea lor actuală de neutralitate faţă de Japonia.

Duminică, 14 decembrie. De pe frontul rusesc, ştiri contradictorii, care zugrăvesc acţiuni de anvergură redusă. Totuşi, ruşii pretind că au dat frontul german înapoi, că în colţul Doneţului au cucerit 100 de sate (exact 100??), că au ocupat Stalinogorsk şi au capturat un însemnat material. Nemţii dezmint aceste ştiri, pe care le numesc fantastice şi pretind că e vorba „de mici modificări ale frontului efectuate de forţele germane, din motive tactice, în noua situaţie de aşteptare impusă de iarnă..." Modificările frontului ar fi atât de neînsemnate *încât nici nu se pot însemna pe hartă* (!!) — afirmă comunicatul german, iar luptele care se dau nu întrec efectivul câtorva batalioane... Cine minte? Cine spune adevărul? În cercurile noastre militare domneşte cea mai nestrămutată încredere în solidaritatea frontului. Pe de altă parte nu putem să nu fim impresionaţi de faptul că nemţii dau zor pentru construirea conductei Constanţa-Cernavodă, ca şi cum ar fi siguri de petrolul din Caucaz...

După formidabilele succese din primele zile, japonezii au lăsat-o mai moale. Principalele zone de luptă sunt în peninsula Malaeză, în direcţia Singapore — în insulele Filipine în care japonezii au ocupat trei puncte importante şi la Hong-Kong. Aci japonezii au ocupat Faulun, în faţa Hong-Kongului şi au cerut predarea acestuia „ca să nu omoare oameni degeaba"! Răspunsul englezilor se poate lesne ghici...

Japonezii comunică oficial că printre vasele scufundate la Hawai e şi cuirasatul american „Arizona", construit în 1915 dar renovat (32 000 tone); că în total, vasele americane şi engleze distruse până acum reprezintă un volum de 340 000 tone...

Churchill a povestit în Camera Comunelor cum au fost scufundate vasele „Prince of Wales" şi „Repulse". Ambele cuirasate au încercat să împiedice debarcarea japonezilor pe coasta orientală a Malaeziei; timpul fiind ceţos şi cerul acoperit, vasele au pornit la drum fără însoţire de avioane... Erau în plinul luptei, scufundaseră deja 3 transporturi japoneze, când, *cerul înseninându-se*, au fost atacate de o escadrilă de 21 avioane japoneze... Opt avioane au fost doborâte de artileria antiaeriană de pe cuirasate — din nenorocire, câte o torpilă a lovit pe fiecare din acestea... Din 2 600 ofiţeri şi marinari, 2 000 au putut fi salvaţi. Churchill a mărturisit că scufundarea acestor două mari unităţi constituia o pagubă însemnată pentru marina britanică — dar că pierderea amiralului Sir Thomas Philips era poate şi mai sensibilă, căci Sir Thomas *era cel mai bun amiral al flotei engleze...* Şi trebuie să fi fost ceva de capul lui, căci deşi numai contra-amiral, i se încredinţase comanda întregii escadre din Extremul Orient.

A declarat și Bulgaria război Angliei și Statelor Unite!!! Ca o consecință a Pactului Tripartit, la care a aderat...

———

Telegramele germane și italiene mărturisesc că în Libia frontul s-a mutat la *vest* de Tobruk, sub presiunea forțelor britanice...

———

Cu începere de azi, s-a restabilit circulația trenurilor rapide între București și Berlin, prin Cernăuți, Lemberg, Cracovia și Breslau. Orarul este cam același ca înainte de război. Distanța se parcurge în două nopți și o zi — „a pocco presso".

———

Căzându-mi sub ochi ziarul francez *Candide* din 26 noiembrie, am aflat cu o adâncă tulburare moartea Juliei Bartet, în vârstă de 87 ani... Bartet a fost podoaba Comediei Franceze între anii 1885 și 1900 — și încântarea tinereţelor mele. Între 18 și 22 de ani, toate visurile mele de copil, ce nu se izbise încă de realitățile vieții — toată fantezia dezordonatei mele imaginații, timidei mele firi, au clădit, au dărâmat și au clădit iarăși, în jurul acestei excepționale apariții care a întrupat toate grațiile femeiești, tot farmecul divinelor măsuri, fizice și morale. Am iubit-o de departe ca un nebun, n-am lipsit — ani de zile — la o singură reprezentație a ei *și n-am vrut să o cunosc ca să nu-mi pierd iluziile*!!! Am cunoscut-o totuși într-un târziu, prin 1904 sau 1905, la Bayreuth... Flacăra care mă mistuise se potolise de mult și de iluzii nu mai putea fi vorba... Cu dânsa pleacă o bună parte din viața mea, din viața mea acoperită de colbul vremurilor...

———

Luni, 15 decembrie. „Încercări de străpungere bolșevice la Sevastopol au fost respinse sângeros", „... pe restul frontului ne limităm la respingerea atacurilor inamicului". Unde sunt vremurile frumoase de astă-vară, când așteptam înfrigurați comunicatul german să însemnăm „avansul" pe hartă? Acum suntem mulțumiți când forțele aliaților noștri n-au fost date înapoi... Să fie cavalerul Iarnă, sau cavalerul Oboseală care s-au pus contra noastră?

Se vede că s-au făcut însă și greșeli, căci s-a luat comanda mareșalului von Bock — alții spun mareșalului von Rundstett. Noi nu știm bine căruia, căci nu ni se spune nimic și aflăm lucrurile prin emisiunile engleze — dar unul din cei doi mareșali a fost pus la repaus.

Se spun însă şi multe munciuni şi nu mai ştim ce să credem. Astfel, Stalinogorsk e dat de englezi ca recucerit de ruşi, de 5–6 zile. Or, *alaltăieri,* a venit un ofiţer german, cu avionul, de la Stalinogorsk să ia piese de schimb de la Leonida, şi a povestit lui Costică Leonida că frontul e departe de Stalinogorsk, unde atelierele lucrează pe capete la reparaţii de material german! Dumnezeu să-i aleagă!

Din cercuri germane mai aflu că nemţii sunt cu 4 luni în avans asupra programului lor de fabricaţie de armament şi că *40 de divizii noi blindate* sunt gata să intre în foc la primăvară! Să dea Dumnezeu să fie aşa, să vină mai iute primăvara!

Comunicatul de aseară ne mai spune că Leningradul şi Sevastopolul au fost bombardate cu mare efect... Ce efect?

Englezii din Hong Kong respingând propunerea japoneză de capitulare, armata niponă a început atacul cetăţii...

Mexicul, Venezuela, Ecuadorul, Bolivia şi Columbia declarându-se şi ele în stare de război cu Japonia, n-au mai rămas pe suprafaţa pământului decât următoarele State în afară de război.

În Europa: Portugalia, Suedia, Elveţia.

În Asia: Afgaistanul, Turcia şi Statele din Arabia.

În Africa: Liberia, Egiptul (?).

În America de Sud: Brazilia, Argentina, Uruguay, Paraguay, Chile şi Peru.

Argentina a găsit o formulă nostimă ca să rămână neutră dar să facă plăcere lui Roosevelt: a declarat că nu consideră Statele Unite ca beligerante. Am avut până acum State în război fără declaraţie de război (Japonia şi China, Germania şi Iugoslavia, Germania şi Norvegia etc.) dar State în război declarate nebeligerante de o Putere neutră, nu. A umplut Argentina şi acest gol!

Asasinatele de militari germani în Franţa ocupată neputând fi stârpite şi deoarece nu a putut fi arestat până acum nici un ucigaş — Guvernul german a hotărât măsuri severe împotriva ovreilor şi comuniştilor din provinciile ocupate, şi anume:

1) O amendă de un miliard de franci ce va trebui plătită de israeliţii din zisele ţinuturi ocupate;

2) Deportarea unui mare număr de judeo-comunişti şi,

3) Împuşcarea a 100 de ovrei sau comunişti cu legături dovedite sau presupuse (?!) cu asasinii...

Guvernul german declară că aceste măsuri nu lovesc poporul francez, ci bandele de comunişti şi de evrei în solda inamicului...

———

În hârtiile lui Moruzov s-au descoperit documente ce explică fuga lui Butenko (fostul consilier al Legaţiei sovietice din Bucureşti), fugă care a făcut atâta vâlvă acum 3 ani. Butenko a vândut documente militare lui Moruzov şi acesta i-a înlesnit fuga, dându-i un paşaport fals şi însoţindu-l până la graniţă... Astfel încât reclamaţia Guvernului din Moscova, care acuza Statul român de complicitate în fuga lui Butenko, reiese acum ca întemeiată...

Mosuzov a înlesnit şi fuga lui Barmin din Atena duându-i şi lui un paşaport fals. Barmin, alt consilier de Legaţie rusesc, a scris apoi o carte, „Vingt ans au Service des Soviets“ (Douăzeci de ani în serviciul Sovietelor) — sau aşa ceva —, un teribil rechizitoriu împotriva bolşevismului cu destăinuiri ce au făcut senzaţie la publicarea lor...

Şi totuşi nelămurită rămâne întrebarea: în serviciul cui a fost Moruzov?

———

Marţi, 16 decembrie. Lupte crâncene la cele trei vârfuri ale triunghiului strategic din Marea Chinei: Singapore, Hong Kong, Manila. În Malaezia japonezii înaintează spre Singapore, în insula Luçon (Filipine) spre Manila iar Hong Kongul e viu bombardat. Pretutindeni japonezii au iniţiativa. Flota americană nu a apărut încă în mările orientale, contariu unor zvonuri care au circulat ieri.

De pe frontul rusesc, comunicatele germane dau ştiri tot pe team „respingerii atacurilor cu pierderi sângeroase pentru bolşevici“... Radio Londra de aseară mărturiseşte succese japoneze în Malaezia şi în Birmania, dar afirmă că în Rusia, germanii se retrag. Berlinul dezminte aceste ştiri de retragere şi reaminteşte că de câte ori ofensiva germană s-a oprit în Rusia, pentru un motiv sau altul, propaganda engleză a afirmat că era vorba de o înfrângere şi de o retragere. Aşa şi acum... Dea Dumnezeu aşa să fie!

———

Poglavnicul Ante Pavelici s-a întâlnit cu Ciano la Veneţia. Pertractările dintre „danzatore“ şi bandit n-au fost divulgate. Probabil că sunt

în legătură cu cele discutate la Torino între amiralul Darlan şi Cianetto Pederastino...

Georgescu B. Ion n-a mai fost înlocuit la primăria Craiova prin Iovipale, cum se proiectase spre ruşinea craiovenilor. Mareşalul s-a mulţumit cu capul prefectului şi a iertat pe primar...

Dl Ică a întrunit reprezentanţii presei şi le-a ţinut o mare cuvântare asupra noii organizaţii a breslei gazetăreşti şi asupra disciplinării scrisului... Lungimea discursului m-a speriat şi nu l-am citit...

După câte se spune, ex-Regele Carol ar fi dat în America un interviu prin care tratează pe mareşalul Antonescu de trădător, pe fiu-său Mihai de uzurpator şi afirmă că va lupta pentru recucerirea Tronului României de pe care a fost alungat de nemţi. Ex-Regele mai adaugă că va merge în curând în Anglia să se înţeleagă cu Guvernul englez... Împotriva lui s-a ridicat Citta Davila, ajuns şi el în Statele Unite... Prin alt interviu, dl Citta declară sus şi tare că nimeni nu mai vrea în România pe Regele Carol, şi că acesta se înşeală dacă crede că mai poate păcăli o dată lumea... Gura păcătosului adevăr grăieşte!

Trec iar trupe germane cu duiumul pe la noi, spre Bulgaria. Trec trenuri spre Giurgiu, trec spre Cernavodă-Bazargic... Unii cred că aceste trupe sunt menite să treacă mai departe, *peste* Turcia, spre Caucaz sau spre Irak; alţii fără a nega ţelul, dimpotrivă, cred însă că nemţii nu vor trece *peste* Turcia rezistentă ci *prin* Turcia învoită... În legătură cu această din urmă părere, *faptul incontestabil că Turcia a refuzat acum în urmă să profite de legea „Închiriere şi Împrumut"* — pe care Statele Unite au oferit să o extindă şi asupra ei...

Miercuri, 17 decembrie. Japonezii au debarcat în Borneo, în partea de nord a insulei de sub protectoratul britanic şi înaintează repede, căci englezii, obligaţi la „statu-quo" prin actul de protectorat, n-au făcut nici o lucrare de întărire şi par a nu avea nici trupe la faţa locului... Japonezii urmăresc cucerirea provinciei Sarawak, bogată în exploatări petrolifere. Pe de altă parte în Malaezia, în Filipine şi la Hong Kong,

atacurile lor se îndârjesc. Pretutindeni, japonezii au inițiativa operațiunilor militare. Ministrul Indiilor, Amery, a mărturisit în Camera Comunelor că ocuparea orașului Victoria, în Birmania, pune serios chetiunea apărării Industanului, scopul final al campaniei japoneze. Amery a mai declarat că, Singaporele odată în mâinile japonezilor, situația Imperiului Britanic în Oceanul Indian va fi foarte periclitată...

Cu prilejul deschiderii Parlamentului, Împăratul Japoniei a citit în persoană Mesajul Tronului, prin care a afirmat că scopul răzuboiului cu Anglia și Statele Unite e crearea unei noi stări de lucruri în Asia Orientală și a mulțumit Germaniei și Italiei de concursul forțelor lor armate. Japonia va rămâne, în cadrul Pactului Tripartit, o aliată fidelă a acestor Puteri.

După plecarea Împăratului, în prima ședință, primul ministru Tojo a explicat necesitatea declarării de război: Statele Unite au vrut să impună Japoniei retragerea trupelor din China și Indochina, ruperea relațiilor cu Guvernul din Nanking, și renunțarea la Pactul Tripartit. Ministrul de Externe Togo a expus fazele negocierilor de la Washington, iar amiralul Shimada a făcut o dare de seamă a primelor succese japoneze și a enumerat pierderile suferite de americani și de englezi.

La Tokio, entuziasmul domnește...

De pe frontul rusesc comunicatele germane continuă să anunțe respingeri de atacuri sovietice cu mari pierderi pentru ruși. Da data asta bolșevicii au făcut mari sforțări la Sevastopol pentru a străpunge încercuirea, dar n-au reușit decât să piardă lume multă și material.. Zic nemții — căci de fapt nu prea știm ce se petrece pe frontul care ne interesează mai mult: știrile sunt contradictorii și suntem cum zic italienii „nel buio“. Pare însă că forțele germane consolidează liniile lor, în așteptarea primăverii. În această rectificare, au mai dat în unele locuri înapoi, așa spre pildă au abandonat orașul Klin, la nord de Moscova, cu cucerirea căruia se lăudaseră atât, acum câteva săptămâni...

Nici până acum nu știm exact ce s-a petrecut la Rostov. Știm atât, că nemții au mâncat acolo o bătaie bună, că au pierdut multă lume și mult material motorizat. Dar *cum* s-au întâmplat lucrurile, nu știm. S-a vorbit de un atac pe la spate al bolșevicilor lăsați în urmă la retragerea trupelor lui Timoșenko, s-a vorbit despre cedarea diviziilor italiene și spaniole — și am înregistrat aci aceste zvonuri. Se mai spune că înfrângerea a fost provocată de surprinderea unui atac fulgerător săvârșit de 3 până la 8 divizii de cavalerie sovietică... Nemții continuă să pretindă că această înfrângere a avut un caracter local, și că n-a influențat

asupra situaţiei generale. Ruşii, în schimb, afirmă că înaintează mereu. Pare însă mai verosimil că frontul a fost oarecum consolidat, cum am spus-o mai sus... Viitorul ne va arăta de ce parte e adevărul... Să dea Dumnezeu să fie cum zic nemţii...

La Berlin domneşte oarecare enervare cu privire la raporturile cu Franţa. Întrevederile cu Pétain, cu Darlan, n-au dat până acum rezultatele sperate. Guvernul din Vichy nu se prea hotărăşte să dea mâna cu Germania care prea a îngenunchiat brutal Franţa. Pe de altă parte, englezii ameninţă Algeria, Tunisia şi Marocul... Presa germană începe a mârâi împotriva şovăielilor de la Vichy şi la Berlin se exprimă „dorinţa" unui Guvern Laval, Laval fiind omul de încredere al unei desăvârşite înţelegeri între Franţa şi Germania... Se zice că amiralul Patton va trece în Franţa ocupată, să înceapă iar negocierile...

În Siria par a fi izbucnit neînţelegeri serioase între gaullişti şi englezi. Ambasadorul britanic la Ankara a plecat la Damasc să aranjeze lucrurile...

Quaranta înapoiat la Bucureşti, s-a oprit în Budapesta şi-mi povesteşte o conversaţie pe care a avut-o cu d-na Bardossy care l-a invitat la ceai: d-na Bardossy a vorbit evident ca să se repete la Bucureşti, şi a spus că bărbatu-său ar dori o înţelegere cu România, căci cele două ţări *trebuie* să fie înţelese ca să poată face faţă inamicului comun de la răsărit; că şi Ungaria şi România *trebuie să facă concesiuni* (!!!) ca să se poată ajunge la o asemenea înţelegere. Bardossy ar vrea să lucreze în acest sens, dar se izbeşte de reaua voinţă a lui Filotti, noul nostru ministru în Ungaria. Filotti e mai mult decât băţos, are o atitudine aproape ostilă. La prima întrevedere pe care a avut-o Bardossy, acesta a început prin a-i spune cât a fost de fericit (!!) la Bucureşti, că amintirile şederii sale printre noi vor rămâne neşterse, că-şi aduce foarte bine aminte şi de dânsul... La aceste „politeţe" Filoti a răspuns tăios: „Nu-mi aduc aminte să vă fi cunoscut, Domnule Prim-Ministru!" Bardossy era indignat! „Ah, dacă în locul lui Filotti ar fi un om bine crescut ca, Cruţescu, de pildă, ce uşor ne-am putea înţelege!"

Am exprimat lui Quaranta mirarea mea despre cele povestite de d-na Bardossy, căci eu ştiam că primul ministru maghiar şi ministru de Externe, *nu primise* încă pe Filotti, *trei luni după sosirea lui în Budapesta*, şi mai ştiam că Filotti era omul cel mai paşnic şi mai bine crescut din lume...

Quaranta, nu pricepea nici el, dar mi-a jurat că a reprodus chiar cuvintele d-nei Bardossy, rugându-mă să fac uzul ce voi crede de confidenţele lui... Voi căuta să aduc prin cineva, la cunoştinţa Guvernului, cele raportate de italianul nostru.

Un decret reglementează şi întrebuinţarea păcurii pentru încălzit, de la 1 ianuarie înainte... Ni se va da cât trebuie ca să nu murim de frig... Şi ţigaretele, nu se vor mai vinde decât cu cartelă... Trăiască războiul!

Joi, 18 decembrie. Situaţia pe frontul rusesc a început să se lămurească, în sensul că Berlinul s-a hotărât în fine să vorbească. Comunicatul german de ieri ne aduce la cunoştinţă că, *din ofensiv, frontul oriental a fost transformat în defensiv pentru lunile de iarnă.* În acest scop se fac unele rectificări de linii, pentru scrutarea frontului şi pentru ocuparea unor poziţii mai apărate... Aşa cântă Berlinul, aşa „explică" presa germană, aşa comentează colonelul Scholdan, într-un articol documentat, hotărârile Marelui Cartier, adăugând că ruşii anunţă victorii acolo unde nu sunt decât ocupări de locuri abandonate de trupele nemţeşti.

E o parte de adevăr, probabil, în aceste afirmări, dar adevărul adevărat e că *iarna* a opus nemţilor un obstacol mai tare ca prevederile lor *şi că n-au putut* continua campania pe ger, pe viscol şi pe zăpadă. Cu alte cuvinte generalul Iarnă a rămas credinciosul aliat al Rusiei; mai rămâne de văzut ce va fi cu generalul Spaţiu, pe vremuri şi el un fidel al muscalilor...

Făcut ieri cunoştinţa generalului Potopeanu, la Clubul Miliardarilor, unde a dejunat. Mi-a plăcut. Simpatic, inteligent, dezgheţat — un candidat serios la o eventuală succesiune a mareşalului Antonescu...

Am vorbit de multe. Fără să fie îngrijorat de soarta frontului rusesc, a mărturisit şi el (parcă cu oarecare plăcere, căci şi-a făcut educaţia militară în Franţa) că nemţii au primit o lovitură bună la Rostov. Cazul acestei înfrângeri, după dânsul, ar fi de ordin politic nu militar. În război, de câte ori „politicul" o ia înainte, „militarul" dă înapoi. Din motive politice, nemţii au vrut să ocupe cu tot preţul Moscova înainte de iarnă, şi ca să-şi ajungă scopul *au degarnisit frontul de sud*, lăsând aproape numai formaţiuni motorizate spre Rostov. Fără trupele de com-

plement, acestea n-au putut rezista şi sovieticii au capturat sau distrus foarte multe maşini...

Potopeanu nu se îndoieşte totuşi că germanii vor bate pe ruşi. S-au poticnit de iarnă şi atâta tot. Lupta va însă mai grea şi va mai ţine tot anul 1942. Ruşii au ascuns foarte multă industrie din dosul Uralilor şi în Siberia şi mai dispun încă de trupe, căci efortul lor a fost de necrezut. Ataşatul militar francez din Ankara, un ofiţer foarte remarcabil pe care Potopeanu îl cunoaşte, a înaintat un raport afirmând că din informaţiile lui reiese că ruşii mai dispun de 200 divizii complect armate şi de 130 de rezervă...

Din conversaţia mea, „à bâtons rompus" (despre una şi despre alta, fără un plan anume), cu Potopeanu mai rezultă că la primăvară pornim iar contra ruşilor şi că unele trupe vor fi trimise peste Nistru chiar mai înainte. Nemţii au cerut într-adevăr 2 Divizii la Odessa pentru împiedicarea unei posibile debarcări a ruşilor...

Generalul mai crede că două mari bătălii navale sunt în curs — una în Pacific, alta între Sicilia şi Libia, în Mediterană. Nici o ştire precisă, n-a venit nici de o parte nici de alta despre asemenea bătălii, dar din ce a citit el *între rândurile* telegramelor confidenţiale îl fac să creadă că aceste mari lupte de lichidare au început... În ziarele de azi-dimineaţă, nu găsesc nimic despre aşa ceva...

Potopeanu mi-a făcut portretul şi elogiul generalilor Rommel (german) şi Ausinlek (englez), care luptă unul contra altuia în Libia. Ausinlek e generalul „bon à tout faire" (bun la toate) al armatei engleze şi a repurtat în războiul trecut succese memorabile. El a cucerit întreaga Mesopotamie, în 1918. Dacă ar domni dreptatea în armate, Ausinlek ar trebui să fie de mult în fruntea forţelor britanice... În ce priveşte pe Rommel, e cel mai îndrăzneţ manevrier al armatei germane şi un om de un curaj personal legendar. Nemţii spun: „Cînd Rommel înaintează, nu mai rămâne nimic în faţă, nimic la dreapta, nimic la stânga!"

Radian vine să-mi spună că „Consiliul de Stat" se va înfiinţa în curând şi că eu voi face parte din el. Nu e prima oară că mi se aduce această ştire: mi-a dat-o chiar Ică, în ziua de 1 mai trecut! Dar eu tot sper că „oamenii noi" (o, cât de noi!) care ne guvernează vor renunţa la luminile mele... Radian îmi dă o nouă versiune pentru explicarea înfrângerii germane de la Rostov: ruşii ar fi trecut pe Marea de Azov *îngheţată* şi ar fi surprins pe nemţi pe la spate...

Mareşalul Antonescu comunica astă-vară de la Marele Cartier cu Ică (care era în Bucureşti) prin telefonul armaei, a cărui centrală era la

Marele Stat Major. Radian, mobilizat la Marele Stat Major, afla câteodată despre cele telefonate şi ascultate de manipulatori militari indiscreţi. Astfel într-o zi, mareşalul a urlat pe fir lui Ică: „Fă o lege bună, o lege scurtă, nu o peltea cum le faci de obicei — o lege *clară*, pe care să o priceapă şi dobitocul de Stoenescu!"[1]. Era vorba de legea romanizării bunurilor ovreieşti din Bucovina...

„Federaţia Uniunilor Comunităţilor Evreieşti" a fost dizolvată printr-un decret-lege şi în locul ei înfiinţată „Centrala Evreilor din România" cu reprezentanţe în toate capitalele de judeţe. S-a dispus în acelaşi timp recensământul tuturor evreilor şi creştinilor „cu sânge ovreiesc" din România — cei cu un bunic evreu vor fi înscrişi numai dacă acest bunic a fost evreu nebotezat la naştere. Îmi pare bine că băeţii Romalo au scăpat, căci Seculici, bunicul lor a fost botezat de cum s-a născut...

În Turcia nelinişte. Se agită pământul şi se agită poporul... Alaltăieri a fost iar un cutremur[2] în regiunea Mugla. Pagube destul de mari... Poporul manifestă pentru Anglia, cu toate sforţările Guvernului de a-l ţine liniştit.

Trupele germane, care trec continuu Dunărea sunt menite să contribuie la această liniştire...

Adolf Hitler a contribuit şi el la „Ajutorul de Iarnă" românesc prin darul a 24 locuinţe de campanie demontabile. Valoarea darului e de peste 22 milioane lei...

Vineri, 19 decembrie. Din buletinul publicat abia acum de japonezi, cu darea de seamă complectă a loviturii date de dânşii, în prima zi a războiului, împotriva bazei navale de la Hawai — reiese că pierderile pricinuite americanilor au fost mult mai mari decât s-a spus la început. După comunicarea lor oficială, japonezii au distrus 6 vase mari de linie (Battle schips), unul din clasa „California" (Battle Force Flagship), unul din clasa „Arizona", unul din clasa „Maryland", unul din

---

[1] Ministrul de Finanţe!

[2] În acelaşi timp, un formidabil cutremur a doborât case şi a ucis sute de oameni în insula Formosa, din Marea Chinei.

clasa „Idaho", unul din clasa „Oklahoma" şi al şaselea dintr-o clasă neidentificată. În plus au fost avariate alte 4 vase de linie (unul de clasa „California", altul de clasa „Maryland" şi două de clasa „Nevada") din care 3 au fost aşa de grav atinse încât nu vor mai putea fi reparate şi utilizate în actuala campanie. Au mai fost scufundate 2 crucişătoare grele, un vas petrolier şi un vas port-avion.

Aceste pierderi sunt atât de grave încât se poate spune că potenţialul de luptă al flotei americane a fost serios atins. Aşa se explică de ce flota americană n-a apărut încă în Pacific.

Dar ceea ce nu se explică, e cum după asemenea distrugeri japonezii nu s-au înstăpânit asupra insulelor Hawai? Să nu corespundă adevărului ştirile japonezilor? Totuşi, în America s-a înregistrat din prima zi ca un dezastru, atacul de la Pearl-Harbour şi sancţiunile hotărâte la Washington dovedesc că înfrângerea americană a fost serioasă. Într-adevăr amiralul Kimmel, comandantul flotei din Pacific a fost înlocuit prin amiralul Nimitz, iar generalii Short şi Martin, care comandau în insulele Hawai au fost destituiţi şi ei şi se vorbeşte despre trimiterea lor în faţa unui Consiliu de Război, fiindcă n-au luat măsurile necesare de apărare, în teritoriile ce le fuseseră încredinţate... Japonezii pretind că cu prilejul atacului de la Hawai n-au pierdut decât 29 avioane şi 5 submarine de un tip special, care pătrunseseră în Pearl-Harbour...

După cum au surprins flota rusească la Port-Arthur, în 1904, tot astfel japonezii au surprins acum flota americană în radele insulelor Hawai... Aceeaşi lovitură a reuşit de două ori...

Englezii, americanii şi ruşii au constituit o comisie sau un comitet interaliat pentru conducerea războiului. Reminiscenţe din 1914–1918... La Berlin se spune că acest comitet are mai mult un scop politic decât militar şi că în tot cazul, nemţii nu se sperie de el!

Italienii pretind că au înregistrat un mare succes: 55 de vapoare încărcate cu material, cu oameni, cu hrană şi benzină ar fi ajuns nevătămate la Tripoli. În cercurile italiene din Bucureşti, bucuria era mare ieri, şi toţi strigau: „La Libia e salvată!" Ştirea a fost dată de Legaţia italiană şi n-a fost publicată în ziare, şi nici nu putea fi...

Australienii au ocupat insula Timor, ce aparţine jumătate Olandei şi jumătate Portugaliei. Portugalia a protestat. Germania protestează şi

mai tare, în numele Portugaliei! Anglia pretinde că ocuparea insulei Timor era indispensabilă securităţii Australiei, şi că, dacă n-ar fi ocupat-o trupele britanice, ar fi ocupat-o cele japoneze. Şi era tocmai ceea ce Statul Major englez voia să împiedice...

La Berlin se speră o încordare de raporturi între Portugalia şi Anglia. În această privinţă, Berlinul se înşală, însă.

De pe urma cutremurului din zilele trecute, s-au înregistrat la Formosa 319 morţi, 400 răniţi şi 1 700 case distruse...

Un lung decret-lege apărut astăzi modifică regimul grâului. De acum înainte numai Statul poate cumpăra grâu de la producători, iar preţul s-a mărit cu 20 000 lei vagonul, pentru grâul oferit sau predat până la 15 februarie. Sporul era datorat agricultorilor, căci dat fiind preţul pâinii, cîştigau morarii şi brutarii prea mult.

Ieri s-a ţinut un consiliu de aprovizionare sub preşedinţia mareşalului Antonescu. S-a aprobat noul regim al grâului, s-a hotărât libertate în comerţul lemnelor şi s-au precizat norme pentru reorganizarea serviciilor de asistenţă publică, care merg alandala.

Am fost convocat ieri la Comisia pentru anchetarea cheltuielilor făcute cu înzestrarea armatei. Domnii voiau să aibă lămuriri asupra a două contracte de postav, încheiate în 1931 (!) de generalul Amza! Le-am spus că nu-mi aduc aminte de nimic şi le-am recomandat să cheme pe Costache, fost director al Oficiului Licitărilor, om cinstit ce le va putea da informaţiile cerute...

Bietul Antonescu luptă contra prevaricatorilor din trecut, şi-l copleşesc prevaricatorii de azi! O ştie şi el şi e furios. Acum câtva timp era gata să promulge un decret-lege pentru *însemnarea în frunte, a celor ce furau Statul!* Numai generalul Vasiliu, comandantul Jandarmeriei, l-a împiedicat să mai facă şi această prostie!

Sâmbătă, 20 decembrie. Pe frontul oriental central, între Tula şi Moscova — pe ninsoare şi pe un frig de – 15°, spune comunicatul — ruşii au atacat puternic şi au cucerit câteva poziţii. Nemţii au contraatacat apoi şi au recucerit poziţiile luate... Va să zică, deşi din iunie şi până azi mai bine de 600 divizii sovietice au fost distruse de germani, ruşii

mai sunt în stare să atace şi să ia iniţiativa operaţiilor! De-a dreptul îngrijorător...

Şi la Sevastopol au atacat, ca să spargă cercul investiţiunii, dar n-au reuşit. Germanii pretind că pretutindeni au impus ruşilor pierderi foarte grele. Să ne consolăm cu asta şi cu trâmbiţatul succes al distrugătorului nostru „Regele Ferdinand“ care a izbutit să distrugă un submarin în Marea Neagră...

Japonezii continuă să meargă tare. Au debarcat la Hong Kong şi unele veşti neconfirmate pretind chiar că au ocupat oraşul (Victoria). În tot cazul au ocupat Penang, pe coasta occidentală a peninsulei Malacca, cheia ieşirii septentrionale a strâmtorii cu acelaşi nume. Şi Singapore e grav ameninţat, pretind tot japonezii. La Filipine, operaţiunile „au intrat în faza a doua“, declară comunicatele din Tokio. Ce o fi faza a doua, nu se spune...

Comentând luptele de la Hawai, *Agenţia Domei* (Japonia) constată că Statele Unite n-au mai rămas decât cu 8 unităţi mari (peste 30 000 tone) şi că marina lor a trecut de la rangul întâi, la rangul al treilea. Cu opt unităţi mari, din care numai două moderne... Să fie aşa?

———

Duff Cooper a fost numit ministru al Afacerilor din Extremul Orient, cu reşedinţa la Singapore. Dânsul va coordona la faţa locului eforturile britanice şi va avea cam situaţia şi răspunderile lui Lttleton la Cairo...

———

Telegrame *D.N.B.* pretind că Churchill a dispărut de 3 zile din Anglia. Se crede că ar fi sau pe Atlantic în conversaţii cu Roosevelt sau pe la Moscova (!!) în conferinţe cu Stalin... Probabil că se odihneşte într-un „Schire“ oarecare din Anglia!

———

Secretarul de Stat Cordell Hull a declarat că Statele Unite nu vor fi reprezentate la conferinţa ce urmează să se întrunească la Samara, şi la care vor lua parte numai delegaţii Angliei şi Rusiei... De ce?

———

Ieri s-a celebrat la Academia Română a 250-a aniversare de la moartea lui Miron Costin. Cu toată prezenţa Conducătorului, şedinţa a fost lipsită de orice animaţie. Discursurile lui Simionescu şi lui Nistor şi mutra lui Closetti, n-au putut să învioreze atmosfera...

———

A murit şi Costică Solomonescu, un tip bine cunoscut al Bucureştilor. Takist notoriu pe vremuri, avocat limbut, dar mai ales chefliu de frunte — Solomonescu era om cu duh şi simpatizat prin cafenele şi cluburi de mâna a doua. Era frate cu Fifi — Excelenţa Sa Doamna Ministru Petrovici...

Tătărescu mi-a făcut ieri o vizită. Neschimbat. Trăieşte în nori şi aşteaptă victoria engleză. Plictisit însă de cercetările la care e supus pentru controlul averii. Ancheta i-o făcuse până acum în urmă consilierul de Curte Pisău şi conchisese la clasare. Când să claseze dosarul, Pisău a fost înlocuit prin Nicolau[1] cu ordin să înceapă ancheta d'a capo. Pare că Guvernul vrea să spună mâna pe „buba Tătăreştilor...

Tătărescu mi-a mai spus că primeşte scrisori foarte triste de la Franasovici, de la Cannes. Bietul Richard ar fi foarte bolnav de cord — în plus moare de foame. Din scrisorile lui reiese că 80% din francezi sunt gaullişti sau comunişti şi că opinia publică e cu totul ostilă la o apropiere între Franţa şi Germania. Nici pe cuvântul lui Tătărescu, nici pe a lui Franasovici nu se poate pune mult temei...

Duminică, 21 decembrie. Ziarele noastre urmând exemplul celor germane, explică retragerile de pe frontul rusesc prin faptul că trupele germane trebuiesc aşezate pe liniile cele mai prielnice pentru vremea iernii, în care nici o ofensivă nu mai e posibilă şi în care atacurile vijelioase trebuie să facă loc defensivei. E ciudat însă că se abandonează şi oraşe, ca Kalinin (Tver) în care trupele ar fi putut găsi un adăpost. Ruşii în schimb, vorbesc de ofensivă, de darea germanilor înapoi, de succese... Care o fi adevărul? Noi nu putem şti, fiindcă nu ni se arată decât o faţă a evenimentelor. Buşilă, care vine din Germania, mi-a afirmat că acolo nu este nici cea mai mică îngrijorare cu privire la frontul rusesc şi că mareşalul Antonescu, care, el, trebuie să ştie tot — e cât se poate de optimist pe această chestiune...

Comunicatele de azi ne dau lupte înverşunate în sectorul Moscovei, cu mari pierderi pentru ruşi (!) iar în ce priveşte Libia şi Oceanul Pacific cam aceeaşi situaţie ca ieri, cu o presiune mai accentuată a britanicilor în Libia şi cu înaintări japoneze în toate punctele în care au debarcat. Ocuparea Hong Kongului a fost confirmată.

S-a crezut că Australia va rechema din trupele sale din Libia pentru apărarea ei proprie împotriva japonezilor. Dar faptele au dezminţit

---

[1] Consilierul care m-a anchetate pe mine...

aceste prevederi: englezii au aruncat tot mai multe divizii împotriva italo-germanilor şi au ocupat Derna. E un mare pas spre vest...

La Hong Kong — mai exact la Kaulun (sau Cowlawn), japonezii au capturat un însemnat material, printre care 20 de rezervoare cu petrol (benzină) şi 5 000 vehicule automobile.

Presa germană şi presa ţărilor afiliate continuă să facă mare tămbălău în jurul ocupării insulei Timor de către trupele australiene. Timor, ultima spre est din insulele Sondei, e jumătate portugheză şi jumătate olandeză. Portugalia a protestat împotriva acestei ocupări şi Salazar a dat explicaţii în Parlament, arătând că Guvernul englez a întrebat acum câtva timp pe cel din Lisabona dacă primeşte ca bazele sale navale din Extrem Orient să fie apărate de forţele britanice, în caz de pericol. Guvernul portughez *a răspuns aliatului său afirmativ*. Dar a protestat când trupele australiene au ocupat Timorul! După cum se vede lucrurile sunt cam încurcate... Toată vâlva pe care Puterile Axei o fac în jurul acestei ocupaţii britanice „silite“ e menită să justifice ocupările pe care le fac şi le mai plănuiesc japonezii şi aliaţii lor...

Buşilă, înapoiat din Germania, mi-a făcut ieri o lungă vizită.

Am vorbit de una şi de alta. Mi-a povestit multe, din Germania şi din culisele Guvernului. În Germania starea de spirit e excelentă. Oamenii îşi dau seama de greutatea războiului, dar îşi mai dau seama că pentru poporul german e o luptă pe viaţă şi pe moarte — şi sunt hotărâţi să lupte până la cei din urmă. Tineretul e plin de avânt şi cere să meargă pe front. Mai prost stau lucrurile la Viena şi în Austria, unde nemulţumirile sunt mari şi unde lumea murmură şi înjură pe prusieni...

Lipsă mare duce Germania de materii prime, mai ales de fier — şi de muncitori. Din Rusia, toată fierăria luată de la sovietici n-a putut fi încă transportată iar în ce priveşte minele de fier de la Kirvoi Rog şi din Crimeea, ele n-au putut fi încă repuse în exploatare. Muncitori se aduc din Italia, din Belgia şi chiar de la noi. Cu prilejul convenţiei încheiate în această privinţă cu noi, Dănulescu — omul Generaţiei naţionaliste din 1922 (!!) — a făcut una boacănă. A încheiat convenţia fără să întrebe pe nimeni şi a prevăzut în ea trimiterea în Germania a câtorva mii de fete între 18 şi 25 de ani, ca să fie întrebinţate acolo ca servitoare sau ca... altceva! Când a aflat mareşalul Antonescu, era să-i vină rău! A răcnit, a tratat pe Dănulescu de dobitoc şi a luat dispoziţii

să nu iasă nici o fată din ţară! „Ce vrei, spunea Buşilă, Antonescu e despot, dar tolerează în Guvernul lui: fiecare ministru face ce vrea!"

Nemţii au pus în exploatare 45 000 kilometri de cale ferată în Rusia! Pentru aceste linii, pentru nevoile Italiei, pentru ce mai trebuie să trimită în ţările ocupate, se expediază în fiecare lună din Germania 96 000 tone cărbuni! Numai organizaţia nemţească poate face faţă la un asemenea efort, *pe lângă toate celelalte*... Cu toate lipsurile de materii prime, Buşilă a obţinut pentru căile noastre ferate materialul de care avem nevoie — cam 260 000 tone fier pe an. A tratat şi obţinut în acelaşi timp cantitatea de petrol necesar transporturilor şi economiei noastre: vom păstra 60 000 tone pe lună şi vom da restul — căci şi de petrol au mare nevoie nemţii...

Despre frontul rusesc, nemţii n-au nici o grijă (fericiţi oameni!). N-au prevăzut că iarna rusească va fi un vrăjmaş atât de teribil: vor rezista însă şi în primăvară vor lua-o iar înainte. Dea Dumnezeu! Şi mareşalul Antonescu e optimist — spune Buşilă — şi nu se teme de frontul oriental nici el (încă un om fericit!).

Italia merge prost. Germanii se tem de prăbuşire, dar pretind că au ridicat în jurul ei o armătură puternică...

Noi ne bucurăm de o excelentă presă, mai ales armata noastră. Ungurii sunt furioşi pe noi, exasperaţi mai ales de favoarea de care ne bucurăm la Berlin. La Berlin, numai Ribbentrop îi mai protejează, poate că o face din ordin, ca să le mai dea „o fişă de consolare". După serbările de la Berlin (cu Pactul Antikomintern), Ribbentrop primise o invitaţie la vânătoare în Ungaria. Dar nu s-a dus şi în parte a renunţat la ea şi în urma protestelor noastre transmise pe cale particulară, prin Göring. Buşilă povesteşte că pentru deschiderea Expoziţiei din Viena, ministrul Propagandei noastre trimisese un vagon cu tot felul de cărţi, broşuri, ţesături, broderii şi câteva kilograme de icre şi de mezeluri destinate unui bufet în ziua deschiderii expoziţiei. La trecerea în Ungaria, vagonul a fost literalmente devastat de autorităţile vamale şi poliţieneşti. Alimentele au fost confiscate, baloturile de cărţi şi de ţesături străpunse cu baioneta, sub pretext de control... Plângerile făcute n-au dat nici un rezultat, dar obiectele stricate, puse sub ochii nemţilor au provocat cea mai legitimă indignare. De altminteri ungurii nu fac decât plictiseli nemţilor. Acum o lună a fost un moment foarte critic între Slovacia şi Ungaria. Ungurii au maltratat pe slovacii anexaţi anul trecut, iar slovacii au răspuns devastâng Legaţia ungurească din Bratislava. Bineînţeles, ziarele au tăcut chitic. Dar situaţia a fost foarte încordată...

Buşilă pretinde că vagonul lui n-a avut să sufere la graniţele ungureşti, *fiindcă nemţii au pus 4 sentinele de o parte şi de alta a vagonului*, care a împiedicat pe vameşii şi pe poliţiştii unguri să se urce...

În ziua în care a trecut Bușilă prin Budapesta s-a sărbătorit triumful armatei sosite de pe front (!!): Legația noastră n-a fost invitată... La Berlin se spune că Ribbentrop va merge la Budapesta, București și Sofia ca să împace pe unguri cu românii și pe bulgari cu turcii...

Bușilă mi-a confirmat trecerea nemților spre Bulgaria, dar el pretinde că ar fi foarte puțini și că merg să înlocuiască trupele care păzesc baza navală de la Varna și de la Burgas. Căci nemții au și în Bulgaria baze navale, ca la Constanța și la Sulina. În aceste baze navale ei construiesc (au deja peste 100) vase speciale, un fel de șlepuri plate, menite să transporte armament motorizat în... Caucaz!! Conducta de petrol Constanța-Cernavodă e deja pe traseu, după cum s-a început deja prin unele gări construcții de magazii pentru depozitarea cerealelor din Rusia!! Numai să aibă ce transporta pe conductă și ce depozita în magazii!!

———

Ing. Golinelli, trimis de Puricelli, a venit să mă vadă și-mi spune că în Italia mai au ce mânca — vorba vine — până la 1 aprilie... Apoi foametea, și prăbușirea!

———

Președintele Roosevelt a depus în Parlament un proiect de lege pentru serviciul militar obligatoriu...

———

Statele Americii de Sud, care n-au declarat război Japoniei, au adoptat bizarea formulă a Argentinei: ele nu vor considera Statele Unite ca beligerante, și prin urmare le vor furniza tot, ca și cum ar avea a face cu un Stat neutru! S-a dus dracului și Dreptul internațional!

———

Guvernul a dat de bucluc cu legea grâului. Prin această lege s-au dizolvat toate întreprinderile de export de cereale, urmând ca acest export să se facă numai prin organele Statului. S-au ridicat însă cele 3 Societăți germane. Neubacher și Killinger au fost la mareșal —și astăzi, deși duminică — se lucrează pe capete la Ministerul Economiei ca să se dreagă lucrurile...

Măsurile pripite încurcă totdeauna treaba...

———

Luni, 22 decembrie. Cea mai scurtă zi a anului... Vreme posomorâtă și tristă. Sunt cu atât mai abătut cu cât am petrecut o noapte albă:

dureri oribile în picior m-au împiedicat să dorm... În Oltenia a nins bine, noapte de sâmbătă spre duminică. În Bucureşti n-a căzut zăpadă, dar termometrul a căzut la 0 grade.

Din câte aflăm, s-a semănat mult în aceste 10 zile de vreme relativ dulce — dar totuşi deficitul semănăturilor rămâne mare.

Ziarele de azi-dimineaţă ne aduc o veste senzaţională: Führerul a preluat comanda supremă efectivă a armatelor germane de uscat, în locul lui Brauschitsch. O mai bună dovadă că lucrurile merg prost pe frontul rusesc nu putea fi dată lumii... În manifestul pe care Hitler îl adresează cu acest prilej armatei, nu lipseşte încrederea în victoria finală dar nu se ocolesc nici greutăţile pe care Reichul le are de întâmpinat pe imensul front care merge de la Pirinei la Volga. Führerul invocă experienţa sa de soldat din ultimul război (!!) şi caută să galvanizeze trupele împotriva greutăţilor *pe care iarna le impune*, pe frontul oriental. Manifestul mai anunţă şi ofensiva cu trupe şi arme reînnoite, ce va începe la primăvară...

Ştirile de pe frontul oriental sunt mai contradictorii ca oricând. Comunicatul de ieri, german, anunţă că atacurile ruseşti au fost respinse pe sectorul central (Moscova) cu mari pierderi pentru sovietici, şi pretutindeni; că încercările de străpungere ruseşti în sectorul Leningrad au dat toate greş şi că cercul în jurul fostei capitale a Împărăţiei ruseşti e mai strâns ca oricând... Radio Londra pe de altă parte anunţă înaintări ruseşti pe sectorul Moscovei şi pretinde chiar că Viasma a fost recucerită. Iar la Leningrad, acelaşi post susţine că blocada Leningradului a fost străpunsă şi că trenurile circulă între Moscova şi Leningrad. Oricât ar fi, poate, de exagerate ştirile Londrei, ca să compenseze în opinia publică deprimarea produsă de succesele japoneze — este evident că lucrurile nu merg bine pentru nemţi pe frontul rusesc, şi că iarna siberiană care bântuie în partea locului a paralizat o bună parte din posibilităţile germane de luptă... O mărturiseşte înlocuirea lui Brauchitsch, cu toate omagiile de recunoştinţă adresate acestui general cu prilejul limojării lui...

Se spune că în regiunea Moscovei ar fi fost la un moment dat – 51° (!!), că toate motoarele au îngheţat, că ruşii atacă cu pompe de apă (!!!), că apa îngheţând în 13 secunde, gloanţele de gheaţă izbesc mai rău ca cele de metal... Dar câte nu se spun!

Din Pacific, telegramele japoneze anunţă că „căderea Hong Kongului e iminentă“. Va să zică n-a căzut încă, cum s-a spus? E mai probabil că e vorba *de întreaga insulă a Hong Kongului*, căci oraşul, Vic-

toria, a căzut în mâinile japonezilor — altfel nu s-ar fi putut spune „că drapelul japonez fâlfâie peste port“ — cum s-a anunţat ieri...

Presa din Tokio pretinde că 80% din flota americană a Pacificului şi 50% din totalul flotei americane au fost scufundate. Ştiri cam exagerate, evident, dar nu încape îndoială că americanii au suferit grave pierderi... Japonezii mai pretind că au scufundat peste 100 de vase britanice la Hong Kong...

În Africa, englezii înaintează spre Bengazi. Şi buletinele Axei recunosc că Derna a fost ocupată. Trupe italo-germane încercuite la Solum şi Bardia mai luptă. Înapoia frontului englezesc mai sunt lupte şi la Tobruk, unde garnizoana britanică n-a fost încă depresurată...

Italienii afirmă în comunicatul lor de ieri că o luptă navală cu o puternică escadră engleză, venită să împiedice trecerea convoiului de 55 de vase despre care am vorbit — s-ar fi terminat cu înfrângerea forţelor britanice care n-au putut împiedica trecerea zisului convoi... „E poi?“ — vorba italianului!

Thailanda a încheiat cu Japonia o alianţă pe 10 ani... Obişnuitele clauze de apărare mutuală...

Amiralul Decoux, guvernatorul Indochinei a fost numit comandant al forţelor franceze în Pacific, menite să apere Indochina şi Noua Caledonie...

Ministrul nostru la Helsinki a înmânat mareşalului Mannerheim Ordinul Mihai Viteazul cl. I. E al 3-lea străin decorat cu această înaltă distincţie pe care au mai primit-o mareşalii Göring şi Brauchitsch.

Posturile de Radio din Statele Unite vestesc că, cu toată declaraţia României de război, America nu se consideră în stare de război cu noi, că nici un soldat american nu se va întâlni cu un soldat român, că în Statele Unite 1 milion şi 1/2 de români (cam mult, chiar cu ovrei, cu tot...) trăiesc în perfectă înţelegere cu americanii, şi vor continu să se înţeleagă... Statele Unite consideră că declaraţia noastră de război a fost impusă de Germania, şi că, dacă vreun american va fi molestat în România, pentru *un* american vor plăti *cinci* nemţi, nu *romîni*!) în Statele Unite...

Îmbunătăţirea raporturilor dintre Bulgaria şi Turcia: s-a hotărât participarea Turciei la târgul de mostre ce va avea loc la Plovdiv (Filipopol) în aprilie şi a Bulgariei la târgul de mostre din Ismir (Smirna) în iunie. E pentru prima dată că asemenea participări vor avea loc...

Regele Boris a făcut din nou declaraţii oficiale cu privire la aderarea Bulgariei la politica Axei şi la concursul militar pe care Bulgaria îl dă Germaniei...

Pe calea ferată a Vezuviului, în staţia Cereola a avut loc o deraiere: 25 morţi şi peste 50 de răniţi. Se anchetează...

Dl Ică a expus în faţa UGIR-ului planul de organizare a industriei, în noua concepţie de Stat ce se pregăteşte... Aceleaşi excese verbale: până la Antonescu nu s-a făcut nimic pentru industria şi economia românească; de la Antonescu încept toate! pentru ce această lipsă de măsură?

Reproduc aci o scrisoare primită de la secretarul meu Hintz, concentrat la Odessa. De la cei mici se află mai mult decât de la cei mari...

„Odessa, 29 noiembrie[1]

Mult stimate Domnule Preşedinte,

Profit de ocazia care mi-o oferă plecarea unui ostaş la Bucureşti ca să vă mai transmit veşti de aici.

Îmi veţi ierta hârtia pe care vă scriu. Ducem lipsă de articole poştale. Mai mult chiar, eu n-am primit de acasă încă nici o scrisoare trimisă prin poştă.

Sunt în Odessa de 20 zile şi încă n-am văzut oraşul. Batalionul meu este cantonat în cartierul Slobokda, fost pe vremea Ţarilor, Romanovca. Un cartier mărginaş în partea de nord-vest a oraşului spre Kivaia Belka. Din acest cartier n-am ieşit până acum o singură dată şi atunci cu toată compania, la sărbătorirea unei luni de la cucerirea Odessei, la 16 noiembrie. Nici atunci n-am fost în centrul oraşului.

Pe aici lipsă de alimente. Populaţia o duce foarte prost, n-au nici pâine. Chiar şi trupa mănâncă prost. Dacă raportăm regimentului că nu avem ce da trupei suntem acuzaţi de comunism. A păţit-o comandantul

[1] Primită abia ieri, 21 decembrie!

companiei mele! Companiile au fost obligate să se aprovizioneze singure până la nu ştiu ce dată, pentru ca regimentul să facă economii. Căruţele companiilor colindă cu săptămânile, zeci şi sute de kilometri pentru a aduce cartofi, sfeclă şi ce mai pot găsi pe câmp. Regimentul ne dă doar pâinea, şi aceea foarte proastă. Nu ştiu dacă situaţia celorlalte batalioane e asemănătoare!

Cât priveşte pe ofiţeri, batalionul nostru are un local de popotă destul de arătos. Suntem delectaţi cu muzici dar avem stomacurile stricate din cauza mâncărurilor foarte prost gătite. Se spune că la popota regimentului se mănâncă mult mai bine. Norocul nostru e că dormim foarte bine şi avem căldură.

În general populaţia îmi face impresia că e paşnică. Poate că foamea nu le îngăduie, deocamdată, energia necesară de a ne privi chiorâş. Sau poate că în atitudinea aceasta stă explicaţia faptului că au suportat 24 de ani bolşevismul şi că nici atunci când li s-a oferit prilejul — actualul război — nu au înţeles să-şi manifeste concret nemulţumirea faţă de regimul prin care au trecut şi pe care acum nu contenesc să-l critice faţă de noi. Până aici n-am auzit niciodată că şi Stalin este tot ovrei! Localnicii o afirmă!

Până în prezent, de la cucerirea Odessei, nu ştiu dacă s-a făcut ceva pentru populaţie. Aici ar fi cazul că câştigăm simpatia şi respectul lor. Prin centru circulă vreo două tramvaie şi am auzit că de două ori pe zi s-ar da drumul la apă. Lumină electrică nu avem! În cartierul nostru funcţionează un cinematograf cu jurnale germane şi române. Se fac pregătiri pentru deschiderea Operei şi a Circului!

Nemţi sunt puţini, dar spre deosebire de noi, circulă cu aceeaşi libertate ca şi la Bucureşti. Pe aici populaţia încă nu ştie dacă oraşul va fi al nostru sau al nemţilor. De altfel circulă numai mărcile lor şi foarte puţin rublele.

Mine nu ştiu dacă mai sunt. De când sunt eu aci n-a explodat decât una singură, într-un maidan, şi aceea provocată de pionierii noştri.

Timpul se menţine bun. Nu se prea cunoaşte zăpada. Curios e că în zilele când avem soare este mai frig decât noaptea.

Pe aici cu tot renumele de care se bucură ruşii, nu se găseşte vin şi prea puţinele băuturi alcoolice care se găsesc foarte rar, sunt cu mult inferioare alor noastre. În general produsele ruseşti sunt inferioare. În pieţe anumiter (bazare) se pot obţine fel de fel de obiecte pe preţuri derizorii. Trocul e mijlocul prin care se încheie toate afacerile. Se pri-

mesc într-o măsură mică şi mărcile germane. Nemţii cumpără însă numai cu mărci. Localnicii îşi dau mărfurile — provenite din jaful ocazionat de părăsirea oraşului de către armatele ruse — cu preferinţă pe făină, pâine şi cartofi...

....

Ceea ce ne mai lipseşte nouă românilor sunt ţigările noastre care sunt foarte apreciate şi de localnici. Am impresia că C.A.M.-ul nu-şi cunoaşte interesele. Noi ne aprovizionăm prin diferite ocazii, din ţară. Nici gazete nu ne vin, nici Radio nu avem de ascultat...

(ss) *Ştefan Hintz*

Marţi, 23 decembrie. Ziarele de azi-dimineaţă publică Ordinul de zi dat de mareşalul Antonescu Armatei a III-a (de peste Nistru). În acest ordin mareşalul reaminteşte glorioasele fapte de arme săvârşite de această armată în cursul verii şi îşi exprimă încrederea în iubirea soldaţilor de ţară pentru noi lupte ce ar putea să le fie impuse.

Ordinul mareşalului Antonescu n-ar avea nimic îngrijorător dacă n-ar veni a doua zi după preluarea comandamentului de către Hitler, *şi şapte zile înainte de Anul Nou*, prilej natural şi fatidic pentru o asemenea manifestare...

Ieri toată ziua a domnit în Bucureşti aproape panică. Fiecare se întreabă dacă brusca schimbare în fruntea armatei germane nu însemna începutul sfârşitului, adică dezorganizarea forţelor de luptă nemţeşti, un fel de 1918... Am dormit cu toţii o noapte grea... Azi-dimineaţă Berlinul caută *să explice* schimbarea în comandament, să o prezinte ca ceva cu totul simplu şi normal, o hotărâre luată pentru coordonarea mai bună a forţelor răzleţe în diferite ţări ocupate, o necesitate a noii faze în care a intrat războiul prin intervenţia Japoniei (!!!)

Mai bine nu explica. Mi-am adus iarăşi aminte despre opinia lui Nicu Filipescu asupra „celor care explică“...

În ordinul de zi pe care-l adresează armatei, mareşalul von Brauchitsch explică şi el că are *o boală de cord* (!!!) De unde a mai găsit-o şi pe asta?

Să ne încredem în mila lui Dumnezeu, căci atât ne-a rămas...

Mareşalul sovietic Voroşilov, care comanda până acum forţele ruseşti din zona Leningradului, a fost numit comandant al trupelor bolşevice din Extremul Orient... Să fim în preziua izbucnirii războiului şi între Rusia şi Japonia?

Din iunie, de la începutul războiului nostru şi până azi, am pierdut în Marea Neagră 3 vase mai mari: „Regele Carol", bătrânul „Regele Carol", transformat în punător de mine — cargobotul „Peleş" (în iulie) şi cargobotul „Cavarna" lovit o primă dată şi avariat şi apoi scufundat acum în urmă. E foarte puţin, căci în fiecare săptămână pornesc convoaie de la Sulina spre Odessa şi ajung fără să fie atinse. Cele trei vase scufundate s-au lovit de câte o mină. Submarinele sau vânătoarea sovietice au fost nule.

A murit ieri Günther, ministrul Statelor Unite, după o lungă şi oribilă boală: cancerul sângelui... — leucemia, cum îi zic medicii. Era încă bine şi juca tenis astă-vară, şi iată-l acum întins între 4 scânduri.

Îmi aduc aminte sosirea lui în ţară acum câţiva ani, dejunul pe care ni l-a dat Citta Davila la Capşa ca să ni-l prezinte şi veselia care a domnit... Din cei adunaţi acolo, Madgearu a fost asasinat, Günther a murit, Dorel Davila a sărit în aer la Odessa şi ceilalţi răzleţi în lumea întreagă... Şi eu era să mă duc pe altă lume, anul trecut. Groaznice vremuri mai trăim!

Marii noştri industriaşi sunt în fierbere de pe urma discursului lui Ică la UGIR. Vicepreşedintele Consiliului ar fi declarat între altele „că prioritatea industrială este o proprietate *incomplectă*, pusă în slujba obştii"... De ce nu şi-o fi ţinând gura dl Ică? Împotriva ineluctabilului nu poate lupta nimeni, dar de ce să vorbim de cataclisme înainte să se întâmple, şi ca să zic aşa, să le poftim?

Miercuri, 24 decembrie. Zi urâtă, şi ziua de ieri. M-a tulburat şi acidul uric, dar m-au tulburat mai ales gândurile negre ce se ridică în jurul gestului de la Berlin... Nici ieri n-am putut afla ceva precis; tot felul de zvonuri şi de „lămuriri" circulă, dar pe nici unul nu se poate pune temei. Se spune astfel ba că preluarea comandamentului direct de către Hitler a fost motivată de faptul că trupele rebegite de ger nu vor să se

mai bată pe frontul oriental, ba că în unele sectoare ale acestui front aprovizionările de tot soiul — mâncare, muniții, benzină — n-au mai ajuns de câteva săptămâni la destinație în termen, ba că cearta dintre generali (Brauchitsch-Keitel) a ajuns la paroxism, ba că rivalitatea dintre „armată“ și „partid“ a intrat într-o fază periculoasă — și câte și mai câte. Un ministru, cu care am dejunat ieri (o fi aflat versiunea din anturajul lui Antonescu?) pretindea că lovitura ar fi datorită dorinței Führerului *de a înlesni eventuale tratative de pace*, el preluând comandamentul armatei și îngrădindu-se în el, *lăsând grija Guvernului și partidului în seama lui Göring*. În această ipostază, anglo-americanii care nu vor să trateze cu Hitler ar putea negocia cu Göring...

Din toate aceste presupuneri, până nu se vor preciza lucrurile și vom afla adevărul, eu cred mai verosimilă versiunea conflictului între Armată și „Partid“, Hitler preluând comandamentul forțelor armate ca să împiedice posibilitatea unei izbucniri acute a acestui conflict. Motive bazate pe starea frontului oriental nu-mi par verosimile: dacă merge într-adevăr rău, nu-mi vine să cred că Hitler, care e dator să-și menajeze popularitatea, ar fi luat în spinare vinile altora. Putea în acest caz să schimbe un general prin altul, și în tot cazul să impună vederile lui și fără să preia efectiv comandamentul. Influențare a moralului trupei? Nu era nici pentru aceasta nevoie de comandament direct, ci prezența Führerului, *ca Führer*, pe front...

Dar de ce să mai tăiem fire de păr în patru: să așteptăm informații mai precise, căci cu timpul toate se află... Deocamdată să înregistrăm cu inima strânsă, că e ceva putred în Danemarca germană...

După câte am aflat ieri, și von Bock și von Rundstedt au fost înlocuiți în comandamentele lor.

Posturile de Radio engleze informează că rușii au recuperat Tula. Comunicatul german de ieri nu confirmă știrea, dar anunțând că *„unele* atacuri bolșevice din sectorul central al frontului au fost respinse cu pierderi mari pentru ruși“ — pare a recunoaște că alte atacuri (poate tocmai la Tula) n-au fost respinse... Înregistrăm cu plăcere că la est de Taganroe, poziții sovietice importante au fost cucerite: aceasta dovedește că, cu tot frigul, soldații nemți tot se mai bat.

După știrile englezești, sovieticii ar fi restabilit comunicația feroviară între Leningrad și Tișvin... Pare iverosimil — dar totuși, în ce privește sectorul Leningrad, comunicatele germane sunt mute, de câteva zile...

În Libia, englezii au ajuns aproape de Bengazi...

În Pacific, japonezii continuă succesele lor.

Regele şi Regina Elena au sosit ieri-dimineaţă în Bucureşti, venind de la Florenţa. Sosirea lor a fost „dată la gazetă“ şi nu s-a ţinut secretă, ca plecarea lor... Au fost întâmpinaţi la gara Băneasa de autorităţile protocolare. Mareşalul Antonescu n-a fost, fiind gripat în casă — în locul lui d-na Rica Antonescu a oferit flori Reginei...

Domnul ex-Rege Carol a vorbit din nou la Radio, în America, pentru noi. Eu n-am ascultat, dar cei care au ascultat mi-au povestit că mesajul său conţine prevestirea victoriei complecte a Statelor Unite, urmată de repunerea României în toate drepturile ei dinainte de război. Şi ex-Majestatea Sa ne dă şi un sfat: să fim liniştiţi...

Ţara piere şi baba se piaptănă: dl Ică a vorbit ieri la Barou despre încadrarea avocaţilor în noua organizaţie a Statului. După ce a expus ideile mareşalului (recte: ale lui) în materie, a cerut Baroului un proiect de lege care să conţină şi dezideratele domnilor avocaţi...

Un al 4-lea vas purtător de avioane britanice a fost scufundat de un submarin german. După ştirile berlineze n-ar mai rămâne Angliei decât 5 vase purtătoare de avioane, din care 2 mai mici, în jurul tonajului de 14 000.

Günther, fostul ministru la Statelor Unite, va fi înmormântat astăzi. Ceremonia va avea loc la capela anglicană de la Icoană. Va asista un reprezentant al Ministerului Afacerilor Străine — a fost desemnat Nanu, ministru plenipotenţiar — *dar nu se va tipări nimic în ziare*!!...

Churchill, care a fost dat dispărut de 3 zile, de presa germană — a sosit la Washington, însoţit de lord Beaverbrook şi de experţi navali şi aeronautici. Presa germană anunţă această întrevedere între Churchill şi Roosevelt, ca un fel de Canossa al primului britanic, ca un act de disperare faţă de dezastrele suferite şi de „succesele“ (?!) Axei. În realitate, e prima consfătuire între conducătorii Angliei şi Statelor Unite,

după intrarea acestora din urmă în război. După știrile din Londra, conferința va continua și după plecarea lui Churchill din Washington, între experții ambelor Puteri, la care se vor adăuga și delegați ai Rusiei Sovietice, ai Chinei, ai Dominioanelor Britanice și ai Indiilor Neerlandeze. Nu e vorba de un „act de disperare", ci de acte sau acțiuni de coordonare. Berlinul își ia dorințele drept realități: vrabia mălai visează!

Sâmbătă, 27 decembrie. Deși Crăciunul s-a purtat anul acesta față de noi cu blândețe — prima zi, joi, a fost chiar o zi însorită și caldă (+ 5°) — l-am trăit cu inima cât un purice. Lipsa de gazete și de emisiuni radiofonice a sporit îngrijorarea noastră, provocată de enigma lotivurii lui Hitler, a cărei explicare exactă nu o avem. Nu știm încă cu precizie pentru ce a luat locul lui Brauchitsch, pentru ce o serie de generali și de mareșali au fost înlocuiți în posturile lor de comandă, dar ne dăm seama că sunt resorturi care s-au rupt în mașina de război germană...

Am priceput cu toții pentru ce două zile n-au apărut gazetele — ca în toți anii de altminteri — dar nimeni n-a priceput de ce nu s-au dat știri la Radio, căci emisiunile muzicale au dăinuit toată ziua, așa încât nu putea fi vorba acolo de vacanțe, ca la gazete. Probabil disprețul opiniei publice și al cetățenilor, din care actualul regeim și-a făcut o lege.

În fine azi-dimineață gazetele ne-au adus comunicatele ultimelor două zile din care rezultă că nici un dezastru nu s-a întâmplat pe frontul rusesc, dimpotrivă s-au înregistrat chiar succese, în toate sectoarele de luptă de la răsărit. Succese de ordin pasiv ce e drept, căci pretutindeni n-au fost decât atacuri sovietice respinse cu pierderi pentru inamic — dar succese incontestabile, căci atât cerem trupelor germane până vom ieși din iarnă: să reziste. Și pare că rezistă minunat. La sud, în curba Donețului și la Sevastopol, pare chiar că atacăm noi. În sectorul Moscovei, mergem ceva mai slab, dar rezistă bine și acolo...

Evenimentele militare mai importante în aceste două zile au fost capitularea Hong Kongului în fața japonezilor și ocuparea Bengazi-ului de către englezi. La Hong Kong, generalul Sir Marks Young, care n-a dispus decât de 3 000 soldați britanici (!!) și cu indigeni cu tot de o armată sub 10 000 de oameni, a încetat lupta și a predat orașul Victoria și întreaga insulă japonezilor... Ce deosebire cu sălbaticile rezistențe ale bolșevicilor, care nu se predau decât morți și lasă în urma lor pustiul și explozivele! Generalul Sir Marks a predat Hong Kongul intact și n-a lăsat în urma lui nici o mină perfidă... Om civilizat!

În ce priveşte Bengazi, comunicatele germane şi italiene afirmă că oraşul a fost evacuat „pentru aşezarea liniei de apărare mai la sud „conform planului“ (!!) — şi că englezii l-au ocupat fără luptă...

Dacă britanicii, mult superiori în număr şi material de război vor izbuti să scoată pe italieni din Africa, lovitura morală dată Italiei va putea fi bogată în consecinţe pentru Axă...

Un submarin german a torpilat în Atlantic vasul port avion britanic „Unicorn“, cel mai mare şi mai nou din această categorie, intrat în serviciu în timpul războiului.

Vasul nostru „Regina Maria“ n-a vrut să se lase mai prejos de tovarăşul său de clasă „Regele Ferdinand“ şi a scufundat şi el pe veci un submarin muscălesc. Ţară mică, marină mică, glorie mică — dar e totuşi prea frumos.

———

Din câte au putut răsufla întrevederea dintre Churchill şi Roosevelt la Casa Albă, în Washington, s-a transformat într-un adevărat „Consiliu de război“, la care au participat experţii britanici şi americani. Pare că scopul lui Churchill a fost să determine Statele Unite să preia în totalitate războiul din Pacific şi din Extremul Orient. Concluziile la care s-a ajuns nu au fost bineînţeles date în vileag, dar presa germană pretinde că la Londra domneşte decepţie cu privire la rezultatele obţinute.

Din declaraţii făcute presei de către Churchill reiese că s-a discutat serios şi chestiunea unui comandament unic, dar nu s-a ajuns la nimic. „Lumea întreagă e în război, ne batem în 5 continente — un singur om n-ar putea conduce un asemenea front“... ar fi declarat premierul englez.

E probabil că va mai avea loc o conferinţă între Roosevelt, Churchill, Stalin şi... Cian-Kai-Shek! O afirmă presa americană...

———

Se anunţă încheierea unui tratat de alianţă între Anglia şi Cian-Kai-Shek... Un tratat pe care-l credeam încheiat de mult!

———

Presa rusească a afirmat că cele două vapoare turceşti scufundate în Marea Neagră au fost torpilate de submarine germane. Un comunicat *turcesc* ia poziţie în această afacere afirmând că în Marea Neagră *nu există nici un submarin german* (?). Prin urmare, vinovatul nu poate fi

decât un submarin sovietic... Atitudinea Turciei, a cărei politică nu e încă lămurită, e interesantă, cu acest prilej...

Signor Buti a fost numit ambasador italian la Paris, alături de Abetz, ambasadorul Germaniei. E un pas înainte, în raporturile dintre Franţa şi Italia până acum inexistente. E probabil rezultatul conferinţei dintre Ciano şi Darlan, la Torino — şi al sugestiilor Berlinului.

Ribbentrop a dat un interviu *Agenţiei* de presă spaniolă *Efe*, în care după ce expune păcatele lui Roosevelt şi virtuţile Führerului, dă următoarea definiţie Pactului Antikomintern şi Pactului Tripartit: Pactul Antikomintern este expresia unei concepţii a aşezării lumii — iar Pactul Tripartit este un act politic...

Papa a ţinut o mare cuvântare de Crăciun. Cuvântarea nu conţine propuneri concrete de pace, cum aşteptau unii. După ce se ridică împotriva îndrumării tehnicii moderne într-o operă de destrucţiune, rezultat al abandonării moralei creştine — Pius al XII-lea enumeră condiţiile morale şi sociale în care va trebui încheiată pacea viitoare. Înainte de toate, libertatea şi suveranitatea Statelor mici vor trebui garantate — şi măsuri vor trebui luate pentru ca un război generalizat să nu mai poată izbucni. Foarte bine; asupra acestor puncte toată lumea e de acord, dar cum să le realizăm? Papa nu ne-o spune...

Generalul Pantazi, însoţit de lt. colonelul Marcel Olteanu, a plecat să petreacă sărbătorile Crăciunului şi Anoul Nou cu trupele noastre din Crimeea şi de pe litoralul Mării de Azov. Idee fericită — să mai constate şi ministrul de Război „de visu" nevoile nenorociţilor ce mor de frig în Sciţia barbară...

Marţea trecută, seara, dl Ică a organizat la Teatrul Naţional o reprezentare de gală (sau aşa ceva) a „datinelor noastre strămoşeşti" privitoare la serbările Crăciunului. A fost şi Regina Elena de faţă. Într-o lojă, *singură*, d-na Rica mareşal Antonescu. Convinsă că Regina o va pofti în loja ei, d-na Rica n-a luat pe nimeni cu dânsa, ca să nu comită impoliteţea de a-şi părăsi oaspeţii... Dar Regina n-a poftit-o! Ca să nu

rămână singură până la sfârşit, d-na Rica a poftit ea după primul act, pe d-na von Killinger, care trona în altă lojă cu ai ei... Mareşalul rămăsese acasă, în pat, bolnav de gripă.

Şoneriu, care a petrecut 6 săptămâni la Viena în căutarea sănătăţii soţiei sale, s-a înapoiat alaltăieri şi-mi aduce informaţii interesante, căci a văzut multă lume, mai ales gazetari.

Ică n-a avut nici un succes la Berlin unde a făcut impresie foarte proastă. Mai ales asupra lui Hitler şi a lui Ribbentrop. Păcat... Sosise la Berlin foarte mândru şi a plecat ploat. O spuneau fără să se jeneze, toţi gazetarii din Viena.

Despre luarea comenzii de către Hitler, Şoneriu nu ştie lucru mare, căci a părăsit Viena a doua zi după eveniment. La Viena se credea totuşi că era vorba mai mult de o rivalitate între generali, decât de un pericol de conflict violent între armată şi partid.

Ordinea şi organizaţia care domnesc chiar în Austria, nu numai în Germania propriu-zisă, l-au minunat pe prietenul Şoneriu. Sunt restricţii mari, desigur, *dar tot ce e pe cartelă se găseşte fără nici o greutate*, mai ales alimentarele. Şi nu prea scump. Pâine excelentă, albă. Untul, 200 lei kilogramul în cantitate suficientă. Carne, legume, făinoase. Lumea s-a obişnuit — nu sunt prea mulţi nemulţumiţi, mai ales în popor. Ovreii circulă cu semnul galben pe piept; nu pot uza de tramvaie, nici intra în cafenele, restaurante, cinematografe, teatre. Viaţa relativ ieftină. La Semmering, la Sudbahn hotel, încălzire perfectă, mâncare excelentă, — totul, cameră şi pensiune, 20 mărci pe zi.

În Serbia şi Croaţia, stare de război. O regiune a Serbiei, pe la Uzice sau Sarajevo (nu ştia nici Şoneriu bine) e încă ocupată de resturile armatei sîrbeşti şi nici picior de neamţ, nici picior de italian n-a pătruns încă acolo. Pe restul teritoriului sărbesc, şi în Croaţia, lupte şi atentate zilnice. S-a încercat să se repună Simplonul în circulaţie, şi poduri au fost imediat aruncate în aer. Un secretar al Legaţiei noastre din Zagreb a vrut să plece spre Italia, dar a trebuit să-şi amâne plecarea pentru a doua zi, căci în ziua hotărâtă pentru plecare, trenul său a fost aruncat şi el în aer! În casa pregătită pentru Regele şi Regina Croaţiei au rămas la Florenţa...

De la Viena, Şoneriu a făcut o săritură până la Milano şi Roma, pentru afacerile sale cu Puricelli. În Italia a făsit o mare deprimare. Acolo e adevărată sărăcie şi oamenii sunt disperaţi. Şi a găsit de astă-dată şi *trupe germane pretutindeni*. În Italia meridională, de la Napoli în jos,

a fost proclamată starea de asediu, *iar toate aeroporturile au fost ocupate de nemți*, sub pretext de instrucție a formațiilor italiene...
Italia, acolo e buba...

Duminică, 28 decembrie. De pe frontul care ne doare, nimic deosebit. Rușii atacă pretutindeni; profitând de iarna grea care le dă superioritate individuală asupra degeraților de nemți; ei au inițiativa de-a lungul liniei. Totuși nemții resping pretutindeni atacurile, ba chiar — ca în curba Donețului — pun la cale contraatacuri. Comunicatele germane anunță bombardamente și distrugeri mari de material de tot soiul. Astfel nemții ar fi distrus una din cele 3 mari uzine electrice de la Kandalakșa situată în fundul unui fiord al Mării Albe și pe linia ferată a Murmanskului. E de necrezut cât au lucrat și construit bolșevicii în 20 ani pe terenul industriei și mai ales al industriei armamentului. Astfel în pierdutul și necunoscutul oraș Kandalakșa au ridicat 3 uzine electrice de un potențial total de 350 000 kilovați (!), o fabrică de tratat aluminium, alta de preparat fosfate, altele de reparat locomotive și vagoane — în fine mai multe fabrici de conserve de pește!! Ce formidabilă putere s-a ridicat în răsăritul Europei fără să știe nimeni!
Ieri către seară s-a răspândit zvonul în oraș că căzuse Sevastopolul. Unde era norocul! Zvonul s-a adeverit fals — dar adevărul este că Sevastopolul este zilnic și viguros atacat de trupele germano-române...

Hitler a petrecut Crăciunul pe frontul oriental. Probabil că a avut și Antonescu intenția să petreacă sărbătorile în mijlocul trupelor noastre, dar gripa silindu-l să rămână în București, a trimis pe Pantazi.

Capitularea Hong Kongului a făcut efect mare în lumea întreagă. E prima colonie pe care o pierde Anglia, de când există, prin cucerirea unei Puteri inamice. La Berlin, la Roma, presa exultă și calcă Leul Britanic în picioare...
Japonezii continuă cucerirea Filipinelor și înaintează spre Singapore. Generalul sir Henry Pownall a fost numit comandant suprem al tuturor forțelor britanice în Extremul Orient. Întrebat de gazetari, generalul a declarat că impotența actuală a Imperiului în Extrem-Orient se datorește faptului că forțele menite să apere această regiune au fost transportate în Libia...

Primul ministru al Australiei s-a adresat direct lui Roosevelt, cerându-i ca America să vină în ajutorul Australiei amenințate și lipsită de forțele sale trimise în Africa Septentrională. E iarăși pentru prima dată că Guvernul austrialian se adresează unei Puteri străine, fără să treacă prin canalul și controlul Guvernului imperial... O retragere a trupelor australiene din Libia ar compromite succesele din Cirenaica și n-ar fi de mare folos, cel puțin pentru moment, în Extremul Orient, deoarece transportul acestor forțe ar cere timp îndelungat...

Churchill a vorbit la Washington înaintea Senatului și Camerei Reprezentanților, într-o ședință comună a ambelor corpuri. Primul ministru britanic a declarat că Anglia și America mai au mult de învățat, că Anglia va mai pierde mult teren în acest război, dar că *în 1943* (!!) țările anglo-saxone vor căpăta inițiativa în lupta pe viață și pe moarte ce se duce...

La Berlin se răspunde că până atunci va curge multă apă sub poduri...

Se zice că Churchill ar fi cerut americanilor să nu mai furnizeze nimic rușilor și să dea tot Angliei. Roosevelt ar fi răspuns că nu poate da nimic nici Angliei, nici Rusiei, fiindcă are nevoie de tot potențialul american de fabricație pentru înarmarea flotei și armatei sale...

Prizonerii din lagărele învecinate au fost autorizați să se plimbe liberi în Berlin, de sărbătorile Crăciunului. Presa germană insistă asupra tratamentului camaraderesc de care se bucură prizonierii în Germania, tratament menit să dezvolte spiritul de frățietate între popoarele Europei, în vederea noii organizații a continentului, după război.

Acest regim de înțelegere mutuală a și dat roade: mulți prizonieri francezi s-au înrolat în legiunile antibolșevice și se bat pe front alături de nemți...

În toamna lui 1939, fiind eu prim-ministru, am înființat o societate de ajutor a scriitorilor români[1]. Am dat atunci președinția lui Mihail Sadoveanu. Mandatul lui Sadoveanu expiră acum, Consiliul de Administrație a vrut să-l realeagă, dar ministrul Muncii Dănulescu (Generația din 1922!) a trimis vorbă *că nu admite un mason* în fruntea Socie-

[1] Legea a fost promulgată prin Ministerul Muncii, de Ralea...

tății!!! Curajoșii membri ai Consiliului, în loc să-l trimită la plimbare, s-au tocmit. Întâi au vrut să aleagă pe Sadoveanu, dar acesta să-și dea apoi demisia... Dănulescu n-a primit! În fine s-au înțeles „să propună" lui Sadoveanu candidatura, *și acesta să o refuze*!!! Sadoveanu s-a supus la comedie — un curajos și el! Și astfel, în cele din urmă, s-a ales Nichifor Crainic, din porunca d-lui Dănulescu! Ce a ajuns biata noastră țară! Un Mihail Sadoveanu călcat în picioare de un Dănulescu (Generația din 1922)!!! Trist, trist...

———

Scenă petrecută între pațachina de Veturia Goga și caraghiosul de Ghelmegeanu, toamna trecută — dar pe care Ralea mi-a povestit-o deabia acum:

Ghelmegeanu fusese supus domiciliului forțat și nu scăpase, între altele, decât și grație intervenției lui Veturia Goga, atotputernică pe lângă generalul Antonescu. Eliberat, gentilomul Ghelmegeanu a socotit de a sa datorie să meargă să mulțumească pațachinei, care l-a primit drapată în vălurile sale de văduvă inconsolabilă. După mulțumirile protocolare încasate, Veturia a luat mâna datornicului ei, și dând ochii peste cap a murmurat: „Da, da, oh, cât ai suferit! Dar Ardealul, acolo peste munți, Ardealul sufere și el sub unguri..."

— „Doamnă" — a replicat caraghiosul — „mă duc să mă îmbrac în uniformă, cuceresc Ardealul și vi-l aduc..."

— „Oh, oh" — și răsturnându-se toată, cu un tremolo în voce, pațachina a susurat: „Oh, oh, *ești și ostaș*!!"

Și această cabotină duce țara românească... E drept că e și șperțăreasă și că comedia pe care o joacă o joacă în fața unor naivi care nu-și dau seama de tot ce se ascunde în dosul acestui teatru rușinos...

———

Luni, 29 decembrie. Impresia care se degajă din comunicatele și știrile de ieri și de azi-dimineață, e că pe frontul rusesc forțele germane rezistă, și încă că rezistă bine, cu tot gerul care crapă obrajii soldaților și paralizează toate mecanicele lor. Domnul să fie binecuvântat.

Toată săptămâna trecută rușii au atacat pretutindeni cu înverșunare, dar pretutindeni au fost opriți și respinși. La Leningrad au încercat două ieșiri, dar au fost dați înapoi. În sectorul central, atacurile rușilor au fost respinse cu mari pierderi pentru bolșevici. Tancurile, tunurile circulă greu, așa încât pierderile se cifrează la 10, 20, 30 din fiecare. Pe frontul Donețului rușii au dat un mare atac în ziua de Crăciun, dar au fost respinși și contraatacați de italieni, de slovaci și de o divizie

mistă compusă din danezi, flamanzi, belgieni etc. De data asta italienii s-au luptat ca leii...

În satrâmtoarea Kerci au fost distruse în cursul săptămânii 15 vase, mai toate încărcate cu trupe, vase mici de altminteri, servind la transporturi de cabotaj dintr-un port în altul.

Profitând de noaptea continuă, englezii au încercat o debarcare în două puncte ale Norvegiei. Puţinele trupe ce debarcaseră, au fost însă respinse şi obligate să se reîmbarce. În luptele care au urmat pe mare, vedeta germană „Foehn" a fost scufundată, după ce doborâse şi ea câteva aeroplane.

Pe frontul Libiei, înaintarea britanică a fost, pentru moment oprită.

Japonezii continuă să atace cu avânt şi cu succese diferitele insule ale Filipinelor, dar până acum nu s-au înstăpânit pe niciuna. În Malaezia înaintează mereu spre Singapore. La Penang au făcut o bogată pradă de război: peste 1 000 de automobile, multe mitraliere, muniţii, aprovizionări. Două mari distrugătoare americane au mai fost avariate, grav.

Emisiunile londoneze comunică oficial că generalul Wawell a fost însărcinat cu apărarea Birmaniei iar generalul Hutton numit comandant al trupelor din acelaşi ţinut. *Agenţia D.N.B.* crede a şti că Eden, porumbelul călător al diplomaţiei britanice va merge în capitala lui Ciang-Kai-Shek pentru a pune la cale cu mareşalul chinez apărarea Birmaniei şi a Indiilor... Cu posibilităţile aviaţiei moderne, o să o vedem şi pe asta!

Între Bagdad şi Mosul a deraiat un tren militar şi a căzut de la o mare înălţime. Morţi şi răniţi cu sutele. Accidentul a fost pricinuit de un atentat.

Roosevelt şi Churchill au vorbit reprezentanţilor presei ibero-americane (ţările Americii de Sud). Roosevelt a explicat încă o dată că n-a voit războiul şi nu l-a provocat (!!) iar Churchill a expus în limitele în care se putea expune — planul de război al Puterilor anglo-saxone, care vor face tot necesarul pentru ca pacea să se încheie conform dorinţelor lor şi intereselor omenirii. N-a spus însă când se va încheia.

În ce priveşte conferinţa de la Washington, conducătorii celor două popoare au dat lămuriri generale menite să întărească încrederea celor mulţi.

Cecropid mi-a făcut ieri o lungă vizită și m-a pus în curent cu cele ce se petrec în culisele germanilor din București. Reacția gestului lui Hitler n-a fost deprimantă, dimpotrivă. Exact, nu știu nici nemții *ce* a determinat acest gest. Versiunea care circulă, e că Brauchitsch a cerut *încă în septembrie* să se oprească frontul pe linia Smolensk și să se procedeze la întăriri și amenajamente pentru iarnă — împingându-se ofensiva din septembrie înainte numai la sud spre Caucaz. Hitler n-a primit însă sugestiile lui Brauchitsch și a cerut ca Moscova să fie ocupată înainte de iarnă. Brauchitsch, ca să dovedească că dânsul a avut dreptate, *s-a lăsat moale* în direcția Moscovei — și rezultatul s-a văzut. Înlocuirea lui Brauchitsch o dată hotărâtă, Führerul a luat personal comanda ca să nu jignească pe omul său Keitel, căruia i-ar fi revenit de drept, dar care pe de o parte n-a fost socotit la înălțime, iar pe de alta se găsește vărjmășit cu mai toți mareșalii și generalii mai de seamă. O fi și așa... În cercurile germane nu se mai face nici un mister despre rivalitatea dintre generali și despre opoziția tot mai accentuată dintre armată și partid... Noi nu putem zice decât: prost, foarte prost...

Nu se știe care va fi soarta lui Brauchitsch. Cecropid pretinde că generalul Udet (din aviație) care a fost dat acum câtăva vreme ca ucis într-un accident de avion, ar fi fost omorât fiindcă nu-și mai ascundea sentimentele împotriva lui Hitler și a regimului.

Tot Cecropid mai povestește că raporturile dintre mareșalul Antonescu și nemți s-ar fi încordat fiindcă mareșalul refuză să dea nemților tot ce cer și să mobilizeze 500 000 oameni în primăvară, pentru frontul rusesc. Unii politicieni din Berlin s-ar gândi chiar la o formulă de înlocuire a lui Antonescu: generalul Iacobici cu legionarii din Germania. Toate acestea îmi par însă havadișuri, fără mare importanță, căci nu cred că Antonescu care a pontat tot pe cartea nemților, să se certe cu ei...

Se zice că după punerea lui Weygand în retragere, șeful său de Stat Major (comandantul trupelor din Africa) ar fi luat un avion și ar fi zburat la gaulliști...

Pe vremurile acestea agitate, oamenii nu pot fi nici măcar lăsați în pace după moarte. Corpul neînsuflețit al bietului Günther nu și-a găsit decât cu greu odihna provizorie. Văduva și cei de la Legație au vrut să-l așeze întâi într-un cavou din cimitirul protestant, sau să cumpere un loc unde să-l înhumeze până va putea fi transportat în America. Cimitirul proprietatea comunității evanghelice, adică a nemților, a făcut tot

felul de greutăţi şi nu s-a putut ajunge la nimic. A fost atunci vorba ca sicriul să fie transportat la Buftea şi păstrat în mausoleul familie Ştirbei... În cele din urmă a ajuns în cavoul familiei Scarlat şi Elena Ferechide, la Bellu!!

Marţi, 30 decembrie. Ieri toată ziua temperatura s-a menţinut între – 4 şi – 2 grade. Azi-dimineaţă – 12! Se duce dracului tot grâul care s-a semănat în moina de la începutul lunii acesteia şi a încolţit. Numai negură şi nenorocire pe capul nostru!

Maiorul Rădulescu (de la Siguranţă) şi generalul Dombrowski mi-au dat ieri ştiri liniştitoare de pe frontul rusesc. Maiorul Rădulescu, ajutorul lui Eugen Cristescu, controlează toate telegramele ce vin din străinătate. Dânsul afirmă că nu e nici un pericol dinspre răsărit. Frigul e ce e drept intens, dar moralul trupelor germane e excelent şi oamenii sunt foarte bine îmbrăcaţi şi adăpostiţi. Soldaţii ar avea chiar aparate speciale electrice pe ei, care produc căldură sub haine, un fel de sobiţe portative! Şi aeroplanele merg; merg greu, dar merg. Ceea ce nu merge, sunt tancurile... bineînţeles la ruşi ca şi la nemţi, dar ruşii au adus multă cavalerie cazacă şi asiatică şi atacă cu cavaleria în locul tancurilor. Nemţii, care au motorizat toată armata lor, n-au cavalerie (aduc acum, după ce au format câteva brigăzi în Germania) — de aci poziţia de ofensivă luată de bolşevici şi de defensivă luată de germani. Fluctuaţiile frontului sunt neînsemntate şi nemţii abandonează uneori liniile ocupate ca să se fixeze pe linii mai adăpostite. Despre o rupere de front, despre o dare înapoi serioasă nu poate fi vorba. Jumătate iarna a trecut, mai avem două luni şi germanii vor putea relua ofensiva lor cu acelaşi avânt ca astă-vară, căci moralul trupelor e excelent, pe front şi în spatele frontului şi o armată formidabilă e în preparaţie. În ce priveşte schimbarea de comandament, e regretabil că s-a produs acum; era mai bine să se fi produs în septembrie, sau peste două luni. Înlocuirea lui Brauchitsch nu trebuie pusă decât în sarcina neînţelegerilor dintre generali; pe Brauchitsch *l-a mâncat* Keitel. Situaţia frontului nu a jucat nici un rol în preluarea comandamentului de către Hitler...

În ce priveşte armata noastră, nu mai avem decât foarte puţină în Crimeea, o brigadă de cavalerie de-a lungul Mării de Azov, pentru pază şi atâta tot.

Generalul Dombrovski a luat masa alaltăieri seară cu Gerstenberg şi acesta i-a dat despre front informaţii identice cu ale lui Rădulescu.

Colonelul Gerstenberg nu era câtuşi de puţin preocupat de starea frontului de răsărit. În schimb s-a plâns lui Dombrovski de mareşalul Antonescu. „Cât timp a avut nevoie de noi, ne-a satisfăcut toate cererile. Acum că s-a întărit înăuntru, că a luat Basarabia, ne refuză tot, sau ne poartă cu vorba. Noi am avut încredere în el, *am retras Gestapo-ul, am retras trupele de S.S. pe care le avem în România*, şi acum mareşalul îşi bate joc de noi..." Gerstenberg e cam iute la vorbă şi nu trebuie luat tot ce spune „à la lettre" (ad litteram) — totuşi, destăinuirile lui sunt simptomatice. Dombrovski mi-a mai spus că şi pretenul Neubacher i-ar fi vorbit în ultima vreme cu amărăciune. Neubacher — care nu mai merge deocamdată în Rusia şi ne rămâne[1] — pretinde însă că toată încurcătura vine *de la oamenii din jurul lui Antonescu*, toţi nişte incapabili. Astfel, astă-vară Negel ar fi declarat că vom recolta 2 000 kilograme de grâu la hectar şi a promis nemţilor 100 000 vagoane — dar producţia a fost sub 1 000 kilograme la hectar şi nu s-a putut livra până acum germanilor *decât 13 000 vagoane*. Neubacher e furios de deficitul pe care a trebuit să-l înregistreze astfel în socotelile sale... Acum, deşi nu s-au însămânţat decât circa 800 000 hectare (în loc de 2 200 000, anul trecut), dl Ică promite 60 000 de vagoane din recolta viitoare!! Neubacher e obligat să înregistreze aceste făgăduieli, dar ştie bine că va da de un deficit şi mai mare! „De ce nu spun oamenii aceştia adevărul? De ce nu-mi spun curat *că n-au ce da*, că tot grâul pe care-l va produce România anul viitor va fi necesar pentru consumul intern? Ca să mă încurce în socoteli?" Această ieşire a lui Neubacher, ca şi „aprecierile" lui Gerstenberg, îmi par mai mult menite să fie aduse la cunoştinţa Guvernului nostru *ca să exercite un şantaj*, şi să contribuie astfel să ne stoarcă cât de mult. Bine face Antonescu că rezistă, căci nemţii ne-au luat destul şi ne-ar fi luat şi pielea de pe oase! Nu e vorbă: să ne-o ia, dar să ne scape de ruşi!

Şi Gerstenberg şi Neubacher au întrebat pe Dombrovski despre mine. Şi-au adus aminte de mine! Am rugat pe Dombrovski să le spună din partea mea că le mulţumesc: am fost primul om politic care a lucrat serios pentru alianţa cu Germania şi drept răsplată domnii nemţi au lăsat *oamenii lor*, anul trecut, să mă pună pe lista proscriştilor, în loc de frunte... Cele vorbite de Dombrovski cu Gerstenberg şi cu Neubacher, cele raportate mie de Cecropid (planurile cu Iacobici) dovedesc că între Antonescu şi nemţi (zic „nemţi", nu zic Hitler) a început să scârţie... Nu crede însă că lucrurile să meargă prea departe: ţine mareşalul nostru prea mult la locul lui, ca să rupă punţile cu stăpânii săi...

---

[1] Riedt, sau Riet — nu ştiu cum se scrie — care fusese numit în locul lui nici n-a venit) (nu ne-ar mai fi rămas!

Interesant: Dombrovski a întrebat pe Gerstenberg: „Bine, dar dacă aţi înlocui pe Antonescu — nu văd cu cine — aţi recurge din nou la legionari?" La această întrebare Gerstenberg a răspuns: „Niciodată, cu legionarii s-a terminat, sunt nişte proşti (dumköpfe)!" E interesant, fiindcă Gerstenberg a fost unul din cei mai aprigi simpatizanţi şi apărători ai regimului legionar... E drept, că înainte de a fi vorbit Hitler şi de a fi tratat pe „verzi" de agenţi ai bolşevismului rusesc...

Comunicatele de ieri nu ne aduc mari schimbări pe front. Pe cel rusesc, mişcări reduse. Comunicatul german şi cel italian, pretind că toate atacurile ruseşti au fost respinse, că la Doneţ o contraofensivă ar fi dat înapoi pe bolşevici şi le-ar fi distrus mult material de război, că pe sectorul din centru s-ar fi recucerit poziţii ocupate anterior de muscali. Radio Londra pe de altă parte pretinde că ruşii ar fi ocupat Harkovul...

În Cirenaica, italienii afirmă că au dobândit succese împotriva britanicilor şi că le-ar fi distrus 58 care de asalt...

Japonezii merg mereu înainte spre Singapore. Lupte înverşunate în Filipine. Paraşutişti debarcaţi în Sumatra. Rezultatul cel mai apreciabil e că ar fi pus stăpânire pe întreaga regiune petroliferă din Borneo...

Agenţia D.N.B. dă din Londra ştirea că se duc negocieri de pace între Japonia şi China şi că ar fi pe punctul de a izbuti. Zvonul călătoriei lui Eden la Cing-King (capitala Chinei lui Ciang Kai Shek) ar fi în legătură cu aceste negocieri...

Dar deocamdată, în loc de negocieri, japonezii anunţă că au atacat forţele chinezeşti şi că au distrus două divizii... După cum se vede, confuzia domneşte pe toate fronturile...

Pentru moment Eden e la Moscova în conferinţă cu Stalin... iar generalul Wawell la... Cing-King! Berlinul comentează cu ironie întrevederile Churchill-Roosevelt, Eden-Stalin şi Wawell-Ciang Kai Shek şi socoteşte că toate aceste palavre nu vor duce la nici un rezultat... Aşa că fie!

Churchill, după ce a terminat cu conferinţele la Washington, a plecat în Canada. A sosit la Ottawa...

Radu Xenopol, noul nostru milionar, mare acţionar şi administrator al uzinelor „Laromet" (Bucureştii Noi), a fost arestat şi trimis în lagăr

la Târgu-Jiu. A fost ridicat din pat, cu febră şi cu o furunculoză generalizată, din ordinul Ministerului Înzestrării. Nevastă-sa bolnavă greu de ani de zile, a făcut o embolie pulmonară, de spaimă (?), şi e jale mare în casă... Nimeni — afară probabil de Xenopol şi de cei ce au ordonat arestarea — nu ştie pentru ce a fost ridicat omul. Membrii Comitetului de direcţie al Uzinei au fost ieri la generalul Dobre şi l-au întrebat pentru ce a fost arestat şeful (!) lor. Ministrul (ministrul care a ordonat arestarea!) *a răspuns că nu ştie pentru ce*!!!

Xenopol a cumpărat acţiunile sale de la Max Şapira. Restul acţiunilor aparţien succesiunii Szöpkes, adică fiicei sale căsătorită cu Florescu, consilierul Legaţiei noastre din Londra. Cum acesta a rămas în Anglia, i s-a ridicat cetăţenia şi averea sa şi a soţiei sale a fost pusă sub sechestru. Acum, *se zice*, că Statul ar vrea să pună mâna şi pe acţiunile lui Xenopol... Ce procedee!!!

Ca motiv al internării lui Xenopol, unii iniţiaţi povestesc că Şapira, când a vândut „Astra" lui Malaxa şi „Reşiţei", a scos din fabrică un „laminoir", în vederea instalării „Larometului", pe care o hotărâse. Acest „laminoir" a fost vândut atunci fictiv, pe 8 milioane fabricii „Vulcan", care a recunoscut ulterior că „laminoir"-ul era proprietatea lui Şapira, iar acesta a vândut zisul „laminoir" Societăţii „Laromet", pe 85 de milioane! Poate să fi fost aci un matrapazlâc, deşi cei de la „Laromet" pretind că operaţiunile au fost făcute la lumina zilei şi cu consimţământul cumpărătorilor „Astrei" (Malaxa şi „Reşiţa") şi direcţiunii societăţii „Vulcan". Dar oricum ar fi, ce e de vină Xenopol de matrapazlâcurile lui Şapira?

Acesta e *un* sunet de clopot: poate să mai fie şi altele — căci Radu Xenopol e capabil de orice...

Totuşi avem o justiţie: atunci de ce măsuri administrative şi arbitrare în locul unei judecăţi în regulă?

Agenţia D.N.B. află de la Vichy că Jouhauy, fostul secretar general al C.G.T.ului francez va fi arestat. E unul din oamenii răspunzători de anarhizarea Franţei. L-am cunoscut aci la Bucureşti, a venit să mă vadă cu prilejul unei vizite făcute în ţara noastră. L-am găsit cât se poate de antipatic; era tipul parvenitului celei mai deşănţate demagogii...

Direcţia Generală a Teatrelor a dat o circulară prin care ovreii sunt definitiv excluşi din orice participare, artistică, administrativă sau financiară, din toate întreprinderile de teatru, reviste sau cinematografe...

O altă circulară, interzice tolerarea spectatorilor în picioare în sălile de cinematograf. Măsură excelentă, asta.

Glumă:
Ce deosebire e între Soare şi Hitler?
Soarele apune la Apus — iar Hitler la Răsărit...

Manierele vremurilor:

Principele Antoine Bibescu întâlneşte pe d-na Mery del Val, frumuşica soţie a secretarului Legaţiei spaniole — şi urmează următorul schimb de amabilităţi:

„Bibescu: E adevărat că aţi avut mai mulţi amanţi?
— D-an Mery del Val: Da, mulţi...
— Bib.: Mai aveţi şi acum?
— D-na M. del V.: Da, mai am. Dar daţi-mi voie să vă pun şi eu o întrebare: e adevărat că sunteţi un pederast?"
Ce lume!

Miercuri, 31 decembrie. Nimic special de înregistrat de pe fronturi. Rezistenţă şi respingeri de atacuri din partea germanilor pe frontul rusesc, rezistenţă „mai elastică" (!) pe frontul din Libia din partea trupelor Axei — înaintări metodice din partea japonezilor în Extremul Orient...

Ziarele publică „Ordinul de zi" pe Armată şi Proclamaţia adresată poporului român de mareşalul Antonescu, cu prilejul Anului Nou. Prefer „Ordinul de zi" — Proclamaţia e prea lungă şi cam peltea. În afară de cele ce se spun în asemenea împrejurări, documentele publicate azi ne vestesc alte grele încercări pentru anul 1942: vom mai porni iarăşi împotriva ruşilor alături de nemţi — n-o spune mareşalul pe şleau, dar o spune pe ne-şleau... Ce să-i faci? Dacă trebuie, o să mai plece oamenii cum au plecat...

Se zicea că mareşalul se lasă greu şi că nu voia să răspundă afirmativ la cererea de trupe făcută de nemţi pentru primăvară — şi se vorbea de 500 000 oameni... şi iată că această cauză de tensiune între dânsul

şi Reich a fost suprimată[1] cum era de prevăzut, prin capitulare. Şi puteam face altfel? Putem noi refuza concursul nostru cât timp vrăjmaşul din răsărit nu e zdrobit?

De subliniat în „Ordinul de zi" către Armată următoarea frază: „Răspunzând *la ordinul meu*, care era acela al Patriei, aţi pus la 23 ianuarie 1941, cu pieptul şi cu sângele vostru, pentru totdeauna capăt *unui regim care se arătase în foarte scurt timp a fi mai odios decât acela pe care îl prăbuşisem în septembrie*". Atunci de ce mai scuipă trivialităţi, la începutul „Ordinului" împotriva regimului „prăbuşit în septembrie"? Tăcerea şi uitarea ar fi fost de mai bun gust. Şi apoi... nu era *el* în capul regimului răsturnat la 23 ianuarie? N-are el, mareşalul Antonescu nici o parte de răspundere la fărădelegile legionarilor?

Şi Regele Mihai a adresat ostaşilor un „Ordin de zi", ca să nu-l uite armata. Documentul e scurt, concis şi modest — cum se cuvine unui Rege cu Coroană dar fără Sceptru...

Ca să le înşir pe toate, în seria acestor manifestări augurale de început de an, trebuie să semnalez şi calda adresă de felicitări trimisă mareşalului de către generalul Speidel, şeful actual al Misiunii militare germane în România — şi răspunsul lui Antonescu, călduros şi el desigur, dar cu o nuanţă mai temperată. Sau mi se pare?

După ce a terminat ce a avut de făcut la Moscova, Eden n-a plecat spre China cum s-a povestit că ar fi avut intenţia — ci s-a înapoiat la Londra, unde a fost primit de ai lui, de sovieticul Maiski, şi de „tovarăşi" cântând „Internaţionala"...După informaţiile berlineze, Eden s-a dus la Moscova să hotărască pe ruşi să atace pe japonezi ca să se descongestioneze frontul meridional din Extremul-Orient. Pentru un asemenea ajutor — afirmă tot Berlinul — Anglia ar fi gata să dea toată Europa continentală pradă bolşevismului şi ca dovadă dă tonul presei engleze care susţine că „ideologiile britanice nu sunt aşa de îndepărtate de cele sovietice"... Poate totuşi că Berlinul exagerează, „pour les besoins de la cause" (pentru nevoile cauzei). Ziarele germane cred a mai şti că misiunea lui Eden a dat greş, şi că ruşii nu se vor mişca în Extremul Orient, deocamdată...

Probabil că şi americanii ţin să mişte pe ruşi împotriva japonezilor, căci Roosevelt a invitat pe Stalin să facă o vizită la Washington... Ar fi prima călătorie a lui Stalin, în afară de „călătoriile de plăcere" pe care le-a făcut, sub regimul ţarist, în Siberia...

---

[1] Au mai rămas divergenţele de ordin economic şi financiar.

Churchill a vorbit în Parlamentul canadian. După ce a lăudat efortul Dominionului canadian în războiul actual şi a definit importanţa Canadei ca inel de legătură între Anglia şi Statele Unite, premierul britanic a făcut o expunere asupra situaţiei actuale a luptei, a arătat marile greutăţi ce stau în calea lumii anglo-saxone, a recunoscut imensa putere a inamicului care nu trebuie subevaluată — şi a conturat trei etape *în dezvoltarea viitoare* a conflagraţiei care s-a întins asupra suprafeţei întregului pământ: o primă etapă de pregătire (!!) a forţelor anglo-saxone, o a doua etapă de lupte disperate şi în fine o a treia *de pedepsire a popoarelor care au provocat războiul*! Câţi ani de zile va dura evoluţia acestor 3 etape, n-a spus!

Mi se spune că a fost arestat Aurel Dobrescu, fostul subsecretar de pomină de la Ministerul Agriculturii, dar nu în calitate de escroc ci de partizan al lui Maniu... Dobrescu ar fi scris o scrisoare unui prieten din Constantinopol, cu rugămintea ca acesta să transmită la Londra că Maniu şi partizanii săi sunt de partea Angliei şi *că de îndată ce împrejurările vor permite,* vor provoca o răscoală în Ardeal împotriva nemţilor... Scrisoarea a fost interceptată şi se vorbeşte de urmăriri care vor merge până la Maniu. Eu cred totuşi că Antoneştii vor evita greşala de a face din Maniu un martir naţional — căci Ardealul n-a uitat „arbitrajul de la Viena"...

Era să uit (dar lucrul are aşa de puţină importanţă în vremurile pe care le trăim...) că în Proclamaţia sa către popor, Antonescu anunţă pentru 1942 înfiinţarea marilor instituţii (Consiliul de Stat etc.) menite să dea siguranţă (!) şi dreptate (!) Ţării...

De ne-ar da noua aşezare cel puţin siguranţa libertăţii individuale, şi ar fi ceva. Am aflat ieri că Xenopol a fost arestat şi trimis la lagăr fiindcă a cumpărat acţiunile lui Şapira de la „Laromet", şi „a lipsit astfel Statul de un beneficiu de 48 milioane". Cum a lipsit Statul de acest beneficiu nu se spune, căci nici o lege nu hotărăşte încă trecerea avutului mobiliar al evreilor în patrimoniul Statului... Orice ar fi făcut Xenopol, trebuia judecat. Xenopol nu e interesant, şi-l socotesc ca un individ puţin scrupulos — dar procedura întrebuinţată împotriva lui, *e un ignobil şantaj.* Şi nimeni din noi nu e azi la adăpostul unei arestări nejustificate şi a unui şantaj...

Emisiunea Băncii Naţionale a ajuns la 97 miliarde... Regele Carol o lăsase la 25! Să ne mai mirăm de scumpirea vieţii şi de nebunia preţurilor? O nenorocită de servitoare a noastră a trebuit să dea 3 000 de lei pe o pereche de ghete!

Englezul Tester, despre care am mai vorbit, cred, în aceste *însemnări*, a ajuns şeful Serviciului de spionaj al Germaniei, în România. E de necrezut dar e aşa! Tester era fascist, de ai lui Mosley şi a fugit din Anglia înainte de război. E însurat cu o nemţoaică şi a deschis aci la Bucureşti o bancă (!), care lucrează (dar în direcţia spionajului) de-a dreptul sub ocrotirea lui Killinger. Tester aruncă banii cu amândouă mâinile. *O ovreică*, tânără şi frumoasă e principala lui agentă — instalată în casa lui Nacht, în strada Plantelor (lux mare şi confort) şi primeşte 200 000 lei pe lună!!! Şi nenorocitul de Arthur Holban, muritor de foame cu 7 copii, a intrat în serviciul lui cu o leafă bună, deşi e căpitan de rezervă în armata română! La ce abjecţii duce războiul!

Generalul Löhr, unul din camandaţii superiori ai aviaţiei germane pe frontul rusesc, a fost poftit într-o zi la dejun la comandamentul armatei generalului nostru Petre Dumitrescu — şi sosind în întârziere s-a scuzat în cea mai curată românească! Mirarea celor de faţă! Nu ştiau că generalul german Löhr, o glorie a războiului actual, e născut la... Turnu Severin!!

A murit bunul meu prieten Lorenzo Allievi. A murit la Roma, în vârstă de peste 85 de ani. Era cumnatul lui Duiliu Zamfirescu şi unul din oamenii cei mai inteligenţi din câţi am cunoscut. Inginer de meserie, poseda o cultură literară şi istorică formidabilă. O figură din „quattro cento", al renaşterii italiene... Câte amintiri mă leagă de el, de pe timpul petrecerii mele în Italia! Pleacă toţi, am rămas aproape singur...

Se zice că tensiunea dintre Regina Elena şi mareşalul Antonescu ar fi ajuns la o explozie şi că Regina ar fi plecat în grabă şi supărată la Sinaia. Nici ea, nici Regele n-au asistat la pomul de Crăciun de la Reg. de Escortă, la care trebuiau să asiste...

Boala „mortală“ a lui Antonescu, despre care s-a vorbit, a fost o simplă amigdalită — simplă, dar cu manifestaţii paroxistice, cum e de regulă în amigdalite. Mareşalul e acum restabilit şi a plecat la Predeal.

———

Ieri a fost o zi îngrozitoare de frig. Seara la ora 8,00, termometrul arăta –18°. Azi-dimineaţă, numai –11, căci peste noapte s-a mai încălzit... Ce trebuie să fie pe front...

Cu tot frigul de ieri, prăvăliile au fost pline, în Bucureşti. Statisticienii Guvernului pretind că s-a făcut dever de sărbători ca niciodată şi comercianţii au încasat în aceste zile mai mult decât în tot anul. Cred şi eu: banul a ajuns să nu mai aibe nici o valoare!

Azi-dimineaţă am primit vestea bună că la Craiova — şi prin urmare la Breasta — a nins bine, *înainte de căderea gerului*! Să scăpăm barem grâul semănat în decembrie, în Oltenia, şi care trebuie să fi încolţit...

(*Urmează volumul al X-lea, 1942*)

INDICE
nume de persoane

CUPRINS